

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES *VUOSIKERTOMUS 2000*

<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

FI

*Nicole Fontaine
Euroopan parlamentin
puhemies
rue Wiertz
B - 1047 Bryssel*

Strasbourg, huhtikuu 2001

Arvoisa puhemies,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan 1 kohdan sekä oikeusasiamiehen tehtävien hoitamista koskevasta ohjesäännöstä ja yleisistä ehdoista tehdyn päätöksen 3 artiklan 8 kohdan mukaisesti esitän täten väitteen vuosikertomukseni 2000.

*Jacob Söderman
Euroopan unionin oikeusasiamies*

1	ALKUSANAT	11
2	KANTELUT OIKEUSASIAMIEHELLE	17
2.1	OIKEUSASIAMIEHEN TYÖN OIKEUSPERUSTA	17
2.2	EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN TOIMIVALTA	18
2.2.1	“Hallinnollinen epäkohta”	18
2.2.2	Hyvän hallintotavan säännöstö	19
2.3	KANTELUIEN OTTAMINEN TUTKITTAVAKSI	19
2.4	TUTKIMUSTEN PERUSTEET	21
2.5	KANTELUIEN TUTKIMINEN	21
2.6	OHJAUS MUIDEN LAITOSTEN PUOLEEN JA SIIRROT	22
2.7	OIKEUSASIAMIEHEN TUTKIMUSVALTUUDET	23
2.7.1	Todistajien kuuleminen	23
2.7.2	Asiakirjojen tarkastus	23
2.7.3	Oikeusasiamiehen tutkimusvaltuuksien selkeyttäminen	24
2.8	OIKEUSASIAMIEHEN TUTKIMUKSET JA NIIDEN TULOKSET	24
3	PÄÄTÖKSET TUTKIMUKSEN JÄLKEEN	29
3.1	EI HALLINNOLLISTA EPÄKOHTAA	29
3.1.1	Euroopan unionin neuvosto	29
	EHDOKAS JÄTETTIIN NIMITTÄMÄTTÄ A2-LUOKAN VIRKAAN	29
3.1.2	Euroopan komissio	33
	VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO EI VASTANNUT EIKÄ ANTANUT PÄÄTÖSTÄ VALTIONTUKEA KOSKEVIEN MÄÄRÄYSTEN RIKKOMISTA KOSKEVAAN VALITUKSEEN	33
	VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO LAIMINLOI TEHTÄVÄNSÄ EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN VARTIJANA	39
	ESPANJAN VIRANOMAISET JA ELINYMPÄRISTÖDIREKTIIVIN 92/43/ETY TÄYTÄNTÖÖNPANO	45
	SILLAN VAHVISTUSTYÖT LUONNONSUOJELUALUEELLA	48
	VÄITETTY SÄÄNTÖJENVASTAISUUS KILPAILUSSA	55
	SYYT, JOIDEN VUOKSI HAKIJA EI LÄPÄISSYT KOETTA EIKÄ SAANUT TUTUSTUA KORJATTUIHIN KOEPAPEREIHINSA	57
	VÄITE ESPRIT-HANKKEEN MAKSUN MYÖHÄSTYMISESTÄ	59
	KOMITOLOGIAA JA KOMISSION ASIAKIRJOJA KOSKEVAN TIEDON ANTAMATTA JÄTTÄMINEN	62
	EUROOPAN KOMISSIO PÄÄTTI OLLA ALOITTAMATTA RIKKOMISENNETTELYÄ ITALIAA VASTAAN	65
	KULTTUURIALAN SOPIMUKSIA KOSKEVA KIISTA	69
	VÄITE HALLINNOLLISESTA EPÄKOHDESTA KERTOMUKSEN JULKAISEMISESSA	74
	KYSYMYSTEN POISTAMINEN ESIVALINTAKOKEISTA	80
	KILPAILUUN OSALLISTUMISEN EDELLYTTÄMÄ TUTKINTOTODISTUS	83
	VIRKAMIESTEN SANANVAPAAUS	88
	VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO EI VARMISTANUT, ETTÄ ITALIA NOUDATTA ASETUSTA	92
3.1.3	Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio	94
	PUUTTEELLINEN TIEDOTUS JA VETOOMUKSEN REKISTERÖIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN	94

3.1.4 Euroopan yliopistoinstituutti	96
EUROOPAN YLIOPISTOINSTITUUTTI EI HYVÄKSYNYT HAKIJAA OHJELMAAN	96
3.2 TOIMIELIN SOPI ASIAN	101
3.2.1 Euroopan parlamentti	101
TIEDOTUKSEN LAIMINLYÖNTI JA VIIVYTYKSET TARJOUSPYyntöMENETTELYSSÄ	101
KILPAILUUN OSALLISTUNEEN HAKIJAN MATKAKUSTANNUSTEN ASIANMUKAINEN KORVAAMINEN	104
3.2.2 Euroopan unionin neuvosto	105
OIKEUS SAADA TIETOJA ASIAKIRJOISTA	105
3.2.3 Euroopan komissio	106
SOPIMUKSEN KAIKKIEN RAJAKUSTANNUSTEN KORVAAMINEN	106
VIIVÄSTYNYT MAKSU JA VIIVÄSTYMISESTÄ JOHTUVAN KORON LASKEMINEN	108
MYÖHÄSTYNEEN MAKSUN KORKO	110
VALTION TUET: VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO EI KÄSITELLYT VALITUSTA ASIANMUKAISESTI	111
INTERREG II -OHJELMAAN KUULUVAN SOPIMUKSEN TEKEMISTÄ KOSKEVAT EHDOT	113
KOMISSIO SUOSTUI PERUUTTAMAAN PERINTÄMÄÄRÄYKSEN	113
AVOIMEN KILPAILUN KIRJALLISEEN KOKEESEEN OSALLISTUMISEN EPÄÄMINEN	115
KESKUSKIRJASTON MAKSAMATTOMAT LASKUT	116
KOMISSIION VIRKAILIJOIDEN PALKAN PIDÄTTÄMISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT	116
VIIVÄSTYNYT MAKSU	117
ASIAANTUNTIJAN MAKSUN MYÖHÄSTYMINEN	118
TUKIMAKSUN MYÖHÄSTYMINEN	119
TYÖSOPIMUKSESTA JOHTUVAN RIIDAN SOPIMINEN	120
3.2.4 Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio	121
POLKUMYYNTI: VÄITETTY KOHTUUTON VIIVÄSTYS JA SYRJINTÄ	121
3.3 SOVINTORATKAISUT	125
VIIVÄSTYSKORON MAKSAMINEN	125
3.4 OIKEUSASIAMIEHEN KRIITTINEN HUOMAUTUS	127
3.4.1 Euroopan parlamentti	127
HENKILÖSTÖ – VÄÄRÄÄ TIETOA PÄIVÄRAHOISTA	127
VAKIOVASTAUKSET VALINTALAUTAKUNNALLE OSOITETTUIHIN AVOINTA KILPAILUA KOSKEVIIN VALITUKSIIN	129
3.4.2 Euroopan unionin neuvosto	132
VALINTALAUTAKUNNAN PERUSTELUT EIVÄT VASTAA KILPAILUILMOITUSTA	132
3.4.3 Euroopan komissio	134
TACIS-SOPIMUKSEN MUKAINEN MAKSU	134
SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN JA MYÖHEMPI KIELTÄYTYMINEN RAHOITAMASTA SITÄ	139
VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO JÄTTI VASTAAMATTA JA KIELTÄYTYI ANTAMASTA ASIAANTUNTIJARYHMÄN PÖYTÄKIRJAT KÄYTTÖÖN	144
AVOIN KILPAILU: EY:N VIRKAMIEHILTÄ JA TOIMIHENKILÖILTÄ VAADITTAVAT TIEDOT ASEMANSA OSOITTAMISEKSI	148
SOVELTUMATTOMUUS OPISKELIJATYÖPAIKKAAN KOMISSIOSSA	152
POISSULKEMINEN EUROOPAN KOMISSIION JÄRJESTÄMÄSTÄ AVOIMESTA KILPAILUSTA	155
KOMISSIO EI VASTANNUT KANTELIJAN HENKILÖSTÖSÄÄNTÖJEN 90 ARTIKLAN MUKAISEEN VALITUKSEEN	158
KOMISSIION MYÖNTÄMÄÄ AVUSTUSTA KOSKEVAN TIEDON PUUTE	160
HAKIJAN PYYNNÖN KÄSITTELYN LAIMINLYÖNTI	163

3.4.4 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin	165
VÄITE, ETTÄ VALINTALAUTAKUNNAN PÄÄTÖS OIKEUSTIETEEN TUTKINTOJEN VASTAAVUUDESTA ON EPÄOIKEUDENMUKAINEN JA SYRJIVÄ	165
3.4.5 Euroopan ympäristökeskus	168
TARJOUSPYYNTÖMENETTELYN KÄSITTELY	168
3.5 TOIMIELIN HYVÄKSYI SUOSITUSLUONNOKSEN	170
3.5.1 Euroopan parlamentti	170
EUROOPAN PARLAMENTTI EI TIEDOTTANUT SUUNNITTELUKILPAILUN TULOKSISTA	170
3.5.2 Euroopan komissio	171
ULKOPUOLISEN HENKILÖKUNNAN LAITON PALVELUKSEENOTTOTILANNE	171
SYRJINTÄ KALASTUKSEN TARKASTAJIEN PALKKALUOKAN MÄÄRITTÄMISESSÄ	177
KOMISSIO EI TARJONNUT VIRKAMIEHELLE UUTTA TOINTA TÄMÄN HENKILÖKOHTAISISTA SYISTÄ PITÄMÄN VIRKAVAPAUDEN JÄLKEEN	179
LASTEN HYVÄKSIKÄYTTÖTAPAUKSISSA SOVELLETTAVIEN SISÄISTEN OHJEIDEN HYVÄKSYMISEN VIIVÄSTYMINEN	181
3.5.3 Europol	186
EUROPOLIN ASIAKIRJOJEN JULKISUUTTA KOSKEVAT SÄÄNNÖT	186
3.6 KANSALLISTEN JA ALUEELLISTEN OIKEUSASIAMIEHISTEN TIEDUSTELUT	187
ESPANJAAN TUOTAVIEN KÄYTETTYJEN AUTOJEN REKISTERÖINTIÄ KOSKEVAT HALLINNOLLISET VAATIMUKSET	187
TYÖNTEKIJÖIDEN VAPAA LIIKKUVUUS TOSCANASSA	187
OIKEUSASIAMIEHELLÄ EI OLLUT PERUSTEITA KYSEENALAISTAA KOMISSION TOIMINTAA	188
3.7 TUTKIMUKSET OIKEUSASIAMIEHEN OMASTA ALOITTEESTA	188
OMA-ALOITTEINEN TUTKIMUS EPÄTARKASTI TÄYTETTYJEN MAATALOUSTUKILOMAKKEIDEN VIRHEVAPAUTUSMÄÄRÄYKSESTÄ ..	188
TALOUDELLISEN KORVAUKSEN MAKSAMINEN AINEELLISISTA VAHINGOISTA	196
3.8 OIKEUSASIAMIEHEN ERITYISKERTOMUKSET	198
EU:N PALVELUKSEENOTTOMENETTELYJEN AVOIMUUS	198
OIKEUSASIAMIES SUOSITTELEE EUROOPPALAISEN HALLINTOSÄÄDÖKSEN ANTAMISTA	199
OIKEUSASIAMIES PYYTÄÄ PARLAMENTTIA TOIMIMAAN SEN JÄLKEEN, KUN KOMISSIO ON KIELTÄYTYNYT ANTAMASTA TIETOJA YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN OLUTASIASSA	200
4 SUHTEET EUROOPAN UNIONIN MUIHIN TOIMIELIMIIN	203
4.1 EUROOPAN PARLAMENTTI	203
4.2 EUROOPAN KOMISSIO	205
4.3 EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO	206
4.4 EUROOPAN INVESTOINTIPANKKI	206
5 OIKEUSASIAMIEHEN SUHTEET OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN	209
5.1 SUHTEET KANSALLISIIN OIKEUSASIAMIEHIIN	209
5.2 YHTEYSVERKOSTO	209
5.3 SUHTEET ALUEELLISIIN OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN	209
5.4 SUHTEET PAIKALLISIIN OIKEUSASIAMIEHIIN	210
5.5 YHTEISTYÖ KANTELUJEN KÄSITTELYSSÄ	210
5.6 SUHTEET JÄSENYTYTTÄ HAKENEIDEN MAIDEN KANSALLISIIN OIKEUSASIAMIEHIIN	210

6	TIEDOTUSTOIMINTA	213
6.1	VUODEN TAPAHTUMIA	213
6.2	KONFERENSSIT JA TAPAAMISET	215
6.3	MUUT TAPAHTUMAT	227
6.4	SUHTEET TIEDOTUSVÄLINEISIIN	231
7	LIITTEET	235
A	TILASTOTIETOJA	237
B	OIKEUSASIAMIEHEN TALOUSARVIO	243
C	HENKILÖSTÖ	245
D	PÄÄTÖSLUETTELO	248

1 ALKUSANAT **Uusi kansalaisten perusoikeus**

Joulukuussa 2000 järjestetty Eurooppa-neuvoston kokous Nizzassa edusti yhdessä tärkeässä asiassa merkittävää askelta eteenpäin. Uusi perusoikeuskirja on ensimmäinen ihmisoikeuksia koskeva kansainvälinen sopimus, johon on sisällytetty kansalaisten oikeus hyvään hallintoon. Euroopan unionin korkein elin on nyt kuvannut yksityiskohtaisesti perusoikeudet ja periaatteet, jotka on tähän saakka ainoastaan mainittu perussopimuksissa. Käytännössä tämä tietenkin vaikuttaa unionin hallinnon hallintotoimiin, ja yhteisöjen tuomioistuimet sekä Euroopan oikeusasiamies soveltavat perusoikeuskirjaa vastaisuudessa.

Uuden perusoikeuskirjan 41 artiklan otsikkona on ”Oikeus hyvään hallintoon”. Tässä artiklassa määrätään, että jokaisella on oikeus siihen, että unionin toimielimet ja laitokset käsittelevät hänen asiansa puolueettomasti, oikeudenmukaisesti ja kohtuullisessa ajassa. Siinä mainitaan myös joitakin hyvän hallintotavan perusvaatimuksia, mukaan lukien kansalaisten oikeus tulla kuulluiksi, kansalaisten oikeus saada tutustua heitä koskeviin asiakirjoihin ja hallintoelinten velvollisuus perustella päätöksensä. Siinä hallinnolle asetetaan velvollisuus myös korvata ne vahingot, joita sen toimielimet tai sen henkilökuntaan kuuluvat ovat aiheuttaneet tehtäviään suorittaessaan. Lisäksi kansalaisilla on oikeus käyttää mitä tahansa perustamissopimusten kieltä ottaessaan yhteyttä EU:n hallintoon.

On selvää, että nämä hyvän hallinnon perusvaatimukset eivät ole ainoita sääntöjä ja periaatteita, joita toimielinten, laitosten ja niiden virkamiesten tulee noudattaa hyvän hallinnon varmistamiseksi. Tarvitaan sääntöjä ja periaatteita, lakia tai hyvän hallintotavan säännöstöä, jotta EU:n toimielimet ja laitokset ja niiden virkamiehet saavuttavat perusoikeuskirjassa esitetyn hyvän hallinnon tason.

Tähän mennessä EU:n hallinnolle kokonaisuudessaan ei ole hyväksytty sääntöjä tai periaatteita. Tästä syystä on tärkeää, että jokainen toimielin ja laitos hyväksyy säännöt ja periaatteet, ts. hyvän hallintotavan säännöstön, jossa Euroopan kansalaisten oikeudet on määriteltävä selkeästi. Osa yhteisön toimielimistä on jo tehnyt näin, mutta päätoimielimet eivät toistaiseksi ole hyväksyneet sääntöjä, jotka aidosti täyttävät Nizzan perusoikeuskirjassa esitetyt pyrkimykset.

Nizzassa tässä asiassa saavutettu edistys osoittautuu tärkeäksi askeleeksi eteenpäin pitkän aikavälin ponnisteluissa EU:n hallinnon ja sen kansalaisten, Euroopan kansalaisten välisen suhteiden parantamiseksi. Tästä syystä on tärkeää, että EU:n ylimmän tahon esittämää pyrkimystä noudatetaan ja että se toteutetaan kaikilta osin. Nizzan perusoikeuskirja on hyvä asiakirja kansalaisille, ja toivon, että siitä tulee elävää todellisuutta kaikkien asiaosaisten yhteisen toiminnan kautta.

Joka neljäs vuosi järjestettävä kansainvälisen oikeusasiamiesinstituutin konferenssi, jossa on edustettuna yli 100 oikeusasiamiesinstituutiota ja vastaavaa laitosta kaikista maanosista, järjestettiin loppusyksystä 2000 Durbanissa, Etelä-Afrikassa. EU:n perusoikeuskirjan luonnos ja Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännöstön luonnos jaettiin kaikille osallistujille. Oikeusasiamiehen pyrkimystä edistää hyvää hallintoa tuotiin asianmukaisesti esiin. Tämän kansainvälisen konferenssin lopullisen päätöslauselman päätavoitteena oli korostaa, että oikeus hyvään hallintoon kuuluu nykymaailmassa kaikkien kansalaisten perusoikeuksiin. Kaikkialla maailmassa olevien oikeusasiamiesinstituutioiden tehtävänä on edistää ja noudattaa kyseistä oikeutta.

Tulokset

Tässä vuosikertomuksessa on esitetty yhteenvedot 61 perustellusta päätöksestä. Vuoden aikana on tehty kaiken kaikkiaan 237 päätöstä.

Kaikki perustellut päätökset lisätään säännöllisesti verkkosivuille sekä kantelijan kielellä että englanniksi. Vuosikertomuksesta tulisi aivan liian pitkä, jos kaikki perusteltuun pää-

tökseen päättyvät tapaukset otettaisiin mukaan. Tässä kertomuksessa esitetyt tapaukset on valittu siten, että mukaan on otettu kaikki tapaukset, joilla on periaatteellista merkitystä, ja vähintään yksi päätös jokaista eri aihetta ja päätöstyyppiä kohti. Toivomme, että esitety kokoelma antaa lukijalle selkeän kuvan työstämme.

Vuoden 1999 vuosikertomuksen alkusanoissa totesin, että Euroopan oikeusasiamiehen toimisto oli täydessä toiminnassa. Tällä tarkoitin, että se toimi siten kuin voidaan odottaa toimistolta, joka käsittelee Euroopan kansalaisten EU:n hallinnon toimintaan liittyviä kanteluja. Tänä vuonna olemme saaneet enemmän kanteluja kuin viime vuonna (1732 kantelua vuonna 2000 ja 1577 vuonna 1999). Oikeusasiamiehen toimivaltaan kuuluvien tutkimukseen johtaneiden kantelujen määrä kasvoi 223:een. Vuonna 1999 vastaava luku oli 201.

Vuonna 2000 päätimme 237 tutkimuksen käsittelyn perusteltuun päätökseen – vuonna 1999 vastaava luku oli 203. Näiden kantelujen tulokset olivat seuraavat (vuoden 1999 luvut suluisissa): ei hallinnollista epäkohtaa 112 (107), ratkaistu kantelijan hyväksi 76 (62), kriittinen huomautus 31 (27), sovintoratkaisu 1 (1), toimielimen hyväksymä suositusluonnos 12 (2), oikeusasiamiehen antama erityiskertomus 2 (1).

Tämä osoittaa, että toimisto on käyttänyt kaikkia sen käytettävissä olevia keinoja korjatakseen hallinnollisen epäkohdan ja että EU:n toimielimet ja laitokset ovat reagoineet enimmäkseen myönteisesti ja osoittaneet aitoa halua korjata vääryksiä. Nämä ovat selvästi hyviä uutisia kansalaisille.

Vuoden 2000 aikana yritimme myös torjua kanteluiden käsittelyn viivästymistä, joka on kaikkien oikeusasiamiesinstituutioiden tunnettu vihollinen. Tilastot osoittavat, että edistystä on saavutettu, mutta vihollista ei ole vielä täysin kukistettu.

Joulukuun 31. päivänä 2000 46 yli vuoden ikäistä tutkimusta oli avoinna, kun taas edellisenä vuonna vastaavia tapauksia oli 50. Näistä tutkimuksista 2:ssa odotettiin oikeuden päätöstä, 3:ssa odotettiin sovintoehdotuksen tulosta, 6:ssa odotettiin suositusluonnoksen tulosta ja 2:ssa odotettiin Euroopan parlamentille esitetyn erityiskertomuksen tulosta. Näin ollen 33 tapauksen käsittely oli viivästynyt, sillä tavoittemme on päättää tapauksen käsittely vuoden kuluessa mahdollisuuksien mukaan. Jatkamme käsittelyjen viivästymisen torjumista edelleen vuonna 2001, ja toivon, että onnistumme siinä.

Sähköpostitse saadut kantelut

Vuonna 2000 kansalaiset ovat todella omaksuneet Internet-viestinnän. Vuonna 2000 vastaanotetuista 1732 kantelusta 420 lähetettiin sähköpostitse. Ensimmäisen toimikauteni alkutaipaleella päätin hyväksyä sähköpostitse lähetetyt kantelut. Tämä oli osittain Euroopan parlamentin jäsenten, erityisesti Gianfranco Dell’Alban, ehdotusten ansiota. Sähköpostitse toimitettujen kanteluiden määrä on nyt 24 % kaikista vastaanotetuista kanteluista. Vuonna 1999 vastaava luku oli 17 %. Vuonna 2000 vastaanotettiin lisäksi yli 1200 tiedonpyyntöä ja niihin vastattiin sähköpostitse. Monessa näistä kysyttiin, kenen puoleen voisi kääntyä avun tai neuvojen saamiseksi. Eniten sähköpostia saatiin Saksasta ja Espanjasta, mutta Italia, Belgia ja Itävalta eivät jääneet kauas taakse.

Alettuani vuonna 1998 saada huomattavasti kanteluita sähköpostitse olen huomannut, että tällaisten kantelujen laatu ei ole useinkaan yhtä korkea kuin postitse saatujen kantelujen. Tämä johtuu osittain siitä, että vaikka kantelulomake on saatavana verkkosivuiltani kaikilla perustamissopimuksen kielillä, sitä ei ole helppoa toimittaa sähköpostitse. Tämä tarkoittaa, että ei ole yhtä todennäköistä, että kantelijat vastaavat kantelulomakkeen kysymyksiin, kun kantelu toimitetaan sähköpostitse. Tämän takia aion lisätä verkkosivulleni uudentyypisen kantelulomakkeen, jonka kantelija voi täyttää näytöllä ja toimittaa suoraan verkkosivuilta yhdellä hiiren napsautuksella. Lomake luodaan siten, että tietokone varmistaa, että kantelija on täyttänyt lomakkeen oikein ennen sen lähettämistä. Tämän tulisi auttaa ja opastaa kantelijoita sekä lisätä tutkittavaksi otettujen kantelujen määrää.

Sähköposti tarjoaa kansalaisille erinomaisen mahdollisuuden ottaa yhteyttä EU:n toimielimiin ja laitoksiin edullisesti, nopeasti ja tehokkaasti. Se aiheuttaa kuitenkin myös huomattavasti lisätoita hallinnolle, sillä yhteydenottojen määrä kasvaa selvästi. Internet-maailmassa kansalaiset odottavat, että heidän kyselyihinsä vastataan nopeasti ja perusteellisesti. Yleisön luottamuksen parantamiseksi EU:n hallinnon on otettava haaste vastaan ja täytettävä nämä uudet odotukset.

Tulevaisuus

Euroopan oikeusasiamiesinstituution tulevaa kehitystä koskevista ehdotuksista on keskusteltu paljon. Yksinomaan EU:n toimielinten ja laitosten mahdollisia hallinnollisia epäkoh-
tia koskevien kanteluiden käsittely muodostaa todellakin rajoitetun toimivallan. Tämä ilmenee siitä, että saamme jatkuvasti toimivaltamme ulkopuolelle jääviä kanteluja (jopa 70 %), vaikka moni koskee yhteisön lainsäädäntöä. Tämän tilanteen selvittämiseksi toimistoni on ryhtynyt läheiseen yhteistyöhön jäsenvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten ja vastaavien elinten kanssa. Tämä yhteistyö toteutetaan yhteyshenkilöverkoston avulla, ja siihen liittyy säännöllisiä seminaareja yhteisön lainsäädäntöä koskevista kysymyksistä, yhteystiedotteen julkaiseminen ja vuoden 2000 syyskuusta lähtien uusi verkkosivu ja huippukokous. Huippukokous sisältää useita Internet-foorumia, joissa EU-alueen oikeusasiamiesten toimistot voivat vaihtaa tietoja ja näkemyksiä yhteisön lainsäädäntöä koskevista kysymyksistä. Tämän tyyppistä yhteistyötä laajennetaan nyt vastaaviin alueellisiin järjestöihin, ja piakkoin sitä tarjotaan myös asiasta kiinnostuneille kunnallisille järjestöille.

Kaikkien näiden toimenpiteiden tavoitteena on tehostaa yhteisön lainsäädäntöä koskevien kanteluiden käsittelyä jäsenvaltioissa. Jäsenvaltioiden toimielimet ovat osoittaneet yhteistyöhalua. Mielestäni saavutamme enemmän tämän tyyppisellä yhteistyöllä kuin laajentamalla Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaa unionin kaikille hallinnollisille tasoille, joilla yhteisön lainsäädäntöä sovelletaan. Tällainen laaja-alainen rooli vastasi itse asiassa Espanjan hallituksen 1990-luvun alussa tekemää alkuperäistä aloitetta Euroopan oikeusasiamiehen toimiston perustamisesta, mutta mielestäni se ei ole tehokkain ratkaisu. Meidän on pantava tärkeä toissijaisuusperiaate täytäntöön aina kun se on mahdollista, ja meidän tulee kunnioittaa sitä eikä pelkästään puhua siitä.

Toinen mahdollinen tapa edetä olisi syventää yhteistyötä vetoomuksia käsittelevän Euroopan parlamentin hallinnon kanssa. Oikeus esittää vetoomuksia Euroopan parlamentille on Euroopan kansalaisten toinen tärkeä perusoikeus, joka otettiin käyttöön Maastrichtin sopimuksella. Kun otetaan huomioon, että Euroopan parlamentti ja sen hallinto varmistavat tämän oikeuden, ei olisi asianmukaista, että esittäisin yksityiskohtaisia huomautuksia tällaisesta ehdotuksesta tässä vaiheessa. Haluaisin kuitenkin julkisesti sanoa, että olen valmis keskustelemaan eri vaihtoehtoista vetoomusten ja kanteluiden käsittelyn parantamiseksi, edellyttäen, että tarkoituksena on saavuttaa selkeä ja myönteinen tulos Euroopan kansalaisten kannalta.

Strasbourgissa, 31. joulukuuta 2000

Jacob Söderman

2 KANTELOT OIKEUSASIAMIEHELLE

Euroopan oikeusasiamiehen tärkein tehtävä on käsitellä hallinnollisia epäkohtia yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa, lukuun ottamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä. Mahdollisista hallinnollisista epäkohdista oikeusasiamies saa tiedon pääasiassa Euroopan kansalaisten tekemien kantelujen välityksellä. Oikeusasiamies voi myös suorittaa tutkimuksia omasta aloitteestaan.

Kaikki Euroopan kansalaiset tai jäsenvaltiossa asuvat kolmannen maan kansalaiset voivat tehdä kanteluja oikeusasiamiehelle. Kanteluja voivat tehdä myös yritykset, yhdistykset ja muut elimet, joilla on rekisteröity toimipaikka unionissa. Kantelun voi tehdä oikeusasiamiehelle joko suoraan tai Euroopan parlamentin jäsenen välityksellä.

Oikeusasiamiehelle tehtyjen kantelujen käsittely on julkista, jollei kantelija ole pyytänyt luottamuksellista käsittelyä. On tärkeää, että oikeusasiamies toimii mahdollisimman avoimesti, jotta Euroopan kansalaiset voivat seurata ja ymmärtää hänen työtään, ja on näin hyvänä esimerkkinä muille.

Vuonna 2000 oikeusasiamies käsitteli 2017 tapausta. Niistä 1732 oli uusia vuonna 2000 saapuneita kanteluja. Yksittäisiltä kansalaisilta tuli 1539, yhdistyksiltä 114 ja yrityksiltä 76 kantelua. Euroopan parlamentin jäsenet välittivät 2 kantelua. Vuodelta 1999 siirtyi 284 tapausta. Omasta aloitteestaan oikeusasiamies käynnisti yhden tutkimuksen.

Kuten oikeusasiamiehen vuosikertomuksessa 1995 ensimmäisen kerran todettiin, Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunta ja oikeusasiamies ovat sopineet, että he voivat siirtää tarvittaessa kanteluja ja vetoamuksia toisilleen. Vuoden 2000 kuluessa 1 vetoamus välitettiin oikeusasiamiehelle vetoamuksen tekijän suostumuksella käsiteltäväksi kanteluna. Kantelijan suostumuksella 3 kantelua toimitettiin Euroopan parlamentille käsiteltäviksi vetoamuksina. Lisäksi oikeusasiamies kehotti 72 tapauksessa kantelijaa esittämään vetoamuksen Euroopan parlamentille. (Katso liite A, Tilastotietoja.)

2.1 OIKEUSASIAMIEHEN TYÖN OIKEUSPERUSTA

Oikeusasiamies hoitaa tehtäviään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan, oikeusasiamiehen ohjesäännön¹ ja tämän ohjesäännön 14 artiklan mukaisesti antamien täytäntöönpanosäännösten mukaisesti. Täytäntöönpanosäännösten ja oikeusasiamiehen ohjesäännön teksti on julkaistu kaikilla virallisilla kielillä oikeusasiamiehen verkkosivuilla (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>). Tekstit ovat myös saatavissa oikeusasiamiehen toimistosta.

Täytäntöönpanosäännökset koskevat oikeusasiamiehen toimiston sisäistä toimintaa. Jotta ne kuitenkin muodostaisivat kansalaisten kannalta ymmärrettävän ja hyödyllisen asiakirjan, ne sisältävät myös jonkin verran muihin toimielimiin ja laitoksiin liittyvää aineistoa, joka jo sisältyy oikeusasiamiehen ohjesääntöön.

Oikeusasiamies muutti täytäntöönpanosäännöksiä 30. marraskuuta 1999 selventääkseen, että Amsterdamin sopimuksen myötä kanteluita voi jättää myös iirin kielellä. Muutos tuli voimaan 1. tammikuuta 2000. Syyskuun 11. päivänä 2000 tehtiin toinen muutos, jonka mukaan oikeusasiamiehen vuosikertomuksen ja erityiskertomusten julkaisemisesta on ilmoitettava virallisessa lehdessä. Tämä muutos tuli voimaan 1. lokakuuta 2000. Kesäkuussa 1999 Euroopan parlamentti muutti työjärjestyksensä artikloja, jotka koskevat parlamentin ja Euroopan oikeusasiamiehen suhteita, ja numeroi ne uudelleen 177–179 artiklaksi. Muutoksilla selvennetään, että oikeusasiamiehen vuosikertomusta ja erityiskertomuksia käsittelee sama valiokunta (käytännössä vetoamusvaliokunta).

¹ Euroopan parlamentin päätös 94/262 oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista, tehty 9. maaliskuuta 1994, EYVL L 113, 1994, s. 15.

2.2 EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN TOIMIVALTA

Kaikki oikeusasiamiehelle tulevat kantelut rekisteröidään ja niiden lähettäjiille ilmoitetaan, että kantelu on vastaanotettu. Vastaanottoilmoituksessa kantelijalle kerrotaan kantelun käsittelymenettelystä ja mainitaan kantelua käsittelevän lakimiehen nimi ja puhelinnumero. Seuraavaksi tutkitaan, kuuluuko kantelu oikeusasiamiehen toimivallan piiriin.

Oikeusasiamiehen toimivalta on määritelty EY:n perustamissopimuksen 195 artiklassa. Sen mukaan hänellä on valtuudet ottaa vastaan kanteluja unionin kansalaisilta sekä niiltä luonnollisilta henkilöiltä tai oikeushenkilöiltä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa. Kantelut voivat koskea hallinnollisia epäkohtia yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa, lukuun ottamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöeliminä. Kantelu ei siten kuulu oikeusasiamiehen toimivaltaan, jos:

- 1 kantelija ei ole henkilö, jolla on oikeus tehdä kantelu
- 2 kantelu ei koske yhteisön toimielintä tai laitosta
- 3 kantelu koskee Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöeliminä tai
- 4 kantelu ei koske hallinnollista epäkohtaa.

Vuonna 2000 tehtiin kantelu yliopistollista Eurooppa-instituuttia (European University Institute) vastaan. Oikeusasiamies katsoi, että ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että EUI katsottaisiin yhteisön elimeksi, joka kuuluu Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan (katso jäljempänä kantelu 659/2000/GG, kohta 3.1.4).

Esimerkki kantelusta, joka ei koskenut hallinnollista epäkohtaa

Euroopan parlamentin kvestori kanteli oikeusasiamiehelle ja väitti että parlamentin yhden toimielimen, puhemiehistön, toiminnassa oli ilmennyt hallinnollinen epäkohta. Väitettiin, että puhemiehistö oli parlamentin omaisuuden hoidon alalla virheellisesti ja vaadittavia menettelytapoja noudattamatta siirtänyt itselleen toimivaltaa toiselta parlamentin toimielimeltä, kvestoreilta.

Päätöksessään oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, että puhemiehistön ja kvestoreiden välinen toimivallan jako ja siihen liittyvät menettelyt koskevat ainoastaan parlamentin sisäistä organisaatiota ja että tapauksessa ei näin ollen voitu osoittaa hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies ei näin ollen käynnistänyt tutkimusta kantelun johdosta.

Tapaus 1243/2000/PB

2.2.1 "Hallinnollinen epäkohta"

Vastauksena Euroopan parlamentin pyyntöön määritellä hallinnollinen epäkohta tarkasti oikeusasiamies esitti vuoden 1997 vuosikertomuksessa seuraavan määritelmän:

Hallinnollinen epäkohta ilmenee, kun julkinen elin ei toimi sitä sitovan määräyksen tai periaatteen mukaisesti.

Vuonna 1998 Euroopan parlamentti hyväksyi päätöslauselman, jossa määritelmää pidettiin tervetulleena.

Vuoden 1999 aikana oikeusasiamies kävi komission kanssa kirjeenvaihtoa, josta ilmeni, että myös komissio hyväksyi määritelmän.

2.2.2 Hyvän hallintotavan säännöstö

Oikeusasiamies käynnisti marraskuussa 1998 omasta aloitteestaan tutkimuksen siitä, onko yhteisön eri toimielimillä ja laitoksilla hyvän hallintotavan säännöstöä, jota niiden virkamiehet noudattavat suhteissaan kansalaisiin, ja onko kansalaisilla oikeus tutustua säännöstöön. Omasta aloitteestaan suorittamassaan tutkimuksessa oikeusasiamies kysyi 19 toimielimeltä tai laitokselta, olivatko ne jo hyväksyneet tai aikoivatko ne hyväksyä hyvän hallintotavan säännöstön, jossa käsitellään niiden virkamiesten suhteita kansalaisiin.

Heinäkuun 28. päivänä 1999 oikeusasiamies esitti komissiolle, Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen hyvän hallintotavan säännöstöstä suositusluonnoksen muodossa. Muille toimielimille ja laitoksille esitettiin samankaltaiset suositusluonnokset syyskuussa 1999. Oikeusasiamiehen säännöstö on saatavilla kaikilla kielillä verkkosivulta (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

Kahdeksan kymmenestä Euroopan unionin hajautetusta erillisvirastosta hyväksyi oikeusasiamiehen säännöstön.

Huhtikuussa 2000 oikeusasiamies laati Euroopan parlamentille erityiskertomuksen, jossa hän suositti, että parlamentti aloittaa eurooppalaisen hallintosäädöksen antamismenettelyn. (Katso kohta 3.8.)

2.3 KANTELUJEN OTTAMINEN TUTKITTAVAKSI

Oikeusasiamiehen toimivallan piiriin kuuluvan kantelun on täytettävä myös muita ehtoja, ennen kuin oikeusasiamies voi ottaa asian tutkittavakseen. Oikeusasiamiehen ohjesäännössä on esitetty seuraavat perusteet:

- 1 kantelusta on käytävä ilmi kantelija ja kohde (ohjesäännön 2 artiklan 3 kohta)
- 2 oikeusasiamiehellä ei ole oikeutta puuttua tuomioistuimissa käsiteltäviin tapauksiin tai kyseenalaistaa tuomioistuinten päätöksiä (1 artiklan 3 kohta)
- 3 kantelu on tehtävä kahden vuoden kuluessa siitä päivämäärästä, jolloin sen perustana olevat tosiseikat tulivat kantelijan tietoon (2 artiklan 4 kohta)
- 4 ennen kantelua on otettava hallintoteitse asianmukaisella tavalla yhteyttä kyseisiin toimielimiin ja laitoksiin (2 artiklan 4 kohta)
- 5 jos kantelu koskee yhteisön toimielinten ja laitosten sekä niiden virkamiesten ja muun henkilöstön välisiä työsuhteita, kaikki mahdollisuudet sisäisten hallinnollisten hakeusten ja kantelujen tekemiseen on pitänyt käyttää ennen kantelun tekemistä (2 artiklan 8 kohta).

Esimerkkejä kanteluista, joita ei voitu ottaa tutkittavaksi, koska asianmukaisia hallinnollisia menettelyjä ei ollut suoritettu

Kantelija uskoi, että komissio oli antanut Saksalle EY:n perustamissopimuksen 226 artiklan (entinen 169 artikla) nojalla perustellun lausunnon EU:n kansalaisten Saksasta karkottamisen johdosta.

Syyskuun 7. päivänä 2000 kantelija kirjoitti komission puheenjohtajalle ja pyysi tämän asiakirjan jäljennöstä. Komission pääsihteeristö ilmoitti kantelijalle 25. syyskuuta 2000 päivätyssä kirjeessään, että se valmisteli parhaillaan tätä pyyntöä.

Kantelija väitti, että komissio käyttäytyi laittomasti kieltäytyessään antamasta pyydettyä asiakirjaa.

Oikeusasiamies katsoi, että kantelun päivämäärään mennessä komission pääsihteeristöllä ei ole ollut tarpeeksi aikaa käsitellä asiaa. Oikeusasiamies lopetti näin ollen

tapauksen käsittelyn ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdan perusteella, sillä siinä edellytetään, että ennen kantelun tekemistä on aiheelliset hallinnolliset menettelyt oltava suoritettu.

Tapaus 1316/2000/GG

Oikeusasiamiehelle laatimassaan kirjeessä P. kuvaili komissiosta Leonardo da Vinci -ohjelman hallinto- ja maksumenettelyjen yhteydessä saamiaan kokemuksia.

Oikeusasiamies vastasi, että hän voi ainoastaan antaa näkemyksensä kansalaisen ja yhteisön toimielimen tai laitoksen väliseen riitaan suoritettuaan tutkimuksen, jossa molemmille osapuolille on annettu tilaisuus tulla kuulluiksi. Näin ollen oikeusasiamies ei voinut esittää näkemystä P:n riita-asiassa komission kanssa, sillä komissiota vastaan ei ollut tehty kantelua. Yksityiskohtaiset tiedot kantelun tekemisestä ja oikeusasiamiehen verkkosivuilla oleva lomake, jota voidaan käyttää kyseiseen tarkoitukseen, lähetettiin P:lle, joka ei vastannut. Oikeusasiamies lopetti näin ollen asian käsittelyn.

Tapaus 510/2000/IJH

Esimerkkejä kanteluista, joita ei voitu ottaa tutkittavaksi tuomioistuinkäsittelyn vuoksi

Elokuussa 1999 Itävallan kansalainen teki Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun ja väitti, että Euroopan komissio ei ollut maksanut 59 694,44 Saksan markan summaa Kiovan rakennushankkeen yhteydessä suoritetusta työstä.

Kantelun tutkimuksen aikana kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle, että hän oli nostanut tuomioistuimessa kanteen kantelunsa aiheesta.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamies ei saa suorittaa tutkimuksia tapauksissa, joissa epäilyksenalaisia seikkoja käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä.

Tutkittuaan tarkkaan lausuntoja oikeusasiamies totesi, että hänelle toimitetussa kantelessa väitetyt seikat olivat parhaillaan käsiteltävänä Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa.

Oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 7 kohdassa määrätään, että kun oikeusasiamies ei voi käsitellä loppuun asti esiin tuotuja seikkoja sen vuoksi, että niitä käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä, kaikki hänen siihen saakka saamansa tutkimustulokset arkistoidaan ilman lisätoimenpiteitä. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

Tapaus 1055/99/VK

Helmikuussa 1999 kantelija teki kantelun Euroopan oikeusmiehelle ja väitti, että hänen esimiehensä Euroopan investointipankissa olivat käyttäneet valtaansa väärin.

Tutkimuksen aikana saaduista tiedoista ilmeni, että kantelija oli nostanut kolme kantetta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Oikeusasiamies totesi, että tuomioistuimessa esitetyt perustelut perustuivat samoihin seikkoihin, joista kantelija oli kannellut oikeusasiamiehelle.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamies ei saa suorittaa tutkimuksia tapauksissa, joissa epäilyksenalaisia seikkoja käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä.

Oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 7 kohdassa määrätään, että kun oikeusasiamies ei voi käsitellä loppuun asti esiin tuotuja seikkoja sen vuoksi, että niitä käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä, kaikki hänen siihen saakka saamansa tutkimustulokset arkistoidaan ilman lisätoimenpiteitä. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

Tapaus 224/99/IP

2.4 TUTKIMUSTEN PERUSTEET

Oikeusasiamies voi käsitellä toimivaltansa piiriin kuuluvia kanteluja, jotka täyttävät tutkittavaksi ottamisen ehdot. EY:n perustamissopimuksen 195 artiklassa määrätään, että oikeusasiamies "suorittaa tutkimukset, joita hän pitää perusteltuina". Joissakin tapauksissa oikeusasiamiehen tutkimukselle ei ehkä ole riittävästi perusteita, vaikka kantelu voitaisiin ottaa tutkittavaksi. Jos kantelu on jo ollut käsiteltävänä Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnalle osoitettuna vetoomuksena, oikeusasiamies ei tavallisesti pidä tutkimuksen käynnistämistä perusteltuna, ellei uusia todisteita esitetä.

Esimerkki tapauksesta, jossa tutkimukselle ei ollut perusteita

Maaliskuun 24. päivänä 2000 Yhdistyneen kuningaskunnan kansalainen valitti komission hakijoille asettamasta ikärajaista avoimessa kilpailussa EUR/B/142/98. Hakijan hakemus oli hylätty hakijan iän perusteella.

Ikärajojen käyttöä koskeva kysymys yhteisön toimielinten palvelukseenottomenettelyissä on ollut Euroopan oikeusasiamiehen 14. heinäkuuta 1997 käynnistämän omaaloitteisen tutkimuksen 626/97/BB aiheena. Tämän aloitteen seurauksena komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että sen aikomuksena oli poistaa ikärajat kilpailuilmoituksista 21. tammikuuta 1998. Komissio katsoi, että oli välttämätöntä toteuttaa päätös muiden toimielinten kanssa tehdyn yhteisen sopimuksen puitteissa ja että se soveltaisi sopimuksen voimaantuloon asti 45 vuoden yleistä ikärajaa.

Tämän kehityksen huomioon ottaen oikeusasiamies katsoi, ettei tutkimuksen käynnistämiseksi ollut perusteita, ja lopetti asian käsittelyn.

Tapaus 431/2000/IP

2.5 KANTELUJEN TUTKIMINEN

Siitä lähtien, kun oikeusasiamies aloitti toimintansa, kanteluista on rekisteröity 7002. Niistä 16% on peräisin Ranskasta, 14% Saksasta, 14% Espanjasta, 9% Yhdistyneestä kuningaskunnasta ja 12% Italiasta. Täydellinen erittely vuonna 2000 rekisteröityjen kantelujen maantieteellisestä jakautumisesta on esitetty liitteessä A, Tilastotietoja.

Vuonna 2000 kanteluista tutkittiin 95% sen selvittämiseksi, kuuluuko kantelu toimivallan piiriin, täyttääkö se tutkittavaksi ottamisen ehdot ja antaako se aihetta tutkimukseen. Tutkituista kanteluista 28% kuului oikeusasiamiehen toimivaltaan. Näistä 297 täytti tutkittavaksi ottamisen ehdot, mutta 74 ei antanut aihetta tutkimukseen. Tutkimus käynnistettiin siten 223 tapauksessa.

Useimmat tutkimukseen johtaneista kanteluista koskivat Euroopan komissiota (83%). Komissio tekee yhteisön elimistä eniten sellaisia päätöksiä, joilla on suoranaisia vaikutuksia kansalaisiin. Siksi on luonnollista, että se on kansalaisten kantelujen pääasiallinen kohde. Euroopan parlamenttia vastaan esitettiin 16 ja Euroopan unionin neuvostoa vastaan 4 kantelua.

Pääasialliset hallinnolliset epäkohdat, joista kanneltiin, olivat avoimuuden puute (95 tapausta), syrjintä (27 tapausta), epätydyttävät menettelyt tai puolustautumisoikeuden

kunnioittamisen laiminlyönti (26 tapausta), epäoikeudenmukaisuus tai vallan väärinkäyttö (39 tapausta), vältettävissä ollut viivästys (84 tapausta), huolimattomuus (23 tapausta), se, että jäsenvaltion velvollisuuksien täyttämistä ei ollut varmistettu, ts. Euroopan komissio ei ollut hoitanut tehtäväänsä “perustamissopimusten vartijana” (7 tapausta), ja oikeudellinen virhe (20 tapausta).

2.6 OHJAUS MUIDEN LAITOSTEN PUOLEEN JA SIIRROT

Jos kantelu ei kuulu toimivallan piiriin tai sitä ei voida ottaa tutkittavaksi, oikeusasiamies pyrkii aina neuvomaan kantelijalle toisen elimen, joka voi käsitellä kantelua. Mahdollisuuksien mukaan oikeusasiamies siirtää kantelun suoraan toiselle toimivaltaiselle elimelle kantelijan suostumuksella sillä edellytyksellä, että kantelu näyttää perustellulta.

Vuonna 2000 opastusta annettiin 805 tapauksessa, joista useimmat koskivat yhteisön oikeuteen liittyviä kysymyksiä. 435 tapauksessa kantelijaa kehoitettiin kantelemaan kansalliselle tai alueelliselle oikeusasiamiehelle tai vastaavalle elimelle. 72 kantelijaa kehoitettiin esittämään vetoamus Euroopan parlamentille, ja lisäksi 3 kantelua toimitettiin kantelijan suostumuksella Euroopan parlamentille käsiteltäviksi vetoamuksina ja 9 tapausta toimitettiin Euroopan komissiolle. 155 tapauksessa kantelijaa neuvottiin kääntymään Euroopan komission puoleen. Tämä luku sisältää joitakin tapauksia, joissa komissiota vastaan tehtyä kantelua ei voitu ottaa tutkittavaksi, koska komissiota ei ollut lähestytty hallintoteitse. 143 tapauksessa kantelijaa neuvottiin ottamaan yhteyttä muihin elimiin.

Esimerkkejä tapauksista, jotka toimitettiin Euroopan komissiolle

Joulukuun 1. päivänä 1999 eräs lääkäri kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle siitä, että Irlannin lääketieteen neuvosto kieltäytyi antamasta todistusta, jonka hän tarvitsi voidakseen toimia erikoislääkärinä. Hän väitti, että kieltäytyminen oli direktiivin 93/16/ETY määräysten vastaista.

Koska Irlannin lääketieteen neuvosto ei ole yhteisön toimielin tai laitos, kantelu ei kuulunut Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan.

Lisäksi Irlannin laissa nimenomaan säädetään, että lääketieteen neuvosto ei kuulu Irlannin oikeusasiamiehen toimivaltaan.

Kantelu kuului komission toimivaltaan perustamissopimusten vartijana, sillä se koski direktiivin oikeaa tulkintaa ja soveltamista. Kantelu siirrettiin siksi kantelijan suostumuksella komissiolle tammikuussa 2000.

Vastaava tammikuussa 2000 tehty kantelu Irlannin lääketieteen neuvostoa vastaan käsiteltiin samalla tavalla.

Helmikuussa 2000 komissio lähetti oikeusasiamiehelle jäljennöksen vastauksestaan kantelijoille. Komissio selvitti direktiivin määräyksiä ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiaa koskevaa oikeuskäytäntöä. Se tuli siihen tulokseen, että Irlannin lääketieteen neuvostoa ei voida pakottaa myöntämään kyseistä todistusta.

Tapaus 1486/99/IJH ja 41/2000/IJH

2.7 OIKEUS- ASIAMIEHEN TUTKIMUSVAL- TUUDET

2.7.1 Todistajien kuuleminen

Oikeusasiamiehen oikeutta kuulla todistajia sovellettiin yhdessä tapauksessa vuonna 2000. Tapauksen käsittely jatkui yhä vuoden 2000 lopussa.

Oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

“Yhteisön toimielinten virkamiehen tai muun niiden henkilöstöön kuuluvan on oikeusasiamiehen pyynnöstä toimittava todistajana; hän esiintyy oman hallintoyksikkönsä nimissä ja sen määräysten alaisena ja häntä koskee salassapitovelvollisuus.”

Todistajien kuulemiseen sovellettava yleinen menettely on seuraava:

1 Suullisen todistusaineiston hankkimisen päivämäärä, aika ja paikka sovitaan oikeusasiamiehen toimiston ja toimielimen tai laitoksen pääsihteeristön välillä, ja pääsihteeristö ilmoittaa siitä todistajalle tai todistajille. Suullinen todistusaineisto annetaan oikeusasiamiehen tiloissa, tavallisesti Brysselissä.

2 Kutakin todistajaa kuullaan erikseen yksinään.

3 Oikeusasiamies ja toimielimen tai laitoksen pääsihteeristö sopivat menettelyssä käytettävistä kielistä. Menettely toteutetaan todistajan äidinkielellä, jos hän esittää etukäteen sitä koskevan pyynnön.

4 Oikeusasiamiehen toimisto nauhoittaa ja kirjaa kysymykset ja vastaukset.

5 Transkriptio lähetetään todistajille allekirjoitettavaksi. Todistajat voivat ehdottaa kielellisiä korjauksia vastauksiin. Jos todistaja haluaa korjata tai täydentää jotakin vastausta, tarkistettu vastaus ja sen syyt esitetään erillisellä asiakirjalla, joka liitetään transkriptioon.

6 Allekirjoitettu transkriptio mahdollisine liitteineen on osa tapausta koskevaa oikeusasiamiehen arkistoa.

Kohta 6 merkitsee myös sitä, että kantelija saa kopion allekirjoitetusta transkriptiosta ja voi esittää huomautuksia.

2.7.2 Asiakirjojen tarkastus

Oikeusasiamiehen oikeutta tarkastaa tutkimukseen liittyviä arkistoja ja asiakirjoja sovellettiin neljässä tapauksessa vuonna 2000.

Oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

“Yhteisöjen toimielinten ja laitosten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän pyytämät tiedot ja myönnettävä tälle pääsy asianomaisiin asiakirjoihin. Ne voivat kieltäytyä tästä vain aiheellisella tavalla perustelluista salassapitosyistä.”

Pääsyn jäsenvaltion sellaisiin asiakirjoihin, joihin sovelletaan salassapittoa koskevaa lakia tai asetusta, ne myöntävät vain jäsenvaltion etukäteen antamalla suostumuksella.

Muihin jäsenvaltion asiakirjoihin ne myöntävät pääsyn ilmoitettuaan tästä jäsenvaltiolle.”

Oikeusasiamiehen henkilöstölleen antamat ohjeet asiakirjojen tarkastamisesta sisältävät seuraavat kohdat:

Lakimiehen ei tule allekirjoittaa mitään sitoumusta tai vahvistusta lukuun ottamatta tarkastettujen tai kopioitujen asiakirjojen yksinkertaista luetteloa. Jos kyseisen toimielimen tai laitoksen yksiköt tekevät senkaltaisen ehdotuksen, lakimies lähettää ehdotuksen kopion oikeusasiamiehelle.

Jos kyseisen toimielimen tai laitoksen yksiköt pyrkivät estämään minkä tahansa asiakirjojen tarkastuksen tai asettamaan kohtuuttomia ehtoja tarkastukselle, lakimiehen tulee ilmoittaa niille, että tämä katsotaan kieltäytymiseksi.

Jos minkä tahansa asiakirjojen tarkastus kielletään, lakimies pyytää kyseistä toimielintä tai laitosta esittämään aiheellisella tavalla perustellut salassapitosyyt, joihin kiello perustuu.

Ensimmäinen kohta lisättiin sen jälkeen, kun komission yksiköt ehdottivat erään tapauksen yhteydessä, että oikeusasiamiehen henkilökunnan tulisi allekirjoittaa sopimus, jonka mukaan ne korvaavat komissiolle kaikki vahingot, joita kolmansille osapuolille aiheutuu asiakirjojen sisältämien tietojen paljastamisesta.

2.7.3 Oikeusasiamiehen tutkimusvaltuuksien selkeyttäminen

Vuoden 1998 vuosikertomuksessa oikeusasiamies ehdotti, että hänen tutkimusvaltuuksiaan selkeytettäisiin sekä asiakirjojen tarkastuksen että todistajien kuulemisen osalta. Euroopan parlamentti hyväksyi päätöslauselman, jossa institutionaalisten asioiden valiokuntaa pyydettiin tutkimaan oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 2 kohtaan liittyviä muutosehdotuksia vetoamusvaliokunnan laatimassa mietinnössä ehdotetulla tavalla².

Prosessin edistämiseksi oikeusasiamies laati seuraavan ehdotuksen 3 artiklan 2 kohdan tarkistamiseksi ja välitti sen Euroopan parlamentin puhemiehelle joulukuussa 1999 (ehdotetut tarkistukset ja lisäykset olemassa olevaan tekstiin on kirjoitettu kursiivilla):

Yhteisöjen toimielinten ja elinten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän pyytämät tiedot sekä annettava hänen tarkastaa ja kopioida mitä tahansa asiakirjoja tai minkä tahansa tietovälineen sisältö.

Pääsyn jäsenvaltion sellaisiin asiakirjoihin, joihin sovelletaan salassapitoa koskevaa lakia tai asetusta, ne myöntävät vain jäsenvaltion etukäteen antamalla suostumuksella.

Muihin jäsenvaltion asiakirjoihin ne myöntävät pääsyn ilmoitettuaan tästä jäsenvaltiolle.

Yhteisön toimielinten ja elinten jäsenten ja henkilökunnan tulee todistaa oikeusasiamiehen pyynnöstä. Heidän tulee antaa täydelliset tiedot, ja niiden on oltava todenmukaisia.

Oikeusasiamies ja hänen henkilökuntansa eivät paljasta mitään tutkimusten aikana tietoonsa saamaa luottamuksellista tietoa tai asiakirjaa.

Edellä mainittu luonnos perustui osin Euroopan petostentorjuntaviraston (Olaf) tutkimusvaltuuksia koskevaan asetukseen, jonka mukaan Olafilla on oikeus ilman ennakkoilmoitusta ja viipymättä saada tieto kaikista toimielinten ja laitosten hallussa olevista tiedoista ja ottaa jäljennös mistä tahansa niiden hallussa olevasta asiakirjasta³.

Euroopan parlamentti käsittelee asiaa vuoden 2000 lopussa. Tuloksesta kerrotaan seuraavassa vuosikertomuksessa.

2.8 OIKEUS-ASIAMIEHEN TUTKIMUKSET JA NIIDEN TULOKSET

Kun oikeusasiamies päättää ryhtyä tutkimaan kantelua, kantelu ja mahdolliset liitteet lähetetään ensin lausuntoa varten kyseiselle yhteisön toimielimelle tai laitokselle. Kun ensimmäinen lausunto on saatu, se lähetetään kantelijalle huomautuksia varten.

Joissakin tapauksissa toimielin tai laitos sopii itse asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla. Jos lausunto ja huomautukset osoittavat, että näin on tapahtunut, asian käsittely lopetetaan, koska "toimielin on sopinut asian". Joissakin tapauksissa kantelija päättää luopua kante- lusta, ja asian käsittely lopetetaan tästä syystä.

² Vetoamusvaliokunnan mietintö Euroopan oikeusasiamiehen vuosikertomuksesta 1998 (A4-0119/99). Esittelijä: Laura De Esteban Martín.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1073/1999 4 artikla, EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

Jos toimielin ei korjaa epäkohtaa eikä kantelija peruuta kanteluaan, oikeusasiamies jatkaa tutkimustaan. Jos tutkimuksessa ei ilmene hallinnollista epäkohtaa, kantelijalle sekä kyseiselle toimielimelle tai laitokselle ilmoitetaan asiasta ja käsittely lopetetaan.

Jos oikeusasiamiehen tutkimukset paljastavat hallinnollisen epäkohdan, hän pyrkii mahdollisuuksien mukaan sovintoratkaisuun poistaakseen epäkohdan ja täyttääkseen kantelijan vaatimukset.

Jos sovintoratkaisu ei ole mahdollinen tai jos siihen ei päästä, oikeusasiamies joko lopettaa asian käsittelyn ja antaa asianomaiselle toimielimelle tai laitokselle kriittisen huomautuksen tai toteaa havainneensa hallinnollisen epäkohdan ja esittää suositusluonnoksia epäkohdan korjaamiseksi.

Kriittistä huomautusta pidetään aiheellisena tapauksissa, joissa hallinnollisella epäkohdalla ei näytä olevan laajempia vaikutuksia eikä oikeusasiamiehen suorittama seuranta vaikea tarpeelliselta.

Tapauksissa, joissa oikeusasiamiehen seuranta on tarpeen (toisin sanoen vakavammat hallinnolliset epäkohdat tai tapaukset, joilla on yleisiä vaikutuksia), oikeusasiamies esittää kyseiselle toimielimelle tai laitokselle suositusluonnoksia sisältävän päätöksen. Oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti toimielimen tai laitoksen on tällöin annettava yksityiskohtainen lausunto asiasta kolmen kuukauden kuluessa. Yksityiskohtaisessa lausunnossaan toimielin voi hyväksyä oikeusasiamiehen päätöksen sekä kuvata, millaisiin toimenpiteisiin se on ryhtynyt suositusten täytäntöönpanemiseksi.

Jos yhteisön toimielin tai laitos ei reagoi tyydyttävästi suositusluonnokseen, 3 artiklan 7 kohdassa määrätään, että oikeusasiamies lähettää kertomuksen Euroopan parlamentille ja kyseiselle toimielimelle tai laitokselle. Kertomus voi sisältää suosituksia.

Vuonna 2000 oikeusasiamies käynnisti 224 tutkimusta, 223 niistä kantelun johdosta ja yhden omasta aloitteestaan. (Tarkemmin liitteessä A: Tilastotietoja.)

76 tapauksessa toimielin tai laitos sopi itse asian. Näistä 46 oli tapauksia, joissa oikeusasiamiehen puuttumisen ansiosta kansalaisille lähetettiin vastaus kirjeisiin, joihin ei ollut vastattu (ks. vuosikertomuksen 1998 jakso 2.9, jossa on lisätietoja tapauksissa käytetystä menettelytavasta). 6 tapauksessa kantelija luopui kantelusta. 112 tapauksessa oikeusasiamiehen tutkimuksissa ei todettu hallinnollista epäkohtaa.

Kyseinen toimielin tai laitos sai kriittisen huomautuksen 31 tapauksessa. Sovintoratkaisuun päästiin 1 tapauksessa. Vuonna 2000 tehtiin 13 suositusluonnosta kyseisille toimielimille tai laitoksille. Toimielimet hyväksyivät vuonna 2000 12 suositusluonnosta, joista 6 oli vuonna 1999 tehtyjä suositusluonnoksia (tapaukset 398/97/GG, 489/98/OV, 507/98/OV, 515/98/OV, 576/98/OV, 818/98/OV). Vuonna 2000 tehdyistä suositusluonnoksista 2 oli sellaisia, joiden määräaika kyseisen toimielimen yksityiskohtaisen lausunnon antamiselle jatkui seuraavan vuoden puolelle.

Kahdessa tapauksessa suositusluonnosta seurasi erityiskertomus Euroopan parlamentille. Toinen niistä oli oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suoritettu tutkimus siitä, onko yhteisön eri toimielimillä ja laitoksilla julkisesti saatavilla olevaa hyvän hallintotavan säännöstöä (OI/98/OV) (ks. jaksot 2.2.2 ja 3.8). Toinen koski kantelua 713/98/IJH (ks. jakso 3.8).

Erityiskertomukset on julkaistu kokonaisuudessaan oikeusasiamiehen verkkosivuilla kaikilla virallisilla kielillä.

3 PÄÄTÖKSET TUTKIMUKSEN JÄLKEEN

3.1 EI HALLIN- NOLLISTA EPÄKOHTAA

3.1.1 Euroopan unionin neuvosto

EHDOKAS JÄTET- TIIN NIMITTÄ- MÄTTÄ A2-LUOKAN VIRKAAN

*Päätös kanteluun
1280/98/(PD)GG (luot-
tamuksellinen) neuvos-
toa vastaan*

KANTELU

Kantelija oli Euroopan unionin neuvoston A3 -palkkaluokan virkamies. Neuvosto ilmoitti syyskuussa 1997 A2 -virasta, joka oli haettavana neuvoston pääsihteeristön osastolla. Tehtäviin kuuluivat budjetti- ja henkilöstöasiat. Virka oli määrä täyttää siirron tai ylennyksen avulla. Ilmoituksen mukaan virkaan valittavalla henkilöllä täytyi olla muun muassa riittävät tiedot budjetti- ja henkilöstöasioissa sovellettavien menettelyjen pääperiaatteista. Virkaa haki kantelijan lisäksi kolme muuta ehdokasta. Neuvoston pääsihteeri nimitti neuvoa-antavan valintakomitean, joka haastatteli ehdokkaita. Marraskuun 5. päivänä 1997 neuvoston pääsihteeri ilmoitti kantelijalle, että valinta ei kohdistunut häneen vaan toiseen ehdokkaaseen. Virkaan valittu ehdokas H. oli niin ikään A3 -luokan virkamies.

Kantelija jätti valituksen henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan perusteella helmikuussa 1998. Valituksessaan hän vaati perumaan 5. marraskuuta 1997 tehdyn päätöksen, jolla hänen hakemuksensa hylättiin. Hän pyysi neuvostoa myös korvaamaan hänelle päätöksestä aiheutuneet aineelliset ja aineettomat vahingot. Neuvosto hylkäsi hänen valituksensa 4. kesäkuuta 1998.

Joulukuussa 1998 kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen. Hänen kantelunsa liitteenä oli huomautus, jossa hän kuvasi kantelunsa taustaa. Kantelija väitti, (1) että neuvosto oli rikkonut henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohtaa, (2) että neuvosto oli rikkonut henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohtaa ja (3) että oli syyllistytty vallan väärinkäyttöön. Viimeksi mainitun väitteen yhteydessä kantelija väitti, että tapauksessa, josta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli tehnyt päätöksen vuonna 1992, neuvosto oli tuottanut asiakirjan (neuvoston pääsihteerin 23. toukokuuta 1990 laatiman muistion) ja käyttänyt sitä. Asiakirja sisälsi hänen mukaansa vääriä väittämiä. Kantelija kehotti siksi oikeusasiamiehstä ilmoittamaan nämä tosiasiat toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.

TUTKIMUS

Neuvoston lausunto

Kantelu välitettiin neuvostolle lausuntoa varten. Neuvosto esitti lausunnossaan kantelusta seuraavat kommentit:

Henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan periaate, jonka mukaan samaan luokkaan kuuluvia virkamiehiä on kohdeltava samalla yhdenvertaisesti, velvoittaa nimittävän viranomaisen toimimaan samankaltaisissa tilanteissa samalla tavoin, paitsi jos erilainen toiminta on objektiivisesti perusteltua. Tätä sääntöä ei ollut rikottu käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

Henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdan mukaan nimitys tapahtuu nimittävän viranomaisen päätöksellä. Valinta on tehtävä niiden virkamiesten joukosta, jotka ovat olleet virassaan tietyn vähimmäisajan, sen jälkeen kun ylennykseen soveltuvien virkamiesten ansioita ja niistä laadittuja raportteja on verrattu keskenään. Kaikkia neljää hakemusta oli käsitelty täsmälleen samalla tavoin. Nimittävänä viranomaisena toimiva neuvoston pääsihteeri oli nimittänyt neuvoa-antavan valintalautakunnan, jonka tehtävänä oli neuvoa häntä kyseisessä asiassa. Lautakunta oli tutkinut hakemukset huolellisesti ja haastatellut jokaista hakijaa. Lautakunnan raportin pohjalta pääsihteeri oli tarkastellut ehdokkaiden ansioita, siis myös kantelijan, ja vertaillut niitä. Tarkastelun perusteella pääsihteeri oli haastatellut kahta sopivimmiksi katsottua ehdokasta, ennen kuin valitsi heistä toisen. Menettely oli henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdan mukainen.

Väitettä vallan väärinkäytöstä voitaisiin pitää perusteltuna vain, jos kantelija voisi osoittaa sen objektiivisilla, asiaan liittyvillä ja johdonmukaisilla todisteilla. Kyseisessä tapauksessa noudatettu menettely vahvisti kuitenkin, että nimittävä viranomais oli pyrkinyt toimimaan toimielimen edun mukaisesti.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi väitteissään. Vallan väärinkäyttöön liittyen hän korosti erityisesti, että neuvosto ei ollut vastannut hänen väitteeseensä, jonka mukaan se oli tuottanut ja käyttänyt vääriä asiakirjoja tapauksessa, jonka hänen entinen työtoverinsa Schloh oli vienyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen⁴.

LISÄTUTKIMUKSET

Oikeusasiamies kirjoitti neuvostolle syyskuussa 1999 ja pyysi kantelijan tapaukseen liittyviä lisätietoja. Oikeusasiamies pyysi neuvostoa selvittämään, miksi nimittävä viranomainen oli päättänyt haastatella kyseisessä tapauksessa vain kahta ehdokasta, kun taas muissa tapauksissa se oli ilmeisesti haastatellut kaikkia ehdokkaita. Neuvostoa pyydettiin myös kommentoimaan kantelijan väitteitä, jotka liittyivät pääsihteerin 23. toukokuuta 1990 päivättyyn muistioon ja sen sisältöön.

Neuvoston vastaus

Lokakuussa 1999 antamassaan vastauksessa neuvosto esitti seuraavat kommentit:

Yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaisesti nimittävä viranomainen saa vapaasti valita menetelmän, jonka se katsoo sopivan parhaiten tiettyä virkaa koskevien hakemusten arviointiin. Sillä on näin ollen oikeus käyttää neuvoa-antavaa valintalautakuntaa apunaan valmistelutyössä. Kyseisessä tapauksessa neuvoa-antavan lautakunnan puheenjohtajana oli toiminut sen pääosaston pääjohtaja, jossa virka oli haettavana. Muina jäsenenä oli eräs lakiosaston johtaja sekä henkilöstöstä ja hallinnosta vastaava johtaja. Lautakunta haastatteli kaikkia neljää ehdokasta ja laati sitten raportin. Raportin, kaikkien ehdokkaiden hakemusten ja kaikkien muiden olennaisten osatekijöiden perusteella nimittävä viranomainen päätti haastatella kahta ehdokasta, joiden hän katsoi sopivan parhaiten kyseiseen virkaan. Nimittävällä viranomaisella ei ollut velvollisuutta haastatella kantelijaa ja neljättä ehdokasta, koska sillä oli käytettävissään riittävästi tietoa perustellun päätöksen tekemiseksi. Kantelija oli hakenut A2 -luokan virkaa jo 19 kertaa ennen kyseistä tapausta. Aikaisemmissa tapauksissa nimittävä viranomainen oli haastatellut kaikkia kahdeksaa ehdokasta virkaa varten. Pääsihteerin työ määrä oli kuitenkin lisääntynyt huomattavasti sen jälkeen.

Toukokuun 23. päivänä 1990 päivätyn muistion oli laatinut neuvoston silloinen pääsihteerin, eikä neuvosto nähnyt mitään syytä epäillä sen sisällön oikeellisuutta. Muistio oli toimitettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle asiassa T-11/91. Oikeuskäsittelyssä ei todettu, ettei muistion sisältö vastaisi todellisuutta. Oli hämmästyttävää, että kantelija oli odottanut kuusi vuotta, ennen kuin väitti mainitun muistion sisältävän vääriä väitteitä. Kantelija ei myöskään ollut toimittanut mitään todisteita väitteensä tueksi.

Kantelijan lisähuomautukset

Kirjettä koskeissa huomautuksissaan kantelija pitäytyi väitteessään, jonka mukaan nimittävän viranomaisen olisi pitänyt haastatella häntä henkilökohtaisesti. Sillä, että hän oli jo aikaisemmin hakenut A2 -luokan virkoja, ei ollut merkitystä, varsinkaan kun hän ei ollut koskaan ollut sen pääsihteerin haastateltavana, joka oli virassa kiistanalaisen nimityksen tapahtuessa. Kantelijan mukaan oli neuvoston velvollisuus osoittaa, että 23. toukokuuta 1990 päivätyn muistion sisältö piti paikkansa.

⁴

Asia T-11/91, kok. 1992, s. II-203.

PÄÄTÖS

1 Väite henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdan rikkomisesta ja sääntöjenvastaisesta menettelystä

1.1 Kantelija oli Euroopan unionin neuvoston A3 -palkkaluokan virkamies, joka oli hakenut neuvoston A2 -palkkaluokan virkaa. Neuvosto hylkäsi hänen hakemuksensa ja valitsi hänen sijaansa H:n. Kantelija väitti, että neuvosto rikkoi tällöin henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohtaa. Lisäksi hän väitti, että valintamenettely oli ollut sääntöjen vastainen, koska neuvosto ei ollut haastatellut häntä.

1.2 Neuvoston mukaan nimittävän viranomaisen (neuvoston pääsihteerin) nimittämä neuvoa-antava valintalautakunta oli tutkinut tarkkaan kaikki hakemukset. Lautakunta oli haastatellut kaikkia hakijoita, minkä jälkeen pääsihteeri oli haastatellut henkilökohtaisesti kahta sopivinta ehdokasta, ennen kuin valitsi toisen heistä kyseiseen virkaan. Neuvoston mukaan ei ollut tarpeen, että nimittävä viranomainen olisi haastatellut kaikkia ehdokkaita.

1.3 Henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdan mukaan nimitys tapahtuu nimittävän viranomaisen päätöksellä. Valinta on tehtävä niiden virkamiesten joukosta, jotka ovat olleet virassaan tietyn vähimmäisajan, kun ylennykseen soveltuvien virkamiesten ansioita ja niistä laadittuja raportteja on verrattu keskenään.

1.4 Kantelun tätä kohtaa koskeva pääasiallinen väite oli, että nimittävän viranomaisen valinta ei ollut perustunut eri ehdokkaiden ansioihin. Tässä yhteydessä kantelija väitti, että viranhakuilmoituksessa mainittuja ehtoja ajatellen H:lla ei ollut kokemusta tai ammattitaitoa, jota olisi voitu verrata hänen omaansa. Kantelija ei kuitenkaan väittänyt, ettei H täyttäisi viranhakuilmoituksessa mainittuja ehtoja. Hän päinvastoin nimenomaan myönsi, että H:lla oli vaadittavat yleiset ammatilliset tiedot. Kantelijan antamien tietojen perusteella ei siten voitu katsoa, että nimittävän viranomaisen olisi välttämättä pitänyt asettaa kantelija etusijalle H:hon nähden, ottaen huomioon, että nimittävällä viranomaisella on laaja harkintavalta. Neuvosto huomautti, että henkilöstösääntöjen mukaan virkamiehillä ei ole automaattisesti oikeutta ylennykseen, vaikka he täyttäisivätkin ylennyksen ehdot⁵, ja että ikä ja virkaikä voidaan ottaa huomioon vain toissijaisina seikkoina⁶. Perustelut vaikuttivat asianmukaisilta.

1.5 Kantelijan esittämästä menettelystä koskevasta asiasta oikeusasiamies katsoi yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön vahvistavan, että nimittävällä viranomaisella on oikeus käyttää neuvoa-antavaa lautakuntaa apuna suorittaessaan hakemusten vertailevaa tutkimusta⁷. Pääsihteeri oli tarkastellut ehdokkaiden ansioita lautakunnan laatiman raportin pohjalta ja haastatellut kahta heistä. Mikään ei kieltämättä olisi estänyt pääsihteeriä haastattelemasta itse kaikkia neljää ehdokasta. Oikeusasiamies katsoi kuitenkin, että pääsihteerin päätös haastatella vain kahta ehdokasta, jotka näyttivät hänen mielestään sopivan parhaiten kyseiseen virkaan hakemusten, lautakunnan raportin ja muiden asiaan liittyvien tietojen perusteella, oli asianmukainen ja vastasi yhteisöjen tuomioistuinten tulkintaa henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohdasta. Toisin kuin kantelija väitti, tämän määräyksen ei voida katsoa vaativan, että nimittävä viranomainen haastattelee kaikkia ehdokkaita henkilökohtaisesti. Sillä, että neuvosto oli aikaisemmassa tapauksessa toiminut niin, ei voitu katsoa olevan merkitystä, paitsi jos todettaisiin, että neuvoston nimittävä viranomainen oli tällaisissa tapauksissa tavallisesti haastatellut kaikkia ehdokkaita ja nyt poikennut tästä käytännöstä ilman perusteltua syytä. Kantelija ei ollut osoittanut, että sellainen käytäntö olisi ollut olemassa.

⁵ Katso asia T-3/92 *Latham/komissio*, kok. 1994, s. II-83, kohta 50.

⁶ Asia 293/87, *Vainker/parlamentti*, kok. 1989, s. 23, kohta 17.

⁷ Katso asia T-11/91 *Schloh/neuvosto*, kok. 1992, s. II-203, kohta 47.

1.6 Oikeusasiamies katsoi, että neuvoston toiminnassa ei näin ollen ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan ensimmäisen väitteen osalta.

2 Väite henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan rikkomuksesta

2.1 Kantelija väitti, että neuvosto oli rikkonut henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohtaa nimittäessään H:n virkaan.

2.2 Euroopan unionin neuvoston mukaan tasapuolisen kohtelun periaatetta ei ollut rikottu.

2.3 Henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohdan mukaan samaan luokkaan kuuluvia virkamiehiä on kohdeltava yhdenmukaisesti. Koska kantelija ei ollut lisähuomautuksissaan selvittänyt asiaa tarkemmin, Euroopan oikeusasiamies oletti epätasapuolista kohtelua koskevan väitteen perustuvan kahteen seikkaan: toisaalta H. valittiin kyseiseen virkaan kantelijan sijasta, toisaalta neuvoston pääsihteeri oli haastatellut neljästä ehdokkaasta vain kahta. Kantelija myös viittasi näihin molempiin seikkoihin tukeakseen väitettään, jonka mukaan neuvosto oli rikkonut henkilöstösääntöjen 45 artiklan 1 kohtaa ja menettelysääntöjä. Edellä esitettyjen pohdintojen (katso kohta 1) valossa oikeusasiamies tuli kuitenkin siihen tulokseen, että hänen käytettävissään olevien todisteiden perusteella kantelija ei ollut osoittanut joutuneensa syrjinnän kohteeksi näissä kohdin.

2.4 Oikeusasiamies katsoi, että neuvoston toiminnassa ei näin ollen ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan toisen väitteen osalta.

3 Väite vallan väärinkäytöstä

3.1 Kantelija väitti, että nimittäessään H:n kyseiseen virkaan Euroopan unionin neuvosto oli syyllistynyt vallan väärinkäyttöön.

3.2 Neuvosto väitti vastauksessaan, että kantelija ei ollut toimittanut objektiivisia, asiankuuluvia ja johdonmukaisia todisteita väitteensä tueksi.

3.3 Kantelija oli toimittanut oikeusasiamiehelle muistion, jossa hän kuvasi kantelunsa taustaa. Neuvosto ei kuitenkaan ollut vahvistanut huomautuksen sisältämiä väitteitä, jotka koskivat H:n nimittämisen syitä ja monien muiden A2 -virkojen täyttämiseen johtaneita syitä. Kantelija ei ollut esittänyt mitään todisteita huomautuksissaan esittämiensä väitteiden tueksi. Oikeusasiamies katsoi näin ollen, ettei kyseisiä väitteitä voitu katsoa toteutuneiksi. Mainittujen väitteiden lisäksi kantelija viittasi kahteen konkreettiseen seikkaan todistaakseen väitteensä. Ensimmäisen väitteen mukaan kantelijalle ilmoitettiin hänen hakemuksensa hylkäämisestä ilmoituksella, jonka sisältö oli hänen mukaansa vakiomuotoinen. Toisin kuin kantelija väitti, tämä ei kuitenkaan ollut vastoin viranhakuilmoituksen lupausta, jonka mukaan ehdokkaille ilmoitettaisiin ”henkilökohtaisesti”. Toinen mainituista seikoista liittyi muistioon, jonka neuvoston pääsihteeri laati 23. toukokuuta 1990 ja toimitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle asiassa T-11/91. Kantelija väitti asiakirjan sisältävän vääriä väittämiä, koska siinä oli raportti pääsihteerin tekemästä haastattelusta, jota kantelija ei todellisuudessa ollut koskaan antanut. Oikeusasiamies katsoi, että kantelija ei ollut toimittanut hänelle riittävästi todisteita, jotka olisivat osoittaneet väitteen todeksi. Koska väitettä tukevia todisteita ei ollut, oikeusasiamies oli sitä mieltä, ettei ollut tarpeen pyytää neuvostoa toimittamaan kiistanalaista asiakirjaa hänelle tarkastettavaksi. Samasta syystä oikeusasiamies katsoi, että oikeusasiamiehen ohjesäännön 4 artiklan 2 kohdan ehdot⁸ eivät täyttyneet. Niiden mukaan oikeusasiamiehen on välittömästi ilmoitettava asianomaisille kansallisille viranomaisille, jos hänen tietoonsa tulee seikkoja, joiden hän katsoo kuuluvan rikosoikeuden piiriin.

⁸

Euroopan parlamentin päätös nro 94/262/EHTY, EY, Euratom oikeusasiamiehen tehtävien suorittamista koskevista määräyksistä ja yleisistä ehdoista, 9. maaliskuuta 1994.

3.4 Oikeusasiamies katsoi, että neuvoston toiminnassa ei näin ollen ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan kolmannen väitteen osalta.

4 Vahinkoja koskeva väite

4.1 Kantelija oli vaatinut kantelussaan, että hänelle korvattaisiin ne aineelliset ja aineettomat vahingot, jotka aiheutuivat kyseistä virkaa koskevan hakemuksen hylkäämisestä. Kantelija ilmoitti vastustavansa sitä, että hänen korvausvaatimuksensa oli hylätty.

4.2 Kantelija ei ollut esittänyt erityisiä vaatimukseen liittyviä argumentteja. Neuvosto ei ollut kommentoidut hänen vaatimustaan.

4.3 Kantelijan korvausvaatimus perustui siihen oletukseen, että neuvosto oli ollut väärässä hylätessään hänen kyseistä virkaa koskevan hakemuksensa. Kuten edellä on esitetty, oikeusasiamies oli kuitenkin tullut siihen tulokseen, ettei ollut riittävästi todisteita kantelijan väitteille, joiden mukaan hänen kyseistä virkaa koskevan hakemuksensa hylkääminen olisi merkinnyt hallinnollista epäkohtaa. Tämän johtopäätöksen valossa oikeusasiamies katsoi, ettei ollut tarpeen jatkaa kantelijan tämän väitteen tutkimista ottaen huomioon, että kantelija ei ollut esittänyt erityisiä argumentteja hänen korvausvaatimuksensa hylkäämisen osalta.

5 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan unionin neuvoston toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.1.2 Euroopan komissio

KANTELU

X kanteli toukokuussa 1998 Euroopan oikeusasiamiehelle kunnanvaltuuston (jäljempänä ”kantelija”) puolesta. Kantelija oli 11. kesäkuuta 1997 tehnyt valituksen Euroopan komissiolle siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat loukanneet valtiontukea koskevia määräyksiä koskien Manchester Airport Plc:lle ja/tai British Airways Plc:lle sekä Continental Airlines ja American Airlines -lentoyhtiöille maksettua valtiontukea. Kantelija pyysi komissiota aloittamaan EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan (uuden 88 artiklan) 2 kohdan mukaisen tutkimuksen ja ilmoittamaan, että Manchesterin kaupunginvaltuuston Manchester Airport Plc:lle maksama valtiontuki on ristiriidassa perustamissopimuksen kanssa ja että se on lakkautettava viipymättä. Komissiota pyydettiin toimimaan välittömästi, sillä asia oli kiireellinen toisen kiitoradan rakentamista koskevan ehdotuksen aika-
taulun vuoksi. Kantelijan edustajat toimittivat tämän valituksen henkilökohtaisesti pääosasto VII:lle (liikenne) 11. kesäkuuta 1997 järjestetyn kokouksen yhteydessä.

Kantelija lähetti komissiolle lisätietoja 6. marraskuuta 1997 Yhdistyneen kuningaskunnan ilmailuviranomaisten (UK Civil Aviation Authority) kertomuksesta, jonka nämä ovat laattineet vastauksena Yhdistyneen kuningaskunnan monopoleja ja sulautumisia käsittelevän komitean (Monopolies & Mergers Commission) elokuussa 1997 esittämään kertomukseen. Tässä kertomuksessa tuotiin esiin vakavia huolia, jotka koskivat Manchester Airport Plc:n avoimuuden puutetta rahoituskysymyksissä. Molemmat kertomukset vahvistivat joitakin valituksen sisältöön liittyviä näkökohtia.

Vaikka pääosasto VII ilmoitti joulukuussa 1997, että komissio tekisi valituksesta päätöksen tammikuun 1998 puolivälissä, komissio ei ollut tehnyt päätöstä 11 kuukauden kuluttua valituksen esittämisestä kantelijan useista tietopyynnöistä, puhelinsoihtoista ja sähköpostiviesteistä huolimatta. Kantelija liitti valitukseen kopion komissiolle lähetetystä kirjeenvaihdosta.

VÄITE, JONKA
MUKAAN
KOMISSIO EI
VASTANNUT EIKÄ
ANTANUT
PÄÄTÖSTÄ
VALTIONTUKEA
KOSKEVIEN
MÄÄRÄYSTEN
RIKKOMISTA
KOSKEVAAN VALI-
TUKSEEN

*Päätös kanteluun
533/98/OV (luottamuk-
sellinen) Euroopan
komissiota vastaan*

Kantelija huomautti lisäksi, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset eivät ole saattaneet erityisesti liikennettä koskevaa jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta annettua direktiiviä 80/723, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 85/413 osaksi kansallista lainsäädäntöä. Täytäntöönpanon määräaika oli 1. tammikuuta 1986 (direktiivissä 85/413 oleva 2 artikla). Kantelija totesi, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset ovat rikkoneet yhteisön oikeutta, koska nämä eivät ole sisällyttäneet direktiiviä osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisia vastaan olisi pitänyt aloittaa rikkomismenettely pian sen jälkeen, kun asia tuotiin komission tietoon. Komissio ei ole käsitellyt valituksen 7 kohtaa, joka koskee mainittujen direktiivien tulkintaa.

Kantelija lähetti oikeusasiamiehelle 21. heinäkuuta 1998 kopion uudesta, 2. heinäkuuta 1998 päivätystä kirjeestä, jossa hän kysyy, milloin komissio päättäisi valituksesta. Kantelija ei saanut kirjeseensä vastausta.

Kantelija kirjoitti tämän vuoksi oikeusasiamiehelle ja väitti, että komissio

- 1) ei ole vastannut kantelijan kirjeisiin,
- 2) ei ole tehnyt valituksesta päätöstä yli vuosi valituksen esittämisen jälkeen ja
- 3) ei ole ottanut viipymättä käsiteltäväkseen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten velvollisuutta saattaa direktiivit 80/723 ja 85/413 osaksi kansallista lainsäädäntöä vuoteen 1986 mennessä eikä tarkastellut näiden direktiivien tulkintaa koskevia erityisiä kohtia (valituksen 7 kohta).

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio muistutti ensiksi lausunnossaan siitä, että kantelija on jättänyt 11. kesäkuuta 1997 komissiolle valituksen, jossa hän väittää, että muutamat Manchesterin alueen paikallisviranomaiset ovat antaneet Manchesterin lentokentälle (MA PLC) laitonta valtiontukea, josta hyötyvät sekä Manchesterin lentokenttä että muutamat lentoyhtiöt. Kantelija pyysi näin ollen komissiota aloittamaan EY:n perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn sen toteamiseksi, että EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohtaa on rikottu.

Kantelu koski etenkin kahta erityyppistä, toisin sanoen lentokentän omistajien ja lentokentän välistä sekä lentokentän ja muutamien lentoyhtiöiden välistä rahoitustoimea. Tämän lisäksi kantelijan mielestä Yhdistynyt kuningaskunta ei ole saattanut osaksi kansallista lainsäädäntöä direktiivejä 80/723 ja 85/413 jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisten taloudellisten suhteiden avoimuudesta. Kantelussa komissiota pyydettiin virallisesti kuitenkin ainoastaan aloittamaan 93 artiklan mukainen menettely ja ainoastaan Manchesterin paikallisviranomaisten MA PLC:lle maksaman tuen osalta.

Komissio huomautti, että se on tarkastellut valitusta huolellisesti ja yksityiskohtaisesti, kuten seuraavasta käy ilmi:

- Komissio otti kantelijaan yhteyttä jo ennen kuin tämä esitti muodollisen valituksen. Komissio ilmoitti 7. huhtikuuta 1997 päivätyllä kirjeellä kantelijalle yleisestä kannastaan infrastruktuurihankkeiden julkista rahoitusta koskevaan kysymykseen.
- Kantelijaa pyydettiin osallistumaan 11. kesäkuuta pääosasto VII:n tiloissa Brysselissä järjestettyyn kokoukseen ja toimittamaan sinne valituksensa. Kantelijalle tiedotettiin toistamiseen siitä, että komission mielestä valtiontukea koskevia sääntöjä ei sovelleta infrastruktuurihankkeiden julkiseen rahoitukseen.

- Pääosasto VII vastasi kantelijan 30. kesäkuuta 1997 päivätyyn kirjeeseen 16. heinäkuuta 1997 päivätyssä kirjeessään.
- Kantelijan 1. heinäkuuta 1997 pääosasto VII:lle lähettämä kirje ei ilmeisesti ollenkaan saapunut komissioon. Komissio ei ole löytänyt sitä arkistoistaan tai postirekistereistään.
- Komissio lähetti Yhdistyneen kuningaskunnan pysyvälle edustajalle 20. kesäkuuta 1997 kirjeen, jossa se pyysi Britannian viranomaisilta huomautukset valituksesta. MA PLC ja Manchesterin kaupunginvaltuusto vastasivat pyyntöön 18. heinäkuuta 1997 päivätyssä kirjeessä, jossa ne torjuivat väitteet ja pyysivät komissiota hylkäämään valituksen perusteettomana.
- Komissio antoi kantelijalle mahdollisuuden esittää huomautuksia MA PLC:n ja Manchesterin kaupungin lausunnosta. Komissio lähetti kantelijalle 1. elokuuta 1997 päivätyssä kirjeessä kopion Britannian viranomaisten vastauksesta. Kantelija esitti 9. lokakuuta 1997 lisähuomautuksia, joihin komissio vastasi 8. joulukuuta 1997 päivätyssä kirjeessään.
- Neljässä muussa kirjeessä, jotka on päivätty 15. ja 18. joulukuuta 1997 sekä 16. helmikuuta ja 7. huhtikuuta 1998, ei annettu uutta tietoa vaan pelkästään kehoitettiin komissiota päättämään asiasta pikaisesti. Saatuaan ensimmäisen näistä kirjeistä komissio esitti kantelijalle uudelleen kantansa puhelimitse.

Komissio tutki huolellisesti kantelijan sille esittämät oikeudelliset seikat ja asiaseikat ja totesi, että valituksessa esitettyjen tietojen perusteella ei tarvitse pelätä kilpailun vääristymistä jäsenvaltioiden välillä. Komission pysyvä kanta ilmailualan infrastruktuurihankkeiden rahoitukseen⁹ on se, että julkisen sektorin rahoittamien ilmailualan infrastruktuurihankkeiden rakentaminen tai laajentaminen on periaatteessa yleinen talouspoliittinen toimenpide, joka ei kuulu valtion tukea koskevien perustamissopimuksen määräysten alaan, mikäli sillä pyritään täyttämään suunnittelutarpeet tai panemaan täytäntöön kansallista liikennepoliittikkaa. Koska mahdolliset tukielementit voivat kuitenkin olla seurausta tällaista infrastruktuuria käyttävien tiettyjen yritysten etuuskohtelusta, tämä yleinen periaate pätee sillä edellytyksellä, että kaikilla käyttäjillä on yhtäläiset ja ketään syrjimättömät mahdollisuudet käyttää tätä infrastruktuuria. Tarkastellussa tapauksessa ei ollut mitään todisteita syrjinnästä, minkä vuoksi voitiin todeta, että julkinen investointi MA PLC:hen ei periaatteessa kuulu valtiontukea koskevien yhteisön sääntöjen soveltamisalaan. Komissio ilmaisi tämän näkemyksensä kantelijalle heti alussa, etenkin 7. huhtikuuta 1997 päivätyssä kirjeessä, 11. kesäkuuta 1997 pidetyssä kokouksessa ja 18. joulukuuta 1997 käydyssä puhelinkeskustelussa.

Toisen väitteen osalta, jonka mukaan komissio ei ole tehnyt valituksesta päätöstä yli vuoden kuluttua valituksen esittämisestä, komissio muistutti muutamista valtiontukiasioissa sovellettavista menettelytapasäännöistä¹⁰. Kolmannet osapuolet voivat antaa komissiolle tärkeää tietoa valtiontuesta, mutta ne eivät ole asianosaisia menettelyssä, sillä valtiontukea koskevissa tapauksissa asianosaisia ovat vain komissio ja jäsenvaltiot. Komissio tutkii kaikki valitukset ja vastaa niihin, ja se toimii epäilemättä näin myös tarkasteltavassa tapauksessa, mutta se ei ole velvollinen päättämään tuesta, josta valitus on esitetty. Tämän lisäksi Euroopan yhteisöjen tuomioistuin päätti asiassa C-367/95 P (Sytraval) seuraavaa:

- Perustamissopimuksessa tai yhteisön lainsäädännössä ei ole asetettu menettelyllisiä sääntöjä valtiontukia koskevien valitusten käsittelystä. Etenkin valtiontukea koskevassa valituksessa komissio ei ole velvollinen kuulemaan valituksen esittäjää. Siksi komissio

⁹ Ks. komission ohjesäännöt EY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan ja sopimuksen Euroopan talousalueesta 61 artiklan soveltamisesta ilmailualalla myönnettäviin valtiontukiin, EYVL C 350, 10.12.1994.

¹⁰ Competition law in the European Communities, Volume II A, Rules applicable to State aid – OPOCE, s. 45.

tutki kyseisessä tapauksessa kantelua laajemmin kuin valituksen esittäjän sille esittämien seikkojen osalta.

- Komission valtioneuvastiossa tekemät päätökset osoitetaan niille jäsenvaltioille, joita asia koskee. Kun komissio tekee tällaisen päätöksen, se ilmoittaa valituksen esittäjille päätöksestään.
- Jos komissio toteaa, että valituksen esittäjän väittämää valtiontukea ei ole myönnetty, komission on annettava valituksen esittäjälle asianmukainen selvitys. Komissiolla ei ole kuitenkaan velvollisuutta ottaa kantaa sellaisiin kysymyksiin, jotka eivät selvästi mitenkään liity asiaan tai ovat merkityksettömiä tai selvästi toissijaisia.

Valvoessaan ja säännellessään kilpailua komissiolla on oikeus ottaa huomioon yhteisön etu, jotta se voi määrittää sen tietoon tuodun asian tärkeysasteen. Komission käsiteltävänä on useita tapauksia, jotka koskevat ilmailualan sisämarkkinoiden asianmukaiseen toimintaan liittyviä ongelmia. Komissio asettaa tällaisten tapauksien käsittelyn selvästi etusijalle ensi näkemältä perusteettomiin valituksiin nähden, ja jokaiselle yksittäiselle tapaukselle annetaan aikaa ja voimavaroja sen tärkeyden perusteella.

Mitä tulee väitteeseen, jonka mukaan komissio ei ole tarkastellut valituksen 7 kohtaa, joka koskee avoimuutta, ja väitteeseen, jonka mukaan Yhdistynyt kuningaskunta ei ole siirtänyt direktiivejä 80/723 ja 85/413 osaksi kansallista lainsäädäntöä, komissio huomautti, että kantelija pyysi komissiota ainoastaan selvittämään näiden kahden direktiivin tulkintaa eikä aloittamaan rikkomismenettelyä. Kantelija ilmeisesti pyysi komissiota virallisesti aloittamaan rikkomismenettelyn 1. heinäkuuta 1997 päivätyssä kirjeessään, jota komissio ei saanut.

Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset vastasivat komission 20. kesäkuuta 1997 päivätyyn kirjeeseen 18. heinäkuuta 1997 ja totesivat, että Englannin lainsäädännön mukaan yhdelläkään henkilöllä ei ole oikeutta tutustua kaikkiin paikallisviranomaisten asiakirjoihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta eri lainsäädännöissä mahdollisesti myönnettyjä erityisoikeuksia. Kantelijalle annettiin tietoa tällaisen lainsäädännön mukaisesti. Näissä kahdessa tarkasteltavassa direktiivissä säädetään, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että tiedot ovat komission saatavilla viiden vuoden ajan, ja niiden on annettava komissiolle nämä tiedot sen pyynnöstä. Komissio toimitti kantelijalle 1. elokuuta 1997 päivätyllä kirjeellä Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten vastauksen, jossa häntä pyydettiin esittämään huomautuksia. Kantelija toimitti lisähuomautuksia 9. lokakuuta 1997 päivätyssä kirjeessään mutta ei kyseenalaistanut Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten esittämiä oikeudellisia perusteita, minkä vuoksi komissio katsoi, että asiaan ei enää tarvitse palata.

Kantelijan huomautukset

Kantelija ei tehnyt huomautuksia komission lausunnosta. Kantelija kirjoitti kuitenkin oikeusasiamiehelle 17. marraskuuta 1998 ja totesi, että hän ei ole saanut komissiolta lisätietoja. Kantelija kertoi olevansa huolissaan kantelun päätöksen viivästymisestä etenkin, koska rakennustyöt oli jo aloitettu.

Komissiolta saadut lisätiedot

Oikeusasiamies sai 26. heinäkuuta 1999 kopion pääosasto VII:n 16. heinäkuuta 1999 kantelijalle lähettämästä kirjeestä, jossa yksikön johtaja ilmoitti kantelijalle, että komissio on päättänyt, että Manchesterin lentokentän rahoitusta ja kehittämistä sekä toisaalta Manchesterin lentokentän ja toisaalta British Airways - ja Continental Airlines -yhtiöiden välisiä rahoitus- ja toimintajärjestelyjä ei katsota valtiontueksi. Komissio liitti kirjeeseen kopion viisisivuisesta kirjeestä, jonka komissio oli lähettänyt Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille. Kirje asetettaisiin yleisesti saataville myös Internetiin.

PÄÄTÖS

1 Väite, jonka mukaan komissio ei vastannut kantelijan kirjeisiin

1.1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut vastannut pääosasto VII:lle kantelun jättämisen jälkeen lähetettyihin kirjeisiin. Komissio huomautti, että se vastasi 16. heinäkuuta 1997 kantelijan 30. kesäkuuta 1997 päivättyyn kirjeeseen, ja että kantelijan 1. heinäkuuta 1997 päivätty kirje ei saapunut komissioon. Neljässä muussa kirjeessä, jotka on päivätty 15. ja 18. joulukuuta 1997 sekä 16. helmikuuta ja 7. huhtikuuta 1998, ei annettu uutta tietoa vaan ainoastaan kehoitettiin komissiota päättämään asiasta pikaisesti. Saatuaan ensimmäisen näistä kirjeistä komissio esitti kantelijalle uudelleen kantansa puhelimitse.

1.2 Oikeusasiamies pani merkille, että hänelle osoitetun kantelun liitteistä kävi ilmi, että 30. kesäkuuta 1997 ja 7. huhtikuuta 1998 välisenä aikana kantelija on lähettänyt komissiolle 18 kirjettä eli 13 kirjettä pääosasto VII:lle ja 5 kirjettä pääosasto XV:lle. Tämä vastaa keskimäärin yhtä kirjettä joka toinen viikko. Oikeusasiamies myönsi, että komissio ei ollut vastannut jokaiseen 18 kirjeeseen. Kantelun liitteistä kävi kuitenkin ilmi, että komissio oli vastannut useisiin kantelijan kirjeisiin kantelun käsittelyn ollessa yhä kesken komission yksiköissä.

1.3 Pääosasto VII vastasi kantelijan 30. kesäkuuta 1997 päivättyyn kirjeeseen 16. heinäkuuta 1997 päivätyllä kirjeellä ja antoi vastineen kantelijan neljään kysymykseen. Tässä kirjeessä pääosasto VII ilmoitti kantelijalle, että pääosasto IV:lle on toimitettu kopio valituksen keskeisistä osista ja että pääosasto XVI olisi mitä todennäköisimmin vastuussa Manchesterin lentokentän kaltaisten infrastruktuurihankkeiden rahoittamisesta. Lisäksi pääosasto VII ilmoitti kantelijalle odottavansa Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten huomautuksia. Pääosasto VII lähetti kantelijalle 1. elokuuta 1997 kopion Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten vastauksesta. Pääosasto VII lähetti kantelijalle faksin 26. elokuuta 1997 pidentääkseen kantelijan huomautusten jättämiselle asetettua määräaikaa 1. lokakuuta 1997 asti. Pääosasto VII vastasi 8. joulukuuta 1997 kantelijan 9. ja 28. lokakuuta sekä 6. marraskuuta 1997 päivättyihin kirjeisiin ja ilmoitti kantelijalle, että se tutkii parhaillaan huolellisesti valitusta yhdessä komission muiden osastojen kanssa. Pääosasto VII kirjoitti kantelijalle uudelleen 5. kesäkuuta 1998. Pääosasto VII vastasi 3. joulukuuta 1998 kantelijan 17. marraskuuta 1998 päivättyyn kirjeeseen ja ilmoitti kantelijalle, että valituksen käsittely on yhä vireillä eikä se voi ilmoittaa sitovaa määräaikaa.

1.4 Edellä esitetystä kävi ilmi, että vaikka komissio ei ollutkaan vastannut jokaiseen kantelijan lähettämään kirjeeseen, se oli lähettänyt kantelijalle kuusi kirjettä heinäkuun 1997 ja joulukuun 1998 välisenä aikana. Oikeusasiamies katsoi siten, että komissio oli vastannut kohtuullisen hyvin kantelijan kirjeisiin. Tapauksen tässä näkökohdassa ei näin ollen ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Väite, jonka mukaan komissio ei ollut tehnyt valituksesta päätöstä yli vuoden kuluttua sen esittämisestä

2.1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut tehnyt kantelusta päätöstä, vaikka valituksen jättämisestä 11. kesäkuuta 1997 on kulunut yli vuosi. Komissio viittasi Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön ja huomautti, ettei perustamissopimus eikä yhteisön lainsäädäntö sisällä menettelysääntöjä valtiotukia vastustavien valitusten käsittelystä. Lisäksi komissio totesi, että valvoessaan ja säännellessään kilpailua sillä on oikeus vedota yhteisön etuun, jotta se voi määrittää sille ilmoitetun tapauksen tärkeysasteen.

2.2 Oikeusasiamies huomautti, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 2. huhtikuuta 1998 antaman tuomion¹¹ mukaan perustamissopimuksessa tai yhteisön lainsäädännössä ei ole annettu menettelyllisiä sääntöjä valtiotukia vastustavien valitusten käsittelystä. Tämän tuomion perusteella komission on kuitenkin annettava kantelijalle muutamia

¹¹ Asia C-367/95 P, komissio vastaan Sytraval, kok. 1998, s. I-1719.

menettelyllisiä perustakeita. Komission on erityisesti 1) ilmoitettava asianosaisille, että niiden on jätettävä huomautuksensa EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 2 kohdan mukaisesti, 2) ilmoitettava valituksen esittäjälle hyvän hallintotavan noudattamista koskevan velvoitteen mukaisesti päätöksestään, jonka mukaan toimenpide, josta on tehty valitus, ei ole valtiontuki ja 3) annettava valituksen esittäjälle asianmukainen selvitys siitä, miksi valituksessa esitetyt tiedot eivät todista, että kyseessä on valtiontuki¹².

2.3 Tarkasteltavana olevassa tapauksessa komissio on kunnioittanut menettelyllisiä takeita, sillä 1) komissio lähetti kantelijalle 1. elokuuta 1997 kopion Yhdistyneen kuningaskunnan vastauksesta huomautuksiin 2) komissio ilmoitti kantelijalle 16. heinäkuuta 1999 päätöksestään, jonka mukaan MA PLC:n saama rahoitus ei ole valtiontukea ja 3) komissio lähetti kantelijalle kopion Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisille 14. kesäkuuta 1999 lähettämästään kirjeestä, joka sisälsi perusteet komission päätökselle, jonka mukaan ilmoitetut toimet eivät ole valtiontukia.

2.4 Oikeusasiamies myönsi, että valituksen jättämisestä 11. kesäkuuta 1997 kului kaksi vuotta komission lopullisen päätöksen tekemiseen 16. heinäkuuta 1999. Komission ja kantelijan välisestä kirjeenvaihdosta kävi kuitenkin ilmi, että kyseisellä aikavälillä komissio on tutkinut aktiivisesti tätä valitusta, pyytänyt Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisilta huomautuksia ja kunnioittanut kantelijan menettelyllisiä oikeuksia. Oikeusasiamies katsoi siksi, että tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

3 Väite, jonka mukaan komissio ei ottanut käsiteltäväkseen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten velvollisuutta siirtää direktiivit 80/723 ja 85/413 osaksi kansallista lainsäädäntöä

3.1 Kantelija väitti, että komissio ei ole ottanut viipymättä käsiteltäväkseen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten velvollisuutta saattaa jäsenvaltioiden ja julkisten yritysten välisen taloudellisen suhteiden avoimuudesta annetut direktiivit 80/723 ja 85/413 osaksi kansallista lainsäädäntöä vuoteen 1986 mennessä ja tarkastellut näiden direktiivien tulkintaa koskevia kohtia (kantelun 7 kohta). Komissio huomautti, että kantelija pyysi komissiota ainoastaan selvittämään näiden kahden direktiivin tulkintaa eikä aloittamaan rikkomismenettelyä. Kantelija ilmeisesti pyysi komissiota virallisesti aloittamaan rikkomismenettelyn 1. heinäkuuta 1997 päivätyssä kirjeessään, jota komissio ei saanut.

3.2 Komissiolle 11. kesäkuuta 1997 jätetyn alkuperäisen valituksen 7 kohdan 1 alakohdan 10 alakohdan perusteella voitiin todeta, että kantelija ei pyytänyt komissiota aloittamaan rikkomismenettelyä Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisia vastaan vaan kehotti komissiota ainoastaan selvittämään direktiivin tulkintaa kantelun tämän näkökulman osalta. Oikeusasiamies katsoi siten, että hän ei voi hyväksyä väitettä, jonka mukaan komissio ei ole käsitellyt viipymättä Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten velvollisuutta saattaa direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

3.3 Oikeusasiamies huomautti direktiivien tulkinnan osalta, että komissio toimitti kantelijalle 1. elokuuta 1997 Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten vastauksen, jossa kantelijalta pyydettiin lisähuomautuksia. Kantelija ei kuitenkaan esittänyt lisähuomautuksia Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten esittämiin oikeudellisiin perusteisiin. Komissiolla oli siten oikeus päätellä, että asian käsittelyä ei enää tarvitse jatkaa, ja se toimi siten laillisen toimivaltansa rajoissa.

3.4 Oikeusasiamies katsoi siten edellä mainittujen näkökohtien perusteella, että tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

¹² Asia C-367/95 P, ks. etenkin tuomion 45, 59 ja 64 kohta.

4 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen tätä tapausta koskevien tutkimusten perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO LAIMINLÖI TEHTÄ- VÄNSÄ EY:N PERUS- TAMISSOPIMUKSEN VARTIJANA

*Päätös kanteluun
715/98/IJH Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

TIE (Toys Industries of Europe) kanteli heinäkuussa 1998 Euroopan oikeusasiamiehelle komission toiminnasta. Kantelu koski tapaa, jolla komissio käsitteli TIE:n marraskuussa 1994 tekemää valitusta. Valituksen aiheena oli Kreikan viranomaisten määräämä lasten lelujen TV-mainontakielto.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa TIE esitti seuraavat väitteet:

(i) **Kohtuuton viivästys:** Komissio lähetti virallisen ilmoituksen Kreikan viranomaisille vasta kaksi vuotta valituksen jälkeen eikä vuoden kuluessa, kuten sen omissa sisäisissä menettelysäännöissä määrätään. Lisäksi komissio jätti kantelijan mukaan huomiotta sen toistuvat pyynnöt valituksen kiireellisestä käsittelystä.

(ii) **Tiedon puute:** Komissio ei missään vaiheessa antanut virallisia tietoja toimenpiteistä, joihin oli ryhdytty TIE:n valituksen johdosta.

(iii) **Velvollisuuksien laiminlyönti:** Komissio päätti kuulla asiantuntijoita ja osapuolia ennen kuin se lähetti perustellun lausunnon Kreikan viranomaisille. Kantelija väitti, että kun epäilty rikkomistapaus vaatii selvästi vastaamista, on jäsenvaltion velvollisuus toimittaa tarvittavat tiedot, ei komission tai muiden osapuolten.

Kantelija väitti myös, että komission jäsenten kollegio ei ollut puolueeton, ja pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan 169 artiklan (nykyisen 226 artiklan) mukaisen menettelyn yleisen tehokkuuden. Oikeusasiamies ilmoitti kantelijalle, että väite ja pyyntö eivät näyttäneet antavan riittävästi aihetta tutkimuksiin EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaisesti. Sen vuoksi oikeusasiamiehen asiaa koskevat tutkimukset rajoittuivat edellä mainittuihin kohtiin (i), (ii) ja (iii).

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komission mukaan TIE väitti sille osoittamassaan valituksessa, että televisiomainonnan kieltämisellä oli erityisen vahingollinen vaikutus Kreikan ulkopuolisiin leikkikalujen tuottajiin Euroopan yhteisössä. TIE:n väitti, että toimenpiteen tarkoitus oli protektionistinen, vaikka se esitettiin lapsien suojelemiseen tähtäävänä toimenpiteenä.

Kohtuuton viivästys

Komissio myönsi, että virallinen ilmoitus lähetettiin kahden vuoden kuluttua siitä, kun valitus oli saapunut komissioon. Komissio liitti vastaukseensa kuitenkin yksityiskohtaisen selvityksen tapahtumien kulusta osoittaakseen, ettei se ollut toimeton kyseisenä aikana. Komissio mainitsi lisäksi, että sen menettelyjä oli tämän jälkeen parannettu, niin että se pystyisi käsittelemään rikkomistapaukset nopeammin.

Komissio selvitti, että kantelijan kiirehtimispyyntöjä ei voitu noudattaa ongelman teknisyyden ja arkaluontoisuuden vuoksi. Erityisen tärkeää oli määrittää rikkomismenettelyn asianmukainen oikeusperusta, mikä vaati useiden muistiodien vaihtoa komission oikeudellisen yksikön kanssa. Lisäksi Kreikan toimenpiteen suhteettomuus oli todistettava.

Tiedon puute

Komission mielestä erityisesti tämä kantelun näkökohta oli perusteeton. Vaikka kantelijalle ei annettu järjestelmällisesti kirjallista ilmoitusta eri toimenpiteistä, sen edustajalle Brysselissä ilmoitettiin tapauksen kehittymisestä säännöllisesti ja täsmällisesti, usein pääosasto XV:n aloitteesta. Yhteyksiä hoidettiin pääasiassa puhelimitse. Lisäksi pääosasto XV:n pääjohtaja otti kantelijan vastaan kahden kuukauden kuluttua valituksen kirjaamisesta, ja kantelija tapasi toimivaltaisen virkamiehen vähintäänkin kolme kertaa.

Velvollisuuksien laiminlyönti

Komission mukaan Kreikan viranomaiset olivat viralliseen ilmoitukseen vastatessaan todenneet, että lasten leikkikalujen tv-mainontakiellon tavoitteena oli estää lapsia näkemästä mainoksia, jotka voisivat aiheuttaa heille pettymyksiä tai saada heidät painostamaan voimakkaasti vanhempiaan ostamaan leikkikalun, johon perheellä ei olisi varaa. Lain yleistä etua koskevat perustelut koskivat siten lasten suojelua ja perherauhan turvaamista.

Ennen edellä mainittua vastausta komissio oli arvellut Kreikan viranomaisten olleen huolissaan mahdollisista vaaroista, jotka liittyivät itse mainosviestin sisältöön. Komissio katsoi, että vastauksessa mainitut tavoitteet asettivat tapauksen uuteen valoon, mikä edellytti perusteellista tutkimusta.

Lasten suojelemiseen vaaroilta ei voida suhtautua kevyesti, ja komissio perusti hiljattain kaupallista viestintää käsittelevän työryhmän hallitusten nimittämistä asiantuntijoista. Ryhmän tehtävänä ei ole tehdä päätöksiä rikkomismenettelyissä vaan keskustella laaja-alaisista aiheista, esimerkiksi vaaroista, joita leikkikalujen mainostamisesta voi koitua lapsille, ja siitä, mitkä olisivat parhaat keinot mahdollisesti havaittavien vaarojen torjumiseen. Komission yksiköt arvioivat parhaillaan asiantuntijaryhmän toisessa kokouksessa käydyin keskustelun tuloksia. Tarkoitus oli tehdä komissiolle ehdotus valituksen johdosta toteutettavista jatkotoimenpiteistä viimeistään vuoden 1999 alussa.

Komissio muistutti myös Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen johdonmukaisesta tulkinnasta, jonka mukaan 169 artiklan (nykyisen 226 artiklan) mukaisessa menettelyssä on komission tehtävä osoittaa, että jotakin velvoitetta ei ole täytetty.

Kantelijan huomautukset

Kohtuuton viivästys

Kantelija asetti kyseenalaiseksi sen, noudatettiinko komission sisäisiä menettelysääntöjä jäsenvaltioille asetettavien määräaikojen pidentämisestä niiden vastatessa viralliseen ilmoitukseen. Koska vuoden 1997 kesäkuun ja joulukuun välillä ei pidetty asiaa koskevaa komission kokousta, Kreikan hallituksen vastauksen viivästyminen kolmella viikolla aiheutti lisäksi viiden kuukauden viivästyksen asian käsittelyyn komissiossa.

Lisäksi kantelija totesi, että komissio toimi ripeästi Kreikan asettamaa samanlaista mainoskieltoa vastaan vuonna 1991, ja kysyi, miksei samankaltainen toiminta ollut mahdollista vuonna 1994 hyväksytyä toimenpidettä vastaan.

Lopuksi kantelija totesi pitävänsä kohtuuttomana, että komission saatua jäsenvaltion vastauksen viralliseen ilmoitukseen kului 13 kuukautta siihen, kun komissio päätti asettaa asiantuntijatyöryhmän.

Tiedon puute

Kantelija myönsi, että pääosasto XV antoi säännöllisesti tietoa. Se kuitenkin täsmensi, että kantelun tämä osa koski muita pääosastoja sekä joidenkin komissaarien kabinetteja ja oikeudellista yksikköä. Huomautuksissa viitattiin erityisesti arvosteluun, jota erään Euroopan parlamentin valiokunnan laatimassa mietinnössä ja sitä seuranneessa parlamen-

tin hyväksymässä päätöslauselmassa kohdistettiin avoimuuden puutteeseen ja oikeudellisen yksikön vallitsevaan asemaan. Kantelija kannatti parlamentin komissiolle esittämää vaatimusta, jonka mukaan sen tulisi ilmoittaa valituksen tekijälle kyseisten tapausten kaikki oikeudelliset perusteet ja antaa valituksen tekijälle mahdollisuus esittää eriävä mielipiteensä lausunnosta ennen kuin tehdään lopullinen päätös siitä, jatketaanko valituksen käsittelyä.

Velvollisuuksien laiminlyönti

Kantelija esitti näkemyksen, että komission ensisijainen vastuu rikkomistapauksissa on yhtenäismarkkinoiden toteuttaminen poistamalla vapaan liikkuvuuden esteitä mahdollisimman nopeasti. Jos tapaus vaatii vastaamista, komission tulisi toimia omien menettelysääntöjensä mukaisissa määräajoissa ja käyttää tehokkaasti harkintavaltaansa. Jos tapaus ei vaadi vastaamista, komission tulisi lopettaa tapauksen käsittely. Koska leikkikalujen mainostamista koskeva tapaus oli ollut esillä näin monta vuotta, tapaus vaati vastaamista. Se, että tästä huolimatta ei ollut ryhdytty päättäväisiin toimenpiteisiin, viittaa siihen, että komissio laiminlöi velvollisuuksiaan perustamissopimuksen vartijana.

LISÄTUTKIMUKSET

Komission lausunnon ja kantelijan huomautusten perusteellisen käsittelyn jälkeen ilmeni, että jatkotutkimukset olivat välttämättömiä. Oikeusasiamies pyysi siksi komissiota vastamaan kantelijan huomautuksiin kohtuuttoman viivästyksen ja tiedon puutteen osalta.

Oikeusasiamies huomautti lisäksi, että komission lausunnon mukaan sen osastot aikoivat ehdottaa komissiolle valituksen johdosta toteutettavista jatkotoimenpiteistä viimeistään vuoden 1999 alussa. Oikeusasiamies pyysi, että hänelle ilmoitettaisiin tapauksen tulevas-ta kehityksestä ja komission mahdollisten jatkotoimien aikataulusta.

Komission vastaus

Kohtuuton viivästys

Komissio selitti, että komission toimivaltaiset osastot olivat aikoneet esittää kesäkuussa 1997 pidettävässä komission rikkomismenettelyä koskevassa kokouksessa ehdotuksen perusteellisen lausunnon lähettämisestä Kreikan viranomaisille. Ehdotus kuitenkin peruttiin, kun Kreikan viranomaisilta saatiin vastaus. Vastaus oli 2–3 viikkoa myöhässä, mutta komission velvollisuus oli ottaa se huomioon. Vastauksen sisällön vuoksi tapauksen käsittely olisi todennäköisesti siirtynyt joulukuuhun 1997, vaikka Kreikan viranomaiset olisivatkin noudattaneet määräaika.

Komissio huomautti, että määräaikojen pidentämistä koskevia määräyksiä, joihin kantelija viittasi, ei sovellettu tähän tapaukseen, koska Kreikan viranomaiset eivät olleet pyytäneet lykkäystä. Komissio totesi kuitenkin myös, että kyseisten tapahtumien aikaan se oli toisinaan noudattanut melko sallivaa linjaa vastausten myöhästymisiin nähden (joskus niiden tarkoituksena oli vain ajan pelaaminen). Hiljattain tekemillään päätöksillä, joilla tähdättiin komission työtapojen parantamiseen rikkomismenettelyjen suhteen, komissio oli kuitenkin sitoutunut tiukentamaan linjan niitä jäsenvaltioita kohtaan, jotka eivät noudattaneet vastauksille asetettuja määräaikoja.

Verrattaessa tapahtumia niihin toimenpiteisiin, joihin ryhdyttiin vuonna 1991 säädetyin samankaltaisen kiellon jälkeen, komissio muistutti, että myös vuonna 1994 se toimi ripeästi ja lähetti 169 artiklan mukaisen kirjeen alle kuusi kuukautta valituksen saapumisen jälkeen. Lisäksi Kreikan viranomaiset olivat noudattaneet komission vaatimuksia välittömästi, toisin kuin vuonna 1994.

Mitä tulee 13 kuukauden viiveeseen viralliseen ilmoitukseen saadusta vastauksesta komission päätökseen kuulla asiantuntijatyöryhmää, komissio selitti tapahtumia vastauksen (30. toukokuuta 1997) ja lisäkuulemista koskevan päätöksen (24. kesäkuuta 1998) välillä.

Tiedon puute

Kantelijan tätä kohtaa koskevista huomautuksista komissio totesi, että komission tiettyjen osastojen tai jäsenten omien toimistojen kannoista annettavan tiedon määrää on rajoitettava komission työn johdonmukaisuuden ja kollektiivisen vastuullisuuden periaatteen turvaamiseksi.

Oikeudellisen yksikön lausuntojen osalta komissio viittasi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin päätökseen asiassa *Carlsen ym. vastaan neuvosto*¹³.

Komissio totesi lisäksi, että toimivaltainen osasto ilmoitti kantelijalle ja hänen edustajilleen säännöllisesti komissaarien kabinettien päälliköiden ja itse komission kokousten tuloksista. Puheenjohtajan kabinetti otti kantelijan vastaan 30. huhtikuuta 1996, ja tällä oli mahdollisuus esittää näkemyksensä myös 27. maaliskuuta 1998 pidetyssä tapaamisessa oikeudellisen yksikön kahden tapauksesta vastaavan virkamiehen kanssa.

Tapahtumien kulku marraskuusta 1998 lähtien

Komissio selitti tuloksia, joita oli saatu asiantuntijaryhmän keskusteluista ja tieteellisten tutkimusten tarkastelusta, ja liitti mukaan yksiköidensä laatiman 20-sivuisen yhteenvedon. Koska tieteellisesti kiistämättömän teorian aikaansaaminen lapsille suunnatun mainonnan vaaroista ja haasteista on vaikeaa, komissio päätti tutkia asiaa perusteellisemmin ja ryhtyä mahdollisesti ystävällismieliseen vuoropuheluun Kreikan viranomaisten kanssa. Tarkoituksena oli tutkia erilaisia vaihtoehtoja, joilla taattaisiin hyvä suoja lapsille ja varmistettaisiin samalla vapaan liikkuvuuden vaatimusten toteutuminen. Keskustelut eivät olleet vielä alkaneet, koska Kreikan asiasta vastaava ministeri erosi tehtävästään vuoden 1999 alussa ja koska myös komissio erosi.

Kantelijan huomautukset

Joulukuussa 1999 lähettämissään huomautuksissa kantelija pysyi kannassaan, jonka mukaan Kreikan viranomaisilta viralliseen ilmoitukseen saadun vastauksen ja komission asiantuntijaryhmän kuulemista koskevan päätöksen välinen 13 kuukauden viive oli kohtuuton.

Kantelija katsoi, että komission aikomus aloittaa ystävällinen vuoropuhelu Kreikan viranomaisten kanssa oli jälleen uusi tapa viivyttää päätöstä, ja muistutti, että sellaiset neuvottelut käydään tavallisesti vasta perustellun lausunnon toimittamisen jälkeen, koska muutoin komissio on heikossa asemassa jäsenmaahan nähden.

Lopuksi kantelija huomautti, että komissio oli lopettanut tapauksen käsittelyn syyskuussa 1999 sillä perusteella, että todisteita ei ollut ja että tapaus oli ollut avoimena liian kauan. Kantelijalle oli ilmoitettu aikomuksesta lopettaa tapauksen käsittely ja sitä oli kehoitettu toimittamaan uusia todisteita kuukauden kuluessa, mitä se ei kuitenkaan tehnyt. Kantelija väitti, että tapauksen käsittelyn lopettamisesta oli päättänyt ”toimitusministeriö-komissio” pöydänpuhdistusilmapiirin vallitessa. Komissio ei arvioinut asianmukaisesti tapauksen oikeudellisia perusteita eikä kokoamistaan asiantuntijoiden neuvoja.

¹³ Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin päätös 3. maaliskuuta 1998 asiassa T-610/97 R, Carlsen ym. vastaan neuvosto, kok. 1998, s. II-485.

PÄÄTÖS

1 Oikeusasiamiehen tutkimuksen laajuus

1.1 Heinäkuussa 1998 oikeusasiamiehelle jätetty kantelu koski käynnissä olevaa 169 artiklan (nykyisen 226 artiklan) mukaista rikkomismenettelyä, jossa tutkittiin Kreikan säättämää lasten leikkikalujen tv-mainonnan kieltoa. Oikeusasiamiehelle jätetyn kantelun väitteet koskivat kohtuutonta viivästystä, tiedon puutetta käynnissä olevasta rikkomismenettelystä sekä sitä, että komissio laiminlöi velvollisuuksiaan perustamissopimuksen vartijana.

1.2 Joulukuussa 1999 esittämässään huomautuksessa kantelija totesi, että komissio oli päättänyt rikkomismenettelyn syyskuussa 1999. Kantelija väitti, että päätöksen tapauksen käsittelyn lopettamisesta oli tehnyt ”toimitusministeriö-komissio” pöydänpuhdistusilma-
piirin vallitessa. Sen mukaan komissio ei arvioinut asianmukaisesti tapauksen oikeudellisia perusteita eikä kokoamiaan asiantuntijoiden neuvoja.

1.3 Oikeusasiamies katsoi, ettei ollut perusteltua aloittaa tätä väitettä koskevia tutkimuksia, koska se ei kuulunut alkuperäisen kantelun aiheeseen. Kantelijalla on mahdollisuus tehdä oikeusasiamiehelle uusi kantelu, jossa on riittävän täsmälliset väitteet ja niitä tukevat todisteet, joiden valossa EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukainen tutkimus olisi perusteltu.

2 Kohtuuton viivästys

2.1 Kantelijan väitti, että komissio lähetti virallisen ilmoituksen Kreikan viranomaisille vasta kaksi vuotta valituksen jälkeen, että komissio ei ollut pitänyt kiinni Kreikan viranomaisille asetetusta vastauksen määräajasta ja että 13 kuukauden viivästys vastauksen saamisesta siihen, kun komissio päätti kuulla asiantuntijaryhmää, oli kohtuuton. Lisäksi komissio jätti kantelijan mukaan huomiotta sen toistuvat pyynnöt käsitellä valitus kiireellisesti.

2.2 Komissio selitti, että kantelijan kiirehtimispyyntöjä ei voitu toteuttaa ongelman teknisyyden ja arkaluontoisuuden vuoksi. Lisäksi Kreikan viranomaiset omaksuivat erilaisen asenteen kuin vuonna 1991, jolloin ne kumosivat nopeasti leikkikalujen tv-mainontaa koskevan kiellon komission vaatimuksesta. Kantelija ei jatkanut viivästysväitteen tämän näkökohdan käsittelyä.

2.3 Komissio myönsi, että valituksen saapumispäivästä kului kaksi vuotta virallisen ilmoituksen lähettämiseen. Se liitti kuitenkin vastaukseensa yksityiskohtaisen selvityksen tapahtumien kulusta osoittaakseen, ettei se ollut toimeton kyseisenä aikana. Komissio myönsi myös, että kyseisten tapahtumien aikaan se noudatti toisinaan melko sallivaa linjaa vastausten myöhästymistä kohtaan. Komissio mainitsi, että sen menettelyjä oli tämän jälkeen parannettu, niin että se pystyisi käsittelemään rikkomistapaukset nopeammin ja omaksumaan tiukemman linjan niitä jäsenvaltioita kohtaan, jotka eivät noudattaneet vastaukselle asetettua määräaika.

2.4 Oikeusasiamies huomautti, että valituspäivästä kului viisi vuotta siihen, kun päätös käsittelyn lopettamisesta tehtiin. Vaikka osa tästä ajasta johtuikin tarpeesta tutkia kunnolla tapausta, josta aiheutui monimutkaisia ja vaikeita kysymyksiä, kuten lasten suojeleminen, komission vastauksista kävi kuitenkin ilmi, että osa viivästyksestä johtui sen sisäisistä menettelyistä. Koska komissio on kuitenkin tämän jälkeen pyrkinyt uudistamaan menettelyjään¹⁴, oikeusasiamies ei katsonut tarpeelliseksi jatkaa kyseisen tapauksen tämän näkökohdan käsittelyä.

¹⁴ Katso SEC (1998) 1733, ”Komission rikkomismenettelyjä koskevien työmenetelmien parantaminen”; kuudestoista vuosikertomus yhteisön oikeuden soveltamisen valvonnasta, KOM(1999)301 lopull., 9.7.1999.

3 Tiedon puute

3.1 Kantelijan mukaan komissio ei missään vaiheessa antanut virallisia tietoja toimenpiteistä, joihin valituksen johdosta oli ryhdytty. Oikeusasiamiehen tutkimusten aikana kantelija myönsi, että pääosasto XV oli antanut säännöllistä tietoa. Lisäksi komissio antoi yksityiskohtaisia tietoja kantelijan edustajien sekä puheenjohtajan ja muiden komissaarien kabinettien ja komission toimivaltaisten yksiköiden välisistä tapaamisista. Kantelija ei kiistänyt tietoja.

3.2 Kantelija katsoi lisäksi, että komission olisi pitänyt ilmoittaa valituksen tekijälle kyseisten tapausten kaikki oikeudelliset perusteet ja antaa valituksen tekijälle mahdollisuus esittää eriävä mielipiteensä lausunnosta ennen lopullisen päätöksen tekemistä siitä, jatketaanko valituksen virallista käsittelyä. Tässä yhteydessä kantelija viittasi erään Euroopan parlamentin valiokunnan mietinnön¹⁵ sekä sen jälkeen hyväksytyyn päätöslauselman sisältämiin huomioihin.

3.3 Komissio totesi vastauksessaan, että komission tiettyjen osastojen tai jäsenten omien toimistojen kannoista annettavan tiedon määrää on rajoitettava johdonmukaisuuden periaatteen ja komission työn kollektiivisen vastuullisuuden turvaamiseksi. Oikeudellisen yksikön lausuntojen osalta komissio viittasi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin päätökseen asiassa *Carlsen ym. vastaan neuvosto*¹⁶, jossa katsottiin, että toimielin voi kieltäytyä antamasta tietoja oikeudellisista lausunnoista, jotka ovat pelkkiä työvälineitä.

3.4 Oikeusasiamiehen tapauksesta saamat todisteet osoittivat, että kantelijalle annettiin säännöllistä tietoa valituksen edistymisestä. Tapausta koskevien komission oikeudellisten arviointien osalta tiedottaminen oli kuitenkin riittämätöntä siinä vaiheessa, kun komissio teki päätöksen tapauksen käsittelyn lopettamisesta. Ottaen huomioon yhteisön nykyisen lainsäädännön ja komission perustelut kyseisen valituksen käsittelyn lopettamiselle oikeusasiamies katsoi, että tapauksen tässä kohdassa ei voitu osoittaa hallinnollista epäkohtaa.

4 Velvollisuuksien laiminlyönti

4.1 Kantelija väitti, että komissio laiminlöi velvollisuuksiaan sopimuksen vartijana päättäessään kuulla asiantuntijoita ja osapuolia, ennen kuin se lähetti perustellun lausunnon Kreikan viranomaisille. Kun kyseessä on selvästi vastausta vaativa epäily rikkomistapaus, jäsenvaltion on kantelijan mukaan toimitettava tarvittavat tiedot, ei komission tai mahdollisten muiden osapuolten.

4.2 Tutkimuksen aikana kantelija esitti lisäksi, että komission tulisi toimia omien menettelysääntöjensä mukaisissa määräajoissa ja käyttää tehokkaasti harkintavaltaansa. Jos tapaus ei vaadi vastaamista, komissio tulisi lopettaa tapauksen käsittely. Aikarajoja koskevaa näkökohtaa käsitellään edellä tämän päätöksen kohdassa 2.4.

4.3 Komissio selitti, että Kreikan viranomaisten vastaus viralliseen ilmoitukseen asetti tapauksen uuteen valoon, koska sen mukaan lasten leikkikalujen tv-mainonnan kieltäminen oli perusteltua yleisen edun vuoksi lasten suojelemiseksi ja perherauhan turvaamiseksi. Nämä väitteet vaativat perusteellista tutkimusta, ja komissio kuuli kaupallisen viestinnän alan asiantuntijaryhmää. Komission mukaan asiantuntijaryhmän tehtävänä ei ollut tehdä päätöstä rikkomismenettelyssä vaan keskustella laaja-alaisista asioista. Komissio selitti asiantuntijaryhmän ja omien tieteellisten tutkimusten tarkastelunsa tuloksia yksiköidensä laatimassa yhteenvedossa. Kantelija ei kiistänyt näitä selityksiä.

¹⁵ Mietintö komission tiedonannosta neuvostolle, Euroopan parlamentille ja talous- ja sosiaalikomitealle kaupallista viestintää sisämarkkinoilla koskevan vihreän kirjan seurannasta (KOM(98)0121 - C4-0252/98), A4-0503/98 (*esittelijä* Jessica Larive).

¹⁶ Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin päätös 3. maaliskuuta 1998 asiassa T-610/97 R, *Carlsen ym. vastaan neuvosto*, kok. 1998, s. II-485.

4.4 Mitä tulee niiden lähteiden laajuuteen, joita komissio käytti saadakseen asianmukaista tietoa ja todisteita tapauksesta, oikeusasiamiehen tutkimuksissa ei ilmennyt todisteita siitä, että komissio olisi ylittänyt oikeudellisen toimivaltansa rajat sopimuksen vartijana. Oikeusasiamies katsoi siksi, että tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

5 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUKSET

Euroopan oikeusasiamies aikoo tulevaisuudessa tehdä omasta aloitteestaan tutkimuksen, jossa tarkastellaan yleisiä kysymyksiä, kuten sitä, onko komissiolla sopivat menettelyt, joiden avulla se voi käsitellä nopeasti, oikeudenmukaisesti ja tehokkaasti kansalaisten valituksia, jotka kohdistuvat komission rooliin sopimuksen vartijana. Tähän kuuluu myös kysymys siitä, voitaisiinko valituksen tekijälle ilmoittaa oikeudellisista arvioinneista, joita komissio tekee hänen tapauksestaan, ja missä vaiheessa menettelyä tämä voisi tapahtua.

ESPANJAN VIRAN- OMAISET JA ELIN- YMPÄRISTÖDIREKTI IVIN 92/43/ETY TÄYTÄNTÖÖN- PANO

*Päätös kanteluun
789/98/JMA Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

P. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle heinäkuussa 1998 espanjalaisen ympäristöjärjestön "Centro de Acuicultura Experimental" puolesta. Kantelu jätettiin alun perin La Fe -nimiselle yliopistosairaalalle. Tämä espanjalainen julkinen laitos välitti sen oikeusasiamiehelle. Kysymys oli siitä, että komissio oli kantelijan mukaan lopettanut perusteettomasti hänen tekemänsä valituksen käsittelyn. Valituksessaan hän väitti, että Valencian alueviranomaiset istuttivat vieraita kalalajeja Valencian Serpis-jokeen. Toiminta vahingoitti alkuperäistä kantaa EY:n lainsäädännön vastaisesti.

Tammikuussa 1994 kantelija jätti komissiolle valituksen, jonka sen yksiköt kirjasiivat numerolla P/4119/94. Valitus koski Valencian alueviranomaisten istuttamia vieraita kalalajeja (amerikanlohta) Valencian Serpis-jokeen. Toimilla oli kielteinen vaikutus paikalliseen lajiin nimeltä *Valencia hispanica*. Kantelijan mukaan komission toimivaltaisen yksikön päällikkö ilmoitti hänelle kesäkuussa 1994, ettei komissio voinut ryhtyä asiassa toimenpiteisiin, koska ainoa tilanteeseen soveltuva EY:n säädös oli elinympäristödirektiivi 92/43/ETY, joka oli tullut voimaan 6. kesäkuuta 1994 jälkeen.

Toukokuussa 1995 kantelija kirjoitti uudelleen komissiolle ilmoittaen, että hänen aikaisemmassa valituksessaan mainitsemansa toimenpiteet jatkuivat edelleen. Elokuussa 1995 komissio pyysi häneltä lisätietoja tilanteesta. Kantelija toimitti pyydetyt lisätiedot elokuussa 1996. Kun komissiolta ei tullut vastausta, kantelija lähetti toukokuussa 1997 kopion aikaisemmasta kirjeestään oheistaen siihen muutamia asiaan liittyviä asiakirjoja. Komission toimivaltaiset yksiköt vastasivat heinäkuussa 1997 pyytäen edelleen lisää todisteita. Kantelija toimitti mainitut asiakirjat (85-sivuisen kansion) komissiolle lokakuussa 1997.

Toimitetuista todisteista huolimatta komissio kirjoitti P:lle 20. toukokuuta 1998 ilmoittaen, että hänen valituksensa käsittely oli lopetettu. Koska kantelija piti päätöstä perusteettomana, hän kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle väittäen, että komission toimivaltainen yksikkö (pääosasto XI) ei ollut ottanut hänen toimittamiaan todisteita huomioon, ja vaati sitä arvioimaan valituksen aiheellisuuden uudelleen.

Lokakuussa 1998 kantelija lähetti oikeusasiamiehelle lisätietoja selittäen, että hän oli toimittanut komissiolle väitteitään tukevia lisätodisteita lokakuussa 1997 ja 1998 saamatta toimielimeltä minkäänlaista vastausta.

Yhteenvedona kantelija katsoi, että komissio ei ollut ottanut huomioon hänen toistuvasti toimittamiaan todisteita väitetystä direktiivin 92/43/ETY rikkomisesta eikä käsitellyt asianmukaisesti niihin liittyvää valitusta (P/97/4858).

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio huomautti lausunnossaan ensiksi, että oikeusasiamiehelle lähetetty kantelu koski komissiolle esitettyä valitusta (P/97/4858), jota tutkittiin parhaillaan. Sen käsittelyä ei ollut lopetettu, kuten kantelija väitti. Komissio viittasi siihen, että kantelija ei ollut ottanut hallintoteitse yhteyttä sen yksiköihin kyseisessä valitusasiassa, kuten Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdassa edellytetään.

Komissio selosti ne hallinnolliset varmistuskeinot, joita se yleensä käyttää valituksia käsitellessään, ja selvitti sen jälkeen tässä nimenomaisessa tapauksessa noudatettua menettelyä. Kantelija oli lähettänyt komissiolle vuonna 1994 useita kirjeitä, joiden aiheena oli amerikanlohikantojen istutus Valencian Serpis-jopeen, jossa lajia ei luonnostaan ollut. Hänen mielestään toimilla saattoi olla kielteinen vaikutus uhanalaiseen paikalliseen kalalajiin nimeltä *Valencia hispanica*. Se oli sisällytetty suojeltaviin kalalajeihin 21. toukokuuta 1992 annetussa neuvoston direktiivissä 92/43/ETY luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta¹⁷.

Komissio esitti, että koska kantelijan arvostelu kohdistui asioihin, jotka olivat tapahtuneet ennen direktiivin 92/43/ETY voimaantuloa, hänen valituksensa käsittely täytyi lopettaa. Kirjeessä, jolla kantelijalle ilmoitettiin valituksen käsittelyn lopettamisesta, hänelle kerrottiin, että uusi valitus kirjattaisiin, jos hän toimittaisi lisää todisteita.

Heinäkuussa 1997 lähettämässään kirjeessä komission toimivaltainen yksikkö, pääosasto XI, kehotti kantelijaa toimittamaan uusia todisteita. Hän noudatti kehotusta lokakuussa 1997, jolloin rekisteröitiin uusi valitus (97/4858) ja kantelijalle lähetettiin saantitodistus.

Valituksen tutkimiseksi komission yksiköt ottivat yhteyttä Espanjan viranomaisiin, jotka lähettivät komissiolle tietoja helmikuussa 1998. Komissio ilmoitti kantelijalle espanjalaisien kannanotoista, jotka olivat arvioitavina sen yksiköissä. Saatuaan arvioinnin päätökseen komission yksiköt kirjoittivat kantelijalle uudelleen toukokuussa 1998 todeten, että hänen arvostelemansa asiat eivät näyttäneet olevan direktiivin 92/43/ETY vastaisia. Komissio selosti yksityiskohtaisesti syytä, joihin sen päätelmät perustuivat:

- 1 Käytössä olevien tieteellisten todisteiden valossa ei ollut varmistettu, että Serpisjoessa on *Valencia hispanica* -lajia.
- 2 Useimpiin Espanjan jokiin istutettiin 70-luvun alussa vieraita lohilajeja kalastustarkoituksiin. Se tapahtui siis kauan ennen direktiivin 92/43/ETY voimaantuloa.
- 3 Varsinaisesti ei ollut kysymys uusien vieraiden lohilajien istutuksista vaan jo 70-luvulla istutettujen kantojen vahvistamisesta.
- 4 Espanjan viranomaisten toimittama tieteellinen tutkimus osoitti, että vaikka joessa eläisikin *Valencia hispanica* -lajia, sen elinympäristö poikkeaa vieraasta lajista, joka ei sen vuoksi voisi olla sille uhkana.

¹⁷ EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7.

Edellä mainitut päätelmät on tehty professori Lobon Cervian tutkimuksen perusteella. Tutkimuksen julkaisija on espanjalainen “Consejo Superior de Investigaciones Científicas”.

Komissio korosti, että sen toukokuussa 1998 kantelijalle lähettämä kirje ei merkinnyt tapauksen käsittelyn lopettamista, kuten kantelija oli väittänyt oikeusasiamiehelle.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija totesi, että hän ei ollut saanut nähtäväkseen Espanjan viranomaisten komissiolle toimittamia todisteita. Lisäksi hän kyseenalaisti niiden asiantuntijoiden puolueettomuuden, jotka olivat antaneet komissiolle tieteellisiä neuvoja asiassa.

Kantelija uskoi, että komission lausunnot, joilla se puolusti tapauksen käsittelyn lopettamista ja joiden mukaan vieraiden kalalajien istuttaminen ei voinut vaikuttaa kielteisesti Serpis-joen paikalliseen elämistöön eikä joessa elänyt *Valencia hispanica* -lajia, eivät olleet tieteellisesti perusteltuja. Hän viittasi useisiin tieteellisiin lausuntoihin, erityisesti professori Elviran ja professori Doadrion lausuntoihin.

Kantelija huomautti myös, että komission lausunnot olivat ristiriitaisia: toisaalta se katsoi, että tilanteessa ei rikottu direktiiviä 92/43/ETY, toisaalta se kuitenkin sanoi, että asiat tapahtuivat ennen direktiivin voimaantuloa.

Kantelija korosti, että toimivaltaiset komission yksiköt eivät ottaneet asianmukaisesti huomioon hänen toimittamiaan tosiasioihin perustuvia ja tieteellisiä todisteita, ja katsoi, että komissio toimivaltaiset yksiköt toimivat tapauksen yhteydessä mielivaltaisesti.

Tammikuussa 1999 kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle toimittaneensa komissiolle samana päivänä useita asiakirjoja, jotka todistivat, että amerikanlohen laittomat istutukset jatkuivat edelleen. Komission tammikuussa 1999 antamaa vastausta kantelija piti riittämättömänä. Niinpä hän kirjoitti uudelleen oikeusasiamiehelle, että komissio ei vastannut asianmukaisesti hänen valituksiinsa, ja pyysi tietoa mahdollisuuksista määrätä kurinpitoa tapauksesta vastaaville virkamiehille.

PÄÄTÖS

1 Tapauksen tutkittavaksi ottaminen ja Euroopan oikeusasiamiehen lisätutkimukset

1.1 Jotta kantelu voidaan ottaa tutkittavaksi, “kantelua ennen on otettava hallintoteitse asianmukaisella tavalla yhteyttä kyseisiin toimielimiin ja laitoksiin” (oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 4 kohta).

1.2 Oikeusasiamiehen saadessa kantelijan ensimmäisen kirjeen näytti siltä, että komissio oli jo lopettanut tapauksen käsittelyn. Koska komissio ja kantelija olivat lisäksi käyneet laajaa kirjeenvaihtoa, oikeusasiamies katsoi, että kantelun tutkittavaksi ottamisen edellytykset olivat täyttyneet.

1.3 Oikeusasiamies huomautti kuitenkin komission olleen oikeassa sanoessaan, että valitus oli tuolloin yhä vireillä ja että tutkittavaksi ottamisen edellytykset voitaisiin siten kyseenalaistaa.

Oikeusasiamies katsoi kuitenkin, että tutkimusta tuli jatkaa, koska yhteydenotot hallintoteitse eivät enää olleet asianmukainen tapa käsitellä oleellisia kysymyksiä, jotka jäivät ratkaisematta komission lausunnon ja kantelijan huomautusten perusteella.

2 Valituksen käsittely komissiossa

2.1 Kantelijan mukaan komissio ei tutkinut hänen väitteitään asianmukaisesti. Hänen mielestään komission käyttämät tieteelliset argumentit, joiden perusteella se katsoi, ettei direktiiviä 92/43/ETY ollut rikottu tapauksen yhteydessä, olivat riittämättömiä. Näin ollen komission päätös lopettaa tapauksen käsittely oli mielivaltainen ja perusteeton.

2.2 Komission mukaan se päätti lopettaa tapauksen (valitus P/97/4858) käsittelyn, koska se katsoi, ettei tilanteessa rikottu EY:n lainsäädäntöä, erityisesti direktiiviä 92/43/ETY.

Kantelijalle päätöstä perusteltiin seuraavilla syillä: (i) Ei ollut tieteellisesti varmistettu, että Serpis-joessa eli paikallista uhanalaista *Valencia hispanica* -lajia. (ii) Vieraita lohila-jeja oli istutettu useimpiin Espanjan jokiin jo 70-luvulla. (iii) Ne siis elivät kyseisillä alueilla jo direktiivin 92/43/ETY tullessa voimaan. (iv) Paikallisen *Valencia hispanica* -lajin elinympäristö eroaa vieraiden lohilajien elinympäristöstä, joten nämä ei eivät voi-neet olla sille uhkana.

Komissio käytti päätelmiensä tukena arvioita, jotka oli esitetty tieteellisessä raportissa. Sen oli julkaissut espanjalainen “Consejo Superior de Investigaciones Científicas”.

2.3 Tarkasteltuaan kaikkia asiaan liittyviä keskeisiä seikkoja tieteellisten todisteiden tuella komissio päätti lopettaa tapauksen käsittelyn. Vaikka kantelija oli toimittanut vaihto-ehdoista tieteellisiä näkemyksiä, pelkkä viittaus näihin eriäviin tieteellisiin lausuntoihin ei sinänsä riittänyt kumoamaan komission perusteluja.

2.4 Oikeusasiamiehellä ei ollut mahdollisuuksia arvioida vaihtoehtoisten tieteellisten näkemysten ansioita, mutta hän huomautti, että komissio oli esittänyt asianmukaiset perustelut, joiden vuoksi se lopetti tapauksen käsittelyn, ja että se oli myös ilmoittanut niistä yksityiskohtaisesti kantelijalle. Komissio toimi siten laillisen toimivaltansa rajoissa, eikä hallinnollista epäkohtaa voitu osoittaa.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettuna Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

SILLAN VAHVISTUS- TYÖT LUONNON- SUOJELUALUEELLA

*Päätös kanteluun
813/98/(PD)/GG
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Britannialainen ympäristöjärjestö jätti kantelun heinäkuussa 1998. Kantelu koski keskeisiltä osiltaan velvoitteita, joita EU:n jäsenvaltioille ja Euroopan komissiolle aiheutuu luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelua koskevan 21. toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohdasta¹⁸. Euroopan parlamentin jäsen Corbett oli tehnyt samankaltaisen kantelun (298/97/PD) vuonna 1997 toisen britannialaisen ympäristöjärjestön puolesta. Järjestön nimi oli Save Our Shoreline Southport Association (SOS). Euroopan oikeusasiamiehen päätös tapauksesta oli hyväksytty huhtikuussa 1999.

Direktiivissä 92/43/ETY säädetään erityisten suojelutoimien alueita koskevan yhtenäisen eurooppalaisen ekologisen verkoston perustamisesta. Siitä käytetään nimitystä Natura 2000. Direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden tulee laatia luettelo ehdotukseksi alueistaan, jotka sopisivat osaksi verkostoa. Luettelo on toimitettava komissiolle kolmen vuoden kuluessa direktiivin tiedoksiantamisesta. Direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaan komission on laadittava luettelo yhteisön kannalta merkittäviksi katsottuista alueista kuuden vuoden kuluessa direktiivin tiedoksiantamisesta. Direktiivin 4 artiklan 5

¹⁸ EYVL 1992 L 206, s. 7.

kohdassa määrätään, että heti kun alue on merkitty luetteloon, siihen sovelletaan direktiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa.

Direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta saattavat vaikuttaa tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.”

Natura 2000 -verkostoon tulee kuulua myös erityisiä suojelualueita, jotka jäsenvaltiot luokittelevat luonnonvaraisten lintujen suojelusta huhtikuun 2. päivänä annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY mukaisesti¹⁹. Direktiivin 92/43/ETY 7 artiklassa määrätään, että 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisia velvoitteita sovelletaan myös mainittuihin erityisiin suojelualueisiin.

Kantelu koski kahden sillan vahvistamista rannikkoa pitkin kulkevalla tiellä Southportin lähellä (“rannikkotiellä”). Etelässä tie kulkee läpi alueen, jolla on kaksi erityisen tieteellisen mielenkiinnon kohdetta, Southportin hiekkadyynit ja niiden edusta sekä Ainsdalen hiekkadyynit ja niiden edusta. Britannian viranomaiset ovat nimittäneet nämä kaksi kohdetta yhdessä ehdolle erityisten suojelutoimien alueiksi, ja niistä käytetään nimitystä “Sefton Coast candidate SAC”. Pohjoisessa tie kulkee Ribble Estuaryn erityisen suojelualan läpi.²⁰ Molemmissa päissään tie yhtyy valtatie A565:een, joka kulkee Southportin läpi.

Aikaisemmin rannikkotie oli vain pienehkö tie, mutta viime vuosina paikallisviranomaiset ovat kehittäneet sitä monin tavoin. Southportin lähelle rakennettiin betoninen aallonmurtaja. Hankkeen vuoksi jätettiin kantelu 298/97/PD. Marine Lake Sluice Gates -siltaa vahvistettiin vuoden 1998 alkupuoliskolla, niin että se kestää nyt 40 tonnin tavarakuuljetuksia. Myös Ainsdale Pinfold -siltaa oli tarkoitus vahvistaa saman standardin mukaiseksi ja samalla leventää. Nämä työt oli ilmeisesti tehty sillä välin. SOS-järjestön mukaan tieviranomaiset olivat lisäksi asettaneet rannikkotien kumpaankin päähän kylttejä, joilla kaikki pohjoiseen Prestoniin tai etelään Liverpooliin kulkeva läpikululiikenne ohjattiin valtatie A565:ltä rannikkotielle. SOS:n mukaan oli asetettu myös kylttejä, joilla kaikki Southportiin ja siellä sijaitseviin kohteisiin suuntautuva matkailuliikenne ohjattiin A565:ltä rannikkotielle.

Sekä kantelija että SOS esittivät näkemyksen, jonka mukaan paikallisviranomaiset olivat kehittäneet rannikkotietä toteuttamalla useita pienehköjä hankkeita, joista mikään ei ollut niin suuri tai merkittävä, että olisi tarvittu ympäristövaikutusten arviointi. Yhdessä nämä hankkeet merkitsivät kuitenkin tien luonteen ratkaisevaa muutosta. Kantelijan ja SOS:n mielestä sillan vahvistussuunnitelman todellinen luonne ja tarkoitus oli saada aikaan Southportin ohitustie. SOS puhui tässä yhteydessä “hivuttamalla toteutettavasta kehityspolitiikasta”. Sen mukaan paikallisviranomaiset olivat toteuttaneet seuraavat asian kannalta merkittävät toimenpiteet rannikkoteiden osilla ja erityisesti sen eteläisellä osuudella: Oli rakennettu kuivatusjärjestelmä pintaveden poistamiseksi tieltä. Tietä oli levennetty, se oli asfaltoitu uudelleen ja sille tunkeutuvat hiekkadyynit oli poistettu mekaanisesti. Tien ja meren välissä olevien korkeiden, liikkuvien hiekkadyynien päälle oli istutettu rantakauraa, jotta ne eivät kulkeutuisi luonnollisella tavalla maalle päin ja siten rannikkotielle ja sen yli.

¹⁹ EYVL 1979 L 103, s. 1.

²⁰ Vain tien eteläosaa kutsutaan rannikkotieksi (Coastal Road), pohjoisosa tunnetaan nimellä Marine Drive. Yksinkertaisuuden vuoksi käytämme tässä koko tiestä nimitystä rannikkotie.

Kantelijan ja SOS:n esiin tuomat huolet voidaan esittää yhteenvedona seuraavasti: Rannikkotien maanpuoleiset dyynit saivat täydennystä merenpuoleisista dyyneistä. Kun rannikkotie muutettiin pikkutiestä erityisesti läpikulkuliikenteelle suunnitelluksi tärkeäksi reitiksi vahvistamalla kahta siltaa ja toteuttamalla oheistoimenpiteitä, esimerkiksi pysäyttämällä liikkuvat dyynit ja jopa poistamalla osa niistä, tämä täydennys lakkasi, mikä uhkaa maanpuoleisten dyynien olemassaoloa. Kaikilla näillä toimenpiteillä voidaan olettaa olevan merkittävä vaikutus alueeseen, mikä edellyttää ympäristövaikutusten arviointia.

SOS esitti myös näkemyksen, jonka mukaan tulevien hankkeiden kieltäminen ei riitä. Jo nykyisessä kehitysvaiheessaan rannikkotie vahingoittaa vakavasti aluetta, joka oli ehdolla erityiseksi suojelualueeksi. Sen vuoksi olisi tärkeää varmistaa, että alueen suojelutavoitteita pidetään ensisijaisena ja tiehen liittyviä tavoitteita toissijaisina.

Kantelija mainitsi lisäksi vaihtoehdoisen sisämaareitin, joka voisi toimia Southportin ohi-tustienä ja olisi paljon suurempi ja taloudellisempi. Lisäksi se väitti, että Pinfeldin sillan vahvistaminen häiritsisi vakavasti hiekkaliskoyhdyskuntaa.

Kantelija ja SOS tukeutuivat erityisesti tuolloin ympäristöasioista vastanneen Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisen, English Naturen, vuonna 1996 laatimaan alueen käyttölausunnon luonnokseen, jossa todetaan seuraavaa:

“Rannikkotien kunnossapito hiekkaa poistamalla, dyynien muodon muuttaminen kasvillisuutta poistamalla sekä hiekka-aitojen rakentaminen ja kunnossapito katkaisevat tien itäpuolella olevien Birkdalen hiekkakukkuloiden luonnollisen hiekkansaannin. Tie katkaisee käytännössä hiekan vähittäisen maalle päin siirtymisen, josta liikkuva dyynijärjestelmä on riippuvainen, ja muuttaa Birkdalen hiekkakukkulat pelkiksi dyynien jäänteiksi. Tämä puolestaan heikentää hiekkaliskokantaa ja muodostaa vakavan uhan hiekkaliskopopulaation säilymiselle tämän erityisen tieteellisen mielenkiinnon kohteen kyseisessä osassa.”

Kantelija ja SOS pyysivät komissiota puuttumaan asiaan väittäen paikallisviranomaisten rikkoneen sekä kansallista että yhteisön lainsäädäntöä. Komissio suoritti merenpuoleisen suojavallin rakentamista koskevan tutkimuksen. Syyskuun 30. päivänä 1996 komissio tuli siihen tulokseen, ettei siltä osin ollut rikottu yhteisön ympäristölainsäädäntöä. Kuten edellä mainittiin, SOS kanteli tästä päätöksestä oikeusasiamiehelle vuonna 1997. Huhtikuun 30. päivänä 1999 oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, ettei komission toiminnassa ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies painotti kuitenkin, että hänen tutkimuksensa oli kohdistunut pelkästään aallonmurtajan rakentamiseen liittyviin asioihin ja että muita asioita tarkasteltaisiin hänen uutta kantelua koskevassa tutkimuksessaan.

Oikeusasiamies katsoi, että paras tapa käsitellä kantelijan ja SOS:n esiin tuomia muita asioita oli aloittaa uuden tapauksen käsittely. Tapaus kirjattiin numerolla 98/4564 kesällä 1998.

Kesäkuussa 1998 tekemässään kantelussa kantelija esitti yhteenvedona seuraavat väitteet:

- 1 Komissio ei ilmoittanut asianmukaisesti kantelijan lähettämän aineiston vastaanottamisesta.
- 2 Komissio ei määrännyt sillan vahvistusohjelmaa keskeytettäväksi.
- 3 Komissio ei suojellut erityisten suojelutoimien alueen eikä mahdollisen tulevan erityisen suojelualueen koskemattomuutta.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu lähetettiin komissiolle. Komissio esitti lausunnossaan kantelusta seuraavat kommentit:

Kantelijalle 25. elokuuta 1998 lähettämässään kirjeessä komissio oli selvittänyt syyn siihen, että tämä luuli saaneensa toistamiseen 3. kesäkuuta 1998 päivätyn kirjeensä vastaoitoilmoituksen. Syy oli se, että komissio oli päättänyt aloittaa uuden tapauksen (98/4564) käsittelyn ja siitä lähetettiin erillinen ilmoitus.

Kun komissio katsoo, että jokin jäsenvaltio ei täytä EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, se voi ryhtyä toimiin EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (nykyisen 226 artiklan) mukaisesti. Komissio oli todella ottanut Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten kanssa esille asiat, joihin kantelija viittasi, ja antanut niille kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa niiden tuli esittää huomautuksia kyseisistä väitteistä. Komissiolla ei kuitenkaan ollut valtuuksia antaa väliaikaista apua jäsenvaltioiden hankkeiden pysäyttämiseksi.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan. Se jätti myös asiakirjan, jota se nimitti lisävastalauseeksi ja jossa se pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan, miksi ympäristöasioista vastaava komissaari ei ollut käyttänyt valtuuksiaan puuttuakseen käsiteltävänä olevaan tapaukseen. Seuraavissa kirjeissään kantelija esitti kaksi lisävaihtetta. Ensiksikin oikeusasiamiehen tulisi tutkia, miksi tärkeää sisämaan reittiä ei ollut viitotettu ja käytetty sen asianmukaisiin liikenteellisiin tarkoituksiin. Toiseksi oikeusasiamiehen tulisi tutkia, miksi komissio ei ollut tutkinut Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten valmiiksi laatimaa rannikonkäyttösuunnitelmaa.

LISÄTUTKIMUKSET

Helmikuun 6. päivänä 1999 kantelija lähetti oikeusasiamiehelle kopion 25. tammikuuta 1999 päivätystä kirjeestä, jonka komissio oli osoittanut sille. Kirjeessään komissio tähdensi Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten vakuuttaneen sille, että sillan vahvistustyöt olivat tarpeen puhtaasti terveys- ja turvallisuussyistä eikä niiden tarkoituksena ollut lisätä raskaiden tavarajoneuvojen tai muiden ajoneuvojen liikennettä rannikkotiellä. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaisten mukaan töillä ei ollut vakavia vaikutuksia erityisten suojelutoimien ehdokasalueeseen eikä vahingollisia vaikutuksia rauhoitettuihin lajeihin. Tässä yhteydessä komissio muistutti, että hiekkalisko, johon kantelija viittasi, oli mainittu direktiivin 92/43/ETY liitteessä IV eikä liitteessä II. Näin ollen se ei ollut osasyynä siihen, että Yhdistynyt kuningaskunta ehdotti aluetta erityisten suojelutoimien alueeksi. Lisäksi komissio katsoi, että vaikka rannikkotien liikennemäärät lisääntyisivätkin, tällä hetkellä ei ollut merkittäviä todisteita siitä, että sillä olisi merkittävää vaikutusta niihin suojeltaviin arvoihin, joiden vuoksi aluetta oli ehdotettu erityiseksi suojelualueeksi. Komissio tähdensi olevansa vakuuttunut siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat tehneet asianmukaiseen johtopäätöksen, jonka mukaan sillan vahvistustyöt eivät vaikuttaneet merkittävästi direktiivin 92/43/ETY nojalla suojellun alueen suojeltavuuteisiin eikä niillä todennäköisesti olisi direktiivin 85/337/ETY²¹ mukaista merkittävää vaikutusta ympäristöön. Näiden pohdintojen valossa se ehdotti johtopäätöksensä, että tapauksen käsittely lopetetaan. Se kehotti kantelijaa kuitenkin esittämään kannanottonsa kuukauden kuluessa kirjeen vastaanottamisesta. SOS (joka oli saanut komissiolta saman-

²¹ Neuvoston direktiivi 85/337/ETY tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista, EYVL 1985 L 175, s. 40.

sisältöisen kirjeen) lähetti komissiolle kirjeen 16. helmikuuta 1999. Siinä SOS esitti syitä, joiden vuoksi tapauksen käsittelyä ei sen mielestä pitäisi lopettaa.

Eri osapuolten lähettämän aineiston valossa oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, että hän tarvitsi lisätietoja voidakseen käsitellä tapausta. Sen vuoksi hän pyysi komissiota

1 selittämään yksityiskohtaisesti, millä perusteella se tuli siihen tulokseen, että vaikka rannikkotien liikennemäärät lisääntyisivätkin, tällä hetkellä ei ollut merkittäviä todisteita siitä, että se vaikuttaisi merkittävästi niihin suojeltaviin arvoihin, joiden vuoksi aluetta oli ehdotettu erityiseksi suojelualueeksi

2 ottamaan kantaa kantelijan ja SOS:n väitteeseen, jonka mukaan paikallisviranomaiset olivat asettamiensa kylttien avulla pyrkineet ohjaamaan kaiken läpikulkuliikenteen ja Southportin turistikohteisiin liittyvän liikenteen A565:ltä rannikkotielle tarkoituksena käyttää sitä ohikulkutienä, sekä kysymystä, oliko tällainen liikenteen uudelleenjärjestely (mikäli sitä oli tapahtunut) sopusoinnussa luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21. toukokuuta 1992 annetun direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan kanssa.

Vastauksessaan tähän tiedonpyyntöön komissio esitti seuraavat kannanotot:

Valituksen tutkinnan päätarkoituksena oli selvittää, oliko yhteisön lainsäädäntöä rikottu. Tässä suhteessa komission täytyi ottaa huomioon, että jos se päätti käyttää EY:n perustamissopimuksen 226 artiklan (entisen 169 artiklan) mukaista rikkomismenettelyä, sen velvollisuutena oli esittää todisteita. Sopimuksen 226 artiklaan voidaan vedota vain todellisten ja merkittävien tieteellisten todisteiden perusteella.

Oikeudelliselta kannalta direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa voitaisiin soveltaa vain, jos kyseinen alue poistettaisiin yhteisön tärkeänä pitämien alueiden luettelosta, mitä ei vielä ollut tehty. Direktiivin 6 artiklan 1 kohtaa puolestaan voitaisiin soveltaa vain, jos alue olisi virallisesti nimetty suojelukohteeksi saman direktiivin nojalla.

Nykyiseen (muuttumattomana pysyvään) rannikkotiehen liittyvät mahdolliset suojelunäkökohdat koskevat tien olemassa olevaa elinympäristöjä pirstovaa vaikutusta. Tällaiset mahdolliset vaikutukset kuuluisivat direktiivin 6 artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisalaan, eivät 6 artiklan 3 ja 4 kohdan soveltamisalaan. Komissio oli vakuuttunut siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat suorittaneet tai suorittamassa laajoja toimenpiteitä täyttääkseen direktiivin 6 artiklan 1 ja 2 kohdan vaatimukset.

Direktiivin 6 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisten jo tehtyjen merkittävien toimenpiteiden lisäksi komissio ei nähnyt tarvetta vaatia lisätoimenpiteitä rannikkotien käytön lisääntymisen vuoksi. Komissio ei voinut todeta mahdollista merkittävää syy-seuraussuhdetta käytön lisääntymisen ja alueen suojelutarpeiden välillä. Vaikka lisääntyneen käytön voitaisiinkin katsoa täyttävän uuden suunnitelman tai hankkeen tunnusmerkit, komissio ei näin ollen pystyisi osoittamaan, että sillä olisi todennäköisesti merkittävä vaikutus alueen suojeluarvoihin.

Komission lausuntoa koskevissa huomautuksissaan 28. marraskuuta 1999 SOS esitti seuraavat kannanotot:

Direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohta olivat sovellettavissa saman direktiivin 4 artiklan 5 kohdan nojalla. Rannikkotien kehittäminen siten, että sillä kulkee jopa 40 tonnin ajoneuvoja ja kaikki matkailuliikenne kaikkina vuodenaikoina, oli direktiivin 6 artiklan 3 kohdan tarkoittama kehityskulku. Rannikkotiellä kulkevan liikenteen luonne ja määrä oli muuttunut dramaattisesti vuodesta 1996 lähtien. SOS pyysi ainoastaan soveltaamaan 6 artiklan 3 kohtaa, toisin sanoen tutkimaan, olisiko kehittämisellä todennäköisesti merkittävä vaikutus ja jos olisi, vaikuttaisiko se *kielteisesti* alueeseen. Nämä olivat kaksi eri käsitettä, jotka täytyi pitää erillään. Joitakin Yhdistyneen kuningaskunnan viranomais-

ten 6 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia toimenpiteitä oli pidettävä myönteisinä. Niillä ei kuitenkaan ollut merkitystä nyt ratkaistavana olevan asian kannalta.

PÄÄTÖS

1 Komissio ei lähettänyt asianmukaista vastaanottoilmoitusta

1.1 Kantelijan väitti kantelussaan, että komissio ei ilmoittanut asianmukaisesti lähetetyn aineiston vastaanottamisesta. Väite perustui siihen, että komissio lähetti kaksi kirjettä, joissa se viittasi kantelijan 3. kesäkuuta 1998 päivättyyn kirjeeseen. Kantelijan mielestä tämä oli ilmeisesti hämmentävää.

1.2 Komissio tähdensi, että kantelijalle 25. elokuuta 1998 lähettämässään kirjeessä komissio oli selostanut, miksi kantelija sai näennäisesti toistamiseen 3. kesäkuuta 1998 lähettämäänsä kirjettä koskevan vastaanottoilmoituksen. Syynä oli se, että komissio oli päättänyt aloittaa uuden tapauksen (98/4564) käsittelyn, minkä vuoksi ilmoitus lähetettiin.

1.3 Komission antama selitys oli asiallinen, eikä kantelija palannut asiaan myöhemmässä kirjeenvaihdossa.

1.4 Edellisen perusteella oikeusasiamies katsoi, että komission toiminnassa ei ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan esittämän ensimmäisen väitteen osalta.

2 Komissio ei määrännyt sillan vahvistusohjelmaa keskeyttäväksi

2.1 Kantelija väitti kantelussaan, että komission olisi pitänyt puuttua asiaan sillanvahvistusohjelman keskeyttämiseksi.

2.2 Lausunnossaan komissio selvitti, että kun jokin jäsenvaltio ei komission mielestä täytä EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, se voi ryhtyä toimiin EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (nykyisen 226 artiklan) mukaisesti. Sillä ei kuitenkaan ollut valtuuksia myöntää tilapäistä apua jäsenvaltioiden hankkeiden pysäyttämiseksi.

2.3 Komission vastaus vaikutti asianmukaiselta.

2.4 Yllä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoi, että komission toiminnassa ei ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan esittämän toisen väitteen osalta.

3 Komissio ei suojellut erityisten suojelutoimien alueen ja mahdollisen tulevan erityisen suojelualueen koskemattomuutta

3.1 Yhteenvetona kantelija väitti, että komissio ei ollut varmistanut, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset täyttivät direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohdan mukaiset velvoitteensa. Mainitun määräyksen mukaan kaikille suunnitelmille tai hankkeille, jotka eivät liity suoraan alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ”saattavat vaikuttaa tähän alueeseen merkittävästi”, on suoritettava ympäristövaikutusten arviointi. Oikeusasiamies katsoi, että muut kantelijan esiin tuomat seikat olivat osa tätä pääväitettä eivätkä vaatineet erillistä keskustelua.

3.2 SOS oli alun perin esittänyt laajemman väitteen, jonka mukaan ongelma oli itse tien olemassaolo. Marraskuun 28. päivänä lähettämässään kirjeessä SOS kuitenkin korosti vaativansa direktiivin 6 artiklan 3 kohdan soveltamista tien kehittämiseen.

3.3 Komissio katsoi, että direktiivin 92/43/ETY 6 artiklaa ei voitu vielä soveltaa kyseiseen kohteeseen. Sen mukaan rannikkotien mahdolliset suojelunäkökohdat kuuluisivat joka tapauksessa direktiivin 6 artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisalaan, eivät 6 artiklan 3 ja 4 kohdan. Komissio oli vakuuttunut siitä, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat ryhtyneet kattaviin toimenpiteisiin, joilla se pyrki täyttämään direktiivin 6 artiklan 1 ja 2 kohdan vaatimukset. Se oli vakuuttunut Yhdistyneen kuningaskunnan viranomais-

ten johtopäätöksestä, jonka mukaan sillan vahvistustöillä ei olisi merkittävää vaikutusta erityisten suojelutoimien ehdokasalueeseen. Komissio ei voinut todeta mahdollista erityistä syy-seuraussuhdetta käytön lisääntymisen ja alueen suojelutarpeiden välillä. Vaikka siis väitettäisiinkin, että rannikkotien käytön lisääntyminen merkitsisi uutta suunnitelmaa tai hanketta, komissio ei kykenisi osoittamaan, että sillä olisi todennäköisesti merkittävä vaikutus alueen suojeluarvoihin.

3.4 Komission väite, jonka mukaan direktiivin 92/43/ETY 6 artiklaa ei voitu vielä soveltaa kyseiseen kohteeseen, näytti oikealta tulkittaessa kyseistä määräystä täysin kirjaimellisesti. Direktiivin 4 artiklan 5 kohdassa määrätään, että direktiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohtaa sovelletaan heti, kun alue on merkitty 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun luetteloon. Komission tuli laatia tässä mainittu luettelo jäsenvaltioiden luetteloiden pohjalta. Komission mukaan luetteloa ei ollut vielä laadittu. Oikeusasiamiehen mielestä tästä ei kuitenkaan seuraa, että 6 artiklan 3 kohdalla ei olisi merkitystä tapauksen kannalta. Direktiivin 92/43/ETY 4 artiklan 3 kohdan mukaan komission on laadittava mainittu luettelo kuuden vuoden kuluessa direktiivin tiedoksiantamisesta, minkä voidaan olettaa tapahtuneen pian toukokuussa 1992 tapahtuneen direktiivin hyväksymisen jälkeen. Komissio siis itse asiassa väitti, että koska se ei ollut noudattanut omia direktiivistä johtuvia velvoitteitaan, 6 artiklan 3 kohtaa ei voitu soveltaa. Oikeusasiamies katsoi, että tällaista perustetta voitiin tuskin hyväksyä. Komissio oli itse esittänyt toisessa yhteydessä argumentteja, jotka puhuivat sen nykyistä kantaa vastaan. Kantelua 298/97/PD koskevassa lausunnossaan komissio oli 18. heinäkuuta 1997 viitannut erityisten suojelutoimien alueiden suojelussa direktiiviin 79/409/ETY, jossa vaaditaan samankaltaista mekanismia. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-355/90 antaman päätöksen mukaan jäsenvaltion on noudatettava kyseisen direktiivin 4 artiklan 4 kohdan mukaisia määräyksiä, jotka koskevat sellaisen alueen suojelutoimenpiteitä, jo ennen kuin alue on virallisesti luokiteltu²². Euroopan yhteisöjen tuomioistuin perusteli päätöstään sillä, että muutoin ei voitaisi saavuttaa direktiivillä tavoiteltavia päämääriä. Kantelua 298/97/PD koskevassa lausunnossaan komissio oli esittänyt seuraavat johtopäätökset: ”[Erytisten suojelutoimien ehdokasalueille] ei ole säädetty sellaista suojelua. Olisi kuitenkin luonnollista tarkastella vaikutuksia alueen mahdollisen erityisaseman vuoksi.” Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että komission argumentti, jonka mukaan direktiivin 92/43/ETY 6 artiklaa ei voitu soveltaa, oli väärä.

3.5 Komissio oli lisäksi tiedustellut, joskin varovaisin sanakääntein, voisiko tien käytön lisääntyminen merkitä ”suunnitelmaa” tai ”hanketta”, johon direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohtaa voitaisiin soveltaa. Oikeusasiamies katsoi, ettei kysymystä tarvinnut ratkaista tässä yhteydessä²³. Käsiteltävässä asiassa kysymys ei ollut rannikkotien lisääntyneestä käytöstä sinänsä vaan kahden sillan vahvistamisesta ja paikallisviranomaisten väitetyistä toimenpiteistä liikenteen uudelleenohjaamiseksi. Oli varsin selvää, että kyseisiä toimenpiteitä voitaisiin pitää direktiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaisina ”suunnitelmina” tai ”hankkeina”. Oli syytä korostaa, että mainitun määräyksen mukaan jäsenvaltioiden tuli nimenomaan arvioida sellaisia suunnitelmia tai hankkeita tarvittaessa ”yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa”.

3.6 Ratkaiseva kysymys oli siis, oliko komissio oikeassa tehdessään sen johtopäätöksen, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset eivät olleet rikkoneet direktiivin 92/43/ETY 6 artiklan 3 kohtaa käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

3.7 Tämän kaltaisissa tapauksissa komission arviointi rajoittui normaalisti sen toteamiseen, olivatko kansalliset viranomaiset noudattaneet menettelytapasääntöjä, oliko tosiasiat kerrottu asianmukaisesti ja oliko tehty ratkaisevia arviointivirheitä tai syyllistytty vallan

²² Tuomio 2. elokuuta 1993, *komissio vastaan Espanja*, asia C-355/90, kok. 1993, s. I-4221, kohta 22.

²³ Oli kuitenkin mielenkiintoista havaita, että julkisasiamies Fennelly oli hiljattain esittänyt näkemyksen, jonka mukaan määräyksen ilmaus ”suunnitelma” oli tulkittava laajasti tähdentäen, että suppea tulkinta olisi sekä määräyksen sanamuodon että sen tavoitteen vastaista (lausunto 16. syyskuuta 1999 asiassa C-256/98, *komissio vastaan Ranska*, ei vielä KOK:ssa, kohta 33).

väärinkäyttöön. Oikeusasiamiehen tutkimus puolestaan rajoittui sen toteamiseen, vaikutti komission arvio perustellulta ja oliko siinä otettu huomioon kaikki olennaiset seikat.

3.8 Ilmeni, että kyseistä aluetta oli ehdotettu erityisten suojelutoimien alueeksi siellä olevien hiekkadyynien vuoksi. Mikään ei viitannut siihen, että sillanvahvistustöillä olisi sinänsä merkittävää vaikutusta alueeseen sen suojelukohteiden kannalta. Näin ollen oli välttämätöntä arvioida, voisiko mainituilla töillä olla sellainen vaikutus, jos niitä tarkasteltaisiin ”yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa”. Kantelijat, Euroopan parlamentin jäsen Corbett ja SOS-järjestö, olivat näyttivät esittäneen vahvoja argumentteja sen osoittamiseksi, että paikallisviranomaisten toimien motiivina oli itse asiassa toive kehittää ohitustie Southportille. Rannikkotien käyttämisellä Southportin ohitustienä olisi väitteen mukaan se kielteinen vaikutus, että tien maanpuoleiset dyynit eivät enää saisi hiekkatäydennystä merenpuoleisilta dyyneiltä. Vaikutus näytti kuitenkin johtuvan suurelta osin itse tien *olemassaolosta*. Tämä ilmeni English Nature -viranomaisen vuonna 1996 laatimasta alueen käyttösuunnitelmasta, johon kantelija ja SOS tukeutuivat. Komission näkemys, jonka mukaan se ei kyennyt osoittamaan, että tien käytön *lisääntyminen* voisi mahdollisesti vaikuttaa merkittävästi alueen suojelukohteisiin, ei siten vaikuttanut kohtuuttomalta.

3.9 Oikeusasiamies ei sulkenut pois sitä mahdollisuutta, että sellaisia kielteisiä vaikutuksia voisi aiheutua jatkotoimenpiteistä, joihin paikallisviranomaiset olivat kantelijan ja SOS:n mukaan ryhtyneet ja jotka liittyivät rannikkotien käyttämiseen ohitustienä (esimerkiksi ruohon istuttamisesta tien merenpuoleisten dyynien päälle). Mikään ei kuitenkaan viitannut siihen, että komissio olisi jättänyt nämä toimenpiteet huomiotta muodostaessaan käsityksensä siitä, kohdistuisiko kyseiseen alueeseen todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia vai ei.

3.10 Edellisen perusteella oikeusasiamies katsoi, että komission toiminnassa ei ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan esittämän kolmannen väitteen osalta.

4 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

VÄITETTY SÄÄNTÖ- JENVASTAISUUS KILPAILUSSA

*Päätös kanteluun
1108/98/BB (luottau-
kellinen) Euroopan
komissiota vastaan*

*Huomautus:
Oikeusasiamies esitti
saman lisähuomautuksen
kahdessa muussa samaa
kilpailua koskevassa
tapauksessa
(1276/98/JMA ja
120/99/IP)*

KANTELU

X. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle lokakuussa 1998. Kantelu koski väitettä, jonka mukaan avoimen kilpailun EUR/A/123 valintalautakunta oli hyväksynyt suulliseen kokeeseen ehdokkaan, joka ei ollut saanut yhdestä kirjallisesta kokeesta vaadittua vähimmäispistemäärää.

Kantelija väitti huomanneensa, että avoimen kilpailun EUR/A/123 valintalautakunta oli hyväksynyt suulliseen kokeeseen ehdokkaan, joka ei ollut saanut yhdestä kirjallisesta kokeesta vaadittua vähimmäispistemäärää. Hän kirjoitti Euroopan oikeusasiamiehelle 19. lokakuuta 1998. Hän pyysi vertaamaan luetteloita sen tarkistamiseksi, oliko tällainen ehdokas hyväksytty vai ei.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle, joka totesi lausunnossaan seuraavaa. Kantelija ilmoitti valintalautakunnalle 19. lokakuuta 1998 päivätyllä kirjeellä huomanneensa, että lautakun-

ta oli hyväksynyt suulliseen kokeeseen ehdokkaan, joka ei ollut saanut yhdestä kirjallisesta kokeesta vaadittua vähimmäispistemäärää. Kantelijan väitteen osalta komissio saattoi vain vahvistaa, että lautakunta oli noudattanut kilpailuilmoitusta, joka oli sille tiukka velvoite.

Vastauksensa erillisessä osassa komissio toimitti oikeusasiamiehelle luottamuksellista tietoa. Tiedot koskivat niiden ehdokkaiden lukumäärää, jotka oli hyväksytyt kokeisiin, jotka olivat läpäisseet kirjalliset kokeet, jotka olivat osallistuneet suullisiin haastatteluihin ja jotka lopulta otettiin varallaololuetteloon.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan.

PÄÄTÖS

1 Väite, jonka mukaan suulliseen kokeeseen hyväksyttiin ehdokas, joka ei ollut saanut vaadittavaa vähimmäispistemäärää kirjallisissa kokeissa.

1.1 Kantelija väitti, että valintalautakunta oli hyväksynyt suulliseen kokeeseen ehdokkaan, joka ei ollut saanut vaadittavaa vähimmäispistemäärää yhdessä kirjallisessa kokeessa. Komissio selvitti, että se oli noudattanut tarkasti kilpailuilmoitusta.

1.2 Oikeusasiamies huomautti, että kilpailuilmoituksen ehdot ovat valintalautakunnalle ehdottoman sitovia.

1.3 Koska komissio oli kiistänyt väitteen ja koska kantelija ei ollut ilmoittanut kyseisen ehdokkaan henkilöllisyyttä eikä sitä, kuka kiinnitti kantelijan huomion kyseiseen väitteeseen, hallinnollista epäkohtaa ei voitu osoittaa. Oikeusasiamies päätti sen vuoksi, ettei ollut syytä jatkaa asian tutkimista.

2 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUS

Arvioituaan komission lausunnon luottamukselliseksi luokitellun todistusaineiston oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, ettei aineistolla ollut suoraa yhteyttä kantelun asiasisältöön. Sitä ei näin ollen otettu huomioon tämän päätöksen johtopäätöksissä.

Aineiston sisällön valossa oikeusasiamies ei kyennyt ymmärtämään syitä, joiden vuoksi komissio päätyi kyseiseen luokitukseen. Oikeusasiamies oli komission kanssa eri mieltä siitä, että tilastotietojen julkistaminen kilpailuun hyväksytyjen, kirjallisten ja suullisten kokeiden läpäisseiden tai lopulliseen varallaololuetteloon hyväksytyjen ehdokkaiden lukumäärästä voisi mitenkään vaikuttaa valintalautakunnan työskentelyn luottamuksellisuuteen tai toisaalta ehdokkaiden valintaan.

Komission laaja tulkinta luottamuksellisuudesta tässä tapauksessa ei tunnu olevan paikallaan, jos sitä verrataan komission ilmoittamaan yleiseen tavoitteeseen – tehokkaaseen, vastuulliseen ja avoimeen hallintoon, jonka tuottamat palvelut täyttävät Euroopan kansalaisten oikeudet odotukset.

**SYYT, JOIDEN
VUOKSI HAKIJA EI
LÄPÄISSYT KOETTA
EIKÄ SAANUT
TUTUSTUA KORJAT-
TUIHIN KOEPAPE-
REIHINSA**

*Päätös kanteluun
1317/98/VK Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

S. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle joulukuussa 1998 Euroopan komission toiminnasta. Kantelu koski komission arviota hänen kirjallisesta koesuorituksestaan kilpailussa EUR/A/123.

Kantelija osallistui komission järjestämään avoimeen kilpailuun EUR/A/123. Komissio ilmoitti hänen saaneen tulokseksi 12,27/20 suullisen kokeen jälkeen, kun vaadittu vähimmäispistemäärä oli 13/20. Kantelijan nimeä ei siten voitu merkitä varallaololuetteloon. Kantelija ei ollut tyytyväinen päätökseen. Hän esitti seuraavat väitteet:

- 1 Hänelle ei ollut kerrottu mitään syitä tulokseen.
- 2 Yhden kokeen virheellinen käänös johti epäyhtenäisiin tuloksiin.
- 3 Hän pyysi kopiota korjatuista koepapereistaan.

Tämän jälkeen kantelija jätti kantelun oikeusasiamiehelle.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komissio viittasi lausunnossaan kantelijalle 27. tammikuuta 1999 lähetettyyn kirjeeseen, jossa valintalautakunnan puheenjohtaja ilmoitti seuraavaa:

Mitä ensimmäiseen väitteeseen tulee, lautakunta varmisti kantelijan tulokset ja vahvisti aikaisemman päätöksensä hakemuksen hylkäämisestä, koska hän ei ollut saanut riittävästi pisteitä kilpailun eri osuuksista.

Toisesta väitteestä komissio totesi, että kokeen aihetta selitettiin yleisemmällä sanamuodolla, jota sitten täydennettiin yksityiskohtaisemmillä kysymyksillä ja kohdilla. Kyseessä oli laaja-alainen koe, jonka tarkoituksena oli testata ehdokkaiden tiedot kilpailun erityisalalla. Näin ollen ei vaikuttanut mahdolliselta, että kokeessa kysytyt kysymykset olisivat aiheuttaneet sekaannuksia.

Mitä kolmanteen väitteeseen tulee, valintalautakunta tarkisti ehdokkaiden kokeet kilpailu-ilmoituksen mukaisesti. Varallaololuettelo ei ole julkisuuteen annettavaa tietoa. Ei ole yleisen käytännön mukaista antaa ehdokkaiden tarkastella koepapereitaan. Valintalautakunnan työskentelyä säätelevässä ohjesäännössä jopa määrätään, että sen työskentely on salaista.

Kantelijan huomautukset

Kantelija totesi 5. elokuuta 1999 päivätyssä kirjeessään, että komissio oli jättänyt monia kysymyksiä käsittelemättä. Hän viittasi valintalautakunnan puheenjohtajalle lähettämäänsä kirjeeseen, jossa hän pitäytyi kantelussaan.

PÄÄTÖS

1 Perusteluiden ilmoittamatta jättäminen

1.1 Kantelija väitti, että hänelle ei ollut ilmoitettu syitä, joiden vuoksi hänen kirjallisia kokeitaan ei hyväksytty.

1.2 Komissio ilmoitti kantelijalle hänen koetuloksensa. Se vahvisti kantelijan tulokset ja aikaisemman päätöksensä, koska kantelija ei ollut saanut riittävästi pisteitä kilpailun eri osuuksista.

1.3 Eri kokeissa saatujen pistemäärien ilmoittaminen on Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön perusteella riittävä perustelu lautakunnan päätöksille²⁴.

1.4 Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että komissio oli ilmoittanut syyn kantelijan kokeen hylkäämiseen.

2 Väitetyt käänösongelmat

2.1 Kantelija väitti, että yhden kokeen virheellinen käänös johti epäyhtenäisiin tuloksiin ja että tämä saattoi olla syy hänen epäonnistumiseensa.

2.2 Valintalautakunta tähdensi, että kyseisessä kohdassa kokeen aihetta selitettiin yleisemmällä sanamuodolla, jota sitten täydennettiin yksityiskohtaisemmillä kysymyksillä ja kohdilla. Kokeen tarkoituksena oli testata ehdokkaiden tiedot kilpailun erityisalalla. Näin ollen ei vaikuttanut mahdolliselta, että kokeessa esitetyt kysymykset olisivat aiheuttaneet sekaannuksia.

2.3 Komission selitys näytti olevan kilpailuilmoituksen mukainen. Oikeusasiamies katsoi, ettei ollut todisteita, jotka olisivat tukeneet kantelijan väitettä hallinnollisesta epäkohdasta.

3 Kieltäytyminen tarkastettujen koepapereiden antamisesta nähtäväksi

3.1 Kantelija väitti, että häneltä evättiin väärin perustein oikeus saada korjatut koepaperinsa nähtäväksi kilpailun EUR/A/123 kirjallisten kokeiden yhteydessä.

3.2 Komissio esitti tuolloin näkemyksensä, ettei yleisen käytännön mukaista antaa ehdokkaiden tarkastella koepapereitaan.

3.3 Oikeusasiamies antoi Euroopan parlamentille erityiskertomuksen²⁵ 18. lokakuuta 1999. Oikeusasiamies suositteli, että komission tulisi palvelukseenottokilpailuissaan antaa ehdokkaille oikeus tarkastella omia koepapereitaan 1. heinäkuuta 2000 lähtien. Komissio hyväksyi suosituksen ja antaa ehdokkaille oikeuden tutustua omiin koepapereihinsa 1. heinäkuuta 2000 lähtien²⁶. Koska komissio suostui muuttamaan kantaansa tulevaisuudessa, oikeusasiamies katsoi, etteivät lisätutkimukset olleet aiheellisia kantelun tämän kohdan osalta.

4 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

²⁴ Päätös 4. heinäkuuta 1996 asioissa C-254/95 P, *parlamentti vastaan Innamorati*, kok. 1996, s. I-3423, kohdat 31 ja 32. Päätös 17. joulukuuta 1997 asiassa T-217/95, *Passera vastaan komissio*, kok. 1997, s. II-1109, kohdat 32–34.

²⁵ Erityiskertomus omasta aloitteesta suoritetusta tutkimuksesta, jonka kohteena oli komission palvelukseenotto-menettelyihin kuuluva salassapito.

²⁶ (Katso oikeusasiamiehen lehdistötiedote 16/99, 15. joulukuuta 1999.)

**VÄITE ESPRIT-
HANKKEEN
MAKSUN MYÖHÄS-
TYMISESTÄ**

*Päätös kanteluun
225/99/IJH Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kantelija, ECA Ltd ("ECA"), osallistui yhtenä yhteistyökumppanina ESPRIT ohjelmaan liittyvässä International Commerce Exchange (ICX) -hankkeessa, joka alkoi 15. maaliskuuta 1997. Pääsopimuspuolet olivat komissio (PO III – teollisuus) ja International Computers Limited ("ICL"). ECA oli tehnyt ICL:n kanssa pääsopimuksen ICX-hankkeeseen liittyvän työn suorittamisesta.

Pääsopimuksen mukaan komissio maksaa etukäteen 50 prosenttia maksettavasta summasta, minkä jälkeen se suorittaa maksut kuuden kuukauden välein hyväksytyään toimitetut kustannuslaskut. Kantelijan mukaan ensimmäinen maksu saapui, mutta muita maksuja ei ollut suoritettu kantelun päiväykseen eli 26. helmikuuta 1999 mennessä.

Kantelija väitti, että komissio oli viivytellyt tarpeettomasti maksujen suorittamisessa toimittajalle, ICL:lle, minkä vuoksi myös ICL:n maksut ECA:lle viivästyivät.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio totesi lausunnossaan, että sen yksiköt saivat ICL:ltä 7. elokuuta 1998 ensimmäiset tyhjentyvät jaksottaiset kustannuslaskut, jotka oli määrä esittää viimeistään syyskuussa 1997. Kustannuslaskuja tutkittiin, ja ne edellyttivät useita korjauksia ja selvennyksiä.

Kantelija otti yhteyttä komission yksiköihin 10. marraskuuta 1998 ja kertoi olevansa huolissaan maksujen mahdollisesta viivästyisestä. Samana päivänä komission yksiköt ehdottivat ICL:lle puhelimitse, että tämä yhdistäisi siihen mennessä kirjatut kustannukset eikä odottaisi kaikkien maksuvaatimusten saapumista, jotta ECA:lle ei aiheutuisi ongelmia.

Vaikka komission yksiköt muistuttivat asiasta kiireellisesti puhelimitse 23. ja 27. marraskuuta 1998, ne saivat ICL:ltä ajan tasalla olevan kustannuslaskun vasta 10. joulukuuta 1998. Tämän vuoksi niiden oli mahdotonta saattaa maksun käsittely päätökseen ennen varainhoitovuoden 1998 loppua, vaikka maksun käsittely asetettiinkin etusijalle.

Uutta talousarviota koskevien luottojärjestelyjen käyttöönotto kestää joka vuosi jonkin aikaa yhteisön talousarvion sovellettavien tiukkojen varainhoitosääntösten vuoksi. Maksun käsittelyä olisi pitänyt normaalisti jatkaa tammikuun 1999 loppuun mennessä. Vuoden 1999 alussa kaksi muuta syytä johti kuitenkin maksusuoritusten yleiseen viivästyymiseen, joka koski muutamia satoja maksuja.

- Maksubudjetin käyttöönotto kesti tavallista kauemmin, mikä johtui siirtymisestä TTK:n neljännessä puiteohjelmasta viidenteen puiteohjelmaan, sillä se edellytti uutta talousarvion nimikkeistöä.

- Samaan aikaan siirryttiin uuteen keskitettyyn tietokoneavusteiseen kirjanpitojärjestelmään, mikä aiheutti lisäviivytyksiä.

Seuraavien viikkojen aikana hankkeesta vastuussa oleva yksikkö oli jatkuvasti yhteydessä ICL:ään. Myös ECA:an pidettiin yhteyttä. Komissio korosti sisäisissä tiedonannoissaan toistuvasti kyseisen maksun kiireellisyyttä.

Helmikuussa 1999 useat komission yksiköiden osastot lupasivat käsitellä ensimmäisen kustannuslaskun maksut manuaalisesti lisäviivästyksen vaaran minimoimiseksi. Maksua käsitelleiden henkilöiden sairastumisen vuoksi maksut viivästyivät vielä muutama päivä, mutta 19. helmikuuta 1999 saatiin sisäinen vahvistus siitä, että maksu suoritettiin kolmen työpäivän kuluessa. Komission yksiköt ilmoittivat tästä ICL:lle välittömästi.

mästi sähköpostitse ja puhelimitse. Maksu suoritettiin 24. helmikuuta 1999. ICL:n ja ECA:n välisten sopimusehtojen mukaan ICL vastaisi maksun siirrosta ICL:ltä ECA:lle.

Komissio jatkoi maksujen tavanomaista käsittelyä tietokoneavusteisella kirjanpitojärjestelmällä 3. maaliskuuta 1999. ICX-hankkeen toinen ja kolmas maksu käsiteltiin tällä järjestelmällä, ja maksut suoritettiin 24. maaliskuuta 1999.

Koska komissio hyväksyi ICL:n 10. joulukuuta 1998 toimittaman osittaisen kustannusselvityksen, komissio oli vastuussa kustannusselvitysten maksujen viivästyisestä ICL:n ja komission välisen sopimuksen mukaisen kahden kuukauden maksuajan ylittävältä ajalta (maksut viivästyivät 2 ja 6 viikkoa) Nämä viivästykset johtuivat edellä mainituista teknisistä vaikeuksista.

Kantelijan huomautukset

Kantelija esitti huomautuksissaan seuraavaa:

ECA:lla oli erillinen sopimus pääsopimuspuolen eli ICL:n kanssa, mutta kantelija katsoi, että ICL toimi komission edustajana.

ECA ei saanut maksuja ajoissa, koska komissio ei hoitanut asianmukaisesti pääsopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Komissio oli myöntänyt, että viivästykset johtuivat uuden talousarvion käyttöönotosta ja siirtymisestä uuteen kirjanpitojärjestelmään.

Pääsopimuksen lauseke, jonka mukaan kaikki hankeosapuolten kustannusselvitykset on vastaanotettava ja hyväksyttävä ennen maksamista, aiheutti tarpeetonta viivästystä maksujen suorittamisessa niille osapuolille, jotka olivat toimittaneet (omat) kustannusselvityksensä ajoissa.

Tästä syystä kantelija vaati, että komission olisi maksettava korkoa ja korvausta ECA:lle.

LISÄTUTKIMUKSET

Oikeusasiamies välitti kantelijan huomautukset komissiolle ja pyysi tätä vastaamaan korko- ja korvausvaatimukseen.

Komissio korosti vastauksessaan seuraavia kohtia:

(i) komission ja ECA:n välillä ei ollut sopimussuhdetta,

(ii) pääsopimuspuoli, ICL, oli pääasiassa vastuussa kustannusselvitysten toimittamisessa ja hyväksynnässä ilmenneistä viiveistä,

(iii) vain pääsopimuspuoli, ICL, voisi vaatia komissiota maksamaan korkoa. ECA voisi esittää vaatimuksia ainoastaan ICL:lle näiden sopimussuhteen rajoissa.

Komissio kiisti siten kaiken vastuunsa ECA:lle.

Komission vastausta koskevissa huomautuksissaan kantelija toisti näkemyksensä siitä, että ICL toimi komission edustajana ja että ICL:n ja komission välisen sopimuksen lauseke, jonka mukaan kaikki hankeosapuolten kustannusselvitykset on vastaanotettava ja hyväksyttävä ennen maksamista, aiheutti tarpeetonta viivästystä maksujen suorittamisessa kumppaneille, jotka olivat toimittaneet (omat) kustannusselvityksensä ajoissa.

Kantelija huomautti lisäksi, että ECA ei ollut saanut maksua osallistumisestaan erääseen toiseen hankkeeseen, joka alkoi toukokuussa 1999. Tämä uusi väite ei kuitenkaan kuuluu alkuperäisen kantelun alaan. Oikeusasiamies ilmoitti siten kantelijalle, että sitä ei voitaisi käsitellä käynnissä olevan tutkimuksen yhteydessä.

PÄÄTÖS

1 Maksuviivästystä koskeva väite

1.1 Kantelija väitti, että komissio oli viivytellyt tarpeettomasti neljännen puiteohjelman hankkeen sopimuspuolen, ICL:n, maksujen suorittamisessa. Tämän seurauksena myöhästyivät myös ICL:n maksut sen hankekumppanille, ECA:lle.

1.2 Komissio kertoi, että pääsopimuspuoli, ICL, oli pääosin vastuussa viivästyisestä, sillä se toimitti kustannus selvitykset myöhässä. Komissio myönsi kuitenkin olevansa vastuussa maksujen viivästyisestä ICL:n ja komission välisen sopimuksen mukaisen eräpäivän (kaksi kuukautta) ylittävältä ajalta. Kustannus selvitysten toinen maksu viivästyi 2 viikkoa ja toinen 6 viikkoa. Nämä viivästykset johtuivat teknisistä vaikeuksista, joiden vuoksi satoja maksuja viivästyi.

1.3 Komissio myönsi siten, että se oli osittain vastuussa kohtuuttomasta viivästyksestä, ja kertoi viivästyksen syistä. Tämä tieto on otettu huomioon oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suorittamassa komission myöhästyneitä maksuja koskevassa tutkimuksessa (OI/5/99/IJH), minkä vuoksi tarkasteltavan tapauksen tätä näkökohtaa ei ole tarpeen tutkia lisää.

1.4 Kantelija väitti myös, että pääsopimuksen vakiolauseke, jonka mukaan kaikki hankesopimusten kustannus selvitykset on vastaanotettava ja hyväksyttävä ennen maksamista, aiheutti tarpeetonta viivästystä maksujen suorittamisessa niille osapuolille, jotka olivat toimittaneet (omat) kustannus selvityksensä ajoissa.

1.5 Komissio huomautti, että saatuaan tietää ECA:n ongelmista se otti välittömästi yhteyttä ICL:ään ja ehdotti, että tämä yhdistäisi jo kirjatut kustannukset eikä odottaisi kaikkien maksuvaatimusten saapumista.

1.6 Oikeusasiamies ei ollut tietoinen mistään sitovasta säännöstä tai periaatteesta, joka estäisi komissiota sisällyttämästä tällaista vakiolauseketta sopimuksiinsa. Lisäksi komissio oli valmis poikkeamaan kyseisestä määräyksestä heti, kun se sai tietää kantelijan ongelmista. Näin ollen tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies esitti komissiolle kuitenkin lisähuomautuksen vakiolausekkeesta.

2 Korko- ja korvausvaatimus

2.1 Kantelija vaati huomautuksissaan, että komission olisi maksettava ECA:lle korkoa ja korvausta.

2.2 Komissio toisti vastauksessaan, että pääsopimuspuoli, ICL, oli pääosin vastuussa maksuviivästyksistä. Lisäksi se katsoi, että vain pääsopimuspuoli, ICL, voisi esittää komissiolle korkovaatimuksen ja että ECA voisi esittää vaatimuksia vain ICL:lle näiden sopimussuhteen rajoissa.

2.3 Kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että tämän korko- ja korvausvaatimus perustui näkemykseen, jonka mukaan ICL toimi komission edustajana. Kantelija ei kuitenkaan esittänyt todisteita, jotka olisivat tukeneet tätä näkökantaa, mikä herätti mahdollisia sopimusperusteista ja ei-sopimusperusteista vastuuta koskevia kysymyksiä. Lisäksi komissio näytti antaneen johdonmukaisen ja järkevän selvityksen siitä, miksi se kieltäytyi ottamasta vastuuta. Oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella kantelun tässä näkökohdassa ei siten ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Tämä johtopäätös ei kuitenkaan rajoita kantelijan oikeutta viedä vaateensa toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUS

Komission ja pääsopimuspuolen välinen sopimus sisälsi tässä tapauksessa vakiolausekkeen, jonka mukaan kaikki hankeosapuolten kustannuselvitykset on vastaanotettava ja hyväksyttävä, ennen kuin komissio suorittaa maksut pääsopimuspuolelle. Oikeusasiamies panee tyytyväisenä merkille komission osoittaman joustavuuden, sillä tämä oli valmis poikkeamaan kyseisestä määräyksestä heti, kun se sai tietää kantelijan ongelmista. Komission olisi kuitenkin ehkä harkittava yleisesti, voitaisiinko kyseisen lausekkeen oikeudellinen tarkoitus saavuttaa muulla tavoin niin, että aiheutetaan vähemmän kassavirtaongelmia pienille ja keskisuurille yrityksille.

KOMITOLOGIAA JA KOMISSION ASIAKIRJOJA KOSKEVAN TIEDON ANTAMATTA JÄTTÄMINEN

Päätös kanteluun 395/99/(PD)/(IJH)/PB Euroopan komissiota vastaan

KANTELU

Kantelija, Euroopan parlamentin jäsen, esitti maaliskuussa 1999 kantelun, jonka mukaan Euroopan komissio:

- a) ei ollut antanut kaikkia kantelijan pyytämiä tietoja tämän tutkimushanketta varten ja
- b) ei ollut antanut tietoja tietyssä muodossa.

Kantelija ja kolme muuta parlamentin jäsentä pyysivät komissiolta tietoa lokakuussa 1998 seuraavasti:

Komitologiaa, avoimuutta, lainsäädännön laatua ja muita asiaan liittyviä aloja koskevia käynnissä olevia toimia silmällä pitäen valmistelimme kvantitatiivista yleiskatsausta yhteisön komitearakenteesta. Yleiskatsauksen tavoitteena on antaa puolueeton ja luotettava perusta sekä poliittiselle keskustelulle että akateemiselle tutkimukselle.

Kantelija oheisti kirjeeseensä muutamia lomakkeita, joita hän pyysi komissiota käyttämään mallina vastauksessaan. Lomakkeissa pyydettiin tietoa erilaisista yksityiskohtaisista kysymyksistä, kuten komiteoiden menettelyistä, komiteoiden perustamista koskevasta säädöksestä ja komitean jäsenten määrästä. Komissiota pyydettiin antamaan vastaus 2–3 viikon kuluessa.

Komissio ilmoitti kantelijalle 4. marraskuuta 1998, että tämän pyytämät tiedot eivät ole saatavana pyydettyssä muodossa, mutta komissio tarkastelisi mahdollisia toimia asian ratkaisemiseksi “kantelijaa tyydyttävällä tavalla”.

Komissio ilmoitti kantelijalle kirjallisesti 21. tammikuuta 1999, että komiteoita koskevaa tietokantaa perustetaan parhaillaan ja että komissio pystyisi antamaan kantelijalle valtaosan tämän pyytämistä tiedoista muutamien päivien kuluessa, joskin eri muodossa kuin kantelija oli pyytänyt.

Kantelija kirjoitti komissiolle uudestaan 23. helmikuuta 1999. Kantelija täydensi komiteoita koskevaa tietopyyntöään lisäpyynnöllä ja pyysi luetteloa komiteoiden jäsenistä vuosina 1997 ja 1998 sekä sisäisiä luetteloita kaikista komission komiteoista vuosina 1997, 1998 ja 1999. Hän pyysi myös kattavan historiallisen yleiskatsauksen (vuodesta 1951 alkaen):

- komiteoiden, työryhmien ja “muiden elinten” määrästä

- jäsenten määrästä
- matkakorvausten määrästä
- kokousten määrästä.

Hän pyysi komissiota ilmoittamaan sekä kokonaismäärän että tyyppien ja aihealueiden mukaan luokitellut tiedot.

Komiteoita koskevan tietopyynnön lisäksi kantelija pyysi komissiota ilmoittamaan komission antamien säädösten ja muiden asiakirjojen kokonaismäärän, mukaan luettuina oikeudelliset lausumat, alustavat lausunnot (pre-opening letters) ja muuntyyppiset asiakirjat sekä niin sanotut suositusluontoiset oikeussäännöt (soft law).

Kantelija tarkensi, että hän pyysi tietoa kaudelta 1951–1998. Lisäksi hän totesi, että

koska varhaisvaiheen tietojen hankinta edellyttää valtavasti ylimääräistä työtä ja koska haluaisin päättää tämän tutkimuksen tämän vaalikauden loppuun mennessä, olisin tyytyväinen, jos saisin aluksi tietoa kaudelta 1987–1998.

Kantelija kirjoitti komissiolle 8. maaliskuuta 1999 ja ilmoitti olevansa tyytymätön siihen, ettei hän ollut saanut vastausta.

Komissio antoi kantelijalle joitakin tietoja komiteoista 18. maaliskuuta 1999. Se ilmoitti kantelijalle lisäksi, että tämän 23. helmikuuta päivätyssä kirjeessään pyytämät muut tiedot eivät ole välittömästi saatavilla. Asiaa hoitavia komission yksiköitä oli kuitenkin pyydetty keräämään tietoa. Kantelijalle ilmoitettiin, että hänelle lähetettäisiin tämän tiedonkeruun tulokset.

Mitä tulee komission säädöksiä koskevaan luetteloon, komissio antoi kantelijalle luettelon eri vuosina annetuista voimassa olevista säädöksistä. Komissio kertoi kantelijalle myös EU:n lainsäädäntötietokannasta (CELEX), jota Euroopan parlamentin jäsenet voivat käyttää vapaasti, sekä yhteisön oikeuden tiettyjä aloja koskevista komission vuosikertomuksista.

Kantelija kirjoitti komissiolle 31. maaliskuuta 1999 ja kertoi, ettei komission antama tieto vastaa sitä, mitä hän oli pyytänyt. Hän huomautti, että komissio ei ollut kertonut sille syytä eikä pyytänyt sitä anteeksi. Lisäksi kantelija ilmoitti komissiolle, että hän esittäisi asiasta kantelun Euroopan oikeusasiamiehelle.

Komissio antoi kantelijalle yksityiskohtaista lisätietoa komiteoista 16. huhtikuuta 1999. Komissio huomautti, että loput tiedot eivät ole välittömästi saatavana ja että asiaa hoitavia komission yksiköitä on pyydetty keräämään tietoa. Komissio ilmoitti myös, että komissio oli vastannut 18. maaliskuuta 1999 päivätyssä kirjeessään kaikilta osin kantelijan pyyntöön saada kattava yleiskatsaus kaikista komission säädöksistä. Kantelija lähetti oikeusasiamiehelle kopion komission kirjeestä ja liitteistä, jotta tämä voisi ottaa ne osaksi tutkimustaan.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio viittasi lausunnossaan kantelijan kanssa käymäänsä kirjeenvaihtoon, jota on kuvattu edellä. Komissio katsoi, että se oli antanut kantelijalle tämän pyytämät tiedot ja että sen yksiköt olivat nähneet paljon vaivaa kantelijan pyytämien tietojen keräämiseksi. Se korosti, että sen yksiköiden oli täytynyt tehdä ylimääräistä tutkimusta saadakseen koottua tiedot, jotka komissio oli lähettänyt kantelijalle.

Mitä tulee pyyntöön toimittaa tiedot kantelijan itse määrittämässä muodossa, komissio katsoi, että pieniä muutoksia lukuun ottamatta komission yksiköt eivät ole vastuussa komission hallussa olevien tietojen muokkaamisesta sellaisiksi, että ne täyttävät tietyn tutkimushankkeen vaatimukset.

Lopuksi komissio katsoi, että se oli täyttänyt asianmukaisesti tiedottamista ja avoimuutta koskevat velvoitteensa.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamies ei saanut kantelijalta mitään huomautuksia.

PÄÄTÖS

1 Väitteet

1.1 Kantelija väitti, että komissio oli laiminlyönyt perusteetta kantelijan pyynnön

- a) antaa kantelijan tutkimushankettaan varten pyytämät tiedot ja
- b) antaa tietoja tietyssä muodossa.

1.2 Oikeusasiamies pani ensimmäiseksi merkille, että kantelija ei pyytänyt tietoa tietyistä asiakirjoista. Kantelija pyysi komissiota ainoastaan keräämään tiettyä tietoa ja laatimaan sen tietyssä muodossa. Asiakirjojen julkisuutta koskevilla säännöillä ei ollut siten välitöntä merkitystä tutkimukselle.

1.3 Oikeusasiamies muistutti kuitenkin, että Euroopan unioni on sitoutunut noudattamaan avoimuutta, kuten käy ilmi muun muassa Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen liitetystä julistuksesta n:o 17. Oikeusasiamies huomautti myös, että hän on tutkinut aiemmin riitatapauksia, joissa hallintoviranomaisten on väitetty laiminlyöneen velvollisuutensa antaa tietoja²⁷.

1.4 Tässä yhteydessä on syytä huomauttaa lisäksi, että sen jälkeen kun kantelija esitti valituksensa, lainsäädännössä ja lakien soveltamisessa on saavutettu edistysaskelia, joilla pyritään lisäämään avoimuutta niin kutsuttujen komitologiakomiteoiden alalla, toisin sanoen niiden komiteoiden alalla, joista kantelija on erityisen kiinnostunut. Lain soveltamisen tasolla ministerineuvosto teki kesäkuussa 1999 päätöksen²⁸, jolla määrättiin komissiota sääntely- ja täytäntöönpanotehtävissä avustavien komiteoiden uusista menettelysäännöistä. Neuvoston tekemässä päätöksessä otetaan huomioon komission ehdotus ja Euroopan parlamentin lausunto, ja sen johdanto-osassa todetaan, että:

“tämän päätöksen neljäntenä tavoitteena on parantaa yleisön tiedonsaantia komiteamenettelyistä ja säätää sitä varten komissioon sovellettavien, yleisön tiedonsaantioikeutta koskevien periaatteiden ja edellytysten soveltamisesta komiteoiden asiakirjoihin, komissiota täytäntöönpanovallan käytössä avustavien komiteoiden luettelon ja komiteoiden työskentelyä käsittelevän vuosikertomuksen julkaisemisesta sekä kaikkien Euroopan parlamentille toimitettujen, komiteoita koskevien asiakirjojen viitetietojen julkisesta rekisteristä” (johdanto-osan 11 kappale).

1.5 Päätöksen 7 artiklassa tämä tavoite pannaan täytäntöön siten, että komissio velvoitetaan tiedottamaan säännöllisesti komiteoiden työstä ja perustamaan vuonna 2001 rekisteri, jossa asiaa koskevat tiedot julkistetaan.

²⁷ Katso esimerkiksi päätös kanteluun 104/1.9.95/DS/B/PD Euroopan komissiota vastaan, vuosikertomus 1996, s. 30.

²⁸ Neuvoston päätös, tehty 28 päivänä kesäkuuta 1999, menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä (EYVL 1999 L 184, s. 23).

1.6 Lain soveltamisen tasolla komitologiakomiteoiden asiakirjojen julkisuutta on parannettu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiolla²⁹, jonka mukaan sovellettaessa asiakirjojen julkisuutta koskevaa yhteisön sääntelyä komitologiakomiteoita on pidettävä osana komission hallintoa.

1.7 Tässä tutkimuksessa tarkasteltavien väitteiden osalta oikeusasiamies pani merkille, että hänelle toimitettujen todisteiden perusteella komissio vastasi kantelijan tietopyyntöön ja osoitti näin merkittävästi hyvää tahtoa ja yhteistyöhalukkuutta. On valitettavaa, että komission kantelijalle aiemmin toimittamat tiedonannot herättivät kantelijassa sellaisia odotuksia, joita komissio ei nähtävästi kykene täyttämään, mutta oikeusasiamies katsoi, että komission pyrkimyksissä antaa kantelijalle tämän pyytämiä tietoja ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

EUROOPAN KOMISSIO PÄÄTTI OLLA ALOITTA- MATTAA RIKKOMIS- MENETTELYÄ ITALIAA VASTAAN

*Päätös kanteluun
396/99/IP Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

C. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle huhtikuussa 1999 Euroopan komission toiminnasta. Kantelu liittyi Euroopan komission päätökseen lopettaa hänen valituksensa käsittely. Valituksessaan kantelija väitti Italian viranomaisten rikkovan direktiiviä 90/313/ETY³⁰.

Enichem-nimisen kemian alan yrityksen tiloissa La Macchian paikkakunnalla Manfredonian laitamilla Italiassa sattui tulipalo 2. elokuuta 1997. Palon jälkeen Italian viranomaiset päättivät aloittaa vaurioituneen alueen teollisuuden jälleenrakennuksen.

Kantelijan mukaan toimivaltaiset viranomaiset aloittivat alueen teollisuuden jälleenrakentamisen huolimatta myrkkyyjämistä, jotka voivat olla vaaraksi alueen väestölle. Tämän vuoksi kantelija kirjoitti Foggian prefektille ensimmäisen kerran 1. lokakuuta 1997 pyytäen ympäristöä koskevaa tietoa neuvoston direktiivin 90/313/ETY mukaisesti. Kirjeen kopio lähetettiin komissiolle.

Joulukuun 1. päivänä 1997 C. kirjoitti useille Italian viranomaisille toisen kirjeen, jonka kopio lähetettiin niin ikään komissiolle. Kirjeessään kantelija ilmoitti tyytymättömyytensä tietoihin, joita hän oli saanut Enichemin toimitilojen alueella sattuneesta tulipalosta.

Helmikuun 13. päivänä 1998 kantelija kirjoitti Euroopan komission pääosasto XI:lle valituaen nyt nimenomaan tavasta, jolla Italian viranomaiset sovelsivat direktiiviä 90/313/ETY ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta. Komission yksiköt kirjasivat kirjeen valituksena numero 98/4648. Komissio ilmoitti kantelijalle kahdella erillisellä kirjeellä aloitaneensa virallisen valitusmenettelyn, koska Italia rikkoi mahdollisesti direktiiviä 90/313/ETY. Ensimmäinen kirje oli pääosasto XI:n oikeudellisen yksikön päällikön allekirjoittama ja päivätty 17. heinäkuuta 1998. Toisen kirjeen allekirjoittajana oli komission pääsihteeri, ja se oli päivätty 3. elokuuta 1998.

Komission toimivaltaiset yksiköt ilmoittivat C:lle 1. lokakuuta 1998, ettei asiassa ollut rikottu yhteisön lainsäädäntöä, joten komissio aikoi lopettaa tapauksen käsittelyn. Kantelijaa kehoitettiin esittämään huomautuksia mahdollisista uusista tekijöistä kuukauden kuluessa kirjeen saamisesta.

²⁹ Asia T-188/97, *Rothmans International BV vastaan komissio*, kok. 1999, s. II-2463, kohdat 58–60.

³⁰ 7. kesäkuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta, Virallinen lehti L 158, 23.6.1990, s. 56.

Koska vastausta ei saatu, komission yksiköt päättivät lopettaa tapauksen käsittelyn 11. marraskuuta 1998.

Marraskuun 25. päivänä 1998 komissio sai kantelijalta kirjeen, jossa hän ilmoitti vastustavansa päätöstä tapauksen käsittelyn lopettamisesta ja esitti epäilyjä komission yksiköiden tehokkuudesta, koska hän oli saanut 1. lokakuuta 1998 lähetetyn kirjeen vasta 10. marraskuuta 1998.

Sen vuoksi komissio lähetti kantelijalle tammikuun 27. päivänä 1999 kirjeen, jossa se selitti tapauksen käsittelyn lopettamisen syitä.

Tätä taustaa vasten C. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle 3. huhtikuuta 1999. Kantelu koski komission päätöstä lopettaa hänen valituksensa käsittely aloittamatta rikkomismenettelyä Italiaa vastaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa. Valituksessaan kantelija väitti Italian viranomaisten soveltavan väärin neuvoston direktiiviä 90/313/ETY.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Sen lausunto oli yhteenvetona seuraava:

Komissio viittasi ensin kantelijan 1. lokakuuta ja 1. joulukuuta 1997 päivättyihin kirjeisiin korostaen, että kirjeiden vastaanottajina olivat useat Italian viranomaiset ja että komissio sai niistä vain kopion.

Sen sijaan 13. helmikuuta 1998 päivätty kirje, jossa kantelija nimenomaan valitti siitä, miten Italia sovelsi neuvoston direktiiviä 90/313/ETY, kirjattiin komissiossa viralliseksi valitukseksi, jonka viitenumero oli 98/4648.

Heinäkuun 16. päivänä 1998 komissio lähetti kantelijalle kirjeen, jossa se ilmoitti haluavansa lisätietoja muista näkökohdista kuin tiedon saannin vapaudesta. Komissio pyysi tietoja mahdollisesta vaarallisten jätteiden hylkäämisestä ja varastoinnista sekä maaperän saastumisesta, koska Enichemin teollisuuslaitoksessa vuonna 1976 sattuneen tulipalon vuoksi (21 vuotta ennen elokuun 1997 paloa) suuri osa laitosta ympäröivästä maaperästä oli saastunut arseeniyhdisteen vuodosta eikä alueen maaperän puhdistustoimiin ollut ryhdytty. Kantelija toimitti komission pyytämät näitä asioita koskevat tiedot 10. elokuuta 1998.

Komissio vastasi 9. syyskuuta 1998 ilmoittaen kantelijalle, että se oli päättänyt kirjata hänen kirjeensä uutena valituksena, jonka viitenumero oli 98/4802.

Komissio tähdensi lausunnossaan, että ensimmäisen valituksen, numero 98/4648, voitiin katsoa perustuvan siihen, että Italian viranomaiset rikkoivat mahdollisesti direktiiviä 90/313/ETY ympäristöä koskevan tiedon saannin vapaudesta. Toinen valitus, nro 98/4802, perustui ennen kaikkea siihen, että viranomaiset rikkoivat mahdollisesti direktiiviä 75/442/ETY sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 91/156/ETY³¹ (saastuneen maan varastoinnin osalta) ja kantelijan toimittamien lisätietojen myötä myös siihen, että oli mahdollisesti rikottu direktiiviä 85/337/ETY³² (tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista) ja direktiiviä 96/82/EY³³ (viitaten oletettuun ympäristövaaraan, joka aiheutui alueen kolmesta yhdyskuntajätteen kaatopaikasta).

Toimivaltaiset yksiköt ilmoittivat kantelijalle 1. lokakuuta 1998 lopettaneensa valitukseen 98/4648 liittyvät tutkimukset. Arvioituaan kaikki kantelijan toimittamat ja Italian viran-

³¹ EYVL L 78, 26.3.1991, s. 32.

³² EYVL L 175, 5.7.1985, s. 40.

³³ EYVL L 10, 14.1.1997, s. 13.

omaisilta saadut tiedot komissio tuli siihen tulokseen, ettei voitu havaita direktiivin 90/313/ETY rikkomista.

Näin ollen komissio ilmoitti kantelijalle aikovansa lopettaa tapauksen käsittelyn. Näin toimiessaan se toteutti komission ja Euroopan oikeusasiamiehen välistä sopimusta, joka solmittiin oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suorittaman tutkimuksen 303/97/PD jälkeen. Tutkimuksen aiheena olivat komission hallintomenettelyt sen käsitellessä valituksia jäsenvaltioiden syyllistymisestä yhteisön lainsäädännön rikkomukseen. Kantelijaa kehoitettiin esittämään kuukauden kuluessa kirjeen saamisesta lisätietoja mahdollisista uusista todisteista, jotka osoittivat, että yhteisön lainsäädäntöä oli rikottu. Hänelle kerrottiin, että vastauksen puuttuessa tapauksen käsittely lopetettaisiin. Kantelijalle ilmoitettiin myös, että tapausta voitaisiin aina tarkastella uudelleen ja se voitaisiin ottaa uudelleen käsiteltäväksi lopettamisen jälkeenkin, mikäli komissiolle ilmoitettaisiin uusista seikoista, jotka viittaisivat mahdolliseen yhteisön lainsäädännön rikkomiseen.

Koska komissio ei saanut vastausta 1. lokakuuta 1998 lähettämäänsä kirjeeseen, se lopetti tapauksen käsittelyn kokouksessaan 11. marraskuuta 1998.

Tämän jälkeen komissio viittasi kantelijalta 25. marraskuuta 1998 saamaansa kirjeeseen, jossa hän ilmoitti vastustavansa päätöstä ja katsoi, että koska hän oli saanut 1. lokakuuta 1998 päivätyn kirjeen vasta 10. marraskuuta 1998, kuukauden vastausaika pitäisi laskea alkaneeksi jälkimmäisestä päivämäärästä. Komissio pahoitteli, että postin kulku oli kestänyt niin kauan. Se katsoi kuitenkin, ettei komissio voinut olla siitä vastuussa, koska kirjeen postileima osoitti, että kirje oli lähetetty Brysselistä 1. lokakuuta 1998. Koska tällaisia kirjeitä ei lähetetä kirjattuina, komissio katsoi, että ne oli saatu kohtuullisessa ajassa.

Komissio korosti, että se päätti tapauksen käsittelyn lopettamisesta 42 päivää sen jälkeen, kun kantelijalle oli lähetetty kirje, jossa hänelle ilmoitettiin lopettamisaikomuksesta. Siten ei voida katsoa, että häneltä olisi evätty oikeus puolustaa kantaansa. Lisäksi komissio korosti, että kantelija voisi milloin tahansa esittää saman valituksen uudelleen ja komissiolla olisi aina velvollisuus tutkia se.

Valitusta 98/4648 koskevien tutkimusten lopettamisen osalta, 27. tammikuuta 1999 päivätyssä kirjeessään komissio katsoi ensiksi, että Italian viranomaiset olivat toimineet asianmukaisesti antamalla pyydyt tiedot. Toiseksi se korosti, että direktiivin 90/313/ETY 4 artiklassa viitataan nimenomaan kansalliseen oikeusjärjestelmään, johon tulee vedota, mikäli kansalliset viranomaiset jättävät vastaamatta, eivät vastaa asianmukaisesti tai kieltäytyvät antamasta tietoja. Kolmanneksi komissio viittasi EY:n perustamissopimuksen määräykseen komission harkintavallasta sen päättäessä rikkomismenettelyjen aloittamisesta. Komissio painotti kuitenkin, ettei se katsonut voivansa toimia asiassa pelkästään harkinnanvaraisesti, joten se oli laatinut valitusten käsittelemistä ja rikkomismenettelyjä koskevat yleiset ohjeet. Komissio tähdensi, että menettelyä oli noudatettu kyseisessä tapauksessa oikein ja että kantelijalle oli aina ilmoitettu asianmukaisesti tutkimuksen edistymisestä.

Lisäksi komissio ilmoitti kantelijalle samassa kirjeessä, että toinen valitus, numero 98/4802, josta oli myös jätetty vetoamus (viitenumero 874/98) Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunnalle, oli edelleen tutkittavana.

Komissio vastasi 9. heinäkuuta 1999 päivätyllä kirjeellä kantelijan kahteen uuteen kirjeeseen, jotka oli päivätty 3. huhtikuuta ja 28. toukokuuta 1999. Niiden aiheena oli edelleen direktiiviä 90/313/ETY koskevan tapauksen 98/4648 käsittelyn lopettaminen. Vastauksessaan komissio totesi, että koska lisätodisteita ei ollut toimitettu, sillä ei ollut syytä tarkistaa alkuperäistä kantaansa.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi pääosin alkuperäisissä väitteissään valituksen 98/4648 osalta.

Valituksen 98/4802 osalta kantelija huomautti, että komissio odotti Italian viranomaisilta pyydettyjä tietoja. Toisaalta hän korosti, että komission olisi pitänyt ryhtyä toimiin heitä vastaan ja vaatia pikaista vastausta.

PÄÄTÖS

Alkuhuomautukset

Väärinkäsitysten välttämiseksi on tärkeää muistaa, että EY:n perustamissopimus valtuuttaa Euroopan oikeusasiamiehen tutkimaan mahdollisia hallinnollisia epäkohtia vain yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa. Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännössä määrätään erityisesti, että muun viranomaisen tai henkilön toiminta ei saa olla oikeusasiamiehelle tehtävän kantelun kohteena. Näiden määräysten mukaisesti oikeusasiamiehen koskevat tutkimukset keskittyivät näin ollen siihen, oliko Euroopan komission toiminnassa esiintynyt hallinnollisia epäkohtia.

Kantelijan väitteet valituksesta 98/4802, jota komission yksiköt yhä tutkivat, eivät kuuluneet oikeusasiamiehelle alun perin jätettyyn kanteluun. Tämän vuoksi oikeusasiamies ei käsitellyt päätöksessään tapauksen tätä näkökohtaa.

1 Komission päätös lopettaa kantelijan tapauksen käsittely

1.1 Kantelu koski komission päätöstä lopettaa hänen valituksensa käsittely aloittamatta rikkomismenettelyä Italiaa vastaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa. Valituksessaan kantelija väitti Italian viranomaisten soveltavan väärin neuvoston direktiiviä 90/313/ETY.

1.2 Komissio totesi lausunnossaan, että tutkittuaan kantelijan lähettämät asiakirjat ja Italian viranomaisten toimittamat tiedot se katsoi, ettei yhteisön lainsäädäntöä ollut rikottu. Komission yksiköt ilmoittivat kantelijalle 1. lokakuuta 1998, että tapauksen käsittely aiottiin lopettaa. Kantelijaa kehoitettiin esittämään tapausta koskevat mahdolliset uudet todisteet. Koska komissio ei saanut kantelijalta vastausta, se lopetti tapauksen käsittelyn kokouksessaan 11. marraskuuta 1998.

1.3 Komissio myös pahoitteli sitä, että kantelija sai 1. lokakuuta lähetetyn kirjeen yli kuukautta myöhemmin, mutta korosti, että se johtui ainoastaan postijärjestelmän ongelmasta eikä komissio voinut ottaa vastuuta tapahtuneesta.

1.4 Oikeusasiamiehen 14. huhtikuuta 1997 omasta aloitteestaan suorittaman tutkimuksen 303/97/PD aiheena olivat komission hallintomenettelyt sen käsitellessä valituksia jäsenvaltioiden syyllistymisestä yhteisön lainsäädännön rikkomiseen. Mainitun omasta aloitteesta tehdyn tutkimuksen jälkeen sovittiin, että komissio ilmoittaa valitusten tekijöille aikomuksestaan lopettaa tapauksen käsittely ja kehottaa näitä esittämään huomautuksia.

1.5 Oikeusasiamies katsoi, että käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio ilmoitti kantelijalle 1. lokakuuta 1998 päivätyllä kirjeellä, ettei se aikonut aloittaa rikkomismenettelyä Italiaa vastaan, kertoi päätöksensä syyt ja kehotti kantelijaa esittämään huomautuksia kuukauden kuluessa.

1.6 Kantelija sai komission 1. lokakuuta 1998 lähettämän kirjeen vasta 10. marraskuuta 1998. Komissio pahoitteli tapahtunutta. Oikeusasiamies katsoi, että komission ei voida katsoa olevan vastuussa ajasta, joka postijärjestelmältä kuluu kirjeen toimittamiseen. Kirjeen lähettämisen (1. lokakuuta 1998) tapauksen käsittelyn lopettamisen (11. marraskuuta 1998) välistä 42 päivän jaksoa voidaan siten pitää kohtuullisena.

1.7 Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies katsoi, että komissio oli noudattanut asianmukaisesti sitoumuksiaan, jotka se antoi oikeusasiamiehen omasta aloitteestaan suoritettaman tutkimuksen 303/97/PD³⁴ jälkeen, ja että kantelijalle ilmoitettiin asianmukaisesti tapauksen edistymisestä.

2 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

KULTTUURIALAN SOPIMUKSIA KOSKEVA KIISTA

*Päätös kanteluun
506/99/GG Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Komissio teki joulukuussa 1996 kaksi sopimusta hankkeista DCC – Digital Content for Culture ja Donna – Art, Design & Fashion Online kahden saksalaisyrityksen kanssa. Yritykset olivat CSC Ploenzke AG (”CSC”, molempien hankkeiden koordinaattori) ja kantelun tehnyt konsulttitoimintaa harjoittava saksalaisyritys. DCC-hankkeessa tarkoituksena oli, että CSC:n avustajina toimisi lisäksi kaksi yhteistyökumppania, Belgian Tervurenissa toimiva Koninklijk Museum voor Midden-Africa (Kuninkaallinen Afrikka-museo) sekä Deutsche Forschungsanstalt für Luft- und Raumfahrt e.V. Komission puolelta sopimuksia käsitteli pääosasto XIII (PO XIII³⁵).

DCC-hanke kesti tammikuusta 1997 joulukuuhun 1997 ja Donna-hanke tammikuusta 1997 syyskuuhun 1997.

Lokakuussa 1997 komissio suoritti DCC-hankkeen teknisen tarkastelun, jossa tultiin siihen tulokseen, että hankkeelle tulisi suorittaa perusteellinen tekninen ja taloudellinen tarkastus. Perusteellinen tekninen tarkastus suoritettiin joulukuussa 1997. Kantelija väitti, että siitä tai sen osuudesta DCC-hankkeeseen ei tarkastuksen yhteydessä esitetty minkäänlaisia kriittisiä huomautuksia mutta komissio oli hävittänyt asiaa koskevat pöytäkirjat, jotka vahvistaisivat tämän. Perusteellisesta tarkastuksesta laaditussa raportissa suositeltiin sopimuksen irtisanomista. Raportti lähetettiin CSC:lle (ja kopio kantelijalle) 17. joulukuuta 1997.

Komissio sanoi sopimuksen irti 23. joulukuuta 1997 päivätyllä kirjeellä, jonka kopio lähetettiin kantelijalle.

Huhtikuussa 1998 komissio ilmoitti CSC:lle, että Donna-hankkeen tekninen tarkastus oli suoritettu. Tämän kesäkuussa 1998 suoritetun tarkastuksen perusteella tultiin siihen tulokseen, että hanke tulisi lakkauttaa. Kantelija väitti, että siitä tai sen osuudesta DCC-hankkeeseen ei esitetty tarkastuksen yhteydessä minkäänlaisia kriittisiä huomautuksia, mutta komissio oli hävittänyt pöytäkirjat, jotka vahvistaisivat tämän. Komissio oli viivyttänyt pöytäkirjojen julkistamista, ja ne olivat väärennettyjä. Lisäksi kantelija väitti, että tekninen tarkastus, joka oli suoritettu yhdeksän kuukautta hankkeen virallisen päättymisen jälkeen, oli vastoin sopimusta. Kantelijan mukaan komissio oli antanut kirjallisen vastaanottoilmoituksen kaikista sopimuksen vaatimista asioista (myös loppuraportista) jo 9. joulukuuta 1997. Kantelija vetosi sopimuksen kohtaan, jossa sen mukaan määrättiin, että ellei komissio esittäisi huomautuksia, loppuraportti katsottaisiin hyväksytyksi kahden kuukauden kuluttua siitä, kun komissio saa sen.

DCC- ja Donna-hankkeen tarkastukset suoritettiin maaliskuussa 1998. Kantelija väitti tarkastajien vahvistaneen, että sen kirjanpito ja hallinto olivat asianmukaiset. Kantelijan mukaan komissio oli kuitenkin salannut pöytäkirjat, jotka vahvistaisivat tämän. Komissio

³⁴ Katso oikeusasiamiehen vuosikertomus 1997, s. 261.

³⁵ Nykyinen nimitys on tietoyhteiskunnan pääosasto.

lähetti kantelijalle alustavat tarkastusraportit DCC-hankkeesta 28. huhtikuuta 1998 ja Donna-hankkeesta 27. toukokuuta 1998. Kantelijan asianajajat lähettivät komissiolle alustavia raportteja koskevia huomautuksia 30. kesäkuuta 1998. Komissio lähetti kantelijalle lopulliset tarkastusraportit sekä kommentit alustavia raportteja koskevista huomautuksista 29. heinäkuuta 1998. DCC-hankkeen raportissa komissio totesi, että CSC:n ja kantelijan vaatimista 3 164 102 ecusta vain 26 290 ecua oli hyväksyttäviä kuluja. Donna-hankkeen raportissa hyväksyttävä summa oli 42 601 ecua vaaditusta 980 733 ecusta.

Vuoden 1998 elokuun lopussa ja syyskuun alussa komission pääosasto XIX³⁶ esitti CSC:lle ja kantelijalle korvausvaatimukset, joissa se vaati DCC- ja Donna-sopimusten yhteydessä maksettujen ylimääräisten summien palauttamista. Kantelijaa vaadittiin maksamaan 179 337 ecua. Kantelijan asianajajat vaativat kirjeessään 10. syyskuuta 1998 komissiota ilmoittamaan kantelijalle esitetyn korvausvaatimuksen syyt. Marraskuun 30. päivänä 1998 kantelija lähetti komissiolle kaksi laskua, joissa se vaati maksamaan 352 800 ecua DCC-hankkeen yhteydessä ja 110 781 ecua Donna-hankkeen yhteydessä suorittamastaan työstä.

Kantelija oli lisäksi osallistunut "VR-Learners"-nimiseen hankkeeseen. Hanketta koskeva sopimus oli allekirjoitettu joulukuussa 1997. Kantelija väitti komission pakottaneen sen luopumaan hankkeesta. Helmikuussa 1999 kantelija lähetti komissiolle laskun, jossa se vaati maksamaan 121 857 ecua mainitun hankkeen yhteydessä suorittamastaan työstä.

Toukokuun 5. päivänä kantelija kääntyi Euroopan oikeusasiamiehen puoleen. Se esitti kantelussaan seuraavat väitteet:

- 1 PO XIII oli manipuloinut DCC- ja Donna-hankkeiden tarkastuksiin liittyviä pöytäkirjoja.
- 2 PO XIII oli yli kahden vuoden ajan pyrkinyt järjestelmällisesti eliminoimaan kantelijan ja tämän kumppanit kilpailijoina ja kriitikoina käyttäen mustamaalausta, uhkailutaktiikkaa ja kiristystä. PO XIX osallistui näihin pyrkimyksiin.
- 3 PO XIX ei ollut mitenkään selittänyt komission vaatimuksen syytä eikä ollut reagoinut kantelijan sille esittämiin taloudellisiin vaatimuksiin.
- 4 PO XIII ja PO XIX olivat aiheuttaneet kantelijalle huomattavaa vahinkoa.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu lähetettiin komissiolle. Lausunnossaan komissio esitti seuraavat kommentit:

Komissio oli tehnyt kaksi sopimusta, jotka koskivat DCC- ja Donna-hanketta. Hankkeiden toteutuksen aikana komission yksiköt olivat katsoneet, ettei työ ollut edistynyt tyydyttävällä tavalla eivätkä hankkeiden väliaikaistulokset olleet tyydyttäviä. DCC-hankkeelle oli sen vuoksi suoritettu yksityiskohtainen tekninen tarkastus joulukuussa 1997. Talousasiantuntijat, joita komissio käytti tarkastuksessa apunaan, olivat loppuraportissaan tulleet siihen tulokseen, että hankkeen alkuperäisiä tavoitteita ei ollut saavutettu, ja suosittelivat hankkeen lakkauttamista. Komissio noudatti suositusta. Kesäkuussa 1998 komission yksiköt aloittivat ulkopuolisten asiantuntijoiden avulla myös Donna-hankkeen teknisen tarkastuksen ja tulivat pääpiirteissään samaan tulokseen eli suosittelivat sopimuksen lakkauttamista.

Komission yksiköt aloittivat lokakuussa 1997 taloudellisen tarkastuksen selvittääkseen, olivatko EY:n DCC- ja Donna-hankkeille myöntämät avustukset perusteltuja. Kyseisten

³⁶ Nykyinen nimitys on budjettipääosasto.

yrittäjien pyytämien lukuisten lykkäysten jälkeen tarkastus suoritettiin lopulta maaliskuussa 1998. Tarkastuksen perusteella komissio oli joutunut hylkäämään lähes kaikki CSC:n ja kantelijan kustannuksia koskevat vaatimukset, koska ne eivät olleet yhdenmukaisia sopimusten kanssa ja niiden perustelut olivat puutteellisia. CSC:lle ja kantelijalle oli tämän vuoksi esitetty korvausvaatimuksia elokuussa 1998. CSC oli sen jälkeen maksanut komission vaatiman summan. Kantelija ei sen sijaan ollut maksanut vaan alkanut levittää loukkaavia syytöksiä tarkastukseen osallistuneita komission virkamiehiä kohtaan.

Kantelija oli osallistunut "VR-Learners"-nimiseen hankkeeseen assosioituneena sopimuspuolena. Uusien sopimusneuvottelujen aikana komission yksiköt olivat tehneet selväksi, ettei kantelijan osallistumista voitu enää hyväksyä, koska DCC- ja Donna-hankkeiden tarkastusten aikana oli ilmennyt vakavia taloudellisia sääntöjenvastaisuuksia ja koska kantelija oli kieltäytynyt maksamasta korvausvaatimuksissa vaadittuja summia. Komission yksiköt olivat perustaneet kantansa moitteettoman taloushallinnon periaatteisiin ja tarpeeseen suojella yhteisön taloudellisia etuja. VR-Learners-hanke oli tämän jälkeen lakkautettu.

Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että virkamiehet, joista kantelija oli esittänyt komission mielestä loukkaavia syytöksiä, harkitsivat oikeustoimia.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan. Kantelija väitti lähettäneensä DCC-hankkeen loppuraportin, johon ei koskaan vastattu. Kantelijan mukaan ulkopuoliset asiantuntijat, jotka suorittivat teknisen tarkastuksen vuonna 1997, olivat samoja, jotka suorittivat yksityiskohtaisen tarkastuksen joulukuussa 1997. Asiantuntijoiden riippumattomuus oli kyseenalaista. Kantelija korosti lisäksi, että asiantuntijat eivät hylänneet kaikkea suoritettua työtä vaan hyväksyivät 49,5 miestyökuukautta 130:stä. Komission pitäisi tämän vuoksi maksaa kantelijalle vähintään 40 723 euron lisäsumma. Kantelija väitti lisäksi, että CSC oli saanut komissiolta kirjeen, jossa se sanoi sopimuksen irti kuusi päivää ennen hankkeen virallista päättymistä. Donna-hankkeen osalta kantelija toisti näkemyksensä, jonka mukaan tekninen tarkastus oli tehty sen jälkeen, kun komissio oli jo virallisesti hyväksynyt hankkeen.

Lisäksi kantelija väitti, että kun yksi VR-Learners-hankkeeseen osallistuneista kumppaneista oli eronnut hankkeesta, komissio oli hyväksynyt uuden kumppanin liittymisen ja kantelijalle tarkoitetun talousarvion nostamisen. Vasta jälkepäin komissio oli levittänyt perätöntä väitettä, jonka mukaan kantelija oli sille velkaa. Tällä tavoin komissio painosti kantelijan kumppaneita sulkemaan kantelijan pois hankkeen piiristä.

LISÄTUTKIMUKSET

Saatuaan kantelijan huomautukset komission lausunnosta oikeusasiamies katsoi tarvitsevänsä lisätietoja voidakseen käsitellä kantelua. Sen vuoksi hän pyysi komissiota

- 1 toimittamaan oikeusasiamiehelle kopion asiakirjoista, joihin se perusti lausuntonsa DCC- ja Donna-hankkeista
- 2 ottamaan kantaa kantelijan väitteeseen, jonka mukaan sen toimittama Donna-hankkeen loppuraportti katsottaisiin hanketta koskevien yleisten ehtojen mukaan hyväksytyksi, koska komissio ei väitteen mukaan ollut kommentoinut sitä kahden kuukauden kuluessa
- 3 ottamaan kantaa kantelijan väitteeseen, jonka mukaan oli kyseenalaista, toimiko komissio laillisesti lakkauttaessaan DCC-hankkeen, koska komission kyseinen kirje oli väitteen mukaan lähetetty hankkeen päättymisen jälkeen.

Komissio korosti vastauksessaan olevansa eri mieltä kantelijan kyseisiä sopimuksia koskevasta tulkinnasta, joihin toisen ja kolmannen kohdan väitteet perustuivat. Komissio esitti näkemyksensä, että kumpikaan kohta ei vaikuttanut taloudellisen tarkastuksen tuloksiin eikä niistä tehtyihin johtopäätöksiin. Koska komissio ajoi parhaillaan tuomioistuimessa vaatimustaan kantelijaa vastaan ja koska käsittely todennäköisesti kattaisi kohdissa 2) ja 3) mainitut aiheet, komissio katsoi, ettei ollut tässä vaiheessa asianmukaista käsitellä näitä kohtia tarkemmin. Komissio toimitti myös kaikki oikeusasiamiehen pyytämät asiakirjat.

Vastausta koskevissa huomautuksissaan kantelija piti valitettavana, ettei komissio ilmoittanut mitään syytä kantelijan perustelujen hylkäämiselle. Se vastusti komission näkemystä, jonka mukaan perusteluilla ei olisi merkitystä taloudellisten tarkastusten kannalta. Kantelija katsoi, että komission toiminnan tarkoituksena oli pelotella sitä.

PÄÄTÖS

1 Alkuhuomautus

1.1 Komissio ilmoitti lausunnossaan oikeusasiamiehelle, että virkamiehet, joista kantelija oli esittänyt komission mielestä loukkaavia syytöksiä, harkitsivat oikeustoimia. Vastauksessaan oikeusasiamiehen lisätietopyyntöön komissio tähdensi, että se oli ajamassa vaatimustaan kantelijaa vastaan tuomioistuimessa.

1.2 Siinä vaiheessa, kun kantelua koskeva tutkimus oli tulossa päätökseen, oikeusasiamiehelle ei kuitenkaan ollut ilmoitettu, että asiaa oli alettu käsitellä tuomioistuimessa. Oikeuskäsittely ei näin ollen estänyt oikeusasiamiestä viemästä käsiteltävää tapausta päätökseen asti.

2 Suoritettuja tarkastuksia koskevien pöytäkirjojen manipulointi

2.1 Kantelija väitti, että komissio oli manipuloinut DCC- ja Donna-hankkeiden tarkastuksiin liittyviä pöytäkirjoja.

2.2 Komissio ei kommentoinut erityisesti tätä väitettä. Oli kuitenkin selvää, että väite kuului niihin syytöksiin, joita komissio piti väärinä ja loukkaavina.

2.3 Ilmeni, että kantelijan pääasiallisen väitteen mukaan komission tuottamat pöytäkirjat eivät antaneet oikeaa kuvaa siitä, mitä kyseisten tarkastusten yhteydessä oli sanottu ja tehty. Yksi esimerkki tästä oli se, että kantelijan asianajajat kommentoivat yksityiskohtaisesti Donna-projektin tarkastusta koskevia pöytäkirjoja kirjeessään 22. syyskuuta 1998. He arvostelivat ja korjasivat pöytäkirjojen niitä kohtia, joita he pitivät virheellisinä tai epätäydellisinä. Koska ei ollut muita todisteita siitä, mitä tarkastusten yhteydessä oli todellisuudessa sanottu ja tehty, oikeusasiamiehellä ei ollut mahdollisuutta varmistaa, olivatko kyseiset pöytäkirjat totuudenmukaisia vai olivatko kantelijan kommentit perusteltuja. Näissä olosuhteissa oikeusasiamies ei voinut todeta hallinnollista epäkohtaa kyseisen väitteen osalta.

3 Vakavan vahingon aiheuttaminen kantelijalle

3.1 Kantelija väitti, että komissio oli aiheuttanut sille vakavaa vahinkoa. Tässä yhteydessä kantelija viittasi siihen, että komissio oli lakkauttanut DCC- ja Donna-hankkeen, kieltäytynyt hyväksymästä suurinta osaa kustannuksista, joita kantelija vaati komissiota kattamaan hankkeiden yhteydessä, kieltäytynyt maksamasta summia, joiden kantelija katsoi kuuluvan sille korvauksena DCC- ja Donna-hankkeen yhteydessä tehdystä työstä, ja estänyt kantelijaa osallistumasta VR-Learners-hankkeeseen.

3.2 Väitteen pääkohteena olevat velvoitteet johtuivat komission ja kantelijan välisistä sopimuksista tai sellaisista sopimuksista, joihin kantelija oli osallistunut.

3.3 EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamiehellä on valtuudet ottaa vastaan kanteluja ”yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa ilmenneistä epäkohdista”. Oikeusasiamies katsoo, että hallinnollinen epäkohta ilmenee, kun julkinen elin ei toimi sitä sitovan määräyksen tai periaatteen mukaisesti³⁷. Hallinnollinen epäkohta voi siten ilmetä myös silloin, kun on kyse yhteisön toimielinten tai laitosten solmimien sopimusten velvoitteiden täyttämisestä.

3.4 Oikeusasiamies katsoo kuitenkin, että hänen suorittamiensa tutkimusten laajuus on sellaisissa tapauksissa pakostakin rajallinen. Erityisesti oikeusasiamies on sitä mieltä, että hänen ei tulisi pyrkiä määrittämään, onko jompikumpi osapuoli rikkonut sopimusta, jos asia on kiistanalainen. Tätä kysymystä voi käsitellä tehokkaasti vain toimivaltaista lainsäädäntöä käyttävä tuomioistuin, jolla on mahdollisuus kuulla osapuolten argumentteja asiaan liittyvän kansallisen lainsäädännön osalta ja arvioida todisteita, jotka ovat mahdollisesti ristiriidassa joidenkin kiistanalaisten asioiden kanssa.

3.5 Oikeusasiamies katsoo siksi, että tapauksissa, joissa on kyse osapuolten välisistä ristiriidoista, on perusteltua rajata hänen tutkimuksensa aihe siihen, onko kyseinen yhteisön toimielin tai laitos esittänyt hänelle aukottoman ja asianmukaisen oikeusperustan toimenpiteidensä tueksi ja selvittänyt, miksi se uskoo näkökantansa olevan oikeutettu. Tällöin oikeusasiamies tekee sen johtopäätöksen, että hänen tutkimuksissaan ei todettu hallinnollista epäkohtaa. Tämä johtopäätös ei vaikuta osapuolten oikeuteen saattaa ristiriitansa toimivaltaista lainsäädäntöä käyttävän tuomioistuimen tutkittavaksi ja arvovaltaisesti soviteltavaksi.

3.6 Käsiteltävässä tapauksessa kantelija oli esittänyt kantansa tueksi monia argumentteja, joille näytti olevan perusteita. Kantelija oli tiedustellut, oliko DCC-hankkeen lakkauttaminen laillista ottaen huomioon, että sitä koskeva kirje oli ilmeisesti saatu vasta hankkeen virallisen päättymisen jälkeen. Kantelija oli myös vedonnut sopimuksen kohtaan, jonka mukaan sen Donna-hankkeen yhteydessä suorittamaa työtä koskeva loppuraportti olisi pitänyt katsoa hyväksytyksi ennen kuin komissio päätti suorittaa teknisen tarkastuksen. Lopuksi kantelija oli ilmoittanut vastustavansa näiden kahden hankkeen yhteydessä suoritettujen taloudellisten tarkastusten tuloksia.

3.7 Komissio tukeutui suoritettujen taloudellisten tarkastusten tulokseen ja katsoi, että kantelijan esittämät kaksi argumenttia eivät vaikuttaneet tarkastusten tuloksiin.

3.8 Oikeusasiamies katsoi, että komission esittämät argumentit eivät vaikuttaneet kohtuuttomilta. Näissä oloissa oikeusasiamies katsoi, että hänen tutkimuksessaan ei ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa DCC- ja Donna-hankkeiden yhteydessä kantelijan tämän väitteen osalta ottaen huomioon, että oikeusasiamiehen tarkastelun aihe on tällaisissa tapauksissa rajattu (katso edellä kohdat 3.2 ja 3.5).

3.9 Sama johtopäätös koski VR-Learners-hanketta. Kuten edellä mainittiin, oikeusasiamies ei ollut havainnut, että komissio olisi ollut väärässä katsoessaan, että kantelija ei ollut toteuttanut asianmukaisesti velvollisuuksiaan DCC- ja Donna-hankkeiden yhteydessä ja että sen täytyi siksi maksaa tietyt rahasummat takaisin komissiolle. Komission selitys, jonka mukaan se ei näissä oloissa voinut enää hyväksyä kantelijan osallistumista VR-Learners-hankkeeseen, koska tämä kieltäytyi maksamasta komission takaisin vaatimia summia, ei vaikuttanut kohtuuttomalta. Näissä olosuhteissa oikeusasiamies ei voinut todeta hallinnollista epäkohtaa kyseisen väitteen osalta.

4 Selitysten laiminlyönti ja vastaamatta jättäminen

4.1 Kantelija väitti, ettei komissio ollut mitenkään selittänyt syytä vaatimukseensa eikä ollut reagoinut kantelijan komissiolle esittämiin taloudellisiin vaatimuksiin.

---

³⁷ Katso vuoden 1997 vuosikertomus, s. 21 alkaen.

4.2 Komissio ei kommentoinut erityisesti tätä väitettä. Komissio kuitenkin selitti, että maksuvaatimus oli esitetty niiden kustannusten takaisinperimiseksi, jotka eivät olleet hyväksyttävissä DCC- ja Donna-hankkeiden tarkastusten perusteella. Itse maksuvaatimuksessa ei kieltämättä selitetty syitä, joihin se perustui. Oikeusasiamies katsoi kuitenkin, että hänelle toimitettujen asiakirjojen perusteella kantelijalla ei todellisuudessa voinut olla epäilystäkään korvausvaatimuksen syistä. Taloudellisissa tarkastuksissa oli tultu siihen tulokseen, että vain pieni osa vaadituista kustannuksista voitiin hyväksyä. Komissio oli tämän jälkeen vaatinut palauttamaan hyväksytyjen kustannusten ja jo etukäteen maksettujen summien erotuksen. Lisäksi komissio oli ilmoittanut kantelijalle 21. tammikuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, jonka kantelija toimitti oikeusasiamiehelle, että vaatimuksen perusta ja laskutapa oli selvitetty yksityiskohtaisesti taloudellisten tarkastusten raporteissa.

4.3 Kantelijan vastavaatimusten osalta ilmeni, että komissio ei ollut heti reagoinut kantelijan lähettämiin laskuihin. Koska vaatimukset olivat kuitenkin ehdottomasti ristiriidassa komission tässä asiassa omaksuman kannan kanssa, kantelijalla ei voinut olla epäilystäkään siitä, että komissio hylkäisi vaatimukset. Lisäksi komissio oli ilmoittanut kantelijalle 30. maaliskuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, jonka kantelija toimitti oikeusasiamiehelle, että vastavaatimukset olivat perusteettomia ja että tämä oli jo selvitetty kantelijalle aikaisemmassa kirjeessä.

4.4 Näissä olosuhteissa ei voitu havaita hallinnollista epäkohtaa kyseisen väitteen osalta.

5 Kantelijan järjestelmällinen poissulkeminen

5.1 Kantelija väitti, että komissio oli yli kahden vuoden ajan pyrkinyt järjestelmällisesti sulkemaan kantelijan ja tämän kumppanit pois kilpailijoina ja arvostelijoina käyttäen mustamaalautusta, uhkailutaktiikkaa ja kiristystä. Komissio kiisti nämä väitteet.

5.2 Kantelijan muita väitteitä koskevien johtopäätöstensä valossa oikeusasiamies katsoi, ettei ollut riittävästi todisteita kantelijan tämän väitteen tueksi.

5.3 Näissä olosuhteissa ei voitu havaita hallinnollista epäkohtaa kyseisen väitteen osalta.

6 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettuna Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

VÄITE HALLINNO- LISESTA EPÄKOH- DASTA KERTOMUKSEN JULKAISEMISESSA

*Päätös kanteluun
734/99/(VK)/IJH
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Kantelija on toimittaja, joka sai komissiolta toimeksiannon kirjoittaa kertomus Walesista Euroopassa. Kertomuksen oli määrä olla osa Yhdistyneen kuningaskunnan 12 alue-esitteen sarjaa. Esitteillä oli tarkoitus antaa yleisölle tietoa, ja ne aiottiin julkaista ennen 10. kesäkuuta 1999 pidettäviä Euroopan parlamentin vaaleja. Kantelija toimitti ensimmäisen luonnoksen sopimuksen mukaan. Komissio vaati tiettyjä tarkistuksia, jotka kantelija sitten teki. Komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustuston johtaja, Geoffrey Martin, hyväksyi tarkistetun kertomuksen helmikuussa 1999, ja kantelijan palkkio maksettiin täysimääräisenä. Walesin esite oli määrä julkaista 8. kesäkuuta 1999. Komissio peruutti julkaisemisen kuitenkin viime hetkellä. Yhdistyneen kuningaskunnan muut alue-esitteet julkaistiin suunnitelmien mukaan.

Kantelija väitti seuraavaa:

(i) julkaisemisen viivästymisen vuoksi kertomus ei täyttänyt tarkoitustaan, toisin sanoen walesilaisille äänestäjille tiedottamista ennen Euroopan parlamentin vaaleja,

(ii) viivästys johtui komission jäsen Kinnockin väliintulosta, sillä tämän mielestä kertomus oli "liian nationalistinen", ja hallinnollisesta epäkohdasta, josta ovat vastuussa kolme nimeltä mainittua henkilöä: Martin, Kinnockin kabinetin jäsen ja komission Walesin toimiston johtaja.

(iii) komissio (etenkin komission jäsen Kinnock ja Martin) salaili myöhemmin tätä väliintuloa väittämällä virheellisesti, että kertomus sisälsi epätarkkuuksia, ja vahingoitti siten hänen mainettaan toimittajana ja vaaransi hänen mahdollisuutensa saada töitä tulevaisuudessa. Kantelija viittasi etenkin *Western Mail* -lehdessä 10. kesäkuuta 1999 julkaistuun kirjoitukseen, jossa siteerattiin komission jäsen Kinnockia, ja samassa lehdessä 18. kesäkuuta 1999 julkaistuun Martinin kirjeeseen.

Kantelija katsoi, että edellä kuvattuja asioita on pidettävä hallinnollisena epäkohtana hallinnollisten sääntöjenvastaisuuksien, tarpeettoman viivästyksen, syrjinnän ja vallan väärinkäytön vuoksi.

Kantelija väitti, että hänet pitäisi vapauttaa vastuusta Walesin alue-esitteen julkaisemisen viivästymisen osalta ja että komission yksiköiden nimeltä mainittujen henkilöiden olisi todettava olevan vastuussa hallinnollisesta epäkohdasta.

Kantelija liitti kanteluun otteen Martinin kanssa käymästään nauhoitetusta puhelinkeskustelusta, jossa Martin totesi uskovansa, että komission Walesin toimiston johtaja oli pannut asian alulle Brysselissä ja että hän oli soittanut komission jäsen Kinnockin kabinetin jäsenelle, joka oli todennut, että komission jäsenen mielestä kertomus oli liian nationalistinen.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle lausuntoa varten. Lausunnossa todettiin kantelun (i) kohdan osalta, että sopimus ei velvoita komissiota julkaisemaan kertomusta toimitetussa muodossa tai ylipäättään. Komissio myönsi, että se aikoi alun perin julkaista kertomuksen ennen 10. kesäkuuta 1999 järjestettäviä Euroopan parlamentin vaaleja. Se ei kuitenkaan ollut alue-esitteiden ainoa tarkoitus, ja oli tärkeämpää, että tekstien sisältö on oikein, kuin että ne yksinkertaisesti julkaistaan joka tapauksessa. Lausunnossa mainittiin myös, että viivästys johtui tarpeesta kääntää kertomus walesin kielelle.

Komissio totesi kohdan (ii) osalta, että kantelijan toimittama ensimmäinen luonnos sisälsi joukon karkeita yleistyksiä ja erittäin poliittisia lausuntoja yhtenäisvaluutan kaltaisista aiheista, joita komission ei olisi ollut soveliasta julkaista Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Komission edustusto pyysi kantelijaa asettamaan kohdalleen asiatiedot suhteessa henkilökohtaisiin näkemyksiin, minkä kantelija teki ajallaan. Korjattu teksti hyväksyttiin ja se pantiin maksuun. Kertomuksen mahdollista julkaisemista koskevan päätöksen teki komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustusto. Komission jäsen Kinnock tai hänen kabinetinsa eivät yrittäneet missään vaiheessa estää tai viivyttää esitteen julkaisemista tai vaikuttaa julkaisemisen ajankohtaan. Nauhoitetussa puhelinkeskustelussa esitetyt, komission jäsen Kinnockiin liittyvät huomautukset koskevat selvästi tekstin ensimmäistä luonnosta. Komission jäsen Kinnock tai hänen kabinetinsa eivät vastustaneet tarkistettua versiota.

Komission lausunnossa korostettiin myös sitä, että kaikkien komission edustustojen ensisijainen tehtävä on välttää osallistumista mihinkään kansalliseen poliittiseen keskusteluun, mikäli se voitaisiin tulkita puoluesidonnaiseksi. Tässä tapauksessa, jos Lontoon edustustolla oli syytä uskoa, että julkaisu, jonka se aikoi tuottaa vaaleja edeltävänä aikana, voisi

herättää poliittisia ennakkoluuloja, olisi järkevää pitää EU:n toimielimet kansallisen riitakysymyksen ulkopuolella, eikä sitä voi katsoa vallan väärinkäytöksi.

Kantelun kohdan (iii) osalta komissio katsoi, että kantelija on vastuussa siitä, että julkaisun viivästyminen tuli yleiseen tietoon.

Kantelijan huomautukset

Kantelija väitti huomautuksissaan, että hänelle ei koskaan osoitettu yhtään asiavirhettä hänen kertomuksessaan. Hän esitti, että kertomuksen julkaisemista päätettiin viivyttaa touko-/kesäkuussa 1999, koska komission jäsen Kinnock oli lukenut vahingossa kertomuksen ensimmäisen version eikä Martinin helmikuussa 1999 hyväksymää lopullista tekstiä. Hänen mielestään tämä tulkinta oli yhdenmukainen komission lausunnon kanssa, sillä komissio oli myöntänyt, että komission jäsen Kinnock kommentoi ensimmäistä luonnosta, mutta ei kertonut milloin. Hän katsoi, että jos komission jäsen sai luonnoksen ja kommentoi luonnosta, joka korvattiin tarkistetulla ja hyväksytyllä tekstillä, komission toiminnassa oli ilmennyt huolimattomuutta.

Mitä tulee kantelijan ammatillisen maineen vahingoittumiseen, kantelija kielsi olevansa vastuussa siitä, että julkaisun viivästyminen tuli yleiseen tietoon. Hän vastasi paikallisen lehdistön esittämiin kyselyihin viivästyksen syistä.

Kantelija pyysi oikeusasiamiestä tutkimaan myös hänen ja Martinin välisen puhelinhaastattelun nauhat, joihin hän viittasi kantelussaan.

LISÄTUTKIMUKSET

Oikeusasiamies kirjoitti komissiolle 24. helmikuuta 2000 ja kysyi, miksi Walesin esitettä ei julkaistu, jos kantelijan toimittama tarkistettu teksti katsottiin asialliseksi, vaikka muut Yhdistyneen kuningaskunnan alue-esitteet oli julkaistu.

Komissio vastasi yhteenvetona seuraavaa:

Oli tietenkin toivottavaa, että komission jäsen Kinnock olisi julkistanut Walesin esitteen, mutta julkaisu viivästyi, koska se oli käännettävä walesin kielelle ja koska komission jäsenen aikataulu oli niin kiireinen, että hän ei ehtinyt vieraillla Walesissa tätä tarkoitusta varten ennen kuin 8. kesäkuuta 1999.

Tämä tarkoitti sitä, että kertomus ei enää täyttänyt yhtä alkuperäisistä tavoitteistaan eli Walesin kansalaisille tiedottamista ennen vaaleja. Julkaisemista siirrettiin siten syyskuuhun, jotta kertomukseen voitaisiin sisällyttää uusien parlamentin jäsenten nimet.

Esitteen julkaisematta jättäminen herätti myöhemmin epäsuotuisaa julkisuutta. Oli melko ilmeistä, että kantelija oli halukas kritisoimaan komission jäsentä. Edustusto katsoi siten, että kertomuksen julkaiseminen syyskuussa johtaisi todennäköisesti vielä suurempaan kritiikkiin. Tästä syystä päätettiin laatia kokonaan uusi esite.

Nauhoitetut puhelinkeskustelut

Oikeusasiamies pyysi kantelijaa toimittamaan hänelle nauhoitteet tämän ja Martinin välisen puhelinhaastattelun niistä osista, joilla kantelija uskoi olevan merkitystä kantelulleen.

Kantelija lähetti 16. maaliskuuta 2000 nauhoitteen hänen ja Martinin välisestä puhelinhaastattelusta sekä nauhoitteet a) hänen ja Yhdistyneen kuningaskunnan kaikkien alue-esitteiden julkaisemisen koordinoinnista vastaavan komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustuston virkailijan välisestä puhelinkeskustelusta ja b) erään toisen toimittajan ja Martinin, komission Walesin toimiston johtajan sekä komission jäsen Kinnockin kabinettin jäsenen välisestä kolmesta puhelinkeskustelusta.

Kantelijan huomautukset komission vastauksesta oikeusasiamiehen lisätietoja koskevaan pyyntöön

Kantelija ilmaisi ensin tyytymättömyytensä kantelunsa käsittelyyn kuluneeseen aikaan.

Kantelija katsoi, että komissio oli myöntänyt, että vastuu kertomuksen julkaisematta jättämisestä oli Martinilla ja Kinnockilla eikä kantelijalla. Kantelija huomautti myös, että kyseisenä ajankohtana komission jäsen Kinnockin vastuualue oli liikenne eikä aluekehitys, ja kysyi, miksi tämä oli osallisena asiassa.

Lisäksi kantelija kysyi, miksi komissio ei kertonut aikoinaan, että julkaisun viivästyminen johtui Kinnockin aikataulusta ja walesin kielen käännöksen viivästyemisestä, vaan väitti, että hänen kertomuksensa sisälsi asiavirheitä.

Lisäksi kantelija väitti huomautuksissaan, että Euroopan veronmaksajien rahoja hukattiin, koska hänen kertomustaan ei julkaistu ja Walesista teetettiin uusi alue-esite. Oikeusasiamies ilmoitti kantelijalle, että tutkimuksen siinä vaiheessa ei ollut perusteita tutkia tätä uutta väitettä, joka herättää myös tilintarkastustuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä.

Oikeusasiamiehen toimiston ja Martinin välinen kokous

Oikeusasiamiehen toimiston edustaja Harden järjesti tapaamisen Martinin kanssa Lontoon-vierailulla 14. kesäkuuta 2000. Martin vastasi Hardenin kysymyksiin, (i) että hän ei tiennyt hänen ja kantelijan välisen puhelinkeskustelun nauhoittamisesta; (ii) että hän ei vastustanut sitä, että oikeusasiamies toimittaa nauhoitteen komissiolle osana tutkimustaan; (iii) tarkistettuaan ensin kalenteristaan, että hänen on täytynyt päättää Walesin esitteen julkaisemisen lykkäämisestä vuoden 1999 syyskuuhun 5. ja 11. toukokuuta 1999 välisenä aikana.

Oikeusasiamiehen toinen lisätietoja koskeva pyyntö

Oikeusasiamies pyysi komissiota 21. kesäkuuta 2000 päivätyssä kirjeessään kertomaan, sisälsikö kantelijan laatima ja myöhemmin korjaama ja komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustuston hyväksymä Walesin alue-esite komission mielestä asiavirheitä, ja jos sisälsi, antamaan kaikki yksityiskohtaiset tiedot asiavirheistä.

Komissio yksilöi tarkistetussa tekstissä kaksi asiavirhettä. Tarkistetussa tekstissä todettiin ensinnäkin, että uudessa asetuksessa säädetään, että Walesin aluerahoituksen kokonaismäärä määräytyy sen perusteella, onko sopivia varoja saatavana joko keskushallinnosta tai yksityisistä lähteistä, kun todellisuudessa nämä varat jaetaan avoimesti tarpeen mukaan. Toiseksi tarkistetussa tekstissä väitettiin, että vuoden 1996 lukujen mukaan Irlannin työttömyysaste (7,2 prosenttia) oli alhaisempi kuin Yhdistyneen kuningaskunnan keskimääräinen työttömyysaste (8,3 prosenttia), mikä oli ristiriidassa muiden lähteiden kanssa, joiden mukaan Irlannin työttömyysaste oli 11,8 prosenttia vuonna 1996.

Komissio teki kuitenkin selväksi, että esitteen julkaiseminen viivästyi komission oikeusasiamiehelle aiemmin antamissa vastauksissa esitetystä syistä.

PÄÄTÖS

1 Kohtuutonta viivästystä koskeva väite

1.1 Kantelija väitti, että koska hänen laatimansa Walesin alue-esitykseksi tarkoitetun kertomuksen julkaiseminen viivästyi, se ei enää täyttänyt alkuperäistä tarkoitustaan eli Walesin äänestäjille tiedottamista ennen Euroopan parlamentin vaaleja.

1.2 Komissio myönsi, että se oli alun perin aikonut julkaista kertomuksen ennen 10. kesäkuuta 1999 järjestettäviä Euroopan parlamentin vaaleja. Komission ja kantelijan väli-

nen sopimus ei kuitenkaan velvoittanut komissiota julkaisemaan kertomusta johonkin tiettyyn päivään mennessä tai julkaisemaan sitä ylipäätään.

1.3 Oikeusasiamies ei ole tietoinen mistään yleisestä laillisesta velvoitteesta, jonka nojalla komission olisi julkaistava toimeksiantamansa kertomukset. Kantelun tässä näkökohdassa voidaan todeta hallinnollinen epäkohta vain, jos Walesin alue-esitteen julkaisun viivästyminen johtui vallan väärinkäytöstä tai hallinnollisista sääntöjenvastaisuuksista. Kantelijan näitä näkökohtia koskevia väitteitä tarkastellaan tämän päätöksen seuraavassa osassa.

1.4 Lisäksi kantelija väitti tutkimuksen aikana, että Euroopan veronmaksajien rahoja tuhlatiin, koska hänen kertomustaan ei julkaistu ja Walesista teetettiin uusi alue-esite. Oikeusasiamies ilmoitti kantelijalle, että tutkimuksen siinä vaiheessa ei ollut perusteita tutkia tätä uutta väitettä, joka herättää myös tilintarkastustuomioistuimen toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä.

1.5 Oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmenyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Väite, jonka mukaan viivästys johtui komission jäsen Kinnockin väliintulosta ja hallinnollisesta epäkohdasta komission yksiköiden toimissa

2.1 Kantelija väitti, että Walesin alue-esitteen julkaiseminen viivästy, koska komission jäsen Kinnock katsoi kertomuksen olevan "liian nationalistinen" ja koska Martin, Kinnockin kabinetin jäsen ja komission Walesin toimiston johtaja syyllistyivät hallinnolliseen epäkohtaan.

Oikeusasiamiehen tosiseikkoja koskevat johtopäätökset

2.2 Oikeusasiamiehen saatavilla olevien todisteiden perusteella näyttää siltä, että komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustuston johtaja Martin pyysi kantelijaa tarkistamaan kertomuksen ensimmäisen luonnoksen. Kantelija toimitti toisen luonnoksen, jonka Martin hyväksyi helmikuussa 1999. Jossain vaiheessa komission Walesin toimisto toimitti kantelijan ensimmäisen luonnoksen komission jäsen Kinnockin kabinetille. Kun Martin kuuli komission jäsenen olevan huolestunut ensimmäisestä luonnoksesta, hän otti yhteyttä komission jäsen Kinnockin kabinetin jäseneseen ja toimitti kabinetille kopion muutetusta ja hyväksytystä toisesta luonnoksesta. Toukokuun 1999 alussa kävi selväksi, että komission jäsen Kinnock pystyisi julkistamaan esitteen vasta kaksi päivää ennen Euroopan parlamentin vaaleja. Martin päätti sen jälkeen lykätä julkaisemista syyskuuhun 1999, jotta siihen voitaisiin sisällyttää uusien parlamentin jäsenten nimet. Asiasta syntyneen poliittisen hälyn vuoksi Martin päätti lopulta hylätä julkaisun ja teettää uuden kertomuksen.

Oikeusasiamiehen arvio tosiseikoista

2.3 Ensiksi on pantava merkille, että esitteen julkaisemista ei sido mikään säädös eikä laissa tai hallintokäytännössä ole säädetty tällaisen aineiston laatimisessa noudatettavasta erityisestä menettelytavasta.

2.4 Esitteen julkaisemisen keskeyttämisestä ja myöhemmästä hylkäämisestä päätti ilmeisesti komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustuston johtaja, joka on oikeutettu tekemään niin, ja hänen päätöksensä perustui riittäviin ja asianmukaisiin syihin.

2.5 On yleisesti hyväksytty, että yksi komission jäsenen tehtävistä on toimia kaksisuuntaisena viestintä- ja vaikutuskanavana komission ja komission jäsenen edustaman jäsenvaltion välillä noudattaen samalla velvoitetta hoitaa tehtävänsä täysin riippumattomana.³⁸ Ei ole mitään todisteita sille, että Kinnock ja hänen kabinetinsa olisivat ylittäneet hyvän tavan rajat tai syyllistyneet vallan väärinkäyttöön.

³⁸

Katso esim. Edwards and Spence, *The European Commission*, Longman 1994, erityisesti s. 35.

2.6 Koska komission jäsen Kinnockin kabinetille toimitettiin kopio kertomuksen muutetusta ja hyväksytystä toisesta versiosta, mitkään seikat eivät tue väitettä, jonka mukaan päätökset perustuivat vanhentuneeseen tietoon.

2.7 Oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella tapauksen tässä näkökohdassa ei siten ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

3 Asiavirheitä koskeva kysymys ja väitetty salailu

3.1 Kantelija väitti, että komissio (etenkin komission jäsen Kinnock ja Martin) salaili komission jäsenen väliintuloa väittämällä virheellisesti, että kantelijan kertomus sisälsi epätarkkuuksia, ja vahingoitti siten hänen mainettaan toimittajana ja vaaransi hänen mahdollisuutensa saada töitä tulevaisuudessa. Kantelija viittasi erityisesti *Western Mail* -lehdessä 10. kesäkuuta 1999 julkaistuu kirjoitukseen, jossa siteerattiin komission jäsen Kinnockia, ja samassa lehdessä 18. kesäkuuta 1999 julkaistuu Martinin kirjeeseen.

3.2 Kuten edellä kohdassa 2.2 on esitetty, oikeusasiamies pani merkille ne olennaiset tosiseikat, että kantelijan ensimmäistä luonnosta oli tarkistettava ja että tarkistus saatiin kuitenkin loppuun helmikuuhun 1999 mennessä, jolloin Martin hyväksyi kertomuksen. Kun kävi selväksi, että komission jäsen Kinnockilla ei olisi aikaa julkistaa esitettä ennen kuin kaksi päivää ennen Euroopan parlamentin vaaleja, Martin päätti lykätä julkaisemista syyskuuhun, jotta kertomukseen voitaisiin sisällyttää uusien parlamentin jäsenten nimet.

3.3 *Western Mail* -lehdessä julkaistussa kirjoituksessa, jossa siteerattiin komission jäsen Kinnockia, viitattiin siihen, että julkaisun viivästyminen johtui kantelijan kertomuksessa esiintyneistä epätarkkuuksista. Komission oikeusasiamiehen tutkimuksissa antamat vastaukset osoittavat tämän tiedon vääräksi. Komissio ei pyrkinyt missään vaiheessa tutkimuksia puolustamaan *Western Mail* -lehden kirjoituksessa siteerattua komission jäsen Kinnockin näkemystä. Komissio kertoi, että julkaisu viivästyi muista syistä. Komissio oikaisi siten syntyneen väärinkäsityksen oikeusasiamiehen tutkimuksiin antamalla vastauksillaan, kuten kantelija oli vaatinut.

3.4 Martinin kirjoittama, *Western Mail* -lehdessä julkaistu kirje oli osa hänen virallisia tehtäviään komission Yhdistyneen kuningaskunnan edustuston johtajana. Kirjeessä todettiin, että on tarpeen "korjata muutamia asiaviitteitä, jotka eivät ole täysin oikein". On mahdollista, että se ymmärrettiin syyksi kertomuksen julkaisemisen viivästykselle, mutta kirjeessä ei välttämättä tarkoitettu sitä, vaan toteamuksella voitiin myös viitata tarpeeseen tarkistaa ensimmäinen luonnos. Kirjeen tarkoituksena oli ilmeisesti pyrkiä hälventämään poliittisia kiistoja eikä syyttää ketään. Kirje ei vaikuttanut siten kokonaisuudessaan epäasialliselta.

3.5 Oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella kantelun tässä näkökohdassa ei siten ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

4 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettua Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

KYSYMYSTEN POISTAMINEN ESIVALINTAKOKEISTA

Päätös kanteluun 904/99/GG Euroopan komissiota vastaan

KANTELU

Kantelija kanteli heinäkuussa 1999 siitä, että komissio ei sallinut hänen osallistuvan komission järjestämän kilpailun KOM/A/8/98 kirjallisiin kokeisiin hänen jättämänsä hakemuksen perusteella. Valintalautakunta ilmoitti kantelijalle 28. huhtikuuta 1999 kirjeessään, että häntä ei voitu hyväksyä osallistujaksi kirjallisiin kokeisiin, koska hän ei ollut saanut vähimmäispistemäärää yhdestä neljästä esivalintakokeesta. Komission mukaan kantelija oli saanut kokeesta (c) 9,662 pistettä, kun vähimmäispistemäärä oli 10. Kantelija kirjoitti 11. toukokuuta 1999 komissiolle ja kysyi tuloksesta. Hän tähdensi sitä, että komission hänelle ilmoittamaa lukua ei voi saada tulokseksi, kun otetaan huomioon vastattavien kysymysten määrä ja oikeista vastauksista annetut pisteet sekä vääristä vastauksista vähennetyt pisteet. Vastauksessaan 17. kesäkuuta 1999 valintalautakunta väitti, että kantelijalle ilmoitettu tulos oli selitettävissä sillä, että osa kysymyksistä, joiden oli todettu olevan moniselitteisiä, oli poistettu ja että kustakin vastauksesta annetut tai vähennetyt pisteet oli mukautettu sen mukaisesti.

Kantelija kanteli sen jälkeen Euroopan oikeusasiamiehelle ottaen esille useita asioita, joiden yhteenvedo on seuraavassa:

Ensinnäkin hän väitti, että komissiolla ei ollut oikeutta "neutraloida" osaa kysymyksistä, joiden se väitti osoittautuneen moniselitteisiksi. Tämä toimintatapa oli vastoin hakijoille esivalintakokeissa annettuja ohjeita, joiden mukaan kaikkien neljän kokeen kysymykset ovat samanarvoisia. Hän kysyi myös, miksi komissio oli vasta kokeiden kirjoittamisen jälkeen havainnut, että osa kysymyksistä oli moniselitteisiä. Kantelijan näkemyksen mukaan kysymysten moniselitteisyys oli yksilöllinen asia. Näiden kysymysten poistaminen on myös vastoin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska siitä on haittaa kyseisiin kysymyksiin oikein vastanneille. Se oli myös vääristänyt koetta sinällään, koska jokainen hakija oli kuluttanut käytettävissään olevaa aikaa sen oletuksen perusteella, että jokaisessa kokeessa on 30 kysymystä, jotka kaikki ovat samanarvoisia.

Toiseksi komissio ei hänen mukaansa ollut antanut riittävästi tietoa menettelystään. Tiettyjen kysymysten poistamista ei ollut mainittu lainkaan 28. huhtikuuta 1999 lähetetyssä kirjeessä. Kesäkuun 17. päivänä 1999 lähetetyssä kirjeessä ei annettu mitään tietoja siitä, miten monta kysymystä ja mitkä kysymykset oli poistettu.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu lähetettiin komissiolle, joka korosti lausunnossaan sitä, että valintalautakunta oli päättänyt poistaa esivalintakokeesta (c) kysymyksen nro 66 kaikilta hakijoilta, koska se oli osoittautunut moniselitteiseksi. Muutoksen seurauksena jokaisesta oikeasta vastauksesta annettiin 0,690 pistettä ja jokaisesta väärästä vastauksesta vähennettiin 0,228 pistettä. Komission näkemyksen mukaan tämä "neutralisointi" ei ollut epäedullista kenenkään hakijan kannalta, koska kyseiseen kysymykseen ei ollut oikeaa tai väärää vastausta.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi lausunnossaan. Hän väitti, että kysymyksen nro 66 poistaminen oli hänen kannaltaan epäedullista, koska tämä kysymys oli niiden 19 kysymyksen joukossa (yhteensä 30 kysymyksestä), joihin hän oli vastannut. Kantelijan mukaan hän olisi saanut 16 oikealla ja kolmella väärällä vastauksella täsmälleen vaaditun vähimmäispistemäärän 10,000.³⁹ Hän väitti, että kysymyksen nro 66 poistaminen oli itse asiassa aiheuttanut hänen poissulkemisensa kilpailusta, koska 15 oikeasta ja kolmesta väärästä vastauksesta tuli nyt

³⁹ Lisäämällä oikeista vastauksista annetut pisteet (16 kertaa 0,667) ja vähentämällä väärin vastausten pisteet (3 kertaa 0,222 pistettä). Mainittakoon, että laskennan tulokseksi saadaan 10,006 (ei 10,000) pistettä.

tulokseksi komission hänelle ilmoittamat 9,662 pistettä⁴⁰. Kantelija oli sitä mieltä, että komissio olisi voinut välttää tämä tuloksen, jos se olisi ”neutraloinut” kyseisen kysymyksen eri tavalla, esimerkiksi niin, että kaikki hakijat olisivat saaneet siitä oikean vastauksen pistemäärän. Lopuksi kantelija väitti, että tämän kysymyksen poistaminen oli epäedullista kaikille hakijoille, jotka olivat käyttäneet aikaa siihen vastaamiseen. Kantelijan väitteen mukaan väärä oli myös komission väite siitä, että mukautettujen arvojen mukaan kustakin väärästä vastauksesta vähennettiin 0,228 pistettä ja että oikea arvo olisi 0,230 pistettä (kolmasosa oikean vastauksen arvosta).

PÄÄTÖS

1 Kysymyksen poistaminen esivalintakokeesta

1.1 Kantelija väitti, että kysymyksen nro 66 poistaminen kilpailun KOM/A/8/98 esivalintakokeesta (c) oli ollut perusteetonta ja hänen kannaltaan epäedullista. Tämä toimintatapa oli vastoin hakijoille esivalintakokeissa annettuja ohjeita, joiden mukaan kaikkien neljän kokeen kysymykset ovat samanarvoisia. Hän kysyi myös, miksi komissio oli vasta kokeiden kirjoittamisen jälkeen havainnut, että osa kysymyksistä oli moniselitteisiä. Hänen näkemyksensä mukaan kyseisten kysymysten poistaminen on myös vastoin yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, koska se on epäedullista kyseisiin kysymyksiin vastaamiseen aikaa käyttäneille ja siihen jopa oikein vastanneille kuten hänelle. Kantelija väitti, että jos kyseistä kysymystä ei olisi poistettu tai jos komissio olisi poistanut sen eri tavalla, esimerkiksi antamalla siitä oikean vastauksen pisteet kaikille hakijoille, hän olisi voinut osallistua kilpailun kirjallisiin kokeisiin.

1.2 Komissio vastasi, että valintalautakunta oli päättänyt poistaa esivalintakokeesta (c) kysymyksen nro 66 kaikilta hakijoilta, koska se oli osoittautunut moniselitteiseksi. Muutoksen seurauksena kullekin oikealle vastaukselle annettiin arvoksi 0,690 ja jokaisesta väärästä vastauksesta vähennettiin 0,228 pistettä. Komission näkemyksen mukaan tämä ”neutralisointi” ei ollut epäedullista kenenkään hakijan kannalta, koska kyseiseen kysymykseen ei ollut oikeaa tai väärää vastausta.

1.3 Kantelija huomautti aivan oikein, että komissio ei ollut selittänyt, miksi kyseinen kysymys tarkasti ottaen oli poistettu ”moniselitteisyyden” vuoksi. Kuten kantelija totesi, syynä tähän on voinut olla se, että mahdollisten vastausten joukossa oli useita oikeita tai että kaikki mahdolliset vastaukset olivat väärä tai että kysymys oli yksinkertaisesti huonosti laadittu. Kantelija ei kuitenkaan esittänyt mitään merkittäviä perusteita, jotka olisivat todistaneet komission olleen väärässä, kun se oli katsonut kyseisen kysymyksen olevan moniselitteinen. Seuraavat huomautukset perustuvat siksi siihen lähtökohtaan, että kyseinen kysymys tosiaankin oli moniselitteinen.

1.4 Hyvä hallintotapa edellyttää, että kilpailun hakijoilta ei kysytä moniselitteisiä kysymyksiä. Komission tulisi siksi tarkistaa huolellisesti, että hakijoille esitettävät kysymykset eivät ole moniselitteisiä. Jos tällaisesta tarkistuksesta huolimatta kokeen jälkeen havaitaan, että jokin kysymys on ollut moniselitteinen, komission on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että kysymys ei vaikuta kokeen tulokseen. Oikeusasiamiehen saamien tietojen mukaan kyseinen esivalintakoe koostui 30 kysymyksestä, joista yksi osoittautui moniselitteiseksi. Oikeusasiamies katsoi, että tällaisessa tapauksessa komissio voisi poistaa kysymyksen kokeesta edellyttäen, että poistaminen toteutetaan loukkaamatta hakijoiden etuja.

1.5 Kantelija korosti sitä, että kyseisen kysymyksen poistaminen aiheutti oikean vastauksen arvon muuttumisen 0,667 pisteestä 0,690 pisteeksi ja vastaavan muutoksen väärin vastausten (negatiivisessa) arvossa. Hänen mukaansa tämä poikkesi hakijoille esiva-

⁴⁰ 15 kertaa 0,690 pistettä miinus 3 kertaa 0,226 pistettä.

lintakokeissa annetuista tiedoista, joiden mukaan kaikkien neljän kokeen kysymykset ovat samanarvoisia. Kantelija ei ollut toimittanut tekstiä, johon hän viittasi. Oikeusasiamies oletti kuitenkin, että kantelijan mainitsemassa tekstissä oli yritetty ilmaista se, että kussakin neljässä esivalintakokeessa *kyseisen* kokeen kaikkien kysymysten olisi oltava keskenään samanarvoisia. Jos kantelijan tulkinta oli oikea, komissiolla ei olisi tämänkaltaisissa tapauksissa juuri muuta vaihtoehtoa kuin mitätöidä koko koe ja järjestää uusi, koska kysymyksen poistaminen väistämättä vaikuttaa muille kysymyksille annettaviin arvoihin. Oikeusasiamies katsoi, että tällainen tulkinta voisi siten johtaa suhteettomiin seurauksiin, jos 30 kysymyksestä vain yksi olisi ongelmallinen, kuten käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

1.6 Kantelija väitti lisäksi, että komission soveltama toimintatapa rikkoi yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja oli johtanut hänen poissulkemiseensa kilpailusta. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio oli kuitenkin vain poistanut moniselitteisen kysymyksen. Muuttamalla muiden kysymysten arvoa komissio oli varmistanut, että jokaisella hakijalla olisi edelleen mahdollisuus saada enimmäispistemäärä. Jäljellä olevien 29 kysymyksen oikeiden vastausten (muutettu) arvo oli sama. Vastaavasti jokaisesta väärästä vastauksesta vähennetty pistemäärä oli kaikissa kysymyksissä sama. Kantelijan tapaus perustuu olettaukseen, että hän olisi vastannut oikein poistettuun kysymykseen. Ei kuitenkaan ole voitu todistaa, että näin olisi käynyt, olettaen että kyseiseen kysymykseen olisi ollut mahdollista antaa "oikea" vastaus. Joka tapauksessa oikeusasiamies katsoi, että kun komissio päätti poistaa moniselitteiseksi osoittautuneen kysymyksen, yhdenvertaisen kohtelun periaate edellytti, että se vaikuttaa kaikkiin hakijoihin. On totta, että tämän kysymyksen poistaminen oli epäedullista kaikille hakijoille, jotka olivat käyttäneet aikaa siihen vastaamiseen. Se oli kuitenkin kysymyksen poistamisen väistämätön seuraus. Koska hakijoiden olisi kokeen läpäistäkseen joka tapauksessa täytynyt vastata oikein yli 12 kysymykseen, ajan hukkaamisen merkitys ei ollut kovin suuri. Lopuksi oikeusasiamies oli sitä mieltä, että kantelijan ehdotus, jonka mukaan komissio olisi voinut "poistaa" kyseisen kysymyksen niin, että kaikki hakijat olisivat saaneet siitä oikean vastauksen pisteet, olisi aiheuttanut huomattavia oikeudellisia ongelmia. Kaikista näistä syistä komission toimintatapa käsiteltävänä olevassa asiassa tuntui asianmukaiselta.

1.7 Kantelija oli oikeassa korostaessaan sitä, että muutetuissa arvoissa väärästä vastauksesta vähennettävien pisteiden oikea arvo olisi ollut 0,230 pistettä eikä komission ilmoittamat 0,228 pistettä. Kuten kantelija itse komission lausunnosta esittämissään huomautuksissa totesi, tämä ero on kuitenkin epäoleellinen sen varmistamisessa, oliko komission toimintatapa sinällään oikeutettu.

1.8 Edellä kuvatun perusteella komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan ensimmäisen väitteen osalta.

2 Riittävän tiedonannon laiminlyönti

2.1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut antanut riittävästi tietoa menettelystään. Tiettyjen kysymysten poistamista ei ollut mainittu lainkaan 28. huhtikuuta 1999 lähetetyssä kirjeessä. Kesäkuun 17. päivänä 1999 lähetetyssä kirjeessä ei annettu mitään tietoja siitä, miten monta kysymystä ja mitkä kysymykset oli poistettu.

2.2 Komissio ei esittänyt tästä väitteestä erityisiä huomautuksia.

2.3 Kirjeessään 28. huhtikuuta 1999 komissio oli ilmoittanut kantelijalle tämän esivalintakokeiden tulokset. Kun kantelija 11. toukokuuta 1999 päivätyssä kirjeessään kysyi tästä tuloksesta, komissio selitti 17. kesäkuuta 1999 lähettämässään kirjeessä, että osa moniselitteisiksi osoittautuneista kysymyksistä oli poistettu ja että oikeille ja väärille vastauksille annettuja pistemääriä oli vastaavasti muutettu. Oikeusasiamies katsoi, että olisi ollut suositeltavaa, että komissio olisi jo tässä tilanteessa määritellyt, mikä kysymys oli poistettu ja miten vastauksille määritetyt arvot olivat sen seurauksena muuttuneet. Koska kantelija oli 11. toukokuuta 1999 lähettämässään kirjeessä pyytänyt selvitystä komission käyt-

tämälle “menetelmälle” ja koska komissio lopulta toimitti tarvittavat tiedot oikeusasiamiehelle, hän ei katsonut aiheelliseksi jatkaa tämän kohdan tutkimista.

2.4 Edellä kuvatun perusteella komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan toisen väitteen osalta.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettuna Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

KILPAILUUN OSALLISTUMISEN EDELLYTTÄMÄ TUTKINTOTODISTUS

Päätös kanteluun 905/99/GG Euroopan komissiota vastaan

KANTELU

Kantelija kanteli heinäkuussa 1999 siitä, että komissio ei sallinut hänen osallistua hakeuksensa perusteella komission järjestämään kilpailuun KOM/LA/1/99 ranskan kielen kääntäjille. Virallisessa lehdessä⁴¹ julkaistun kilpailuilmoituksen kohdan III.B.2 mukaan hakijalla on oltava suoritettuna korkeakoulututkinto, josta on osoituksena tutkintotodistus (“des études universitaires de cycle complet sanctionnées par un diplôme de fin d’études”). Kilpailuilmoituksessa todettiin myös, että valintalautakunta ottaa huomioon koulutusjärjestelmien väliset erot ja että hakijoiden oppaan liitteenä on viitteellinen luettelo tutkinnoista, jotka antavat kelpoisuuden osallistua kilpailuun. Tämä opas sisälsi esimerkin kussakin EU:n 15 jäsenvaltiossa hyväksytystä tutkintotodistuksesta, myös Ranskassa (“maîtrise” ou équivalent). Kantelija on Alankomaiden kansalainen ja hän on suorittanut “Licence en Sciences Economiques” -tutkinnon Lausannen yliopistossa (Ecole des Hautes Etudes Commerciales) (“licence HEC”) Sveitsissä vuonna 1986.

Valintalautakunta ilmoitti kantelijalle 10. toukokuuta 1999 kirjeessään, että häntä ei voida hyväksyä kilpailuun, koska hän ei täytä kilpailuilmoituksen kohdassa III.B.2 esitettyä ehtoa. Kantelija kyseenalaisti tämän päätöksen 19. toukokuuta 1999 ja huomautti, että hänen tutkintotodistuksensa on hyväksytty edellisissä kilpailuissa ja kun hänet palkattiin väliaikaiseksi toimihenkilöksi komissioon 1. toukokuuta 1999. Valintalautakunta vahvisti päätöksensä kirjeessään 29. kesäkuuta 1999. Valintalautakunnan mukaan kantelijan tutkintotodistus, jonka hän oli saanut kolmivuotisten opintojen jälkeen, ei vastannut kilpailuilmoituksessa vaadittua tasoa, toisin sanoen “maîtrise”-tutkintotodistusta tai vastaavaa.

Oikeusasiamiehelle jättämässään kantelussa kantelija oli sitä mieltä, että häntä on syrjitty. Ranskaa koskevan hakijoiden oppaan liitteessä 1 esitettiin, että edellytyksenä on “maîtrise” tai vastaava tutkintotodistus. Belgiassa, Portugalissa ja Espanjassa vaatimuksena oli kuitenkin “licence”-tutkintotodistus. Sveitsissä ei ole käytössä “maîtrise”-tason tutkintoa. Lisäksi kantelija oli suorittanut opintonsa lyhyemmässä ajassa (kolmessa vuodessa), koska hän oli opiskellut aiemmin Lausannen teknisessä opistossa (Ecole Polytechnique de Lausanne) ja saanut suorituspisteitä muutamista siellä suorittamistaan kursseista. Nykyään sama “licence” myönnetään nelivuotisten opintojen jälkeen, jotta opiskelijoilla olisi enemmän aikaa hankkia työkokemusta harjoittelijoina. Opetussuunnitelma on kuitenkin pysynyt samana. Kantelija oli sitä mieltä, että hänet suljettiin kilpailun ulkopuolelle Sveitsin yliopistojärjestelmän puutteellisen tuntemuksen vuoksi.

Lausannen yliopisto kertoi oikeusasiamiehelle toimittamassaan kirjeessä, että vuoteen 1996 asti “licence HEC” oli mahdollista saada vähintään kolmivuotisten opintojen jälkeen. Sen jälkeen tutkinnon edellytyksenä on ollut vähintään 8 lukukautta ja 240 ECTS:ää (European Credit Transfer System – Eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtojärjestelmä). Tämän muutoksen ansiosta yliopisto pystyi lisäämään huomattavasti kurs-

⁴¹ EYVL 1999 N:o C 21 A, 26.1.1999, s. 12.

sien tuntimäärää, vaikka uusi järjestelmä erosikin vain vähän edellisestä järjestelmästä. Opinto-ohjelmaa pidennettiin etenkin, koska siihen haluttiin sisällyttää yritysharjoitteluja ja yliopistojen oppilasvaihtoja ulkomailla ja koska oppilaskohtaisten töiden (esim. seminaarien) määrää haluttiin lisätä. Kantelijan saamaa "licence"-tutkintotodistusta ei voi missään nimessä rinnastaa Ranskassa myönnettävään "licence"-tutkintotodistukseen, vaan se on rinnastettava pikemminkin Ranskan järjestelmän "maîtrise"-tutkintotodistukseen. "Licence HEC" tunnustetaan nykyään yleisesti kansainvälisellä tasolla. Ranskan ja Sveitsin vuonna 1994 tekemässä puitesopimuksessa tunnustetaan, että Sveitsin "licence"-tutkintotodistus vastaa Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistusta. Lausannen yliopiston lähettämään kirjeeseen liitetyn taulukon mukaan "licence HEC" muodostui vuonna 1986 yhteensä 2 310 oppitunnista (kolmivuotiset opinnot) ja vuonna 1999 yhteensä 2 338 tunnista (nelivuotiset opinnot), kun taas Pariisin yliopiston "licence" muodostui vuonna 1999 ainoastaan 1 590 oppitunnista (kolmivuotiset opinnot). "Licence HEC" -tutkintotodistuksen saaneet hyväksytään lisäksi opiskelijoiksi yliopistotutkinnon jälkeisiin jatko-opintoihin kaikkialla maailmassa.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio esitti lausunnossaan kantelusta seuraavat huomautukset:

Valintalautakunta oli jo ilmoittanut kantelijalle, että vaikka tämä on työskennellyt komissiossa väliaikaisena toimihenkilönä, sillä ei ole merkitystä tässä tapauksessa, sillä kyseessä oli tuolloin B-tason toimi, joka ei edellyttänyt korkeakoulututkintoa.

Kantelijan vuonna 1986 saama "licence HEC" ei vastaa täysin vuoden 1996 jälkeen myönnettyjä tutkintotodistuksia. On totta, että Belgian, Espanjan ja Portugalin yliopistojen myöntämiä tutkintoja kutsutaan "licence"-tutkintotodistuksiksi, mutta nämä tutkinnot edellyttävät vähintään neli- tai viisivuotisia opintoja. Myös Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistus myönnetään nelivuotisten opintojen jälkeen, kun taas kolmen vuoden opintojen jälkeen myönnettävä "licence"-tutkintotodistus ei anna kelpoisuutta osallistua kilpailuun.

Vaikka "licence HEC" -tutkintotodistuksen suorittaneet voivat osallistua yliopistotutkinnon jälkeisiin jatko-opintoihin EU:n jäsenvaltioissa, se ei tarkoita sitä, että näiden tutkintojen tunnustettaisiin automaattisesti vastaavan kansallisia tutkintotodistuksia (kuten Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistusta). Kyseisen jäsenvaltion opetusministeriö päättää, tunnustetaanko tutkintotodistus. Sovellettavan käytännön mukaan tutkintotodistus tunnustettiin vain, jos hakija oli suorittanut yhden tai useamman täydennyskurssin.

Edellä mainittujen syiden ja koulutusjärjestelmien välisten erojen perusteella valintalautakunta päätti, että kantelijan tutkintotodistus ei oikeuta häntä osallistumaan kyseessä olevaan kilpailuun.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi kantelussaan ja esitti seuraavat lisähuomautukset:

Koska oikeusasiamies sai komission lausunnon vasta sille asetetun määräajan (31. joulukuuta 1999) jälkeen, oikeusasiamiehen ei pitäisi ottaa sitä huomioon päättäessään kantelusta. Komission päätös evätä kantelijan osallistuminen kilpailuun on ristiriidassa Unescon (Yhdistyneiden kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön) koolle kutsuman kansainvälisen valtioiden konferenssin 21. joulukuuta 1979 hyväksymän korkeakouluopintojen ja tutkintotodistusten tunnustamista koskevan yleissopimuksen (Convention on the Recognition of Studies and Qualifications in Higher Education) kanssa ja Unescon 13. marraskuuta 1993 antaman korkeakouluopintojen ja tutkintotodistusten

tunnustamista koskevan suosituksen (Recognition of Studies and Qualifications in Higher Education) kanssa. Tämän suosituksen 11 kohdassa määrätään, että kun toimivaltaiset viranomaiset arvioivat ulkomailla hankitun tutkintotodistuksen vastaavuutta, niiden tulisi ottaa huomioon ne oikeudet, jotka tutkintotodistuksen saaja saa siinä maassa, jossa todistus on myönnetty. Tässä yhteydessä kantelija huomautti, että hän aloitti kolme kuukautta sitten Sveitsin liittohallinnon virassa, joka vastaa A-luokan virkaa. Jos kantelija suljetaan kilpailun ulkopuolelle, se merkitsisi sitä, että yksikään Sveitsin liittohallinnon virkamies ei voisi toimia EU:n A-luokan virassa ja että kaikki sveitsiläisen tutkintotodistuksen ennen vuotta 1996 saaneet suljettaisiin kilpailun ulkopuolelle. Kantelija ilmoitti myös, että hän oli työskennellyt harjoittelijana turkkilaisessa yrityksessä kolmen kuukauden ajan kesällä 1985 ja kanadalaisessa yrityksessä vuoden ajan vuosina 1986-1987 tutkintotodistuksen suorittamisen jälkeen. Hän huomautti myös, että EU ja Sveitsi aikovat allekirjoittaa sopimuksen, jolla muun muassa tunnustettaisiin virallisesti sveitsiläiset tutkintotodistukset EU:ssa ja päinvastoin. Tämä osoittaa sen, että tutkintotodistuksen tunnustaminen on pelkkä muutoseikka eikä tunnustaminen koske itse tutkintotodistuksen luonnetta.

Lopuksi kantelija korosti, että vuonna 1986 yliopistotutkintojen suorittaminen kesti Sveitsissä kolme vuotta eikä muita vaihtoehtoja ollut.

LISÄTUTKIMUKSET

Lisätietoja koskeva pyyntö

Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies totesi, että hän tarvitsee lisätietoja kantelun käsittelemiseksi. Hän pyysi näin ollen komissiota antamaan tietoa (1) syistä, joiden perusteella se katsoi, että kantelijan tutkintotodistus ei oikeuta tätä osallistumaan kyseessä olevaan kilpailuun, (2) siitä, olisiko Lausannen yliopiston vuonna 1996 myöntämä "licence HEC" -tutkintotodistus katsottu riittäväksi ja (3) Lausannen yliopiston esittämästä väitteestä, jonka mukaan Ranskan ja Sveitsin vuonna 1994 tekemällä sopimuksella tunnustetaan, että Sveitsin "licence"-tutkintotodistus voidaan rinnastaa Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistukseen.

Pian tämän jälkeen kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle, että hänet on hyväksytty Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston järjestämään kilpailuun EUR/A/151/98. Kantelijan mukaan sitä tulisi pitää ennakkopäätöksenä.

Komission vastaus

Vastauksessaan oikeusasiamiehen lisätietoja koskevaan pyyntöön komissio esitti seuraavat huomautukset:

Päätöksessään A-luokan kilpailuun hyväksytyistä hakijoista komissio noudatti sääntöä, jonka mukaan edellytyksenä on korkeakoulututkinto tai vastaava tutkinto, toisin sanoen hakijalla on oltava tutkintotodistus, jonka akateeminen vastaavuus on tunnustettu tai jonka EU:n jäsenvaltiot ovat tunnustaneet. Tähän päivään mennessä kantelija ei ole todistanut, että Sveitsissä vuonna 1986 myönnetyn tutkintotodistuksen olisi tunnustettu vastaavan komission vaatimaa tutkintotodistusta.

Komissio katsoi, että se ei voinut kommentoida kysymystä, olisiko Sveitsissä vuoden 1996 jälkeen myönnetty "licence"-tutkintotodistus katsottu riittäväksi, kun otetaan huomioon, että se ei voi arvostella tällaisten kysymysten käsittelystä ensisijassa vastuussa olevan valintalautakunnan päätöstä. Se lisäsi kuitenkin, että kilpailujärjestelyjä ja etenkin osallistumisehtoja koskevaa kysymystä tarkasteltaisiin tulevan hallintouudistuksen yhteydessä.

Komissio korosti myös sitä, että Lausannen yliopisto ei ole väittänyt, että Sveitsin "licence"-tutkintotodistus vastaa Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistusta. Ranskan yliopistojen rehtoreiden kokouksen ja Sveitsin yliopistojen rehtoreiden kokouksen vuonna 1994

tekemän puitesopimuksen mukaan Sveitsissä vähintään kahdeksan lukukauden opintojen jälkeen myönnettävä "licence"-tutkintotodistus voidaan "rinnastaa" Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistukseen. Tämän säännöksen tarkoituksena oli kuitenkin helpottaa Sveitsin "licence"-tutkintotodistuksen hyväksyntää yliopistollisena loppututkintona niin, että sen saaja voi jatkaa opintojaan Ranskan yliopistossa. Ranskan opetusministeriö ei tunnustanut sopimuksella Sveitsin "licence"-tutkintotodistuksen vastaavan Ranskan "maîtrise"-tutkintotodistusta. Tämä pätee myös Unescon yleissopimukseen ja suositukseen.

Mitä tulee kantelijan oikeuteen osallistua Euroopan parlamentin järjestämään kilpailuun, jokaisella toimielimellä on oikeus päättää, minkälaisen kilpailuilmoituksen se laatii. Hakijat eivät voi myöskään vedota siihen, että heidät on hyväksytty johonkin toiseen kilpailuun.

Kantelijan huomautukset

Komission vastausta koskeissa huomautuksissaan kantelija katsoi, että koska oikeusasiamies oli saanut komission vastauksen vasta sille asetetun määräajan jälkeen (30. huhtikuuta 2000), oikeusasiamiehen ei pitäisi ottaa sitä huomioon päättäessään kantelusta. Kantelija korosti myös tilanteen epäjohtamukaisuutta, sillä Euroopan parlamentti oli hyväksynyt hänen tutkintotodistuksensa, kun taas komissio kieltäytyi hyväksymästä sitä.

PÄÄTÖS

1 Alustavat huomautukset

1.1 Koska oikeusasiamies oli saanut komission lausunnon ja komission vastauksen lisätietoja koskevaan pyyntönsä vasta niille asetetun määräajan jälkeen, kantelija pyysi, että oikeusasiamies ei ottaisi näitä asiakirjoja huomioon päättäessään kantelusta.

1.2 EY:n perustamissopimuksen 195 artiklassa määrätään, että jos oikeusasiamies toteaa mahdollisen epäkohdan, hänen on saatettava asia sen toimielimen käsiteltäväksi, jota asia koskee, ja "tämä toimielin antaa lausuntonsa asiasta hänelle kolmen kuukauden määräajassa". Perustamissopimuksessa ei kuitenkaan määrätä, että oikeusasiamiehen olisi jätettävä huomiotta jonkin toimielimen lausunto, jos se jätetään kyseisen määräajan umpeuduttua. Tarkastellussa tapauksessa lausunto on lähetetty oikeusasiamiehelle 7. tammikuuta 2000, toisin sanoen vain muutama päivä määräajan umpeutumisen jälkeen, ja komissio on pyytänyt oikeusasiamieheltä anteeksi tätä viivästymistä. Ei ole siten mitään perusteita sille, miksi oikeusasiamiehen ei pitäisi ottaa huomioon komission lausuntoa.

1.3 Tarkasteltaessa komission vastausta oikeusasiamiehen lisätietoja koskevaan pyyntöön on otettava huomioon oikeusasiamiehen ohjesäännön⁴² 3 artiklan 2 kohta: kyseisen määräyksen mukaan yhteisön toimielinten ja elinten on toimitettava oikeusasiamiehelle tämän pyytämät tiedot. Jos oikeusasiamiestä ei avusteta tämän toivomalla tavalla, hän antaa asian tiedoksi Euroopan parlamentille, joka toteuttaa aiheelliset toimenpiteet (ohjesäännön 3 artiklan 4 kohta). Euroopan oikeusasiamies pyytää asiasta lisätietoja, jos hän katsoo, että nämä tiedot ovat välttämättömiä kantelun käsittelemiseksi. Tämän perusteella olisi ollut epäasianmukaista jättää tällainen pyyntö huomiotta yksinomaan siitä syystä, että se saapui oikeusasiamiehen asettaman määräajan umpeutumisen jälkeen. Oikeusasiamies oli sitä mieltä, että viivyttely hänen pyytämiensä tietojen toimittamisessa voi itsessään olla hallinnollinen epäkohta. Tarkastellussa tapauksessa vastaus oli lähetetty oikeusasiamiehelle 11. toukokuuta 2000, toisin sanoen vain muutama päivä määräajan umpeutumisen jälkeen, ja komissio on pyytänyt oikeusasiamieheltä anteeksi tätä viivästystä. Ei ole siten mitään perusteita sille, miksi oikeusasiamiehen ei pitäisi ottaa huomioon komission vastausta.

⁴² Euroopan parlamentin päätös N:o 94/262/EHTY, EY, Euratom, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994 oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista (EYVL L 113, s. 15).

2 Syrjintä

2.1 Kantelija väitti, että komissio oli syrjinyt häntä, koska se ei ollut antanut hänen osallistua kilpailuun KOM/LA/1/99 sillä perusteella, että hänen Sveitsissä hankkimansa “licence”-tutkintotodistus ei anna hänelle kelpoisuutta osallistua kilpailuun.

2.2 Komissio vastasi, että se ei ole syrjinyt kantelijaa, koska valintalautakunta oli tullut oikeutetusti siihen tulokseen, että kantelijan tutkintotodistus ei anna hänelle kelpoisuutta osallistua kyseessä olevaan kilpailuun.

2.3 Kilpailuilmoituksen mukaan hakijalla on oltava suoritettuna korkeakoulututkinto, josta on osoituksena tutkintotodistus. Viitteellinen luettelo tutkintotodistuksista, joiden katsotaan täyttävän vaatimukset, esitettiin kilpailuilmoituksen hakijoiden oppaan liitteessä. Tämä opas sisälsi esimerkin kussakin EU:n 15 jäsenvaltiossa hyväksytystä tutkintotodistuksesta, myös Ranskassa (“maîtrise” ou équivalent). Koska kantelija on suorittanut tutkintonsa Sveitsissä, ratkaisevaa on se, katsotaanko tämän tutkintotodistuksen vastaavan kilpailuilmoituksen hakijoiden oppaassa mainittuja tutkintotodistuksia.

2.4 Sitä, että Belgiassa, Espanjassa tai Portugalissa saatua “licence”-tutkintotodistusta pidetään riittävänä kilpailuun hyväksymiseksi, ei voi pitää ratkaisevana tässä yhteydessä. Komissio ilmoitti, että nämä tutkintotodistukset vaativat vähintään neljän vuoden opinnot, kun taas kantelijan tutkintotodistus on myönnetty vain kolmen vuoden opintojen jälkeen.

2.5 Oikeusasiamies katsoi lisäksi, että vaikka kantelija on työskennellyt aiemmin komissiossa väliaikaisena toimihenkilönä, sillä ei ole merkitystä tässä yhteydessä, sillä kyseinen toimi oli B-luokan toimi, kun taas kilpailu koski LA-luokan virkoja. Vaikka kantelija olikin hyväksytty tutkintotodistuksensa perusteella osallistumaan Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston järjestämään kilpailuun A-luokan viroista, komissio ei ole velvollinen hyväksymään kyseistä tutkintotodistusta järjestämässään kilpailussa.

2.6 Kantelija vetosi Unescon 21. joulukuuta 1979 hyväksymään korkeakouluopintojen ja tutkintotodistusten tunnustamista koskevaan yleissopimukseen (Convention on the Recognition of Studies and Qualifications in Higher Education) ja Unescon 13. marraskuuta 1993 antamaan korkeakouluopintojen ja tutkintotodistusten tunnustamista koskevaan suositukseen (Recommendation on the Recognition of Studies and Qualifications in Higher Education). Oikeusasiamiehen mielestä nämä säädökset eivät olisi velvoittaneet komissiota pitämään kantelijan tutkintotodistusta riittävänä kyseessä olevassa kilpailussa.

2.7 Lausannen yliopisto viittasi myös Sveitsin ja Ranskan yliopistoja edustavan kahden elimen vuonna 1994 tekemään puitesopimukseen. Tämän sopimuksen mukaan Sveitsin “licence”, joka myönnetään vähintään kahdeksan lukukauden opintojen jälkeen, voidaan rinnastaa Ranskan “maîtrise”-tutkintoon. Oikeusasiamiehen mielestä kantelija ei kuitenkaan ollut osoittanut, että vuoden 1994 puitesopimuksella olisi merkitystä hänen tapauksessaan. Sopimuksessa viitataan Sveitsin “licence”-tutkintotodistukseen, joka myönnetään vähintään kahdeksan lukukauden opintojen jälkeen. Kantelijan tutkintotodistus on kuitenkin myönnetty vain kolmivuotisten opintojen jälkeen. Kantelijan huomautuksilla, jotka koskevat hänen opintojensa aikana (vuonna 1985) ja sen jälkeen (1986-1987) hankkimansa työkokemusta, ei ole merkitystä tässä yhteydessä.

2.8 Edellä sanottu ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että kantelijan tutkintotodistus voisi vastata Ranskan “maîtrise”-tutkintotodistusta sen omien ansioiden perusteella. Lausannen yliopiston toimittamat luvut osoittivat todeksi väitteen, jonka mukaan kantelijalle myönnettyä “licence”-tutkintotodistusta ei voi verrata Ranskan “licence”-tutkintotodistukseen, vaan sitä olisi verrattava pikemminkin Ranskan “maîtrise”-tutkintotodistukseen. Näistä luvuista kävi myös ilmi, että Sveitsin “licence”-tutkintotodistus myönnetään nykyään nelivuotisten opintojen jälkeen, mutta oppituntien määrä ei ole kasvanut merkittävästi (2 310 tunnista 2 338 tuntiin). Tämän perusteella ei voi sulkea pois sitä mahdollisuutta, että Sveitsissä vuoteen 1996 asti voimassa olleen järjestelmän mukaan myön-

netty "licence"-tutkintotodistus voisi vastata Sveitsin yliopistoissa nykyään myönnettäviä "licence"-tutkintotodistuksia, jotka rinnastetaan Ranskan järjestelmän "maîtrise"-tutkintotodistukseen, kuten edellä on todettu. Lisäksi oikeusasiamies katsoi, että tässä yhteydessä oli tärkeää, että kaksi muuta yhteisön toimielintä, Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto, olivat tunnustaneet, että kantelijan todistus antaa tälle kelpoisuuden osallistua A-luokan kilpailuun.

2.9 Valintalautakunnalla on kuitenkin tietty harkintavaltaa päättäessään siitä, mitkä todistukset katsotaan "vastaaviksi" ja siten riittäviksi kilpailuun osallistumiseksi. Hallinnollinen epäkohta olisi voitu osoittaa vain, jos komissio olisi ylittänyt selvästi oman harkintavaltansa. Oikeusasiamiehen mielestä sitä ei ole kuitenkaan osoitettu toteen.

2.10 Edellä sanotun perusteella komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies katsoi kuitenkin tarpeelliseksi esittää yhden asiaa koskevan lisähuomautuksen.

3 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen tätä tapausta koskevien tutkimusten perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUS

Oikeusasiamies olisi kiitollinen, jos komissio voisi tulevissa kilpailuissa harkita yhteistyötä muiden EU:n toimielinten ja elinten kanssa, jotta vältetään erilaisten vaatimusten soveltaminen toisiinsa verrattavista viroista järjestettävissä kilpailuissa vaadittaviin akateemisiin tutkintotodistuksiin.

VIRKAMIESTEN SANANVAPAAUS

*Päätös kanteluun
1219/99/ME Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kantelija teki kantelun oikeusasiamiehelle lokakuussa 1999. Kantelu koski komission virkamiestä van Buitenenia, joka oli antanut komission sisäisiä asiakirjoja Euroopan parlamentille. Kantelussa todettiin, että komission toimenpiteet van Buitenenia kohtaan rikkoi yhteisön oikeuden yleisiä periaatteita virkamiesten sananvapauden suhteen. Kantelija esitti seuraavat väitteet:

- 1 Komissio teki väärin antaessaan van Buitenenielle varoituksen.
- 2 Van Buitenen siirrettiin syyttä varainhoidon valvonnasta vastaavasta pääosastosta henkilöstöstä ja hallinnosta vastaavaan pääosastoon.
- 3 Komissio uhkasi van Buitenenia oikeudellisilla toimenpiteillä, kun tämä oli julkaissut kirjan komissiossa viettämästään ajasta.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu lähetettiin komissiolle, joka antoi seuraavan lausunnon:

- 1 Komissio huomautti, että antaessaan asiakirjoja komission ulkopuolisille elimille van Buitenen rikkoi henkilöstösääntöjä ja erityisesti määräyksiä, jotka koskevat kurinpidollisen ja rikosoikeudellisen menettelyn kohteena olevien henkilöiden oikeuksien turvaamista.

2 Siirron osalta komissio totesi, että van Buitenenin uusi virka vastaa hänen palkkaluokkaansa ja rahoitusjärjestelmän tuntemustaan. Van Buitenenia ei ollut sijoitettu takaisin tilintarkastusyksikköön, jossa hän oli työskennellyt aiemmin, koska van Buitenenin ja hänen esimiestensä välille oli muodostunut jonkinasteinen luottamuspuola, joka olisi saattanut aiheuttaa ongelmia yksikön hallinnassa.

3 Oikeudellisten toimenpiteiden suhteen komissio totesi, että van Buitenenia ei ollut kielletty ilmaisemasta itseään ja ettei komissio ollut kieltäytynyt antamasta julkaisulupaa. Komissio oli kuitenkin neuvonut häntä tarkistamaan kirjan sisällön varmistaakseen, että se ei sisältänyt loukkaavia väitteitä. Van Buitenenia siten varoitettiin, että hän olisi yksin vastuussa seuraamuksista, joihin saattaisi sisältyä komission velvollisuus avustaa niitä virkamiehiä, jotka kokivat kirjan loukkaavana. Komissio huomautti, että tullessaan virkamieheksi van Buitenen oli vapaasti hyväksynyt henkilöstösäännöissä asetetut velvollisuudet. Yksi näistä velvollisuuksista on, että virkamiesten tulee anoa lupa ennen heidän työhönsä liittyvän materiaalin julkaisua henkilöstösääntöjen 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Tämän osalta komissio viittasi Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätökseen yhdistetyissä asioissa T-34/96 ja T-163/96, *Connolly vastaan Euroopan komissio*, jossa tuomioistuin vahvisti, että vaatimus oli laillinen ja suhteellinen ja vastasi siten täysin erityisesti Euroopan ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevan yleissopimuksen 10 artiklaa, joka käsittelee oikeutta ilmaista mielipiteensä vapaasti.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija toisti kantelunsa sisällön ja korosti, että komission toimenpiteet olivat sananvapauden vastaisia.

PÄÄTÖS

1 Varoituksen antaminen

1.1 Kantelija väitti, että komissio teki väärin antaessaan van Buitenenielle varoituksen.

1.2 Komissio katsoi, että antaessaan asiakirjoja komission ulkopuoliselle elimille van Buitenen oli rikkonut henkilöstösääntöjä.

1.3 Oikeusasiamies totesi, että nimittävän viranomaisen tulee valita sopiva seuraamus⁴³. Kyseisessä tapauksessa ei ollut viitteitä siitä, että komissio olisi ylittänyt laillisen toimivaltansa.

1.4 Kantelun tämän seikan osalta oikeusasiamies totesi, että hallinnollista epäkohtaa ei ollut ilmennyt.

2 Uudelleen työhön ottaminen

2.1 Kantelija väitti, että van Buitenen siirrettiin syyttä varainhoidon valvonnasta vastaavasta pääosastosta henkilöstöstä ja hallinnosta vastaavaan pääosastoon.

2.2 Komissio totesi, että van Buitenenin uusi virka vastasi hänen palkkaluokkaansa ja rahoitusjärjestelmän tuntemustaan. Van Buitenen ei palannut edelliseen virkaansa, koska luottamuksen puute van Buitenenin ja hänen esimiestensä välillä oli mahdollinen.

2.3 Oikeusasiamies totesi, että eräässä toisessa kantelussa (1335/99/ME), joka myös koski van Buitenenin uudelleen työhön ottamista, komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että van Buitenen ei ollut vastustanut siirtoa ja toimii nyt uudessa virassa, jota hän itse menestyksekkäästi haki.

⁴³ Asia 46/72, *Robert de Greef vastaan Euroopan komissio*, kok. 1973, s. 543, kohdat 45–46, Asia 228/83, *F vastaan Euroopan komissio*, kok. 1985, s. 275, kohta 34, ja asia T-146/89, *Calvin Williams vastaan tilintarkastustuomioistuin*, kok. 1991, s. II-1293, kohta 83.

2.4 Kantelun tämän seikan osalta oikeusasiamies totesi, että hallinnollista epäkohtaa ei ollut ilmennyt.

3 Oikeudenkäynti

3.1 Kantelija väitti, että komissio uhkasi van Buitenenia oikeudellisilla toimenpiteillä, koska tämä oli julkaissut kirjan komissiossa viettämästään ajasta.

3.2 Komissio selvitti, että se ei ollut kieltänyt van Buitenenia ilmaisemasta mielipidettä eikä komissio ollut kieltäytynyt antamasta julkaisulupaa. Komissio oli neuvonut van Buitenenia tarkistamaan kirjan sisällön varmistaakseen että se ei sisältänyt loukkaavia väitteitä ja kertonut, että van Buitenen oli yksin vastuussa seurauksista ja että komissio olisi velvollinen avustamaan osallisia henkilöitä. Komissio totesi, että henkilöstösäännöt olivat yhdenmukaisia sananvapauden kanssa kuten Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli vahvistanut.

3.3 Henkilöstösääntöjen 17 artikla 2 kohdassa todetaan, että virkamiehen tulee hankkia nimittävän viranomaisen lupa ennen yhteisön toimintaan liittyvän tekstin julkaisua. Sananvapauden osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti yhdistetyissä tapauksissa T-34/96 ja T-163/96, *Connolly vastaan Euroopan komissio*⁴⁴, että tapaa, jolla henkilöstösääntöjä oli tulkittu kyseisissä tapauksissa, ei voitu pitää sananvapauden perusteettomana rajoituksena. Lisäksi tapauksessa T-82/99, *Cwik vastaan Euroopan komissio*⁴⁵, tuomioistuin osoitti tarpeen löytää oikeudenmukainen tasapaino perusoikeuksien turvaamisen (esimerkiksi sananvapaus) ja yleisen edun laillisen tavoitteen turvaamisen väliltä. Oikeusasiamies totesi, että komissio ei ryhtynyt kurinpidollisiin toimiin van Buitenenia kohtaan vaan että komissio ainoastaan huomautti hänelle henkilöstösääntöjen määräyksistä. Komission ei voitu näin ollen katsoa toimineen väärin sen muistuttaessa van Buitenenia hänen henkilöstösääntöjen alaisista velvollisuuksistaan. Yleisesti voidaan myös todeta, että komissio löysi tasapainon sananvapauden ja virkamiesten velvollisuuksien ja vastuiden välillä.

3.4 Kantelun tämän seikan osalta oikeusasiamies totesi, että hallinnollista epäkohtaa ei ollut ilmennyt.

4 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella komission toiminnassa ei ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUKSIA

Yhteisön virkamiesten ilmaisuvapaus on ollut usean oikeusasiamiehelle vuonna 1996 tehdyn kantelun aihe (794/5.8.1996/EAW/SW/VK). Kyseisestä kantelusta kerrottiin vuoden 1997 vuosikertomuksessa, osa 3.1.5. Tässä päätöksessä, annettu 5. marraskuuta 1997, komission toiminnassa ei oikeusasiamiehen tutkimuksen mukaan ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa mutta oikeusasiamies teki komission virkamiesten sananvapautta koskevia lisähuomautuksia. Oikeusasiamies totesi tuolloin:

Komissio halua ehkä harkita, voisiko se antaa virkamiehilleen ohjeet siitä, mitä se aikoo pitää oikeudenmukaisena tasapainona virkamiesten yksilöllisen sananvapauden, joka sisältää levittää tietoja ja ajatuksia, sekä virkamiehille erityisesti henkilöstösääntöjen 12 ja 17 artiklan mukaisesti olevien vastuun ja velvollisuuksien välillä.

⁴⁴ Asia T-34/96 ja T-163/96, *Bernard Connolly vastaan Euroopan komissio*, kok. 1999 s. II-463, kohta 149.

⁴⁵ Asia T-82/99, *Cwik vastaan Euroopan komissio*, päätös 14. heinäkuuta 2000, kohta 52.

Oikeusasiamies kiinnitti huomiota Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen päätökseen tapauksessa *Vogt vastaan Saksa*⁴⁶, jossa todetaan kaikkien virkamiesten olevan yksilöitä ja siten oikeutettuja sananvapauden suojeluun ihmisoikeuksia ja perusvapauksia koskevan yleissopimuksen 10 artiklan mukaisesti.

Euroopan yhteisön tasolla yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ovat tehneet päätöksiä virkamiesten sananvapautta koskevia päätöksiä erityisesti seuraavissa tapauksissa: C-100/88, *Oyowe vastaan Euroopan komissio*⁴⁷, T-34/96 ja T-163/96, *Connolly vastaan Euroopan komissio*⁴⁸ ja T-82/99, *Cwik vastaan Euroopan komissio*⁴⁹.

Oikeusasiamies huomautti, että yhteisöjen tuomioistuinten päätösten jälkeen yhteisön virkamiesten sananvapauskysymykseen on tehty joitakin selvennyksiä. Tästä huolimatta henkilöstösääntöjen artikloihin 12 ja 17 liittyy vielä useita kysymyksiä ja erityisesti kysymys siitä, milloin katsotaan, että on saavutettu oikeudenmukainen tasapaino virkamiesten sananvapauden ja yhteisön laillisen edun välillä.

Oikeusasiamies huomautti, että komissio käsitteli asiaan liittyviä kysymyksiä 1. maaliskuuta 2000 julkaistun komission hallintouudistusta käsittelevässä valkoisen kirjan toisessa osassa. Vaikka toimissa 57 ja 58 ei erityisesti viitata sananvapausoikeuteen, niissä ilmoitetaan komission aikeesta julkaista käsikirja, jossa selkeästi selitetään virkamiesten oikeudet ja velvollisuudet sekä sisäiset säännöt menettelyn aloittamiseksi ja jossa annetaan ohjeet rikkeen vakavuuden mukaan määräytyvistä seuraamuksista. Toimet 59 ja 60 sisältävät lisäksi aikomuksen lisätä henkilöstösääntöihin ilmiäntöjä koskevia sääntöjä. Näiden tulisi antaa virkamiehille mahdollisuus ilmoittaa rikkomuksista sekä komission sisäisten että ulkoisten kanavien kautta. Oikeusasiamies huomautti, että päätökset tehdään maaliskuussa ja huhtikuussa 2001.

Komissio on äskettäin ilmoittanut oikeusasiamiehelle toimista, joihin tulee ryhtyä komission avoimuuden ja palvelun parantamiseksi sen virkamiehiä kohtaan. Nämä toimet koskevat virkamiesten henkilöstösääntöjen ja muiden hallinnollisten sääntöjen alaisia oikeuksia ja velvollisuuksia. Kattava tietokanta näistä säännöistä julkaistaan pian. Pidemmällä aikavälillä on olemassa toimintasuunnitelma henkilöstösääntöjen yksinkertaistamiseksi.

Näin ollen vaikutti siltä, että komissio on osoittanut valmiutensa tätä asiaa koskevien ohjeiden julkaisemiseksi, ja oikeusasiamies suhtautui myönteisesti komission tekemiin aloitteisiin. Oikeusasiamies kehotti kuitenkin komissiota kiinnittämään asianmukaista huomiota sananvapauteen, joka on perusoikeus, kun se julkaisee ohjeita virkamiehilleen, kuten myös todettiin kantelun 794/5.8.1996/EAW/SW/VK 5. marraskuuta 1997 julkaisun päätöksen lisähuomautuksissa.

Nizzan Eurooppa-neuvoston kokouksessa äskettäin julistetun perusoikeuskirjan perusteella oikeusasiamies saattaa lähitulevaisuudessa käynnistää omasta aloitteestaan tutkimuksen, joka koskee yhteisön toimielimien virkamiesten sananvapausperiaatetta.

⁴⁶ *Vogt vastaan Saksa*, päätös 26. syyskuuta 1995, sarja A n:o 323.

⁴⁷ Asia C-100/88, *Oyowe vastaan Euroopan komissio*, kok. 1989, s. 4285, kohta 16.

⁴⁸ Asia T-34/96 and T-163/96, *Bernard Connolly vastaan Euroopan komissio*, kok. 1999, s. II-463, kohdat 146–155.

⁴⁹ Asia T-82/99, *Cwik vastaan Euroopan komissio*, päätös 14. heinäkuuta 2000, kohdat 47–60.

**VÄITE, JONKA
MUKAAN
KOMISSIO EI
VARMISTANUT,
ETTÄ ITALIA
NOUDATTA
ASETUSTA**

*Päätös kanteluun
157/2000/ADB
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Eilers & Wheeler (UK) Limited (jäljempänä EW) vei kaksikymmentä tonnia voiöljyä Italiaan vuonna 1994. Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset testasivat ja analysoivat voiöljyn ja tunnustivat sen vastaavat täysin asetusta (ETY) 429/90⁵⁰.

Kahdeksantoista tonnia voiöljyä myytiin suoraan italialaisille vähittäiskaupoille. Italian viranomaiset takavarikoivat kuitenkin kaksi tonnia voiöljyä todettuaan, että tuote ei vastaa asetusta (ETY) 429/90. EW:lle määrättiin sen vuoksi sakkoa.

EW:n mielestä tämä sakko oli perusteeton. Se kyseenalaisti testitulokset ja vetosi etenkin siihen, että Yhdistyneen kuningaskunnan viranomaiset olivat testanneet ja hyväksyneet tuotteen. Italian ei olisi pitänyt tehdä lisätarkastuksia. Tämän vuoksi EW otti yhteyttä sekä Euroopan komissioon että Yhdistyneen kuningaskunnan Intervention Board Executive Agency -elimeen (jäljempänä interventioelin).

EW väitti, että komissio jätti vastaamatta niin kantelijalle kuin interventioelimellekin. Kantelija pahoitteli sitä, että komissio ei ollut varmistanut, että Italian viranomaiset noudattavat edellä mainitun asetuksen säännöksiä. Siksi EW kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle 1. helmikuuta 2000 ja esitti seuraavat väitteet:

- 1 EW väitti, että komissio on jättänyt vastaamatta EW:n ja interventioelimen toukokuussa 1995 ja sen jälkeen esittämiin lukuisiin kyselyihin.
- 2 EW totesi, että ongelma on tuotu komission tietoon toukokuussa 1995, mutta komissio ei ole sen jälkeen varmistanut, että Italian viranomaiset noudattavat asetuksen 429/90 säännöksiä.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle, jonka lausunnossa todettiin seuraavaa:

Asetuksessa 429/90 säädetään yhteisössä suoraan kulutukseen tarkoitettulle voiöljylle myönnettävästä tuesta. Tuen maksaa se jäsenvaltio, jossa tuote on valmistettu, eli kyseisessä tapauksessa Yhdistynyt kuningaskunta. Tämän tukijärjestelmän hallinto, riitojenratkaisu mukaan luettuna, on siten jäsenvaltioiden vastuulla.

Komissio kääntyi kuitenkin interventioelimen pyynnöstä useita kertoja Italian viranomaisten puoleen ja kävi kirjeenvaihtoa interventioelimen kanssa. Toimivaltaiset viranomaiset ja komissio kokoontuivat useita kertoja. Komissio liitti oikeusasiamiehelle lähettämänsä lausuntoon kopion kantelijan ongelmaa koskevasta kirjeenvaihdosta.

Komission lausunto kantelijan väitteistä oli seuraava:

- 1 Komissio oli sitä mieltä, että se oli tehnyt Yhdistyneen kuningaskunnan ja Italian viranomaisten kanssa tiiviimpää yhteistyötä kuin mihin se olisi velvollinen. Lisäksi arkistojen mukaan kantelija oli osoittanut komissiolle vain yhden kirjeen.

Tästä huolimatta komissio pyysi anteeksi sitä, ettei se ollut antanut kantelijalle suoraan tietoa. Komissio oli katsonut, että asiasta oli keskusteltava suoraan kansallisten viranomaisten kanssa ja että kantelija oli tietoinen näistä toimista.

⁵⁰ EYVL L 45, 21.2.1990, s. 8-14.

Komission asetus (ETY) 429/90, annettu 20 päivänä helmikuuta 1990, yhteisössä suoraan kulutukseen tarkoitettulle voiöljylle tarjouskilpailulla myönnettävästä tuesta.

2 Komissio kyseenalaisti kantelijan toisen väitteen. Se huomautti, että asetuksen säännökset ovat velvoittavia ja niitä sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa. Italia oli myös hyväksynyt asetuksen 429/90 soveltamista koskevan kirjelmän.

Vaikka kyseisen asetuksen mukaan valmistusmaan on vastattava voiöljyn tarkastuksista, mikään ei estä toista jäsenvaltiota tekemästä rutiininomaisia elintarvikkeiden lisätarkastuksia. Komission mielestä se ei olisi pystynyt esittämään Italialle vastalauseita.

Kantelijan huomautukset

Euroopan oikeusasiamies välitti kantelijalle Euroopan komission lausunnon kantelusta ja kehotti häntä esittämään huomautuksia. Kantelija vastasi oikeusasiamiehelle 27. kesäkuuta 2000 ja kiitti oikeusasiamiestä tämän ponnisteluista. Se ilmaisi olevansa tyytyväinen komission lausunnossa esitettyyn tietoon ja kiitti komissiota tämän EW:lle osoittamasta huomiosta.

Lopuksi EW huomautti, että tämä ongelma on osoittanut, että asetuksessa 429/90 ei käsitellä muutamia tärkeitä kysymyksiä, jotka tulisi selvittää tulevaisuuden varalta.

PÄÄTÖS

1 Vastaamatta jättäminen

1.1 EW väitti, että komissio oli jättänyt vastaamatta EW:n ja interventioelimen toukuussa 1995 ja sen jälkeen esittämiin lukuisiin kyselyihin.

1.2 Komissio huomautti, että se oli ollut lukuisia kertoja yhteydessä toimivaltaisiin viranomaisiin, myös interventioelimeen, mutta se pyysi anteeksi sitä, ettei se ollut antanut EW:lle suoraan tietoa.

1.3 Komissio oli ollut aktiivinen EW:tä koskevassa tapauksessa. EW sai asiasta tietoa oikeusasiamiehen tutkimusten välityksellä, ja se kiitti komissiota sen ponnisteluista. Oikeusasiamies katsoi siksi, että tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Väite, jonka mukaan komissio ei varmistanut, että Italian viranomaiset noudattavat asetuksen 429/90 säännöksiä.

2.1 EW totesi, että komissio ei ole varmistanut, että Italian viranomaiset noudattavat asetuksen 429/90 säännöksiä, vaikka ongelma tuotiin komission tietoon jo toukokuussa 1995. Italian ei olisi pitänyt tarkastaa Yhdistyneessä kuningaskunnassa hyväksytyjä tuotteita.

2.2 Komission mukaan mikään ei estä jäsenvaltiota tekemästä elintarvikkeiden lisätarkastuksia. Italia ei ollut loukannut edellä mainittua asetusta, eikä sille voida esittää vastalauseita.

2.3 Komission asiaa koskeva selvitys oli asianmukainen. Oikeusasiamies katsoi siksi, että tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

3 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen tätä tapausta koskevien tutkimusten perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.1.3 Euroopan parlamentti ja Euroopan komissio

PUUTTEELLINEN TIEDOTUS JA VETOOMUKSEN REKISTERÖIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN

Päätös kanteluun 287/99/ADB Euroopan parlamenttia ja Euroopan komissiota vastaan

KANTELU

Kantelija on Italian kansallisessa rautatieyhtiössä työskentelevä virkamies. Hän katsoi tulleensa syrjityksi, koska hänen työnantajansa loukkasi hänen oikeuttaan miesten ja naisten samapalkkaisuuteen. Italian tuomioistuimien hylkäsi hänen kantelunsa.

Kantelija kääntyi komission Rooman edustuston Eurojusin puoleen saadakseen selville, onko hänen esittämänsä vaade miesten ja naisten yhtäläisistä oikeuksista perusteltu yhteisön oikeuden nojalla. Tämä tieto olisi auttanut kantelijaa valittamaan Italian tuomioistuimen tuomiosta tai mahdollisesti tekemään kantelun yhteisötasolla. Eurojus lähetti kantelijalle 3. huhtikuuta 1998 vain esitteen yhteisön ohjelmista.

Kantelija esitti Euroopan parlamentin Rooman tiedotustoimistolle edellä kuvattua syrjintää koskevan vetoomuksen 24. elokuuta 1998 ja lähetti siitä kopion seuraavaan sähköpostiosoitteeseen: webmaster@europarl.eu.int. Rooman toimiston johtaja ilmoitti kantelijalle 11. syyskuuta 1998, että Euroopan parlamentti ei ole toimivaltainen tässä kysymyksessä, ja kertoi, että tämän tulisi esittää pyyntönsä Strasbourgissa sijaitsevalle Euroopan ihmisoikeustoimikunnalle.

Kantelija esitti Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun 15. maaliskuuta 1999, koska komissio ei ollut antanut hänelle asianmukaista tietoa eikä parlamentti ollut rekisteröinyt hänen vetoomustaan, joka koskee sukupuoleen perustuvaa syrjintää.

TUTKIMUS

Euroopan komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Euroopan komissio antoi kantelusta lausunnon, jossa todettiin seuraavaa:

Kantelija faksasi Rooman Eurojus-yksikölle tietopyynnön 30. maaliskuuta 1998. Hän kertoi, että hän on kannellut työnantajastaan kansalliseen tuomioistuimeen ja esittänyt myös hallinnollisen kantelun. Lähettämässään faksissa kantelija pyysi komissiota:

1. tutkimaan hänen tapaustaan,
2. antamaan aiheesta lausunnon,
3. ilmoittamaan, oliko hänen hallinnollinen kantelunsa perusteltu,
4. ilmoittamaan hänelle, kenelle hän voisi lopulta osoittaa tapauksensa EU:n tasolla.

Eurojus lähetti kantelijalle Euroopan komission virallisen julkaisun, jossa käsiteltiin yksinomaan miesten ja naisten yhdenvertaista kohtelua ja joka sisälsi viittaukset asiaa koskevaan EY:n lainsäädäntöön ja toimivaltaisten viranomaisten osoitteet.

Koska Eurojusin tehtävänä on antaa ilmaisia oikeudellisia neuvoja Euroopan kansalaisille, se katsoi, että sen ei ole sopivaa antaa lausuntoa italialaisen tuomioistuimen päätöksestä.

Kantelijan huomautukset Euroopan komission lausunnosta

Euroopan oikeusasiamies välitti kantelijalle Euroopan komission lausunnon kantelusta ja kehotti häntä esittämään huomautuksia. Kantelija korosti vastauksessaan, että hän ei ollut pyytänyt komissiolle lähettämässään faksissa lisätietoa vaan pikemminkin yksityiskohtaisen kertomuksen sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä.

Kantelija oheisti vastaukseensa kopion komissiolle lähettämästään faksista ja väitti, että Eurojus olisi voinut ohjata sen yksikölle, jolla on toimivalta vastata häneen väitteisiinsä.

Euroopan parlamentin lausunto

Kantelu välitettiin myös Euroopan parlamentille. Euroopan parlamentti antoi kantelusta lausunnon, jossa todettiin yhteenvetona seuraavaa:

Kantelija oli lähettänyt kirjeen Euroopan parlamentin Rooman tiedotustoimistolle. Toimiston johtaja suositteli vastauksessaan, että kantelija ottaisi yhteyttä Euroopan ihmisoikeustoimikuntaa. Hän tulkitsi siten väärin kantelijan aikomuksen todellakin esittää vetoamus. Tämä virhe johtui mahdollisesti siitä, että kantelijan kirjeessä ei ollut liitteenä tämän mainitsemia viittä liitettä. Kantelijan kirje rekisteröitiin kuitenkin lopulta vetoamuksena nro 230/99.

Vastaavien tilanteiden välttämiseksi tulevaisuudessa vetoamusvaliokunnan jaostopäällikkö lähetti asiasta huomautuksen Euroopan parlamentin tietoyhteiskunnan pääosastolle. Tämä huomautus välitettiin myös kaikille tiedotustoimistoille. Siinä todettiin, että kansalaisille olisi annettava tietoa sovellettavista menettelyistä ja mahdollisuudesta esittää vetoamus Euroopan parlamentille tai kannella asiasta Euroopan oikeusasiamiehelle. Sähköpostitse esitettäviä vetoamuksia varten olisi annettava erityiset ohjeet.

Kantelijan huomautukset Euroopan parlamentin lausunnosta

Euroopan oikeusasiamies välitti kantelijalle Euroopan parlamentin lausunnon kantelusta ja kehotti häntä esittämään huomautuksia. Vastauksessaan kantelija totesi, että hänen kirjeensä oli selvä vetoamus, joka sisälsi kuusi eikä viisi liitettä. Hän oli myös vakuuttunut siitä, että nämä liitteet oli oheistettu hänen kirjeeseensä.

Lopuksi kantelija pyysi, että hänen vetoamuksensa käsitellään kiireellisenä.

LISÄTUTKIMUKSET

Vetoamusvaliokunnan yksiköt ilmoittivat oikeusasiamiehelle tämän pyynnöstä 5. touko-kuuta 2000, että Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunta oli päättänyt lopettaa kantelijan vetoamuksen käsittelyn 23.–24. helmikuuta 2000 pitämässään kokouksessa.

PÄÄTÖS

1 Väite, jonka mukaan Euroopan komissio ei ryhtynyt asianmukaisiin toimiin kantelijan pyynnön perusteella

1.1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut ryhtynyt asianmukaisiin toimiin saatuaan kantelijalta pyynnön tutkia väitettä sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä työpaikalla. Komissio totesi, että se antoi kantelijalle yksityiskohtaista tietoa hänen pyytämästään aiheesta ja että se halusi pidättäytyä antamasta lausuntoa italialaisen tuomioistuimen päätöksestä.

1.2 Komissiolle osoittamassaan kirjeessä kantelija pyysi oikeudellista arviota hänen esittämästään väitteestä ja syytöksestä, joka koskee hänen kokemaansa syrjintää. Koska asiaa oli jo käsitelty kahdessa italialaisessa tuomioistuimessa, komission Eurojus-yksikön olisi pitänyt kommentoida näiden tuomioistuinten päätöstä.

1.3 Lisäksi kantelija pyysi komissiota ilmoittamaan hänelle, kenelle hän voisi osoittaa tapauksensa. Komissio antoi kantelijalle tämän pyytämän tiedon lähettämässään julkaisussa. Tämän jälkeen kantelija päätti esittää vetoamuksen Euroopan parlamentille, jonka toimivaltaan miesten ja naisten yhdenvertaista kohtelua koskevat vetoamukset kuuluvat.

1.4 Komission yksiköt toimivat siten asianmukaisesti, eikä hallinnollista epäkohtaa voitu osoittaa.

2 Väite, jonka mukaan Euroopan parlamentti ei rekisteröinyt kantelijan vetoomusta

2.1 Kantelija valitti, että hän oli lähettänyt Euroopan parlamentille vetoomuksen, mutta tämä oli jättänyt rekisteröimättä sen ja pyytänyt häntä viemään asiansa Euroopan ihmisoikeustoimikunnan käsiteltäväksi. Euroopan parlamentti myönsi, että sen yksiköt olivat toimineet väärin.

2.2 Saatuaan tietää kantelussa mainitusta oikeusasiamiehelle esitetystä vetoomuksesta parlamentin vetoomusvaliokunta rekisteröi vetoomuksen. Välttääkseen samankaltaiset tilanteet tulevaisuudessa vetoomusvaliokunta otti asiakseen parantaa etenkin sähköpostitse lähetettäviä vetoomuksia koskevia menettelyjä. Oikeusasiamiehen mielestä tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa ja hän katsoi, että Euroopan parlamentti oli siten tehnyt tarvittavat toimet asian ratkaisemiseksi.

3 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen tätä tapausta koskevien tutkimusten perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Myös Euroopan parlamentti oli ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin asian sopimiseksi. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsitteilyn.

3.1.4 Euroopan yliopistoinstituutti

EUROOPAN YLIOPISTOINSTITUUTTI EI HYVÄKSYNYT HAKIJAA OHJELMAAN

Päätös kanteluun 659/2000/GG yliopistollista Eurooppa-instituuttia vastaan

KANTELU

Taustatietoja

Euroopan yliopistoinstituutin (EUI) kotipaikka on Firenzessä, ja sen perustivat Euroopan yhteisöjen kuusi alkuperäistä jäsenvaltiota vuonna 1972 yliopistollisen Eurooppa-instituutin perustamisesta tehdyllä yleissopimuksella. Instituutti aloitti toimintansa vuonna 1976. Myös kaikki muut EUI:n perustamisen jälkeen EU:hun liittyneet maat ovat liittyneet tähän yleissopimukseen.

EUI:ta johtaa instituutin rehtori, joka on vastuussa instituutin hallinnosta. Johtokunta, joka muodostuu yleissopimuksen allekirjoittaneiden maiden edustajista, on vastuussa instituutin toiminnan pääasiallisesta ohjauksesta. Se määrää EUI:n toiminnasta ja valvoo sen kehittämistä. EU:n edustaja osallistuu johtokunnan kokouksiin, mutta hänellä ei ole äänioikeutta. Lisäksi opetus- ja tutkimusneuvostolla on tutkimusta ja opetusta koskeva yleinen toimivalta.

EUI:n rahoituksesta vastasivat alun perin yksinomaan sopimusvaltiot. Nykyisin EU rahoittaa osan instituutin talousarviosta (noin 15,5 prosenttia vuonna 2000).

EUI mainitaan yhteisön toimintaan liittyvien elinten luettelossa, joka on laadittu henkilöstösääntöjen 37 artiklan mukaisesti⁵¹. Kaikki muut luettelossa mainitut elimet kuuluvat oikeusasiamiehen toimivaltaan. Lisäksi sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevasta yleissopimuksesta laaditun selitysmuiston⁵² mukaan yliopistollinen Eurooppa-instituutti kuuluu "Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten mukaisesti perustettuihin elimiin" kyseisessä yleissopimuksessa tarkoitettussa merkityksessä. Yliopistollisen Eurooppa-instituutin perustamisesta tehdyn yleissopimuksen jälkeen yhteisö on saanut toimivaltuuksia opetuksen, kulttuurin ja tutkimuksen alalla (ks. EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan n ja q alakohta sekä 149, 151 ja 163 artikla).

⁵¹ Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 37 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettujen yhteisön toimintaan liittyvien elinten luettelon vahvistamista koskevat määräykset.

⁵² Neuvoston 3 päivänä joulukuuta 1998 hyväksymä teksti, EYVL 1998 C 391, s. 1.

Kantelijan tapaus

Kantelija on Ruotsin kansalainen, joka haki EUI:n valtio- ja yhteiskuntatieteiden laitoksen tohtorinkoulutusohjelmaan helmikuussa 2000. Tässä kolmevuotisessa ohjelmassa annetaan valmiudet väitöskirjan laadintaa ja väittelyä varten. EUI:n julkaiseman asiaa koskevan esitteen mukaan hakijat valitaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe käsittää hakemuksessa annettujen tietojen perusteella suoritettavan valinnan. Toisessa vaiheessa jatkuu päässeille hakijoille järjestetään haastattelu asianomaisen laitoksen opettajakunnan kanssa.

Kun kantelijan hakemus hylättiin, hän kääntyi Euroopan oikeusasiamiehen puoleen (kantelu 428/2000). Hän väitti joutuneensa rotuun perustuvan syrjinnän kohteeksi. Oikeusasiamies hylkäsi tämän kantelun 5. huhtikuuta 2000 päivätyssä kirjeessään sillä perusteella, että EUI:ssa ei ollut suoritettu Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdan mukaisia aiheellisia hallinnollisia menettelyjä⁵³.

Kantelija kirjoitti EUI:lle 7. huhtikuuta 2000 ja kysyi, miksi hänen hakemuksensa on hylätty. EUI:n Academic Service -yksikön johtaja tri Frijdal ilmoitti kantelijalle 4. toukokuuta 2000 antamassaan vastauksessa, että hän toimi puheenjohtajana esivalintakomitean kokouksessa, jossa valittiin haastatteluun kutsutut ruotsalaiset hakijat. Lisäksi hän totesi, että hän oli ottanut yhteyttä valtio- ja yhteiskuntatieteiden laitokseen varmistuakseen syistä, joiden vuoksi kantelijaa ei ollut valittu. Tri Frijdal kertoi lopuksi, että komitean mielestä hakijoiden joukossa oli sopivampia hakijoita, joiden tutkimusaihe kiinnosti laitosta enemmän ja liittyi läheisemmin yksittäisten professorien asiantuntemukseen. Mitä tulee kantelijan väitteeseen, jonka mukaan hänen hakemuksensa oli hylätty rodun perusteella, tri Frijdal korosti, että komitea oli ottanut huomioon ainoastaan akateemisen soveltuvuuden. Lisäksi tri Frijdal korosti, että useimmat hakijat olivat erittäin päteviä, mutta valtaosaa heistä ei kuitenkaan hyväksytty kilpailuun, mikä on todiste siitä, että ohjelmaan pääsystä käydään erittäin kovaa kilpailua.

Kantelija kääntyi oikeusasiamiehen puoleen uudelleen 15. toukokuuta 2000 ja esitti nyt tarkasteltavan kantelun.

Kantelija väitti, että esivalintakomiteaan ja päätöksistä todellisuudessa vastaaviin henkilöihin liittyy paljon epäselvyyksiä. Hän huomautti, että tri Frijdal oli kertonut hänelle toimivansa komitean puheenjohtajana mutta että tämän oli pitänyt ottaa yhteyttä valtio- ja yhteiskuntatieteiden laitokseen varmistuakseen syistä, joiden vuoksi kantelijaa ei ollut valittu.

Kantelija väitti, että EUI:n vastaus oli selvästi riittämätön. Hän esitti väitteelleen kolme perustetta. Hän katsoi ensinnäkin, että EUI oli hylännyt hänen hakemuksensa vähiten puolueettoman kriteerin, toisin sanoen ehdotetun tutkimusaiheen soveltuvuuden ja asiaankuuluvuuden, perusteella. Olisi ollut tarkoituksenmukaisempaa perustaa päätös puolueettomampiin perusteisiin, kuten suoritettuihin tutkintoihin, saatuihin opintotuloksiin, akateemisiin suosituksiin, ansioluetteloon ja kielitaitoon. Toiseksi kantelija väitti, että hänen ehdottamansa tutkimusaihe liittyi vähintään viiden nimeltä mainitsemansa professorin asiantuntemuksen alaan. Lopuksi kantelija väitti, että ehdotetun tutkimusaiheen laadulla ja asiaankuuluvuudella on merkitystä vain valintamenettelyn toisessa vaiheessa, toisin sanoen haastattelun yhteydessä.

Kantelija totesi lopuksi, että hänen hakemustaan ei ollut käsitelty oikeudenmukaisesti ja että EUI ei pystynyt antamaan pätevää syytä hänen hylkäämiselleen. Kantelija näytti edelleen uskovan joutuneensa rotuun perustuvan syrjinnän kohteeksi.

⁵³ Euroopan parlamentin päätös 94/262, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994, oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista, EYVL 1994 L 113, s. 15.

TUTKIMUS

EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamiehellä on valtuudet tutkia yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa ilmenneitä epäkohtia. Oikeusasiamies korosti EUI:lle lähettämässään kirjeessä näkökantaansa, jonka mukaan useiden eri perusteiden nojalla voidaan päätellä, että EUI:n katsotaan olevan yhteisön elin, joka kuuluu oikeusasiamiehen toimivaltaan. Hän pyysi EUI:ta kommentoimaan tätä kysymystä. Oikeusasiamies toivoi myös, että EUI vastaisi kantelijan väitteisiin.

Euroopan yliopistoinstituutin lausunto

Kantelu välitettiin EUI:lle. Oikeusasiamiehelle lähettämässään lausunnossa EUI:n rehtori vastasi siihen mielenkiintoiseen kysymykseen, katsotaanko EUI:n olevan yhteisön elin, joka kuuluu oikeusasiamiehen toimivaltaan, että hän ei halua ottaa asiaan kantaan, sillä instituutin toiminnasta päättävä elin, johtokunta, ei ole antanut aiheesta lausuntoa.

EUI:n rehtori vahvisti oikeaksi kantelijalle 4. toukokuuta 2000 lähetetyn kirjeen sisällön. Hän lainasi myös EUI:n tohtorinkoulutusohjelmaa koskevien sääntöjen (Academic Rules and Regulations for the Doctoral Programme) 2 luvussa (hyväksyntä) esitettyä sanamuotoa. Näiden sääntöjen 2.5 artiklan 1 kohdan mukaan opettajakunta vastaa valinnasta yhteisesti. Sääntöjen 2.5 artiklan 3 kohdan mukaan jokaisen laitoksen on harkittava huolellisesti hakijan mahdollista ohjausta ottaen huomioon laitoksen profiili ja ohjauksen jakautuminen opettajakunnan kesken kyseessä olevan kauden aikana. Sääntöjen 2.6 artiklan mukaan esivalintakomiteoiden kokousten puheenjohtajana toimii Academic Service -yksikön johtaja. Lisäksi 2.6 artiklassa määrätään, että laitokset laativat luettelon jatkoon päässeistä hakijoista.

EUI:n rehtori huomautti, että päätös olla ehdottamatta kantelijaa haastatteluun oli opettajakunnan tieteellinen päätös, joka perustui akateemisten ansioiden vertailevaan arvioon, ehdotetun väitöskirja-aiheen yhteensopivuuteen laitoksen profiilin kanssa ja laitoksen kykyyn antaa ohjausta ehdotetussa tutkimusaiheessa. EUI:n menettelysäännöissä ei säädetty mahdollisuudesta valittaa tällaisesta päätöksestä.

EUI:n rehtori ilmoitti lisäksi, että EUI:n 25 vuoden olemassaolon aikana EUI:ta ei ole koskaan syytetty hakemuksen hylkäämisestä rodun perusteella ja että hän luotti täysin opettajakunnan tieteelliseen päätökseen tässä kysymyksessä. Hänen mielestään kantelijan hakemusta käsiteltiin EUI:n menettelyjen mukaisesti hyvässä uskossa eikä sitä jätetty huomiotta.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan. Hänen mielestään EUI:n kirje, jossa tämä kieltäytyi paljastamasta mitään tosiseikkoja, oli loukkaava. Hänen mielestään EUI:n olisi pitänyt mainita niiden ulkomaista alkuperää olevien ruotsalaisten määrä, jotka se on hyväksynyt opiskelijoiksi 25 vuoden olemassaolonsa aikana, eikä sen olisi pitänyt turvautua tässä yhteydessä yleiseen lausuntoon.

PÄÄTÖS

1 Oikeusasiamiehen toimivalta

1.1 EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamiehellä on valtuudet tutkia yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa ilmenneitä epäkohtia.

1.2 Euroopan yhteisöjen kuusi alkuperäistä jäsenvaltiota perustivat Euroopan yliopistoinstituutin (EUI) vuonna 1972 yliopistollisen Eurooppa-instituutin perustamisesta tehdyllä yleissopimuksella, ja instituutti aloitti toimintansa vuonna 1976.

Myös kaikki muut EUI:n perustamisen jälkeen EU:hun liittyneet maat ovat liittyneet tähän yleissopimukseen. EUI:n toiminnasta määrää johtokunta, joka muodostuu yleissopimuksen allekirjoittaneiden maiden edustajista. EU:n edustaja osallistuu johtokunnan kokouksiin, mutta hänellä ei ole äänioikeutta. EU rahoittaa nykyään osan EUI:n talousarviosta.

1.3 Yhdessäkään Euroopan yhteisöjen tai Euroopan unionin perustamissopimuksessa ei määritellä käsitettä ”yhteisön laitos”.

1.4 On kuitenkin useita perusteita, jotka puoltavat sitä väitettä, että Euroopan oikeusasiamiehen pitäisi olla oikeutettu ottamaan vastaan kanteluja, jotka koskevat EUI:n toiminnassa ilmenneitä hallinnollisia epäkohtia.

1.5 EUI mainitaan yhteisön toimintaan liittyvien elinten luettelossa, joka on laadittu henkilöstösääntöjen 37 artiklan mukaisesti⁵⁴. Kaikki muut luettelossa mainitut elimet kuuluvat oikeusasiamiehen toimivaltaan. Lisäksi sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevasta yleissopimuksesta laaditun selitysmuistion⁵⁵ mukaan yliopistollinen Eurooppa-instituutti kuuluu ”Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten mukaisesti perustettuihin elimiin” kyseisessä yleissopimuksessa tarkoitetussa merkityksessä. Tässä yhteydessä on myös syytä huomauttaa, että Euroopan yliopistoinstituutin perustamista koskevan yleissopimuksen jälkeen yhteisö on saanut toimivaltuuksia opetuksen, kulttuurin ja tutkimuksen alalla (EY:n perustamissopimuksen 3 artiklan n ja q alakohta sekä 149, 151 ja 163 artikla).

1.6 Oikeusasiamiehelle toimittamassaan lausunnossa EUI:n rehtori vastasi siihen mielenkiintoiseen kysymykseen, katsotaanko EUI:n olevan yhteisön laitos, joka kuuluu oikeusasiamiehen toimivaltaan, että hän ei halua ottaa asiaan kantaa, sillä instituutin toiminnasta päättävä elin, johtokunta, ei ole antanut aiheesta lausuntoa. Oikeusasiamies ei ole saanut johtokunnalta asiaa koskevaa lausuntoa.

1.7 Oikeusasiamies katsoi, että edellä esitetyn perusteella ei voida sulkea pois sitä mahdollisuutta, että EUI katsottaisiin yhteisön laitokseksi, joka kuuluu Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan.

2 Väite, jonka mukaan menettelytapa ei ollut oikeudenmukainen

2.1 Kantelija on Ruotsin kansalainen, joka haki EUI:n valtio- ja yhteiskuntatieteiden laitoksen tohtorinkoulutusohjelmaan. Hänen hakemuksensa hylättiin. Kantelija väitti, että hänen hakemustaan ei ollut käsitelty oikeudenmukaisesti. Oli kuitenkin selvää, että hän arvosteli tällä väitteellään myös EUI:n päätöksen perusteita.

2.2 Euroopan yliopistoinstituutti katsoi, että kantelijan hakemusta oli käsitelty EUI:n menettelyjen mukaisesti hyvässä uskossa ja että opettajakunta oli päättänyt hakemuksesta tieteellisin perustein.

2.3 Sekä kantelijan että EUI:n huomautuksista ja muista molempien osapuolten toimitamista asiakirjoista kävi ilmi, että kyseisen ohjelman hakumenettely on kaksivaiheinen. Ensimmäinen vaihe käsittää hakemuksessa annettujen tietojen perusteella suoritettavan valinnan. Toisessa vaiheessa jatkoon päässeille hakijoille järjestetään haastattelu asianomaisen laitoksen opettajakunnan kanssa Firenzessä.

2.4 EUI:n mukaan esivalintakomitea tutki kantelijan hakemuksen kokouksessaan, jonka puheenjohtajana toimi EUI:n Academic Service -yksikön johtaja. EUI:n kertoi lisäksi, että päätös olla ehdottamatta kantelijaa haastatteluun oli opettajakunnan tieteellinen päätös,

⁵⁴ Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 37 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohtan toisessa luetelmakohdassa tarkoitettujen yhteisön toimintaan liittyvien elinten luettelon vahvistamista koskevat määräykset.

⁵⁵ Neuvoston 3 päivänä joulukuuta 1998 hyväksymä teksti, EYVL 1998 C 391, s. 1.

joka perustui akateemisten ansioiden vertailevaan arvioon, ehdotetun väitöskirja-aiheen yhteensopivuuteen osaston profiilin kanssa ja osaston kykyyn antaa ohjausta ehdotetussa tutkimusaiheessa.

2.5 Oikeusasiamies oli samaa mieltä EUI:n kanssa siitä, että kantelijan hakemuksen hylkääminen oli tieteellinen päätös, josta vastasi opettajakunta. Hakijoiden hyväksynnästä päättävillä akateemisilla elimillä on luonnollisestikin laaja harkintavalta. Tämän vuoksi oikeusasiamiehen on rajoitettava tutkintansa kysymykseen, ylittikö kyseessä oleva elin laillisen toimivaltansa ja noudatettiinko asiaa koskevia menettelysääntöjä.

2.6 Kantelun menettelyä koskevan näkökohdan osalta kantelija korosti sitä, että EUI:n Academic Service -yksikön johtaja ilmoitti kantelijalle 4. toukokuuta 2000 päivätyssä kirjeessään toimineensa puheenjohtajana esivalintakomitean kokouksessa, jossa valittiin haastatteluun kutsutut ruotsalaiset hakijat, mutta että hän oli myös ottanut yhteyttä valtio- ja yhteiskuntatieteiden laitokseen varmistuakseen syistä, joiden vuoksi kantelijaa ei ollut valittu. Kantelija katsoi, että esivalintakomiteaan ja päätöksestä todellisuudessa vastaaviin henkilöihin liittyi siten paljon epäselvyyksiä.

2.7 EUI:n tohtorinkoulutusohjelmaa koskevien sääntöjen (Academic Rules and Regulations for the Doctoral Programme) 2 luvun 2.5 artiklan 1 kohdan (hyväksyntä) mukaan valinnasta vastaa yhteisesti opettajakunta. Sääntöjen 2.6 artiklan mukaan laitokset laativat luettelon jatkoon päässeistä hakijoista. Tämän perusteella näytti siltä, että hakijoiden kutsumisesta haastatteluun päättää laitos eikä esivalintakomitea. Voitaisiin kuitenkin olettaa, että laitokset päättivät haastatteluun kutsumisesta esivalintakomitean ilmoitettua hakemusten tarkastelun tuloksista. Tässä tilanteessa ei ollut yllättävää, että esivalintakomitean kyseisessä kokouksessa puheenjohtajana toimineen Academic Service -yksikön johtajan oli silti otettava yhteyttä opettajakuntaan varmistuakseen syistä, joiden vuoksi kantelijan hakemus oli hylätty. Oikeusasiamies katsoi siksi, että ei ole todisteita siitä, että EUI olisi rikkonut menettelysääntöjään kantelijan hakemusta käsitellessään.

2.8 Kantelija totesi kantelun pääasiallisten väitteiden osalta, että (1) EUI oli hylännyt hänen hakemuksensa vähiten puolueettoman kriteerin (eli ehdotetun tutkimusaiheen asianmukaisuuden ja asiaankuuluvuuden) perusteella, että (2) hänen ehdottamansa tutkimusaihe liittyi EUI:n eri professoreiden asiantuntemukseen, toisin kuin EUI oli väittänyt, ja että (3) hänen ehdottamansa tutkimusaiheen laadulla ja asiaankuuluvuudella olisi pitänyt olla merkitystä vasta valintamenettelyn toisessa vaiheessa eli haastattelun yhteydessä. EUI katsoi, että se oli toiminut asianmukaisesti tehdessään päätöstä, joka oli luonteeltaan tieteellinen. Tämä päätös perustui akateemisten ansioiden vertailevaan arvioon, ehdotetun väitöskirja-aiheen yhteensopivuuteen laitoksen profiilin kanssa ja laitoksen kykyyn antaa ohjausta ehdotetussa tutkimusaiheessa.

2.9 Oikeusasiamies katsoi, että EUI:n esittämä näkemys oli järkevä. Hänen mielestään yksikään kantelijan esittämistä väitteistä ei todistanut, että EUI olisi ylittänyt laillisen toimivaltansa kantelijan hakemusta käsitellessään.

2.10 Edellä kuvatun perusteella EUI:n toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan ensimmäisen väitteen osalta.

3 Hakemuksen hylkäämisen syistä kertomisen laiminlyönti

3.1 Kantelija väitti, että EUI ei ollut antanut pätevää selvitystä siitä, miksi se hylkäsi hänen hakemuksensa.

3.2 EUI viittasi lausunnossaan kirjeeseen, jonka instituutin Academic Service -yksikön johtaja oli lähettänyt kantelijalle 4. toukokuuta 2000, ja vahvisti tämän kirjeen sisällön oikeaksi.

3.3 Oikeusasiamies katsoi, että EUI antoi kantelijalle 4. toukokuuta 200 päivätyssä kirjeessään riittävät selvitykset siitä, millä perustein EUI oli hylännyt kantelijan hakemuksen.

3.4 Edellä kuvatun perusteella EUI:n toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan toisen väitteen osalta.

4 Rotuun perustuva syrjintä

4.1 Alkuperäisessä kantelussaan (kantelu 428/2000) kantelija väitti joutuneensa rotuun perustuvan syrjinnän kohteeksi. Tämä väite sisältyi myös tarkasteltavaan kanteluun. Kantelija ei ollut kuitenkaan toimittanut mitään todisteita väitteensä tueksi.

4.2 EUI:n rehtori huomautti, että EUI:n 25 vuoden olemassaolon aikana EUI:ta ei ole koskaan syytetty hakemuksen hylkäämisestä rodun perusteella ja että hän luotti täysin opettajakunnan tieteelliseen päätökseen tässä kysymyksessä.

4.3 Oikeusasiamies katsoi, että tutkimuksissa ei ollut ilmennyt mitään, mikä olisi antanut aihetta päätellä, että kantelijan hakemus oli hylätty muista kuin tieteellisistä syistä.

4.4 Edellä kuvatun perusteella EUI:n toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan kolmannen väitteen osalta.

5 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan yliopistoinstituutin toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.2 TOIMIELIN SOPI ASIAN

3.2.1 Euroopan parlamentti

TIEDOTUKSEN LAIMINLYÖNTI JA VIIVYTYKSET TARJOUSPYYNTÖ- MENETTELYSSÄ

*Päätös kanteluun
78/99/OV Euroopan
parlamenttia vastaan*

KANTELU

Kantelija on hollantilainen yritys, joka osallistui Euroopan parlamentin järjestämään tarjouspyyntökilpailuun, joka koski Brysselissä sijaitsevan Espace Léopold D3 -rakennuksen baarien ja ravintoloiden sisustusta (viite PE MOB 97/1). Kantelu koski tapaa, jolla tämä tarjousmenettely hoidettiin.

Kantelija esitti tarjouksen 31. toukokuuta 1997. Kantelijaa pyydettiin 19. kesäkuuta 1997 asettamaan huonekalunsa näytteille parlamentin kvestorikollegion arvioitavaksi 26. kesäkuuta 1997 asti. Kantelijalle ilmoitettiin 25. kesäkuuta 1997, että huonekaluja olisi pidettävä näytteillä 11. heinäkuuta 1997 asti. Kantelija kysyi 22. elokuuta 1997, onko tarjouspyynnöstä päätetty ja milloin hän saisi takaisin näytteille asettamansa huonekalut. Kantelija sai huonekalunsa takaisin vasta 28. elokuuta 1997. Parlamentti päätti 5. syyskuuta 1997, että kantelijan ja muiden 19 tarjouspyynnön esittäjän olisi jätettävä uudet tarjoukset ennen 3:tta lokakuuta 1997.

Kantelija sai 13. marraskuuta 1997 uuden pyynnön asettaa huonekalunsa näytteille 1. joulukuuta 1997 alkaen enintään 3 - 5 viikoksi. Kantelija faksasi parlamentille 28. tammikuuta ja 4. helmikuuta 1998 ja kysyi, milloin huonekalut olisi mahdollista saada tällä kertaa takaisin. Kantelijaa pyydettiin jättämään huonekalunsa näytteille vielä joksikin aikaa, sillä asiasta päätettäisiin 16. maaliskuuta 1998. Maaliskuussa 1998 yritys kysyi uudelleen, mitä asiasta oli päätetty. Parlamentti vastasi, että asiasta päätettäisiin myöhemmin, huhtikuussa 1998. Huonekalut olivat lopulta näytteillä 23 viikkoa, jolloin osa huonekaluista katosi ja osa vahingoittui. Kantelija lähetti parlamentille laskun vahingoittuneista ja kadonneista huonekaluista. Parlamentti ei kuitenkaan maksanut laskua. Kantelija kanteli sen vuoksi oikeusasiamiehelle siitä, että

1 kantelijalle ei annettu ajan tasalla olevaa tietoa tarjouspyyntömenettelyn edistymisestä ja huonekalujen näytteillepanoajan pidentymisestä (3 - 5 viikosta 23 viikkoon);

2 parlamentti ei ollut maksanut laskua vahingoittuneista ja kadonneista huonekaluista.

TUTKIMUS

Parlamentin lausunto

Ensimmäisestä väitteestä parlamentti huomautti, että tarjouspyyntömenettelyssä esiintyneet viivästykset johtuivat useista eri syistä. Sisäisen valvontakomitean lisäksi myös kvestorikollegion oli tarkasteltava malleja ja hyväksyttävä ne, sillä kyseiset huonekalut oli tarkoitettu jäsenten käyttöön. Tämän menettelyn aikataulu oli esitetty selvästi kirjallisessa vastauksessa parlamentin jäsen Elly Plooij-Van Gorselille, johon kantelija oli ottanut yhteyttä.

Brysselistä ja Strasbourgista hankittuja kahta uutta rakennusta varten järjestettiin samanlaisesti monimutkaiset tarjouspyyntömenettelyt, minkä vuoksi huonekaluosasto oli kovan paineen alaisena. Tilannetta vaikeutti se, että asiasta alun perin vastaava virkailija oli poissa vakavan sairauden vuoksi. Näiden ongelmien valitettavin seuraus oli se, että yrityksille, kantelijan yritys mukaan luettuna, ei tiedotettu viivästyksistä. Parlamentti halusi pyytää tätä anteeksi kantelijalta ja pyysi tämän ymmärtämystä.

Mitä tulee väitteeseen, jonka mukaan parlamentti viivytteli huonekaluille aiheutuneiden vahinkojen korvausten maksussa, parlamentti totesi, että sen vakuutus ei kattanut vahinkoja, ja koska huonekalut olivat Euroopan parlamentin tiloissa, vahinkoja ei kattanut myöskään kantelijan vakuutus. Tulojen ja menojen hyväksyjä antoi kuitenkin 27. tammikuuta 1999 ohjeen maksaa vahingoittuneita huonekaluja koskeva lasku, ja kantelija sai kyseisen summan 29. tammikuuta 1999. Parlamentin huonekaluosasto oli myöhemmin puhelimitse yhteydessä kantelijaan, joka vahvisti olevansa tyytyväinen ratkaisuun.

Parlamentti totesi lopuksi ottaneensa käyttöön tarpeelliset rakenteet, joilla varmistetaan, että kaikki tarjouksentekijät saavat kirjallista tietoa tarjousmenettelyssä mahdollisesti esiintyvistä viivästyksistä, joten se oli ryhtynyt riittäviin suojatoimiin sen varmistamiseksi, että samankaltaisia ongelmia ei esiinny tulevaisuudessa.

Kantelijan huomautukset

Kantelija totesi, että vahingoittuneiden huonekalujen korvausta koskeva kysymys oli ratkaistu sitä tyydyttävällä tavalla. Kantelija huomautti kuitenkin, että parlamentti ei ollut vielä kukaan ilmoittanut, johtaisiko kantelijan tarjous sopimukseen vai ei.

LISÄTUTKIMUKSET

Oikeusasiamies kirjoitti parlamentille 12. lokakuuta 1999 ja pyysi lisälausuntoa väitteestä, jonka mukaan kantelija ei ole vielä kukaan saanut tietoa tarjouspyyntömenettelyn tuloksesta eli siitä, oliko sen tarjous hyväksytty vai ei.

Parlamentin toinen lausunto

Parlamentti huomautti, että tarjouksentekijöille, joiden tarjousta ei ollut hyväksytty, ei ole ilmoitettu tarjouspyyntömenettelyn tuloksesta. Se on kuitenkin ryhtynyt toimiin sen varmistamiseksi, että tulevaisuudessa kaikille tarjouksentekijöille tiedotetaan tarjouksensa tuloksesta. Parlamentti oli asiasta pahoillaan ja esitti kantelijalle anteeksipyyntönsä. Kantelijalle on nyt kuitenkin ilmoitettu lopullisesta päätöksestä.

Kantelijan lisähuomautukset

Kantelija lähetti 20. joulukuuta 1999 kopion parlamentin hallinnon sille lähettämästä 15. marraskuuta 1999 päiväystä kirjeestä, jossa parlamentti ilmoitti, että kantelijan tarjousta ei ole hyväksytty.

PÄÄTÖS

1 Väite, jonka mukaan parlamentti ei antanut tietoa tarjouspyyntömenettelystä eikä huonekalujen näytteillepanoajan pidentymisestä

1.1 Kantelija väitti, että se ei saanut ajan tasalla olevaa tietoa tarjouspyyntömenettelyn edistymisestä eikä huonekalujen näytteillepanoajan pidentymisestä (3-5 viikosta 23 viikkoon). Parlamentti kertoi, että viivästys johtui siitä, että sekä sisäisen valvontakomitean että kvestorikollegion oli tarkasteltava malleja ja hyväksyttävä ne. Lisäksi Brysselistä ja Strasbourgista hankittuja kahta uutta rakennusta varten järjestettiin samanaikaisesti monimutkaiset tarjouspyyntömenettelyt, jotka aiheuttivat suuria paineita huonekaluosastolle, ja asiasta alun perin vastannut virkailija oli poissa. Parlamentti esitti kantelijalle kuitenkin anteeksipyyntöä. Mitä tulee väitteeseen, jonka mukaan parlamentti ei tiedottanut tarjouspyyntömenettelyn tuloksesta, parlamentti huomautti, että parlamentti ei todellakaan ilmoittanut tuloksesta, mutta se oli ryhtynyt sen jälkeen toimiin sen varmistamiseksi, että kaikille osallistujille tiedotetaan asiasta. Parlamentti esitti kantelijalle myös tätä asiaa koskevan anteeksipyyntönsä.

1.2 Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että EU:n toimielimet ja laitokset tiedottavat päätöksistään ja hallinnollisista toimistaan ajallaan kansalaisille, joita asia koskee. Jos asiasta ei voida päättää kohtuullisen ajan kuluessa asian vaikeaselkoisuuden vuoksi, toimielimen tai laitoksen olisi tiedotettava siitä kansalaisille mahdollisimman nopeasti.

1.3 Tarkastellussa tapauksessa kantelija oli tehnyt tarjouksen 31. toukokuuta 1997 ja parlamentti ilmoitti sille vasta 15. marraskuuta 1999, eli yli kaksi vuotta myöhemmin, että sen tarjousta ei ole hyväksytty. Parlamentti ei antanut kantelijalle ajan tasalla olevaa tietoa tarjouspyyntömenettelyssä ilmenneistä viivästyksistä eikä huonekalujen näytteillepanoajan pidentymisestä. Parlamentti huomautti kuitenkin ottaneensa käyttöön tarpeelliset rakenteet, joilla varmistetaan, että kaikki tarjouksentekijät saavat kirjallista tietoa tarjousmenettelyssä mahdollisesti esiintyvistä viivästyksistä, ja ryhtyneensä riittäviin suojoitimiin sen varmistamiseksi, että samankaltaisia ongelmia ei esiinny tulevaisuudessa. Oikeusasiamies katsoi siten, että kantelun tätä näkökohtaa ei tarvinnut tutkia enempää.

2 Väite, jonka mukaan parlamentti ei maksanut laskua vahingoittuneista ja kadonneista huonekaluista

2.1 Kantelija väitti, että parlamentti ei ollut maksanut laskua vahingoittuneista ja kadonneista huonekaluista. Parlamentti huomautti, että tulojen ja menojen hyväksyjä antoi 27. tammikuuta 1999 ohjeen maksaa lasku vahingoittuneista huonekaluista, ja kantelija sai kyseisen summan 29. tammikuuta 1999. Parlamentin huonekaluosasto oli myöhemmin puhelimitse yhteydessä kantelijaan, joka vahvisti olevansa tyytyväinen ratkaisuun.

2.2 Kantelija totesi huomautuksissaan, että asia oli ratkaisu sitä tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies katsoi siten, että parlamentti oli ryhtynyt tarvittaviin toimiin ratkaistakseen asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla.

3 Johtopäätös

Kantelun ensimmäistä osaa koskevien oikeusasiamiehen tutkimusten perusteella Euroopan parlamentin toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

Toisen väitteen osalta Euroopan parlamentin lausunnosta ja kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että parlamentti oli ryhtynyt toimiin ratkaistakseen asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

KILPAILUUN OSALLISTUNEEN HAKIJAN MATKAKUSTANNUSTEN ASIANMUKAINEN KORVAAMINEN

Päätös kanteluun 6/2000/VK Euroopan parlamenttia vastaan

KANTELU

Kantelija ilmoitti haluavansa osallistua Euroopan parlamentin järjestämään kilpailuun PE/210/LA vuonna 1998, jolloin hän työskenteli ja asui Ugandassa. Hän antoi parlamentin yksiköille sen vuoksi Ugandan osoitteensa. Kantelija sai myöhemmin Ugandan osoitteeseensa kutsun osallistua kilpailuun.

Kantelijan asuinpaikaksi oli määritetty Uganda. Kantelija totesi, että parlamentti kieltäytyi 13. heinäkuuta ja 12. elokuuta 1999 päivätyissä kirjeissään hyväksymästä hänen asuinpaikakseen Ugandaa ja korvaamaan asianmukaisesti hänen matkakustannuksiaan.

Kantelija viittasi matkakustannusten korvausta koskeviin sääntöihin, jotka oli liitetty kutsuun ja joiden mukaan

- matkakustannukset korvataan asuinpaikan ja kilpailupaikkakunnan välisen etäisyyden perusteella;
- asuinpaikaksi määritettiin se paikka, johon parlamentti oli lähettänyt kutsun osallistua kilpailuun;
- kutsun lähettämisen jälkeen tapahtuneita osoitteenmuutoksia ei voitu ottaa huomioon.

Kantelija kanteli sen jälkeen oikeusasiamiehelle. Hän väitti, että hänelle ei ollut maksettu asianmukaisia korvauksia.

TUTKIMUS

Parlamentin lausunto

Kantelu välitettiin parlamentille. Parlamentti viittasi lausunnossaan sääntöihin, joita sovelletaan niiden hakijoiden matka- ja majoituskustannusten korvauksiin, jotka Euroopan parlamentti on kutsunut osallistumaan kilpailujen tai viranhakuilmoitusten yhteydessä järjestettäviin kirjallisiin kokeisiin. Sääntöjen 3 kohdassa edellytetään, että laskettaessa korvauksia, jotka Euroopan parlamentti maksaa matkakustannuksista, hakijan asuinpaikaksi katsotaan se paikka, johon parlamentti lähetti kutsun osallistua kilpailuun. Myöhemmin tapahtuneita osoitteenmuutoksia ei oteta huomioon.

Parlamentti totesi, että koska kyseessä oleva osoite oli Ugandassa, se hyväksyi velvoitteensa maksaa kantelijalle korvauksen täysimääräisenä eli 180 euron suuruisena. Koska kantelija oli jo saanut 60 euroa, jäljellä oleva määrä oli 120 euroa. Asiaa hoitavalle yksikölle annettiin ohjeet maksun suorittamiseksi.

Lisäksi parlamentti kertoi, että sen virkailijat tekevät kaikkensa noudattaakseen toimielimen toimiin sovellettavia sääntöjä ottaen asianmukaisesti huomioon moitteettoman varainhoidon periaatteet varainhoitoasetuksen 2 artiklan mukaisesti. Tässä tapauksessa kantelijan tiedettiin lentäneen Brysseliin Helsingistä eikä Ugandasta, mikä aiheutti ongelmia hyväksyä maksu enimmäismääräisenä. Tästä huolimatta asiaa hoitavalle henkilöstölle annettiin ohjeet sen varmistamiseksi, että kirjallisiin kokeisiin osallistuvien hakijoiden matkakustannusten korvausta koskevia sääntöjä sovelletaan kaikilta osin.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamiehen toimisto otti kantelijaan yhteyttä puhelimitse 4. lokakuuta 2000. Kantelija kertoi tämän keskustelun aikana, että hän oli tyytyväinen kantelun tulokseen.

Kantelija lähetti 24. lokakuuta 2000 kirjallisen ilmoituksen, jossa hän totesi lisäksi, että parlamentin maksama määrä ei kata kaikkia matkakustannuksia. Hän katsoi, että parlamentin olisi maksettava korvausta myös majoituskustannuksista.

PÄÄTÖS

1 Matkakustannusten asianmukainen korvaaminen

Kantelija väitti, että hän ei ollut saanut asianmukaista korvausta matkakustannuksistaan, sillä saadessaan kutsun osallistua kilpailuun hänen asuin- ja työpaikkansa olivat Ugandassa. Parlamentti vahvisti, että matkakustannusten korvausta koskevien sääntöjen 3 kohdan mukaan hakijan asuinpaikaksi katsotaan se paikka, johon parlamentti lähetti kutsun osallistua kilpailuun ja joka kantelijan tapauksessa oli Uganda. Se antoi sen vuoksi ohjeet maksaa kantelijalle korvausta enimmäismäärä eli 180 euroa.

2 Johtopäätös

Oikeusasiamies katsoi siten, että Euroopan parlamentti oli ryhtynyt tarvittaviin toimiin asian ratkaisemiseksi. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.2.2 Euroopan unionin neuvosto

OIKEUS SAADA TIETOJA ASIAKIRJOISTA

Päätös kanteluun 1259/99/ME Euroopan unionin neuvostoa vastaan

KANTELU

Kantelija pyysi tammikuussa 1999 erään tanskalaislehden puolesta saada tutustua muutama Euroopan unionin neuvoston asiakirjoihin. Kantelija lähetti asiaa koskevan muistutuskirjeen maaliskuussa 1999. Neuvosto ilmoitti kantelijalle huhti- ja toukokuussa 1999, että poikkeuksellisen suuren työmäärän vuoksi pyyntöä ei ole käsitelty tavanomaisessa määräajassa, ja se pyysi anteeksi tätä viivästystä. Neuvosto totesi, että kantelijan pyytämät asiakirjat ovat maahanmuuttoministerien laatimia eivätkä ne siten ole neuvoston asiakirjoja. Neuvosto neuvottelisi asiasta kuitenkin epävirallisesti asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa, ja kantelijalle ilmoitettaisiin näiden neuvottelujen tuloksesta. Kantelija lähetti neuvostolle uuden kirjeen syyskuussa 1999. Kantelija kanteli oikeusasiamiehelle lokakuussa 1999 ja väitti, että neuvosto oli viivytellyt aiheettomasti hänen pyyntönsä käsittelyssä.

TUTKIMUS

Neuvoston lausunto

Kantelu välitettiin neuvostolle. Neuvosto totesi lausunnossaan, että kantelijan pyytämät asiakirjat, niin kutsuttujen TREVI-asiakirjojen sarja, eivät ole neuvoston asiakirjoja, eikä neuvoston sääntöjä yleisön oikeudesta tutustua neuvoston asiakirjoihin voi soveltaa niihin⁵⁶. Menettelyn helpottamiseksi asianomaiset jäsenvaltiot tutkivat kuitenkin pyyntöä epävirallisesti. Kyseessä oli epätavallinen tapaus, sillä pyydettyjä asiakirjoja ei ollut saatavana edes neuvostossa tai sen pääsihteeristössä, joten asiakirjojen tutkimiseen ja jäsenvaltioiden kuulemiseen kului paljon aikaa. Neuvosto liitti lausuntoonsa kopion kantelijalle helmikuussa 2000 lähetetystä kirjeestä, jossa se kertoi soveltamastaan menettelystä ja pyysi anteeksi viivästystä. Neuvosto antoi kantelijalle luvan tutustua kymmeneen kantelijan pyytämästä kahdestatoista asiakirjasta.

⁵⁶ Neuvoston päätös 93/731/EY, tehty 20 päivänä joulukuuta 1993, yleisön oikeudesta tutustua neuvoston asiakirjoihin, EYVL 1993 L 340, s. 43.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamies välitti neuvoston lausunnon kantelijalle ja kehotti häntä esittämään huomautuksia. Kantelija ei lähettänyt kirjallisia huomautuksia. Oikeusasiamiehen sihteeristön kanssa käymässään puhelinkeskustelussa kantelija ilmoitti kuitenkin olevansa tyytyväinen saamiinsa asiakirjoihin.

PÄÄTÖS

1 Asiakirjoja koskevan pyynnön käsittely

Kantelija väitti, että neuvosto oli viivytellyt tarpeettomasti muutamia TREVI-asiakirjoja koskevan pyynnön käsittelyssä. Neuvosto pyysi viivästyttä anteeksi ja kertoi, miksi menettely oli kestänyt niin kauan. Kun asiasta oli kuultu jäsenvaltioita, kantelijalle annettiin lupa tutustua kymmeneen asiakirjaan kahdestatoista. Kantelija ilmoitti olevansa tyytyväinen saamiinsa asiakirjoihin.

2 Johtopäätös

Neuvoston lausunnosta ja kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että neuvosto oli ryhtynyt toimiin ratkaistakseen asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.2.3 Euroopan komissio

SOPIMUKSEN KAIKKIEN RAJAKUSTANNUSTEN KORVAAMINEN

Päätös kanteluun 142/99/BB Euroopan komissiota vastaan

KANTELU

C. ja H. kantelivat helmikuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle väitetystä hallinnollisesta epäkohdasta Euroopan komission toiminnassa koskien rajakustannusten korvaamista. Kantelijat olivat allekirjoittaneet 3. elokuuta 1994 rajakustannuksia koskevan tutkimussopimuksen Euroopan komission ja Nottinghamin yliopiston äyriäis- ja simpukkajätteen täydellistä bioteknistä hyödyntämistä koskevan sopimuksen STD 3 TS3-CT94-0343 *“Biotechnological Approaches to the Total Utilisation of Crustacean Shellfish and Shellfish waste”* yhteydessä. Kantelijat olivat saaneet normaalina ennakkomaksuna 40 prosenttia rajakustannuksistaan (44 000 ecua) vuonna 1995. Kantelijat odottivat saavansa rajakustannuksista 100-prosenttisen korvauksen, mutta pääosasto XII lähetti faksin, joka osoitti, että kantelijat saisivat vain 50-prosenttisen korvauksen.

Vuonna 1997 kantelijat valittivat toistuvasti hankkeen koordinaattorille ja rahoituspäällikölle ilman menestystä. He valittivat 25. tammikuuta 1998 ja 19. helmikuuta 1998 komission tieteestä, tutkimuksesta ja kehitystyöstä vastaavalle pääosastolle.

Kantelijat väittivät, että he noudattivat 100-prosenttisesti hanketta koskevia sitoumuksiinsa, mutta heidän rajakustannuksistaan korvattiin vain 50 prosenttia.

TUTKIMUS

Taustatietoja

Komissio ja Nottinghamin yliopisto neuvottelivat sopimuksesta joulukuun lopussa 1994 ja allekirjoittivat sen 31. tammikuuta 1995. Kantelijoiden yrittäminen oli assosioitunut sopimuspuoli.

Kantelijoiden pyyntöjen ja Nottinghamin yliopiston lähettämän faksin jälkeen komissio laati heidän pyynnöstään lisäyksen maaliskuussa 1998. Lisäyksen mukaan kantelijoille maksettaisiin lisäkustannukset kaikkien kustannusten sijasta hankkeen aloituspäivästä alkaen, joten lisäys oli heidän pyyntönsä mukainen.

Kun lisäys oli tehty, tapauksen taloushallinnosta vastaava komission virkailija otti Nottinghamiin useita kertoja yhteyttä – sähköpostitse, faksitse ja kirjeitse – selvittääkseen esitettyjä kustannuksia ja pyytääkseen puuttuvia asiakirjoja sekä tietoja loppumaksua varten.

Kantelijoiden mainitsemat 44 000 ecua olivat arvio hankkeen kokonaismenoista. Komission osuus perustui osallistujan todellisiin kustannuksiin. Komissio maksoi maaliskuussa Nottinghamin yliopistolle 40 prosentin ennakkomaksun kutakin osallistujaa kohti.

Komissio sai kautta koskevat lopulliset kustannus selvitykset useimmilta kumppaneilta 30. maaliskuuta 1998. Lomakkeet olivat puutteellisia ja toimeksisaajaan otettiin yhteyttä faksitse 7. huhtikuuta 1998 ja pyydettiin selvittämään jo lähetettyjä kustannus selvityksiä sekä lähettämään puuttuvat kustannus selvitykset komissiolle.

Komission lausunto

Komissio sai kaikki pyydetty talous selvitykset 12. huhtikuuta 1999 ja käynnisti välittömästi sopimuksen loppumaksun. Kantelijoiden osalta tämä maksu oli sovitettu aiemmin selvitettyihin kustannuksiin ja muodosti näin ollen kokonaissumman, joka olisi pitänyt maksaa sen lisäksi, mitä osallistuja oli jo saanut. Tämä tarkoitti sitä, että osallistujalle on maksettu kaikki hyväksyttävät kustannukset rajakustannussopimuksen mukaisesti.

LISÄTUTKIMUKSET

Koska kantelijat eivät tehneet huomautuksia, oikeusasiamiehen sihteeristö otti heihin yhteyttä puhelimitse 3. maaliskuuta 2000. Kantelijat ilmoittivat olevansa täysin tyytyväisiä rajakustannustensa korvaamiseen.

PÄÄTÖS

1 Sopimuksen STD 3 TS3-CT94-0343 “Biotechnological Approaches to the Total Utilisation of Crustacean Shellfish and Shellfish waste” rajakustannusten korvaaminen

1.1 Kantelijat väittivät, että he noudattivat 100-prosenttisesti hanketta koskevia sitoumuksiaan, mutta heidän rajakustannuksistaan korvattiin vain 50 prosenttia.

1.2 Komissio sai kaikki pyydetty rahoitus selvitykset 12. huhtikuuta 1999 ja komissio käynnisti välittömästi sopimuksen loppumaksun. Kantelijoiden osalta tämä maksu oli sovitettu aiemmin selvitettyihin kustannuksiin ja muodosti näin ollen kokonaissumman, joka olisi pitänyt maksaa sen lisäksi, mitä osallistuja oli jo saanut. Tämä tarkoitti sitä, että osallistujalle on maksettu kaikki hyväksyttävät kustannukset rajakustannussopimuksen mukaisesti.

1.3 Kantelijat ilmoittivat olevansa täysin tyytyväisiä rajakustannustensa korvaamiseen.

2 Johtopäätös

Komission lausunnosta ja kantelijoiden vastauksesta kävi ilmi, että komissio ryhtyi toimiin asian sopimiseksi ja kantelijat olivat tyytyväisiä siihen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**VIIVÄSTYNYT
MAKSU JA VIIVÄS-
TYMISESTÄ
JOHTUVAN
KORON LASKE-
MINEN**

*Päätös kanteluun
521/99/GG Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kantelija, joka on saksalainen yritys, oli tehnyt komissiolle töitä EU:n Phare-ohjelman puitteissa tehtyjen eri sopimusten perusteella (sopimukset nro 95-1224.00, 97-0450.00 ja 97-0647.00). Toukokuussa 1999 tehdyn kantelun mukaan komissio ei ollut maksanut seuraavia laskuja, joiden kokonaissumma oli noin 200 000 euroa: 1) sopimus nro 95-1224.00: laskut lähetetty 29. kesäkuuta 1998 ja erääntyneet 29. elokuuta; 2) sopimus nro 97-0450.00: laskut lähetetty 22. syyskuuta 1998 ja erääntyneet 22. marraskuuta 1998; 3) sopimus nro 97-0647.00: laskut lähetetty 21. tammikuuta 1999 ja erääntyneet 21. maaliskuuta 1999; laskut lähetetty 15. huhtikuuta 1999 ja erääntyvät 15. kesäkuuta 1999.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio esitti lausunnossaan seuraavat huomautukset:

1 Sopimus nro 95-1224.00: Laskut oli vastaanotettu 2. heinäkuuta 1998. Koska niissä oli useita vaateita, joita sopimus ei kattanut, komissio kiisti ne aluksi. Siksi tilanteen todentaminen ja kiistettyjä vaateita koskevan sovintoratkaisun neuvottelemisen kesti jonkin aikaa, ja koko summan maksuja lykättiin periaatteen vuoksi, kunnes sopimukseen päästiin. Sopimus allekirjoitettiin 26. heinäkuuta 1999 ja sovittu summa maksettiin 29. heinäkuuta 1999.

2 Sopimus nro 97-0450.00: Laskut, jotka oli vastaanotettu 23. lokakuuta 1998, oli voitu maksaa vasta loppukertomuksen hyväksymisen jälkeen. Erityisesti komission yksiköiden suuren työmäärän vuoksi loppukertomus hyväksyttiin vasta 27. huhtikuuta 1999. Maksut suoritettiin 27. toukokuuta 1999.

3 Sopimus nro 97-0647.00: Laskut, jotka oli päivätty 21. tammikuuta 1999, vastaanotettiin 10. helmikuuta 1999 ja hyväksyttiin "maksukelpoiseksi todetuksi" 29. huhtikuuta 1999 ja maksettiin 25. toukokuuta 1999. Laskut, jotka oli päivätty 15. huhtikuuta 1999, oli vastaanotettu 21. huhtikuuta 1999 ja maksettu 15. kesäkuuta 1999.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija väitti, että komission kiistämät sopimukseen nro 95-1224.00 liittyvät vaatteet liittyivät vain pieneen osaan laskuja. Laskujen kiistämätön osa olisi voitu maksaa. Lisäksi komissio oli tuonut asian esiin yli kuukausi maksuajan päättymisen jälkeen ja kantelija oli heti lähettänyt kiistettyä vaadetta koskevat asiakirjat. Sovittelumenettely oli kuitenkin kestänyt noin kahdeksan kuukautta. Kantelija korosti sitä, että maksun viivästyminen oli vaarantanut yrityksen toiminnan jatkumisen ja aiheuttanut lisäkustannuksia korkojen ja hallinnollisen työmäärän vuoksi. Kantelija väitti myös, että korko, johon se sopimuksia koskevien yleisten ehtojen mukaan oli oikeutettu, ei riittänyt kattamaan näitä kustannuksia.

Kantelija vaati siksi komissiota maksamaan viivästyimisistä korkoa yhteensä 3 356,39 euroa:

- 1 Sopimus nro 95-1224.00: 1 431,17 euroa korkoa 275 päivän viivästyimisestä
- 2 Sopimus nro 97-0450.00: 529,13 euroa korkoa 187 päivän viivästyimisestä
- 3 Sopimus nro 97-0647.00: 1 396,09 euroa korkoa 85 päivän viivästyimisestä

Komission toinen lausunto

Kantelijan esittämää lisävaatimusta koskevassa lausunnossaan komissio selitti, että se ei voinut käyttää muita korkokantoja kuin asianmukaisten sopimusten yleisissä ehtoissa

mainitut (2,5% ja 4,5%). Se korosti, että sen näkemyksen mukaan kokonaissumma 2 364,03 euroa (josta 1 117,78 euroa oli jo maksettu) oli riittävä. Komissio esitti kyseisistä sopimuksista seuraavat erityiset huomautukset:

1 Sopimus nro 95-1224.00: Kiistämätön laskujen summa (30 812, 94 euroa) olisi voitu maksaa 60 päivän laillisena maksuaikana. Komissio laski siksi tämän summan koron 2,5%:n mukaan 359 päivän viivästyksen perusteella, jolloin lopputulos oli 757,66 euroa.

2 Sopimus nro 97-0450.00: Viivästysaika laskettiin laskujen vastaanottamispäivästä. Viivästymiset olivat siten 175 ja 176 päivää. Näin ollen erääntyneiden korkojen määrä oli 488,59 euroa.

3 Sopimus nro 97-0647.00: Koska viivästyminen laskettiin alkavaksi päivästä, jolloin komissio oli saanut laskut, viivästyspäiviä oli ollut 69, kun komissio maksoi 1 117,78 euroa 1. maaliskuuta 2000. Viivästymisen laskeminen päättyi päivään, jona komission tiliä veloitettiin, eikä toimeksisaajan tilin hyvityspäivällä ollut merkitystä.

Kantelijan huomautukset

Kantelija ei esittänyt huomautuksia komission toisesta lausunnosta.

PÄÄTÖS

1 Erääntyneiden maksujen laiminlyönti

1.1 Kantelija väitti, että Euroopan komissio ei ollut maksanut useita yhteensä 200 000 euron summia, jotka olivat erääntyneet kantelijan komission kanssa tekemän sopimuksen perusteella.

1.2 Komissio vastasi maksaneensa myöhemmin kaikki erääntyneet summat.

1.3 Komissio oli siten ryhtynyt toimenpiteisiin täyttääkseen kantelijan tämän vaatimuksen.

2 Myöhästyneestä maksusta kertyneen koron laiminlyönti

2.1 Kantelija vaati lisäksi komissiota maksamaan viivästymisistä korkoa yhteensä 3 356,39 euroa.

2.2 Komissio vastasi, että sen näkemyksen mukaan korkoa olisi maksettava vain yhteensä 2 364,03 euroa (josta 1 117,78 euroa oli jo maksettu). Komissio esitti oikeusasiamiehelle myös selvityksen syistä, joiden vuoksi sen täytyi mielestään maksaa vain tämä pienempi summa.

2.3 Kantelija ei tehnyt huomautuksia komission lausunnosta.

2.4 Käsiteltävänä oleva väite koski komission ja kantelijan välisen sopimuksen mukaisia velvoitteita.

2.5 EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamiehellä on valtuudet ottaa vastaan kanteluja "yhteisön toimielinten ja laitosten toiminnassa ilmeneistä epäkohdista". Oikeusasiamies katsoo, että kyseessä on hallinnollinen epäkohta silloin, kun julkinen laitos ei toimi sitä sitovan säännön tai periaatteen mukaisesti⁵⁷. Hallinnollinen epäkohta voi näin ollen ilmetä myös silloin, kun on kyse yhteisöjen toimielinten tai laitosten tekemien sopimusten velvoitteiden täyttämisestä.

⁵⁷ Katso vuosikertomus 1997, s. 21 alkaen.

2.6 Oikeusasiamies kuitenkin katsoo, että tällaisissa tapauksissa suoritettavien tarkistusten laajuus on väistämättä rajallinen. Oikeusasiamies on erityisesti sitä mieltä, että hänen ei pidä yrittää selvittää, oliko jompikumpi osapuoli rikkonut sopimusta kiistanalaisessa tilanteessa. Sitä kysymystä voisi käsitellä tehokkaasti vain toimivaltainen tuomioistuin, jolla olisi mahdollisuus kuulla osapuolten perusteluja sovellettavan kansallisen lain osalta ja arvioida kiistanalaisia tosiasioita.

2.7 Oikeusasiamies on näin ollen sitä mieltä, että sopimuskiistoja koskevissa tapauksissa on oikeutettua rajoittaa tutkimus sen selvittämiseen, onko yhteisön toimielin tai laitos toimittanut hänelle aukottoman ja järkevän selonteon toimimensa oikeusperustasta ja siitä, miksi se uskoo oman näkemyksensä sopimustilanteesta olevan oikea. Jos asia on näin, oikeusasiamies tekee sen johtopäätöksen, että hänen tutkimuksensa perusteella ei ole ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Tämä johtopäätös ei vaikuta osapuolten oikeuteen tutkituttaa sopimuskiistansa ja sopia se virallisesti toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

2.8 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio on esittänyt aukottoman ja järkevän selonteon syistä, joiden perusteella se katsoi, että kantelijalle maksettavaksi oli erääntynyt vain komission laskema pienempi summa.

2.9 Näissä olosuhteissa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa tämän vaatimuksen osalta.

JOHTOPÄÄTÖS

Kantelun johdosta suoritettua Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella Euroopan yhteisöjen komission toiminnassa ei ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

MYÖHÄSTYNEEN MAKSUN KORKO

*Päätös kanteluun
601/99/IJH Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

A. kanteli toukokuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle European Human Rights Foundationin (EHRF) puolesta Euroopan komission pääosasto 1A:ta vastaan. Hänen väitteensä olivat seuraavat:

(i) Phare-sopimuksen 97/0514 perusteella erääntyneet 172 535 ecua oli maksettu 101 päivän kuluttua laskun vastaanottamisesta, kun sopimuksen mukaan pisin viivästyminen on 60 päivää.

(ii) Komissio oli väärin perustein kieltäytynyt maksamasta 1 551,63 ecun korkoa, joka oli erääntynyt sopimuksen mukaisesti huomattavan viivästymisen vuoksi.

Kantelija vaati myös lisäkorkoa maksamattomalle korolle alkaen päivästä, jolloin se olisi pitänyt maksaa.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komissio selitti, että se oli saanut laskun 20. tammikuuta mutta laskua ei maksettu heti, koska rahoituksesta vastaava yksikkö oli pyytänyt hankkeen hallinnoinnista vastaavaa toiminnallista yksikköä hankkimaan lisää aineistoa EHRF:ltä, joka toimitti sen faksilla 28. huhtikuuta 1998. Maksumääräys annettiin 9. kesäkuuta 1998 ja komission tiliä veloitettiin 19. kesäkuuta 1998. Näissä olosuhteissa komissio oli alun perin kiistänyt viivästyneen maksun korkovaatimuksen, mutta päästäkseen asiassa sovintoratkaisuun ilman pitkäaikaista kiistaa komissio maksoi lopulta 17. kesäkuuta 1999 EHRF:lle 1 628,45 euroa, joka veloitettiin komission tililtä 30. kesäkuuta 1999.

Kantelijan huomautukset

Ennen kuin oikeusasiamies sai komission lausunnon, kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle kirjeitse, että komissio oli suostunut maksamaan vaaditun summan.

Tammikuussa 2000 EHRF vahvisti oikeusasiamiehen toimistolle puhelimitse, että maksu oli suoritettu ja että asia oli ratkennut siten tyydyttävästi.

PÄÄTÖS

1 Kantelija väitti, että komissio oli ylittänyt Phare-sopimuksen mukaisen laskun maksamisen määräajan ja kieltäytynyt väärin perustein maksamasta korkoa, joka oli erääntynyt huomattavan viivästymisen vuoksi.

2 Komissio ilmoitti sopineensa asian maksamalla vaaditun summan. Kantelija vahvisti, että se oli tosiaankin saanut maksun ja että asia oli siten ratkennut tyydyttävällä tavalla.

Johtopäätös

Komission lausunnosta ja kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että komissio oli ryhtynyt toimiin asian sopimiseksi ja kantelija oli tyytyväinen siihen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

VALTION TUET: VÄITE, JONKA MUKAAN KOMISSIO EI KÄSI- TELLETTÄ VALITUSTA ASIANMUKAISESTI

*Päätös kanteluun
879/99/IP Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kantelijat kantelivat heinäkuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle yhtiön "Terminal Rinfuse Genova s.p.a." (TRG) asianajajina Euroopan komissiota vastaan.

TRG toimii terminaalinpitäjänä Savonan satamassa (Italiassa), missä se lastaa ja purkaa hiiltä ja kiinteää irtolastia. Toinen yhtiö, Funiviaria Alto Tirreno s.p.a. (Funiviaria), suorittaa vastaavia palveluja ja hoitaa myös köysiratajärjestelmää, jota tarvitaan hiilen ja kiinteän irtolastin kuljettamiseen sataman ulkopuolisiin varastotiloihin.

Kantelijat jättivät TRG:n puolesta 8. helmikuuta 1996 Euroopan komissiolle valituksen, jossa he väittivät, että Italian hallitus oli myöntänyt Funiviarialle laitonta valtion tukea yhtiön tiettyjen tappioiden kattamiseen. He ilmaisivat myös huolensa Italian viranomaisen hankkeesta, jolla rahoitetaan suurten irtolastitavaroiden lastaamiseen ja purkamiseen tarkoitettua uuden terminaalin rakentamista Savonan satamaan, koska heidän mielestään hanke hyödyttäisi pelkästään Funiviariaa.

Kantelijat pyysivät komissiota ilmaisemaan kantansa Italian hallituksen päätöksestä myöntää valtion tukea Funiviarialle yhteisön oikeuden vastaisesti sekä tutkimaan, onko hallituksella lisäsuunnitelmia tukea tätä yhtiötä uuden terminaalin rakentamisessa.

Helmikuusta 1996 heinäkuuhun 1999 kantelijat kävivät säännöllistä kirjeenvaihtoa komission yksiköiden kanssa ja toimitti komissiolle lisätietoja korostaen heidän valitustaan koskevan päätöksen kiireellisyyttä.

Kantelijat pyysivät oikeusasiamiestä puuttumaan asiaan saadakseen komissiolta lopullisen päätöksen. Heidän mielestään toimitin käytti asian tutkimiseen huomattavan paljon aikaa.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komissio selitti lausunnossaan, että arvioituaan alustavasti kaikkia kantelijoiden toimittamia osatekijöitä se pyysi Italian hallitukselta lisätietoja väitetystä Funiviarian tappioiden kattamiseen myönnetystä tuesta. Komissio muistutti myös asiaan liittyviä viranomaisia EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta velvollisuudesta antaa komissiolle ajoissa tieto tuen myöntämisestä.

Kesäkuussa 1997 komission yksiköt lähettivät muistutuksen Italian hallitukselle, joka vastasi siihen 11. kesäkuuta 1997 päivätyllä kirjeellä. Sen jälkeen komissio ja kumpikin kantelija sekä Italian viranomaiset olivat useita kertoja yhteydessä ja tapasivat 11. joulukuuta 1997 sekä 29. toukokuuta 1998.

Italian hallitus tiedotti 28. heinäkuuta 1998 komissiolle suunnitelmista myydä Funiviaria. Tämän uuden osatekijän perusteella toimitus lähetti kansallisille viranomaisille uuden kirjeen ja pyysi saada tietoja Savonan sataman uuden terminaalien rakennushankkeesta. Koska vastausta ei saatu, 13. tammikuuta 1999 lähetettiin muistutus.

Lisäksi kantelijat vaativat maaliskuussa 1999 tietoja tapauksen viime vaiheista. Vaatimukseen vastattiin puhelinkeskustelussa 28. huhtikuuta 1999, kirjeessä 30. huhtikuuta 1999 ja kokouksessa 20. toukokuuta 1999.

Mitä tulee siihen, että komissio ei ollut tehnyt lopullista päätöstä kantelijoiden vuonna 1996 tekemästä valituksesta, toimitus muistutti tietyistä menettelyjä koskevista säännöistä, joita valtiontukitapauksissa on noudatettava. Valituksen saatuaan komissio kirjoittaa asianomaiselle jäsenvaltiolle ja ilmoittaa sille väitteestä ja pyytää joissakin tapauksissa lisätietoja. Tässä tapauksessa tarkka tutkimus oli tarpeen, koska asiaan liittyvät näkökohdat olivat niin monimutkaisia.

Lopuksi komissio korosti sitä, että sen yksiköt olivat antaneet kantelijoille säännöllisesti selviä ja tarkkoja selontekoja tapauksen etenemisestä ja tiedottaneet heille tutkimuksen vaiheista sekä vaikeuksista.

Kantelijoiden huomautukset

Komission lausunnosta esittämissään huomautuksissa kantelijat korostivat sitä, että selvittääkseen toimituksen lausunnon joitakin kohtia he olivat katsoneet tarpeelliseksi tavata tapausta käsittelevät virkailijat. Tapaaminen järjestettiin komission tiloissa Brysselissä 6. joulukuuta 1999. Tapaamisen aikana virkailijat ilmoittivat kantelijoille, että pääosasto VII:n (liikenne) yksiköiden laatima päätös oli jo toimitettu pääosasto IV:lle (kilpailuasiat) ja oikeudelliselle yksikölle tutkittavaksi. Kantelijat kiittivät myös oikeusasiamiestä tämän ponnisteluista tapauksen ratkaisemiseksi.

PÄÄTÖS

1 Väite, jonka mukaan komissio ei käsitellyt valitusta asianmukaisesti

1.1 Kantelijat, jotka olivat tehneet Euroopan komissiolle valituksen helmikuussa 1996, väittivät, että toimitus ei ollut käsitellyt sitä asianmukaisesti. He tähdensivät sitä, että kolmen vuoden aika, joka komissiolta kului päätöksen antamiseen heidän tapauksessaan, on erittäin pitkä ja siten hallinnollinen epäkohta.

1.2 Lausunnossaan komissio selvitti yksityiskohtaisesti toimia, joihin se oli ryhtynyt tapausta tutkiessaan. Toimitus korosti, että sen yksiköt olivat antaneet kantelijoille säännöllisesti kaikki pyydyt selitykset tapauksen edistymisestä. Se painotti myös sitä, että

päätöksen tekoon kulunut pitkä aika johtui tapauksen monimutkaisuudesta ja Italian viranomaisille lähetetyistä useista tiedonantopyynnöistä.

1.3 Koska kantelijoiden huomautuksista kävi ilmi, että heille ilmoitettiin 6. joulukuuta 1999 komission yksiköiden kanssa pidetyn tapaamisen aikana, että pääosasto VII oli laatinut päätöksen ja toimittanut sen pääosasto IV:n ja oikeudellisen yksikön tutkittavaksi, oikeusasiamies otti yhteyttä kantelijoihin varmistaakseen, että he ovat tyytyväisiä tutkimuksen tulokseen.

1.4 Kantelijat vahvistivat aiemmat tiedot ja lisäsivät, että komissio oli ilmoittanut heille, että lopullinen päätös oli tehty 22. joulukuuta 1999 ja lähetetty toimivaltaisille yksiköille käännettäväksi ja sen jälkeen Italian viranomaisille, minkä jälkeen se annettaisiin tiedoksi kantelijoille. He kiittivät myös oikeusasiamiestä tämän ponnisteluista tapauksen ratkaisemiseksi tyydyttävällä tavalla.

2 Johtopäätös

Kantelijoiden antamien tietojen ja Euroopan komission lausunnon perusteella voitiin todeta, että komissio oli sopinut tapauksen kantelijoita täysin tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

INTERREG II - OHJELMAAN KUULUVAN SOPI- MUKSEN TEKE- MISTÄ KOSKEVAT EHDOT

*Päätös kanteluun
1043/99/(IJH)/MM
(luottamuksellinen)
Euroopan komissiota
vastaan*

Kantelija kanteli oikeusasiamiehelle erään eturyhmän puolesta 9. syyskuuta 1999. Kantelu koski sitä, että komissio vaati jokaiselta eturyhmään kuuluvalla organisaatiolla erillistä sitoumusta edellytyksenä Interreg II -ohjelmaan kuuluvan sopimuksen tekemiselle.

Euroopan oikeusasiamies lähetti kantelun Euroopan komissiolle 23. marraskuuta 1999 lausuntoa varten, joka välitettiin kantelijalle 21. helmikuuta 2000. Komissio totesi, että se on saanut sillä välin kaikki vaaditut viisi sitoumusta ja että kyseessä olevalle hankkeelle on myönnetty tukea.

Kantelija ilmoitti puhelimitse 18. syyskuuta 2000 olevansa tyytyväinen kantelun tulokseen.

Oikeusasiamies pani merkille, että tapaus oli ratkaistu molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla, ja lopetti asian käsittelyn.

KOMISSIO SUOSTUI PERUUT- TAMAAN PERINTÄ- MÄÄRÄYKSEN

*Päätös kanteluun
1264/99/IP Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kantelija kanteli lokakuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle espanjalaisen yhtiön "Zumos y Conservas de Almería, S.A." (TRG) asianajajan ominaisuudessa Euroopan komissiota vastaan. Kantelu liittyi komission epäoikeudenmukaiseksi väitettyyn päätökseen peruuttaa päätöksessä C(86) 2100/525 ennakoitu lopullinen maksusuutensa.

Espanjalainen yhtiö "Zumos y Conservas de Almería, S.A." osallistui 15. helmikuuta 1977 yhteisistä toimenpiteistä maataloustuotteiden käsittelyn ja kaupan pitämisen olosuhteiden parantamisesta annetun yhteisön asetuksen (ETY) N:o 355/77 mukaiseen ehdotuspyyntöön⁵⁸. Sen hanke hyväksyttiin ja komissio päätti myöntää yhtiölle 115 342 000 Espanjan pesetan suuruisen EMOTR:n rahoitustuen (komission päätös C(86) 2100/525).

Kesäkuun 6. päivänä 1994 antamallaan päätöksellä C(94) 1181 komissio päätti perua tuen ja pyysi kantelijaa maksamaan takaisin 63 782 712 Espanjan pesetan suuruisen ennakkomaksun.

⁵⁸ EYVL N:o L 051, 23.2.1977, s. 1–6.

Kantelija pyysi komissiota harkitsemaan päätöstään uudelleen ja korosti, että yhtiö oli aina toiminut ohjelman määräysten mukaisesti.

Tutkittuaan kantelijan tapausta toimittelemalla vastasi 5. lokakuuta 1999, että alkuperäisen kannan muuttamiseen ei ollut syytä. Kantelija kirjoitti oikeusasiamiehelle. Kantelussaan hän väitti, että komission päätös pyytää häntä maksamaan takaisin ennakkomaksu oli epäoikeudenmukainen ja huonosti perusteltu. Hänen mukaansa päätös tulisi siksi mitätöidä.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio lähetti 8. helmikuuta 2000 lausuntonsa, jossa se ilmoitti oikeusasiamiehelle, että sen yksiköt käsittelevät edelleen tapausta ottaen huomioon kantelijan oikeusasiamiehelle tekemässä kantelussa esittämät väitteet. Koska tapauksen tutkimus ei ollut valmis, komissio sitoutui tekemään päätöksen mahdollisimman pian ja tiedottamaan siitä oikeusasiamiehelle.

Komissio ilmoitti 25. huhtikuuta 2000 oikeusasiamiehelle tehneensä lopulta päätöksen asiassa.

Toimittelemalla selitti, että 63 782 712 Espanjan pesetaa vaadittiin maksamaan takaisin sen perusteella, että komissio päätti 6. kesäkuuta 1994 peruuttaa ohjelman edunsaajan toiminnan ollessa sillä hetkellä keskeytynyt.

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 355/77 19 artiklan 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

Rahaston tuen myöntämisaikana tarkoitusta varten nimetty jäsenvaltion viranomais- tai virasto toimittaa komission pyynnöstä sille kaikki asiaan liittyvät asiakirjat, jotka todistavat, että kunkin hankkeen rahoituskelliset tai muut olosuhteet ovat täyttyneet (...) komissio voi päättää (...) lopettaa, pienentää tai keskeyttää rahaston tuen: (...) jos edunsaaja ei vastoin hakemuksensa tietoja ja tuen myöntämistä koskevan päätöksen määräyksiä ole aloittanut työtä kahden vuoden kuluessa päätöksen tiedonantopäivästä eikä toimitannut ennen mainitun ajanjakson päättymistä riittävää vakuutusta siitä, että hanke toteutetaan. Päätöksestä ilmoitetaan kyseiselle jäsenvaltiolle ja edunsaajalle. (...)

Komissio kuitenkin korosti sitä, että tapauksen huolellisessa tutkimuksessa kävi ilmi, että asiaan kuuluvasta päätöksestä ei voitu ilmoittaa edunsaajalle. Päätös voidaan panna toimeen vasta, kun se on annettu tiedoksi. Koska se ei ollut mahdollista, komissio suostui peruuttamaan perintämääräyksen.

Toimittelemalla korosti myös sitä, että se ei aikonut antaa uutta ilmoitusta 6. kesäkuuta 1996 annetusta päätöksestä N:o C(94) 1181, koska Espanjan viranomaisten mukaan edunsaaja oli aloittanut jälleen toimintansa.

Komissio ilmoitti tutkivansa edelleen mahdollisuutta aloittaa uusi käsittely tuen lakkauttamiseksi tai pienentämiseksi neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4253/88 perusteella. Siinä tapauksessa käsittely alkaisi komission edunsaajalle lähettämällä kirjeellä, jossa tätä pyydetäisiin kommentoimaan komission esittämiä epäkohtia.

Kantelijan huomautukset

Komission lausunnosta esittämässään huomautuksissa kantelija suhtautui myönteisesti komission päätökseen suostua peruuttamaan 63 782 712 Espanjan pesetan suuruisen ennakkomaksun palauttamisvaatimus.

Kantelija kiitti myös oikeusasiamestä tämän ponnisteluiden tapauksen ratkaisemiseksi ja katsoi, että kantelun tavoitteet täyttyivät täysin.

PÄÄTÖS

Kantelijan antamien tietojen ja Euroopan komission lausunnon perusteella voitiin todeta, että komissio oli sopinut tapauksen kantelijaa täysin tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

AVOIMEN KILPAILUN KIRJAL- LISEEN KOKEESEEN OSALLISTUMISEN EPÄÄMINEN

*Päätös kanteluun
1478/99/OV Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

L. kanteli joulukuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle siitä, että hänen ei annettu osallistua avoimen kilpailun KOM/C/3/99 kirjalliseen kokeeseen, jonka Euroopan komissio järjesti hollannin kielen konekirjoittajien (C5/C4) palvelukseenottamiseksi. Kantelun mukaan olennaiset tosiseikat olivat seuraavat:

Ensimmäiset valintakokeet järjestettiin 7. heinäkuuta 1999. Kilpailun valintalautakunta kuitenkin ilmoitti 15. lokakuuta 1999 kantelijalle, että hänellä ei ole kilpailuilmoituksen kohdassa IV.B.2 mainittua riittävää ammatillista kokemusta ja että hän ei siksi voinut osallistua kilpailun kirjallisiin kokeisiin. Kantelija kirjoitti 20. lokakuuta 1999 valintalautakunnalle ja ilmoitti, että hänellä oli tutkinnon suorittaneena sihteerinä kolmen vuoden ammatillinen kokemus, minkä valintalautakunta voi varmistaa hänen hakemuksensa mukana lähetetyistä asiakirjoista.

Kantelija pyysi kirjeessään saada käyttöönsä valintakokeidensa tulokset ja yksityiskohtaiset perustelut sille, miksi hänet suljettiin pois kirjallisista kokeista. Valintalautakunta ei kuitenkaan vastannut hänen alkuperäisiin kirjeisiinsä ja kahteen faksiin, jotka oli päivätty 8. ja 11. marraskuuta 1999.

TUTKIMUS

Kantelijan oikeusasiamiehelle 8. joulukuuta 1999 lähettämästä sähköpostiviestistä kävi ilmi, että kilpailun valintalautakunta oli 6. joulukuuta 1999 lopulta päättänyt sallia kilpailijan osallistua 21. tammikuuta 2000 järjestettäviin kirjallisiin kokeisiin. Kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle olevansa tyytyväinen tulokseen.

PÄÄTÖS

1 Väite avoimen kilpailun KOM/C/3/99 kirjalliseen kokeeseen osallistumisen epäamisestä

1.1 Kantelija väitti, että kilpailun KOM/C/3/99 valintalautakunta oli 15. lokakuuta 1999 tekemässään päätöksessä sulkenut hänet pois kirjallisista kokeista, koska hänellä ei ollut kilpailuilmoituksessa vaadittua ammatillista kokemusta. Kantelija kirjoitti siksi valintalautakunnalle valittaakseen mainitusta päätöksestä ja pyytääkseen tarkkoja perusteluja sille, miksi hänet suljettiin pois kilpailusta. Valintalautakunta ei kuitenkaan vastannut hänen kirjeeseensä.

1.2 Kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle 8. joulukuuta 1999, että kilpailun valintalautakunta oli lopulta päättänyt antaa hänen osallistua kirjallisiin kokeisiin, jotka järjestetään 21. tammikuuta 2000, ja että hän oli tyytyväinen tähän lopputulokseen.

2 Johtopäätös

Kantelijan 8. joulukuuta 1999 päivätystä viestistä kävi ilmi, että komissio oli ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin asian sopimiseksi ja että kantelija oli niihin tyytyväinen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

KESKUSKIRJASTON MAKSAMATTOMAT LASKUT

*Päätös kanteluun
1527/99/MM Euroopan
komissiota vastaan*

P. esitti oikeusasiamiehelle joulukuussa 1999 erään saksalaisen kustantamon puolesta kantelun, jossa hän väitti Euroopan komission pääkirjaston jättäneen maksamatta laskunsa. Kantelun mukaan keskuskirjasto ei lopulta halunnutkaan tilaamiaan lehtisiä ja kirjoja, vaan palautti ne vasta pitkän viivästymisen jälkeen huonossa kunnossa, jolloin palautettuja tuotteita ei enää voitu hyvittää. Euroopan komissio ei ollut maksanut 10. joulukuuta 1999 mennessä 12:ta laskuaan, joiden kokonaissumma oli 1 161,59 DM.

Kantelu välitettiin Euroopan komissiolle lausuntoa varten.

Kantelija ilmoitti Euroopan oikeusasiamiehelle 2. toukokuuta 2000 lähettämässään kirjeessä, että ongelma on ratkaistu, sillä komission keskuskirjasto oli sillä välin maksanut kaikki erääntyneet laskut, ja että asiakassuhde jatkuu.

Oikeusasiamies pani merkille, että tapaus oli ratkaistu molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla, ja katsoi siten, että asia on loppuun käsitelty.

KOMISSION VIRKAILIJOIDEN PALKAN PIDÄTTÄ- MISTÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

*Päätös kanteluun
103/2000/GG (luotta-
muksellinen) Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kantelija oli Euroopan komissiossa Brysselissä työskentelevän virkamiehen vaimo. Avioliiton päätyttyä eroon kantelija yritti saada perittyä saatavia, joita hänellä oli entiseltä mieheltään. Hän otti siksi yhteyttä komissioon, jotta se pidättäisi saatavat hänen entisen miehensä palkasta. Kävi kuitenkin ilmi, että palkasta voitiin pidättää vain pieni osa. Tämä johtui siitä, että komissio oli määrännyt, että palkanpidätys voidaan tehdä vain 1 900 euroa kuukaudessa ylittävästä palkan osasta. Belgian lain mukaan palkkasumma, josta pidätystä ei voida tehdä, on 961,82 euroa.

Kantelija esitti vastalauseen komission soveltamaa toimintatapaa kohtaan.

TUTKIMUS

Kantelu välitettiin komissiolle huomautuksia varten.

Komission lausunto

Komissio selvitti lausunnossaan, että tämä johtui aiemmin tehdystä virheestä, jonka vuoksi virkamiesten palkan rajaksi, jonka ylittävältä osalta pidätys voidaan tehdä, oli määrätty suurempi summa kuin kansallisen lain määräämä summa. Komissio korosti, että kantelija oli yrittänyt periä saataviaan Belgiassa ja sen vuoksi olisi sovellettava Belgian lakia ja sen määräämää vähimmäissummaa. Se ilmoitti oikeusasiamiehelle ryhtyvänsä tarvittaviin toimenpiteisiin kantelijan tapauksen suhteen.

Kantelijan huomautukset

Kantelija kiitti huomautuksissaan oikeusasiamiestä tämän ponnisteluista. Hän kuitenkin varasi itselleen oikeuden kääntyä uudelleen oikeusasiamiehen puoleen, jos komissio ei noudata Belgian lain asianmukaisia määräyksiä.

PÄÄTÖS

1 Kansallisen lain noudattamisen laiminlyönti

1.1 Kantelija väitti komission määränneen, että Brysselissä työskentelevien virkamiesten palkanpidätys voidaan tehdä vain 1 900 euroa kuukaudessa ylittävästä palkan osasta, kun Belgian lain mukaan palkkasumma, josta pidätystä ei voida tehdä, on 961,82 euroa.

1.2 Komissio vastasi, että tämä johtui aiemmin tehdystä virheestä, jonka vuoksi virkamiesten palkan rajaksi, jonka ylittävältä osalta pidätys voidaan tehdä, oli määrätty suurempi summa kuin kansallisen lain määräämä summa. Se ilmoitti lisäksi ryhtyvänsä tarvittaviin toimenpiteisiin kantelijan tapauksen suhteen.

1.3 Kävi ilmi, että komissio oli ryhtynyt tarvittaviin toimenpiteisiin asian sopimiseksi ja että kantelija oli niihin tyytyväinen.

2 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen käsiteltävänä olevan kantelun tutkimuksissa kävi ilmi, että komissio oli ryhtynyt toimiin asian sopimiseksi ja kantelija oli tyytyväinen siihen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

VIIVÄSTYNYT MAKSU

*Päätös kanteluun
171/2000/IJH
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Tammikuussa 2000 kantelija I. väitti, että komissio ei ollut maksanut hänelle palkkioita ja menoja työstä, jonka hän oli tehnyt Brysselissä heinäkuussa 1999 ja josta hän oli lähettänyt laskun 26. heinäkuuta 1999.

Kantelijan mukaan komission yksiköt ilmoittivat hänelle, että maksun viivästymisen syynä oli kaksi hänen matkakulujensa osaa, jotka muodostivat yhteensä 1,25 prosenttia laskusta. Ensimmäinen osa koski metromatkoja: komissio pyysi kantelijaa toimittamaan käytetyt liput, minkä hän teki. Toinen osa koski reittiä, jota kantelija oli käyttänyt matkustaessaan Suomesta Brysseliin. Kantelijan mukaan komissio ei ollut ymmärtänyt, että suomalaisille on tavallista olla heinäkuussa kesämökillä ja että se selitti hänen reittinsä Brysseliin.

Kantelija katsoi, että maksun suorituksen viivästyminen oli erityisen vakavaa, koska noin 4 000 euroa eli 44,2 prosenttia laskusta muodostui juoksevista menoista.

Kantelija viittasi myös oikeusasiamiehen omasta aloitteesta tekemään komission myöhästyneitä maksuja koskevaan tutkimukseen (OI/5/99/IJH) ja totesi, että hänen mielestään tässä tapauksessa syntyneet ongelmat johtuivat komission rahoituksen valvonnasta ja että maksujen suorittamiseen tulisi ottaa käyttöön hajautetumpi järjestelmä.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komission lausunto oli seuraava:

“Maksua koskeva kantelu on oikeutettu. Maksu viivästyi epätavallisen paljon käsittelyn kaikissa vaiheissa maksumääräyksen antaneesta yksiköstä yhteiseen varainhoitoelimeen. Viivästyminen johtui osin siitä, että maksutiedot eivät olleet maksusääntöjen mukaiset. Se, että edunsaajalta oli pyydettävä lisätietoja, aiheutti vain pienen osan viivästyksestä eikä ole hyväksyttävä selitys.

Maksu suoritettiin 29. helmikuuta 2000 ja pankin arvopäivä oli Sincomin mukaan 9. maaliskuuta 2000. Edunsaajalle lähetettiin anteeksipyyntökirje ja hänelle maksetaan korkoa viivästyneestä maksusta.

Asiaa käsitellyttä henkilöstöä muistutettiin siitä, että heidän tulee kiinnittää erityistä huomiota maksutietojen nopeaan käsittelyyn, jos ne eivät ole muodollisesti tai sisällöllisesti täysin sääntöjen mukaisia.”

Siihen mennessä kun oikeusasiamies sai komission lausunnon, kantelija oli jo ilmoittanut oikeusasiamiehelle kirjeitse, että komissio oli maksanut eräänntyneen maksun. Siksi tuntui tarpeettomalta pyytää kantelijaa esittämään huomautuksia komission lausunnosta.

PÄÄTÖS

1 Palkkioiden ja menojen viivästynyt maksaminen

Kantelija väitti, että komissio oli maksanut hänen palkkionsa ja menonsa yli seitsemän kuukautta myöhässä. Komissio myönsi, että kantelu oli oikeutettu, ja suoritti erääntyneen maksun korkoineen sekä esitti anteeksipyyntönsä kantelijalle. Komissio ryhtyi siksi tarvittaviin toimenpiteisiin asian sopimiseksi ja kantelija oli siihen tyytyväinen.

2 Viivästyneen maksun syyt

2.1 Kantelija esitti myös huomautuksia hänen tapaukseensa liittyvän myöhästyneen maksun syistä. Hän katsoi, että ongelmat johtuivat komission rahoituksen valvonnasta ja että maksujen suorituksessa olisi syytä ottaa käyttöön hajautetumpi järjestelmä.

2.2 Komissio totesi, että maksu viivästyi huomattavasti käsittelyn kaikissa vaiheissa maksumääräyksen antaneesta yksiköstä yhteiseen varainhoitoelimeen.

2.3 Edellä esitetyt näkemykset otetaan huomioon oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suorittamassa komission myöhästyneitä maksuja koskevassa tutkimuksessa (OI/5/99/IJH).

3 Johtopäätös

Komission lausunnosta ja kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että komissio oli ryhtynyt toimiin asian sopimiseksi ja kantelija on tyytyväinen siihen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

ASiantuntijan MAKSUN MYÖHÄS- TYMINEN

*Päätös kanteluun
269/2000/IJH
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Professori A. teki helmikuussa 2000 kantelun, jonka mukaan komissio ei ollut maksanut hänelle palveluista, joita hän oli suorittanut arvioidessaan 5. puiteohjelmaan kuuluvan Human Potential -ohjelmaan tehtyjä rahoitusehdotuksia. Hän teki työn Brysselissä syyskuussa 1999 ja toimitti laskun heti palattuaan Ruotsiin. Vaikka hänelle vakuutettiin toistuvasti, että hänen pyyntönsä käsitellään, maksua ei ollut suoritettu kantelun päiväyksen mennessä. Kantelija vaati erääntynyttä maksua ja korkoa.

Komissio selitti lausunnossaan, että kantelija oli esittänyt 2 032,52 euron laskunsa 23. syyskuuta 1999. Laskua ei toimitettu rahoitusosastolle, ennen kuin kaikki asiantuntijajäsenien laskut oli saatu. Menettelyn nopeuttamiseksi käytäntöä oli äskettäin muutettu ja laskut lähetetään nyt rahoitusosastolle heti, kun ne on saatu.

Rahoitusosasto sai tiedot 15. marraskuuta 1999. Koska työmäärä on varainhoitovuoden lopussa suuri ja komission kolmansien osapuolten reskontrassa otettiin käyttöön uusi järjestelmä vientien tarkistamiseen ja vahvistamiseen, rahoitusosasto vahvisti kantelijan tiedot vasta 11. tammikuuta 2000.

Viivästymistä pahensivat lisäksi tekniset viivästyksiset vuoden 2000 tilien avauksessa. Maksu tilattiin 10. helmikuuta 2000 ja lähetettiin pankkiin 22. helmikuuta 2000.

Komissio esitti pahoittelunsa ja anteeksipyyntönsä viivästyksistä. Lisäksi 24,33 euron korko valtuutettiin maksettavaksi 21. maaliskuuta 2000.

Kun oikeusasiamies sai komission lausunnon, kantelija oli jo ilmoittanut oikeusasiamiehelle kirjeitse, että komissio oli maksanut erääntyneen maksun ja että hän oli tyytyväinen kantelun tulokseen. Siksi tuntui tarpeettomalta pyytää kantelijaa esittämään huomautuksia lausunnosta.

PÄÄTÖS

- 1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut maksanut hänen palveluistaan. Hän vaati maksun ja viivästyskoron suorittamista.
- 2 Komissio suoritti erääntyneen maksun ja suostui myös maksamaan viivästyskorkoa. Se ilmaisi pahoittelunsa viivästyksestä ja pyysi kantelijalta anteeksi. Se myös selitti, mistä viivästys johtui ja mihin toimenpiteisiin oli ryhdytty yhden syyn poistamiseksi tulevaisuudessa.
- 3 Komissio ryhtyi siis tarvittaviin toimenpiteisiin asian sopimiseksi ja kantelija oli siihen tyytyväinen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

TUKIMAKSUN MYÖHÄSTYMINEN

*Päätös kanteluun
379/2000/OV
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

J. kanteli maaliskuussa 2000 Euroopan oikeusasiamiehelle Gemeentelijke cultuurraad Waasmunsterin puolesta, koska Euroopan komissio ei ollut maksanut määräjassa € 1 700 suuruista tukea ystävyyskaupunkiohjelman puitteissa.

Komissio (PO X – tiedotus, viestintä, kulttuuri ja audio-visuaalinen ala) ilmoitti kantelijalle 16. kesäkuuta 1999, että se myöntäisi Waasmunsterin kunnalle € 3 100 tuen ystävyyskaupunkiohjelman puitteissa. Tämän lisäksi komissio ilmoitti kantelijalle, että se myöntäisi vielä € 1 700 vierailijan kunnan Kranjska Goran matkakustannuksia varten. Nämä matkakustannukset maksoi belgialainen Waasmunsterin kunta.

Kantelija lähetti komissiolle kaikki tarvittavat asiakirjat 30. elokuuta 1999. Tuen myöntämisestä koskevan muistion mukaan maksu olisi pitänyt suorittaa 60 päivän kuluessa, toisin sanoen viimeistään 30. lokakuuta 1999. Edellä mainitut € 3 100 oli maksettu 30. marraskuuta 1999. Loppusumma € 1 700 oli kuitenkin yhä maksamatta.

Kantelija soitti useita kertoja komissioon. PO X:stä vastattiin, että asiakirja oli kadonnut, että maksu suoritettaisiin piakkoin tai että talousosastolla on ollut henkilövaihdoksia. Kantelija kääntyi siten oikeusasiamiehen puoleen 16. maaliskuuta 2000.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio huomautti lausunnossaan, että muutamat kadonneet asiakirjat (lopullinen kertomus ja tuen hyväksymislomake) lähetettiin komissiolle 17. tammikuuta 2000. Komissio oli pyytänyt näitä asiakirjoja 10. joulukuuta 1999, ja maksamista oli näin ollen ilmeisestikin pitänyt lykätä.

Komissio oli kuitenkin tyytyväinen voidessaan ilmoittaa oikeusasiamiehelle, että kantelijan vaatima summa on tällä välin maksettu. Maksumääräys annettiin 2. toukokuuta 2000 ja rahojen olisi pitänyt tulla kantelijan pankkitilille pian sen jälkeen.

Kantelijan huomautukset

Kantelija ilmoitti oikeusasiamiehen toimistolle puhelimitse 29. elokuuta 2000, että hänen mielestään tapaus on saatettu päätökseen.

PÄÄTÖS

1 Väite komission € 1 700 maksun myöhästymisestä

1.1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut maksanut € 1 700 tukea vierailevan kunnan Kranjska Goran matkakustannuksia varten, vaikka hän oli lähettänyt kaikki tarvittavat asiakirjat 30. elokuuta 1999 ja maksu olisi pitänyt suorittaa muistion perusteella 60 päivän kuluessa näiden asiakirjojen vastaanottamisesta.

1.2 Komissio huomautti, että muutamat puuttuvista asiakirjoista (lopullinen kertomus ja tuen hyväksymislomake) lähetettiin komissiolle vasta 17. tammikuuta 2000. Komissio ilmoitti kuitenkin oikeusasiamiehelle, että kantelijan vaatima summa on tällä välin maksettu ja että maksumääräys on annettu 2. toukokuuta 2000. Kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle, että hänen mielestään tapaus on saatettu päätökseen.

2 Johtopäätös

Komission kommentteista ja kantelijan vastauksesta kävi ilmi, että komissio oli maksanut jäljellä olevan summan, € 1 700, ja ryhtynyt siten toimiin ratkaistakseen tapauksen kantelijaa tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

TYÖSOPIMUKSESTA JOHTUVAN RIIDAN SOPIMINEN

*Päätös kanteluun
491/2000/ADB
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Kantelija on ranskalainen. Hän oli työskennellyt tilintarkastajana Euroopan komission T?adin edustustossa paikallisia toimihenkilöitä koskevan sopimuksen nojalla 1.11.1988 lähtien. Kantelija sai ensin kurinpitovaroituksen vuonna 1998, ja hänet erotettiin maaliskuussa 1999. Hänen väitetään hukanneen joitakin asiakirjoja, ja hänen esimiehensä epäilivät hänellä olevan läheiset suhteet yritykseen, joka osallistui Euroopan kehitysrahaston sopimuksia koskevaan tarjouskilpailuun.

Kantelija oli eri mieltä erottamisensa syistä ja edellytyksistä. Koska hallinnollinen lähestymistapa ja neuvottelumenettely, joista määrätään työ sopimuksessa, eivät johtaneet tulokseen, hän teki kantelun Euroopan oikeusasiamiehelle ja esitti seuraavat väitteet:

- 1 Euroopan komission T?adin edustuston päällikkö käytti toimivaltaansa väärin.
- 2 Komissio ei noudattanut asianmukaista kurinpitomenettelyä.
- 3 Kantelijaa syrjittiin ja kohdeltiin epäoikeudenmukaisesti.
- 4 Komissio kieltäytyi vastaamasta kantelijalle työ sopimuksessa määrätystä sovittelumenettelyssä, eikä se löytänyt asiassa sovintoratkaisua.

Kantelija pyysi, että hän saisi palata virkaansa komissiossa ja että hänen tehtäviään arvioitaisiin uudelleen. Lisäksi hän pyysi, että hänelle maksettaisiin toimeettomana olon pituutta vastaava palkka sekä korvaus aiheutuneista vahingoista. Mikäli komissio ei suostuisi siihen, että hän palaa virkaansa, hän ehdotti asian ratkaisemista rahallisella korvauksella.

TUTKIMUS

Euroopan komission lausunto

Komissio ilmoitti Euroopan oikeusasiamiehelle, että kantelija ja komissio olivat päässeet asiassa sovintoratkaisuun. Molemmat osapuolet tekivät myönnytyksiä, ja virallinen sopimus allekirjoitettiin 1. kesäkuuta 2000. Näin ollen kaikki kantelijan ja komission välisestä työ sopimuksesta johtuvat toimenpiteet lopetettiin.

Kantelijan huomautukset

Kantelija ei esittänyt huomautuksia.

LISÄTUTKIMUKSET

Euroopan oikeusasiamiehen toimisto otti 22. marraskuuta 2000 yhteyttä kantelijan lakimieheen N'djamenassa. Hän vahvisti, että kantelija ja komissio olivat päässeet asiassa tyydyttävään ratkaisuun.

*PÄÄTÖS***1 Kantelijan erottamisen edellytykset ja seuranta**

1.1 Kantelija väitti, että Euroopan komission T?adin edustusto oli irtisanonut hänet epäoikeudenmukaisesti ja että komissio ei ollut noudattanut asianmukaisia menettelyjä. Tämän vuoksi hän vaati korvausta.

1.2 Komissio ilmoitti Euroopan oikeusasiamiehelle, että kantelija ja komissio olivat 1. kesäkuuta 2000 päässeet asiassa sovintoratkaisuun.

1.3 Oikeusasiamiehen toimisto otti yhteyttä kantelijan lakimieheen, joka vahvisti, että kantelijan mielestä asia on saatettu päätökseen.

2 Johtopäätös

Euroopan komission lausunnosta ja kantelijan lakimiehen huomautuksista kävi ilmi, että komissio oli ryhtynyt toimiin asian sopimiseksi ja että kantelija oli siihen tyytyväinen. Oikeusasiamies lopetti näin ollen asian käsittelyn.

3.2.4 Euroopan unionin neuvosto ja Euroopan komissio

POLKUMYYNTI: VÄITETTY KOHTUUTON VIIVÄSTYS JA SYRJINTÄ

*Päätös kanteluun
1487/99/IJH Euroopan
unionin neuvostoa ja
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Asianajotoimisto Clifford Chance kanteli oikeusasiamiehelle joulukuussa 1999 N. Ltd:n puolesta neuvostoa ja komissiota vastaan. Euroopan unionissa sijaitseva N. Ltd on erään suurien alumiinisia elektrolyyttikondensaattoreita (LAEC) maasta vievän japanilaisen yhtiön tytäryhtiö, joka on kokonaan emoyhtiönsä omistuksessa.

Kantelun mukaan olennaiset tosiseikat ovat seuraavat:

Vuonna 1992 asetuksella 3482/92 otettiin käyttöön lopullinen polkumyöntitulli Japanista peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattoreiden tuonnissa yhteisöön. Komissio käynnisti vuonna 1997 polkumyöntimenettelyn USA:sta ja Thaimaasta peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattoreiden tuontia vastaan. Samalla komissio pani vireille Japanista peräisin olevilta suurilta alumiinielektrolyyttikondensaattoreilta perittävien tullien tarkastelun.

Komissio ehdotti neuvostolle 26. tammikuuta 1999 lopullisen polkumyöntitullin ottamista käyttöön USA:sta ja Thaimaasta peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattoreiden tuonnissa. Neuvosto ei kuitenkaan hyväksynyt ehdotusta, ja voimassa olleista väliaikaisista tulleista luovuttiin 28. helmikuuta 1999.

Komissio kertoi N. Ltd:lle 21. toukokuuta 1999, että se aikoi ehdottaa neuvostolle, että asetuksella 3482/92 käyttöön otetun polkumyöntitullin tarkastelu päätetään ilman toimenpiteitä. Näin kumottaisiin Japanista peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattoreiden tuonnissa kannetut tullit. Komissio myönsi, että olisi laitonta syrjintää jatkaa Japanista peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattorien tuontitullien kan-

tamista ilman että vastaavia tulleja kannettaisiin USA:sta ja Thaimaasta peräisin olevilta suurilta alumiinielektrolyyttikondensaattoreilta.

Komissio kertoi aikomuksestaan uudelleen 27. lokakuuta 1999 päivätyssä kirjeessään. Komissio ei kuitenkaan ollut tehnyt neuvostolle ehdotusta tarkastelun päättämisestä kantelun päiväykseen mennessä. Neuvosto ei ollut myöskään kehottanut komissiota tekemään tällaista ehdotusta.

N. Ltd väitti oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa, että komissio ja neuvosto eivät olleet ryhtyneet välttämättömiin ja asianmukaisiin toimiin päättääkseen Japanista peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattoreiden tuonnissa kannettavien tullien tarkastelun, mikä johti kohtuuttomaan viivästymiseen ja laittomaan syrjintään.

TUTKIMUS

Kantelu välitettiin neuvostolle ja komissiolle lausuntoja varten.

Komission lausunto

Komissio korosti launnessaan sitä, että komissio hyväksyi 13. joulukuuta 1999 ehdotuksen neuvoston asetukseksi polkumyynnin vastaisen menettelyn päättämisestä. Ehdotus toimitettiin virallisesti neuvostolle samana päivänä (asiakirja KOM(1999) 688 lopull.). N. Ltd:lle ilmoitettiin tästä 13. joulukuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, ja se sai kopion ehdotuksesta. Tarkastelu lopetettiin virallisesti 24. tammikuuta 2000 neuvoston asetuksella (EY) N:o 173/2000⁵⁹.

Komission mukaan tarkastelu tehtiin asianmukaista huolellisuutta noudattaen ja sovellettavien lakien ja asetusten mukaisesti. Lisäksi N. Ltd:lle, jonka etua asia koskee, oli ilmoitettu kaikista toimielinten tutkimustulosten vaiheista ja ehdotetuista toimista.

Komissio ilmoitti asianosaisille 21. toukokuuta 1999 ehdotuksestaan päättää tarkastelu syrjimättömyyden periaatteen noudattamiseksi. Eräs toinen japanilainen vientiä harjoittava tuottaja esitti 31. toukokuuta ja 22. kesäkuuta 1999, että menettely olisi päätettävä taannehtivasti syrjinnän alkamisajankohdasta. Tämä vaade herätti uusia ja vaikeita oikeudellisia ja poliittisia kysymyksiä. Vaade hyväksyttiin lopulta taannehtivasti ja siitä ilmoitettiin asiaosaisille, myös N. Ltd:lle, 27. lokakuuta 1999.

Vaikka komissio olisikin tehnyt neuvostolle asiaa koskevan ehdotuksen 21. toukokuuta 1999 päivätyssä asiakirjan pohjalta, kiistelty tarkastelu olisi voitu päättää aikaisintaan syyskuussa 1999 (komission ja neuvoston sisäisten päätöksentekomekanismien vuoksi). Koska vaade oli luonteeltaan taannehtiva, toimielimet päättivät tarkastelun tammikuussa 2000, mutta päätös tuli voimaan taannehtivasti 28. helmikuuta 1999 alkaen. Tämä oikeuttaa N. Ltd:n saamaan takaisin kymmenen kuukauden aikana maksamansa polkumyöntitullit. Toisin sanoen toimielinten tarvitsema lisäaika johti selvästi myönteisempään päätökseen N. Ltd:n kannalta. Kun vielä otetaan huomioon tarkasteltavien kysymysten monimutkaisuus, perusasetuksessa säädetty kuulemismenettely ja komission ehdotuksen välttämättömät käännökset, jotka oli tehtävä samaan aikaan muiden laajojen poliittisten toimien (Agenda 2000 -ohjelman päivitysten) ja siten lukuisten muiden asiakirjakäännösten kanssa, komission tarvitsemaa lisäaikaa ehdotuksen tekemiseksi (noin kolme kuukautta) voidaan pitää suhteellisen lyhyenä.

Komissio kiisti siten kantelijan väitteet ja katsoi, että koska se oli tehnyt ehdotuksen, jolla tarkastelu päätettiin, kantelulla ei ole enää tarkoitusta.

⁵⁹ 2000 EYVL L 22, s. 1.

Neuvoston lausunto

Neuvoston lausunnossa esitettiin seuraavat alustavat huomautukset:

“esitetty kantelu koskee neuvoston toimia polkumyynnin vastaisten toimien alalla (ja siten EY:n perustamissopimuksen 133 artiklan mukaisen kauppapolitiikan alalla). Kun neuvosto antaa asetuksen polkumyyntiä koskevan perusasetuksen⁶⁰ nojalla (komission ehdotuksen perusteella), neuvosto ei käytä hallinnollista vaan oikeudellista toimivaltaansa. Neuvosto katsoo siten, että tarkasteltava kantelu on luonteeltaan oikeudellinen eikä hallinnollinen.

Tältä osin neuvosto haluaisi korostaa sitä, että kantelijat lähettivät neuvostolle ja komissiolle alun perin ilmoituksen (18. lokakuuta 1999) EY:n perustamissopimuksen 232 artiklan mukaisen oikeudellisen menettelyn alustavana toimenpiteenä.”

Kantelun sisällön osalta neuvosto korosti sitä, että vaikka EY:n perustamissopimuksen 208 artiklan mukaan neuvosto voi pyytää komissiota tekemään tutkimuksia ja aiheellisia ehdotuksia, on selvää, että neuvosto ei ole velvollinen tekemään niin (“voi”). Neuvosto korosti myös sitä, että vaikka se pyytäisikin komissiota tekemään sille ehdotuksia kyseisen määräyksen nojalla, komissiolla ei ole siihen oikeudellista velvoitetta.

Joka tapauksessa polkumyyntiä koskevassa perusasetuksessa, jossa säädetään polkumyynitullien käyttöönottoa koskevista edellytyksistä ja menettelyistä, erotetaan selvästi toisistaan komission ja neuvoston velvollisuudet. Komissio on velvollinen saattamaan vireille ja toteuttamaan tarkasteluja ja tekemään neuvostolle ehdotuksia joko tarkastelumenettelyn päättämiseksi tai tullien jatkamiseksi.

Neuvosto voi toimia vain komission ehdotuksesta, mikä edellyttää, että komissio on saattanut loppuun tutkimuksensa. Tässä yhteydessä neuvosto korosti myös sitä, että polkumyynitulleja koskeva toimenpide on voimassa tarkastelun tuloksia odottaessa, mistä säädetään polkumyyntiä koskevan perusasetuksen 11 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa.

Neuvosto korosti myös sitä, että kiistelty tarkastelu päätettiin neuvoston asetuksella (EY) N:o 173/2000. Neuvosto tähdensi myös, että se oli ryhtynyt tarvittaviin toimiin oikaistakseen kantelijan tilanteen ja että kantelu on näin ollen aiheeton.

Kantelijan huomautukset

Komission lausunto saapui ennen neuvoston lausuntoa, ja se toimitettiin kantelijalle. Kantelija totesi komission lausuntoa koskevissa huomautuksissaan, että hän oli tyytyväinen polkumyyntiä koskevan tarkastelun päättämiseen neuvoston asetuksella (EY) N:o 173/2000. Kantelija kiitti oikeusasiamiestä kantelun käsittelemisestä määräajassa ja komissiota kantelua koskevan huolellisen lausunnon laatimisesta.

Kantelijan huomautukset komission lausunnosta huomioon ottaen näytti tarpeettomalta välittää neuvoston lausunto kantelijalle mahdollisia huomautuksia varten.

PÄÄTÖS

1 Oikeusasiamiehen toimivalta käsitellä kantelua

1.1 Neuvosto ja komissio eivät kiistäneet Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaa käsitellä kantelua. Neuvosto huomautti kuitenkin, että *“kun neuvosto antaa asetuksen polku-*

⁶⁰ Neuvoston asetus (EY) N:o 384/96, annettu 22 päivänä joulukuuta 1995, polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalta tuonnilta suojautumisesta, 1996 EYVL L 56, s. 1.

myyntiä koskevan perusasetuksen⁶¹ nojalla (komission ehdotuksen perusteella), neuvosto ei käytä hallinnollista vaan oikeudellista toimivaltaansa. Neuvosto katsoo siten, että tarkasteltava kantelu on luonteeltaan oikeudellinen eikä hallinnollinen. Neuvosto korosti myös, että kantelijat olivat lähettäneet neuvostolle ja komissiolle ilmoituksen EY:n perustamissopimuksen 232 artiklan mukaisen menettelyn alustavana toimenpiteenä.”

1.2 Oikeusasiamies tähdensi neuvoston polkumyynnin vastaisten toimien oikeudellista luonnetta koskevan huomautuksen osalta, että on yleisesti tiedossa, että vaikka yhteisön säädös luokiteltaisiinkin muodollisesti asetukseksi tai päätökseksi, se ei välttämättä tarkoita sitä, että säädös olisi luonteeltaan oikeudellinen tai hallinnollinen. Oikeusasiamies katsoi siten, että tämän perusteella ei voitu periaatteessa sulkea pois sitä mahdollisuutta, että neuvoston toiminnassa oli ilmennyt hallinnollinen epäkohta polkumyynnin osalta.

1.3 Kantelun “oikeudellista” luonnetta koskevan huomautuksen osalta oikeusasiamies muistutti siitä, että EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan oikeusasiamies ei saa suorittaa tutkimuksia tapauksissa, joissa epäilyksenalaisia seikkoja käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä. Jos oikeudenkäynti alkaa oikeusasiamiehen käynnistämän tutkimuksen jälkeen, tämä päättää kantelun käsittelyn ja arkistoi siihen saakka tekemänsä tutkimusten tulokset ilman lisätoimenpiteitä ohjesäännön 2 artiklan 7 kohdan mukaisesti. Kumpaakaan edellä mainituista säännöksistä ei sovelleta tarkasteltavaan tapaukseen.

1.4 Mitä tulee huomautukseen, jonka mukaan kantelijat olivat lähettäneet neuvostolle ja komissiolle ilmoituksen EY:n perustamissopimuksen 232 artiklan⁶² mukaisen menettelyn alustavana toimenpiteenä, oikeusasiamies korosti sitä, että tällaisella ilmoituksella ei itsessään panna vireille oikeudenkäyntiä vaan päinvastoin se on välttämätön alustava toimenpide ennen oikeudenkäyntiä. Oikeusasiamies muistutti myös siitä, että perustamissopimuksessa määritetyn menettelyn mukaan kantelijan mahdollisuus panna vireille oikeudenkäynti ei estä oikeusasiamiestä tekemästä tutkimuksia.

1.5 Lisäksi olisi pantava merkille, että kanteen käsiteltäväksi ottamista koskevissa ehdoissa viitataan vain yhteisön tuomioistuinten oikeudenkäynteihin. Siitä, mitkä tapaukset oikeusasiamies ottaa käsiteltäväkseen, ei määrätä EY:n perustamissopimuksen 232 artiklassa vaan 195 artiklassa ja oikeusasiamiehen ohjesäännössä.

1.6 Ohjesäännön 2 artiklan 4 kohdan mukaan ennen kantelun tekemistä on aiheelliset hallinnolliset menettelyt oltava suoritettu toimielimissä ja elimissä, joita asia koskee. Kun oikeusasiamies päättää, onko tämä edellytys täyttynyt, hän on aina tietoinen siitä, että näin pyritään varmistamaan, että asianomaisella toimielimellä tai elimellä on mahdollisuus korjata käyttäytymisensä tai vähintäänkin antaa asiasta selvitys, ennen kuin kantelu esitetään oikeusasiamiehelle. Kun oikeusasiamies päätti kyseisen tapauksen ottamisesta tutkittavaksi, hän katsoi, että tämä ehto olisi täyttynyt, vaikka kantelija ei olisikaan antanut asianosaisille toimielimille EY:n perustamissopimuksen 232 artiklan mukaista ilmoitusta.

2 Väite kohtuuttomasta viivästyksestä, joka johti laittomaan syrjintään

2.1 Kantelija väitti, että komissio ja neuvosto eivät olleet ryhtyneet välttämättömiin ja asianmukaisiin toimiin päättääkseen Japanista peräisin olevien suurten alumiinielektrolyyttikondensaattoreiden tuonnissa kannettavien tullien tarkastelun, mikä johti kohtuuttomaan viivästymiseen ja laittomaan syrjintään.

⁶¹ Neuvoston asetus (EY) N:o 384/96, annettu 22 päivänä joulukuuta 1995, polkumyynnillä muista kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltioista tapahtuvalla tuonnilla suojautumisesta, 1996 EYVL L 56, s. 1.

⁶² Artiklan kyseisessä kohdassa määrätään seuraavasti:

“Kanne otetaan käsiteltäväksi vain, jos kyseistä toimielintä on ensin kehotettu tekemään ratkaisu. Jollei toimielin ole määritellyt kantaansa kahden kuukauden kuluessa mainitusta kehotuksesta, kanne voidaan panna vireille uuden kahden kuukauden määräajan kuluessa.”

2.2 Komissio ja neuvosto vastasivat kantelijan väitteisiin yksityiskohtaisesti ja katsoivat, että koska tarkastelu on päätetty neuvoston asetuksella 173/2000⁶³, kantelu on perusteton.

2.3 Kantelija myönsi, että hän oli tyytyväinen polkumyöntulleja koskevan tarkastelun päättämiseen edellä mainitulla asetuksella.

3 Johtopäätös

Neuvoston ja komission lausunnoista ja kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että toimielimet olivat ryhtyneet toimiin ratkaistakseen asian kantelijaa tyydyttävällä tavalla. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.3 KANTELU

SOVINTORAT- KAISUT

VIIVÄSTYSKORON MAKSAMINEN

*Päätös kanteluun
390/99/ADB Euroopan
komissiota vastaan*

Popignon SARL toteutti Marokon maatalousministeriön kanssa tekemänsä sopimuksen nojalla tutkimuksen, joka rahoitettiin EU:n varoista. Se lähetti laskun tästä toimeksiantosta sopimuspuolelle huhtikuussa 1998, mutta laskun maksoi lopulta komissio huhtikuussa 1999. Kantelijat, Popignon SARL:n omistajat, päättivät sen vuoksi esittää Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun saadakseen korkoa viivästyneestä maksusta. Kantelijat vaativat, että Euroopan komission maksamasta lopullisesta pankkisiirrosta on maksettava 10 prosenttia (eli € 1 706,57) viivästyskorkoa.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komissio kertoi, että viivästys johtui alun perin Marokon maatalousministeriön alustavasta päätöksestä olla hyväksymättä laskua. Ministeriö päätti myöhemmin hyväksyä laskun ja pyysi Euroopan komissiota maksamaan sen. Komission edustusto Rabatissa hyväksyi tämän pyynnön, ja pyyntö vastaanotettiin Brysselissä 11. marraskuuta 1998.

Kun Euroopan komissio oli käsitellyt maksupyynnön, asiaa koskeva budjettikohta oli jo käytetty loppuun. Uusia varoja saatiin käyttöön vuoden 1999 talousarviosta vasta helmikuussa 1999. Maksupyyntö vastaanotettiin 8. maaliskuuta, ja kantelijoille maksettiin 6. huhtikuuta 1999.

Komissio korosti, että sen toimintaperiaatteisiin kuuluu maksaa viivästyskorkoa myöhästyneistä maksuista. Se katsoi kuitenkin, että kyseisessä tapauksessa viivästyskorkoa koskeva vaade perustui Popignon SARL:n ja Marokon maatalousministeriön väliseen sopimukseen. Siksi vaade olisi pitänyt osoittaa sille. Se katsoi lisäksi, että viivästyskorkoa koskevaa kysymystä ei voi tarkastella kantelijoiden esittämien vaatimusten pohjalta.

Kantelijan huomautukset

Kantelijat olivat sitä mieltä, että komissio on vastuussa maksun viivästyttämisestä maksupyynnön vastaanottamispäivästä (11. marraskuuta 1998) todelliseen maksupäivään (6. huhtikuuta 1999). Koska komissio sitoutui suorittamaan maksut kahden kuukauden kuluessa, kantelijat pyysivät, että korko maksettaisiin 11. tammikuuta 1999 ja 6. huhtikuuta 1999 väliseltä ajalta.

Kantelijoiden arvio maksettavasta määrästä (eli 1 prosentti yleisestä sopimushinnasta viivästynyt viikko kohden) perustui Marokon viranomaisten kanssa tehtyyn sopimukseen.

⁶³ 2000 EYVL L 22, s. 1.

Oikeusasiamiehen pyrkimykset sovintoratkaisuun

Tutkittuaan huolellisesti lausunnon ja huomautukset oikeusasiamies katsoi, että komissio ei ollut vastannut asianmukaisesti kantelijan vaatimuksiin.

Komissio sitoutui suorittamaan maksut 60 päivän kuluessa. Tarkastellussa tapauksessa kantelijat eivät osoittaneet, että komissio on vastuussa Marokon ministeriön toimien vuoksi syntyneistä viivästyksistä. Oikeusasiamiehen alustavan johtopäätöksen mukaan komissiota voitaisiin kuitenkin pitää vastuussa maksupyynnön vastaanottamisen jälkeen kulu-neesta ajasta. Se, että komissio kieltäytyi maksamasta korkoa eräpäivän (60 päivää) ylittävältä ajalta, vaikutti hallinnolliselta epäkohdalta.

Marokon viranomaisten ja kantelijoiden välisen sopimuksen ehdot eivät sitoneet komissiota. Oikeusasiamies ehdotti siten, että kantelijoille maksettava korko arvioitaisiin sisäisessä tiedonannossa SEC(97)1205⁶⁴ esitetyn komission ehdotuksen mukaan, toisin sanoen 21. joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen säännösten soveltamista koskevien sääntöjen⁶⁵ mukaisesti.

Komissio hyväksyi oikeusasiamiehen ehdotuksen. Komission laskelmien mukaan maksettavan koron määrä oli € 195,67. Kantelijat hyväksyivät komission ehdotuksen 29. kesäkuuta 2000.

PÄÄTÖS

1 Komission kieltäytyminen maksamasta korkoa myöhästyneestä maksusta

1.1 Kantelijat päättivät esittää Euroopan oikeusasiamiehelle kantelun saadakseen korkoa myöhästyneestä maksusta. Kantelijat vaativat, että viivästyskorkoa on maksettava 10 prosenttia Euroopan komission maksamasta lopullisesta pankkisiirrosta.

1.2 Komissio kieltäytyi maksamasta kantelijoiden arvion mukaista korkoa, sillä se perustui Marokon viranomaisten ja kantelijoiden väliseen sopimukseen.

1.3 Oikeusasiamiehen mielestä komissiota voidaan pitää vastuussa vain sen omista toimista johtuneista viivästymisistä. Edellä mainitun sopimuksen mukaiset viivästyssakot eivät sido komissiota.

1.4 Sovintoratkaisuun pääsemiseksi ohjesäännön 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti oikeusasiamies ehdotti, että komissio arvioisi maksettavan koron maksuviivytyksiä koskevan sisäisen tiedonantonsa (SEC(97)1205) perusteella.

1.5 Komissio hyväksyi tämän jälkeen oikeusasiamiehen ehdotuksen ja suostui maksamaan viivästyskoron. Kantelijat suostuivat siihen, että heille maksetaan komission ehdotama summa.

⁶⁴ III, kohta 9: korko on määritettävä samalla tavoin kuin komission velallisten korko (varainhoitoasetuksen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen 94 artikla).

⁶⁵ Komission asetus, (Euratom, EHTY, EY) N:o 3418/93, annettu 9 päivänä joulukuuta 1993, tiettyjen 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä. EYVL L 315, 16/12/1993, s. 1–24.

94 artikla

1. Kustakin saatavasta, jota ei ole palautettu eräpäivänä, peritään korkoa seuraavien säännösten mukaisesti:
  - ecu-määräisten saatavien osalta: Euroopan raha-asiain yhteistyörahaston ecu-määriisiin toimiinsa (10 soveltaman koron mukaisesti, korotettuna puoleltaoista pisteellä,
  - kansallisessa valuutassa ilmaistujen saatavien osalta: kyseessä olevaan sopimukseen sovellettavan pankkien välisen kolmikuukautisen myyntikoron mukaisesti, korotettuna puoleltaoista prosentilla.
2. Sovellettava korko on sinä kuukautena voimassa oleva korko, jona eräpäivä on.
3. Korkojen määrä lasketaan maksumääräyksessä vahvistetusta eräpäivästä alkaen siihen päivään, jona velka maksetaan kokonaisuudessaan takaisin.

2 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen tutkimusten perusteella Euroopan komissio ja kantelijat olivat päässeet sovintoratkaisuun. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.4 OIKEUS- ASIAMIEHEN KRIITTINEN HUOMAUTUS

3.4.1 Euroopan parlamentti

HENKILÖSTÖ – VÄÄRÄÄ TIETOA PÄIVÄRAHOISTA

*Päätös kanteluun
288/99/ME Euroopan
parlamenttia vastaan*

KANTELU

Kantelija esitti oikeusasiamiehelle kantelun maaliskuussa 1999. Kantelija oli työskennellyt Euroopan parlamentin käännösyksikössä lähes vuoden, minkä jälkeen hän erosi palveluksesta. Hän esitti kantelussaan pääasiassa seuraavat väitteet:

Kantelija sai parlamentilta 5. joulukuuta 1997 päivätyssä kirjeessä työtarjouksen, jonka hän hyväksyi. Kirjeessä todettiin, että kantelija saisi päivärahaa 2 206 BEF 15 ensimmäiseltä päivältä ja sen jälkeen 1 027 BEF Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 69 artiklassa säädettyjen ehtojen ja rajoitusten mukaisesti. Kantelija väittää, että hän ei kuitenkaan saanut kirjeessä mainittuja päivärahoja ollenkaan. Kantelija lähetti parlamentille valituksen henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisesti ilman menestystä. Kantelija oheisti kopiot parlamentin kanssa käymästään kirjeenvaihdosta. Kirjeenvaihdosta kävi ilmi, että parlamentti oli viitannut kirjeessään päivärahaan, jota maksetaan henkilöstölle, jolla on oikeus perhelisiin. Kantelijalla ei kuitenkaan ollut oikeutta perhelisiin, minkä vuoksi parlamentin hallinto sovelsi häneen alemmaa päivärahaa. Parlamentin mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä henkilöstösääntöjen vastainen tieto luo perusteltuja odotuksia, jotka sitoisivat parlamenttia. Parlamentti pahoitteli virhettä. Kantelija väitti toimineensa hyvässä uskossa, sillä hän ei ollut saanut palvelussuhteen ehtoja eikä hän siten voinut todentaa kirjeessä annettuja tietoja. Kantelija vaati hänelle luvattujen päivärahojen maksamista.

TUTKIMUS JA OIKEUSASIAMIEHEN PYRKIMYKSET SOVINTORATKAISUUN

Tutkittuaan huolellisesti kantelijan esittämän kantelun ja siihen liittyvät asiakirjat oikeusasiamies katsoi, että kyseessä oli ensi näkemältä hallinnollinen epäkohta. Hän katsoi myös, että oli edelleen mahdollista oikaista hallinnollinen epäkohta, ja siksi hän kirjoitti parlamentille oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohdan⁶⁶ mukaisesti tarkoituksenaan pyrkiä kantelussa sovintoratkaisuun. Koska oikeusasiamies oli sitä mieltä, että parlamentti oli jo ilmaissut kantansa kantelijan kanssa käymässään kirjeenvaihdossa, oikeusasiamies pyysi parlamenttia järjestämään tapaamisen mahdolliseen sovintoratkaisuun pääsemiseksi. Oikeusasiamiehen toimisto ja parlamentin yksiköt kokoontuivat 29. kesäkuuta 1999. Kokouksessa kävi ilmi, että parlamentin edustajat eivät voi pyrkiä sovintoratkaisuun parlamentin nimissä ja että oikeusasiamiehen edustajat eivät voi neuvotella kantelijan puolesta. Lopuksi päätettiin, että parlamentin edustajat tutkisivat mahdollisuuksia päästä sovintoratkaisuun ja tiedottaisivat tuloksista oikeusasiamiehelle.

Parlamentin lausunto

Kesäkuussa 1999 pidetyn kokouksen jälkeen parlamentti lähetti oikeusasiamiehelle lausuntonsa marraskuussa 1999. Parlamentti totesi lausunnossaan, että se oli tietoinen siitä, että kantelijalle oli annettu työtarjouksessa väärää tietoa päivärahan määrästä. Kirjeessä oli kuitenkin viitattu siihen, että päivärahaa maksetaan Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 69 artiklassa säädettyjen ehtojen ja rajoitusten mukaisesti. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tiedot tai lupaukset, jotka eivät ole yhdenmukaisia henkilöstösääntöjen kanssa, eivät voi luoda perusteltuja odotuksia. Siksi väärän tiedon antaminen ei voi antaa oikeutta vaatia sääntöjen vastaisia

⁶⁶ "Oikeusasiamies pyrkii kyseisen toimielimen tai elimen kanssa mahdollisuuksien mukaan poistamaan epäkohdan ja antamaan tyydyttävän vastauksen kanteluun."

korvauksia. Tämän vuoksi parlamentti ei uskonut, että kantelija olisi lainsäädännön perusteella oikeutettu saamaan suuremman summan kuin hänelle oli jo maksettu. Puuttuvan oikeusperustan vuoksi parlamentti toimisi vastoin oikeusvaltioperiaatetta, jos se maksaisi kantelijalle summan, johon tämä ei ole oikeutettu määräysten nojalla. Parlamentti ei voinut siten ehdottaa sovintoratkaisua. Se vakuutti kuitenkin oikeusasiamiehelle, että se oli ryhtynyt toimiin vastaavien tilanteiden välttämiseksi tulevaisuudessa.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi kantelussaan. Hän korosti myös sitä, että hänen pitäisi voida luottaa siihen, että työtarjouksessa esitetty tieto pitää paikkansa, ja että hänellä ei ollut mahdollisuutta todentaa kirjeessä esitettyä tietoa, koska hän ei ollut saanut kopiota asiaa koskevista säännöistä.

PÄÄTÖS

1 Parlamentin kieltäytyminen maksamasta kantelijalle työtarjouksessa luvattuina päivärahoja

1.1 Kantelija totesi, että hänelle luvattiin tietty määrä päivärahaa 5. joulukuussa 1997 päivätyssä kirjeessä, jos hän ottaa vastaan toimen parlamentin käännösyksikön palveluksessa. Kantelija väitti kuitenkin, että hän ei saanut kirjeessä mainittuja päivärahoja ollenkaan.

1.2 Parlamentti myönsi, että se oli antanut väärää tietoa kantelijan päivärahoista. Se totesi myös, että kantelijalle oli ilmoitettu, että päivärahaa maksettaisiin Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 69 artiklassa säädettyjen edellytysten ja rajoitusten mukaisesti.

1.3 Yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ovat olleet johdonmukaisesti sitä mieltä, että yritys ei voi vedota perusteltujen odotusten periaatteeseen, joka on selvästi rikkonut voimassa olevia sääntöjä. Tämän lisäksi yhteisöjen tuomioistuimet ovat ilmaisseet selvästi, että lupaukset, jotka eivät ole voimassa olevien määräysten mukaisia, eivät saa antaa kyseiselle henkilölle oikeutta vedota perusteltuun odotukseen, vaikka voitaisiinkin todistaa, että tällainen lupaus on esitetty⁶⁷. Tämän vuoksi on pääteltävä, että kantelijalla ei ollut oikeutta vaatia parlamentin hänelle lupaamaa päivärahaa, sillä parlamentin mainitsema määrä oli vastoin Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen 69 artiklaa.

1.4 Vaikka kantelijalla ei ollutkaan oikeutta vaatia parlamentilta maksua, hyvään hallintotapaan kuuluu antaa selvää ja ymmärrettävää tietoa. Tämä tarkoittaa luonnollisestikin sitä, että annettava tieto on oikeaa. Tarkastellussa tapauksessa voitiin todeta, että parlamentti antoi kantelijalle väärää tietoa. Parlamentti ei siten toiminut hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti. Oikeusasiamies esitti siksi kriittisen huomautuksen parlamentille.

2 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettujen oikeusasiamiehen tutkimusten perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Vaikka kantelijalla ei ollutkaan oikeutta vaatia parlamentilta maksua, hyvään hallintotapaan kuuluu antaa selvää ja ymmärrettävää tietoa. Tämä tarkoittaa luonnollisestikin sitä,

⁶⁷ Asia 67/84 *Sideradria vastaan komissio*, kok. 1985, s. 3983, kohta 21; asia 162/84 *Vlachou vastaan tilintarkastustuomioistuin*, kok. 1986, s. 481, kohta 6; asia T-123/89 *Chomel vastaan komissio*, kok. 1990, s. II-131, kohta 28 ja yhdistetyt asiat T-551/93, T-231/94, T-232/94, T-233/94, T-234/94 *Industrias Pesqueras Campos ym. vastaan komissio*, kok. 1996, s. II-247, kohta 76.

että annettava tieto on oikeaa. Tarkastellussa tapauksessa voitiin todeta, että parlamentti antoi kantelijalle väärää tietoa. Parlamentti ei siten toiminut hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**VAKIOVASTAUKSET
VALINTALAUTA-
KUNNALLE OSOI-
TETTUIHIN
AVOINTA
KILPAILUA KOSKE-
VIIN VALITUKSIIN**

*Päätös yhdistettyihin
kanteluihin
1260/98/(OV)BB ja
1305/98/(OV)BB
Euroopan parlamenttia
vastaan*

KANTELU

P. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle avoimesta kilpailusta PE/83/A marraskuussa 1998. A. esitti oikeusasiamiehelle samankaltaisen kantelun joulukuussa 1998, minkä vuoksi oikeusasiamies päätti yhdistää nämä kaksi kantelua tutkimustaan varten.

Kantelijat kantelivat siitä, että parlamentti ei sallinut heidän osallistua parlamentin järjestämään avoimeen kilpailuun PE/83/A (kreikankielinen hallintovirkamies pääsihteeristössä)⁶⁸ jättämiensä hakemusten perusteella. Parlamentti ilmoitti kantelijoille 9. lokakuuta 1998, että heidän hakemuksensa on evätty sillä perusteella, että heidän työkokemuksensa on arvioitu riittämättömäksi kilpailuilmoituksessa mainittujen tehtävien hoitamiseksi. Kantelijat lähettivät valintalautakunnalle kirjeen perusteluineen ja pysyivät valintalautakunnan päätösten käsittelemistä uudelleen, mutta 16. ja 17. marraskuuta 1998 päivätyissä päätöskirjeissään valintalautakunta antoi molemmille kantelijoille vakiovastauksen ottamatta huomioon kantelijoiden kirjeissään esittämiä erityisiä perusteluja.

Kantelijat esittivät seuraavat väitteet:

Valintalautakunta hylkäsi heidän hakemuksensa mielivaltaisesti ilman asianmukaisia yksilöllisiä perusteluja:

- kantelun 1260/98/(OV)BB mukaan valintalautakunta hylkäsi kantelijan hakemuksen sillä perusteella, että tämä ei ole hankkinut korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen vähintään kahden vuoden työkokemusta, joka vastaa tasoltaan kilpailuilmoituksen kohdassa II (ilmoituksen kohdassa III.B.2.b) tarkoitettuja työtehtäviä. Kantelija väitti, että valintalautakunta oli aliarvioinut hänen kymmenen vuoden työkokemuksensa Euroopan komission virkamiehenä ja kääntäjänä käännösyksikössä.

- kantelun 1305/98/(OV)BB mukaan valintalautakunta hylkäsi kantelijan hakemuksen samasta syystä ilmoituksen kohdan III.B.2.b perusteella. Kantelija väitti, että valintalautakunta ei ollut ottanut huomioon hänen työkokemustaan rakennusteknisenä virkamiehenä. Kantelijan mukaan valintalautakunta ei ollut ilmoittanut tarkasti, missä mielessä hänen työkokemuksensa oli puutteellinen.

Valintalautakunta vastasi vakiokirjeellä kantelijoiden 14. lokakuuta 1998 ja 2. marraskuuta 1998 päivätyissä valituksissaan esittämiin henkilökohtaisiin perusteluihin.

TUTKIMUS

Parlamentin lausunto

Kantelu välitettiin Euroopan parlamentille, jonka esitti lausunnossaan yhteenvedona seuraavaa:

Koska parlamentti ei aikonut järjestää esivalintakokeita ennen kirjallisia kokeita, henkilöstösääntöjen liitteessä III olevan 5 artiklan mukaisesti valintalautakunta arvioi hake-

⁶⁸ EYVL C 77 A, 12.3.1998.

muksia kilpailuilmoituksessa esitettyjen vaatimusten pohjalta, minkä jälkeen se laati luetelon avoimeen kilpailuun PE/83/A hyväksytyistä hakijoista.

P:n kantelun osalta valintalautakunta päätti, että hänen työkokemustaan kääntäjänä ei voi rinnastaa tässä kilpailussa tasoltaan sellaiseen työkokemukseen, jota kilpailuilmoituksen kohdassa II kuvattu toimi edellyttää. Tätä päätöstä sovellettiin tasapuolisesti kaikkiin hakijoihin, joilla oli sama pätevyys. Hakemusta ei siten hylätty mielivaltaisesti.

Mitä tulee A:n kanteluun, valintalautakunta lähetti hänen valitukseensa vastauksen, jossa viitattiin erityisesti kilpailuilmoituksen kohdassa II vaadittuun toimenkuvaan ja joka kuvasti valintalautakunnan kantaa kantelijan esittämiin yksityiskohtaisiin väitteisiin.

Parlamentti korosti sitä, että se oli saanut vasta hiljattain kopion oikeusasiamiehen päätöksestä kanteluun 850/3.9.96/IJH/FIN/KT/BB, jossa todettiin, että valintalautakunnan on annettava henkilökohtainen selvitys niille hakijoille, jotka sitä nimenomaisesti pyytävät. Oikeusasiamiehen olisi varmistettava, että tästä kannasta tiedotetaan tulevaisuudessa kaikille Euroopan parlamentin valintalautakunnille.

Kantelijoiden huomautukset

Kantelijat pitäytyivät kanteluissaan.

PÄÄTÖS

1 Valintalautakunta hylkäsi kantelijoiden hakemukset avoimessa kilpailussa PE/83/A mielivaltaisesti ilman asianmukaisia yksilöllisiä perusteluja

1.1 Kantelijat väittivät, että valintalautakunta hylkäsi heidän hakemuksensa mielivaltaisesti ilman asianmukaisia yksilöllisiä perusteluja.

1.2 Kuten Euroopan yhteisöjen tuomioistuimet ovat johdonmukaisesti todenneet, vaikka pätevyyteen ja kokeisiin perustuvan kilpailun valintalautakunta voi käyttää omaa harkintavaltaa arvioidessaan hakijoiden pätevyyttä ja työkokemusta, kilpailuilmoituksen sanamuoto sitoo sitä silti. Henkilöstösääntöjen mukaan kilpailuilmoituksen perustehtävä on antaa asiasta kiinnostuneille mahdollisimman tarkat tiedot toimen edellytyksistä, jotta he voivat arvioida, kannattaako heidän hakea tointa, ja tietävät, mitkä asiakirjat ovat tärkeitä valintalautakunnan käsittelyssä ja on siksi liitettävä hakemukseen⁶⁹.

1.3 Kun valintalautakunta päättää olla hyväksymättä hakijaa kokeisiin, sen on lisäksi ilmoitettava tarkasti, mitä kilpailuilmoituksen edellytyksiä hakija ei täytä⁷⁰.

1.4 Kilpailua PE/83/A koskevassa ilmoituksessa on esitetty kaikki vaatimukset, jotka hakijoiden on täytettävä. Yksi ilmoituksen kohdassa III.B.2.b esitetyistä vaatimuksista oli se, että hakijan on oltava hankkinut korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen vähintään kahden vuoden työkokemus, joka vastaa tasoltaan kilpailuilmoituksen osassa II tarkoitettuja työtehtäviä.

1.5 Oikeusasiamies totesi, että kantelijoiden ja parlamentin toimittamien tietojen perusteella valintalautakunta oli noudattanut kilpailuilmoituksessa esitettyjä vaatimuksia päätöksessään evätä kantelijoiden hakemukset sillä perusteella, että nämä eivät täyttäneet esitettyjä vaatimuksia.

1.6 Mitä tulee valintalautakunnan veloitteeseen ilmoittaa tarkasti, mitä kilpailuilmoituksen edellytyksiä hakija ei täytä, oikeusasiamies totesi, että valintalautakunta oli 9. loka-

⁶⁹ Asia T – 158/89 *Van Hecken vastaan talous- ja sosiaalikomitea*, kok. 1991, s. II-1341.

⁷⁰ Yhdistetyt asiat 4, 19 ja 29/78 *Salerno ym. vastaan komissio*, kok. 1978, s. 2403 ja asia T – 108/84 *De Santis vastaan tilintarkastustuomioistuin*, kok. 1985, s. 947.

kuuta 1998 ja 16. ja 17. marraskuuta 1998 päivätyissä kirjeissään viitannut ilmoituksen kohtaan II ja perustellut kantelijoille, miksi nämä suljettiin kilpailun ulkopuolelle.

2 Valintalautakunta vastasi vakiokirjeellä kantelijoiden valintalautakunnalle avointa kilpailua PE/83/A koskevilla valituksissaan esittämiin henkilökohdaisiin väitteisiin

2.1 Kantelijat väittivät, että valintalautakunta ei vastannut heidän henkilökohtaisissa valituksissaan lautakunnalle esittämiin väitteisiin.

2.2 Valintalautakunta oli lähettänyt kantelijoille vakiovastauksen 16. ja 17. marraskuuta päivätyissä kirjeissään.

2.3 Kilpailujen yhteydessä valintalautakuntien hylkäyspäätöksissä on mainittava ne kilpailuilmoituksen ehdot, joita ei ole täytetty⁷¹. Jos hakijoiden määrä on suuri, valintalautakunta voi alustavasti tyytyä toteamaan syyt yhteenvetona ja ilmoittamaan hakijoille vain valintaperusteet ja valinnan tuloksen⁷². Valintalautakunnan on kuitenkin myöhemmin annettava henkilökohtainen selvitys niille, jotka sitä nimenomaisesti pyytävät⁷³.

2.4 Lokakuun 14. päivänä 1998 ja marraskuun 2. päivänä 1998 päivätyissä kirjeissään kantelijat nimenomaisesti pyysivät valintalautakuntaa arvioimaan uudelleen heidän työkokemuksensa avoimessa kilpailussa PE/83/A. Valintalautakunta vastasi kantelijoille 16. ja 17. marraskuuta samanaikaisilla vakiokirjeillä, joissa todettiin ainoastaan, että harkittuaan asiaa 12. marraskuuta 1998 pitämässään kokouksessa, ja valintalautakunta vahvisti ainoastaan alustavan päätöksensä olla hyväksymättä kantelijoita avoimeen kilpailuun PE/83/A sillä perusteella, että kantelijoiden työkokemus ei vastannut kilpailuilmoituksen osassa II kuvattujen tehtävien luonnetta.

2.5 Valintalautakunnan kantelijoille antamat vakiovastaukset eivät sisältäneet riittävän yksityiskohtaista tietoa, jotta kantelijat olisivat voineet ymmärtää, mihin valintalautakunnan heidän henkilökohtaisia valituksiaan koskeva päätös perustui. Siitä ei myöskään saanut käsitystä perusteista, joiden nojalla päätös oli tehty. Vastauksessa ei siten annettu kantelijoille riittäviä syitä heidän hakemustensa hylkäämiselle.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettujen oikeusasiamiehen tutkimusten perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Kilpailujen yhteydessä valintalautakuntien hylkäyspäätöksissä on mainittava ne kilpailuilmoituksen ehdot, joita ei ole täytetty. Jos hakijoiden määrä on suuri, valintalautakunta voi alustavasti tyytyä toteamaan syyt yhteenvetona ja ilmoittamaan hakijoille vain valintaperusteet ja valinnan tuloksen. Valintalautakunnan on kuitenkin myöhemmin annettava henkilökohtainen selvitys niille, jotka sitä nimenomaisesti pyytävät.

Valintalautakunnan kantelijoille antamat vakiovastaukset eivät sisältäneet riittävän yksityiskohtaista tietoa, jotta kantelijat olisivat voineet ymmärtää, mihin valintalautakunnan heidän henkilökohtaisia valituksiaan koskeva päätös perustui. Siitä ei myöskään saanut käsitystä perusteista, joiden nojalla päätös oli tehty. Vastauksessa ei siten annettu kantelijoille riittäviä syitä heidän hakemustensa hylkäämiselle.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

⁷¹ Yhdistetyt asiat 4, 19 ja 28/78 *Salerno ja muut vastaan komissio*, Kok. 1978 s. 2403, s. 26-29.

⁷² Asia 225/82 *Verzyck vastaan komissio*, Kok. 1983, s. 1991.

⁷³ Asia T-55/91 *Olivier Fascilla vastaan parlamentti*, Kok. 1992, s. II-1757, kohdat 34-35.

3.4.2 Euroopan unionin neuvosto

VALINTALAUTAKUNNAN PERUSTELUT EIVÄT VASTAA KILPAILUILMOITUSTA

Päätös kanteluun 1011/99/BB Euroopan unionin neuvostoa vastaan

KANTELU

Kantelija oli hakenut neuvoston järjestämään avoimeen kilpailuun Neuvosto/LA/385 (suomenkieliset kääntäjät)⁷⁴. Kantelijan hakemus suljettiin kilpailusta, sillä se ei täyttänyt kilpailuilmoituksen III kohdan B alakohdan b alakohdan ehtoa, koska hakemuksessa ei osoitettu *“perusteellista”* taitoa ranskan kielessä eikä *“hyvää”* taitoa englannin kielessä. Lisäksi kantelijalla ei ollut riittävästi ammattikokemusta alalta, jolla ranskan kielen taito on oleellista. Arviointi perustui ehdokkaan hakemuksensa mukana lähettämiin asiakirjoihin.

Kantelija pyysi valintalautakunnan päätöksen tarkistamista väittäen, että hänen hakemuksensa oli käsitelty virheellisesti. Lautakunta ilmoitti uudelleenarvioinnin jälkeen, että hakijan taidot englannin kielessä olivat *“hyvät”*, mutta ranskan kielen taidot eivät olleet *“perusteelliset”*, ja lautakunta pitäytyi aiemmassa päätöksessään.

Kantelija väitti, että hänen kielitaitonsa ja ammattikokemuksensa oli arvioitu virheellisesti hänen avoimeen kilpailuun Neuvosto/LA/385 lähettämänsä hakemuksen perusteella. Hän väitti lisäksi, että valintalautakunnan perustelut hylkäyskirjeessä olivat epäselviä eivätkä noudattaneet kilpailuilmoitusta.

TUTKIMUS

Neuvoston lausunto

Kantelu välitettiin neuvostolle lausuntoa varten. Lausunnossaan neuvosto totesi, että avoimen kilpailun Neuvosto/LA/385 erityiset kelpoisuusvaatimukset olivat *“suomen kielen täydellinen taito ja perusteellinen taito ranskan tai englannin kielessä, hyvä taito toisesta näistä kahdesta kielestä ja riittävä taito yhdessä tai useammassa muista Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä, jotka ovat espanja, hollanti, italia, kreikka, portugali, saksa ja tanska”*. Lisäksi hakijoiden oli esitettävä asiakirjat, jotka osoittavat näiden vaatimusten täytymisen.

Kantelijan esittämistä asiakirjoista kävi ilmi, ettei hän täyttänyt vaatimuksia. Kuten valintalautakunta selitti 22. huhtikuuta ja yksityiskohtaisemmin 31. toukokuuta 1999 päivätyissä kirjeissä, kantelijan esittämät asiakirjat osoittivat *“hyvän”* englannin kielen taidon mutta eivät perusteellista taitoa ranskan kielessä, jonka hän oli valinnut ensisijaiseksi testattavaksi kielekseen.

Valintalautakunta oli sitä mieltä, että osoittaakseen *“perusteelliset”* englannin tai ranskan kielen taidot neuvoston pääsihteeristöstä kieleen liittyvää työpaikkaa hakevan oli osoitettava kyseisen kielen opiskelutausta vähintään lukioasteen laajalla oppimäärällä. Kantelija ei kuitenkaan ollut suorittanut mitään ranskan kielen opintoja edes lukioasteella. Kantelijan ainoa yhteys ranskan kieleen syntyi, kun hän työskenteli tieteellisessä tutkimuslaitoksessa Ranskassa huhtikuun 1993 ja heinäkuun 1994 välisen ajan. Kävi kuitenkin ilmi, että ranskan kielellä ei ollut keskeistä asemaa hänen työtehtävissään, minkä osoittaa esimerkiksi se, että kantelijan julkaisut ovat englanninkielisiä. Sama koskee hakijan ammattikokemusta Luxemburgin käännöskeskuksesta. Valintalautakunta oli täten sitä mieltä, ettei hakijan ammattikokemus ollut riittävä osoittamaan vaikeiden tekstien suomentamiseen vaadittavaa taitoa ranskan kielessä.

Neuvoston mielestä kantelijan hakemuksen arviointi ei ollut epäselvää eikä virallisessa lehdessä julkaistun ilmoituksen vastaista.

Yleisesti korostettiin, että valintalautakunta toimi täysin itsenäisesti. Siten pääsihteerillä ei nimittävänä viranomaisena ole valtuuksia kumota valintalautakunnan tekemiä päätöksiä,

⁷⁴ EYVL C 302 A, 1. lokakuuta 1998.

ellei ole selvää näyttöä laittomasta päätöksestä, joka vaikuttaisi koko kilpailun laillisuuteen. Neuvoston mielestä tämän asian yhteydessä noudatetut arviointiperusteet ja menettelyt eivät osoita tällaista tapahtuneen.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi kantelussaan. Kantelija huomautti neuvoston ilmoittaneen lausunnossaan, että hakemuksissa oli osoitettava opiskelutauksiksi vähintään lukioasteen laaja oppimäärä ranskasta ja englannista. Tätä ei ollut mainittu kilpailuilmoituksessa. Valintalautakunta olisi voinut arvioida hakijoiden kielitaidon järjestämällä kielikokeen.

PÄÄTÖS

1 Väitetyt virheet kantelijan hakemuksen arvioinnissa avoimen kilpailun Neuvosto/LA/385 yhteydessä ja kilpailuilmoituksen vastaiseksi väitetyt epäselvät perustelut

1.1 Kantelija väitti, että hänen kielitaitonsa ja ammattikokemuksensa oli arvioitu virheellisesti hänen avoimeen kilpailuun Neuvosto/LA/385 lähettämänsä hakemuksen perusteella. Hän väitti lisäksi, että valintalautakunnan perustelut olivat epäselviä eivätkä vastanneet kilpailuilmoitusta.

1.2 Avoimen kilpailun Neuvosto/LA/385 erityiset kelpoisuusvaatimukset olivat “suomen kielen täydellinen taito ja perusteellinen taito ranskan tai englannin kielessä, hyvä taito toisessa näistä kahdesta kielestä ja riittävä taito yhdessä tai useammassa Euroopan yhteisöjen virallisista kielistä, jotka ovat espanja, hollanti, italia, kreikka, portugali, saksa ja tanska”. Lisäksi hakijoiden oli esitettävä asiakirjat, jotka osoittivat näiden vaatimusten täyttämisen.

1.3 Valintalautakunta oli sitä mieltä, että neuvoston pääsihteeristön kieleen liittyvää työpaikkaa hakevan oli osoitettava “*perusteelliset*” englannin tai ranskan kielen taidot vähintään lukioasteella suoritettulla laajalla oppimäärällä. Kantelija ei kuitenkaan ollut suorittanut mitään ranskan kielen opintoja edes lukioasteella. Lisäksi valintalautakunnan mielestä hakijan ammattikokemus ei ollut riittävä osoittamaan vaadittua ranskan kielen taitoa.

1.4 Yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan valintalautakunnilla on laaja harkintavalta. Tätä valtaa käyttäessään valintalautakuntien on kunnioitettava toimintansa oikeudellisia puitteita, joista määrätään kilpailuilmoituksessa.

1.5 Avoimen viran kelpoisuusvaatimusten mahdollisimman tarkka esittäminen on hyvien hallintotapojen mukaista. Hakijan olisi tämän tiedon perusteella kyettävä arvioimaan, voiko hän hakea virkaa ja mitkä asiakirjat ovat tärkeitä hakumenettelyssä ja mitkä on liitettävä hakulomakkeeseen⁷⁵. Kilpailuilmoituksen tarkoituksena on antaa kyseiseen kilpailuun hakijalle asianmukaiset tiedot vaatimuksista ja ehdoista, jotka hakijan on täytettävä. Kyseisessä tapauksessa kilpailuilmoituksessa ei ilmoitettu selvästi vaatimusta asiakirjoista, jotka olisivat osoittaneet “*koulutustaustan, johon sisältyy vähintään lukiotasoinen pitkä oppimäärä*”. Näin ollen valintalautakunta ei onnistunut antamaan kantelijalle selvää ja tarkkaa tietoa siitä, että ranskan ja englannin kielen taito oli osoitettava vähintään lukioasteella suoritettulla laajalla oppimäärällä. Valintalautakunnan päätös jätti hakijalle epäilyksen siitä, oliko lautakunta arvioinut asianmukaisesti hänen kielitaitonsa ja ammattikokemuksensa kilpailuilmoituksen edellyttämällä tavalla, mitä on pidettävä hallinnollisena epäkohtana.

⁷⁵ Asia T-158/89, Van Hecken vastaan talous- ja sosiaalikomitea, kok. 1991, s. II-1341.

2 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettun oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Avoimen viran kelpoisuusvaatimusten mahdollisimman tarkka esittäminen on hyvien hallintotapojen mukaista. Hakijan olisi tiedon perusteella kyettävä arvioimaan, voiko hän hakea virkaa ja mitkä asiakirjat ovat tärkeitä hakumenettelyssä ja mitkä on liitettävä hakulomakkeeseen. Kilpailuilmoituksen tarkoituksena on antaa kyseiseen kilpailuun hakijalle asianmukaiset tiedot vaatimuksista ja ehdoista, jotka hakijan on täytettävä. Kyseisessä tapauksessa kilpailuilmoituksessa ei ilmoitettu selvästi vaatimusta asiakirjoista, jotka olisivat osoittaneet "koulutustaan, johon sisältyy vähintään lukiotasoinen pitkä oppimäärä". Näin ollen valintalautakunta ei onnistunut antamaan kantelijalle selvää ja tarkkaa tietoa siitä, että ranskan ja englannin kielen taito oli osoitettava vähintään lukioasteella suoritettulla laajalla oppimäärällä. Valintalautakunnan päätös jätti hakijalle epäilyksen siitä, oliko lautakunta arvioinut hänen kielitaitonsa ja ammattikokemuksensa kilpailuilmoituksen edellyttämällä tavalla, mitä on pidettävä hallinnollisena epäkohtana.

Koska tapauksen kyseinen näkökohta koskee tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn

3.4.3 Euroopan komissio

TACIS-SOPIMUKSEN MUKAINEN MAKSU

Päätös kanteluun 161/98/ME Euroopan komissiota vastaan

KANTELU

Eräs konsulttiyritys kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle helmikuussa 1998. Kantelija oli tehnyt Euroopan komission kanssa Tacis-sopimuksen, joka koski ravinto- ja maatalouspolitiikan neuvontayksikön perustamista Uzbekistaniin. Hankkeen oli suunniteltu päättyvän vuoden 1997 elokuun lopussa. Sovittiin, että sopimukseen laaditaan lisäys, joka pidentää sitä kolmella kuukaudella. Komissio laati sopimukseen lisäyksen heinäkuussa 1997. Komissio allekirjoitti lisäyksen ja lähetti sen sitten kantelijalle allekirjoitettavaksi. Lisäyksessä ei kuitenkaan ollut kantelijan pyytämää viittausta lisämaksuun. Kantelija otti asian vuoksi komissioon useita kertoja yhteyttä faksitse. Kyselyjen jälkeen kantelija sai puhelun komissiosta. Kantelijan mukaan komission asiasta vastaava virkailija totesi, että lisämaksu olisi mahdollinen, ja neuvoi kantelijaa alkuperäisen sopimuksen päättymisestä johtuvan ajanpuutteen vuoksi kirjoittamaan asianmukaisen muutoksen käsin nykyiseen lisäykseen, allekirjoittamaan sen ja palauttamaan sen komissiolle. Tämän lisäyksen perusteella kantelija lähetti syyskuussa 1997 laskuja ja pyysi maksamaan ne. Kun maksua ei ollut suoritettu sopimuksenmukaisten 60 päivän kuluessa, kantelija otti useita kertoja yhteyttä komissioon ja pyysi maksua sekä tietoa siitä, oliko laskut hyväksytyt. Vasta tammikuussa 1998 (noin 130 päivää myöhemmin) ja sen jälkeen, kun kantelija oli esittänyt useita maksupyynnöitä sekä tiedonsaantipyynnöitä asian etenemisestä, komissio ilmoitti kantelijalle, että syyskuussa 1997 lähetetyt laskut oli virallisesti hylätty. Hylkäämisen syynä oli se, että kantelijalla oli jäljellä vain yksi laskutusmahdollisuus hankkeen lopussa ja että syyskuun laskut olisi siksi pitänyt lähettää hankkeen lopussa.

Tätä taustaa vasten kantelija kanteli oikeusasiamiehelle. Kantelija väitti, että yhtään sopimukseen perustuvaa laskua ei ollut maksettu sopimuksenmukaisen 60 päivän määräajan kuluessa, ja toimitti taulukon, jossa oli yhteenveto viivästyksistä. Taulukosta kävi ilmi, että maksujen suorituksessa oli ollut jopa 223 päivän viivästyksiä. Kantelija väitti myös, että korkovaatimuksen esittämistä koskevat tiedot olivat epä johdonmukaisia, puutteellisia ja epäselviä. Tähän asiaan liittyen kantelija liitti kanteluunsa kirjeenvaihtoa, joka osoittaa, että kantelija pyysi selvitystä komissiolta sen jälkeen, kun ei ollut saanut korkoa. Kantelija kuitenkin totesi, että komissio oli antanut ristiriitaisia neuvoja. Sen vuoksi kantelija uskoi, ettei se voinut vaatia korkoa sopimuksen aikaisilta maksuviivästyksiltä.

Kantelija vaati suorittamaan kaikki maksamatta jääneet maksut ja korot sekä maksamaan korvausta.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin Euroopan komissiolle. Yhteenvedona komission lausunnossa todettiin seuraavaa:

Tacis-ohjelmia koskevat sopimukset tehdään vakiomallin mukaan, johon kuuluu sopimuksen lisäksi "yleiset ehdot". Jokaisessa laaditussa sopimuksessa on myös erityiset las-
kujen laatimista ja toimittamista koskevat ohjeet.

Sopimuksen 13 artiklan mukaan sopimukseen tehtävistä lisäyksistä on sovittava asianmu-
kaisesti kirjallisesti, mikä koskee myös määrättyä maksuaikataulua. Yleisten ehtojen 46
artiklassa todetaan, että tällaisten lisäysten tulee perustua lisäsopimukseen, jonka kumpi-
kin osapuoli on allekirjoittanut.

Sopimuksen 6 artiklassa on määräykset erityisestä maksuaikataulusta, jonka mukaan lop-
pumaksu eräännyy vasta sopimuksen loppukertomuksen hyväksymisen jälkeen. Pääosasto
1A:n yksiköitä on myös neuvottu vain poikkeustapauksissa hyväksymään muutokset alun-
perin sovittuihin maksuehtoihin ja lisäksi pääosasto 1A:n sopimusten lisäyksissä
("Addenda aux Contrats") todetaan, että maksuaikataulua ei voida muuttaa niin, että mak-
suerien määrä kasvaisi. Sen vuoksi rahoitusosasto F kieltäytyi suorittamasta maksuja,
jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen maksuaikatauluun.

Kantelijan syyskuussa 1997 lähettämistä laskuista komissio selitti, että alkuperäinen sopi-
mus päättyi 18. heinäkuuta 1997 mutta sitä pidennettiin kaksi kertaa (lisäykset nro 4 ja 5)
18. joulukuuta 1997 asti, jotta hanke saatiin vietyä asianmukaisesti päätökseen. "Addenda
aux Contratsin" mukaan vaatimusta erillisestä lisämaksusta ei kuitenkaan hyväksytty.
Komissio kiisti, että kantelijaa olisi neuvottu puhelimesta muuttamaan yksipuolisesti
lisäyksen nro 4 tekstiä. Varsinkaan kantelijan nimeämä virkailija ei ollut voinut tehdä sitä,
koska hän oli ollut kyseisenä ajankohtana lomalla.

Koron maksamiseen liittyen komissio korosti sitä, että yleisten ehtojen 31 artiklassa mää-
rätään 60 päivän maksuaika maksuvaatimuksen vastaanottamispäivästä lähtien. Jos aika-
raja ylittyy, toimeksisaajalla on oikeus viivästyskorkoon. Viivästyskorko on kuitenkin
sopimukseen perustuva vaade, jonka ehtona on sopimuksen sisältämä maksuaikataulu. Jos
tämän sovittu aikataulun ulkopuolella toimitettujen laskujen maksut eivät ole eräänntyneet,
viivästyskorkoa ei voi kertyä. Lisäksi yleisten ehtojen 31 artiklassa todetaan, että komi-
ssio ei ole vastuussa viivästyksistä, jotka johtuvat toimeksisaajan omista laiminlyönneistä
tai puutteista laskujen esittämisessä. Komissio totesi myös, että kaikkia hankkeeseen liit-
tyviä palkkioita ja välittömiä kustannuksia koskevat vaatimukset oli maksettu kokonaan ja
että käsiteltävänä oli vielä yksi lasku, joka oli toimitettu uudelleen korjausten jälkeen huh-
tikuussa 1998.

Mitä tulee kantelijan vahinkojen syntymistä koskevaan väitteeseen, komissio ei pitänyt
vahinkokysymystä oleellisena, ja joka tapauksessa kantelija ei ollut toimittanut todisteita
vahingosta.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija totesi, että lisäykseen nro 4 oli tehty käsin kirjoitettu muutos
vasta sen jälkeen, kun komissio oli neuvonut suullisesti tekemään niin. Ellei komissiota
edustava henkilö olisi antanut tällaista neuvoa, kantelija ei olisi ryhtynyt kyseisiin toi-
menpiteisiin.

Viivästyneistä maksuista kantelija korosti sitä, että komissio ei käsitellyt asiaa vaan viittasi ainoastaan toimeksisaajan laiminlyönteihin ja puutteellisuuksiin. Se tosiasia, että myöhästyneestä maksusta oli myöhemmin kertynyt korkoa, tarkoitti, että komissio myönsi jättäneensä täyttämättä sopimuksen ehtoja. Komissio ei kuitenkaan esittänyt mitään selitystä alituisille viivästyksille korkomaksujen käsittelyssä.

Kantelija tähdensi sitä, että komissio ei vastannut väitteeseen, joka koski epäjohtonmuksaisia, puutteellisia ja epäselviä tietoja siitä, miten korkoa vaaditaan.

Komission lausunto, jonka mukaan kaikkia palkkioita ja välittömiä kustannuksia koskevat maksuvaatimukset oli toteutettu kokonaisuudessaan, oli virheellinen, koska kantelijan viimeinen lasku oli vielä suorittamatta. Se oli toimitettava uudelleen, koska komissio ei soveltanut sopimukseen tehdyn lisäyksen mukaisia muutoksia.

Mitä tulee vahingonkorvausvaatimukseen, kantelija katsoi, että vahingot olivat huomattavia ottaen huomioon, että syyskuussa 1997 suoritettujen myöhästyneiden maksujen korko evättiin, kantelija ei voinut vaatia korkoa 18 ensimmäisen sopimuskuukauden aikana epäselvien tietojen vuoksi ja kantelijan henkilökunta kulutti huomattavasti aikaa viivästyminen sekä komissiolta saatujen epäselvien tietojen seuraamiseen.

LISÄTUTKIMUKSET

Oikeusasiamies tarkasteli huolellisesti komission lausuntoa ja kantelijan huomautuksia ja päätti sitten pyytää komissiolta lisätietoja ensinnäkin siitä, oliko komissio antanut kirjalliset ohjeet toimeksisaajien kanssa puhelimitse yhteydessä olevalle henkilöstölle, ja toiseksi siitä, oliko komissiolla vakiotietolomake tai vastaava, jossa toimeksisaajille tiedotetaan korkojen maksuehdoista ja korkovaatimuksissa noudatettavista menettelyistä. Oikeusasiamies pyysi myös komissiota kommentoimaan kantelijan huomautuksia.

Vastauksessaan komissio totesi, että kantelijan huomautukset kohdistuivat lisämaksuvaatimukseen. Komissio toisti, että se ei ollut löytänyt todisteita väitteelle, jonka mukaan kantelijaa olisi kehoitettu puhelimitse tekemään käsin muutos lisäykseen nro 4. Komission vastauksen mukana oli kirje virkailijalta, joka oli puhunut kantelijan kanssa. Kirjeessä todettiin, että tällaista neuvoa ei ollut annettu. Komissio totesi, että se ei ole antanut kirjallisia ohjeita henkilöstölle, joka on yhteydessä toimeksisaajiin puhelimitse. Sillä on kuitenkin erityisohjeet lisämaksuvaatimusten käsittelystä. Toimeksisaajille annettavien korkojen maksua koskevien tietojen osalta komissio viittasi yleisten ehtojen 31 artiklaan (sopimuksen osa) ja yleisten ehtojen tarkistetun version 30 artiklaan, joista käy ilmi, että ne ovat itsestään selviä. Lisäksi komissio viittasi toimeksisaajille annettavaan lomakkeeseen, jossa annetaan ohjeet laskujen laatimiseksi.

Komission toinen lausunto toimitettiin kantelijalle. Kantelija totesi lisähuomautuksissaan uudelleen, että käsin kirjoitettu muutos oli tehty suoraan komission virkailijan neuvon perusteella. Kantelija ei kuitenkaan kyennyt esittämään kirjallista todistetta asiasta mutta painotti kiistävänsä komission virkailijan lausunnon. Lisäksi kantelija oli sitä mieltä, että komission sisäinen muistio, jossa on ohjeet siitä, miten lisämaksuvaatimuksia käsitellään, ei todistanut sitä, että suositeltua menettelyä olisi tosiasiaassa sovellettu. Kantelija korosti sitä, että korkovaatimusmenettelyjä selittävät artikkelit eivät ole itsestään selviä vaan epäselviä. Komissio ei käsitellyt tätä väitettyä hallinnollista epäkohtaa. Viimeistä laskua ei edelleenkaan ollut maksettu kantelijalle eikä komissio vastannut mihinkään vahinkoja koskeviin kysymyksiin.

Lokakuussa 1999 käydyssä kantelijan ja oikeusasiamiehen toimiston välisessä puhelussa kantelija vahvisti, että viimeinen jäljellä ollut lasku oli maksettu. Komissio ei kuitenkaan ollut maksanut maaliskuussa 1998 kirjallisesti vahvistamaansa summaa, vaan pienemmän summan, joka perustui myöhempiin laskelmiin. Kantelija oletti, että pienennetty maksu oli komission määräysten mukainen, mutta sen mielestä ei ollut hyväksyttävää, että

komissio ilmoitti sille virallisesti suorittavansa tietyn summan ja pienensi sitten myöhemmin kyseistä summaa.

PÄÄTÖS

1 Lisämaksuvaatimus

1.1 Kantelijan mukaan komissio teki sopimukseen lisäyksen nro 4, allekirjoitti sen ja lähetti sen sitten kantelijalle allekirjoitettavaksi. Koska lisäyksessä ei kuitenkaan ollut kantelijan pyynnön mukaista viittausta lisämaksuun, se otti yhteyttä komissioon. Kantelija väitti, että häntä neuvottiin puhelinkeskustelun aikana kirjoittamaan asianmukainen muutos käsin nykyiseen lisäykseen, allekirjoittamaan se ja palauttamaan se komissiolle. Kantelija lähetti syyskuussa 1997 laskuja lisäykseen nro 4 käsin tehdyn muutoksen mukaisesti.

1.2 Komissio kieltäytyi maksamasta laskua sen perusteella, että se ei hyväksynyt käsin tehtyä muutosta. Myöhemmin komissio kiisti, että kantelijaa olisi neuvottu puhelimesta muuttamaan yksipuolisesti lisäyksen nro 4 tekstiä. Komissio esitti kyseisen virkailijan lausunnon ja pääosasto 1A:n muistion, jossa on sopimuksen muuttamista koskevat säännöt.

1.3 Komission ja kantelijan välinen sopimus sisälsi muun muassa maksuaikataulun ja maksujen määrän. Sopimuksen 13 artiklan mukaan sopimukseen tehtävistä muutoksista on sovittavat kirjallisesti. Sopimuksen liitteen E (Tacis-varoista rahoitettujen palvelusopimusten yleiset ehdot) 46 artiklan mukaan sopimuksen ja sen liitteiden määräyksiä voidaan muuttaa vain kummankin osapuolen allekirjoittamalla lisäsopimuksella.

1.4 Hankkeen asianmukaisen loppuun saattamisen varmistamiseksi laadittiin lisäys nro 4 sopimuksen pidentämiseksi ja hintojen jaottelun muokkaamiseksi. Komissio allekirjoitti lisäyksen ja lähetti sen sitten kantelijalle allekirjoitettavaksi. Ennen allekirjoittamista kantelija kuitenkin teki käsin muutoksen, jonka mukaan välilasku voitaisiin toimittaa maksettavaksi elokuussa 1997.

1.5 Mitä käsin tehtyyn lisäykseen tulee, komissio toimitti muistion virkailijalta, joka oli puhunut kantelijan kanssa, sekä lausunnon siitä, että virkailija ei ollut neuvonut kantelijaa tekemään yksipuolisesti muutosta lisäykseen. Kantelija kiisti lausunnon. Komissio toimitti myös muistion, joka koski pääosasto 1A:n sopimukseen tekemää lisäystä. Muistiossa todettiin, että maksuaikatauluun tehdyt muutokset eivät voi aiheuttaa tulevien maksujen määrän lisäystä. Kantelija ilmoitti, että sisäinen muistio ei todista, että suositeltua menettelyä olisi tosiasiallisesti noudatettu. Asian tässä näkökohdassa todisteet ovat siten ristiriitaisia. Edellä kuvatun valossa ja koska sopimuksen sääntöjen mukaan lisämaksua koskevaa virallista muutosta ei ollut tehty, kantelija ei ollut todistanut, että komissio olisi neuvonut häntä yksipuolisesti tekemään muutoksen lisäykseen nro 4.

1.6 Oikeusasiamies katsoi näin ollen, että tapauksen tässä näkökohdassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Viivästyneet maksut

2.1 Kantelija väitti, että kaikki sopimuksenmukaiset maksut oli suoritettu myöhässä eikä niitä ollut maksettu 60 päivän määräajan kuluessa, ja toimitti taulukon, jossa oli yhteenvedo viivästyksistä (jopa 223 päivän pituisista). Kantelija totesi myös, että komissio ei selittänyt viivästyksiä mitenkään.

2.2 Komissio ei kommentoinut tätä kantelijan väitettä ensimmäisessä eikä toisessa lausunnossaan vaan totesi ainoastaan, että maksut oli sittemmin suoritettu.

2.3 Hyvään hallintotapaan kuuluu toimia sopimuksen mukaisesti ja suorittaa maksut kohtuullisen ajan kuluessa. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio ei kommentoinut

kantelijan väitettä, joka koski viivästynyttä maksua. Oikeusasiamies katsoi, että vaikka maksut on nyt suoritettu, kantelijan toimittamat tiedot osoittavat selvästi, että oli tapahtunut viivästyksiä, joille ei ollut mitään asianmukaista syytä. Tämä on hallinnollinen epäkohta. Oikeusasiamies esitti siksi kriittisen huomautuksen komissiolle.

3 Tiedottaminen korkovaatimuksen esittämisestä

3.1 Kantelija esitti, että komissio antoi koron vaatimisesta epä johdonmukaisia, puutteellisia ja epäselviä tietoja, minkä seurauksena kantelijan oli vaikea vaatia korkoa myöhästyneistä maksuista. Kantelija liitti kanteluunsa asiaa koskevaa kirjeenvaihtoa komission kanssa.

3.2 Komissio ei kommentoinut kantelijan väitettä epä johdonmukaisista ja epäselvistä tiedoista vaan viittasi yleisten ehtojen 31 artiklaan (sopimuksen osa) ja yleisten ehtojen tarkistetun version 30 artiklaan ja totesi, että ne ovat itsestään selviä. Lisäksi komissio viittasi lomakkeeseen, jossa annetaan ohjeet laskujen laatimisesta.

3.3 Yleisten ehtojen 31 artikla koskee maksuaikataulua. Siinä sanotaan, että maksu on suoritettava 60 päivän kuluessa maksuvaatimuksen vastaanottamisesta. Ehtojen 31 artiklan 5 kohdassa viitataan korkoon ja todetaan seuraavaa:

Jos maksujen määräajat ylitetään eikä sopimuksen perusteella voida esittää mitään valituksia, toimeksisaaja on automaattisesti ja ilman erillistä ilmoitusta oikeutettu saamaan korkoa, joka lasketaan pro rata maksun viivästymispäivien määrän perusteella sen valtion liikkeeseen laskeneen institutionaalisen yksikön diskonttokorkokannan mukaan, jossa toimeksisaaja on vaatinut maksua suoritettavaksi. Yleisten ehtojen 31 artiklassa kerrotaan, että toimeksisaajalla eli käsiteltävänä olevassa tapauksessa kantelijalla on oikeus saada korkoa, jos maksujen määräajat ylittyvät.

3.4 Hyvään hallintotapaan kuuluu antaa tietoja pyydettyä. Kantelija pyysi komissiolta selvitystä korkojen vaatimisesta, ja komissio antoi ainakin kahdessa tilanteessa erilaisia neuvoja. Komissio ei kommentoinut tätä kantelun näkökohtaa oikeusasiamiehelle antamissaan lausunnoissa. Oikeusasiamiehen mielestä kantelija osoitti, että komissio ei antanut kantelijan asianmukaisesti pyytämiä selviä tietoja hyväksyttävissä olevan ajan kuluessa. Tämä on hallinnollinen epäkohta. Oikeusasiamies esitti siksi kriittisen huomautuksen komissiolle.

4 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettujen oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraavat kriittiset huomautukset:

Hyvään hallintotapaan kuuluu toimia sopimuksen mukaisesti ja suorittaa maksut kohtuullisen ajan kuluessa. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio ei kommentoinut kantelijan väitettä, joka koski viivästynyttä maksua. Oikeusasiamies katsoo, että vaikka maksut on nyt suoritettu, kantelijan toimittamat tiedot osoittavat selvästi, että oli tapahtunut viivästyksiä, joille ei ollut asianmukaista syytä. Tämä on hallinnollinen epäkohta.

Hyvään hallintotapaan kuuluu antaa tietoja pyydettyä. Kantelija pyysi komissiolta selvitystä korkojen vaatimisesta, ja komissio antoi ainakin kahdessa tilanteessa erilaisia neuvoja. Komissio ei kommentoinut tätä kantelun näkökohtaa oikeusasiamiehelle antamissaan lausunnoissa. Oikeusasiamiehen mielestä kantelija osoitti, että komissio ei antanut kantelijan asianmukaisesti pyytämiä selviä tietoja hyväksyttävissä olevan ajan kuluessa. Tämä on hallinnollinen epäkohta.

Koska tapauksen nämä näkökohdat koskivat tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**SOPIMUKSEN
HYVÄKSYMINEN JA
MYÖHEMPI KIEL-
TÄYTYMINEN
RAHOITTAMASTA
SITÄ**

*Päätös kanteluun
540/98/(XD)ADB
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Kantelijalle, SYSTEMS EUROPE S.A.:lle (jäljempänä SE), myönnettiin hankintasopimus SEM/03/608/010, joka allekirjoitettiin Euroopan komission tukeman Syyrian sähköalan tukiohjelman yhteydessä (tarjouskilpailu IB/0028). SE ja Syyrian hallitus allekirjoittivat tämän sopimuksen 11. syyskuuta 1997, ja komission Syyrian edustusto (jäljempänä edustusto) hyväksyi sen 18. syyskuuta 1997.

Edustusto ilmoitti SE:lle 20. lokakuuta 1997, että komission pääosasto 1B (jäljempänä PO 1B) ei voinut hyväksyä sopimusta siinä vaiheessa. SE:n ei pitäisi jatkaa työtä, ennen kuin on saanut tällaisen hyväksynnän. Yhtiö päätti olla keskeyttämättä työtä seuraavista syistä:

- SE oli jo aloittanut työn ja ottanut käyttöön merkittäviä henkilöresursseja.
- Aikataulu oli erityisen tiukka (hankkeen eri vaiheet oli saatava päätökseen 4, 5 ja 6 kuukauden kuluttua urakan allekirjoittamisesta).
- Työn keskeyttäminen olisi aiheuttanut merkittäviä haittoja.
- Komission olisi pitänyt tietää tarjouspyyntömenettelyn mahdollisista virheistä, ennen kuin se hyväksyi sopimuksen.

Edustusto ilmoitti SE:lle 12. tammikuuta 1998 kirjallisesti, että komissio ei voinut hyväksyä sopimuksen rahoitusta ja että se pyytäisi Syyrian viranomaisia peruuttamaan sen. Näin tehtiin 19. tammikuuta 1998. Sopimuksen mukaan tärkeä osa työstä oli kuitenkin saatettava loppuun kyseiseen päivämäärään mennessä. SE esitti, että komissio ei ollut ilmoittanut peruutuspyynnön syitä.

Lisäksi kun SE pyysi selitystä, komission virkamies totesi, että SE ei ollut vastuussa olosuhteista, jotka johtivat peruutukseen. Tämä tilanne johtui ilmeisesti toimielimen sisäisistä virheistä. Komissio vakuutti, että kyse ei ollut SE:n työn laadusta ja että yhtiö säilyisi mahdollisten toimittajien luettelossa.

Koska SE oli kärsinyt huomattavat taloudelliset tappiot ja koska tapahtumalla oli dramaattiset seuraukset SE:n yrityskuvalle, SE yritti menestyksestä saada korvausta, ja siksi se teki kantelun Euroopan oikeusasiamiehelle.

Kantelija esitti seuraavat väitteet:

- 1 SE väitti, että Euroopan komissio kieltäytyi rahoittamasta sopimusta, vaikka komission Syyrian edustusto oli hyväksynyt sen ehtoita.
- 2 SE väitti, että sille ei ilmoitettu syitä komission pyyntöön peruuttaa sopimus eikä sille ollut annettu tilaisuutta puolustautua.
- 3 SE väitti, että komissio kieltäytyi ottamasta vastuuta sopimuksen peruuttamisesta ja maksamasta vahingonkorvauksia SE:lle.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Yhteenvetona kantelua koskevassa lausunnossaan komissio esitti seuraavaa:

Syyrian viranomaiset käynnistivät tarjouskilpailun Syyrian ja ETY:n välillä allekirjoitetun rahoituspöytäkirjan puitteissa. Ennen kuin komissio myöntää sopimukselle rahoituksen, se tarkistaa tarjouspyyntömenettelyn.

Komissio katsoi, että nykyinen tarjouspyyntömenettely oli virheellinen vakavien sääntöjenvastaisuuksien vuoksi. Kilpailun ainoat kaksi hakijaa (ÉLECTRICITÉ DE FRANCE ja SE) osallistuivat Syyrian hankkeeseen konsultteina. Koska ne olivat todennäköisesti osallistuneet tarjouskilpailun suunnitteluun, komissio epäili eturistiriitaa.

Lisäksi Syyrian viranomaisten laatimassa kertomuksessa ei mainittu mitään hintavertailua. Lopuksi SE:tä oli ennen tarjouspyyntömenettelyä ja sen aikana pyydetty kahdesti neuvoteluihin Syyrian viranomaisten kanssa, mikä komission mielestä voisi merkitä eturistiriitaa.

Tässä tilanteessa komissio tiedotti Syyrian viranomaiselle, että se ei pystyisi rahoittamaan sopimusta. Syyrian viranomaiset päättivät suvereenisesti peruuttaa sopimuksen, mutta ne olisivat voineet rahoittaa sopimuksen omista varoistaan ilman unionin apua. Heti kun sopimus oli peruutettu, SE:n johtajille ilmoitettiin peruuttamista koskevan pyynnön perustelut.

Komissio kieltäytyi ottamasta vastuuta. Se katsoi, että vahingonkorvausvaatimukset pitäisi osoittaa SE:n sopimuskumppanille eli Syyrian viranomaisille.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamies välitti kantelijalle komission lausunnon ja kehotti sitä esittämään mahdolliset huomautukset. Vastauksessaan 28. lokakuuta 1998 SE esitti, että komission lausunto sisälsi oikeudellisia virheitä ja asiavirheitä. Kantelijan huomautukset voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti:

SE ja Syyrian viranomaiset todellakin allekirjoittivat sopimuksen, mutta edustusto hyväksyi sen. Näin ollen komissio oli sopimuksen osapuoli ja se oli sitoutunut sen rahoittamiseen. Lisäksi Syyrian viranomaiset päättivät peruuttaa sopimuksen komission nimenomaisesta pyynnöstä eivätkä, kuten komissio virheellisesti väitti, omasta aloitteestaan. Näin ollen SE katsoi, että komission yksipuolinen päätös olla noudattamatta sitoumustaan oli vahingoittanut sitä.

Tarjouspyyntömenettelyn todelliset olosuhteet, joita komissio pitää sääntöjenvastaisina, olivat kaikki komission tiedossa ennen virallista hyväksyntää. Näin ollen ne eivät mitätöineet komission suostumusta myöntää rahoitustukea.

SE toimi todellakin ohjelman konsulttina, mutta se ei missään vaiheessa osallistunut ohjelman siihen osaan, jota sille myönnetty sopimus koski. SE ei myöskään tavannut tarjouspyynnöstä vastuussa olevia Syyrian viranomaisia neuvotellakseen niiden kanssa vaan ainoastaan antaakseen ohjelman sovellukseen liittyvää teknistä tietoa.

Lisätutkimukset

1 Oikeusasiamies pyysi komissiota ilmoittamaan hänelle, tiesikö se väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista ennen sopimuksen hyväksyntää.

Komission lisälausunto

Komissio toisti, että se ei ollut koskaan allekirjoittanut tai peruuttanut sopimusta SE:n kanssa. Edustusto oli katsonut, että rahoitustuen ehdot oli täytetty. Se hyväksyi sopimuksen väliaikaisesti 18. syyskuuta 1997, vaikka se oli etukäteen epäillyt sääntöjenvastaisuuksia. Tämän jälkeen asiakirja lähetettiin lopullista päätöstä varten komission PO 1B:lle. SE:tä pyydettiin 20. lokakuuta 1997 olla aloittamatta työtä ennen lopullista hyväksyntää. Sekä SE:lle että Syyrian viranomaisille tiedotettiin PO 1B:n 12. tammikuuta 1998 tekemästä päätöksestä kieltäytyä rahoittamasta hanketta.

Kantelijan lisähuomautukset

SE:lle annettiin tilaisuus esittää huomautuksia komission lisälausunnosta. SE esitti, että sille ei ollut ilmoitettu edustuston hyväksynnän väitetyistä väliaikaisuudesta. Se uskoi sen

tähden vilpittömästi siihen, että edustustolla oli toimivalta suorittaa komissiota sitovia toimia. Tilintarkastustuomioistuin oli jo vuonna 1991⁷⁶ todennut avoimuuden puutteen tämänkaltaisen menettelyn vastuunjaossa. Edustuston hyväksynnällä oli SE:hen kohdistuvia oikeudellisia vaikutuksia, ja komission vetäytyminen aiheutti puolestaan tilanteen, joka loukkasi vilpittömän mielen suojaa koskevaa yleistä periaatetta. Lisäksi komission toiminta vaikutti haitallisesti SE:hen, mutta se ei ilmoittanut syitä eikä antanut SE:lle tilaisuutta puolustautua.

2 Selventääkseen tämän tapauksen päätöksentekoa ja määrittelläkseen todellisen päätöksentekoviranomaisen komissiossa oikeusasiamies pyysi komissiolta lisätietoa menettelyn oikeusperustasta. Hän tiedusteli myös menettelyn viivästyisestä.

Komission lisälausunto

Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että EY:n varainhoitoasetuksen (osasto IX, ulkoinen apu) mukaan se valvoi paikallisen toimeksisaajan (tässä tapauksessa PEGTE⁷⁷) suorittamaa myöntämismenettelyä kokonaisuudessaan. Sopimuksen rahoittamista koskeva sopimus pannaan täytäntöön sen ”hyväksymisellä”. Edustusto ja Brysselissä sijaitseva ”pääkonttori” (eli PO 1B) vastaavat yhdessä tämän päätöksen tekemisestä. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa, kuten PO 1B:n ohjeissa 30. päivältä syyskuuta 1996⁷⁸ on määrätty, edustusto hyväksyy yli 137 000 ecun arvoiset hankintasopimukset, sen jälkeen kun ”pääkonttori” on antanut tähän nimenomaisen valtuutuksen. Itse asiassa edustusto hyväksyi sopimuksen, ennen kuin se lähetti asiakirjan PO 1B/E2:lle Brysseliin ja ennen kuin se sai valtuutuksen Brysselistä.

Oikeusasiamiehen mainitseman menettelyn viivästyminen osalta komissio toisti, että SE:tä oli pyydetty olla aloittamatta työtä kuukausi sopimuksen hyväksymisen jälkeen. Komissio ei katsonut, että aika (4 kuukautta), joka tarvitaan tällaisen monimutkaisen tapauksen analysoimiseen ja päätökseen olla rahoittamatta sopimusta, oli kohtuuton.

Lopuksi komissio tiedotti oikeusasiamiehelle, että se kiisti kantelijan väitteet komission taloudellisesta vastuusta vilpittömän mielen suojaa koskevan periaatteen nojalla ja että se vastaa niihin lopuksi asianmukaisessa oikeuspaikassa.

Kantelijan lisähuomautukset

Komission lisälausunto välitettiin SE:lle. Se pitäytyi väitteessään ja ilmoitti, että kieltäytymistä rahoittamasta sopimusta voidaan pitää mielivaltaisena. SE tuki tätä väitettä mainitsemalla, että kahden samanlaisessa tilanteessa olevan yrityksen sallittiin osallistua samaa ohjelmaa koskevaan tarjouspyyntöön. Eturistiriitaa ei ollut epäilty, vaikka ne olivat aiemmin osallistuneet Syrian ohjelmaan.

3 Komissio oli kieltäytynyt vastaamasta komission taloudellista vastuuta koskeviin SE:n väitteisiin oikeusasiamiehen tutkimuksen yhteydessä. Näin ollen oikeusasiamies pyysi komissiota harkitsemaan uudelleen kantaansa tai ilmoittamaan hänelle kieltäytymisen syyt.

Komission lopullinen lausunto

Komissio vahvisti kantansa kanteluun. Se luovutti yksityiskohtaisen selvityksen perusteista, joiden nojalla PO 1B katsoi, että kyseessä oli eturistiriita. Lisäksi se korosti, että

⁷⁶ Tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 3/91.

⁷⁷ Julkinen laitos, joka tuottaa ja toimittaa sähköä (Public Establishment for Generation and Transmission of Electrical Energy).

⁷⁸ Muistio Anacoretalle, Defraignelle, Frossatille, Rheinille, osastojen ja edustustojen päälliköille: palvelujen hankintaa koskevat sopimukset, rakennusurakoita koskevat sopimukset ja hankintasopimukset, mukaan luettuina paikalliset hankinnat, vastaanottajan puolesta rahoitus- tai avustussopimusten puitteissa – 30. syyskuuta 1996.

yritykset, jotka osallistuivat toiseen tarjouskilpailuun, olivat, toisin kuin SE oli väittänyt, täysin erilaisessa tilanteessa.

Kantelijan lopulliset huomautukset

Lopullisissa huomautuksissaan SE toisti jälleen kerran, että komissio kieltäytyi vastaamasta komission taloudellista vastuuta koskeviin väitteisiinsä. SE myös kiisti osan selvityksistä, jotka komissio esitti viimeisimmässä lausunnossaan.

PÄÄTÖS

1 Kieltäytyminen rahoittamasta sopimusta sen varauksettomasta hyväksymisestä huolimatta

1.1 SE väitti, että Euroopan komissio kieltäytyi rahoittamasta sopimusta, vaikka komission Syyrian edustusto oli hyväksynyt sen ehdoilla.

1.2 Komissio väitti puolestaan, että sopimusta ei olisi voitu rahoittaa tarjouspyyntömenettelyssä ilmenneiden sääntöjenvastaisuuksien takia.

1.3 Oikeusasiamiehen tutkimuksen aikana komissio totesi, että väitetyt sääntöjenvastaisuudet, jotka olivat syynä siihen, että komissio kieltäytyi rahoittamasta sopimusta, olivat tiedossa ennen hyväksyntää. Komissio kuitenkin väitti, että hyväksyntä oli väliaikainen. Lopulta kolmannessa lausunnossaan komissio myönsi, että edustusto ei ollut toiminut sovellettavan sisäisen menettelyn mukaisesti.

1.4 Oikeusasiamies katsoi, että hyväksytystä sopimuksesta ei käynyt ilmi, että edustuston hyväksyntä oli väliaikainen. Komission välittämän sovellettavan sisäisen menettelyohjeiston⁷⁹ yksityiskohtainen tarkastelu paljasti, että käsiteltävässä tapauksessa sopimuksen hyväksyntä oli PO IB-E/2:n⁸⁰ eikä edustuston velvollisuus. Menettelyssä ei ole esitetty mahdollisuutta antaa väliaikainen hyväksyntä.

1.5 Tutkimuksen aikana komissio selitti, että sopimuksen rahoittamista koskeva sopimus pannaan täytäntöön sen hyväksymisellä. Tapauksesta ei käy ilmi, että SE tiesi komission sisäisestä hyväksyntämenettelystä. Ei myöskään ole näyttöä siitä, että SE olisi voinut tietää, että edustusto ei pysty noudattamaan tätä menettelyä.

1.6 Komissio väitti, että edustusto oli 20. lokakuuta 1997 pyytänyt SE:tä olemaan jatkamatta työtä, ennen kuin PO 1B on tehnyt virallisen päätöksen. On kuitenkin todettava, että tämä tapahtui vasta, kun sopimus oli allekirjoitettu 11. syyskuuta 1997 ja hyväksytty 18. syyskuuta 1997 ja SE oli sitoutunut sopimusvelvoitteisiin, erityisesti tiukkoihin määrääkoihin. SE:lle ilmoitettiin vasta 12. tammikuuta 1998, että komissio oli virallisesti kieltäytynyt rahoittamasta sopimusta.

1.7 Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että toimieliin toimii johdonmukaisesti. Käsiteltävässä tapauksessa komissio ei noudattanut omia sisäisiä menettelyjään, ja vaikka se tiesi väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista, se ei suorittanut kaikkia asianmukaisia tarkistuksia ennen sopimuksen hyväksymistä. Ei ole mitään näyttöä siitä, että kantelijan olisi

⁷⁹ Liite XV – hankintasopimukset – sopimuksen arvo yli 137 000 ecua; muistio Anacoretalle, Defraignelle, Frossatille, Rheinille, jaostojen ja edustustojen päälliköille: Palvelujen hankintaa koskevat sopimukset, rakennusurakoita koskevat sopimukset ja hankintasopimukset, mukaan luettuina paikalliset hankinnat, vastaanottajan puolesta rahoitus- tai avustussopimusten puitteissa – 30. syyskuuta 1996.

⁸⁰ Menettely (...)

7. Edustusto lähettää arviointikertomuksen huomautuksineen yksikköön IB-E/2.

8. Yksikkö IB-E/2 hyväksyy sopimuksen.

9. Sopimuksen allekirjoittavat sopimuspuolena olevat viranomaiset ja tämän jälkeen tarjouskilpailun voittaja. (...)

pitänyt tietää, että komissio ei ollut noudattanut oikeaa hyväksyntämenettelyä. SE oli siksi oikeutetusti voinut katsoa, että sillä oli hallussaan asianmukaisesti hyväksytty sopimus, jonka komissio oli rahoittanut. Komission toiminnassa ilmeni siten hallinnollinen epäkohda.

2 Kantelijalle tiedottamisen ja puolustautumista koskevan mahdollisuuden antamisen laiminlyönti

2.1 SE väitti, että sille ei ilmoitettu syitä komission pyyntöön peruuttaa sopimus eikä sille ollut annettu tilaisuutta puolustautua.

2.2 Komission mukaan SE:lle oli ilmoitettu, että peruutusta koskeva pyyntö johtui tarjouspyyntömenettelyssä ilmenneistä sääntöjenvastaisuuksista.

2.3 Oikeusasiamies totesi, että neljä kuukautta sen jälkeen, kun edustusto oli hyväksynyt sopimuksen, komissio ilmoitti SE:lle, että se pyytää sopimuksen peruuttamista ilmoittamatta tämän syitä. Tässä vaiheessa SE:lle ilmoitettiin, että se ei ollut vastuussa menettelystä, joka johti peruuttamista koskevaan pyyntöön.

2.4 Näytti siltä, että SE:lle oli ilmoitettu sopimuksen peruuttamista koskevan komission pyynnön todelliset syyt (ts. mahdollinen eturistiriita) vasta oikeusasiamiehen otettua asian tutkittavakseen. Lisäksi vaikka komission kieltäytyminen johtui osittain SE:n toiminnasta (ts. väitetyt neuvottelut Syyrian viranomaisten kanssa ja eturistiriita), SE:lle ei ollut annettu tilaisuutta puolustautua.

2.5 Hyvään hallintotapaan kuuluu toimia oikeudenmukaisesti ja kunnioittaa toimielimen toimintaan liittyviä laillisia odotuksia. Käsiteltävässä tapauksessa komissio oli useita kertoja ottanut suoraan yhteyttä SE:hen. Se toimi keskustelukumppanina ja herätti siten laillisia odotuksia kantelijassa. SE olisi voinut odottaa, että sille tiedotettaisiin komission päätöksen todellisista syistä. Lisäksi olisi ollut reilua, että SE:lle olisi annettu tilaisuus lausua mielipiteensä toimintansa väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista. Komissio ei kuitenkaan toiminut näin, ja tämä muodosti hallinnollisen epäkohdan.

3 Komission taloudellinen vastuu

3.1 SE väitti, että komissio kieltäytyi ottamasta vastuuta sopimuksen peruuttamisesta ja maksamasta vahingonkorvauksia SE:lle. Oikeusasiamiehen tutkimuksen aikana komissio toi esiin monia oikeudellisia perusteita, jotka liittyvät komission taloudelliseen vastuuseen, joka puolestaan juontaa juurensa sopimuksen hyväksymisestä. Komissio kieltäytyi kahdesti aloittamasta keskustelua näistä asioista ja ilmoitti, että se vastaisi niihin lopuksi asianmukaisessa oikeuspaikassa.

3.2 Komissio ei suostunut keskustelemaan komission taloudellista vastuuta koskevista kantelijan väitteistä. Komissio ei siksi toimittanut oikeusasiamiehelle yhdenmukaista ja järkevää selvitystä toimintansa oikeusperustasta eikä siitä, miksi se uskoi, että sen kanta vastuukysymyksestä on oikeutettu. Vaikutti siltä, että komissio olisi valmis esittämään asiaa koskevat perusteet tuomioistuimessa.

3.3 Näin ollen oikeusasiamies totesi lopuksi, että osapuolilla on oikeus tutkituttaa sopimuskiistansa ja sopia se virallisesti toimivaltaisessa tuomioistuimessa.

4 Johtopäätös

Euroopan oikeusasiamiehen asiaa koskevan tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraavat kriittiset huomautukset:

Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että toimielin toimii johdonmukaisesti. Käsiteltävässä tapauksessa komissio ei noudattanut omia sisäisiä menettelytapojaan, ja vaikka se tiesi väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista, se ei suorittanut kaikkia vaadittavia

tarkistuksia ennen sopimuksen hyväksymistä. Ei ole mitään näyttöä siitä, että kantelijan olisi pitänyt tietää, ettei komissio ollut noudattanut oikeaa hyväksyntämenettelyä. SE oli siksi oikeutetusti voinut katsoa, että sillä oli hallussaan asianmukaisesti hyväksytty sopimus, jonka komissio oli rahoittanut. Komission toiminnassa ilmeni siten hallinnollinen epäkohta.

Hyvään hallintotapaan kuuluu toimia oikeudenmukaisesti ja kunnioittaa toimielimen toimintaan liittyviä laillisia odotuksia. Käsiteltävässä tapauksessa komissio oli useita kertoja ottanut suoraan yhteyttä SE:hen. Se toimi keskustelukumppanina ja herätti siten laillisia odotuksia kantelijassa. SE olisi voinut odottaa, että sille tiedotettaisiin komission päätöksen todellisista syistä. Lisäksi olisi ollut reilua, että SE:lle olisi annettu tilaisuus lausua mielipiteensä toimintansa väitetyistä sääntöjenvastaisuuksista. Komissio ei kuitenkaan toiminut näin, ja tämä muodosti hallinnollisen epäkohdan.

Koska komissio ei suostunut keskustelemaan vastuustaan oikeusasiamiehen tutkimusten aikana, oikeusasiamies päätti lopettaa asian käsittelyn ja esitti nämä kriittiset huomautukset.

**VÄITE, JONKA
MUKAAN
KOMISSIO JÄTTI
VASTAAMATTA JA
KIELTÄYTYI ANTA-
MASTA ASIAANTUN-
TIJARYHMÄN
PÖYTÄKIRJAT
KÄYTTÖÖN**

*Päätös kanteluun
1346/98/OV Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

G. kanteli joulukuussa 1998 Euroopan oikeusasiamiehelle väittäen, että komissio (pääosasto VII – Liikenne) oli vuodesta 1997 lähtien jättänyt vastaamatta hänen kirjeisiinsä, jotka liittyivät komission 18. marraskuuta 1994 antaman sisävesiliikennettä koskevan asetuksen (EY) N:o 2812/94⁸¹ tulkintaan. Kantelija kirjoitti komissiolle 30. heinäkuuta ja 8. syyskuuta 1997 komission kannasta asetuksen tulkintaan.

Oikeusasiamiehen puututtua aiemmin asiaan komissio lähetti 27. lokakuuta 1998 vastauksen kantelijan 2. syyskuuta 1998 päivättyyn kirjeeseen. Kantelija ei kuitenkaan ollut tyytyväinen vastaukseen, koska komissio viittasi asiantuntijaryhmän pöytäkirjoihin (sisävesikuljetusten rakenteellisista uudelleenjärjestelyistä), joita kantelija ei saanut käyttöönsä luottamuksellisuuden perusteella. Kantelija tapasi 6. marraskuuta 1998 komission pääosasto VII:n virkailijoita, jotka antoivat hänelle aihetta koskevat asiakirjat (asetustekstejä) mutta eivät asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja.

Kantelija kanteli siksi oikeusasiamiehelle väittäen, että 1) komissio ei ollut vastannut hänen 18. marraskuuta 1994 annetun asetuksen (EY) N:o 2812/94 tulkintaa koskeviin kirjeisiinsä ja 2) että asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja ei annettu hänen käyttöönsä, koska ne olivat luottamuksellisia.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelijan 18. marraskuuta 1994 annetun asetuksen (EY) N:o 2812/94 tulkintaan liittyvää kirjeenvaihtoa koskevan väitteen osalta komissio muistutti kantelun taustalla olevista tosiasioista ja esitti seuraavat huomautukset:

Alankomaalainen Breaker's Fund vieraili 10. maaliskuuta 1997 pääosastossa VII ja ilmoitti kantelijan lähettäneen Alankomaiden oikeusasiamiehelle kantelun siitä, että kyseinen rahasto oli käsitellyt hänen tapaustaan huonosti vuonna 1994. Viitaten tähän kokoukseen Alankomaiden liikenneministeriö kyseli komissiolta kirjeitse 13. maaliskuuta 1997 asetuksen 2 artiklassa säädetyn kuuden kuukauden siirtymäajan merkityksestä ja tavoitteesta.

⁸¹ Komission asetus (EY) N:o 2812/94, annettu 18 päivänä marraskuuta 1994, neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1101/89 muuttamisesta, sisävesiliikenteen uuden kapasiteetin liikkeelle laskemiseen sovellettavien edellytysten osalta.

Pääosasto VII kysyi 24. maaliskuuta 1997 komission oikeudelliselta yksiköltä asetuksen tulkinnasta sekä Alankomaiden viranomaisille annettavan vastauksen luonnoksesta. Oikeudellinen yksikkö vastasi 10. huhtikuuta 1997, ja pääosasto VII lähetti vastauksen alankomaalaisen Breaker's Fundin johtajalle 6. toukokuuta 1997.

Kolme kuukautta myöhemmin kantelija lähetti pääosasto VII:lle faksin 30. heinäkuuta 1997 ja kaksi muistutusta 3. elokuuta ja 8. syyskuuta 1997. Pääosasto VII oli kuitenkin sopinut Alankomaiden viranomaisten kanssa lykkäävänsä vastaustaan kantelijalle, kunnes se saisi virallisen tiedonsaantipyynnön Alankomaiden oikeusasiamieheltä voidakseen antaa täydelliset ja perustellut vastaukset tapaukseen liittyviin kysymyksiin.

Pääosasto VII vastasi 5. joulukuuta 1997 Alankomaiden oikeusasiamiehen 24. lokakuuta 1997 lähettämään kirjeeseen. Pääosasto VII uskoi vastanneensa tuolloin kaikkiin kantelijan asetuksen tulkintaa koskeviin kysymyksiin. Pääosasto VII sai kuitenkin kantelijalta uuden, 30. heinäkuuta 1998 päivätyn kirjeen, jossa kantelija esitti kysymyksiä tulkinnasta, jonka pääosasto VII oli esittänyt kirjeessään Alankomaiden oikeusasiamiehelle asetuksesta. Pääosasto VII vastasi 13. elokuuta 1998 kantelijan viiteen kysymykseen.

Kantelija lähetti 2. syyskuuta 1998 pääosasto VII:lle uuden kirjeen, jossa hän esitti jälleen samantapaisia kysymyksiä. Kantelija lähetti myös faksin 26. lokakuuta 1998. Pääosasto VII vastasi 27. lokakuuta 1998 lähettämässään kirjeessä kaikkiin tulkintaa koskeviin kysymyksiin.

Sen jälkeen kun kantelija oli kannellut Euroopan oikeusasiamiehelle, pääosasto VII sai kantelijalta edelleen kirjeitä, joihin se vastasi 9. joulukuuta 1998 ja 29. tammikuuta 1999. Komissio teki siksi sen johtopäätöksen, että ei voinut olla epäilystäkään siitä, etteikö pääosasto VII olisi vastannut kysymyksiin asetuksen tulkinnasta.

Komissio kieltäytyi antamasta sisävesikuljetusten rakenteellisia uudelleenjärjestelyjä käsitelleen asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja kantelijan käyttöön. Tästä asiasta komissio esitti seuraavat huomautukset:

Kantelija pyysi 28. lokakuuta 1998 päivätyllä faksilla pääosasto VII:ltä asiantuntijaryhmän kaikkien joulukuusta 1994 lähtien pidettyjen kokousten sekä pääosasto VII:n tiloissa pidetyn kokouksen pöytäkirjoja. Kantelija tapasi 6. marraskuuta 1998 pääosasto VII:n Brysselissä ja sai kaikki asiakirjat mukaan luettuna kaikki asetuksen 1101/89 yhdenmukaista soveltamista koskevat muistiot sekä asiantuntijaryhmän kaksi pöytäkirjaa, jotka sisälsivät ryhmän johtopäätökset asetuksen (EY) N:o 2812/94 valmistelusta. Pääosasto VII kertoi hänelle myös, että se oli punninnut toisaalta kantelijalle asiakirjojen saamisesta koituvaa etua ja toisaalta toimielimelle neuvottelujen luottamuksellisuuden säilyttämisestä koituvaa etua. Luottamuksellisuuden ja edellä mainittujen syiden perusteella hänelle ei voitu antaa kaikkia asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja, koska yhdessäkään kokouksessa ei ollut tutkittu hänen tapaustaan, jota oli käsitelty suoraan alankomaalaisen Breaker's Fundin kanssa.

Komissio muistutti myöhemmin kantelijan ja pääosasto VII:n välisissä sähköpostiviesteissä, että komission 8. helmikuuta 1994 hyväksymiä menettelysääntöjä yleisön oikeudesta saada tietoja komission asiakirjoista sovelletaan niin, että komissio antaa käyttöön vain omat asiakirjansa. Kun pyyntö koskee kolmannen osapuolen asiakirjaa, kuten jäsenvaltion kirjettä, hakijan tulee ottaa yhteyttä asiakirjan laatijaan. Asiantuntijaryhmän pöytäkirjojen suhteen pääosasto VII kiinnitti sähköpostiviestissään 13. marraskuuta 1998 kantelijan huomion mainittujen menettelysääntöjen periaatteisiin ja viittauksiin (EYVL L 46/58, 18. helmikuuta 1994, ja L 247/45, 28. syyskuuta 1996).

Edellisten huomautusten perusteella komissio teki sen johtopäätöksen, että se ei voinut antaa ammatillisten järjestöjen muodostaman asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja kantelijan käyttöön. Komission lausunnon liitteenä olivat kaikkien sen kantelijalle lähettämien kirjeiden, faksien ja sähköpostiviestien kopiot.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi kantelussaan. Kantelijan mukaan komissio tuki sellaista asetuksen tulkintaa, joka oli suotuisa Alankomaiden viranomaisten eikä kantelijan kannalta. Kantelija huomautti myös, että komission tulkintaa ei voi hyväksyä laillisin perustein ja että komission virkailijat olivat saaneet väärää tietoa alankomaalaisen Breaker's Fundin virkailijoilta.

PÄÄTÖS

1 Väite, jonka mukaan komission pääosasto VII ei vastannut kantelijan eri kysymyksiin

1.1 Kantelija väitti, että komissio ei vastannut hänen kirjeisiinsä, joissa hän kysyi komission 18. marraskuuta 1994 antaman asetuksen (EY) N:o 2812/94 tulkinnasta. Komissio viittasi useisiin kantelijalle lähettämiinsä kirjeisiin, jotka olivat lausunnon liitteenä, ja teki sen johtopäätöksen, että ei voinut olla epäillystäkään siitä, etteikö pääosasto VII olisi vastannut kysymyksiin asetuksen tulkinnasta.

1.2 Oikeusasiamies huomautti, että komission lausuntoonsa liittämistä eri kirjeistä kävi ilmi, että pääosasto VII on useissa tilanteissa vastannut kantelijan erilaisiin kysymyksiin. Nimenomaan pääosasto VII oli lähettänyt kantelijalle vastauksia 13. elokuuta ja 27. lokakuuta 1998 ja sen jälkeen, kun kantelija oli kannellut oikeusasiamiehelle eli 9. joulukuuta 1998 ja 29. tammikuuta 1999.

1.3 Vastauksessaan 13. elokuuta 1998 pääosasto VII vastasi kantelijan viiteen kysymyseen, jotka koskivat pääosasto VII:n Alankomaiden apulaisoikeusasiamiehelle L. De Bruinille 5. joulukuuta 1997 lähettämässä kirjeessä esitettyä tulkintaa asetuksesta N:o 1101/89, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2812/94.

1.4 Asetuksessa N:o 2812/94 ennakoitaan siirtymätoimenpidettä, joka koskee niin sanottua "vanha uudesta" -sääntöä, ja asetetaan kolme edellytystä⁸². Asetuksen 2 artiklan mukaan vanhan tonniston ja uuden tonniston suhdetta, joka tällä hetkellä on 1:1 (suhteen 1,5:1 sijasta), sovelletaan edelleen sellaisiin aluksiin, joiden rakentaminen on edennyt tiettyä vaihetta pidemmälle ja jotka lasketaan liikkeelle kuuden kuukauden kuluessa asetuksen voimaantulosta (eli 9. kesäkuuta 1995). Kantelijalle 13. elokuuta 1998 lähettämässään kirjeessä pääosasto VII vastasi, että lainsäätäjän tarkoituksena oli siirtymäjärjestelyillä estää vahingon syntyminen omistajille, jotka ovat investoineet aluksen rakentamiseen ja ennakoineet rakennuskustannukset "vanha uudesta" —suhteella 1:1. Vahinkoa voisi syntyä silloin, jos otettaisiin kerralla käyttöön 1,5:1-suhde laivan rakennuksen ollessa vielä kesken. Pääosasto VII ilmoitti kantelijalle, että Breaker's Fund pystyi arvioimaan rakentamisen ja liikkeelle laskemisen tilanteen vain 9. kesäkuuta 1995 asti. Pääosasto vastasi samoin kantelijalle, että aluksen ollessa telakalla sitä ei ole laskettu liikkeelle ennen 9. kesäkuuta 1995 ja siten yksi siirtymäjärjestelyjen ehto ei ole täyttynyt.

1.5 Kantelijan lähetettyä 2. syyskuuta 1998 kirjeen pääosasto VII vastasi siihen 27. lokakuuta 1998 ja vahvisti kantansa, jonka se oli ilmaissut 5. joulukuuta 1997 Alankomaiden

⁸² Asetuksen 2812/94 2 artiklassa todetaan seuraavaa: "Niihin aluksiin, joiden osalta omistaja osoittaa, että rakentaminen oli käynnissä tämän asetuksen julkaisupäivänä, tämän asetuksen julkaisupäivään mennessä tehdyt työt vastaavat vähintään 20 prosenttia tarvittavasta teräksen määrästä tai 50 tonnia terästä, ja luovutuksen ja liikkeelle laskemisen on määrä tapahtua kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta, sovelletaan edelleen asetuksen (ETY) N:o 1101/89 8 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainittuja edellytyksiä sellaisina kuin niitä sovellettiin ennen tämän asetuksen voimaantuloa, jos tästä esitetään pyyntö sen rahaston edustajille, johon kyseinen alus kuuluu".

apulaisoikeusasiamiehelle lähettämässään kirjeessä ja kantelijalle 13. elokuuta 1998 lähettämässään kirjeessä. Pääosasto VII lähetti 9. joulukuuta 1998 ja 29. tammikuuta 1999 kantelijalle kaksi kirjettä, jotka koskivat käsityksiä aluksen ”rakentamisen käynnissä olosta” ja ”omistajasta”.

1.6 Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies teki sen johtopäätöksen, että komissio oli vastannut riittävän hyvin kantelijan pyyntöön asetuksen tulkinnasta ja antanut hänelle tulkinnan perusteella tarvittavat tiedot. Oikeusasiamies katsoi, että tapauksen tähän kohtaan ei liittynyt hallinnollista epäkohtaa.

1.7 Komission antamasta tulkinnasta kantelija väitti, että sitä ei voi hyväksyä laillisin perustein ja että se oli edullinen Alankomaiden viranomaisten muttei kantelijan kannalta. Oikeusasiamies toteaa, että ennen kuin pääosasto VII oli vastannut alankomaalaiselle Breaker’s Fundille 6. toukokuuta 1997 se oli pyytänyt oikeudelliselta yksiköltä neuvoa asetuksen tulkinnasta pyytämällä siltä lausuntoa alankomaalaiselle Breaker’s Fundille lähetettävästä vastauskirjeen luonnoksesta. Oikeusasiamies haluaa kuitenkin muistuttaa, että tuomioistuin on ylin viranomainen, joka käsittelee yhteisön oikeuden soveltamiseen ja tulkintaan liittyviä kysymyksiä.

2 Väite, jonka mukaan asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja ei annettu käyttöön

2.1 Kantelija väitti, että hän ei ollut saanut käyttöönsä sisävesikuljetusten rakenteellisia uudelleenjärjestelyjä käsitelleen asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja. Komissio huomautti, että kantelija, joka oli pyytänyt käyttöönsä kaikkia asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja joulukuusta 1004 lähtien, tapasi 6. marraskuuta 1998 pääosasto VII:n Brysselissä ja sai kaikki asiakirjat mukaan luettuna kaikki asetuksen 1101/89 yhdenmukaista soveltamista koskevat muistiot sekä asiantuntijaryhmän kaksi pöytäkirjaa, jotka sisälsivät ryhmän johtopäätökset asetuksen (EY) N:o 2812/94 valmistelusta.

2.2 Muista pöytäkirjoista komissio muistutti ensin, että se oli punninnut toisaalta kantelijalle asiakirjojen saamisesta koituvaa etua ja toisaalta toimielimelle neuvottelujen luottamuksellisuuden säilyttämisestä koituvaa etua. Luottamuksellisuuden ja edellä mainittujen syiden perusteella hänelle ei voitu antaa kaikkia asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja, koska yhdessäkään kokouksessa ei ollut tutkittu kantelijan tapausta, jota oli käsitelty suoraan alankomaalaisen Breaker’s Fundin kanssa. Myöhemmin komissio muistutti, että yleisön oikeutta saada tietoja komission asiakirjoista koskevia menettelysääntöjä sovelletaan niin, että komissio luovuttaa käyttöön vain omat asiakirjansa. Kun pyyntö koskee kolmannen osapuolen asiakirjaa, hakijan tulee ottaa yhteyttä asiakirjan laatijaan.

2.3 Kantelijan oikeusasiamiehelle 19. tammikuuta 1999 lähettämistä lisätiedoista kävi ilmi, että asiantuntijaryhmän pöytäkirjat oli loppujen lopuksi annettu kantelijan käyttöön. Komissiolle 13. tammikuuta 1999 lähettämässään kirjeessä kantelija ilmoitti pääosasto VII:lle, että Alankomaiden hallinnon avoimuutta koskevan lain perusteella hän sai käyttöönsä kaikki pöytäkirjat vuodesta 1994 lähtien Alankomaiden liikenneministeriöltä. Oikeusasiamies katsoi, että ei ole tarpeen jatkaa tapauksen tämän näkökohdan tutkimuksia.

2.4 Oikeusasiamies esitti kuitenkin seuraavat huomautukset syistä, joiden perusteella komissio epäsi kantelijalta oikeuden saada mainitut pöytäkirjat käyttöönsä. Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että päätös, joka vaikuttaa kielteisesti yksityishenkilöön, on perusteltava *ilmoittamalla selvästi keskeiset tosiasiat ja päätöksen oikeusperusta*⁸³. Oikeusasiamies totesi kuitenkin, että komissio oli itse asiassa antanut eri tilanteissa erilaisia selityksiä siitä, miksi se ei suostunut luovuttamaan asiakirjoja kantelijalle.

2.5 Komissio huomautti ensin, että se oli punninnut toisaalta kantelijalle asiakirjojen saamisesta koituvaa etua ja toisaalta toimielimelle neuvottelujen luottamuksellisuuden säi-

⁸³

Katso Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännösten 18 artikla.

lyttämisestä koituvaa etua. Luottamuksellisuuden ja edellä mainittujen syiden perusteella hänelle ei voitu antaa kaikkia asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja, koska yhdessäkään kokouksessa ei ollut tutkittu kantelijan tapausta. Komissio antoi kuitenkin myöhemmin 14. marraskuuta 1998 lähettämässään sähköpostiviestissä kiellolle toisen perusteen: se voi antaa käyttöön ainoastaan omia asiakirjojaan, ja kolmannelta osapuolelta peräisin olevia asiakirjoja hakijan on kysyttävä itse asiakirjan laatijalta.

2.6 Oikeusasiamies teki siksi sen johtopäätöksen, että perusteet eivät yhdessä riittäneet selittämään sitä, että kantelijan esittämä pyyntö saada käyttöön asiantuntijaryhmän pöytäkirjat evättiin. Oikeusasiamies esitti seuraavan kriittisen huomautuksen.

3 Johtopäätös

Kantelun 2. osan johdosta suoritetun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella oli esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että päätös, joka vaikuttaa kielteisesti yksityishenkilöön, on perusteltava ilmoittamalla selvästi keskeiset tosiasiat ja päätöksen oikeusperusta⁸⁴. Oikeusasiamies kuitenkin totesi, että komissio oli itse asiassa antanut eri tilanteissa erilaisia selityksiä siitä, miksi se ei suostunut luovuttamaan asiakirjoja kantelijalle.

Komissio huomautti ensin, että se oli punninnut toisaalta kantelijalle asiakirjojen saamisesta koituvaa etua ja toisaalta toimielimelle neuvottelujen luottamuksellisuuden säilyttämisestä koituvaa etua. Luottamuksellisuuden ja edellä mainittujen syiden perusteella hänelle ei voitu antaa kaikkia asiantuntijaryhmän pöytäkirjoja, koska yhdessäkään kokouksessa ei ollut tutkittu kantelijan tapausta. Komissio antoi kuitenkin myöhemmin 14. marraskuuta 1998 lähettämässään sähköpostiviestissä kiellolle toisen perusteen: se voi antaa käyttöön ainoastaan omia asiakirjojaan, ja kolmannelta osapuolelta peräisin olevia asiakirjoja hakijan on kysyttävä itse asiakirjan laatijalta.

Oikeusasiamies teki sen johtopäätöksen, että eri perusteiden antaminen päätökselle eri tilanteissa on käytäntö, joka voi olla kansalaisten kannalta hämmäntävää eikä tuo esiin päätöksen todellisia perusteita. Tämä on hallinnollinen epäkohta.

Koska kantelija sai kuitenkin loppujen lopuksi käyttöönsä pyytämänsä tiedot, kantelun tätä näkökohtaa ei tarvinnut tutkia enempää. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

AVOIN KILPAILU: EY:N VIRKAMIE- HILTÄ JA TOIMI- HENKILÖILTÄ VAADITTAVAT TIEDOT ASEMANSA OSOITTAMISEKSI

*Päätös kanteluun
198/99/(PD)JMA
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Kantelija haki avoimeen kilpailuun EUR/A/123, mutta valintalautakunta ei hyväksynyt häntä kokeisiin. Hänelle ilmoitettiin komission yksiköiden 25. helmikuuta 1998 päivätyllä kirjeellä, että hän ei täyttänyt yhteisön virkamiehille ja toimihenkilöille asetettuja vaatimuksia voidakseen osallistua kilpailuun. Kirjeessä selvitettiin, että koska hakija ei ollut liittännyt hakemukseensa asiaan liittyviä asiakirjoja, hän ei ollut täyttänyt kilpailuilmoituksen kohdan IV.3 ja kohdan X.1 edellytyksiä. Komission 16. huhtikuuta 1998 päivätyssä täydentävässä vastauksessa komissio selitti, että kantelija ei ollut liittännyt hakemukseensa asiakirjoja, jotka osoittavat hänen asemansa yhteisön virkamiehenä.

Kantelija vastusti sitä, että hänet oli suljettu pois kilpailusta 12. maaliskuuta 1998, ja totesi kirjeessään, että ilmoituksen kohdat IV.3 ja X.1 koskivat kaikkiin hakijoihin sovellettavia edellytyksiä, kun taas yhteisön virkamiehiin ja toimihenkilöihin sovellettavat erityisedellytykset oli esitetty ilmoituksen liitteessä. Kantelija selitti, että ikärajoitus oli ainoa edellytys, jota hän ei täyttänyt. Kuten ilmoituksen liitteen kohdassa 1 oli määrätty, komis-

⁸⁴

Katso Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännösten 18 artikla.

sion virkamiesten ei kuitenkaan tarvinnut täyttää tätä vaatimusta. Lisäksi hän väitti, ettei komission kirjeessä ollut ilmoitettu selkeästi perusteluja hänen hakemuksensa hylkäämiselle.

Oikeusasiamiehelle tekemässään kantelussa kantelija lisäsi, että kokeisiin oli hyväksytty muita vastaavassa tilanteessa olleita hakijoita ja että hänen poissulkemisensa kilpailusta johtui komission harjoittamasta syrjinnästä. Kantelija katsoi, että komission päätös pyytää omilta työntekijöiltään työhön liittyviä tietoja oli kohtuuton, etenkin kun otetaan huomioon, että komissio työnantajana pystyi paremmin hankkimaan kyseiset tiedot.

Kantelija oheisti kanteluun jäljennöksen komission toiselle hakijalle lähettämästä kirjeestä. Kirjeessä kyseiselle hakijalle ilmoitettiin, että hänet oli hyväksytty kilpailun kokeisiin, ja siinä asetettiin toinen määräaika, jotta hän voi esittää täydentäviä asiakirjoja, joilla hän voi osoittaa asemansa EY:n virkamiehenä. Hän oheisti myös kopion virallisessa lehdessä C 97 A, 31. maaliskuuta 1998 julkaistusta kilpailusta (COM/A/11-12/98), johon oli lisätty vastaavat määräykset yhteisön virkamiehistä. Teksti oli kuitenkin ollut tarkempi, ja siinä oli ilmoitettu yksityiskohtaisesti erityistiedot, jotka virkamiesten ja toimihenkilöiden oli toimitettava asemansa todistamiseksi.

Kantelija totesi lopuksi, että komission päätös sulkea hänet pois kilpailusta oli laiton ja syrjivä, koska:

(i) kilpailuilmoituksen liitteen kohdassa 5 ei viitattu tarpeeseen oheistaa täydentäviä asiakirjoja, vaan todettiin ainoastaan, että EY:n virkamiesten ja toimihenkilöiden on toimitettava tiedot, joiden avulla voidaan todeta, että edellytykset täyttyvät,

(ii) muut samassa asemassa olevat hakijat oli hyväksytty kilpailuun ja heille oli annettu lisää aikaa lisätietojen hankkimiseen.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komissio selvitti lausunnossaan tapauksen yleistä taustaa. Kantelija oli hakenut Euroopan komission ja tilintarkastustuomioistuimen yhdessä järjestämään avoimeen kilpailuun EUR/A/123⁸⁵.

Kilpailuilmoituksen kohdassa III oli esitetty kaikkia hakijoita koskevat yleiset edellytykset: kohta III.A sisälsi yleiset edellytykset; kohta III.B sisälsi joitakin erityisedellytyksiä, kun taas kohdassa III.C oli esitetty yhteisön virkamiehiin ja toimihenkilöihin sovellettavat erityisedellytykset, jotka oli selostettu liitteestä. Viimeksi mainitussa tapauksessa määräyksessä annettiin lukuisia vapautuksia ikärajoitusta, työkokemusta ja tutkintotodistuksia koskevista vaatimuksista. Liitteen kohdassa 5 todettiin, että *“hakijoina olevien virkamiesten [...] ja toimihenkilöiden on toimitettava tiedot, joiden avulla voidaan todeta, että kohdissa 1, 2 ja 3 mainitut virkaikäiä koskevat edellytykset täyttyvät”*.

Komissio selitti, että kilpailun hakijoille tarkoitettussa oppaassa, joka julkaistiin yhdessä kilpailuilmoituksen kanssa, todettiin, että hakijoita ei hyväksytä kilpailuun, jos he eivät ole liittäneet hakemukseensa asiaan liittyviä asiakirjoja.

Vaikka kantelija oli 12. maaliskuuta 1998 toimittanut tuomaristolle joitakin lisäasiakirjoja, joista kävi ilmi hänen asemansa EY:n virkamiehenä, näitä asiakirjoja ei voitu ottaa huomioon, sillä ne oli lähetetty ilmoituksen kohdassa IV.3 mainitun hakemuksen viimeisen jättöpäivän jälkeen.

⁸⁵ EYVL C 288 A, 23.09.1997, s. 15.

Hakijoina oleville muille EY:n virkamiehille ja toimihenkilöille myönnetyn pidennetyn määräajan osalta komissio selitti, että tuomaristo oli antanut tämän mahdollisuuden ainoastaan niille EY:n virkamiehille ja toimihenkilöille, jotka olivat jo toimittaneet *prima facie*-todisteen asemastaan.

Komissio totesi lopuksi, että koska hakija ei ollut liittänyt hakemukseensa todisteita, joista valintalautakunta olisi voinut todeta hakijan aseman EY:n virkamiehenä, ikärajoitusta koskevaa yleistä vaatimusta ei voitu sulkea pois, ja näin ollen hänen hakemuksensa oli hylättävä.

Komissio toimitti oikeusasiamiehelle lisätietoja liittämällä lausuntoonsa erillisen sivun, joka oli luokiteltu luottamukselliseksi. Tiedot koskivat hakijoiden ja hakijoiden joukossa olevien EY:n virkamiesten määrää. Niissä viitattiin myös niiden EY:n virkamiesten ja toimihenkilöiden määrään, jotka oli suljettu pois kokeesta, koska he eivät olleet liittäneet hakemukseensa riittäviä todisteita asemastaan, päätöksestä valittaneiden virkamiesten määrään ja niiden virkamiesten määrään, jotka alustavasti hyväksyttiin kokeisiin sillä ehdolla, että he toimittavat komissiolle lisätodisteita asemastaan.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamies välitti kantelijalle komission lausunnon ja kehotti häntä esittämään huomautuksia. Vastauksessaan kantelija pitäytyi pääasiallisesti väitteissä, jotka hän oli jo esittänyt alkuperäisessä kantelussa.

Kantelija korosti, että hän oli liittänyt hakemukseen kaikki tarvittavat henkilötiedot sekä tiedot, jotka koskivat hänen asemaansa EY:n virkamiehenä, kuten henkilönumeronsa, hallinnollisen osoitteensa ja puhelinnumeron. Hän esitti, että toimitetut tiedot sisälsivät riittävästi todisteita siitä, että hän täytti kilpailuilmoituksen liitteessä mainitut vaatimukset. Yhdessä kilpailuilmoituksen kanssa julkaistun hakijoiden oppaan osalta kantelija katsoi, että opas, päinvastoin kuin ilmoitus, oli ainoastaan opastava asiakirja, jolla ei ollut oikeudellista merkitystä.

Kantelijan mielestä komission lausunnon kohta 5 oli ristiriitainen. Komissio oli korostanut, että se oli hyväksynyt ainoastaan ne yhteisön virkamiehet ja toimihenkilöt, jotka olivat toimittaneet *prima facie*-todisteet, kuten *työtodistuksen*, *kopion viran vakinaistamisesta*, *kopion sopimuksesta*, *viimeisimmän palkkakuitin tai kopion henkilökortista*. Kantelija tähdensi, että nämä olivat samoja todisteita, jotka komissio oli ottanut huomioon, kun se oli väliaikaisesti hyväksynyt kilpailuun joitakin EY:n virkamiehiä ja toimihenkilöitä, joiden oli myöhemmässä vaiheessa toimitettava lisätodisteita asemastaan.

PÄÄTÖS

1 Kilpailuun EUR/A/123 hakeneilta yhteisön virkamiehiltä ja toimihenkilöiltä vaadittavat tiedot

1.1 Kantelija väitti, että hänet oli virheellisesti suljettu pois avoimesta kilpailusta EUR/A/123, koska yhteisön virkamiehenä hän oli toimittanut kilpailuilmoituksen liitteen kohdassa 5 vaaditut tiedot. Hän katsoi, että tiedot, jotka hän oli ilmoittanut hakemuksessa, eli henkilönumeronsa, hallinnollisen osoitteensa, nykyisen toimensa ja virkansa, olivat riittävät, jotta toimitettiin voi vahvistaa, että hän täytti virkaikä koskevat vaatimukset.

1.2 Komission tulkinnan mukaan ilmoituksen liitteen kohdassa 5 mainitulla viittauksella tietoihin tarkoitetaan tiettyjä asiakirjoja, jotka ovat itsessään todisteita vaadittavasta virkaiästä. Näitä asiakirjoja ovat muun muassa työtodistus, kopio viran vakinaistamisesta, kopio sopimuksesta ja viimeisin palkkakuitti.

Tulkintansa tueksi komissio toi esiin, että kilpailun hakijoiden oppaassa, joka julkaistiin yhdessä kilpailuilmoituksen kanssa, todettiin, että hakijoita ei hyväksytä kilpailuun, jolleivät he liitä hakemukseensa asiaan liittyviä asiakirjoja.

1.3 Kuten yhteisöjen tuomioistuimet ovat johdonmukaisesti katsoneet, kilpailuilmoitus on valintalautakunnan oikeusperusta ja arviointiperusta. Ilmoituksen tarkoituksena on antaa asiasta kiinnostuneille mahdollisimman tarkat tiedot toimen edellytyksistä, jotta he voivat arvioida ensinnäkin, kannattaako heidän hakea tointa, ja toiseksi, mitkä liiteasiakirjat ovat tärkeitä valintalautakunnan käsittelyssä ja on siksi liitettävä hakemukseen ⁸⁶.

1.4 Avoimen kilpailun EUR/A/123 hakijoita koskevat edellytykset esitettiin kilpailuilmoituksen kohdassa III. Euroopan yhteisöjen virkamiehiin ja toimihenkilöihin sovellettavat erityisedellytykset oli selostettu ilmoituksen liitteessä. Jotta liitteessä mainituista vapautuksista olisi hyötyä, liitteen kohdassa 5 todettiin:

“Hakijoina olevien virkamiesten tai toimihenkilöiden on toimitettava tiedot, joiden avulla voidaan todeta, että kohdissa 1, 2 ja 3 mainitut virkaikä koskevat edellytykset täyttyvät.”

1.5 Oikeusasiamies totesi, kuten kantelija oli esittänyt eikä komissio ollut kiistänyt tätä, että myöhemmin järjestetyissä kilpailuissa vastaavien määräysten sanamuotoa oli muutettu, ja nyt EY:n virkamiehiltä ja toimihenkilöiltä vaadittavat todisteet asemansa osoittamiseksi on määritelty tarkemmin. Näin ollen komissio edellyttää nyt, että yhteisön virkamiehet ja toimihenkilöt liittävät hakemuksiinsa tietyt asiakirjat kuten kopion viran vaki-naistamisesta tai kopion sopimuksesta ja viimeisimmän palkkakuitin.

Sen sijaan kilpailua EUR/A/123 koskevassa ilmoituksessa, joka oli kilpailun ainoa oikeusperusta, EY:n virkamiehiä ja toimihenkilöitä ainoastaan pyydettiin toimittamaan tarvittavat tiedot, jotta liitteen virkaikä koskevat vaatimukset voidaan tarkistaa. Tieto on yleinen termi, joka voi käsittää asiakirjoja tai niiden jäljennöksiä, mutta myös kerrottuja, kuultuja tai havaittuja asioita.

1.6 Kantelija oli toimittanut hakemuksen mukana tietoja urastaan yhteisön virkamiehenä. Kun otetaan huomioon toimitettujen tietojen luonne, toimivaltaiset komission yksiköt olisivat helposti voineet tarkistaa hänen virkaikänsä toimielimeltä.

Oikeusasiamies tiedostaa, että komission henkilöstöyksikön tehtävä ei ole lähettää valintalautakunnalle joidenkin kilpailuun osallistuvien hakijoiden täydelliset tiedot, sillä tämä olisi raskas taakka yksikölle ja, kuten yhteisöjen tuomioistuimet ovat tuoneet esiin, hyvän hallinnon periaatteiden vastaista ⁸⁷. Käsiteltävässä tapauksessa komission yksiköitä olisi pyydetty pelkästään tarkistamaan tietyt kilpailuilmoituksessa vaaditut tiedot.

1.7 Näin ollen oikeusasiamies katsoi, että koska hakija oli toimittanut henkilönumeroan, hallinnollista osoitettaan, nykyistä tointaan ja virkaansa koskevia tietoja, kantelija oli toimittanut kilpailuilmoituksen liitteessä mainitut tiedot.

Koska komissio ei ollut varmistanut sitä, että kantelija hyväksyttään kilpailuun, kyseessä oli hallinnollinen epäkohta.

Oikeusasiamiehen asiassa tekemän johtopäätöksen vuoksi ei ollut välttämätöntä arvioida kantelijan esittämää lisäväitettä, jonka mukaan häntä oli syrjitty yhteisön muihin kilpailuun hyväksytyihin virkamiehiin nähden.

⁸⁶ Katso T-158/89, *Van Hecken vastaan talous- ja sosiaalikomitea*, kok. 1991, s. II-1341, kohta 23; T-54/91, *Almeida Antunes vastaan parlamentti*, kok. 1992, s. II-1739, kohta 39.

⁸⁷ Asia T-133/89, *Jean-Louis Burban vastaan parlamentti*, kok. 1990, s. II-245, kohta 31.

2 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettuna Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraavat kriittiset huomautukset:

Kantelija oli toimittanut hakemuksen mukana tietoja urastaan yhteisön virkemiehenä. Toimivaltaiset komission yksiköt olisivat helposti voineet tarkistaa hänen virkaikänsä toimitelmilta.

Näin ollen oikeusasiamies katsoi, että koska hakija oli toimittanut henkilönnumeroaan, hallinnollista osoitettaan, nykyistä tointaan ja virkaansa koskevia tietoja, kantelija oli toimittanut kilpailuilmoituksen liitteessä mainitut tiedot.

Koska komissio ei ollut varmistanut sitä, että kantelija hyväksytään kilpailuun, kyseessä oli hallinnollinen epäkohta.

Koska tapauksen nämä näkökohdat koskivat tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUKSET

Arvioituaan komission lausunnon luottamukselliseksi luokitellun todistusaineiston oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, ettei aineistolla ollut suoraa yhteyttä kantelun asiasisältöön. Sitä ei näin ollen otettu huomioon tämän päätöksen johtopäätöksissä.

Aineiston sisällön valossa oikeusasiamies ei kyennyt ymmärtämään syitä, joiden vuoksi komissio päätyi luokittelemaan aineiston luottamukselliseksi. Oikeusasiamies oli komission kanssa eri mieltä siitä, että tilastotietojen julkistaminen kilpailuun hyväksytyjen ehdokkaiden lukumäärästä tai niiden EY:n virkamiesten ja toimihenkilöiden lukumäärästä, joita ei hyväksytty kokeisiin, koska he eivät olleet liittäneet riittäviä todisteita asemastaan, tai jotka valittivat tästä päätöksestä, voisi mitenkään vaikuttaa valintalautakunnan työn luottamuksellisuuteen.

SOVELTUMATTO- MUUS OPISKELIJA- TYÖPAIKKAAN KOMISSIOSSA

*Päätös kanteluun
890/99/BB Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

L. kanteli heinäkuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle tyttärensä puolesta Euroopan komission pääosasto IX:n (henkilöstö ja hallinto) päätöksestä. Kantelijan väitteen mukaan se, että komissiossa kesälomien aikana olevat opiskelijatyöpaikat on varattu yksinomaan komission työntekijöiden lapsille, on hallinnollinen epäkohta. Kantelijan tytär oli hakenut toukokuussa 1999 opiskelijatyöpaikkaa komissiossa kesäloman ajaksi, mutta häntä ei otettu töihin, koska kesätyöpaikat on varattu komission virkailijoiden lapsille. Kantelija on Euroopan parlamentin työntekijä.

Kantelija väitti myös, ettei hän ollut saanut vastausta faksiin, jonka hän oli lähettänyt 10. kesäkuuta 1999 pääosasto IX:lle. Faksissaan kantelija pyysi pääosasto IX:ää tutki-
maan, millä tavalla henkilöstöä palkataan komissioon kesätöihin.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Yhteenvetona komission lausunnossa todettiin seuraavaa:

(i) Opiskelijatyöpaikoista ilmoitettiin sisäisillä tiedotuskanavilla Euroopan komission henkilöstölle.

On totta, että komissio varaa kesäloma-ajan opiskelijatyöpaikat komission virkamiesten ja henkilöstön lapsille. Komissio pahoitteli sitä, että tällöin muiden toimielinten työntekijöiden lapset jätetään ulkopuolelle. Komissio oli kuitenkin sitä mieltä, että muutokset tähän käytäntöön olisivat kohtuuttomia ja suhteellisuuden ja kustannustehokkuuden periaatteiden vastaisia.

Jos otetaan huomioon työpaikkojen pieni määrä (noin 60 paikkaa heinäkuussa ja 60 paikkaa elokuussa), niiden tarjoaminen yhteisön toimielinten koko henkilöstölle tuottaisi valtavien määrän hakemuksia ja hakijat turhautuisivat tarpeettomasti.

Päiväraha (1 500 Belgian frangia) on Brysselin työmarkkinoiden asettamia ehtoja huonompi, eikä sen siksi voida katsoa olevan komission virkailijoiden ja toimihenkilöiden suosimista.

Rajoitettu pääsy vähentää operaatioon liittyviä kustannuksia ja hallinnollista vaivaa. Näin ei olisi, jos järjestelmä oli avoin kaikille Euroopan unionin opiskelijoille.

Komissio ei aio tässä vaiheessa muuttaa yksiköidensä muutaman opiskelijatyöpaikan kelpoisuussääntöjä. Komission näkemyksen mukaan on kunkin toimielimen päätettävissä, tarjoavatko ne opiskelijoille työpaikkoja ja jos tarjoavat, miten ne sen toteuttavat. Vaihtoehtona olisi todennäköisesti yksinkertaisesti tämäntyyppisestä palvelusta luopuminen.

(ii) Komissio pahoitteli sitä, että kantelija ei saanut 10. kesäkuuta 1999 lähettämäänsä faksiin muodollista vastausta, jossa jokin korkeampi taho olisi vahvistanut hänen samana päivänä puhelimitse saamansa kielteisen vastauksen.

Kantelijan huomautukset

Kantelija pitäytyi kantelussaan. Hänen mielestään komission selitykset olivat keskenään ristiriitaisia. Jos korvaus on vaatimaton, vain Brysselin alueella asuvat opiskelijat olisivat kiinnostuneita kesätyöpaikoista. Suuri työhönottokampanja olisi joka tapauksessa tarpeeton.

PÄÄTÖS

1 Soveltumattomuus opiskelijatyöpaikkaan Euroopan komissiossa

1.1 Kantelijan väitteen mukaan se, että komissiossa kesälomien aikana olevat opiskelijatyöpaikat on varattu yksinomaan komission työntekijöiden lapsille, on hallinnollinen epäkohta.

1.2 Lausunnossaan komissio myönsi, että se varaa kesäloma-ajan opiskelijatyöpaikat komission virkailijoiden ja toimihenkilöiden lapsille. Komissio pahoitteli sitä, että tällöin muiden toimielinten työntekijöiden lapset jätetään ulkopuolelle. Komissio oli kuitenkin sitä mieltä, että muutokset tähän käytäntöön olisivat kohtuuttomia ja suhteellisuuden ja kustannustehokkuuden periaatteiden vastaisia.

1.3 Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että komissio kunnioittaa toimissaan tasavertaisen kohtelun periaatetta. Samassa tilanteessa olevia kansalaisia tulisi kohdella samalla tavalla. Jos kohtelu on erilaista, komission tulisi varmistaa, että se on oikeutettua kyseisen tapauksen puolueettomien, olennaisten ominaispiirteiden perusteella. Se, että julkinen elin asettaa palkkatyön riippuvaiseksi sukulaisuudesta, on tasavertaisen kohtelun periaatteen vastaista.

1.4 Komission lausunnossa viitattiin suhteellisuuden ja kustannustehokkuuden periaatteisiin. Näillä periaatteilla ei kuitenkaan ole merkitystä sellaisessa asiassa, johon liittyy julkista rahoitusta käyttävän julkisen elimen syrjivä käytäntö.

1.5 Oikeusasiamiehen mielestä se, että komissio julkista rahoitusta käyttävänä julkisena elimenä varaa kesäloma-ajan opiskelijatyöpaikat pelkästään komission virkailijoille ja toimihenkilöille, on hallinnollinen epäkohta.

2 Väitetty vastauksen puuttuminen

2.1 Kantelija väitti, että hän ei ollut saanut komission yksiköiltä vastausta 10. kesäkuuta 1999 lähettämäänsä faksiin.

2.2 Lausunnossaan komissio pahoitteli sitä, että kantelija ei saanut muodollista vastausta, jossa jokin korkea taho olisi vahvistanut hänen samana päivänä puhelimitse saamansa kielteisen vastauksen.

2.3 Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että kansalaisten komission hallinnolle lähettämiin kirjeisiin vastataan kohtuullisen ajan kuluessa. Komissio kuitenkin vastasi kantelijan 10. kesäkuuta 1999 lähettämään faksiin samana päivänä puhelimitse ja pahoitteli sitä, että kantelija ei saanut muodollista kirjallista vastausta. Oikeusasiamiehen tutkimukset eivät osoittaneet, että tapauksen tässä näkökohdassa olisi ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että komissio kunnioittaa toiminnassaan yhtäläisen kohtelun periaatetta. Samassa tilanteessa olevia kansalaisia tulisi kohdella samalla tavalla. Jos kohtelu on erilaista, komission tulisi varmistaa, että tämä on oikeutettua kyseisen tapauksen puolueettomien, olennaisten ominaispiirteiden perusteella. Se, että julkinen elin asettaa palkkatyön riippuvaiseksi sukulaisuudesta, on tasavertaisen kohtelun periaatteen vastaista.

Komission lausunnossa viitattiin suhteellisuuden ja kustannustehokkuuden periaatteisiin. Näillä periaatteilla ei kuitenkaan ole merkitystä sellaisessa asiassa, johon liittyy julkista rahoitusta käyttävän julkisen elimen syrjivä käytäntö.

Oikeusasiamiehen mielestä se, että komissio julkista rahoitusta käyttävänä julkisena elimenä varaa kesäloma-ajan opiskelijatyöpaikat pelkästään komission virkailijoille ja toimihenkilöille, on hallinnollinen epäkohta.

Koska kantelu koski tiettyä yksittäistä menneisyyden tapahtumaa, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

Huomautus: Euroopan oikeusasiamiehen arvosteltua Euroopan komissiota siitä, että se oli varannut kesätyöpaikat työntekijöidensä lapsille, komissio päätti luopua koko järjestelmästä. Virkamiehet sanoivat, että kokoaikainen henkilöstö suorittaisi työn tehokkaammin ja edullisemmin.

**POISSULKEMINEN
EUROOPAN
KOMMISSION
JÄRJESTÄMÄSTÄ
AVOIMESTA KILPAILUSTA**

*Päätös kanteluun
1305/99/IP (luottamuk-
sellinen) Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

X. kanteli marraskuussa 1999 Euroopan oikeusasiamiehelle Euroopan komission toiminnasta. Kantelu koski poissulkemista kilpailusta EUR/B/136 siksi, että X:n tutkintotodistus ei täyttänyt kilpailun ehtoja.

Kantelija haki kilpailuun EUR/B/136 (EYVL 1998 C 146 A/10), jonka Euroopan komissio järjesti muodostaakseen varallaololuettelon apulaishallintoavustajista (B5/B4) tietotekniikan ja televiestinnän alalle.

Valintalautakunta ilmoitti kantelijalle 14. kesäkuuta 1999, että ehdokkuuden vahvistamisen jälkeen hänet oli hylätty sillä perusteella, että hänen pätevyytensä ei vastannut kilpailuilmoitusta, jonka kohdassa III.B.2 todetaan, että hakijalla on oltava *“todistus vähintään kaksi vuotta kestäneestä täydennyskoulutuksesta tietotekniikan ja/tai televiestinnän alalla”*.

Heinäkuussa 1999 kantelija pyysi valintalautakuntaa tutkimaan ehdokkuuden uudelleen, koska hänen mielestään poissulkeminen oli epäoikeudenmukaista ja syrjivää. Kantelija väitti suorittaneensa ylemmän keskiasteen kurssin (viisi vuotta) ja saaneensa tutkintotodistuksen *Diploma di Ragioniere perito commerciale e programmatore*, johon vaaditaan tietojenkäsittelyopin syvälinen tuntemus. X pyysi siksi komissiota ottamaan huomioon, että kyseisen tutkintotodistuksen voidaan katsoa sisältävän sekä yleisen keskiasteen tutkinnon että kahden vuoden lisäkoulutuksen.

Valintalautakunnan puheenjohtaja ilmoitti kantelijalle 3. syyskuuta 1999 kirjeellä, että tutkittuaan hänen hakemuksensa uudelleen valintalautakunta ei löytänyt perusteita alkupe räisen päätöksen kumoamiseen.

Kantelija ei ollut tyytyväinen valintalautakunnan päätökseen vaan kirjoitti komissiolle 14. syyskuuta 1999 uuden kirjeen, jossa hän pyysi saada tietoja kaikista mahdollisista keinoista esittää päätöksestä virallinen valitus. Valintalautakunta vastasi kantelijalle 20. syyskuuta 1999 päivätyllä kirjeellä, jossa se vahvisti uudelleen aiempien kirjeidensä sisällön. Kirjeessä ei mainittu lainkaan kantelijan pyyntöä saada tietoa mahdollisista keinoista valittaa valintalautakunnan päätöksestä.

Kantelija kirjoitti jälleen 8. ja 28. lokakuuta 1999 komissiolle kirjeen, jossa hän korosti pyytämiensä tietojen kiireellisyyttä, mutta hän ei saanut vastausta. Siksi kantelija kanteli oikeusasiamiehelle esittäen seuraavat väitteet:

1 Kantelijan sulkeminen pois Euroopan komission järjestämästä kilpailusta EUR/B/136 oli epäoikeudenmukaista.

2 Komissio ei toistuvista pyynnöistä huolimatta tiedottanut kantelijalle mahdollisista keinoista valittaa valintalautakunnan lopullisesta päätöksestä, mikä esti kantelijaa käyttämästä oikeuksiaan.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin Euroopan komissiolle. Lausunnossaan komissio viittasi tapauksen taustaan sekä yksiköidensä ja kantelijan väliseen kirjeenvaihtoon.

Komissio tähdensi sitä, että kantelijalla ei ollut kilpailuilmoituksessa vaadittua tutkintotodistusta ja hänet suljettiin siksi pois kilpailusta.

Ilmoituksen kohdassa III.B.2 todetaan seuraavaa:

“2. Vaaditut tutkinnot ja todistukset sekä vaadittu työkokemus

Hakijalla on oltava yliopistotutkinto ja toimivaltaisen viranomaisen antama todistus vähintään kaksi vuotta kestäneestä täydennyskoulutuksesta tietotekniikan ja/tai televiestinnän alalla sekä vähintään kahden vuoden työkokemus joltakin tähän kilpailuun kuuluvalla alalla.”

Väitteestä, jonka mukaan tällaisille kursseille ei voisi osallistua Italiassa, komissio totesi sen tosiasiallisesti olevan mahdollista ja antoi esimerkkejä kursseista. Toimielin liitti mukaan myös tietoja kilpailuun EUR/B/136 saatujen hakemusten kokonaismäärästä sekä testeihin otettujen eri kansallisuksia edustavien hakijoiden määrästä. Yhteensä 1 375 hakijasta 165 oli Italian kansalaisia.

Komissio korosti valintalautakunnan toimineen kilpailuilmoituksen mukaisesti, josta se ei voinut poiketa. Lisäksi komissio painotti sitä, että vaikka se tunnustikin kantelijan asiaan liittyvän ammatillisen kokemuksen, kokemuksen ei voida koskaan katsoa korvaavan vaadittuja tutkintotodistuksia.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamies välitti kantelijalle komission lausunnon kantelusta ja kehotti häntä esittämään huomautuksia.

Kilpailusta poissulkemisen osalta kantelija esitti huolensa siitä, että alunperin hänet hyväksyttiin ja vasta myöhemmässä vaiheessa suljettiin pois kilpailusta.

Kantelija tähdensi myös sitä, että komissio oli maininnut vain osan sen kanssa käydyistä kirjeenvaihdosta. Itse asiassa komissio liitti oikeusasiamiehelle lähettämäänsä lausuntoon vain kopiot kirjeistä, jotka sen yksiköt olivat lähettäneet kantelijalle, eikä fakseja ja kirjeitä, jotka kantelija oli lähettänyt toimielimelle.

Lisäksi kantelija väitti, että kirjeessään 20. syyskuuta 1999 komissio ei vastannut kaikkiin kantelijan kirjeessä 14. syyskuuta 1999 esittämiin kysymyksiin. Itse asiassa komissio tiedotti kantelijalle mahdollisista keinoista valittaa valintalautakunnan kielteisestä päätöksestä vasta kirjeessään 7. joulukuuta eli sen jälkeen, kun oikeusasiamies oli käynnistänyt tapausta koskevan tutkimuksen. Kyseisessä kirjeessä komissio viittasi kantelijan 8. lokakuuta 1999 päivättyyn kirjeeseen ja ilmoitti kantelijalle, että ohjesäännön 90 artiklan ja Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukainen valituksen määräaika oli jo päättynyt.

Kantelija vahvisti uudelleen pyytäneensä tietoja valituskeinoista 14. syyskuuta, jolloin olisi vielä ollut mahdollista tehdä valitus. Kantelija katsoi, että koska komissio laiminlöi tiedonpyynnön käsittelyn, kantelijalta evättiin mahdollisuus käyttää oikeuksiaan.

PÄÄTÖS

1 Väitetty epäoikeudenmukainen poissulkeminen kilpailusta

1.1 Kantelija väitti, että valintalautakunta toimi epäoikeudenmukaisesti hylätessään hänen hakemuksensa osallistua kilpailuun EUR/B/136 sillä perusteella, että hänellä ei ollut kilpailuilmoituksessa vaadittua tutkintotodistusta.

1.2 Komissio totesi, että valintalautakunta teki päätöksensä yksinomaan kilpailuilmoituksessa mainittujen edellytysten perusteella. Koska kantelija ei täyttänyt niitä, kantelijan hakemusta ei voitu hyväksyä.

1.3 Kuten Euroopan yhteisöjen tuomioistuimet ovat johdonmukaisesti todenneet, vaikka pätevyteen ja kokeisiin perustuvan kilpailun valintalautakunta voi käyttää omaa harkintavaltaa arvioidessaan hakijoiden pätevyyttä ja käytännön kokemusta, kilpailuilmoituksen sanamuoto sitoo sitä silti. Henkilöstösääntöjen mukaan kilpailuilmoituksen perustehtävä

on antaa asiasta kiinnostuneille mahdollisimman tarkat tiedot toimen edellytyksistä, jotta he voivat arvioida, kannattaako heidän hakea tointa, ja tietävät, mitkä asiakirjat ovat tärkeitä valintalautakunnan käsittelyssä ja on siksi liitettävä hakemukseen⁸⁸.

Kun valintalautakunta päättää, että hakijaa ei oteta kokeisiin, sen on lisäksi osoitettava tarkasti, mitä kilpailuilmoituksen edellytyksiä hakija ei täytä⁸⁹.

1.4 Kilpailua EUR/B/136 koskevassa ilmoituksessa on kaikki edellytykset, jotka hakijoiden on täytettävä. Yksi otsikon III B.2 kohdalla esitetty edellytys oli, että hakijalla on oltava ylioppilastutkinto sekä vähintään kahden vuoden täydennyskoulutus tietotekniikan ja/tai televiestinnän alalla ja hänellä on oltava siitä toimivaltaisen viranomaisen antama todistus. Kantelija ei toimittanut todisteita siitä, että hänellä on tällainen pätevyys.

1.5 Oikeusasiamies totesi, että kantelijan ja komission toimittamien tietojen perusteella valintalautakunta oli toiminut kilpailuilmoituksen mukaisesti päättäessään, että kantelijan hakemusta ei hyväksytä, koska kantelija ei täyttänyt vaatimuksia.

1.6 Mitä tulee valintalautakunnan veloitteeseen osoittaa tarkasti, mitä kilpailuilmoituksen edellytyksiä hakija ei täytä, oikeusasiamies totesi, että valintalautakunta oli 14. kesäkuuta, 3. ja 20. syyskuuta sekä 7. joulukuuta 1999 päivätyissä kirjeissään nimenomaan viitannut kohtaan III.B 2 ja perustellut kantelijalle tämän poissulkemisen kilpailusta.

1.7 Lisäksi on muistettava, että hakijat voidaan sulkea pois kilpailusta missä tahansa vaiheessa EUR/B/136 koskevan ilmoituksen kohdan IV.6 mukaisesti. *“Hakijan hyväksymisen kilpailuun tai kokeisiin mitätöidään, jos valintalautakunnan käsittelyssä myöhemmin todetaan, että hakemuksessa olevat tiedot ovat virheellisiä tai että niitä ei ole todistettu vaadituin asiakirjoin”*.

1.8 Edellä esitetyn valossa oikeusasiamies katsoi, että Euroopan komission toiminnassa ei asian tässä kohdassa ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Komissio ei tiedottanut kantelijalle valituskeinoista

2.1 Kantelija tähdensi pyytäneensä kirjeessään 14. syyskuuta 1999 komissiolta tietoja mahdollisista tavoista valittaa valintalautakunnan päätöksestä sulkea kantelija pois kilpailusta EUR/B/136. Vastauksessaan 20. syyskuuta 1999 komissio kuitenkin vain vahvasti poissulkemisen eikä viitannut mitenkään kantelijan pyyntöön, joka koski mahdollisia keinoja valittaa valintalautakunnan päätöksestä.

2.2 Kantelusta antamassaan lausunnossa komissio ei käsitellyt tätä väitettä.

2.3 Oikeusasiamies oli tutkinut tarkasti kaiken komission ja kantelijan välisen kirjeenvaihdon. Asiaa tukevista asiakirjoista kävi ilmi, että kantelija pyysi 14. syyskuuta 1999 (faksilla ja tavallisella postilla) lähettämässään kirjeessä komissiota tiedottamaan mahdollisista keinoista valittaa valintalautakunnan päätöksestä tarkoituksenaan tehdä valitus toimivaltaisille viranomaisille.

“... ilmoittaa, että X aikoo tehdä valituksen viranomaiselle ... joka voi tehdä päätöksen asiasta. X pyytää näin ollen ystävällisesti, että hänelle toimitettaisiin mahdollisimman pian mahdollisimman yksityiskohtaiset tiedot elimestä, jolle valitus osoitetaan, sekä valitusmenettelystä ja valituksen tekemiselle asetetuista määräajoista”

2.4 Koska komissio ei 20. syyskuuta 1999 lähettämässään kirjeessä vastannut kantelijan pyyntöön, hän kirjoitti toimielimelle uuden kirjeen 8. lokakuuta 1999, jolloin hänen mielestä olisi vielä ollut mahdollista tehdä valitus toimivaltaiselle viranomaiselle. Valituksen

⁸⁸ Asia T – 158/89 *Van Hecken vastaan talous- ja sosiaalikomitea*, kok. 1991, s. II-1341.

⁸⁹ Yhdistetyt asiat 4, 19 ja 28/78 *Salerno ja Others vastaan komissio*, kok. 1978, s. 2403, Asia 108/84 *De Santis vastaan tilintarkastustuomioistuim*, kok. 1985, s. 947.

määräaika oli 28. syyskuuta 1999, minkä komissio ilmoitti myöhemmin kirjeessään 8. joulukuuta 1999.

2.5 Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että hallinto vastaa asianmukaisesti kansalaisten kyselyihin ja antaa heille mahdollisimman tarkat tiedot. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on ilmeistä, että komissio ei vastannut kantelijan kirjeissään 14. ja 8. loka-kuuta 1999 esittämään erityiseen pyyntöön, johon komission olisi pitänyt vastata.

Koska komissio tiedotti kantelijalle valituskeinoista vasta määräajan päättymiseen ja kahden pyynnön jälkeen, se ei antanut kantelijalle mahdollisuutta halutessaan valittaa valintalautakunnan päätöksestä. Tässä komission toiminnassa ilmeni siten hallinnollinen epäkohta.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettuna Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että hallinto vastaa asianmukaisesti kansalaisten kyselyihin ja antaa heille tarkimmat mahdolliset tiedot. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on ilmeistä, että komissio ei vastannut kantelijan kirjeissään 14. ja 8. loka-kuuta 1999 esittämään erityiseen pyyntöön, johon komissio olisi pitänyt vastata.

Koska komissio tiedotti kantelijalle valituskeinoista vasta määräajan päättymiseen ja kahden pyynnön jälkeen, se ei antanut kantelijalle mahdollisuutta halutessaan valittaa valintalautakunnan päätöksestä. Tässä komission toiminnassa ilmeni siten hallinnollinen epäkohta.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

Huomautus: Euroopan komissio lähetti 29. kesäkuuta 2000 lisähuomautuksia oikeusasiamiehen tekemästä kriittisestä huomautuksesta. Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle päätäneensä lisätä Virallisessa lehdessä julkaistavaan sisäisten ja ulkoisten kilpailujen ehdokkaiden oppaaseen asianmukaiset tiedot siitä, miten valintalautakunnan päätöksestä voi valittaa.

KOMISSIO EI VASTANNUT KANTELIJAN HENKILÖSTÖSÄÄN- TÖJEN 90 ARTIKLAN MUKAISEEN VALI- TUKSEEN

*Päätös kanteluun
1479/99/(OV)/MM
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

S. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle lokakuussa 1999 Euroopan komission toiminnasta väittäen, että hänen urakehityksensä on epäoikeudenmukaisesti viivästynyt ja että komissio ei vastannut hänen henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaiseen valitukseensa.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio antoi lausunnossaan perustelut kantelijan valituksen epäämiseksi ja totesi, että se ei ollut loukannut kantelijan oikeuksia eikä mitään sääntöä. Henkilöstösääntöjen 90 artiklassa todetaan, että jos valitukseen ei ole vastattu, asian katsotaan tulleen hylätyksi implisiittisellä päätöksellä. Komission toiminnassa ei näin ollen voitu osoittaa hallinnollista epäkohtaa kantelijan tapauksen osalta.

PÄÄTÖS

1 Epäoikeudenmukainen viive kantelijan urakehityksessä

1.1 Kantelija väitti, että hänen asemansa oli pysynyt muuttumattomana vuodesta 1994 huolimatta kaikista hänen ansioistaan ja siitä että hän oli virkaiältään vanhin henkilö palkkaluokassaan Euroopan ympäristöinstituutissa.

1.2 Komissio esitti, että kantelijalle oli myönnetty ylimääräinen palkkataso vuonna 1996 ja tämän vuoksi oli väärin väittää, että hänen tilanteensa oli pysynyt muuttumattomana vuodesta 1994. Lisäksi, keskimääräinen virkaikä palkkaluokassa B3 oli yhteisessä tutkimuskeskuksessa 5,37 vuotta. Näin ollen viivettä henkilön urakehityksessä ei voitu pitää poikkeuksellisenä. Lisäksi, henkilö oli ehdolla palkankorotukseen vuonna 1999, mutta ehdotusta ei lopulta otettu harkintaan.

1.3 Oikeusasiamies katsoi, että kantelija ei ollut toimittanut tarpeellisia todisteita väitteidensä tueksi. Lausunnossaan komissio esitti perustelut, joiden nojalla se katsoi, ettei viive kantelijan urakehityksessä ollut poikkeuksellinen. Yllä esitetyn perusteella vaikutti siltä, ettei komission toiminnassa ollut ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan ensimmäisen väitteen osalta.

2 Kantelija ei saanut vastausta henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaiseen valitukseensa

2.1 Kantelija väitti, että hän ei ollut saanut vastausta 19. elokuuta 1998 tekemänsä henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaiseen valitukseen.

2.2 Komissio katsoi, että vastaamatta jättäminen ei muodostanut hallinnollista epäkohtaa, sillä henkilöstösääntöjen 90 artiklassa todetaan, että jos valitukseen ei ole vastattu neljän kuukauden kuluessa valituksen esittämispäivästä, asian katsotaan tulleen hylätyksi implisiittisellä päätöksellä. Komissio katsoi, että vastaamatta jättämisestä on säädetty henkilöstösäännöissä ja että se ei näin ollen loukannut kantelijan oikeuksia eikä mitään sääntöä.

2.3 Henkilöstösääntöjen 90 artiklan 1 kohdan mukaan viranomainen antaa perustellun päätöksensä tiedoksi asianomaiselle neljän kuukauden kuluessa. Tämä on hyvän hallintotavan periaatteiden mukaista. Jos viranomainen ei käyttäydy näin, ts. jos se ei noudata hyvän hallintotavan periaatteita, säännöllä, jonka mukaan vastaamatta jättäminen tarkoittaa kielteistä päätöstä, suojellaan asianomaista päätöksen enemmältä viivästymiseltä. Tämän viimeisen säännön tarkoituksena on antaa kansalaiselle mahdollisuus käyttää oikeussuojakeinoja, jos viranomainen ei täytä oikeudellisia velvollisuuksiaan. Se ei kuitenkaan anna viranomaiselle oikeutta olla noudattamatta hyvän hallintotavan periaatteita.

2.4 Näin ollen oikeusasiamies katsoi, että koska komissio ei ollut vastannut kantelijan 19. elokuuta 1998 päivätyyn henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaiseen valitukseen, sen toiminnassa oli ilmennyt hallinnollinen epäkohta. Lausunnossaan komissio esitti kantelijan valituksen hylkäämisen perustelut, mutta se ei pahoitellut sitä, ettei ollut vastannut aiemmin. Oikeusasiamies esitti siksi kriittisen huomautuksen komissiolle.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritetun oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaan viranomainen antaa perustellun päätöksensä tiedoksi asianomaiselle neljän kuukauden kuluessa. Tämä on hyvän hallintotavan periaatteiden mukaista. Jos viranomainen ei käyttäydy näin, ts. jos se ei noudata hyvän hallintotavan periaatteita, säännöllä, jonka mukaan vastaamatta jättäminen tarkoittaa kielteistä päätöstä, suojellaan asianomaista päätöksen enemmältä viivästymiseltä. Tämän viimeisen

säännön tarkoituksena on antaa kansalaiselle mahdollisuus käyttää oikeussuojakeinoa siinäkin tapauksessa, että viranomaisen ei täyty oikeudellisia velvollisuuksiaan. Se ei kuitenkaan anna viranomaiselle oikeutta olla noudattamatta hyvän hallintotavan periaatteita.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**KOMISSION
MYÖNTÄMÄÄ
AVUSTUSTA
KOSKEVAN TIEDON
PUUTE**

*Päätös kanteluun
422/2000/GG
Euroopan komissiota
vastaan*

KANTELU

Kantelija, vammaisten etuja puolustava järjestö, haki kesä-/heinäkuussa 1997 avustusta vammaisille tarkoitettua seminaaria ja kahta kurssia varten (hanke 97/E3/II/047). Kantelijan esittämän budjetin mukaan seminaarin kustannukset olivat € 14 300 ja kahden kurssin kustannukset tulisivat puolestaan olemaan € 50 560. Kantelija haki € 45 400 avustusta, joka on 70% suunnitelluista kokonaiskustannuksista. Kantelijan mukaan komissio myönsi avustuksen.

Vuoden 1998 alussa kantelija sai € 22 700, ts. puolet koko € 45 400 avustuksesta. Kantelija ilmoitti myöhemmin komissiolle, että todelliset kustannukset olivat olleet pienemmät kuin arvioitiin eli ainoastaan € 36 323. Tämän seurauksena kantelija odotti saavansa komissiolta € 2 726 loppusumman (ts. 70% € 36 323 vähennettynä € 22 700, jonka hän oli jo saanut). Sen sijaan kantelija sai vuoden 1999 alussa päiväämättömän ranskankielisen laskun, joka ei sisältänyt viittausta hankkeeseen. Laskussa mainittiin € 21 078,30 "todellinen osuus" (joka muodosti 89,7943% "todellisista kustannuksista"), ja tämä summa vähennettiin komission jo maksamasta määrästä. Kantelijaa pyydettiin palauttamaan € 1 621,69 erotus.

Sen jälkeen kun kantelija oli ihmetellyt kyseistä laskua, komissio selitti 16. maaliskuuta 1999 päivätyssä kirjeessään, että laskelma oli suoritettu oikein. Komission mukaan sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä oli sovittu, että seminaarin järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia eli € 14 300 ei otettaisi huomioon. Tämän seurauksena sanat "montant rejété" oli lisätty kyseiseen kohtaan, ja kantelijan edustaja oli tuolloin allekirjoittanut sopimuksen kyseisen sivun.

Kantelija palautti tämän jälkeen kyseisen summan, mutta kysyi useissa yhteyksissä (erityisesti 15. kesäkuuta päivätyssä kirjeessään), miksi oli käytetty ilmausta "koulutuskurssi ja seminaari [vammaisille]", miksi avustuksen ensimmäinen erä perustui hankkeen arviotuihin kokonaiskustannuksiin ja miksi komissio oli myöhemmin kysynyt, oliko kyseinen seminaari ollut lainkaan osa hanketta. Kantelija pyysi myös kopion sivusta, joka oli mainittu komission 16. maaliskuuta 1999 päivätyssä kirjeessä.

Lyhyessä kirjeessä, joka oli päivätty 11. tammikuuta 2000, komissio vahvisti kantansa ja korosti, että se oli hyväksynyt ainoastaan kahden kurssin arvioidut kustannukset eli € 50 560 avustuksen laskemista varten.

Kantelussaan oikeusasiamiehelle kantelija esitti seuraavat väitteet:

- 1 Komission olisi pitänyt suorittaa kantelijalle € 2 726 lisämaksu, sen sijaan että se vaati palauttamaan € 1 621,69 summan.
- 2 Komissio ei ollut antanut riittävää selvitystä siitä, miksi se vaati palauttamaan € 1 621,69 summan.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio väitti lausunnossaan, että se oli suostunut myöntämään enintään € 45 400 suuruisen avustuksen, jossa hankkeen kustannukset arvioitiin € 50 560. Ensimmäinen erä, joka muodosti 50% kyseisestä summasta, oli maksettu sopimuksen 4 artiklan mukaisesti. Molempien osapuolten allekirjoittama sopimus kattoi 16. kesäkuuta 1997 ja 16. toukokuuta 1998 välisen ajan. Ainoastaan kyseisenä ajanjaksona syntyneet kustannukset oli otettu huomioon todellisia kokonaiskustannuksia määrittäessä. Seminaari oli tarkoitus järjestää 30. - 31. toukokuuta 1997, ts. mainitun ajanjakson ulkopuolella. Näin ollen seminaarin kustannukset oli vähennetty kustannuksista, jotka on otettava huomioon.

Komissio korosti lisäksi, että sopimuksen liitteessä II esitetty budjettiehdotus oli olennainen osa sopimusta. Asiaa koskevalla sivulla seminaarin kustannukset oli suljettu pois lisäämällä sanat "montant rejete" kyseiseen kohtaan. Kantelijan edustaja oli tuolloin allekirjoittanut sopimuksen kyseisen sivun.

Komissio toimitti kopion sopimuksesta ja mainitsi, että alkuperäinen oli sen hallussa.

Komissio väitti, että se oli selittänyt nämä asiat kantelijalle useita kertoja.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan ja tähdensi, että komission toimittama kopio sopimuksesta ei todistanut, että sen edustaja oli allekirjoittanut sen.

Lisätutkimukset

Koska komission toimittamasta kopiosta ei löytynyt kantelijan edustajan allekirjoitusta, oikeusasiamies tarkisti asiakirjan. Tarkistuksen yhteydessä oikeusasiamiehen toimihenkilöille näytettiin alkuperäinen sopimus, johon komissio oli viitannut.

PÄÄTÖS

1 Komissio ei suorittanut € 2 726 lisämaksua

1.1 Kantelija katsoi, että komission olisi pitänyt suorittaa sille € 2726 lisämaksu, sen sijaan että se vaati palauttamaan € 1 621,69 summan.

1.2 Komissio väitti, että se oli suostunut myöntämään enintään € 45 400 suuruisen avustuksen, jossa hankkeen kustannukset oli arvoitu € 50 560. Komission mukaan seminaarin kustannuksia ei voitu ottaa huomioon, sillä seminaari oli suunniteltu pidettävän 30.–31. toukokuuta 1997, kun taas sopimus kattoi 16. kesäkuuta 1997 ja 16. toukokuuta 1998 välisen ajan, ja ainoastaan kyseisenä ajanjaksona syntyneet kustannukset otettiin huomioon. Lopuksi komissio väitti, että seminaarin kustannukset oli suljettu pois, koska sanat "montant rejete" oli lisätty sopimuksen asiaa koskeville sivuille ja koska kantelijan edustaja oli allekirjoittanut kyseisen sivun.

1.3 Tarkastettuaan kantelijan ja komission välisen alkuperäisen sopimuksen oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, että komission kanta näytti olevan oikea. Tämä sopimus oli päivätty 27. marraskuuta 1997, ja C.W. oli allekirjoittanut sen kantelijan puolesta. Jokaiseen sopimuksen sivuun ja sen liitteisiin oli merkitty nimikirjaimet "CW".

1.4 Sopimuksen 3 artiklan mukaan komissio lupautui myöntämään enintään € 45 400 avustuksen, kun taas hankkeen kustannusten arvioitiin olevan € 50 560. Avustuksen määrä oli suhteessa hankkeen arvioituihin kustannuksiin, ja määrää tulisi vähentää vastaavasti, jos todelliset kustannukset olisivat pienemmät kuin arvioidut kustannukset. Sopimuksen 2

artiklassa määrättiin, että ainoastaan sopimuskauden aikana (16. kesäkuuta 1997 - 16. toukokuuta 1998) syntyneet kustannukset otettaisiin huomioon kustannusten määrittämisessä. Sopimuksen liitteessä I olevan taulukon mukaan seminaari oli kuitenkin tarkoitus pitää 30.–31. toukokuuta 1997.

1.5 Budjettiehdotus oli esitetty sopimuksen liitteessä II, ja se oli olennainen osa sopimusta (katso sopimuksen 3 artikla). Tämän liitteen toiselle sivulle oli lisätty sanat “*éléments considérés*” ilmaisun “€ 50 560 kahta kurssia varten” viereen ja sanat “*éléments rejetés*” ilmaisun “€ 14 300 seminaaria varten” viereen. Oikeusasiamiehen tarkastaman sopimuksen kopion kyseinen sivu näytti olevan valokopio. Tälle sivulle (kuten sopimuksen ja liitteiden jokaiselle sivulle) oli merkitty nimikirjaimet kuulakärkikynällä. Näin ollen näytti selvältä, että edellä mainitut sanat oli lisätty, ennen kuin sivulle oli merkitty nimikirjaimet.

1.6 Oikeusasiamies tuli näin ollen siihen tulokseen, että komission omaksuma kanta näytti olevan sopimuksen ehtojen mukainen.

1.7 Edellä kuvatun perusteella komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa kantelijan ensimmäisen väitteen osalta.

2 Riittävän selvityksen esittämisen laiminlyönti

2.1 Kantelija väitti, että komissio ei ollut antanut riittävää selvitystä siitä, miksi se vaati palauttamaan € 1 621,69.

2.2 Komissio vastasi, että se oli useissa yhteyksissä selittänyt kantelijalle keskeiset tosiasiat.

2.3 Oikeusasiamies totesi, että komissio oli 16. maaliskuuta 1999 päivätyssä kirjeessään ilmoittanut pääsyyntä sille, miksi se pyysi kantelijaa palauttamaan osan avustusta. Tästä kirjeestä kävi ilmi, että kun sopimus allekirjoitettiin, sovittiin, että seminaarin järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia, eli € 14 300, ei otettaisi huomioon, ja tämän seurauksena kyseiseen kohtaan oli lisätty sanat “*montant rejeté*”. Komissio selvitti edelleen, että kantelijan edustaja oli tuolloin allekirjoittanut sopimuksen kyseisen sivun.

2.4 On kuitenkin todettava, että kantelija oli tämän jälkeen 15. kesäkuuta 1999 päivätyssä kirjeessään esittänyt lukuisia kysymyksiä komission päätöksen syistä ja erityisesti pyytänyt, että hänelle toimitettaisiin kopio komission mainitsemasta sopimuksen sivusta. Vaikutti siltä, että ainoa kirjallinen vastaus tähän kirjeeseen oli lyhyt kirje, joka oli lähetetty 11. tammikuuta 2000 ja jossa komissio yksinkertaisesti vahvisti kantansa. Yhteenkään kantelijan 15. kesäkuuta 2000 päivätyssä kirjeessä esittämään kysymykseen ei vastattu. Vaikutti myös siltä, että kantelija ei ollenkaan saanut kyseisessä kirjeessä pyytämänsä sivun kopiota.

2.5 Hyvään hallintotapaan kuuluu, että julkishallinto vastaa saamiinsa kirjeisiin asianmukaisesti kohtuullisen ajan kuluessa. Oikeusasiamies katsoo, että tämä ei toteutunut käsiteltävänä olevassa tapauksessa, kun otetaan huomioon, että komissio vastasi kirjallisesti kantelijan kirjeeseen vasta yli kuusi kuukautta kirjeen lähettämisestä, ei vastannut kirjeen kysymyksiin eikä toimittanut kantelijan pyytämää asiakirjaa.

2.6 Näin ollen oikeusasiamies katsoi, että komission tavassa käsitellä kantelijan 15. kesäkuuta 1999 päivätyä kirjettä oli ilmennyt hallinnollinen epäkohta. Oikeusasiamies esitti siksi kriittisen huomautuksen komissiolle.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettuna oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Hyvään hallintotapaan kuuluu, että julkishallinto vastaa saamiinsa kirjeisiin asianmukaisesti kohtuullisen ajan kuluessa. Oikeusasiamies katsoo, että tämä ei toteutunut käsiteltävänä olevassa tapauksessa, kun otetaan huomioon, että komissio vastasi kirjallisesti kantelijan kirjeeseen vasta yli kuusi kuukautta kirjeen lähettämisestä, ei vastannut kirjeen kysymyksiin eikä toimittanut kantelijan pyytämää asiakirjaa.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**HAKIJAN
PYYNNÖN KÄSIT-
TELYN LAIMIN-
LYÖNTI**
*Päätös kanteluun
500/2000/IP (luotta-
muksellinen) Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Yritysten yhteistyöverkosto (jäljempänä BC-NET) perustettiin neuvoston 3. päivänä marraskuuta 1986 antamalla päätöslauselmalla⁹⁰, ja sen tarkoituksena on vahvistaa pieniä ja keskisuuria yrityksiä kansalliset rajat ylittävien yhteistyösopimusten avulla. Verkoston jäsenet ovat yksityisiä konsultteja, teollisuus- ja kauppakamareita, ammattijärjestöjä, konsultointiryhmiä, pankkeja tai muiden verkostojen jäseniä.

Kantelija, italialainen lakimies, lähetti 13. tammikuuta 2000 faksin BC-NET:in sihteeristölle ja pyysi hakemuslomaketta virallisessa lehdessä 3. heinäkuuta 1999⁹¹ julkaistun hakemuspyynnön mukaisesti. Virallisessa lehdessä määräpäiväksi ilmoitettiin 31. joulukuuta 2001, ja sitä olisi tullut soveltaa. Komissio ilmoitti kuitenkin 25. helmikuuta 2000 päivätyssä vastauksessaan, että kyseessä oleva BC-NET-verkosta koskeva haku oli päätynyt.

Koska komissio ei ilmoittanut vastauksessaan, mihin oikeudelliseen määräykseen päätös määräpäivän aikaistamisesta oli perustunut, kantelija kirjoitti toimitelmalle 21. maaliskuuta 2000. Hänen 22. maaliskuuta 2000 saamansa vastauksen sisältö oli sama kuin 25. helmikuuta 2000 päivätyssä vastauksessa.

Tämän vuoksi kantelija jätti oikeusasiamiehelle kantelun, jossa hän väitti, että (i) komission päätöksestä aikaistaa 3. päivänä heinäkuuta 1999 julkaistussa virallisessa lehdessä alun perin ilmoitettua määräpäivää olisi pitänyt ilmoittaa mahdollisille hakijoille julkaisemalla päätös virallisessa lehdessä, (ii) komissio ei käsitellyt hänen 13. tammikuuta 2000 esittämänsä pyyntöä asianmukaisesti.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle lausuntoa varten. Komissio huomautti, että kantelijan 13. tammikuuta 2000 lähettämä faksi, jossa tämä pyysi BC-NET:in hakemuslomaketta, oli rekisteröity 24. tammikuuta 2000.

Yritystoiminnan pääosasto vastasi kantelijalle 25. helmikuuta. Komissio selitti, että se harmitsee parhaillaan uudelleen BRE:n (Bureaux de rapprochement des entreprises) ja BC-NET:in rakennetta ja toimintaa. Tavoitteena oli analysoida, miten lähentää BRE:n, BC-NET:in, euroneuvontakeskusten sekä muiden sellaisten yhteisöverkostojen suhdetta, jotka pyrkivät edistämään pieniä ja keskisuuria yrityksiä. Koska BRE- ja BC-NET-verkoston rakennetta ja organisaatiota olisi muutettu huomattavasti vuoden 2000 aikana, komissio selitti, että se ei tutkisi verkostoon liittymiseksi esitettyjä uusia hakemuksia ja että ohjelma oli lopetettu.

⁹⁰ EYVL C 287, 14.11.1986.

⁹¹ EYVL S 127, 03.07.1999.

Mitä tulee kantelijan esittämään valitukseen, jonka mukaan päätöksestä aikaistaa BC-NET-ohjelman hakua koskevaa määräpäivää olisi pitänyt ilmoittaa, komissio korosti, että tällainen päätös julkaistiin virallisessa lehdessä 18. helmikuuta 2000⁹². Toimielin huomautti myös, että jos kantelija olisi kysynyt, hänelle olisi ilmoitettu asiasta.

Ohjelman lopettamisen syiden osalta komissio selitti, että kantelijan saama vastaus oli sama vakiokirje, joka lähetettiin kaikille hakijoille, jotka olivat ilmaisseet kiinnostuksensa (“...*qui se sont manifestés après...*”) ohjelman lopettamisen jälkeen.

Kantelijan huomautukset

Oikeusasiamies välitti kantelijalle komission lausunnon ja kehotti häntä esittämään huomautuksia.

Kantelija korosti, että komissio ei ollut kirjeenvaihdossaan missään vaiheessa viitannut 18. päivänä helmikuuta 2000 julkaistua viralliseen lehteen, vaan ainoastaan komission vastaukseen oikeusasiamiehelle.

Mitä tulee komission selitykseen, jonka mukaan kantelijalle 25. helmikuuta 2000 annettu vastaus oli sama vakiokirje, joka oli lähetetty kaikille hakijoille, jotka olivat ilmaisseet kiinnostuksensa (“...*qui se sont manifestés après...*”) ohjelman lopettamisen jälkeen, kantelija totesi, että hän oli ilmaissut kiinnostuksensa yli kuukausi ennen uuden määräajan asettamista. Komission väite ei näin ollen koskenut hänen tapaustaan. Päinvastoin komission laiminlyönnin takia hänellä ei ollut mahdollisuutta lähettää hakemustaan ajoissa eikä näin ollen myöskään mahdollisuutta tulla valituksi.

PÄÄTÖS

1 Komission päätös asettaa uusi määräaika

1.1 Kantelija esitti, että kun komissio päätti aikaistaa 3. heinäkuuta 1999 julkaistussa virallisessa lehdessä alun perin ilmoitettua määräpäivää, tästä olisi pitänyt ilmoittaa virallisessa lehdessä.

1.2 Komissio selitti, että kyseinen päätös oli julkaistu virallisessa lehdessä 18. helmikuuta 2000. Komissio myönsi, että 25. helmikuuta 2000 päivätyssä vastauksessaan kantelijalle se ei ollut ilmoittanut, että päätös oli julkaistu. Toimielin toi kuitenkin esiin, että kantelija ei ollut myöhemmässä kirjeenvaihdossa nimenomaan pyytänyt tätä tietoa.

1.3 Koska näytti siltä, että komissio oli julkaissut päätöksensä virallisessa lehdessä 18. helmikuuta 2000 ja täten saattanut päätöksensä kaikkien mahdollisten hakijoiden nähtäväksi, oikeusasiamies katsoi, että Euroopan komission toiminnassa ei asian tässä kohdassa ilmennyt hallinnollista epäkohtaa.

2 Kantelijan pyynnön käsittely komissiossa

2.1 Kantelija pyysi 13. tammikuuta 2000 komissiota lähettämään hänelle 3. heinäkuuta 1999 virallisessa lehdessä julkaistun BC-NET-ohjelman hakemuslomakkeen. Hakemusasiakirjojen määräpäiväksi ilmoitettiin 31. joulukuuta 2001.

2.2 Lausunnossaan komissio selitti, että kantelijalle 25. helmikuuta 2000 toimitettu vastaus oli sama vakiokirje, joka oli lähetetty kaikille hakijoille, jotka olivat ilmaisseet kiinnostuksensa ohjelman lopettamisen jälkeen.

2.3 Kantelija väitti huomautuksissaan, että kun hän pyysi hakemuslomaketta komission yksiköiltä, määräaika ei ollut kulunut umpeen. Itse asiassa päätös ohjelman lopettamisesta tehtiin yli kuukausi myöhemmin.

⁹² EYVL S 34, 18.02.2000.

2.4 Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että viranomaiset vastaavat asianmukaisesti ja ajoissa kansalaisten tiedusteluihin. Komissio vastasi kantelijan 13. tammikuuta 2000 esittämään pyyntöön vasta kun ohjelma, johon kantelija oli hakenut, oli jo lopetettu eli 25. helmikuuta 2000.

2.5 Oikeusasiamies katsoi, että ohjelmaa ei ollut vielä lopetettu, kun kantelija esitti pyyntönsä, ja siksi hänelle olisi tullut antaa mahdollisuus esittää hakemuksensa.

2.6 Komission olisi näin ollen pitänyt käsitellä pyyntö hyvän hallintotavan mukaisesti, niin että kantelija olisi voinut esittää hakemuksensa. Oikeusasiamies katsoi, että komission toiminnan tässä kohdassa ilmeni siten hallinnollinen epäkohta.

3 Johtopäätös

Kantelun johdosta suoritettun Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraava kriittinen huomautus:

Komission olisi pitänyt käsitellä pyyntö hyvän hallintotavan mukaisesti, niin että kantelija olisi voinut esittää hakemuksensa.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.4.4 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin

VÄITE, ETTÄ VALINTALAUTAKUNNAN PÄÄTÖS OIKEUSTIETEEN TUTKINTOJEN VASTAAVUUDESTA ON EPÄOIKEUDENMUKAINEN JA SYRJIVÄ

Päätös kanteluun 408/99/VK Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta vastaan

KANTELU

S. kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle huhtikuussa 1999 Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toiminnasta. Kantelu koski kantelijan poissulkemista kilpailusta CJ/LA/30, joka oli järjestetty kreikkaa äidinkielenään puhuvien juristi-lingvistien varaololuettelon laatimista varten. Kilpailusta ilmoitettiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä (C303 A, 2.10.1998) ja kreikkalaisessa sanomalehdessä "To Vima". Hakijoilta vaadittiin loppuun-suoritetu oikeustieteen opintoja, jotka osoitetaan kreikkalaisella korkeakoulututkinnolla tai vastaavalla oikeustieteen tutkinnolla.

Kilpailu pidettiin kahdessa vaiheessa. Ensimmäinen vaihe käsitti todistusten perusteella suoritettavan valintamenettelyn. Ensimmäisessä vaiheessa menestyneet hakijat voivat tämän jälkeen osallistua toiseen vaiheeseen, kirjalliseen kokeeseen. Kantelija totesi, että hän luovutti hakemuksensa yhdessä asiaa koskevien todistusjäljennösten kanssa. Kantelija sai 5. helmikuuta 1999 Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen henkilöstöosastolta kirjeen, jossa häntä pyydettiin lähettämään DI.KA.TSA:n todistus (ulkomaisten korkeakoulututkintojen tunnustamista käsittelevä Kreikan yliopistojen välinen keskus) 24. helmikuuta 1999 mennessä. Todistus, jossa kantelijan ulkomaisen oikeustieteen tutkintojen tunnustetaan vastaavan kreikkalaista oikeustieteen tutkintoa, tulisi olla myönnetty ennen 13. marraskuuta 1998.

Kantelija valitti tästä päätöksestä 15. helmikuuta 1999 päivätyssä kirjeessä. Kirjeessään kantelija totesi, että vaikka hän oli suorittanut korkeakoulututkintonsa unionin jäsenvaltioiden yliopistoissa, hän ei ollut vielä hakenut DI.KA.TSA:n todistusta tutkinnon vastavuudesta. Koska hän suoritti tuolloin jatko-opintoja Amsterdamin yliopistossa, tähän ei ollut mitään tarvetta.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen henkilöstöosasto vastasi 8. maaliskuuta 1999 päivätyllä kirjeellä. Tässä kirjeessä yhteisöjen tuomioistuin totesi, että kantelijaa ei voitu hyväksyä, koska hän ei ollut esittänyt vaadittua DI.KA.TSA:n todistusta.

Kantelija pyysi tämän jälkeen hakemuksensa uudelleen käsittelyä. Kirjeessään hän totesi, että Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen päätöksessä Kreikka tuomittiin, koska se kieltäytyi panemasta täytäntöön direktiiviä 89/48 EU:n tutkintotodistusten tunnustamisesta⁹³.

⁹³ Asia C-365/93, komissio vastaan Kreikan tasavalta, kok. 1995, s. I-499.

Kantelija toi esiin, että tuomioistuin ei noudattanut omia päätöksiään, kun kyse oli omien työntekijöiden palvelukseenotosta. Kantelija totesi lisäksi, että kilpailun yleisissä ja erityisissä määräyksissä muiden jäsenvaltioiden hakijoilta ei pyydetty vastaavuustodistuksen esittämistä, vaikka tämä vaatimus oli nimenomaan mainittu kolmansissa maissa koulutettujen hakijoiden osalta.

Kantelija totesi, että yhteisöjen tuomioistuin ei ollut vastannut hänen kirjeeseensä.

Tämän jälkeen kantelija jätti kantelun oikeusasiamiehelle.

Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaistujen kilpailun ehtojen ja edellytysten osalta kantelija esitti kantelussaan oikeusasiamiehelle, että ehdossa oli todellakin vaadittu, että ulkomaisten tutkintojen tulisi vastata kreikkalaista oikeustieteen tutkintoa, mutta niissä ei vaadittu DI.KA.TSA:n myöntämän vastaavuustodistuksen varsinaista esittämistä. Lisäksi hän totesi, että hakijoiden oppaan kohdassa B.3. a & b kilpailuilmoitus oli osoitettu jokaisen 15 jäsenvaltion kansalaisille ja sen täytyy kattaa kaikkien jäsenvaltioiden kaikki eriasteiset koulutusjärjestelmät. Kantelijan mielestä yhteisöjen tuomioistuimen käytäntö oli epäoikeudenmukainen ja syrjivä.

TUTKIMUS

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen lausunto

Yhteisöjen tuomioistuin esitti lausunnossaan kantelusta seuraavat huomautukset:

Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 22 artiklan mukaan tuomioistuimessa on käännösosasto, jonka asiantuntijoilla on tarvittavat oikeudelliset tiedot ja perusteelliset taidot useassa yhteisöjen tuomioistuimen virallisessa kielessä.

Yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että sen tarpeet täyttävät tältä osin parhaiten henkilöt, joilla on perusteelliset tiedot jonkin jäsenvaltion oikeusjärjestelmästä sekä tähän oikeusjärjestelmään liittyvästä terminologiasta.

Kilpailuilmoituksessa hakijoilta vaadittiin siksi loppuunsaoritettuja oikeustieteen opintoja, jotka osoitetaan kreikkalaisella “ptychion”-tutkinnolla tai vastaavalla oikeustieteen tutkinnolla.

Tutkintojen (paitsi “ptychion”) vertailevassa tutkimuksessa valintalautakunnan oli arvioitava, vastaavatko näissä tutkinnoissa vaadittavat tiedot ja pätevyys “ptychion”-tutkinnossa vaadittavia tietoja ja pätevyyttä.

Valintalautakunta katsoi, että objektiivisin ja luotettavin arviointiperuste oli ulkomaisten tutkintotodistusten tunnustamisesta vastaavan Kreikan viranomaisen eli DI.KA.TSA:n myöntämä todistus.

Henkilöstöosasto pyysi siksi kantelijaa 5. helmikuuta 1999 päivätyssä kirjeessä toimittamaan DI.KA.TSA:n myöntämän todistuksen. Koska valintalautakunta ei ollut saanut sitä, se hylkäsi kantelijan hakemuksen.

Kyseisessä kilpailuilmoituksessa ei kuitenkaan nimenomaan vaadittu tällaista todistusta, jotta valintalautakunta voi arvioida, voivatko muut oikeustieteen tutkinnot kuin “ptychion” vastata sitä. Näin ollen valintalautakunnan olisi pitänyt selvittää muita perusteita tutkimalla, olisivatko kantelijan toimittamat tutkintotodistukset voineet vastata “ptychion”-tutkintoa.

Lopuksi tuomioistuin mainitsi, että hakijat, joita ei ole hyväksytty kilpailuun, voivat valittaa tästä päätöksestä ensimmäisen asteen tuomioistuimeen Euroopan yhteisöjen työntekijöitä ja muuta henkilöstöä koskevien henkilöstösääntöjen 91 artiklan 1 kohdan nojalla tai tehdä valituksen mainittujen sääntöjen 90 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan.

PÄÄTÖS

1 Väite, että valintalautakunnan päätös, jonka mukaan kantelijan tutkinnot eivät vastanneet kreikkalaista oikeustieteen tutkintoa, oli epäoikeudenmukainen ja syrjivä

1.1 Kantelija katsoi, että häntä ei olisi pitänyt sulkea pois kilpailusta sillä perusteella, että hänellä ei ollut ulkomaisten tutkintotodistusten tunnustamisesta vastaavan kreikkalaisen viranomaisen myöntämää DI.KA.TSA-todistusta. Koska tätä perustetta ei ollut esitetty kilpailun yleisissä eikä erityisissä edellytyksissä, kantelija katsoi, että päätös oli epäoikeudenmukainen ja syrjivä.

1.2 Euroopan yhteisöjen tuomioistuin vahvisti, että kilpailu oli tarkoitettu jokaisen 15 jäsenvaltion kansalaisille ja että jäsenvaltioissa suoritettujen tutkinnot oli otettava huomioon. Koska kilpailu oli tarkoitettu äidinkielenään kreikkaa puhuville juristi-lingvisteille, valintalautakunnan oli arvioitava, vastaavatko näillä tutkinnoilla osoitetut tiedot ja pätevyudet kreikkalaisen tutkinnon edellyttämiä tietoja ja pätevyyttä. Saadakseen objektiivisemmän ja luotettavamman vertailuperusteen se pyysi hakijoita, jotka olivat suorittaneet tutkinnot muissa jäsenvaltioissa, toimittamaan DI.KA.TSA:n todistuksen. Koska valintalautakunta ei ollut saanut sitä, se sulki kantelijan pois kilpailusta.

1.3 Lausunnossaan yhteisöjen tuomioistuin hyväksyi sen, että kyseessä olevassa kilpailuilmoituksessa ei nimenomaan vaadittu hakijoita toimittamaan tällaista DI.KA.TSA:n todistusta ja että valintalautakunnan olisi siksi pitänyt selvittää muita perusteita käyttämällä, vastasivatko kantelijan toimittamat tutkintotodistukset kreikkalaista tutkintoa. Valintalautakunta ei siksi käsitellyt asianmukaisesti kantelijan hakemusta, ja tämä muodosti hallinnollisen epäkohdan.

2 Vastaamatta jättäminen kantelijan kirjeeseen

2.1 Kantelija väitti, että hänen tuomioistuimelle lähettämänsä kirjeeseen, jossa hän pyysi hakemuksensa uudelleen käsittelyä, ei vastattu.

2.2 Lausunnossaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ei selittänyt, miksi se ei vastannut kantelijan kirjeeseen. Yhteisöjen tuomioistuin mainitsi myös, että kantelijalla on mahdollisuus tehdä valitus henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisesti. Se ei kuitenkaan selittänyt, miksi se ei pitänyt kantelijan kirjettä tällaisena valituksena. Valintalautakunta ei siksi käsitellyt asianmukaisesti kantelijan hakemusta, ja tämä muodosti hallinnollisen epäkohdan.

3 Johtopäätös

Euroopan oikeusasiamiehen asiaa koskevan tutkimuksen perusteella on esitettävä seuraavat kriittiset huomautukset:

Valintalautakunnan olisi pitänyt tutkia muita perusteita käyttämällä, vastasivatko kantelijan toimittamat tutkintotodistukset kreikkalaista tutkintoa. Valintalautakunta ei käsitellyt asianmukaisesti kantelijan hakemusta, ja tämä muodosti hallinnollisen epäkohdan.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ei selittänyt, miksi se ei vastannut kantelijan kirjeeseen. Yhteisöjen tuomioistuin mainitsi myös, että kantelijalla on mahdollisuus tehdä valitus henkilöstösääntöjen 90 artiklan mukaisesti. Se ei kuitenkaan selittänyt, miksi se ei pitänyt kantelijan kirjettä tällaisena valituksena. Valintalautakunta ei käsitellyt asianmukaisesti kantelijan hakemusta, ja tämä muodosti hallinnollisen epäkohdan.

Koska tapauksen tämä näkökohta koski tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.4.5 Euroopan ympäristökeskus

TARJOUSPYYNTÖ- MENETTELYN KÄSITTELY

*Päätös kanteluun
608/98/ME Euroopan
ympäristökeskusta vas-
taan*

KANTELU

Kantelija jätti oikeusasiamiehelle kantelun kesäkuussa 1998. Kantelija ilmoittaa, että hän osallistui Euroopan ympäristökeskuksen (EEA) järjestämään julkiseen tarjouskilpailuun vuonna 1996 ja että hänelle ilmoitettiin myöhemmin puhelimitse, että hän oli voittanut tarjouskilpailun. EEA oli pyytänyt häntä ilmoittamaan verotuspaikkansa, joka oli Kanaalisaarilla, ja sosiaaliturvatunnuksensa sopimuksen laatimista varten. Myöhemmin vuonna 1996 EEA ilmoitti kantelijalle kirjeitse, että sopimus oli annettu toiselle hakijalle. Kantelija yritti menestyksestä saada selitystä. Lopulta hänelle tarjottiin korvauksena toista sopimusta, joka koski raportin laatimista EEA:lle. Tätä ei kuitenkaan koskaan toteutettu. Hän oli myös yrittänyt saada käsiinsä tarjouspyyntömenettelyyn liittyvät olennaiset asiakirjat, mutta EEA:n lähettämät asiakirjat eivät olleet olennaisia kiistanalaisten asioiden kannalta.

Kantelussaan oikeusasiamiehelle kantelija esitti kolme väitettä. Ensimmäkin hän väitti, että EEA oli ilmoittanut hänelle syyskuussa 1996, että hän oli voittanut tarjouskilpailun, mutta hänelle ilmoitettiin myöhemmin, että sopimus oli annettu toiselle hakijalle. Toiseksi EEA sanoi, että se tekisi tarjouksen pienemmästä sopimuksesta, mutta tämä ei koskaan toteutunut. Lopuksi EEA torjui epäoikeudenmukaisesti pyynnön saada tutustua tarjouskilpailua koskeviin asiakirjoihin.

TUTKIMUS

Euroopan ympäristökeskuksen lausunto

Kantelu välitettiin EEA:lle. EEA totesi lausunnossaan, että kantelijan hakemus oli otettu asianmukaisesti huomioon. Toisin kuin kantelija oli sanonut, hänelle ei ollut kuitenkaan ilmoitettu, että hän olisi voittanut tarjouskilpailun. Valintamenettelyn varhaisessa vaiheessa harkittiin sopimuksen myöntämistä kantelijalle. Tehtyään kantelijan työn laatua koskevia tarkistuksia EEA oli kuitenkin päättänyt myöntää sopimuksen toiselle hakijalle. Lisäksi kantelijan yrityksen sijoituspaikaksi oli merkitty Kanaalisaaret, mikä oli hämmäntävää. Toisen väitteen osalta EEA toi esiin, että se ei ole koskaan luvannut tarjota kantelijalle pienempää sopimusta. Kolmannen väitteen osalta EEA korosti, että se oli kahteen otteeseen toimittanut kantelijalle tietoja.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan.

Lisätutkimukset

EEA:n lausunnon ja kantelijan huomautusten perusteellisen käsittelyn jälkeen oikeusasiamies ryhtyi lisätutkimuksiin. EEA:n lisälausunto sisälsi sen keskeisen tiedon, että EEA oli ottanut yhteyttä kantelijaan tarkistaakseen kantelijan yrityksen oikeusperustan ja saadaksesen kaikki tarvittavat tiedot asian saattamiseksi päätökseen, mikäli kantelijan kanssa tehtäisiin sopimus. EEA oli myös hämmäntynyt siitä, että kantelijan asuinpaikka oli Kanaalisaarilla, joka tunnetaan "veroparatiisina". Kantelijan kanssa ei tehty sopimusta, mikä johtui EEA:n ja komission, lähinnä PO XII:n ja PO XIII:n, välisistä yhteyksistä, joista kävi ilmi, että kantelijan aiemmin tarjoamat palvelut eivät vastanneet EEA:n toiveita. Komissioon oli otettu yhteyttä ainoastaan puhelimitse.

EEA:n lisälausunnon osalta kantelija pitäytyi edelleen kantelussaan. Hän lähinnä korosti, että EEA:n ei olisi pitänyt ottaa häneen yhteyttä, jollei hänelle ollut myönnetty sopimusta, ja se seikka, että hänen asuinpaikkansa on Kanaalisaarilla, ei ole koskaan aiemmin ollut ongelmana hänen ja Euroopan komission välisissä sopimuksissa. PO XII:ssa kantelija ei ole työskennellyt sen jälkeen, kun hän oli siellä virkamiehenä vuonna 1982. Johtaja, jonka alaisena hän työskenteli kyseisenä ajankohtana ja joka nyt oli EEA:n lautakunnan jäsen, ei pitänyt hänestä. Lähetettyään huomautuksensa kantelija lähetti edelleen tietoja, jotka koskivat lähinnä hänen ponnistelujaan saada käyttöönsä uusia asiakirjoja EEA:lta tammikuusta 2000 lähtien.

PÄÄTÖS

1 Tarjouskilpailumenettelyä seurannut valinta, väitetty ilmoitus kantelijalle ja päätöksen perustelut

Tämän väitteen osalta Euroopan oikeusasiamies katsoi tarpeelliseksi esittää seuraavat kriittiset huomautukset EEA:lle:

Hyvään hallintotapaan kuuluu antaa selkeää ja ymmärrettävää tietoa. Käsiteltävässä tapauksessa EEA otti yhteyttä kantelijaan ja sai hänet uskomaan, että hänelle tultaisiin myöntämään sopimus, vaikka lopullista päätöstä ei itse asiassa ollut vielä tehty. EEA ei näin ollen toiminut hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti.

On hyvän hallintotavan mukaista ilmoittaa päätöksen perustelut. Perustelujen on oltava riittäviä ja selkeitä, ja niissä on ilmoitettava keskeiset tosiasiat, väitteet ja todisteet. Käsiteltävässä tapauksessa EEA esitti kolmessa tilanteessa erilaisia perusteluja. Vaikutti myös siltä, että EEA:n päätös pohjautui tietoon, jonka se oli saanut tarjousten jättämisen jälkeen. EEA ei ole kyennyt esittämään todisteita keräämistään tiedoista tai yhteyksistään, vaikka nämä tiedot olivat erittäin tärkeitä lopullisen päätöksen tekemisessä. Vaikutti siltä, että EEA ei esittänyt selkeästi päätöksensä perusteluja ja että päätös lisäksi perustui seikkoihin, joista ei ollut näkyviä todisteita. EEA ei näin ollen toiminut hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti.

2 Väitetty tarjous pienemmästä sopimuksesta korvauksena

Tämän väitteen osalta oikeusasiamies katsoi, ettei kantelija ollut kyennyt toimittamaan riittävästi todisteita väitteen tueksi.

3 Pyyntö saada tutustua asiakirjoihin

Tämän väitteen osalta Euroopan oikeusasiamies katsoi tarpeelliseksi esittää seuraavat kriittiset huomautukset EEA:lle:

Hyvään hallintotapaan kuuluu toimia lain mukaisesti ja noudattaa yhteisön lainsäädännössä annettuja sääntöjä ja menettelyjä. Oikeudesta tutustua EEA:n asiakirjoihin säännellään Euroopan ympäristökeskuksen asiakirjojen julkiseen käyttöön antamisesta 21 päivänä maaliskuuta 1997 tehdyllä päätöksellä⁹⁴. EEA ei toimittanut oikeusasiamiehelle todisteita siitä, että se oli itse asiassa noudattanut omia sääntöjään asiakirjojen julkiseen käyttöön antamisesta.

Kantelija toi myös oikeusasiamiehen tietoon, että hän oli yrittänyt saada käsiinsä joitakin uusia asiakirjoja tammikuusta 2000 lähtien. Oikeusasiamies totesi, että kysymys oikeudesta tutustua näihin asiakirjoihin ei kuulunut tämän tutkimuksen alaan eikä sitä näin ollen käsitelty tässä päätöksessä. Oikeusasiamies totesi lisäksi, että EEA:n tulee noudattaa omia sääntöjään asiakirjojen julkiseen käyttöön antamisesta ja ilmoittaa niiden pohjalta tehdyistä päätelmistä kantelijalle.

⁹⁴ EYVL 1997, C 282, s. 5.

Koska tapauksen nämä näkökohdat koskivat tiettyjä menneisyyden tapahtumia, sovintoratkaisuun pyrkiminen ei ollut aiheellista. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

Huomautus: Tässä kantelussa tehdyn päätöksen teksti on kokonaisuudessaan (12 s.) saatavissa Euroopan oikeusasiamiehen verkkosivuilta (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>) tai oikeusasiamiehen sihteeristöltä.

3.5 TOIMIELIN HYVÄKSYI SUOSITUS- LUONNOKSEN

3.5.1 Euroopan parlamentti

EUROOPAN PARLA- MENTTI EI TIEDOT- TANUT SUUNNITTELUKIL- PAILUN TULOK- SISTA

*Päätös yhdistettyihin
kanteluihin 507/98/OV,
515/98/OV, 576/98/OV
ja 818/98/OV
Euroopan parlamenttia
vastaan*

KANTELUT

X. kanteli (507/98/OV) toukokuussa ja heinäkuussa 1998 Euroopan oikeusasiamiehelle väittäen, että Euroopan parlamentti oli laiminlyönyt tiedottamisen Euroopan parlamentin Brysselissä sijaitsevan Léopold-rakennuksen suunnittelukilpailusta (viite 96/S 195-116670). Toisetkin henkilöt ovat kannelleet samasta asiasta 13. toukokuuta 1998 (kantelu 515/98/OV), 1. kesäkuuta 1998 (kantelu 576/98/OV) ja 29. huhtikuuta 1998 (kantelu 818/98/OV). Nämä neljä kantelua yhdistettiin tutkimusta varten.

SUOSITUSLUONNOS

Oikeusasiamiehen vuoden 1999 vuosikertomuksessa on yksityiskohtaiset tiedot parlamentille 17. joulukuuta 1999 oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan annetusta päätöksestä ja suositusluonnoksesta⁹⁵. Suositusluonnos oli seuraava:

Parlamentin tulisi hyvän hallintotavan mukaisesti esittää kantelijoille anteeksipyyntönsä siitä, että se tiedotti heille kilpailun tuloksesta kohtuuttoman pitkän ajan kuluttua, sekä siitä, että se ei vastannut kantelijoiden useisiin kirjeisiin, joissa he nimenomaan pyysivät tietoa kilpailun tuloksista.

Oikeusasiamies ilmoitti parlamentille, että ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan sen pitäisi lähettää yksityiskohtainen lausunto 31. maaliskuuta 2000 mennessä ja että yksityiskohtainen lausunto voi sisältää oikeusasiamiehen suositusluonnoksen hyväksymisen ja kuvauksen toimenpiteistä, joihin suosituksen toteuttamiseksi on ryhdytty.

Parlamentin yksityiskohtainen lausunto

Parlamentin puhemies lähetti 9. maaliskuuta 2000 yksityiskohtaisen lausuntonsa. Puhemies ilmoitti oikeusasiamiehelle, että parlamentti hyväksyi suositusluonnoksen ja että se oli lähettänyt anteeksipyyntökirjeen eri kantelijoille. Kirjeiden sisältö oli seuraava:

Koskien kantelua, jonka olette tehneet oikeusasiamiehelle D1-talon VIP-sisäänkäynnin sekä D1- ja D3-talojen välisen sisäänkäynnin suunnittelukilpailusta, Euroopan parlamentti haluaa ilmoittaa teille, että kilpailuvalintalautakunta, joka oli 17. huhtikuuta 1997 sitä mieltä, että yksikään jätetyistä suunnitelmista ei ollut kelvollinen, päätti tarkistaa päätöksensä noudattaakseen hyvää hallintotapaa. Toinen arviointi tehtiin helmikuussa 1998, ja sen tulos esitettiin 29. toukokuuta 1998 päivättyinä virallisena vahvistusilmoituksena. Ilmoitus toimitettiin kilpailuun osallistuneille 17. kesäkuuta ja 4. elokuuta 1998.

Oikeusasiamiehen Euroopan parlamentille 17. joulukuuta 1999 toimittaman suosituksen mukaisesti parlamentti kuitenkin tunnustaa, että kilpailumenettely kesti liian kauan ja että sen vuoksi tuloksista ilmoitettiin kohtuuttoman myöhään. Siksi Euroopan parlamentti haluaa esittää teille vilpittömän anteeksipyyntönsä.

Euroopan parlamentti tunnustaa myös, että sen asiasta vastaavien osastojen puhelimitse antamat vastaukset kilpailuun osallistujien kirjallisiin kyselyihin eivät ole asianmukainen vastaustapa. Se, että parlamentti ei menettelyn pituudesta johtuen lähettänyt kirjallista

⁹⁵ Vuosikertomus 1999, s. 212-213.

vastaanottoilmoitusta kirjeistä, joissa te nimenomaan pyysitte tietoa kilpailun tuloksista, oli myös epäammattimaista toimintaa Euroopan parlamentilta”.

Tutkittuaan huolellisesti parlamentin yksityiskohtaisen lausunnon oikeusasiamies katsoi, että suositusluonnoksen toteuttamiseksi toteutetut toimenpiteet olivat riittävät

Kantelijat eivät tehneet huomautuksia parlamentin yksityiskohtaisesta lausunnosta.

PÄÄTÖS

1 Oikeusasiamies esitti 17. joulukuuta 1999 parlamentille seuraavan suositusluonnoksen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti:

Parlamentin tulisi hyvän hallintotavan mukaisesti esittää kantelijoille anteeksipyyntönsä siitä, että se tiedotti heille kilpailun tuloksesta kohtuuttoman pitkän ajan kuluttua, sekä siitä, että se ei vastannut kantelijoiden useisiin kirjeisiin, joissa he nimenomaan pyysivät tietoa kilpailun tuloksista.

2 Parlamentin puhemies ilmoitti 9. marraskuuta 2000 oikeusasiamiehelle hyväksyvän suositusluonnoksen ja liitti ilmoitukseensa eri kantelijoille lähettämänsä anteeksipyyntökirjeen. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

3.5.2 Euroopan komissio

KANTELU

Kantelijan toukokuussa 1997 jättämässään kantelussa esittämät tärkeimmät *tosiasiat* voidaan esittää yhteenvedona seuraavasti:

ULKOPUOLISEN HENKILÖKUNNAN LAITON PALVELUKSEENOTTOTILANNE

Päätös kanteluun 398/97/(VK)/GG Euroopan komissiota vastaan

Kantelija haki työpaikkaa komissiossa, ja hänelle tarjottiin paikkaa pääosastossa V, joka sijaitsee Luxemburgissa. Komissio kertoi kantelijalle, että talousarvioon liittyvistä syistä hänen palkkansa maksaa yksityinen yritys, joka oli tehnyt sopimuksen komission kanssa, ja sopimuskausi ulottuisi aluksi vuoden loppuun asti. Yksityinen yritys luovutti sopimuksen kantelijalle komission tiloissa. Tässä sopimuksessa yritys merkittiin työnantajaksi. Työn tyyppiä ja suorituspaikkaa ei yksilöity, mutta todettiin, että komissio määrittää suoraan työntekijän tehtävät. Kantelija aloitti työn huhtikuussa 1994. Muutamaa kuukautta myöhemmin kyseisten yksiköiden rakenneuudistuksen jälkeen kantelija sai tehtäväkseen valvoa direktiivin 92/29/ETY sisällyttämistä osaksi kansallista lainsäädäntöä ja käsitellä oikeudellisia ja muita siihen liittyviä kysymyksiä.

Joulukuussa 1994 kantelija teki uuden sopimuksen kolmeksi kuukaudeksi (tammikuusta maaliskuuhun 1995). Sopimus vastasi hänen aiemmin allekirjoittamaansa sopimusta. Sopimuksessa työnantajaksi nimettiin kuitenkin toinen yritys, jonka kanssa kantelija ei siihen mennessä ollut tehnyt sopimusta. Kolme kuukautta myöhemmin sama yritys lähetti kantelijalle samanlaisen yhdeksän kuukauden pituisen sopimuksen.

Vuoden 1996 alussa kantelija teki uuden sopimuksen. Tässä sopimuksessa ei enää mainittu komissiota, ja siinä mainittiin, että yrityksen kotipaikka (Senningerberg Luxemburgissa) olisi palvelussuhteen paikka. Kantelija sai kuitenkin pitää toimistonsa komissiossa.

Kantelija sai työtä koskevat ohjeensa yksinomaan komissiolta. Hänen työnsä liitettiin osaksi yksikön säännönmukaista työtä. Niiden yritysten tehtävänä, joiden kanssa hän oli tehnyt edellä mainitut sopimukset, oli pelkästään kuukausittaisen palkan siirto, verojen ja sosiaaliturvamaksujen suorittaminen ja hänen postitse lähettämänsä lomaluettelon vastaanottaminen.

Sen jälkeen kun kantelija oli ottanut esille palvelussuhteensa laillisuutta koskevan ongelman pääosastossa, hänelle ilmoitettiin, että hänen sopimustaan ei tultaisi jatkamaan. Kantelija otti tuloksetta yhteyttä PO V:n pääjohtajaan ja komission puheenjohtajaan.

Edellä esitetyn perusteella kantelija esitti seuraavat *väitteet*:

Hänen palvelukseenottotilanteensa oli ollut laiton viimeistään marraskuusta 1994 lähtien. Vaikka hän oli virallisesti työssä yrityksessä, joka oli tehnyt sopimuksen komission kanssa palvelujen tarjoamisesta, hän itse asiassa suoritti tehtäviä, jotka komission henkilöstön olisi tullut suorittaa. Komissio oli valinnut hänen palvelussuhteensa rakenteen välttääkseen henkilöstösääntöjen tai muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen soveltamista. Komissio oli siten rikkonut yhteisön lainsäädäntöä hänen palvelukseenottotilanteensa osalta. Komissio oli myös rikkonut Luxemburgin työlainsäädäntöä.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Komissio väitti lausunnossaan, että kantelija oli tehnyt lukuisia määräaikaista sopimuksia komission ulkopuolisten yritysten kanssa ja että tämän tarkoituksena oli tarjota komissiolle täydentävää teknistä erityisasiantuntemusta, jotta se voi suorittaa tehtävänsä menettelysääntöjensä⁹⁶ vaatimusten mukaisesti. Nämä yritykset työskentelivät täysin itsenäisesti. Kantelija ei ole ollut komission palveluksessa.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija pitäytyi kantelussaan. Hän myönsi, että komission menettelysäännöt sisältävät erittäin hyviä määräyksiä, mutta väitti, että niitä ei ollut noudatettu tässä tapauksessa. Hän ei ollut työskennellyt ”itsenäisesti”, vaan oli ollut komission de facto -työntekijä. Hänen mielestään komission vastauksessa ei käsitelty oleellisia kysymyksiä.

LISÄTUTKIMUKSET

Edellä mainitun perusteella oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, että hän tarvitsee komissiolta lisätietoja käsiteltävästä tapauksesta. Tietoja pyydettiin tammikuussa 1999.

Komission antama vastaus oikeusasiamiehen ensimmäiseen lisätietoja koskevaan pyyntöön

Vastauksessaan tähän lisätietoja koskevaan pyyntöön komissio esitti seuraavat huomautukset:

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen *Mulfingerin* asiassa⁹⁷ antaman tuomion mukaan suoran sopimuksen laillisuutta arvioitiin kansallisessa lainsäädännössä sillä perusteella, olivatko työntekijälle annetut vakituiset tehtävät olennaisia yhteisön julkishallinnon toiminnan kannalta. Kantelija oli kuitenkin antanut ainoastaan ”tilapäistä apua”⁹⁸. Komission ja tiettyjen henkilöstöryhmien välisiä suhteita koskevien yleisten määräysten osalta kantelijan suorittamat tehtävät edellyttivät tilapäistä ja erityistä asiantuntemusta, mikä oli täysin lokakuussa 1994 annettujen menettelysääntöjen osastojen II ja III mukaista. Sopimuksen mukaiset työolot olivat ”*extra muros*”. Komission ja kantelijan välillä ei ollut työnantajan

⁹⁶ Lokakuussa 1994 hyväksytyt menettelysäännöt, jotka sisältävät yleisiä sääntöjä komission osastojen ja tiettyjen henkilöstöryhmien välisistä suhteista.

⁹⁷ Asia C-249/87 *Mulfinger ja muut vastaan komissio*, kok. 1989, s. 4127.

⁹⁸ Ranskankielisessä alkuperäisessä tekstissä ”une assistance ponctuelle”.

ja työntekijän välistä suhdetta. Luxemburgin työlainsäädännön asiaa koskevia määräyksiä sovellettiin yritykseen, jonka palveluksessa kantelija oli, eikä komissioon.

Kantelijan huomautukset komission antamasta vastauksesta oikeusasiamiehen ensimmäiseen lisätietojä koskevaan pyyntöön

Komission kirjeestä antamissaan huomautuksissa kantelija pitäytyi väitteessään, että komissio oli käyttänyt yksityisiä yrityksiä välttääkseen henkilöstösääntöjen soveltamista. Hän mielestään tehtävä valvoa direktiivien sisällyttämistä osaksi kansallista lainsäädäntöä ei ollut luonteeltaan tilapäistä. Kantelija väitti edelleen, että hänen työolonsa eivät ole koskaan olleet *“extra muros”*.

Kantelija luovutti myös jäljennöksiä monista asiakirjoista.

Tämän jälkeen oikeusasiamies päätti osoittaa komissiolle toisen lisätietojä koskevan pyynnön. Tämä pyyntö lähetettiin kesäkuussa 1999.

Komission antama vastaus oikeusasiamiehen toiseen lisätietojä koskevaan pyyntöön

Vastauksessaan toiseen lisätietojä koskevaan pyyntöön komissio esitti seuraavat huomautukset:

Asiaan liittyvät asiakirjat, mukaan luettuina kantelijan toimittamat asiakirjat, tukivat kaikilta osin komission kantaa. Komission virkamiesten tehtävä on valvoa, että jäsenvaltiot panevat direktiivit täytäntöön, eikä tätä tehtävää voida delegoida. Kantelijan esittämistä seikoista ei käynyt ilmi, että tällaista olisi tapahtunut. Kantelija antoi teknistä apua vastuussa oleville virkamiehille. Ulkopuolisia neuvonantajia palkattiin nimenomaan siksi, että heillä oli asiantuntemusta, jota yhteisön julkishallinnossa ei muutoin ollut.

Kantelijan huomautukset komission antamasta vastauksesta oikeusasiamiehen toiseen lisätietojä koskevaan pyyntöön

Huomautuksissaan kantelija esitti toiveen, että komission uusi puheenjohtaja tekisi parhaansa edistääkseen vastuullisuutta ja poliittista vastuuta komission kaikilla tasoilla. Hän pahoitteli tapaa, jolla komissio pompotteli häntä edelleen. Hän toisti kantansa siitä, että komissio oli rikkonut omia menettelysääntöjään, joissa korostettiin, että komission on kunnioitettava kansallisen lainsäädännön asiaa koskevia määräyksiä. Kantelija korosti, että hän ei yhtynyt komission tulkintaan termin *“valvonta”* oikeudellisesta merkityksestä. Lopuksi hän katsoi, ettei ole olemassa oikeudellisia perusteita, jotka estäisivät komissiota antamasta todistusta hänen komissiolle tekemästään työstä.

SUOSITUSLUONNOS

Oikeusasiamies esitti 4. marraskuuta 1999 komissiolle suositusluonnoksen oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti⁹⁹. Suositusluonnoksen perusteet olivat seuraavat:

Kantelija väitti, että hänen palvelukseenottotilanteensa (eli se tosiasia, että hän työskenteli komissiolle yksityisen yrityksen kanssa tekemänsä työsopimuksen nojalla ja kyseinen yritys oli puolestaan tehnyt sopimuksen komission kanssa) oli ollut laitton EU:n lainsäädännön mukaan. Hän väitti, että komission henkilöstön olisi pitänyt suorittaa hänelle annetut tehtävät.

Komissio vastasi, että kantelija oli ainoastaan antanut *“tilapäistä”* teknistä apua vastuussa oleville virkamiehille, oli työskennellyt näiden alaisena eikä ollut koskaan osallistunut

⁹⁹ Euroopan parlamentin päätös N:o 94/262/EHTY, EY, Euratom, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994, oikeusasiamiehen tehtävien suorittamista koskevista määräyksistä ja yleisistä ehdoista (EYVL L 113, s. 15).

päätöksentekoon, joka koski kansallisen lainsäädännön vastaavuutta yhteisön lainsäädännön kanssa. Komissio väitti lisäksi, että se oli käsiteltävässä tapauksessa noudattanut kieltoa osin lokakuussa 1994 hyväksytyjä menettelysääntöjen määräyksiä.

Komission menettelysäännöissä määrätään, että ainoastaan yhteisön virkamiehet tai sen määräaikaiset toimihenkilöt voivat suorittaa yhteisön julkishallinnolle kuuluvia tehtäviä. Menettelysääntöjen mukaan julkishallinnolle kuuluvat tehtävät liittyvät toimielimen toimintaan ja on johdettu perustamissopimuksissa tai johdetussa lainsäädännössä toimielimelle annetusta toimivallasta. Menettelysääntöjen mukaan ne sisältävät tehtäviä, jotka edellyttävät valvontaa (erityisesti yhteisön lain noudattamista koskevaa valvontaa)¹⁰⁰. Ratkaiseva peruste, jolla pääteltiin, oliko kyse julkishallinnolle kuuluvasta tehtävästä, oli näin ollen kyseisten tehtävien luonne.

EY:n perustamissopimuksen 211 artiklan (entinen artikla 155) mukaan komission tehtävä on varmistaa, että tämän sopimuksen määräyksiä sekä toimielinten niihin perustuvia toimenpiteitä noudatetaan. Tämä on yksi niistä komissiolle määrättyistä tehtävistä, joita komission toimihenkilöiden, toisin sanoen henkilöstösääntöjen mukaan tai muuta henkilöstöä koskevien palvelusuhteen ehtojen mukaan palvelukseen otetun henkilöstön, on suoritettava. Toisin sanoen komissio väitti, että se voisi jopa tällä alueella turvautua muihin keinoihin saadakseen asiantuntemusta, jota ei ole yhteisön julkishallinnossa.

Komissio väitti, että kantelija oli suorittanut tehtävänsä komission virkamiesten valvonnan alaisena ja että hänelle annetut tehtävät eivät olleet osa julkishallinnolle kuuluvia tehtäviä. Se tosiasia, että kantelija oli työskennellyt komission virkamiesten valvonnan alaisena, ei kuitenkaan näyttänyt olevan ristiriidassa hänen väitteensä kanssa, jonka mukaan hän oli osallistunut EY:n perustamissopimuksessa komissiolle määrättyyn tehtävään. Kun otetaan huomioon, että komission rakenne on hierarkkinen, kannan tai päätöksen hyväksymisprosessiin kuuluu olennaisesti valvonta. Komission virkamiehen, jonka tehtävä on tietyn direktiivin täytäntöönpanon valvonta, on tietenkin myös työskenneltävä esimiestensä valvonnan alaisena. Kysymys siitä, olivatko kantelijan tehtävät luonteeltaan ”pysyviä” vai tarjosiko kantelija ”tilapäistä apua”, niin kuin komissio asian ilmaisi, ei vaikuttanut myöskään oleelliselta. Yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ratkaiseva peruste oli tehtävän *luonne* eikä sen kesto¹⁰¹. Tämä näytti myös olevan näkemys, jonka komissio oli hyväksynyt menettelysäännöissään, joissa se erotti ”julkishallinnolle kuuluvat tehtävät” (jotka on annettava komission henkilöstölle) ja ”tilapäiset tehtävät” ja joista kävi selvästi ilmi, että jälkimmäiset olivat muita kuin ”julkishallinnolle kuuluvia tehtäviä”¹⁰².

Tästä syystä oli tärkeää tarkastella kantelijan direktiivin 92/29 täytäntöönpanon valvonnan yhteydessä suorittaman työn luonnetta. Komissio oli korostanut useita kertoja, että kantelija antoi ainoastaan ”teknistä apua” komission virkamiehille. Komission menettelysääntöjen osastossa III C 3a) määrätään, että komissio voi tehdä sopimuksen suunnittelupalvelujen tai neuvoo-antavien palvelujen tarjoamisesta kolmannen osapuolen kanssa, jos komission henkilöstö ei pysty suorittamaan kyseisiä tehtäviä niiden teknisen luonteen vuoksi. Komissio ei kuitenkaan ollut määritellyt kantelijan (tai hänet palkanneen yrityksen) tarjoaman ”teknisen avun” tarkkaa luonnetta eikä selittänyt, miksi komission henkilöstö ei pysty kyseisiä tehtäviä suorittamaan. Komissio ei ollut kiistänyt kantelijan väitettä, jonka mukaan hän oli tarkastanut direktiivin 92/29 täytäntöönpanoa vertaamalla asianomaisten kansallisten lainsäädäntöjen tekstejä, jotka oli laadittu kielillä, joita hän ja hänen esimiehensä eivät osanneet, läheisessä yhteistyössä käännösyksiköiden kanssa. Ei ilmenyt selkeitä todisteita siitä, että kantelijan työ tässä yhteydessä olisi eronnut olennaisesti jäsenvaltioiden direktiivin täytäntöönpanon valvonnasta vastaavan virkamiehen työstä.

¹⁰⁰ Menettelysäännöt, osasto II.

¹⁰¹ Vertaa *Mulfingerin* asiassa annettu tuomio, edellä mainitussa paikassa, kohta 14.

¹⁰² Menettelysäännöt, osasto II.

Oikeusasiamies tuli näin ollen siihen tulokseen, että kantelijan työn luonnetta koskevat todisteet näyttivät tukevan kantelijan väitettä, jonka mukaan hän oli suorittanut tehtäviä, jotka menettelysääntöjen mukaan olisi tullut antaa komission henkilöstölle.

Lukuisat aihetodisteet tukivat tätä johtopäätöstä.

Ensinnäkin lukuisista kantelijan luovuttamista asiakirjoista voitiin päätellä, että kantelijan työtä koskevia ohjeita oli antanut suoraan komissio eivätkä yritykset, joiden kanssa kantelija oli tehnyt työsopimukset. Komissio ei ollut kyennyt selittämään virallisen oikeudellisen aseman ja käytännön todellisuuden välistä eroa.

Toiseksi kantelija oli selittänyt yksityiskohtaisesti, miten hän oli tullut komission palvelukseen. Komissio ei ollut esittänyt merkittäviä huomautuksia näistä väitteistä.

Kolmanneksi saatavilla olevat todisteet viittaavat voimakkaasti siihen, että kantelijan palvelukseenottotilanne ei ollut *“extra muros”*, kuten komissio väitti. Vaikka asia ei ollut tärkeä sen kannalta, suorittiko kantelija komission henkilöstölle kuuluvia tehtäviä, tosiasia oli kuitenkin se, että kantelijan väitteiden mukaan komissio näytti jopa yrittävän salata ulkopuolisen henkilöstön läsnäolon tiloissaan. Komissio oli pidättäytynyt tekemästä merkittäviä huomautuksia näistä väitteistä, jotka voitiin vahvistaa kantelijan esittämillä asiakirjoilla.

Lopuksi komission väite, jonka mukaan sen toimet olivat olleet täysin lokakuussa 1994 hyväksytyjen menettelysääntöjen osastojen II ja III mukaisia, ei vaikuttanut kovin perustellulta. Menettelysäännöissä on ainakin kaksi määräystä, joita ei ilmeisesti ollut noudatettu tässä tapauksessa. Ensinnäkin menettelysääntöjen mukaan kolmansien osapuolten kanssa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanon ehdot eivät saa johtaa näiden sopimusten vääristymiin tai siihen, että niitä pidettäisiin henkilöstön tai työvoiman vuokrausta koskevinä sopimuksina¹⁰³. Toiseksi säännöissä määrätään, että ulkopuolisen henkilöstön on suoritettava työnsä komission tilojen ulkopuolella ja että tällaisen henkilöstön läsnäoloa komission tiloissa on rajoitettava tiukasti ja perusteltava sillä, että työ on täysin mahdollista suorittaa muualla¹⁰⁴.

Edellä sanotun perusteella oikeusasiamies tuli siihen tulokseen, että kantelijan palvelussuhde, joka perustui sopimukseen yksityisen yrityksen kanssa, joka puolestaan oli tehnyt sopimuksen komission kanssa, ei ollut komission omien menettelysääntöjen mukainen, mikä näin ollen muodosti hallinnollisen epäkohdan. Koska asiassa ei komission ja kantelijan vastakkaisten näkemysten takia ollut mahdollista löytää sovintoratkaisua osapuolten välillä, oikeusasiamies esitti alla mainitun suositusluonnoksen.

Euroopan oikeusasiamies esitti oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti komissiolle seuraavan suositusluonnoksen:

Komission tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin kantelijan palvelukseenottolanteessa ilmenneen laittomuuden korjaamiseksi. Sen tulisi näin ollen antaa kantelijalle työtodistus siltä ajalta, jona tämä on työskennellyt komission palveluksessa.

KOMISSION YKSITYISKOHTAINEN LAUSUNTO

Oikeusasiamies ilmoitti komissiolle, että ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan sen pitäisi lähettää yksityiskohtainen lausunto 29. helmikuuta 2000 mennessä ja että yksityis-

¹⁰³ Palvelujen hankintaa koskevien sopimusten toteuttamisen edellytykset eivät saa olla sellaisia, että ne muuttavat sopimuksen luonnetta ja mahdollisesti johtavat siihen, että sopimus luokitellaan työvoiman välitystä koskevaksi sopimukseksi tai työsopimukseksi (Menettelysäännöt, osasto III C 2).

¹⁰⁴ Kysyeisen henkilöstön läsnäolo komission tiloissa on sallittu ainoastaan tapauksissa, joissa on fyysisesti mahdollista suorittaa työ muualla (Menettelysäännöt, osasto III C 3 a).

kohtainen lausunto voi sisältää oikeusasiamiehen suositusluonnoksen hyväksymisen ja kuvauksen toimenpiteistä, joihin suosituksen toteuttamiseksi on ryhdytty.

Komissio lähetti 23. helmikuuta 2000 oikeusasiamiehelle seuraavan yksityiskohtaisen lausuntonsa:

Suosituksenne mukaisesti terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston pääjohtaja Coleman on jo lähettänyt M:lle todistuksen siltä ajalta, jona hän antoi teknistä apua komissiolle.

Tämä todistus perustuu M:n todelliseen tilanteeseen ja hänen omaan toimintakertomukseensa (marraskuu 1994 - kesäkuu 1996). Se vastaa myös komission ja M:n palvelukseen ottaneiden yritysten välisten sopimusten ehtoja.

Komissio toimitti kantelijalle kopion 31. tammikuuta 2000 päätystä Colemanin kirjeestä ja kirjeen liitteenä olevasta todistuksesta.

Kantelija kirjoitti oikeusasiamiehelle 19. helmikuuta 2000 ja toi esiin, että todistuksessa ei ollut komission yhteystietoja eikä allekirjoitusta. Kantelija kritisoi edelleen, että todistuksessa mainittu ajanjakso oli virheellinen, sillä hän oli työskennellyt komission palveluksessa 18. huhtikuuta 1994–30. kesäkuuta 1996.

Oikeusasiamies kirjoitti komissiolle 23. helmikuuta 2000 ja ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että komissio oli ryhtynyt toimenpiteisiin suositusluonnoksen toteuttamiseksi. Kantelijan 19. helmikuuta 2000 päivätyssä kirjeessä esittämien huomautusten valossa oikeusasiamies pyysi kuitenkin komissiota tarkistamaan, olivatko todistuksessa esitetyt päivämäärät oikein, ja harkitsemaan, olisiko asianmukaista allekirjoittaa asiakirja yleisen käytännön mukaisesti.

Komissio lähetti 4. huhtikuuta 2000 oikeusasiamiehelle seuraavan täydentävän kirjeen, jossa se totesi:

Suosituksenne mukaisesti terveys- ja kuluttaja-asioiden pääosaston pääjohtaja Coleman on lähettänyt M:lle tarkistetun todistuksen, jossa otetaan huomioon kantelijan 19. helmikuuta 2000 päivätyssä kirjeessä esittämät huomautukset.

Kirjeen liitteenä oli jäljennös tarkistetusta todistuksesta, joka oli päivätty 20. maaliskuuta 2000 ja jonka Coleman oli allekirjoittanut. Tässä kirjeessä viitattiin 18. huhtikuuta 1994 ja 30. kesäkuuta 1996 väliseen ajanjaksoon.

Komission 4. huhtikuuta 2000 päivätty kirje oli toimitettu kantelijalle 10. huhtikuuta 2000, ja kantelijaa pyydettiin esittämään mahdolliset huomautuksensa 31. toukokuuta 2000 mennessä. Oikeusasiamies ei ollut saanut mitään huomautuksia kyseiseen päivämäärään mennessä.

PÄÄTÖS

Oikeusasiamies esitti 4. marraskuuta 1999 komissiolle seuraavan suositusluonnoksen oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti:

Komission tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin kantelijan palvelukseenottolanteessa ilmenneen laittomuuden korjaamiseksi. Sen tulisi näin ollen antaa kantelijalle työtodistus siltä ajalta, jona tämä on työskennellyt komission palveluksessa.

Komissio ilmoitti 23. helmikuuta ja 4. huhtikuuta 2000 oikeusasiamiehelle suositusluonnoksen hyväksymisestä ja toimenpiteistä, joihin se oli ryhtynyt suosituksen toteuttamiseksi. Komission 4. huhtikuuta päivätyssä kirjeessä kuvaamat toimenpiteet vaikuttivat riittäville, ja oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**SYRJINTÄ KALAS-
TUKSEN TARKASTA-
JIEN
PALKKALUOKAN
MÄÄRITTÄMISESSÄ**

*Päätös kanteluun
109/98/ME Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Kolme Euroopan komissiolle väliaikaisesti työskentelevää toimihenkilöä kanteli 9. tammikuuta 1998 Euroopan oikeusasiamiehelle palkkaluokastaan kalastuksen tarkastajina komissiossa. Aloitettuaan työskentelyn he huomasivat, että kaikki muut kalastuksen tarkastajat, jotka oli otettu palvelukseen ennen heitä ja heidän jälkeensä, olivat ylemmässä palkkaluokassa. Koska he eivät saaneet tyydyttäviä perusteluita näille eroille, he ajattelivat, että kohtelu oli perusteettoman epäyhdenvertaista, ja käynnistivät sisäisen valitusmenettelyn komissiossa. Menettelyn aikana kävi ilmi, että toimien ilmoittaminen palkkaluokissa B4/B5 oli hallinnollinen virhe. Koska komissio ei kuitenkaan muuttanut kantelijoiden palkkaluokkia, he kantelivat asiasta oikeusasiamiehelle.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Komissio totesi lausunnossaan, että kantelijoita ei ollut syrjitty. Se turvautui siihen tosiasiaan, että kantelijoiden palkkaamiseen johtanut palvelukseenottomenettely ei ollut sama kuin ylemmässä palkkaluokassa olevien tarkastajien. Komissio totesi myös seuraavaa:

“Koska kilpailuilmoituksessa (...) todettiin, että palkkaluokka oli B4/B5, oli selvää, että kyseiset henkilöt hakivat komission toimia tällä tasolla eivätkä he voi kieltää tätä tosiasiaa, koska he hakivat toimia vapaaehtoisesti.”

Kantelijoiden huomautukset

Huomautuksissaan kantelijat pitäytyivät väitteissään. He väittivät myös, että se tosiasia, että kilpailuilmoituksessa mainittiin palkkaluokat B4/B5, ei poista komission velvollisuutta antaa puolueettomat perusteet saman pätevyyden ja kokemuksen ja samaa työtä tekevien ihmisten erilaiselle kohtelulle.

OIKEUSASIAMIEHEN PYRKIMYKSET SOVINTORATKAISUUN

Tutkittuaan asiakirjat huolellisesti oikeusasiamies katsoi, että kyseessä oli ensi näkemältä hallinnollinen epäkohta. Hän myös katsoi, että oli edelleen mahdollista oikaista hallinnollinen epäkohta, ja siksi hän kirjoitti komissiolle oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti¹⁰⁵ tarkoituksenaan pyrkiä sovintoratkaisuun kantelussa.

Viitaten kantelijan huomautuksiin oikeusasiamies toi esiin sen, että asiasta saatujen todisteiden mukaan komissio ei yrittänyt kiistää kantelijoiden esittämiä väitteitä eikä pyrkinyt selittämään palkkaluokkien muutoksia. Oikeusasiamiehen mielestä komission toimet asiassa eivät täyttäneet korkeita standardeja, joita yhteisön toimielimiltä pitäisi voida odottaa. Näin ollen oikeusasiamies ehdotti, että komissio tarkistaisi kantansa kanteluun.

Vastauksessaan komissio viittasi uuteen marraskuussa 1996 käyttöön otettuun palveluksenottopolitiikkaan, jonka mukaan kilpailuja ei avata kaikille yhden luokan palkkaluokille entiseen tapaan, vaan palkkaluokat määritellään kilpailuilmoituksessa kyseisen yksikön ilmaisemien tarpeiden mukaisesti. Jos yksikkö ei ilmoita mitään muuta, kilpailu on tarkoitettu alimmalle palkkaluokalle. Tällä perusteella kilpailu 25/T/XIV/95, johon kantelijat osallistuivat menestyksekkäästi järjestettiin palkkaluokille B5/B4 ja näin ollen kantelijoiden ylin mahdollinen palkkaluokka palvelukseen otettaessa oli B4. Uuden palveluksenottopolitiikan peruserätyksenä on, että kilpailujen tulee koskea keskipalkkaluokkia

¹⁰⁵ “Oikeusasiamies etsii kaikin mahdollisin tavoin ratkaisua epäkohtien poistamiseksi kyseisen toimielimen tai laitoksen kanssa kantelun ratkaisemiseksi.”

B3/B2. Myöhempi kalastuksen tarkastajille tarkoitettu kilpailu 7T/XIV/97 järjestettiin näiden ehtojen mukaisesti. Komissio korosti edelleen, että komission on noudatettava kilpailuilmoituksessa mainittua palkkaluokkaa ja että siitä poikkeaminen olisi moitteettoman taloushallinnon periaatteiden vastaista. Varainhoidon valvonta ja mahdollisesti myös tilintarkastustuomioistuimien arvostelisivat sitä. Näin ollen komissio pahoitteli sitä, että se ei voinut suostua oikeusasiamiehen ehdottamaan sovintoratkaisuun.

SUOSITUSLUONNOS

Oikeusasiamies esitti 18. tammikuuta 2000 komissiolle suosituluonnoksen oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti¹⁰⁶. Suosituluonnoksen perusteet ovat seuraavat:

1 On hyvän hallintotavan mukaista varmistaa, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta kunnioitetaan ja syrjintää vältetään. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimet ovat useissa tilanteissa olleet sitä mieltä, että yhdenvertaisen kohtelun periaate on ensiarvoisen tärkeä palvelukseenotossa.¹⁰⁷ Vaikka suuri osa yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännöstä perustuu henkilöstösääntöjen 5 artiklan 3 kohtaan, jota ei sovelleta väliaikaisiin toimihenkilöihin, tuomioistuimet ovat todenneet, että yhdenvertaisen kohtelun periaate on sovellettavissa myös väliaikaisiin toimihenkilöihin.¹⁰⁸ Jos kohtelu on erilaista, yhteisön toimielinten on varmistettava, että se on oikeutettua kyseisen tapauksen puolueettomien, olennaisten ominaispiirteiden perusteella.

2 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Euroopan komissio oli palkannut kantelijat kalastuksen tarkastajiksi ja määrittänyt palkkaluokaksi B5/B4. Komission aiemmin palvelukseen ottamat kalastuksen tarkastajat, jotka olivat yhtä päteviä tai vähemmän päteviä, oli kuitenkin sijoitettu ylempiin palkkaluokkiin B3, B2 ja B1. Kantelijoiden palvelukseenoton jälkeen pidetyssä vastaavassa kilpailussa haettiin kalastuksen tarkastajia palkkaluokkiin B3/B2. Kantelijat väittivät, että heidän palkkaamisensa alempiin palkkaluokkiin oli seurausta hallinnollisesta virheestä.

3 Komissio selosti erilaisen kohtelun johtuvan siitä, että kantelijat oli otettu palvelukseen heidän osallistuttuaan kilpailuun 25/T/XIV/95. Kilpailussa oli julistettu avoimeksi paikat, joiden palkkaluokka oli B5/B4. Komissio selvitti edelleen erilaisen kohtelun olevan osa sen uutta palvelukseenottopolitiikkaa, jonka seurauksena tulevat kilpailut koskisivat keskipalkkaluokkia B3/B2. Jos yksikkö ei ilmoita mitään muuta, kuten käsiteltävässä tapauksessa, kilpailu on tarkoitettu alimmalle palkkaluokalle. Komissio väitti myös, että varainhoidon valvonta ja mahdollisesti myös tilintarkastustuomioistuin saattaisivat arvostella sitä.

4 Tätä taustaa vasten oikeusasiamies teki seuraavat johtopäätökset:

Yhdenvertaisen kohtelun periaate on oleellisen tärkeää palvelukseenotossa. Kaikki poikkeava kohtelu on perusteltava asiaankuuluvasti puolueettomin argumentein. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa komissio ei ollut kiistänyt sitä, että työpaikkailmoituksessa oli ilmoitettu alemmat palkkaluokat hallinnollisen virheen vuoksi. Näin ollen kantelijoiden palkkaaminen alempiin palkkaluokkiin oli komission hallinnollinen virhe. Koska se ei ole puolueeton peruste, joka oikeuttaisi erilaisen kohtelun, kyseessä oli yhdenvertaisen kohtelun periaatteen rikkominen ja siten hallinnollinen epäkohta.

¹⁰⁶ 94/262/EHTY, EY, Euratom: Euroopan parlamentin päätös tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994 oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista (EYVL L 113, s. 15).

¹⁰⁷ Esimerkkejä: Asia 119/83, *Appelbaum vastaan komissio*, kok. 1985, s. 2423, yhdistetyt asiat 129 ja 274/82, *Charles Lux vastaan tilintarkastustuomioistuin*, kok. 1984, s. 4127, ja asia 92/85, *Hamai vastaan EY:n tuomioistuin*, kok. 1986, s. 3157.

¹⁰⁸ Esimerkkejä: T-207/95, *Ibarra Gil vastaan komissio*, kok. henkilöstölainsäädäntö 1997, s. 1A-0013, s. II-0031 ja T-211/95, *Petite-Laurent vastaan komissio*, kok. henkilöstölainsäädäntö 1997, s. 1A-0021, s. II-0057.

5 Euroopan oikeusasiamies esitti oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti komissiolle seuraavan suositusluonnoksen:

Komission tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin kantelijoiden aiemmassa palvelukseenottilanteessa tapahtuneen syrjinnän korjaamiseksi.

Komission yksityiskohtainen lausunto

Oikeusasiamies ilmoitti komissiolle, että ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan sen pitäisi lähettää yksityiskohtainen lausunto 30. huhtikuuta 2000 mennessä ja että yksityiskohtainen lausunto voi sisältää oikeusasiamiehen suositusluonnoksen hyväksymisen ja kuvauksen toimenpiteistä, joihin suosituksen toteuttamiseksi on ryhdytty.

Komissio lähetti 12. toukokuuta 2000 oikeusasiamiehelle yksityiskohtaisen lausuntonsa.

(...) Hallinto suostuu noudattamaan oikeusasiamiehen suositusta oikeuden ja kohtuuden vuoksi ja ottaen huomioon tapauksen poikkeukselliset olosuhteet ja kolmen kalastuksen tarkastajan pitkän kokemuksen.

Poikkeustoimenpiteenä voitaisiin siksi harkita kolmen kantelijan tapauksia uudelleen ikää kuin kilpailun 25T/XIV/95, jonka he läpäisivät, olisikin ilmoitettu koskevan palkkaluokkia B3/B2. Tällä perusteella heidän palkkaluokkaansa tarkistettaisiin palvelukseenoton yhteydessä.

Komission yksityiskohtainen lausunto välitettiin kantelijoille, jotka ilmoittivat oikeusasiamiehelle puhelimitse 6. kesäkuuta 2000 olevansa tyytyväisiä tulokseen ja kiittivät oikeusasiamiestä tämän puuttumisesta asiaan.

PÄÄTÖS

Oikeusasiamies esitti 18. tammikuuta 2000 komissiolle seuraavan suositusluonnoksen oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti:

Komission tulisi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin kantelijoiden aiemmassa palvelukseenottilanteessa tapahtuneen syrjinnän korjaamiseksi.

Komissio ilmoitti 12. toukokuuta 2000 oikeusasiamiehelle hyväksyvänsä suositusluonnoksen ja toimenpiteet, joihin se oli ryhtynyt suosituksen toteuttamiseksi. Komission kuvaamat toimenpiteet vaikuttivat riittävältä ja oikeusasiamies lopetti siksi asian käsitteilyn.

**KOMISSIO EI
TARJONNUT VIRKA-
MIEHELLE UUTTA
TOINTA TÄMÄN
HENKILÖKOHTAI-
SISTA SYISTÄ
PITÄMÄN VIRKAVA-
PAUDEN JÄLKEEN**

*Päätös kanteluun
489/98/OV Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

P. kanteli huhtikuussa 1998 Euroopan oikeusasiamiehelle siitä, että Euroopan komissio ei tarjonnut hänelle uutta tointa hänen henkilökohtaisista syistä pitämänsä virkavapauden jälkeen ja kieltäytyi maksamasta hänelle korvausta palkanmenetyksestä sekä pienentyneestä eläkkeestä.

SUOSITUSLUONNOS

Oikeusasiamiehen vuoden 1999 vuosikertomuksessa on yksityiskohtaiset tiedot komissiolle 4. marraskuuta 1999 oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan annetusta suositusluonnoksesta¹⁰⁹. Suositusluonnos oli seuraava:

¹⁰⁹ Vuosikertomus 1999, s. 220.

Komission tulisi korvata kantelijalle aiheutunut aineellinen vahinko, joka johtui suoraan komission yksikön tekemästä virheestä, toisin sanoen siitä, että yksikkö ei tutkinut kantelijan pätevyyttä hänen henkilökohtaisista syistä pitämänsä virkavapaan päättymisen jälkeen vapautuneisiin toimiin.

Oikeusasiamies ilmoitti komissiolle, että ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan sen pitäisi lähettää yksityiskohtainen lausunto 29. helmikuuta 2000 mennessä ja että yksityiskohtainen lausunto voi sisältää oikeusasiamiehen suositusluonnoksen hyväksymisen ja kuvauksen toimenpiteistä, joihin suosituksen toteuttamiseksi oli ryhdytty.

Komission yksityiskohtainen lausunto

Komission pääsihteeristö lähetti 13. maaliskuuta 2000 oikeusasiamiehelle yksityiskohtaisen lausuntonsa.

“(...) Komissio pahoittelee sitä, että P:n ammatillisia kykyjä suhteessa hänen palkkaluokkaansa vastaaviin vapaisiin toimiin ei tutkittu ajallaan ja että sen vuoksi ei toteutettu menettelyä, jossa olisi määritelty, täyttikö hän kunkin vapaan toimen vaatimukset.

Tuomioistuin on tehnyt johdonmukaisesti päätöksiä siitä, että jos hallinto ei varmenna järjestelmällisesti virkailijan pätevyyttä kuhunkin vapaaseen toimen, jota hänelle voitaisiin tarjota, on kyse virkavirheestä, josta hallinto voidaan asettaa vastuuseen, jos tällaisen tutkimuksen – myös jälkikäteen suoritetun – yhteydessä havaitaan vapaa toimi, jota kyseiselle henkilölle olisi voitu tarjota. Tällaisessa tapauksessa komission on korvattava virkailijan aineelliset vahingot, jotka johtuvat siitä, että hänelle ei tarjottu näin määriteltyä tointa.

Tässä tapauksessa ja menettelyn tässä vaiheessa ei ole todisteita siitä, että tutkimus olisi johtanut sellaisen toimen tunnistamiseen, jota P:lle olisi voitu tarjota. Meillä ei toisaalta myöskään ole tarvittavia tietoja sen toteuttamiseksi, että P. ei täyttänyt niiden 25 vapaan toimen vaatimuksia, joita hänelle olisi voitu tarjota.

Edellä kuvatun ja oikeusasiamiehen suosituksen perusteella nimittävä viranomainen suostuu myöntämään P:lle kahden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen hänen kärsimistään vahingoista. Summasta vähennetään hänen samana aikana mahdollisesti muusta toiminnasta saamansa nettoansio.

Tutkittuaan huolellisesti komission yksityiskohtaisen lausunnon oikeusasiamies katsoi, että suositusluonnoksen toteuttamiseksi toteutetut toimenpiteet olivat riittävät.

Kantelijan huomautukset

Kantelija lähetti 6. huhtikuuta 2000 huomautuksensa komission yksityiskohtaisesta lausunnosta. Hän totesi, että korvaus aineellisesta vahingosta, jonka komissio oli luvannut maksaa ja jota oikeuskäytäntö tukee, tuntui olevan oikeudenmukainen ja kohtuullinen.

Hän korosti kuitenkin sitä, että hän ei ollut saanut komissiolta mitään tietoa korvauksen konkreettisesta maksamisesta, koska oikeusasiamiehen toimisto oli hänen ainoa kanavansa tiedonvaihdolle komission kanssa.

PÄÄTÖS

1 Oikeusasiamies esitti 4. marraskuuta 1999 komissiolle seuraavan suositusluonnoksen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti:

Komission tulisi korvata kantelijalle aiheutunut aineellinen vahinko, joka johtui suoraan komission yksikön tekemästä virheestä, toisin sanoen siitä, että yksikkö ei tutkinut kantelijan pätevyyttä hänen henkilökohtaisista syistä pitämänsä virkavapaan päättymisen jälkeen vapautuneisiin toimiin.

2 Komissio ilmoitti 13. maaliskuuta 2000 oikeusasiamiehelle hyväksyvänsä oikeusasiamiehen suositusluonnoksen ja toimenpiteet, joihin se oli ryhtynyt suosituksen toteuttamiseksi. Toimenpiteet, jotka olivat kahden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen maksaminen kantelijalle tämän kärsimistä vahingoista, olivat riittävät ja oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

**LASTEN HYVÄKSI-
KÄYTTÖTAPAUK-
SISSA
SOVELLETTAVIEN
SISÄISTEN
OHJEIDEN HYVÄK-
SYMISEN VIIVÄSTY-
MINEN**

*Päätös kanteluun
521/98/ADB Euroopan
komissiota vastaan*

KANTELU

Syyskuussa 1995 Euroopan komissio nimitti belgialaisen yrityksen, ESEDRA s.p.r.l.:n, johtamaan "Early Childhood Centre Clovis" -nimisen päiväkodin (jäljempänä Clovisin päiväkotia) toimintaa Brysselissä. Kyseinen päiväkotia oli tarkoitettu yhteisön toimielinten henkilöstön lapsille, joiden joukossa olivat myös kantelijoiden lapset.

Lokakuussa 1997 Clovisin päiväkotia käyvien lasten vanhemmat kuulivat huhuja väitetyistä pedofiliatutkimuksesta päiväkodissa. Lokakuun jälkipuoliskolla 1997 Euroopan komissio vahvisti huhut kirjallisissa ilmoituksissa ja vanhempien kanssa pidetyissä kokouksissa.

Annettujen tietojen mukaan Clovisin päiväkotia käyvän lapsen vanhempien tekemä valitus johti Belgian viranomaisten suorittamaan tutkimukseen, jonka perusteella viranomaiset alkoivat epäillä päiväkodin henkilöstöä. Päiväkodin johtajalle ilmoitettiin ongelmasta toukokuun lopussa 1997 ja Euroopan komissiolle kesäkuun alussa 1997.

(i) Yhteenvetona kantelijat väittivät, että komissio ei ollut toiminut tehokkaasti, avoimesti ja oikea-aikaisesti koko prosessin aikana. Se ei ollut ilmoittanut asiasta vanhemmille. Muille yhteisön toimielimille, päiväkodin lääkärille ja päiväkodin johdon sekakomitealle ilmoitettiin vasta kuukausia sen jälkeen, kun komissio sai tietää asiasta ja asia oli jo julkinen. Kantelijoiden mukaan annetut tiedot olivat riittämättömiä ja puutteellisia. Lisäksi komissio ei pyytänyt tärkeitä tietoja tutkimuksista vastaavilta Belgian viranomaisilta. Kantelijoiden mielestä komissio olisi voinut antaa tietoja loukkaamatta menettelyjen luottamuksellisuutta tai uhrien yksityisyyden suoja.

Ensimmäisen väitteen osalta kantelijat katsoivat, että komission tulisi hyväksyä selkeät määräykset sisältävät säännöt, jotta välttyttäisiin vastaavilta virheiltiltä epäillyissä hyväksikäyttötapauksissa. Lisäksi kantelijat kehottivat komissiota paljastamaan tiedot, joita se oli tähän saakka kieltäytynyt antamasta.

(ii) Kantelijoiden toinen väite liittyi Clovisin päiväkodin toiminnasta vastaavan yrityksen ESEDRA s.p.r.l.:n valvontaan. Kantelijat katsoivat, että komission yksiköt eivät henkilöstöpulan vuoksi käyttäneet kaikkia ESEDRA s.p.r.l. -yrityksen kanssa tehdyssä sopimuksessa mainittuja valvontamahdollisuuksia.

Kantelijat pyysivät komissiota ryhtymään asianmukaisesti toimenpiteisiin ratkaistakseen sekä menettelyjä koskevan ongelman että henkilöstöpulaa koskevan kysymyksen.

TUTKIMUS

Komission lausunto

Kantelu välitettiin komissiolle. Yhteenvetona kantelua koskevassa lausunnossaan komissio esitti seuraavaa:

Komissio korosti alustavasti, että Belgian viranomaiset valmistelevat väitettyä lasten hyväksikäyttöä koskevia tapauksia mahdollista oikeudenkäyntiä varten, joten tapauksiin suoraan liittyvä tieto oli luottamuksellista. Lisäksi komissio korosti, että se oli ryhtynyt

kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin päiväkodeissaan olevien lasten turvallisuuden varmistamiseksi.

(i) Käytävissä olevia tietoja oli toimitettu kaikille tasoille, mutta aina oli kiinnitetty erityistä huomiota uhrien oikeussuojaan ja oikeudellisten menettelyjen luottamuksellisuuteen. Vanhempien, päiväkodin henkilöstön, päiväkodin johdon sekakomitean ja Belgian ulkopuolisten toimielinten kanssa järjestettiin kokouksia. Henkilöstölle järjestettiin konferensseja sekä erityisiä koulutus- ja tiedotustilaisuuksia. Päiväkodin henkilöstöä epäiltiin vasta tutkinnan myöhäisessä vaiheessa, ja tapaus julkistettiin lokakuussa 1997.

Turvallisuuden osalta komission turvallisuustoimisto oli toteuttanut pysyviä toimenpiteitä turvallisuuden parantamiseksi. Se tutki tapauksen huolellisesti ottamalla säännöllisesti yhteyttä vanhempiin, henkilöstöön ja Belgian viranomaisiin.

(ii) Sopimuspuolen valvonnan osalta komissio oli suorittanut säännöllisesti tarkistuksia, erityisesti käymällä paikan päällä.

Komissio selitti, että se oli jo ryhtynyt ja aikoi ryhtyä ehkäiseviin toimenpiteisiin hyväksikäytön torjumiseksi päiväkodeissa. Näitä toimia olivat erityiskoulutus, yhteydenotot "Office de la Naissance et de l'Enfance" eli ONE:n kaltaisiin paikallisiin erityisjärjestöihin ja useisiin jäsenvaltioihin.

Kaikkiin edellä mainittuihin toimenpiteisiin oli ryhdytty tutkimuksen aikana ja oikeudellisissa menettelyissä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Kantelijoiden huomautukset

Euroopan oikeusasiamies välitti kantelijoille Euroopan komission lausunnon kantelusta ja kehotti heitä esittämään huomautuksia. Kantelijat esittivät 25. tammikuuta 1999 antamassaan vastauksessa seuraavat huomautukset:

(i) Vaikka komissio tiesi ongelmista kesäkuun alusta 1997 lähtien, kaikki komission lausunnossa mainitut tiedotustoimenpiteet toteutettiin vasta lokakuussa 1997. Tietoja olisi voitu antaa aiemmin loukkaamatta oikeudellisten menettelyjen luottamuksellisuutta.

Itse tiedot olivat puutteelliset. Komissio ei ollut saanut niitä päälähteestä eli Belgian viranomaisilta. Lisäksi komissio ei halunnut viedä asiaa siviilituomioistuimeen, vaikka se olisi tällöin voinut saada yksityiskohtaisempaa tietoa. Lisäksi turvallisuustoimisto kieltäytyi jatkuvasti toimittamasta laatimiaan kertomuksia.

Kantelijat olivat pahoillaan siitä, että komissio ei ollut sitoutunut hyväksymään menettelysääntöjä, joissa olisi selvästi esitetty vastaavissa tapauksissa noudatettavat menettelyt.

(ii) Sopimuspuolen valvonnan osalta kantelijat viittasivat Clovisin tapauksesta vastaavan valvontakomitean laatiman kertomuksen lisäykseen. Kyseinen komitea totesi, että se ei ollut tietoinen komission paikan päällä suorittamista tutkimuksista, jotka sen mielestä olisi pitänyt suorittaa ilmoittamatta asiasta etukäteen. Lyhyesti sanottuna tarkastuksia pidettiin asiaankuulumattomina. Lopuksi sopimuspuolen työ asetettiin kyseenalaiseksi.

LISÄTUTKIMUKSET

Lisätietoja koskeva pyyntö

Oikeusasiamies pyysi komissiota kommentoimaan kantelijoiden huomautuksissaan esittämiä näkökohtia.

Komissio vahvisti, että kun sille ilmoitettiin asiasta, se tiesi ainoastaan muutaman seikan, jotka liittyivät väitettyihin tapauksiin. Lisäksi uhrien vanhemmat olivat pyytäneet hienotunteisuutta eivätkä halunneet hallinnon puuttuvan asiaan. Sekä vanhempien toiveet että

oikeudellisten menettelyjen luottamuksellisuus saivat komission vakuuttuneeksi siitä, että kaikille vanhemmille ei tulisi ilmoittaa asiasta, ennen kuin asiassa saataisiin jonkinlaista näyttöä.

Tiedon laadun osalta komissio toi esiin, että Brysselin syyttäjänvirasto ilmoitti sille tapauksen tutkinnan edistymisestä. Jos komissio olisi vienyt asian siviilituomioistuimeen, tämä ei olisi edistänyt tiedottamista uhrien vanhemmille, jotka itse nostivat asiassa siviilikanteen. Tällöin komissio ei myöskään olisi voinut toimittaa mahdollisesti saamiaan tietoja, sillä menettelyjen luottamuksellisuus olisi puolestaan sitonut komissiota.

Komissio totesi, että se aikoi yhteistyössä ONE:n kaltaisten erityisjärjestöjen kanssa ottaa käyttöön sisäisen erityismenettelyn tapauksissa, joissa ilmenee huonoa kohtelua.

Komissio on laatinut luettelon jo suoritetuista valvontatoimista ja sopimuspuolen valvontaan liittyvistä seurantatoimenpiteistä, joihin osallistuvat hallinto, päiväkodin johdon sekakomitea, terveydenhoito-osasto, vanhemmat ja sopimuspuoli itse. Yksi virkailija on erityisesti vastuussa sopimuksen valvonnasta.

Komissio korosti myös ottaneensa yhteyttä belgialaiseen ONE-järjestöön edistääkseen yhteistyötä komission päiväkotien laadunvalvonnassa ja sen henkilöstön koulutuksessa tapauksissa, joissa ilmenee huonoa kohtelua.

Kantelijoiden lisähuomautukset

Kantelijat pahoittelivat sitä, että kaksi vuotta tapausten jälkeen komissio ainoastaan "aikoo" hyväksyä sisäisen menettelyn.

Sopimuspuolen valvonnan osalta kantelijat ilmoittivat oikeusasiamiehelle päiväkodin johdon sekakomitean hyväksymästä lausunnosta, jossa pyydettiin, että Euroopan komissio ei uusisi sopimusta ESEDRA s.p.r.l:n kanssa. Lisäksi kantelijat esittivät toiveen saada tietoa valvonnasta vastaavan virkamiehen kaikista velvollisuuksista ja ihmettelivät, voiko yksi henkilö suoriutua tästä työstä ravintoloiden ja päiväkotien osalta.

OIKEUSASIAMIEHEN PYRKIMYKSET SOVINTORATKAISUUN

Tutkittuaan tutkimuksen aikana saadut tiedot Euroopan oikeusasiamies katsoi, että *prima facie* näytti ilmeiseltä, että kyse oli hallinnollisesta epäkohdasta. Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että päätökset tehdään kohtuullisen ajan kuluessa. Yli kaksi vuotta tapahtumien jälkeen komissio ei ollut vielääkään hyväksynyt sisäistä menettelyä epäiltyjen päiväkodeissaan tapahtuvien hyväksikäyttötapausten käsittelemiseksi.

Euroopan oikeusasiamies otti oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohdan¹¹⁰ mukaisesti näin ollen yhteyttä Euroopan komission puheenjohtajaan ja pyysi, että komissio sitoutuu laatimaan sisäisen menettelyn täyttääkseen kantelijoiden pyynnöt. Lisäksi oikeusasiamies pyysi komissiota harkitsemaan kantelijoiden pelkoja siitä, onko komission järjestämää lastenhoidon valvontaa varten käytettävissä tarpeeksi henkilöresursseja.

Komission ilmoitti 23. marraskuuta 1999 oikeusasiamiehelle laatineensa sisäiset ohjeet, jotka oli toimitettu ONE:lle lausuntoa varten. Tämä vastasi välittömästi. Menettely oli kuitenkin erittäin monimutkainen ja arkaluonteinen ja vaikutti erityisesti työntekijöiden sosiaalisiin oikeuksiin, turvallisuusmääräyksiin ja lakisääteisiin määräyksiin. Päiväkodin henkilöstöä koskevan erityisen koulutusohjelman oli määrä valmistua vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen aikana. Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle myös aikovansa tehdä yhteistyösopimuksen ONE:n ja vastaavan flaamilaisen Kind & Gezin -järjestön kanssa

¹¹⁰ Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohta: "Oikeusasiamies pyrkii kyseisen toimielimen tai elimen kanssa mahdollisuuksien mukaan poistamaan epäkohdan ja antamaan tyydyttävän vastauksen kanteeseen."

komission päiväkotien ulkoisen valvonnan järjestämiseksi. Valvonnasta vastaavan virkamiehen osalta Euroopan komissio vakuutti, että kyseisen virkamiehen tehtävä oli valvoa kokopäivätoimisesti ESEDRA s.p.r.l.:n kanssa tehdyn sopimuksen täytäntöönpanoa. Uudessa sopimuksessa, josta oli kahdesti käynnistetty uusi tarjouskilpailu, valvontaa tehostetaan entisestään. Kantelijat ilmaisivat tyytyväisyytensä komission toteuttamiin toimiin, mutta olivat pahoillaan siitä, ettei yhtäkään ole toistaiseksi saatu päätökseen. He toisivat huolestuneisuutensa valvonnasta vastaavan komission virkamiehen työmäärästä ja korostivat, että komission tulisi löytää keinot valvonnan tehostamiseksi. Yhteenvedona kantelijat totesivat, että he luottivat komission aikomukseen täyttää lupauksensa, mutta pyysivät oikeusasiamiestä varmistamaan ennen tapauksen käsittelyn lopettamista, että komissio noudattaa sitoumuksiaan.

SUOSITUSLUONNOS

1 Hyväksikäyttöä koskevan tapauksen käsittely ja sisäisten menettelyjen hyväksyminen

1.1 Kantelijat katsoivat, että komissio ei ollut ryhtynyt asianmukaisiin toimiin yhdessä komission päiväkodeista tapahtuneiksi väitettyjen hyväksikäyttötapauksen johdosta. Se ei etenäkään toiminut tehokkaasti, avoimesti ja oikea-aikaisesti. Näin ollen kantelijat kehottivat komissiota hyväksymään säännösten, joka sisältäisi selkeät määräykset vastaavissa tapauksissa noudatettavasta menettelystä. Komissio väitti ryhtyneensä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin ja toimineensa harkiten ottaen huomioon uhrien oikeussuojan ja oikeudellisten menettelyjen luottamuksellisuuden.

1.2 Kantelun johdosta suoritetun oikeusasiamiehen tutkimuksen perusteella ilmeni, että komissio tiesi tarpeesta ottaa käyttöön sisäinen erityismenettely, jota ei kuitenkaan ollut hyväksytty yli kaksi vuotta tapahtumien jälkeen.

1.3 Oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohdan¹¹¹ mukaisesti Euroopan oikeusasiamies näin ollen otti yhteyttä Euroopan komission puheenjohtajaan pyrkiäkseen sovintoratkaisuun. Oikeusasiamies pyysi, että komissio sitoutuisi hyväksymään sisäisen menettelyn.

1.4 Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle 23. marraskuuta 1999, että sisäinen menettely hyväksyttäisiin lähitulevaisuudessa. Euroopan oikeusasiamiehen epävirallinen kysely paljasti 31. tammikuuta 2000 kuitenkin, että menettelyn hyväksymisessä ei ollut edistytty merkittävästi. Hyvän hallintotavan periaatteet edellyttävät, että päätökset tehdään kohtuullisen ajan kuluessa. Oikeusasiamies esitti siksi suositluonnoksen komissiolle.

2 Sopimuksen valvonta

2.1 Kantelijat katsoivat, että komissio ei valvonut asianmukaisesti sopimuspuolta, joka oli vastuussa Clovisin päiväkodin toiminnasta. Kantelijat kyseenalaistivat myös valvonnasta vastaavan henkilöstön mahdollisuuden suoriutua työmäärästä. Komissio ilmoitti, että se oli suorittanut tarkastuksia useita kertoja ja että yksi virkamies oli sitoutunut valvomaan sopimusta kokopäivätoimisesti.

2.2 Oikeusasiamies totesi, että komissio oli ryhtynyt toimenpiteisiin parantaakseen ja vahvistaakseen elokuusta 2000 lähtien Clovisin päiväkodin toiminnasta vastaavan uuden sopimuspuolen ulkoista ja sisäistä valvontaa. Ottaen huomioon valvontamenettelyn tulevat muutokset oikeusasiamies katsoi, ettei tutkimuksia ollut tarpeen jatkaa nykyisen sopimuksen valvonnasta vastaavan osaston työtaakan takia. Oikeusasiamies luotti kuitenkin

¹¹¹ Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 5 kohta: "Oikeusasiamies pyrkii kyseisen toimielimen tai elimen kanssa mahdollisuuksien mukaan poistamaan epäkohdan ja antamaan tyydyttävän vastauksen kanteluun."

siihen, että komissio varmistaisi, että osastolle annettujen uusien tehtävien lisäksi hyväksyttäisiin organisatoriset toimenpiteet, joiden avulla lisätyöt saataisiin päätökseen asianmukaisesti ja tehokkaasti.

Edellä esitetyn nojalla oikeusasiamies esitti Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan¹¹² mukaisesti komissiolle seuraavan suositusluonnoksen:

Komission tulisi hyväksyä sisäinen menettely varmistaakseen, että väitetyt lasten hyväksikäyttöä koskevat tapaukset komission päiväkodeissa käsitellään tehokkaasti, avoimesti ja oikea-aikaisesti. Menettely tulisi hyväksyä 31. heinäkuuta 2000 mennessä.

Komissiolle ja kantelijoille ilmoitettiin tästä suositusluonnoksesta. Oikeusasiamies ilmoitti komissiolle, että ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan komission pitäisi lähettää yksityiskohtainen lausunto 31. heinäkuuta 2000 mennessä ja että yksityiskohtainen lausunto voisi sisältää oikeusasiamiehen suositusluonnoksen hyväksymisen ja kuvauksen toimenpiteistä, joihin suosituksen toteuttamiseksi on ryhdytty.

Komission yksityiskohtainen lausunto

Komissio lähetti 28. heinäkuuta 2000 oikeusasiamiehelle yksityiskohtaisen lausuntonsa. Se selitti, että sisäinen menettely, joka sisälsi komission päiväkodeissa epäillyissä lasten hyväksikäyttöä koskevissa tapauksissa sovellettavat säännöt, oli hyväksytty 30. kesäkuuta 2000. Se oheisti jäljennöksen tästä menettelystä ja korosti, että tämä oli kattavan sisäisen ja ulkoisen kuulemismenettelyn tulosta. Teksti oli lähetetty kaikille osapuolille, joita asia koski.

Komission yksityiskohtainen lausunto toimitettiin kantelijoille 31. elokuuta 2000.

PÄÄTÖS

1 Oikeusasiamies osoitti komissiolle 15. maaliskuuta 2000 seuraavan suositusluonnoksen:

Komission tulisi hyväksyä sisäinen menettely varmistaakseen, että väitetyt lasten hyväksikäyttöä koskevat tapaukset komission päiväkodeissa käsitellään tehokkaasti, avoimesti ja oikea-aikaisesti. Menettely tulisi hyväksyä 31. heinäkuuta 2000 mennessä.

2 Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle 28. heinäkuuta 2000 suositusluonnoksen hyväksymisestä ja toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt suositusluonnoksen toteuttamiseksi. Komission kuvaamat toimenpiteet vaikuttivat riittävältä, ja oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

¹¹² Euroopan parlamentin päätös 94/262, 9. maaliskuuta 1994, oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista, EYVL L 113, 1994, s. 15.

3.5.3 Europol

EUROPOLIN ASIAKIRJOJEN JULKISUUTTA KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Päätös oma-aloitteisen Europolia koskevan tutkimuksen OI/1/99/IJH päättämisestä

Huhtikuussa 1999 oikeusasiamies käynnisti omasta aloitteestaan tutkimuksen, joka koski yleisön oikeutta saada tietoja neljän toimielimen, mukaan luettuna Europolin, asiakirjoista. Kyseiset toimielimet perustettiin tai ne aloittivat toimintansa oikeusasiamiehen aiemman omasta aloitteesta tehdyn samaa aihetta koskevan tutkimuksen päättymisen jälkeen.¹¹³

Oikeusasiamiehen vuosikertomuksessa vuodelta 1999 on yksityiskohtaiset tiedot omasta aloitteesta tehdyn tutkimuksen kohteena ollut kolmea toimielintä koskevista päätöksistä ja Europolille 13. joulukuuta 1999 tehdyistä suositusluonnoksista oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaan¹¹⁴. Suositusluonnos oli seuraava:

- 1 Europolin on kolmen kuukauden kuluessa hyväksyttävä asiakirjojen julkisuutta koskevat säännöt. Sääntöjen tulisi perustua neuvoston jo hyväksymiin sääntöihin, mukaan luettuina niihin liittyvät poikkeukset.
- 2 Sääntöjen tulee koskea kaikkia asiakirjoja, joita nykyiset julkisuuden sallivat tai luottamuksellisuutta vaativat oikeudelliset määräykset eivät kata.
- 3 Sääntöjen on oltava yleisön helposti saatavilla.

Europolia pyydettiin lähettämään yksityiskohtainen lausunto kolmen kuukauden kuluessa oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

Europolin johtaja osoitti 7. maaliskuuta 2000 oikeusasiamiehelle kirjeen, jossa vahvistettiin sitoumus varmistaa, että Europolia koskevat säännöt asiakirjojen julkisuudesta tullaan hyväksymään. Hän totesi, että hän hyväksyy suositusluonnoksen tätä koskevat säännöt kaikilta osin. Hän totesi myös, että hän ei kuitenkaan voinut taata sääntöjen hyväksymistä kolmen kuukauden kuluessa, sillä hallintoneuvosto ei päässyt yksimielisyyteen 22. helmikuuta 2000 järjestetyssä kokouksessa Europolin sille toimittamista sääntöehdotuksista, joten lisätutkimukset ovat tarpeen, ennen kuin lopullinen päätös voidaan tehdä.

Vastauksessaan oikeusasiamies pyysi Europolilta perusteltua lausuntoa 31. toukokuuta 2000 mennessä. Europolille lähetettiin 16. kesäkuuta 2000 muistutuskirje, jossa uudeksi määräpäiväksi vahvistettiin 31. heinäkuuta 2000 ja mainittiin, että jos vastausta ei saada tai jos vastaus on epätydyttävä, oikeusasiamies katsoisi tarpeelliseksi laatia asiasta erityiskertomuksen Euroopan parlamentille oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 7 kohdan mukaisesti.

Europol lähetti 6. heinäkuuta 2000 yksityiskohtaisen lausunnon, jossa se ilmoitti oikeusasiamiehelle, että sen hallintoneuvosto haluaa jatkaa keskustelua Europolin asiakirjojen julkisuudesta heti, kun keskustelut äskettäin annetuista komission ehdotuksista ovat johtaneet muita eurooppalaisia toimielimiä koskeviin konkreettisiin uusiin sääntöihin. Toistaiseksi Europol käsittelee pyynnöt saada tietoja Europolin asiakirjoista soveltamalla vastaavasti neuvoston päätöstä 93/731. Yleisölle ilmoitetaan tästä Europolin www-sivuilla osoitteessa <http://www.europol.eu.int>.

Oikeusasiamies katsoi, että Europolin yksityiskohtaisesta lausunnosta käy ilmi, että se hyväksyi suositusluonnokset ja että se oli ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin niiden toteuttamiseksi. Oikeusasiamies lopetti näin ollen asian käsittelyn.

¹¹³ 616/PUBAC/F/IJH.

¹¹⁴ Vuosikertomus 1999, s. 245.

3.6 KANSAL- LISTEN JA ALUEELLISTEN OIKEUSASIA- MIESTEN TIEDUSTELUT

ESPANJAAN TUOTA- VIEN KÄYTETTYJEN AUTOJEN REKISTE- RÖINTIÄ KOSKEVAT HALLINNOLLISET VAATIMUKSET

*Baskiprovinssien alu-
eellisen oikeusasia-
miehen tiedustelu
Q1/2000/MM*

TYÖNTEKIJÖIDEN VAPAA LIIKKU- VUUS TOSCANASSA

*Toscanean alueellisen
oikeusasiamiehen tie-
dustelu Q2/2000/ADB*

Helmikuussa 2000 baskimaakuntien oikeusasiamies (*Ararteko*) osoitti Euroopan oikeusasiamiehelle tiedustelun siitä, ovatko hallinnolliset vaatimukset tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen mukaisia. Yhdessä hänen tapauksessaan kansalainen valitti, että voidakseen rekisteröidä toisesta EU:n jäsenvaltiosta maahantuodun käytetyn auton hänen oli Espanjan viranomaisten mukaan toimitettava kansallisessa lainsäädännössä säädetyn vakiohyväksynnän lisäksi tietolomake, josta käy ilmi auton verotusarvo Espanjassa. Lisäksi kansalaisen oli maksettava asiakirjan kustannukset itse.

Välittäessään tiedustelun Euroopan oikeusasiamiehelle *Ararteko* halusi saada Euroopan unionin toimielimen arvovaltaisen mielipiteen. Koska kysymys liittyi hyvin erityiseen sisämarkkinoiden alaan, Euroopan oikeusasiamies päätti kysyä asiasta Euroopan komissiolta.

Vastauksessaan Euroopan oikeusasiamiehelle, joka välitti vastauksen *Arartekolle*, Euroopan komissio totesi, että kyseinen hallinnollinen vaatimus ei näyttänyt olevan kansallisen lainsäädännön eikä mahdollisesti EY:n perustamissopimuksen 28-30 artiklojen mukainen. Komissio käsittelisi asian valituksena ja sanoi ottavansa yhteyttä *Arartekoon* saadakseen lisätietoa ja löytääkseen nopean ratkaisun ongelmaan asianomaisten sisämarkkinoista vastaavien tietoverkkojen avulla.

Romano Fantappié, Toscanan (Italia) alueellinen oikeusasiamies, lähetti 15. maaliskuuta 2000 tiedustelun Euroopan oikeusasiamiehelle. Yhden käsittelemänsä tapauksen yhteydessä Romano Fantappiélle ilmoitettiin, että Sienan kunta toimittaisi taksilupia ainoastaan henkilöille, jotka todella asuivat Sienassa. Samaa edellytystä sovellettaisiin muihin toimiin tai julkisiin virkoihin, kuten *Monte dei Paschi di Siena* -pankin ylempiin virkailijoihin. Fantappié halusi tietää, rikkoiko tämä vaatimus yhteisön oikeuden työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevia säädöksiä. Hän pyysi näin ollen, että hänen tiedustelunsa toimitettaisiin Euroopan komissiolle arvovaltaisen lausunnon saamiseksi.

Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että tapausta oli analysoitava sijoittautumisoikeuden kannalta kuten Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 43 artiklassa ja sitä seuraavassa artiklassa on määrätty. Syrjivät tai rajoittavat toimenpiteet ovat perusteltuja ainoastaan yleisen edun vuoksi (kuten yleiseen turvallisuuteen, kansanterveyteen tai yleiseen järjestykseen liittyvistä syistä). Komission mukaan taksilupien antamiselle Sienassa asetettua vaatimusta voidaan pitää tarpeettoman rajoittavina. Tapauksessa ei kuitenkaan näyttänyt olevan kyse kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä. Lisäksi tapauksessa ei ilmenyt riittävän laajaa yhteisöulottuvuutta (tapauksen olivat esittäneet käsiteltäväksi Italiassa asuvat italialaiset), jotta Euroopan komissio ottaisi sen käsiteltäväkseen. Komission lausunto toimitettiin Toscanan oikeusasiamiehelle.

OIKEUSASIAMIEHELLÄ EI OLLUT PERUSTEITA KYSEENALAISTAA KOMISSION TOIMINTAA

Irlannin oikeusasiamiehen tiedustelu Q3/2000/ME (luottamuksellinen)

Syyskuussa 2000 Euroopan oikeusasiamies sai tiedustelun Irlannin oikeusasiamieheltä. Tiedustelussa viitattiin EU:n kansalaisen lokakuussa 1998 Euroopan komissiolle lähettämään kirjeeseen. Kirje liittyi pääkohdiltaan tiedusteluun Q2/97/IJH, jonka käsittelyn Euroopan oikeusasiamies lopetti 23. huhtikuuta 1999.

Kansalainen oli ilmoittanut Irlannin oikeusasiamiehelle, että komissio ei ollut vastannut kirjeeseen. Irlannin oikeusasiamiehen toimisto pyysi tästä syystä Euroopan oikeusasiamiestä jatkamaan asian käsittelyä komission kanssa.

Koska kirje liittyi tiedusteluun Q2/97/IJH, Euroopan oikeusasiamies tutki tiedusteluun Q2/97/IJH liittyvät asiakirjat ja sai selville, että komissio oli lähettänyt vastauksen 15. päivänä syyskuuta 1999. Komission vastaus toimitettiin Irlannin oikeusasiamiehelle, joka lähetti sen asianomaiselle kansalaiselle mahdollisia huomautuksia varten. Irlannin oikeusasiamies ilmoitti Euroopan oikeusasiamiehelle myöhemmin, että kansalainen ei ollut tyytyväinen kirjeen sisältöön.

Euroopan oikeusasiamies totesi, että kirjeen sisältö liittyi tiedusteluun Q2/97/IJH.

Euroopan oikeusasiamies totesi ensinnäkin, että tiedustelun Q2/97/IJH käsittely oli lopetettu 23. huhtikuuta 1999. Tiedustelun Q3/2000/ME osalta Euroopan oikeusasiamies viittasi komission kansalaiselle 15. syyskuuta 1999 lähettämään vastaukseen ja totesi, ettei ollut syytä jatkaa asian tutkimista.

3.7 TUTKIMUKSET OIKEUSASIAMIEHEN OMASTA ALOITTEESTA

OMA-ALOITTEINEN TUTKIMUS EPÄTARKASTI TÄYTETTYJEN MAATALOUSTUKILOMAKKEIDEN VIRHEVAPAUTUSMÄÄRÄYKSESTÄ

Päätös oikeusasiamiehen oma-aloitteeseen tutkimukseen OI/3/99/(IJH)/PB Euroopan komissiota vastaan, joka perustuu Irlannin oikeusasiamiehen tiedusteluun Q5/98/IJH

TIEDUSTELU

Lokakuussa 1998 Irlannin oikeusasiamies osoitti Euroopan oikeusasiamiehelle tiedustelun, joka koski irlantilaisien tuottajien tekemiä EU:n maataloustukihakemuksia. Irlantilaiset tuottajat olivat hakeneet Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriöltä erityisten naudanliha- ja palkkiolisäohjelmien mukaisia avustuksia vuosina 1993 ja 1994. Ministeriö joko hylkäsi hakemukset tai myönsi ainoastaan pienennetyn avustuksen, koska tuottajat olivat antaneet epätarkkoja ilmoituksia tiettyjen pinta-alatukihakemusten yhteydessä. Pinta-alatukihakemukset olivat olennainen osa hakumenettelyä.

Tuottajat eivät kiistäneet sitä, että he olivat antaneet epätarkat ilmoitukset, mutta tästä huolimatta he katsoivat, että heitä oli kohdeltu epäoikeudenmukaisesti. Heidän väitteensä perustui siihen, että he olivat vilpittömästi luottaneet erityisvirasto Teagascin antamiin pinta-alatukilomakkeiden täyttämistä koskeviin ohjeisiin. Teagasc on kansallinen lakisääteinen elin, jonka tehtävänä on antaa puolueetonta neuvonta-, tutkimus- ja koulutuspalvelua Irlannin maatalous- ja elintarviketeollisuudelle. Sen toiminta rahoitetaan lähinnä maatalous- ja elintarvikeministeriön talousarviosta, ja maatalous- ja elintarvikeministeri nimitää sen johtokunnan. Se ei kuulu Irlannin oikeusasiamiehen toimivallan piiriin.

Euroopan oikeusasiamiehelle välittämässään tiedustelussa Irlannin oikeusasiamies katsoi, että tuottajien väite oli oikea. Irlannin oikeusasiamies totesi, että maatalous- ja elintarvikeministeriön olisi tullut soveltaa EU:n oikeudellista määräystä, jonka mukaan pinta-alatukihakemusten virheistä johtuvia seuraamuksia

“ei sovelleta, jos tuottaja todistaa pinta-alan määrittämisen perustuneen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiin tietoihin¹¹⁵”.

Irlannin oikeusasiamies oli jo pyytänyt maatalous- ja elintarvikeministeriötä käsittelemään uudelleen tuottajien hakemuksia koskevia päätöksiään. Ministeriö ilmoitti Irlannin oikeus-

¹¹⁵ Komission asetus (ETY) N:o 3887/92, annettu 23 päivänä joulukuuta 1992, tiettyjä yhteisön tukijärjestelmiä koskevan yhdenmukaisen hallinto- ja valvontajärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, EYVL L 391, 31.12.1992, s. 36, 9 artiklan 2 kohta.

asiamiehelle, että se oli kysynyt Euroopan komissiolta, voidaanko edellä mainittua määräystä soveltaa. Komissio oli vastannut, että sen mielestä määräystä ei sovelleta

“puolivaltiollisten virastojen tuottajille tarjoamiin lomakkeiden täyttämistä koskeviin neuvontapalveluihin. Tässä artikkelissa tuottajille annettu tulkintaetu epävarmoissa tapauksissa koskee ainoastaan maanmittaushallituksen (Ordnance Survey) kaltaisten viranomaisten antamia tietoja. Katson näin ollen, että ministeriön tässä asiassa omaksumaa lähestymistapaa ei tulisi muuttaa.”

Irlannin oikeusasiamies katsoi, että tämä tulkinta oli tarpeettoman rajoittava, kohtuuttoman ankara ja epäoikeudenmukainen. Hän tähdensi myös, että niin kauan kuin maatalous- ja elintarvikeministeriö toimisi Euroopan komission antaman ohjeen mukaan, hän ei voisi jatkaa asian käsittelyä ministeriön kanssa. Tästä syystä Irlannin oikeusasiamies pyysi Euroopan oikeusasiamiestä tutkimaan komission tulkintaa edellä mainitusta määräyksestä (jäljempänä ‘kiistanalainen määräys’).

EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN ALUSTAVAT HUOMAUTUKSET

Tämäntyyppisten tiedustelujen käsittelymenettelystä sovittiin kansallisten oikeusasiamiesten ja vastaavien elinten Strasbourgissa syyskuussa 1996 pitämässä kokouksessa.

“Euroopan oikeusasiamies vastaanottaa kansallisilta oikeusasiamiehiltä yhteisön lakia koskevia tiedusteluja ja joko antaa vastauksen suoraan tai ohjaa tiedustelun kyseessä olevaan unionin toimielimeen tai laitokseen vastauksen saamiseksi.”

Tiedustelumennettely ei vastaa menettelyä, josta säädetään EY:n perustamissopimuksen 234 artiklassa (entisessä 177 artiklassa) ja joka antaa tuomioistuimelle toimivallan antaa ennakkoratkaisuja yhteisön lakia koskevista kysymyksistä, jotka liittyvät kansallisissa tuomioistuimissa käsiteltäviin asioihin. Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännössä nimenomaisesti määrätään, että mitkään muut viranomaiset kuin yhteisön toimielimet ja laitokset eivät kuulu hänen toimivaltaansa. Vaikka voitaisiinkin väittää, että mikään ei estä häntä esittämästä abstraktia tulkintaa yhteisön lakiin liittyvästä kysymyksestä kansallisen oikeusasiamiehen käsiteltävänä olevassa asiassa, tällainen tulkinta merkitsisi käytännössä kuitenkin kannanottoa joko kyseisen kansallisen viranomaisen puolesta tai sitä vastaan.

Ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että tiedustelu voisi johtaa siihen, että Euroopan oikeusasiamies alkaa joko omasta aloitteestaan tai kantelun pohjalta tutkia yhteisön toimielimen tai laitoksen toiminnassa mahdollisesti esiintynyttä hallinnollista epäkohtaa, mukaan luettuna toimielin tai laitos, jolle tiedustelu on välitetty.

Edellä esitetyn menettelyn mukaisesti Euroopan oikeusasiamies otti vastaan Irlannin oikeusasiamiehen tiedustelun. Euroopan oikeusmies välitti näin ollen tiedustelun Euroopan komission puheenjohtajalle ja pyysi siihen vastausta.

KOMISSION VASTAUS

Helmikuun 10. päivänä 1999 päivätyssä lausunnossaan komissio pitäytyi kannassaan, jonka mukaan kiistanalaista määräystä ei tulisi soveltaa puolivaltiollisten virastojen tuottajille tarjoamiin hakemuslomakkeiden täyttämistä koskeviin neuvontapalveluihin. Tarkemmin sanottuna komissio totesi seuraavaa:

*“Näyttää siltä, että TEAGASC-*virasto, jonka tehtäväksi on kuvattu neuvonta-, tutkimus- ja koulutuspalvelujen tarjoaminen maatalous- ja elintarviketeollisuudelle, ei ole antanut virallisia tietoja.”**

Komission vastaus toimitettiin Irlannin oikeusasiamiehelle.

IRLANNIN OIKEUSASIAMIEHEN HUOMATUKSET

Irlannin oikeusasiamies toimitti 31. maaliskuuta 1999 huomautuksensa komission antamaan vastaukseen. Irlannin oikeusasiamies pitäytyi kannassaan, jonka mukaan komission tulkinta kiistanalaisesta määräyksestä oli epäoikeudenmukainen. Hän totesi, että Teagascin tuottajille antamia tietoja tulisi pitää kiistanalaisen määräyksen mukaisina "toimivaltaisen viranomaisen hyväksyminä tietoina" ja että maatalous- ja elintarvikeministeriö ("toimivaltainen viranomainen") "hyväksyy" epäilemättä Teagascin antamat tiedot.

Irlannin oikeusasiamies ei myöskään yhtynyt komission johtopäätökseen, jonka mukaan Teagascin antamat tiedot eivät ole "virallista" tietoa, kun otetaan huomioon, että virasto toimii maatalous- ja elintarvikeministeriön suojelussa.

EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN PÄÄTÖS ALOITTAO OMA-ALOITTEINEN TUTKIMUS

Huhtikuun 24. päivänä 1999 Euroopan oikeusasiamies päätti EY:n perustamissopimuksen 138 e artiklan (nykyinen 195 artikla) mukaan omasta aloitteestaan tutkia komission toiminnassa mahdollisesti esiintynyttä hallinnollista epäkohtaa, joka koskee komission Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriölle antamia ohjeita komission asetuksen 3887/92 soveltamisesta tapauksiin, joista kantelijat olivat kannelleet Irlannin oikeusasiamiehelle.

Tutkimuksen syy oli se, että komission tulkinta kiistanalaisesta määräyksestä, ts. komission asetuksessa (ETY) 3887/92 olevan 9 artiklan 2 kohdasta, näytti olevan suppeampi kuin määräyksen kirjaimellinen merkitys ja johti epäoikeudenmukaiseen tulokseen, sillä se rankaisi tuenhakijoita, jotka toimivat hyvässä uskossa noudattaen virallisia neuvoja. Lisäksi komission tulkinta näytti olevan osittain riippuvainen Teagascin luokittelemisestä "puoliviralliseksi" elimeksi. Ei kuitenkaan ollut selvää, miksi jäsenvaltion tällaiselle elimelle antama oikeudellinen asema olisi tässä yhteydessä merkityksellinen. Lisäksi Euroopan oikeusasiamies ei ollut tietoinen yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännöstä, jossa tuettaisiin komission kyseessä olevia määräyksiä koskevaa tulkintaa.

Komissiolta pyydettiin lausuntoa näistä kohdista.

Komission ensimmäinen lausunto Euroopan oikeusasiamiehen oma-aloitteisesta tutkimuksesta

Kesäkuun 7. päivänä 1999 komissio antoi lausuntonsa Euroopan oikeusasiamiehen oma-aloitteisesta tutkimuksesta. Lausunnossa viitattiin ensiksi oikeusasiamiehen lausuntoa koskevaan pyyntöön seuraavasti:

"Euroopan oikeusasiamies pyytää 29. huhtikuuta 1999 päivätyssä kirjeessään komissiota muuttamaan komission asetuksessa 3887/92 olevan 9 artiklan 2 kohdan tulkintaa."

Sen jälkeen komission lausunnossa todettiin seuraavaa:

"Komissio toteaa, että oikeusasiamiehen ohjesäännön 1 artiklan 2 kohdan mukaan 'oikeusasiamies hoitaa tehtäviään yhteisöjen toimielimissä ja laitoksissa perustamissopimuksissa myönnettyjen toimivaltuuksien mukaisesti'."

Komissio on sitä mieltä, että asetuksen artiklan oikeudellinen tulkinta ei ole hallinnollinen epäkohta. EY:n perustamissopimuksen 220 (entisen 164) artiklan mukaan asia voitaisiin mahdollisesti saattaa yhteisön tuomioistuimen päätettäväksi."

Komissio totesi myös, että se pyrki kuitenkin tarkastelemaan uudelleen kantaansa kiistanalaisen säädöksen tulkinnasta.

Komission huomautukset Euroopan oikeusasiamiehen toimivallasta on esitetty tähän päätökseen annetussa lisähuomautuksessa.

Komission lopullinen lausunto Euroopan oikeusasiamiehen oma-aloitteisesta tutkimuksesta

Lopullisessa lausunnossaan komissio totesi ensinnäkin, että kiistanalaisen määräyksen sisältävän lain (ts. asetuksen 3887/92) tarkoituksena oli osittain estää ja rangaista tehokkaasti sääntöjenvastaisuuksia ja petoksia. Se lisäsi, että tukijärjestelmien oikea hoito on yksi maatalouspolitiikan hallinnon tärkeimmistä vaatimuksista ja että sen tarkoitus on muun muassa välttää liian suurten kustannusten syntyminen EU:n talousarvioon.

Euroopan oikeusasiamiehen tutkimuksen sisällön osalta komissio totesi, että lähtökohtana on, että tukea hakevat tuottajat ovat itse vastuussa asianomaisiin lomakkeisiin merkittyjen tietojen oikeellisuudesta. Tämä pätee myös, jos tuottajat ovat saaneet apua ja tukea lomakkeiden täyttämiseksi. Jos tuottajat ovat saaneet väärää neuvoja, he voivat turvautua oikeudellisiin keinoihin neuvonantajaa vastaan. Tietoja antavan järjestön tai toimielimen oikeudellisella asemalla ei kuitenkaan ole merkitystä.

Kiistanalaisessa säännöksessä, ts. asetuksessa 3887/92 olevassa 9 artiklan 2 kohdassa, on annettu poikkeus virheellisistä pinta-aratukihakemuksista johtuvien seuraamusten soveltamista koskevaan periaatteeseen. Yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön mukaan poikkeuksia on tulkittava suppeasti. Koska 9 artiklan 2 kohta koskee ”pinta-alan määrittämisessä” tehtyjä virheitä, ”toimivaltaisen viranomaisen hyväksymät tiedot” liittyvät nimenomaisesti viljelylohkojen mittauksiin. Tällaista tietoa antavat maanmittaushallituksen (Ordnance Survey) ja maarekisterin (Cadastre) kaltaiset elimet. Komission mielestä Teagascia ei voida pitää tällaisena viranomaisena, vaikka se toimii maatalousministeriön suojelussa. On todennäköisempää, että se toimii itsenäisenä neuvonantajana, joka käyttää hyväkseen jonkinlaisia virallisia tietoja ja tarjoaa samalla tuottajille laajempia palveluja.

Komissio totesi myös, että asetuksessa 3887/92 säädetään, että jäsenvaltiot voivat sallia pinta-aratukihakemusten mukautuksen seuraamuksitta, jos jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jolla on oikeus ottaa vastaan ja tarkistaa tukihakemuksia (5 a artikla, joka on lisätty asetuksella (EY) N:o 229/95, EYVL L 27, 4.2.1995, s. 3¹¹⁶), havaitsee ilmeisen virheen. Virheiden havaitsemisesta vastaavat jäsenvaltiot.

Komissio totesi myös, että se oli muuttanut asetusta (ETY) N:o 3887/92 ottamalla käyttöön lausekkeen, jossa tuottajille tarjotaan mahdollisuus tietyin edellytyksin korjata hakemuksistaan sellaisia tietoja, jotka voivat johtaa tai ovat johtaneet seuraamusten määräämiseen (11 artiklan 1 a kohta, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1678/98, EYVL 212, 30.7.1998, s. 23¹¹⁷). Asianomaisilla jäsenvaltioiden viranomaisilla on siksi käytettävissään menettelyjä, joilla he voivat estää seuraamusten määräämisen olosuhteissa, jotka heidän mielestään ovat epäoikeudenmukaiset.

Näin ollen komissio ei nähnyt perusteita muuttaa Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriölle toimittamassaan tiedonannossa esittämänsä kantaa.

¹¹⁶ ”Rajoittamatta 4 ja 5 artiklassa säädettyjen määräysten soveltamista tukihakemusta voidaan mukauttaa milloin tahansa sen jättämisen jälkeen, jos toimivaltainen viranomainen havaitsee ilmeisen virheen.”

¹¹⁷ ”Edellä 9 ja 10 kohdan mukaisesti sovellettavia seuraamuksia ei määrätä, jos tuottaja toteaa, että hänen esittämässään hakemuksessa on muita kuin tahallisesti tehtyjä tai törkeästä huolimattomuudesta johtuvia virheitä, jotka saattavat johtaa yhden tai useamman edellä mainitun seuraamuksen soveltamiseen, ja tekee 10 työpäivän kuluessa virheiden löytämisestä omasta aloitteestaan kirjallisen ilmoituksen toimivaltaisille viranomaisille, edellyttäen että viranomaiset eivät olleet ilmoittaneet tuottajalle aikeestaan suorittaa paikalla tehtävä tarkastus, tuottaja ei ole voinut saada aietta tietoonsa muuta kautta tai että viranomainen ei vielä ollut ilmoittanut hakijalle hänen esittämässään hakemuksessa havaitusta sääntöjenvastaisuudesta.”

Irlannin oikeusasiamiehen huomautukset komission lausunnosta

Irlannin oikeusasiamies toisti kantansa, jonka mukaan Teagascin antamia tietoja tulisi pitää asetuksen 3887/92 mukaisina "toimivaltaisen viranomaisen hyväksyminä tietoina". Hän viittasi Teagascin oikeudelliseen asemaan ja EU:n maatalouslainsäädännön tuntemukseen.

Irlannin oikeusasiamies mainitsi myös komission viittauksen asetuksessa 3887/92 olevaan 5 a artiklaan, sellaisena kuin se on lisättyä asetuksella (EY) N:o 229/95. Hän pyysi komissiolta selvennystä siitä, voiko Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriö soveltaa tätä säädöstä ja arvioida uudelleen Irlannin oikeusasiamiehen tutkimien yksittäisten tapauksen perusteet.

Irlannin oikeusasiamies totesi lopuksi, että komission viittaus asetuksessa 3887/92 olevaan 11 artiklan 1a kohtaan, sellaisena kuin se on lisättyä asetuksella (EY) N:o 1678/98, oli epäolennainen, sillä säädös ei ollut käytettävissä silloin, kun kyseiset tuottajat saivat maatalous- ja elintarvikeministeriön päätökset.

PÄÄTÖS

1 Euroopan oikeusasiamiehen oma-aloitteisen tutkimuksen syyt

1.1 Euroopan oikeusasiamiehen päätös tutkia asia omasta aloitteestaan perustui Irlannin oikeusasiamiehen tiedusteluun, joka toimitettiin kansallisten oikeusasiamiesten ja Euroopan oikeusasiamiehen välisen tiedustelumenettelyn mukaisesti. Tiedustelusta ilmeni tosiasioita, jotka voisivat viitata siihen, että Euroopan komission Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriölle antamissa oikeudellisissa neuvoissa oli ilmennyt hallinnollinen epäkohta.

1.2 Mahdollinen hallinnollinen epäkohta koski komission asetuksessa (ETY) 3887/92 olevan 9 artiklan 2 kohdan tulkintaa. Kyseisessä 9 artiklan 2 kohdassa säädetään, että pinta-alatukihakemusten virheistä johtuvia seuraamuksia

"ei sovelleta, jos tuottaja todistaa pinta-alan määrityksen perustuneen toimivaltaisen viranomaisen hyväksymiin tietoihin".

1.3 Komissio ilmoitti Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriölle, että 9 artiklan 2 kohtaa ei sovelleta tapauksiin, joissa tuottajat olivat täyttäneet hakemuslomakkeet virheellisesti irlantilaisen "puolivaltiollisen" viraston Teagascin antamien väärin tietojen mukaisesti. Komission ilmoituksen mukaisesti Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriö oli pitänyt kiinni päätöksistään hylätä lukuisten irlantilaisten tuottajien tukihakemukset tai määrätä seuraamuksia.

1.4 Komission maatalous- ja elintarvikeministeriölle antama tulkinta oli suppeampi kuin säännöksen kirjaimellinen merkitys, mikä johti epäoikeudenmukaiseen tulokseen, sillä se rankaisi tuenhakijoita, jotka toimivat hyvässä uskossa noudattaen virallisia neuvoja. Lisäksi komission tulkinta näytti olevan osittain riippuvainen Teagascin luokittelemisesta "puoliviralliseksi" elimeksi. Ei kuitenkaan ollut selvää, miksi jäsenvaltion tällaiselle elimelle antama oikeudellinen asema olisi tässä yhteydessä oleellinen tekijä.

2 Komission tulkinnan uudelleentarkastelu

2.1 Euroopan oikeusasiamies pyysi komissiota tarkastelemaan uudelleen asetuksessa 3887/92 olevan 9 artiklan 2 kohdan tulkintaa. Lopullisessa lausunnossaan komissio totesi, että se sovelsi yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännön periaatetta, jonka mukaan poikkeuksia tulisi tulkita suppeasti. Komissio tulkitsi näin ollen 9 artiklan 2 kohdan viittaavan ainoastaan "pinta-alan määritystä" koskeviin tietoihin. Tästä syystä Irlannin maanmittaushallituksen (Irish Ordnance Survey) kaltaisten elinten, jotka käsittelevät nimen-

omaan pinta-alojen määrittystä, tulisi antaa kyseisiä tietoja. Komission saamien tietojen mukaan Teagasc ei anna tällaisia tietoja, vaan sillä on lähinnä neuvoa-antava tehtävä. Komissio tuli myös siihen tulokseen, että 9 artiklan 2 kohdan mukaisia tietoja antavan elimen oikeudellinen asema on epäolennainen tekijä.

2.2 Euroopan oikeusasiamies myönsi, että tässä tapauksessa tulisi soveltaa oikeudellista periaatetta, jonka mukaan poikkeuksia tulisi tulkita suppeasti. Euroopan oikeusasiamies pani myös merkille, että komissio näytti muuttaneen kantaansa Teagascin oikeudellisen aseman merkityksestä.

2.3 Näytti siltä, että komissio oli soveltanut kohtuullisesti periaatetta, jonka mukaan poikkeuksia on tulkittava suppeasti. Oikeusasiamies ei näin ollen katsonut, että komission asetuksessa 3887/92 olevan 9 artiklan 2 kohdan tulkinnassa olisi ilmennyt hallinnollinen epäkohta.

2.4 Teagascin aseman osalta oikeusasiamies otti tyytyväisenä vastaan selvennyksen, joka koski komission kantaa 9 artiklan 2 kohdassa mainittuja tietoja antavan elimen asemaan. Komission alustava kanta näytti tukevan näkemystä, jonka mukaan Teagascin asema "puolivaltiollisena" virastona oli ratkaiseva tekijä 9 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen soveltamisessa, mutta komission lopullisesta lausunnosta käsiteltävänä olevaan tutkimukseen kävi ilmi, että asia ei ollut näin. Näin ollen komission tulkinta ei merkitse, että puolijulkisten elinten perustaminen vähentää kansalaisten suojelua asetuksen 3887/92 puitteissa. Se tosiasia, että Teagasc on Irlannin oikeusasiamiehen toimivallan ulkopuolella, oli kansallinen asia, eikä sen kommentoiminen kuulunut Euroopan oikeusasiamiehen toimivallan piiriin.

3 Komission oikeudelliset lisätiedot ja neuvot

3.1 Sen lisäksi, että komissio tarkasteli uudelleen kantansa asetuksessa 3887/92 olevan 9 artiklan 2 kohdan tulkinnasta, komissio antoi tietoja muista oikeudellisista säädöksistä, joiden avulla kansalliset viranomaiset voivat välttää tai korjata EY:n tukijärjestelmien soveltamisesta aiheutuvia epäoikeudenmukaisuuksia. Se viittasi asetuksessa 3887/92 olevaan 5 a artiklaan, joka oli lisätty asetuksella (EY) 229/95, ja 11 artiklan 1a kohtaan, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 1678/98. Komissio näytti ehdottavan, että Irlannin maatalous- ja elintarvikeministeriö voisi mahdollisesti auttaa irlantilaisia tuottajia 5 a artiklan nojalla. Kyseinen 11 artiklan 1a kohta ei, kuten Irlannin oikeusasiamies totesi, suoraan koskenut kyseessä olevia tuottajia, sillä säännös ei ollut olemassa silloin, kun tuottajat kiistelivät asiasta ministeriön kanssa.

3.2 Vaikka on valitettavaa, että komissio ei kiinnittänyt huomiota 5 a artiklaan alkupe-
räisessä vastauksessaan Irlannin oikeusasiamiehen toimiston pyyntöön saada tietoa 9 artiklan 2 kohdasta ja vaikka 11 artiklan 1a kohta ei koske suoraan kyseessä olevia tuottajia, oikeusasiamies suhtautui myönteisesti komission pyrkimykseen antaa tietoja muista mahdollisista keinoista estää tai korjata epäoikeudenmukaisuuksia.

3.3 Mitä tulee Irlannin oikeusasiamiehen pyyntöön saada selvennystä 5 a artiklan sovellettavuutta koskevaan komission kantaan, Euroopan oikeusasiamies totesi, että tämä pyyntö ei kuulunut tutkimuksen piiriin.

4 Johtopäätös

Irlannin oikeusasiamiehen toimittaman tiedustelun johdosta aloitetun oikeusasiamiehen oma-aloitteisen tutkimuksen perusteella asiassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti näin ollen asian käsittelyn.

LISÄHUOMAUTUKSET

Komission lausunto oikeusasiamiehen toimivallasta

Euroopan oikeusasiamies katsoi, että komission oikeusasiamiehen oma-aloitteisesta tutkimuksesta antaman ensimmäisen lausunnon kaksi kohtaa edellyttivät kommentteja, sillä ne näyttivät perustuvan väärinkäsityksiin Euroopan oikeusasiamiehen menettelyistä ja toimivallasta.

Ensimmäinen kohta koski komission lausumaa, jonka mukaan *“Euroopan oikeusasiamies pyytää komissiota muuttamaan tulkintaansa”*. Tämä ei ole oikea kuvaus oikeusasiamiehen tutkimuksen käynnistämisestä, sillä tutkimuksessa pyydetään toimielintä tai laitosta antamaan lausunto mahdollisesta hallinnollisesta epäkohdasta.

Toinen kohta koski komission lausumaa, jonka mukaan

“... asetuksen artiklan oikeudellinen tulkinta ei ole hallinnollinen epäkohta. EY:n perustamissopimuksen 220 (entisen 164) artiklan mukaan asia voitaisiin mahdollisesti saattaa yhteisön tuomioistuimen päätettäväksi”.

Euroopan oikeusasiamies ottaa aina huomioon sen, että yhteisöjen tuomioistuin on korkein viranomainen yhteisön oikeuden merkitystä ja tulkintaa koskevissa kysymyksissä. Lisäksi EY:n perustamissopimuksen 195 artiklan mukaan Euroopan oikeusasiamies ei saa suorittaa tutkimuksia tapauksissa, joissa epäilyksenalaisia seikkoja käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä. Käytännössä Irlannin oikeusasiamies tai asiasta kannelleet Irlannin kansalaiset eivät kuitenkaan ole aloittaneet eivätkä olisi voineet helposti aloittaa asiaa koskevaa oikeudenkäyntiä.

Oikeusasiamies huomautti myös, että termin “hallinnollinen epäkohta” merkitys on ensiarvoisen tärkeä oikeusasiamiehen työlle. Tästä syystä oikeusasiamies käsitteli asiaa ensimmäisessä vuosikertomuksessaan vuodelta 1995:

“Perustamissopimuksessa ja ohjesäännössä ei kummassakaan määritellä termiä “hallinnollinen epäkohta”. Kyseessä on luonnollisesti hallinnollinen epäkohta, kun yhteisön toimielin tai laitos ei toimi perustamissopimusten tai sitä sitovien yhteisön määräysten mukaisesti tai kun se ei noudata yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen luomia oikeudellisia periaatteita.”

Euroopan parlamentin toimivaltainen valiokunta käsitteli vuoden 1995 vuosikertomusta ja hyväksyi yllä esitetyn hallinnollista epäkohtaa koskevan selvityksen. Asiasta keskusteltiin 20. kesäkuuta 1996 pidetyssä täysistunnossa, johon komission jäsen Marin osallistui. Vuoden 1995 vuosikertomuksessa esitetty hallinnollisen epäkohdan määritelmä mainittiin ja hyväksyttiin myös syyskuussa 1997 pidetyssä Euroopan kansallisten oikeusasiamiesten kokouksessa.

Parlamentin keskustelussa vuoden 1996 vuosikertomuksesta pyydettiin tarkempaa hallinnollisen epäkohdan määritelmää, ja täysistuntokeskustelussa Euroopan oikeusasiamies lupasi laatia sellaisen. Euroopan oikeusasiamies pyysi kansallisia oikeusasiamiehiä ja vastaavia elimiä ilmoittamaan hänelle, mitä termillä hallinnollinen epäkohta ymmärretään heidän jäsenvaltioissaan. Saaduista vastauksista ilmeni, että perusmerkitys voidaan määritellä seuraavasti:

Hallinnollinen epäkohta ilmenee, kun julkinen elin ei toimi sitä sitovan määräyksen tai periaatteen mukaisesti.

Määritelmä sisällytettiin vuoden 1997 vuosikertomukseen. Siihen lisättiin huomautus, jossa korostettiin, että Euroopan oikeusasiamiehen tutkiessa, onko jokin yhteisön toimielin tai laitos toiminut sitä sitovien määräysten ja periaatteiden mukaisesti, *“hänen*

ensimmäinen ja olennaisin tehtävänsä on väistämättä todeta, onko se toiminut lainmukaisesti”.

Heinäkuun 14. päivänä 1998 pidetyssä täysistuntokeskustelussa komission jäsen Gradin ilmaisi tyytyväisyytensä siihen, että termi ”hallinnollinen epäkohta” on nyt määritelty selkeästi. Sen jälkeen Euroopan parlamentti hyväksyi 16. heinäkuuta 1998 päätöslauselman, jossa hallinnollisen epäkohdan määritelmää pidettiin tervetulleena ja todettiin, että vuosikertomuksessa 1997 esitetty määritelmä ja siinä annetut esimerkit muodostavat selkeän kuvan siitä, mitä Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaan kuuluu¹¹⁸. Määritelmä toistettiin vuoden 1998 vuosikertomuksessa, josta Euroopan parlamentti keskusteli 15. huhtikuuta 1999 komission jäsen Montin läsnä ollessa.

Tätä taustaa vasten Euroopan oikeusasiamies sanoi olevansa yllättynyt siitä, että komissio halusi nyt aloittaa uudelleen asian käsittelyn, sillä se oli jo käsitelty menettelyssä, jossa komissiolla oli ollut kaikki mahdollisuudet esittää näkemyksensä.

Jos komissio katsoo, että oikeusasiamiehen toimivallan kaventaminen palvelee Euroopan kansalaisten etuja nykyistä paremmin, sillä on mahdollisuus ehdottaa perustamissopimukseen muutosta, niin että toimivallan ulkopuolelle rajattaisiin tapaukset, joissa kantelijalla on *mahdollisuus* käyttää oikeussuojakeinoja. Rajoitus olisi hyvin epätavallinen, mikä käy selväksi oikeusasiamiehen roolia koskevasta Euroopan neuvoston määritelmästä. Sen mukaan rooliin kuuluu hallinnollisten toimien laillisuuden tarkastelu¹¹⁹. Tällainen rajoitus sisältyy kuitenkin Yhdistyneen kuningaskunnan oikeusasiameistä koskevaan lakiin. Niin kauan kun perustamissopimusta ei muuteta Euroopan oikeusasiamiehen toimivallan rajoittamiseksi vastaavalla tavalla, hänen tulee jatkaa perustamissopimuksen mukaisen nykyisen toimivaltansa toteuttamista. Sen mukaan oikeusasiamies saa suorittaa tutkimuksia niitä tapauksia lukuun ottamatta, joissa seikkoja *”käsitellään tai on käsitelty oikeudenkäynnissä”*.

Euroopan oikeusasiamies ilmoitti komissiolle vastaanottaneensa komission tarkastetun kannan käsiteltävänä olevan asian kiistanalaiseen määräykseen. Hän toivoi myös, että komissio ilmoittaisi, hyväksyykö se oikeusasiamiehen vuoden 1997 vuosikertomukseen sisältyvän hallinnollisen epäkohdan määritelmän, jonka Euroopan parlamentti otti tyytyväisenä vastaan 16. heinäkuuta 1998 hyväksymässään päätöslauselmassa vetoamusvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti¹²⁰.

Komission 15. heinäkuuta 1999 päivätty vastaus

Vastauksena Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaa koskeviin huomautuksiin komissio totesi aikovansa selvittää kantansa.

Se viittasi ”hallinnollista epäkohtaa” koskevaan määritelmään, jonka mukaan *”hallinnollinen epäkohta ilmenee, kun julkinen elin ei toimi sitä sitovan määräyksen tai periaatteen mukaisesti”*, ja totesi seuraavaa:

”Komission jäsen Gradin hyväksyi komission puolesta edellä mainitun määritelmän Euroopan parlamentissa 14. heinäkuuta 1998 ja korosti, että määritelmän selkeyttäminen oli ollut erittäin hyödyllistä.”

Komissio lisäsi, että se oli samaa mieltä oikeusasiamiehen kanssa siitä, että hän voi tutkia tulkintoja, jotka voivat johtaa epäoikeudenmukaisiin tuloksiin.

Euroopan oikeusasiamies totesi, että oikeusasiamiehen toimivaltaa koskeva kysymys oli ratkaistu, ja pyysi Euroopan komission puheenjohtajaa varmistamaan, että toimivaltaiset

¹¹⁸ EYVL 1998 C 292, s. 168.

¹¹⁹ The Administration and You: a handbook, 1996 s. 44.

¹²⁰ A4-0258/98.

komission yksiköt ottavat huomioon nämä lisähuomautukset sekä komission vastauksen niihin laatiessaan komission vastauksia oikeusasiamiehelle.

TALOUDELLISEN KORVAUKSEN MAKSAMINEN AINEELLISISTA VAHINGOISTA

Päätös omasta aloitteesta suoritettujen tutkimuksen OI/1/2000/OVH Euroopan komissiota vastaan lopettamisesta

TUTKIMUKSEN TAUSTA

Syyskuussa 2000 oikeusasiamies käynnisti oma-aloitteisen tutkimuksen komission viivästyksestä panna täytäntöön suositusluonnos, jonka hän oli antanut kanteluun 489/98/OV. Kantelu oli jätetty siitä syystä, että Euroopan komissio ei ollut tarjonnut kantelijalle uutta tointa hänen henkilökohtaisista syistä pitämänsä palkattoman virkavapaan jälkeen (1. lokakuuta 1996) eikä maksanut hänelle korvausta palkanmenetyksestä eikä pienentyneestä eläkkeestä.

Tutkittuaan kantelun ja ottaen huomioon sen, että osapuolet eivät voineet päästä asiassa sovintoratkaisuun, oikeusasiamies osoitti 4. marraskuuta 1999 tekemässään päätöksessä¹²¹ komissiolle seuraavan suositusluonnoksen oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti:

Komission tulisi korvata kantelijalle aiheutunut aineellinen vahinko, joka johtui suoraan komission yksikön tekemästä virheestä, toisin sanoen siitä, että yksikkö ei tutkinut kantelijan pätevyyttä hänen henkilökohtaisista syistä pitämänsä virkavapaan päättymisen jälkeen vapautuneisiin toimiin.

Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle 13. maaliskuuta 2000 päivätyssä kirjeessään suositusluonnoksen hyväksymisestä ja toimenpiteistä, joihin se oli ryhtynyt suositusluonnoksen toteuttamiseksi. Se oli antanut kantelijalle kahden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen hänen kärsimistään vahingoista. Koska oikeusasiamies katsoi tämän toimenpiteen vaikuttavan tyydyttävältä, hän lopetti asian käsittelyn 12. huhtikuuta 2000 tekemällään päätöksellä.

TUTKIMUS

Kantelija toimitti oikeusasiamiehelle jäljennöksen kantelijan 30. kesäkuuta ja 17. elokuuta 2000 komissiolle lähettämistä kirjeistä, joista kävi kuitenkin ilmi, että 6 kuukauden kuluttua komissio ei ollut vielä maksanut kantelijalle kahden kuukauden palkkaa, johon komissio viittasi 13. maaliskuuta 2000 päivätyssä kirjeessään.

Oikeusasiamies aloitti näin ollen Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti oma-aloitteisen tutkimuksen ja pyysi komissiota antamaan siitä lausuntonsa.

Komission lausunto

Komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että maksupyyntö oli annettu 11. syyskuuta 2000, ts. päivää ennen oma-aloitteisen tutkimuksen aloittamista, ja että kantelijalle kuuluva summa oli siirretty hänen pankkitililleen 20. syyskuuta 2000.

Kantelijan huomautukset

Huomautuksissaan kantelija myönsi, että 22. syyskuuta 2000 komissio oli maksanut hänen pankkitililleen 8 820,55 Englannin puntia (597 116 Belgian frangia eli 14 802,12 euroa). Kantelija pani kuitenkin merkille, että komissio ei ollut toimittanut laskelmaa kyseisestä summasta ja että se ei vastannut kahden kuukauden palkkaa, jonka komissio oli luvannut maksaa korvauksena.

¹²¹ Katso Euroopan oikeusasiamiehen vuosikertomus 1999, sivu 224.

Kantelija totesi, että summa vastasi keskimäärin kahden kuukauden eläkettä eikä viran A4 (8) kahden kuukauden palkkaa ja että sitä tulisi korottaa kertoimella 100:52, sillä hän saa ainoastaan 52%:n eläkettä. Lisäksi tulisi maksaa viivästyskorkoa (4 vuotta), ja laskelmasa olisi pitänyt ottaa huomioon kotitalouslisä, sillä kantelija oli mennyt naimisiin 25. lokakuuta 1996. Lopuksi kantelija totesi, että vaihtokurssi Belgian frangeista Englannin punniksi ei ollut oikea ja että pankki oli noudattanut umpimähkäisesti valittua kurssia. Omien laskelmiensa perusteella kantelija tuli siihen tulokseen, että korvaussumman olisi tullut olla 18 560 (tai 18 263) Englannin punttaa eikä 8 820,55 Englannin punttaa. Tästä syystä hän pyysi tekemään tarvittavat muutokset.

PÄÄTÖS

1 Komission kantelijalle suorittaman korvauksen viivästyminen

1.1 Kantelija toimitti oikeusasiamiehelle jäljennöksen kantelijan 30. kesäkuuta ja 17. elokuuta 2000 komissiolle lähettämistä kirjeistä, joista kävi ilmi, että 6 kuukauden kuluttua komissio ei ollut vielä maksanut kantelijalle kahden kuukauden palkkaa, johon komissio viittasi 13. maaliskuuta 2000 päivätyssä kirjeessään, jossa se hyväksyi oikeusasiamiehen suositusluonnoksen asiassa 489/98/OV.

1.2 Marraskuun 10. päivänä 2000 komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että 20. syyskuuta 2000 se oli suorittanut maksun kantelijan pankkitilille. Kantelijan huomautuksista kävi ilmi, että hän oli saanut 8 820,55 Englannin punnan (597 116 Belgian frangin eli 14 802,12 euron) korvauksen. Kantelija huomautti, että komission antamassa korvauksessa ei otettu huomioon lukuisia seikkoja ja että summa tulisi muuttaa 18 560 Englannin punnaksi.

1.3 Oikeusasiamies totesi, että kun komissio hyväksyi 13. maaliskuuta 2000 suositusluonnoksen ja suostui korvaamaan kantelijalle aineelliset vahingot, jotka aiheutuivat suoraan komission yksikön tekemästä virheestä, komissio ehdotti, että *“kantelijalle maksetaan hänelle aiheutuneista vahingoista korvaus, joka vastaa kahden kuukauden palkkaa, josta vähennetään hänen muusta toimesta saamansa nettoansiot samalta ajanjaksolta”*.

1.4 Oikeusasiamies katsoi, että kantelijan pankkitilille 22. syyskuuta 2000 maksettu summa vastasi komission 13. maaliskuuta 2000 antamaa sitoumusta korvata kantelijalle hänelle aiheutuneet vahingot. Komissio oli näin ollen noudattanut suositusluonnosta asianmukaisesti.

2 Johtopäätös

Oikeusasiamiehen oma-aloitteisen tutkimuksen perusteella Euroopan komission toiminnassa ei ilmennyt hallinnollista epäkohtaa. Oikeusasiamies lopetti siksi asian käsittelyn.

Huom.: Tämä oma-aloitteinen tutkimus koskee asiassa 489/98/OV tehdyn päätöksen seurantaa. Kyseinen asia on esitetty jaksossa *“Toimielin hyväksyy suositusluonnoksen”*.

3.8 OIKEUS- ASIAMIEHEN ERITYISKERTO- MUKSET

EU:N PALVELUK- SEENOTTOMENET- TELYJEN AVOIMUUS

*Euroopan oikeusasia-
miehen erityiskertomus
Euroopan parlamentil-
le: omasta aloitteesta
suoritettu tutkimus
komission palveluk-
seenottomenettelyihin
liittyvästä salailusta
(1004/97/(PD)/GG)*

Euroopan oikeusasiamies käynnisti 1997 oma-aloitteisen tutkimuksen komission palvelukseenottomenettelyihin liittyvästä salailusta. Tässä tutkimuksessa oikeusasiamies kysyi komissiolta, aikoiko se

antaa kirjallisiin kokeisiin osallistuneiden hakijoiden saada kysymykset mukaansa koetilanteesta lähtiessään,

esittää arviointiperusteet niitä pyytävälle hakijoille,

julkistaa valintalautakunnan jäsenten nimet hakijoille ja

sallia, että kirjallisiin kokeisiin osallistuneelle hakijalle annetaan korjausmerkinnöillä varustettu kopio hänen omasta koepaperistaan.

Komissio reagoi myönteisesti kahteen ensimmäiseen ehdotukseen. Sen jälkeen, kun oikeusasiamies oli suositellut, että komission tulisi suostua myös kahteen muuhun ehdotukseen, komissio ilmoitti oikeusasiamiehelle, että vastaisuudessa se ilmoittaa hakijoille valintalautakunnan jäsenten nimet.

Komissio kuitenkin kieltäytyi edelleen antamasta hakijoille nähtäväksi heidän korjattuja koepapereitaan. Se väitti, että se ei voi tehdä näin, koska henkilöstösääntöjen liitteen III 6 artiklassa määrätään, että valintalautakunnan työskentely on salaista.

Tässä tilanteessa oikeusasiamies antoi 18. lokakuuta 1999 erityiskertomuksen Euroopan parlamentille. Erityiskertomuksessaan oikeusasiamies suosittelee, että tulevissa palvelukseenottomenettelyissä ja viimeistään 1. heinäkuuta 2000 lähtien komission olisi pyynnöstä annettava hakijoille oikeus tutustua omiin korjattuihin koepapereihinsä. Tämä suositus tehtiin oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 7 kohdan mukaisesti oikeusasiamiehen havaitseman hallinnollisen epäkohdan poistamiseksi.

Euroopan komission puheenjohtaja Romano Prodi kirjoitti 7. joulukuuta 1999 oikeusasiamiehelle ja ilmoitti hänelle, että komissio suhtautui myönteisesti hänen suositukseensa ja että se ryhtyisi tarvittaviin toimenpiteisiin sen noudattamiseksi 1. heinäkuuta 2000 alkaen.

Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunta hyväksyi 12. lokakuuta 2000 mietinnön, jossa se hyväksyi oikeusasiamiehen erityiskertomuksen ja laati vastaavan päätöslauselmaluonnoksen. Mietinnön laati parlamentin jäsen Herbert Bösch.

Euroopan parlamentti äänesti 17. marraskuuta 2000 oikeusasiamiehen erityiskertomusta koskevan päätöslauselman hyväksymisestä. Päätöslauselmassa Euroopan parlamentti suosittelee, että hakijat saisivat nähtäväkseen kopion korjatuista koepapereista, ja pyysi EU:n toimielimiä ja laitoksia noudattamaan Euroopan komission esimerkkiä. Euroopan parlamentti suosittelee myös lisätoimenpiteitä, esimerkiksi hakijoille tulisi ilmoittaa mahdollisuudesta tehdä kantelu Euroopan oikeusasiamiehelle.

Euroopan oikeusasiamies katsoi saavutetun lopputuloksen osoittavan, että EU:n palveluksenottomenettelyissä on otettu merkittävä askel kohti avoimuuden lisäämistä. Hän oli tyytyväinen huomatessaan, että komissio oli hyväksynyt hänen suosituksensa nopeasti ja että Euroopan parlamentti oli tukenut voimakkaasti hänen kantaansa.

**OIKEUSASIAMIES
SUOSITTELEE
EUROOPPALAISEN
HALLINTOSÄÄ-
DÖKSEN ANTA-
MISTA**

*Erityiskertomus
Euroopan parlamentil-
le: omasta aloitteesta
suoritettu tutkimus
siitä, onko yhteisön eri
toimielimillä ja laitok-
silla yleisesti saatavilla
olevaa hyvän hallinto-
tavan säännöstöä
(OI/1/98/OV) virka-
miesten suhteista kan-
salaisiin*

Tämä erityiskertomus esitettiin Euroopan parlamentille huhtikuussa 2000. Sen aiheena on Euroopan oikeusasiamiehen oma-aloitteinen tutkimus siitä, onko yhteisön eri toimielimillä ja laitoksilla hyvän hallintotavan säännöstöä ja onko se yleisesti saatavilla.

Tutkimus käynnistettiin marraskuussa 1998. Heinäkuussa ja syyskuussa 1999 oikeusasiamies laati 18:lle yhteisön toimielimelle ja laitokselle suositusluonnokset niiden virkamiesten ja kansalaisten suhteita koskevan hyvän hallintotavan säännöstön hyväksymisestä. Oikeusasiamiehen mielestä toimielimet ja laitokset voisivat säännöstöjä hyväksyessään käyttää ohjenuoranaan oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännöstön määräyksiä. Oikeusasiamies korosti, että säännöstön tehokkuuden ja yleisen saatavuuden varmistamiseksi se tulisi hyväksyä päätöksen muodossa ja julkaista *Virallisessa lehdessä*.

Suositusluonnoksiin annetuista vastauksista ilmeni, että ainoastaan kaksi hajautettua erillisvirastoa, nimittäin Euroopan lääkeaineviranomainen (EMEA) ja Euroopan unionin elinten käännöskeskus, ovat hyväksyneet oikeusasiamiehen ehdottaman hyvän hallintotavan säännöstön, toinen 1. joulukuuta 1999 ja toinen 10. helmikuuta 2000. Nämä kaksi erillisvirastoa ovat toteuttaneet suositusluonnokset asianmukaisesti.

Euroopan komissio esitti säännöstöluonnoksen mutta ei ole vielä hyväksynyt sitä. Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät kumpikaan ole hyväksyneet hyvän hallintotavan säännöstöä. Muut toimielimet ja laitokset eivät olleet hyväksyneet säännöstöä 1. maaliskuuta 2000 mennessä.

Euroopan parlamentti on korostanut sitä, että on tarpeen laatia mahdollisimman pian hyvän hallintotavan säännöstöt ja että kaikkien unionin toimielinten ja laitosten säännöstöjen tulisi olla mahdollisimman samanlaisia¹²². Kuitenkin vain kaksi tutkimuksen kohteena olleesta kahdeksastatoista yhteisön toimielimestä ja laitoksesta on toteuttanut oikeusasiamiehen suositusluonnoksen. Oikeusasiamies esittää siksi tämän erityiskertomuksen johtopäätöksenä seuraavan suosituksen:

Oikeusasiamies suosittaa kaikkia yhteisön toimielimiä ja laitoksia koskevan eurooppalaisen hallintosäädöksen antamista, jotta saataisiin aikaan sellainen hyvän hallintotavan säännöstö, joka soveltuisi samalla lailla kaikkiin yhteisön toimielimiin ja laitoksiin niiden suhteissa yleisöön. Säädos voitaisiin antaa asetuksen muodossa.

Koska Euroopan parlamentti on unionin toimielimistä ainoa, joka edustaa demokraattisesti kaikkia Euroopan kansalaisia, se voisi harkita EY:n perustamissopimuksen 192 artiklan 2 kohdassa mainitun menettelyn käyttöä aloittaakseen tällaisen eurooppalaisen hallintosäädöksen antamismenettelyn.

¹²² Päätöslauselma Euroopan oikeusasiamiehen vuosikertomuksesta 1997 (C4-0270/98), EYVL 1998 C 292, s. 168; Päätöslauselma Euroopan oikeusasiamiehen vuosikertomuksesta 1998 (C4-0138/99), EYVL 1999 C 219, s. 456.

**OIKEUSASIAMIES
PYYTÄÄ PARLA-
MENTTIA TOIMI-
MAAN SEN
JÄLKEEN, KUN
KOMISSIO ON
KIELTÄYTYNYT
ANTAMASTA
TIETOJA YHDISTY-
NEEN KUNINGAS-
KUNNAN
OLUTASIASSA**

Euroopan oikeusasiamiehen erityiskertomus Euroopan parlamentille kantelua 713/98/IJH koskevan Euroopan komissiolle annetun suositusluonnoksen johdosta

Tämä erityiskertomus Euroopan parlamentille laadittiin oikeusasiamiehen suorittamaa tutkimuksensa, johon hän oli ryhtynyt Euroopan komission kieltäytyttyä antamasta Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiselle tämän pyytämiä tietoja.

Heinäkuussa 1998 kantelija otti yhteyttä oikeusasiamieheen saksalaista olutta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan vievän Bavarian Lager Company -nimisen yrityksen puolesta. Kantelijan oli ollut vaikeata myydä tuotteitaan, koska monet Yhdistyneen kuningaskunnan anniskelupaikat ovat sidottuja yksinostosopimuksiin, joiden mukaan niiden on hankittava oluensa tietyiltä Yhdistyneen kuningaskunnan panimoilta. Näistä säädetään Yhdistyneen kuningaskunnan laissa, joka tunnetaan nimellä "Guest Beer Provision". Hän valitti tästä asiasta Euroopan komissiolle väittäen, että tämä säädös oli yhteisön oikeuden vastainen. Komissio rekisteröi valituksen numerolla P/93/4490/UK ja aloitti asian tutkimisen EY:n perustamissopimuksen 169 (nykyisen 226 artiklan) mukaisesti. Kantelija oli ottanut asian osalta yhteyttä komissioon ja pyytänyt, että se toimittaa hänelle niiden henkilöiden nimet, jotka olivat tehneet huomautuksia hänen valitukseensa, joka koski Yhdistyneiden kuningaskuntien Guest Beer Provisionia. Lisäksi kantelija oli pyytänyt komissiota toimittamaan niiden "Confédération des brasseurs du marché communin" edustajien nimet, jotka osallistuivat komission järjestämään kokoukseen. Kokous oli osa komission tutkimusta kantelijan valitukseen, joka koski väitettä, että Yhdistyneet kuningaskunnat oli rikkonut yhteisön oikeutta. Komissio kieltäytyi antamasta pyydettyjä tietoja.

Komissio väitti, että EU:n tietosuojadirektiivi edellyttää, että komissio pitää pyydetty nimet salassa, jolleivät kyseiset henkilöt suostu siihen, että heidän henkilöllisyytensä paljastetaan. Oikeusasiamies hylkäsi tämän perusteen kahdesta pääsyyistä: ensinnäkin direktiivi on laadittu siten, että sillä tuetaan EU:n päätöksenteon avoimuutta. Toiseksi tietosuojadirektiivin tarkoitus on suojata perusoikeuksia. Tietojen antaminen salaa hallintoveranomaiselle ei ole perusoikeus.

Oikeusasiamies laati näin ollen komissiolle suositusluonnoksen, jossa todettiin, että kantelijalle tulisi antaa pyydetty tiedot.

Vaikka komissio lopulta antoi suurimman osan pyydetystä nimistä, se kieltäytyi edelleenkin antamasta niiden henkilöiden nimiä, jotka eivät olleet antaneet suostumustaan nimien paljastamiseen. Oikeusasiamies katsoi näin ollen tarpeelliseksi laatia Euroopan parlamentille erityiskertomuksen, jossa hän esitti seuraavan suosituksen:

Komission pitäisi ilmoittaa kantelijalle komission 11. lokakuuta 1996 järjestämään kokoukseen osallistuneiden Confédération des brasseurs du marché commun -järjestön edustajien nimet sekä niiden yhtiöiden ja henkilöiden nimet, jotka kuuluvat kantelijan asiakirjoihin tutustumista koskevassa alkuperäisessä pyynnössä mainitsemiin 14 ryhmään ja jotka ovat tehneet komissiolle esityksiä asiakirjan viitenumera P/93/4490/UK.

Euroopan parlamentti voisi harkita suosituksen hyväksymistä päätöslauselmaksi.

Erityiskertomuksen koko teksti on saatavilla 11 kielellä Euroopan oikeusasiamiehen kotisivuilta (<http://www.euro-ombudsman.eu.int>).

4 SUHTEET EUROOPAN UNIONIN MUIHIN TOIMIELIMIIN

Euroopan unionin perusoikeuskirja

Söderman puhui 2. helmikuuta Euroopan unionin perusoikeuskirjan valmistelukunnalle, jonka puheenjohtajana toimi Roman Herzog. Söderman oli tyytyväinen aloitteeseen laatia perusoikeuskirja, jonka pitäisi vahvistaa Euroopan kansalaisten oikeuksien suojaa. Hän korosti yhteisöjen tuomioistuimien ja Euroopan ihmisoikeusyleissopimuksessa luodun historiallisen järjestelmän kautta harjoitettavan tehokkaan valvonnan merkitystä. Söderman kehotti lisäksi, että perusoikeuskirjassa tunnustettaisiin kansalaisten perusoikeus avoimeen, vastuulliseen ja palvelusuuntautuneeseen hallintoon.

4.1 EUROOPAN PARLAMENTTI

Söderman esitteli 19. tammikuuta työtään ja viimeisimpiä aloitteitaan pohjoismaisten Euroopan parlamentin jäsenten aamiaistapaamisessa Strasbourgissa. Tapahtuman järjesti Euroopan parlamentin jäsen Karl Erik Olsson, ja siihen osallistui useita tanskalaisia ja ruotsalaisia Euroopan parlamentin jäseniä. Esittelyn jälkeen Euroopan parlamentin jäsenet esittivät Södermanille mielenkiintoisia kysymyksiä.

Söderman tapasi 11. huhtikuuta Euroopan parlamentin puhemies Nicole Fontainen esitelläkseen vuoden 1999 vuosikertomuksen.

Söderman luovuttaa vuoden 1999 vuosikertomuksensa puhemies Fontainelle 11. huhtikuuta.

Söderman kutsuttiin 13. huhtikuuta puhumaan Euroopan parlamentin puheenjohtajakoukukseen, jonka puheenjohtajana toimi Euroopan parlamentin puhemies Nicole Fontaine. Söderman selvitti "three steps for citizens" -hankettaan yhdessä Hardenin ja Martínez Aragónin kanssa.

Söderman esitteli 17. huhtikuuta vuoden 1999 vuosikertomuksensa sekä hyvän hallintotavan säännöstöä ja palvelukseenottomenettelyjä käsittelevät erityiskertomuksensa Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnalle.

Söderman tapasi 17. toukokuuta Euroopan parlamentin perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioden valiokunnan jäsenen Teresa Almeida Garrettin sekä Boumansin ja Camisãon. Muita läsnäolevia virkamiehiä olivat oikeusasiamiehen toimiston oikeudellisen osaston johtaja Ian Harden sekä hallinto- ja talousosaston johtaja Sant'Anna. Söderman ja

Teresa Almeida Garrett keskustelivat oikeusasiamiehen ohjesäännön määräysten mahdollisesta tarkistamisesta, joka koskee oikeusasiamiehen valtuuksia tarkastaa arkistoja tutkimusten aikana ja kuulla todistajia.

Euroopan parlamentin kansalaisten yhteydenottoja käsittelevän jaoston johtava hallintovirkamies Weissenfels vieraili 18. toukokuuta oikeusasiamiehen luona.

Söderman puhui 24. toukokuuta perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan kokouksessa, jossa tarkasteltiin oikeusasiamiehen ohjesäännön 3 artiklan 2 kohtaa tarkoituksena poistaa Euroopan oikeusasiamiehen valtuuksien nykyiset rajoitukset, jotka koskevat valtuuksia kuulla todistajia ja tarkastaa yhteisön toimielinten ja elinten arkistoja tutkimusten aikana. Kokouksen puheenjohtajana toimi valiokunnan puheenjohtaja Giorgio Napolitano. José María Gil-Robles Gil-Delgado selvitti keskustelun aikana niiden neuvottelujen taustaa, joissa päädyttiin nykyisiin rajoituksiin. Hän kannatti muiden puhujien, kuten esittelijä Teresa Almeida Garrettin, Andrew Duffin, Monica Frassonin ja Sylvia-Yvonne Kaufmannin tavoin ehdotusta nykyisten rajoitusten poistamisesta.

Söderman ja Sant'Anna tapasivat 5. kesäkuuta Euroopan parlamentin jäsenen Markus Ferberin, joka on oikeusasiamiehen vuoden 2001 talousarviota koskevan lausunnon valmistelijä.

Söderman ja Sant'Anna osallistuivat myöhemmin samana päivänä Euroopan parlamentin budjettivaliokunnan kokoukseen, jonka puheenjohtajana toimi Euroopan parlamentin jäsen Terence Wynn. Söderman esitteli Euroopan oikeusasiamiehen toimiston arviot vuodelle 2001, minkä jälkeen valiokunnan jäsenet esittivät kysymyksiä.

Söderman tapasi 15. kesäkuuta Euroopan parlamentin hallinnon pääosaston pääjohtajan Nicolas Rieffelin. Myös oikeusasiamiehen hallinto- ja talousosaston johtaja João Sant'Anna ja kiinteistöjen hallinnollisista asioista vastaavan jaoston päällikkö Roger Glass osallistuivat kokoukseen, jossa käsiteltiin oikeusasiamiehen Brysselin ja Strasbourgin työtiloja.

Söderman piti 16. kesäkuuta kokouksen Strasbourgissa Euroopan parlamentin pääsihteerin Julian Priestleyn kanssa keskustellakseen Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan parlamentin välisestä hallinnollisesta yhteistyöstä. Myös João Sant'Anna ja pääsihteerin kabinetin vt. kabinettipäällikkö Constantin Stratigakis osallistuivat kokoukseen.

Söderman puhui 30. kesäkuuta Euroopan parlamentin henkilöstö- ja sosiaaliasioiden osaston johtajan Manfred Peterin ja ammatillisesta koulutuksesta ja uraneuvonnasta vastaavan jaoston jaostopäällikön Laura Viqueiran (Euroopan parlamentin henkilöstöjaosto) kutsutun roolistaan ja työstään konferenssissa, joka oli järjestetty parlamentin Luxemburgissa työskentelevälle henkilöstölle.

Jacob Söderman osallistui 18. syyskuuta Brysselissä pidettyyn työseminaariin "EU:n toimielinten asiakirjojen julkisuus: avain demokraattisempaan ja tehokkaampaan unioniin". Seminaarin järjestivät Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien ja -oikeuksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta ja perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta osana lainsäädäntömenettelyä, jossa käsitellään ehdotusta asetukseksi oikeudesta tutustua asiakirjoihin EY:n perustamissopimuksen 255 artiklan mukaisesti. Seminaarin puheenjohtajina toimivat valiokuntien esittelijät Michael Cashman ja Hanja Maij-Weggen. Söderman puhui aiheesta "Avoimuus ja hyvä hallintotapa: vaikutukset toimielinten sisäiseen toimintaan". Muita seminaarin puhujia olivat komission pääsihteerin David O'Sullivan ja neuvoston varapääjohtaja Hans Brunmayr.

Olivier Verheecke piti 9. lokakuuta luennon Euroopan oikeusasiamiehestä "Parlamentin tiedotus ja suhteet kansalaisiin" -seminaarissa, jonka Euroopan parlamentti oli järjestänyt EU:n jäsenyyttä hakeneiden valtioiden parlamenttien jäsenille.

Söderman osallistui 9. lokakuuta vetoamusvaliokunnan kokoukseen ilmaistakseen näkemysensä valiokunnan valmistelemasta mietintöluonnoksesta (Herbert Böschin mietintö). Tämä liittyi oikeusasiamiehen erityiskertomuksessa Euroopan parlamentille komission palvelukseenottomenettelyihin liittyvästä salailusta antamaan suositukseen. Tätä parlamentille annettua erityiskertomusta seurasi oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suorittama aihetta koskeva tutkimus. Euroopan oikeusasiamiehen erityiskertomuksessa tekemän suosituksen tarkoituksena oli, että toimielinten järjestämiin kilpailuihin osallistuneiden hakijoiden olisi pyynnöstä saatava mahdollisuus nähdä omat korjatut koepaperinsa. Södermanin mukana valiokunnan kokouksessa oli João Sant’Anna.

4.2 EUROOPAN KOMISSIO

Söderman tapasi yhdessä Verheecken kanssa 13. tammikuuta puheenjohtaja Romano Prodin kabinetin päällikön David O’Sullivanin ja kabinetin jäsenen Sarah Evansin. He keskustelivat komission laatimasta hyvän hallintotavan säännösten luonnoksesta oikeusasiamiehen tätä aihetta koskevan omasta aloitteesta suoritettujen tutkimusten suositusluonnosten pohjalta.

Söderman tapasi yhdessä Hardenin kanssa 19. tammikuuta varapuheenjohtaja Neil Kinnockin kabinetin jäsenen Janet Royallin. Keskusteltaviin aiheisiin kuuluivat hyvän hallintotavan säännöstö, asiakirjojen julkisuus sekä komission uudistusprosessi.

Euroopan komission henkilöstön ja hallinnon pääosaston sovittelija Hedwig Ebert vieraili 7. huhtikuuta Euroopan oikeusasiamiehen toimistossa keskustellakseen ja saadakseen tietoja.

*Puheenjohtaja Romano Prodi tervehtii Södermania 24. toukokuuta.
(Kuva © Médiathèque Commission européenne)*

Söderman tapasi 12. huhtikuuta Euroopan komission puheenjohtajan Romano Prodin työaamiaisella. He keskustelivat Euroopan unionin avoimuudesta, ja Söderman kertoi Prodille “three steps for citizens” -hankkeestaan. Aamiaisella olivat läsnä myös David O’Sullivan, Ricardo Levi ja Sarah Evans Prodin kabinetista sekä oikeusasiamiehen oikeudellisen osaston johtaja Harden.

Komission jäsen Philippe Busquin ja hänen avustajansa Russo vierailivat 17. toukokuuta Södermanin luona.

Söderman tapasi yhdessä Hardenin kanssa 24. toukokuuta Euroopan komission puheenjohtajan ja muita jäseniä. Komission puheenjohtaja Romano Prodi tervehti oikeusasiamiestä ja toivoi, että oikeusasiamies esittelisi jatkossakin tuloksensa vuosittain komissiolle antamassaan vuosikertomuksessa. Söderman selvitti vuoden 1999 työnsä tuloksia ja mainitsi, että oikeusasiamiehen tutkimuksiin liittyviin tiedusteluihin vastaamiseen liittyvä yhteistyö komission kanssa oli yleensä sujunut hyvin. Hän selvitti myös, että oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännösten malliin sisältyviä periaatteita olisi pidettävä kaikkien hallintoa tehostavien ohjelmien avaintekijänä Euroopassa. Oikeusasiamies päätti puheenvuoronsa kuvaamalla ponnistelujaan yhteysverkoston toiminnan tehostamiseksi kansallisten oikeusasiamiesten ja vastaavien elinten kanssa. Hän kehotti komissiota selvittämään mahdollisuutta, että verkosto voisi käsitellä joitakin kansalaisten komissiolle osoittamia kanteluja tapauksista, joissa jäsenvaltioiden väitetään rikkoneen yhteisön lainsäädäntöä. Tämän jälkeen käytiin keskustelu, johon osallistuivat komission jäsenet Loyola De Palacio, Antonio Vitorino ja Margot Wallström. Komission jäsenten kollegion kokouksen jälkeen komission puheenjohtaja järjesti lounaan oikeusasiamiehen kunniaksi.

Söderman ja Sant'Anna tapasivat 26. lokakuuta Euroopan komission henkilöstö- ja hallintoyksikön pääjohtajan Horst Reichenbachin ja suhteista muihin toimielimiin vastaavan hallintovirkamiehen Matthias Oelin. Kokouksen päätavoitteena oli arvioida vireillä olevaa komission uudistusprosessia. Kokouksessa tarkasteltiin myös joitakin asiakirjojen yleisiä näkökohtia, jotka koskivat Euroopan komission suorittamaa oikeusasiamiehen aikaisempien suositusten täytäntöönpanoa.

4.3 EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

Söderman tapasi 5. toukokuuta neuvoston pääsihteerin ja korkean edustajan Javier Solanan ja kertoi hänelle oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännöstöstä sekä Euroopan parlamentille osoittamastaan pyynnöstä tarkistaa oikeusasiamiehen ohjesääntöä oikeusasiamiehen tutkimusvaltuuksien lisäämiseksi ja selkeyttämiseksi.

4.4 EUROOPAN INVESTOINTI- PANKKI

Euroopan investointipankin ja Euroopan oikeusasiamiehen toimiston oikeudelliset osastot pitivät 21. kesäkuuta kokouksen oikeusasiamiehen työtiloissa Strasbourgissa. Euroopan investointipankin edustajana toimi Luigi La Marca ja oikeusasiamiehen toimiston edustajina Ian Harden, Ida Palumbo sekä Maria Engleson. Kokouksessa keskusteltiin menettelytapakysymyksiä ja toimielinten välistä yhteistyötä koskevista yleisistä kysymyksistä.

5 OIKEUSASIAMIEHEN SUHTEET OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN

5.1 SUHTEET KANSALLISIIN OIKEUSASIAMIEHIIN

Ranskan kaupunkiministeriön (*Ministère de la Ville*) ja Ranskan oikeusasiamiehen (*Médiateur de la République*) toimiston yhteinen valtuuskunta vieraili 14. tammikuuta Euroopan oikeusasiamiehen luona. Ranskan oikeusasiamiehen toimiston edustajana toimivat pääapulaisedustaja (*délégué général adjoint*) Robert Deville ja asianhoitaja (*chargé de mission*) Leroy. Kaupunkiministeriön edustajana toimi Isabelle Passet. Vierailun tarkoituksena oli esitellä yhteinen hanke ”Ranskan oikeusasiamiehen edustajien” verkoston laajentamiseksi (123:sta 423:een seuraavan kolmen vuoden kuluessa) erityisesti suurkaupunkien vaikeista ongelmista kärsivissä lähiöissä sekä määrittää, miten yhteistyötä Euroopan oikeusasiamiehen kanssa voitaisiin kehittää edelleen.

Söderman oli tyytyväinen aloitteeseen lähentää hallintoa kansalasiin ja piti tärkeänä ”edustajien” ennaltaehkäisevää roolia. Harden selvitti Euroopan oikeusasiamiehen toimivaltaa ja esitteli hyvän hallintotavan säännösten, joka laadittiin jäsenvaltioiden kansallisten oikeusasiamiesten kuulemisen jälkeen. Sen jälkeen Martínez Aragón teki yhteenvedon oikeusasiamiehen toimista kansallisten ja alueellisten oikeusasiamiesten kanssa harjoitetun nykyisen yhteistyön ja erityisesti verkkosivujen välisten Internet-yhteyksien ja sähköpostiyhteyden (EUOMB) kehittämisen osalta.

Kreikan oikeusasiamies Diamandouros vieraili 3. helmikuuta Euroopan oikeusasiamiehen toimistossa Strasbourgissa ja keskusteli Södermanin kanssa.

Benita Broms osallistui 7. helmikuuta Suomen eduskunnan oikeusasiamiesinstituution 80-vuotisjuhliin (katso 6.2).

Saksan liittopäivien vetoisuusvaliokunnan puheenjohtaja Heidemarie Lüth vieraili 24. marraskuuta Euroopan oikeusasiamiehen toimistossa Brysselissä yhdessä kolmen avustajan kanssa. Valtuuskunnan ottivat vastaan oikeusasiamiehen hallinto- ja talousosaston johtaja João Sant’Anna ja Brysselin toimiston päällikkö Benita Broms. He keskustelivat vetoisuus- ja kantelumenettelyjä koskevista yleisistä kysymyksistä sekä viimeisimmistä kehitysvaiheista ja käsiteltävinä olevista tapauksista.

5.2 YHTEYSVERKOSTO

Yhteysverkosto perustettiin vuonna 1996 parantamaan yhteisön lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanoa koskevien tietojen vapaata kulkua sekä mahdollistamaan kantelujen siirtäminen elimelle, joka pystyy niitä parhaiten käsittelemään.

Yhteysvirkamiesten kolmas seminaari järjestettiin Strasbourgissa 22.–23. syyskuuta 2000. Kaikki kansallisten oikeusasiamiesten toimistot tai EU:n jäsenvaltioiden vastaavat elimet olivat edustettuina (katso 6.1).

5.3 SUHTEET ALUEELLISIIN OIKEUSASIAMIEHIIN JA VASTAAVIIN ELIMIIN

Euroopan oikeusasiamies kutsuttiin 28. helmikuuta Baskimaan alueellisen oikeusasiamiesinstituution 15-vuotisjuhliin (katso 6.2).

Katalonian alueellinen oikeusasiamies Anton Cañellas vieraili 15. maaliskuuta Södermanin luona.

Euroopan oikeusasiamies teki 22.–24. maaliskuuta virallisen vierailun Espanjan Galician oikeusasiamiehen (Valedor do Pobo) José Cora Rodríguezin kutsusta (katso 6.2).

Söderman teki 20. marraskuuta 2000 virallisen vierailun Namuriin Vallonian alueellisen oikeusasiamiehen Frédéric Bovessen kutsusta (katso 6.2).

5.4 SUHTEET PAIKALLISIIN OIKEUSASIAMIE- HIIN

Martínez Aragón osallistui 6. huhtikuuta laadukkaista julkisista palveluista myönnettävien kansallisten palkintojen jaon avajaisseremoniaan, jonka isäntänä toimi Calvià'n kaupungin (Mallorca) paikallinen oikeusasiamies Antoni Pallicer. Martínez Aragón puhui Euroopan oikeusasiamiehen roolista avoimemman ja vastuullisemman eurooppalaisen hallinnon saavuttamisessa.

5.5 YHTEISTYÖ KANTELUJEN KÄSITTELYSSÄ

Vuoden 2000 aikana Euroopan oikeusasiamies käsitteli kolmea tiedustelua. Irlannin oikeusasiamies lähetti ensimmäisen tiedustelun viitaten tiedusteluun Q2/97, jonka käsittely lopetettiin vuonna 1999. Toscanan alueellinen oikeusasiamies lähetti toisen tiedustelun, joka koski työntekijöiden vapaata liikkuvuutta. Baskimaakuntien oikeusasiamies (*Ararteko*) lähetti Euroopan oikeusasiamiehelle kolmannen tiedustelun, joka koski hallinnollisten vaatimusten yhteensopivuutta tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatteen kanssa.

5.6 SUHTEET JÄSENYTTÄ HAKENEIDEN MAIDEN KANSALLISIIN OIKEUSASIAMIE- HIIN

Slovenian oikeusasiamies Ivan Bizjak vieraili 16. maaliskuuta Södermanin luona.

Romanian apulaisoikeusasiamies Ruxandra Sabăreanu vieraili 17. maaliskuuta oikeusasiamiehen toimistossa Strasbourgissa sekä keskusteli Södermanin ja Hardenin kanssa.

Söderman toivottaa tervetulleeksi Romanian apulaisoikeusasiamiehen Sabăreănun 17. maaliskuuta.

6 TIEDOTUSTOIMINTA

6.1 VUODEN TAPAHTUMIA

6 AVOIMIEN OVIENTÄPÄIVÄ BRYSSELISSÄ JA STRASBOURGISSA

Euroopan oikeusasiamies osallistui Eurooppa-päivänä Euroopan parlamentin järjestämään vuosittaiseen avoimien ovien päivään. Tapahtuma järjestettiin Brysselissä 6. toukokuuta ja Strasbourgissa 7.–8. toukokuuta. Vierailijoiden määrä Brysselissä oli hieman alle viime vuosien tason, mutta Strasbourgissa vieraili yli 50 000 henkilöä, joista monet kävivät Euroopan oikeusasiamiehen esittelypisteessä. Brysselin ja Strasbourgin toimistojen henkilöstö antoi yleistä tietoa oikeusasiamiehen työstä ja jakeli esitteitä sekä vuosikertomuksia.

VUODEN 1999 VUOSIKERTOMUS

Euroopan oikeusasiamies esitteli vuoden 1999 vuosikertomuksensa Euroopan parlamentille sen täysistunnossa 6. heinäkuuta 2000. Istunnon puheenjohtajana toimi varapuhemies Guido Podestà.

Söderman esittelee vuoden 1999 vuosikertomuksensa Euroopan parlamentille 6. heinäkuuta Loyola de Palacion läsnäollessa. .

Täysistunnolle pitämässään puheessa Söderman keskittyi pääasiassa toimistonsa vastaanottamien kantelujen yhä lisääntyvään määrään ja saavutettuihin kansalaisille myönteisiin tuloksiin. Istunnossa korostettiin yhteisön toimielinten ja elinten rakentavaa yhteistyötä, jota oli tehty tyydyttävien ratkaisujen löytämiseksi kanteluihin.

Euroopan parlamentin jäsen Jean Lambert kiitti vetoamusvaliokunnan puolesta oikeusasiamiestä hänen vuosikertomuksestaan. Muut puhujat, kuten oikeusasiamiehen kertomuksen esittelijä, Euroopan parlamentin jäsen Astrid Thors, vetoamusvaliokunnan varapuheenjohtaja, Euroopan parlamentin jäsen Roy Perry sekä vetoamusvaliokunnan puheenjohtaja, Euroopan parlamentin jäsen Nino Gemelli onnittelivat oikeusasiamiestä hänen työstään ja saavutuksistaan. Myös komission asiasta vastaava jäsen Loyola de Palacio onnitteli oikeusasiamiestä tehdystä työstä.

YHTEYSVIRKAMIESTEN SEMINAARI

Yhteysvirkamiesten kolmas seminaari järjestettiin Strasbourgissa 22.–23. syyskuuta 2000. Kaikki kansallisten oikeusasiamiesten toimistot tai EU:n jäsenvaltioiden vastaavat elimet olivat edustettuina. Myös verkoston uudet jäsenet, Norjan ja Islannin yhteysvirkamiehet, osallistuivat tapahtumaan. Seminaarissa käsiteltiin ihmisoikeuksia ja Amsterdamin sopimusta.

Yhteyshenkilöiden seminaarin sosiaaliseen ohjelmaan 23. syyskuuta osallistuneita. Vasemmalta oikealle rva Andersen, Jon Andersen (Tanska), Sten Foy (Norja), Robert Spano (Islanti) ja Marianne von der Esch (Ruotsi).

Puhujat olivat: Euroopan oikeusasiamies Jacob Söderman (EU:n perusoikeuskirjaluonnos), ihmisoikeuskomissaari Álvaro Gil Robles (ihmisoikeuskomissaari ja kansallinen oikeusasiamies), ihmisoikeustuomioistuimen tuomari Françoise Tulkens (ihmisoikeustuomioistuimen esittely) ja Ranskan Eurooppa-asioista vastaavan ministerin toimiston tekninen neuvonantaja Anne-Marie Descôtes (uudet kehitysvaiheet vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla Amsterdamin sopimuksen jälkeen).

Seminaarin lopussa pidettiin yhteysverkoston kokous. Euroopan oikeusasiamiehen toimiston hallintovirkamies Xavier Denoël esitteli verkoston tulevaisuutta koskevan asiakirjan ja Internet-vastaava Ben Hagard esitteli kansallisen EUOMB-hankkeen, joka sisältää Web-sivujen sekä kansallisten oikeusasiamiesten ja vastaavien elinten ja niiden henkilöstön käyttöön tarkoitetun Internet-foorumien luomisen.

PUHEENJOHTAJAVALTIO RANSKAN PITÄMÄ KOKOUS

Ranskan Eurooppa-asioista vastaava ministeri Pierre Moscovici vastaanotti Södermanin ja João Sant'Annan ulkoministeriön (Quai d'Orsay) tiloissa 27. syyskuuta. Keskustelun aiheita olivat Euroopan oikeusasiamiehen käynnistämä hyvän hallintotavan säännöstöä koskeva aloite, vireillä oleva ehdotus oikeusasiamiehen ohjesäännön tarkistamiseksi ja oikeusasiamiehen vuoden 2001 talousarvion hyväksyminen. Asialistalla oli myös mahdollinen yhteistyö Ranskan viranomaisten kanssa, jotta Ranskan kansalaiset oppisivat tuntemaan paremmin Euroopan oikeusasiamiehen työtä.

6.2 KONFERENSSIT JA TAPAAMISET

SUOMI

Turku

Söderman kutsuttiin 21. tammikuuta pitämään luento aiheesta “Euroopan oikeusasiamiehen merkitys tavallisille EU:n kansalaisille”. Luento oli osa Robert Schuman -koulutusohjelman seminaaria, ja sen järjestivät Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta, Turun käräjäoikeus ja Suomen oikeusministeriö. Muita puhujia olivat oikeusministeri Johannes Koskinen ja yliopiston dekaani Ari Saarnilehto.

Helsinki

Söderman osallistui 10.–11. tammikuuta Itämeren alueen hyvää hallintotapaa käsittelevään seminaariin. Kokouksen järjesti demokraattisille toimielimille annettavaa tukea käsittelevä Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) työryhmä yhteistyössä Helsingin yliopiston sekä Suomen oikeusministeriön ja ulkoministeriön kanssa. Kokouksen muita puhujia olivat OECD:n SIGMA-ohjelman edustaja Staffan Synneström, Euroopan neuvoston tieteellinen asiantuntija Bertrand De Speville, Suomen korkeimman hallinto-oikeuden presidentti, tohtori Pekka Hallberg, Itämeren valtioiden neuvoston (CBSS) komissaari, professori Ole Espersen, Oslon yliopiston professori Eivind Smith ja Helsingin yliopiston dekaani Olli Mäenpää. Kokous pidettiin Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tiloissa.

Benita Broms osallistui kansainväliseen symposiumiin aiheesta “Oikeusasiamiehet ihmisoikeuksien palveluksessa: uuden vuosituhannen haasteita”. Symposiumi järjestettiin Helsingissä 7. helmikuuta Suomen eduskunnan oikeusasiamiesinstituution 80-vuotisjuhlien yhteydessä. Keskustelussa käsiteltiin kolmea aihetta: Oikeusasiamiesten roolit ennen, nykyisin ja tulevaisuudessa; Oikeusasiamiehet demokratian ja laillisuusperiaatteen varmistajina ja Suomen eduskunnan oikeusasiamies ihmisoikeuksien ja perustuslaillisten oikeuksien valvojana.

Jacob Söderman piti 13. marraskuuta luennon Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan viimeisen vuoden opiskelijoille. Luennon otsikkona oli “Mitä tapahtuu kansalaisten Euroopalle”. Se oli osa yliopiston EU-ohjelmaa, jonka tarkoituksena on tulla poikkitieteelliseksi ja kaikille tiedekunnille avoimeksi ohjelmaksi vuodesta 2001 alkaen. Tapahtumaa koordinoi Helsingin yliopiston vanhempi tutkija Teija Tiilikainen, ja se järjestettiin valtiotieteellisen tiedekunnan tiloissa.

Söderman piti samana päivänä luennon oikeuskanslerinviraston ja Suomen eduskunnan oikeusasiamiehen toimiston henkilöstölle. Euroopan oikeusasiamies puhui perusoikeuskirjaan ja hyvän hallintotavan säännöstöön sisältyvästä hyvästä hallintotapaa koskevasta artiklasta.

Luennon järjestivät oikeuskanslerinvirasto ja oikeusasiamiehen toimisto, ja se pidettiin Suomen eduskunnan suuren valiokunnan istuntosalissa. Södermanin esitelmän jälkeen heräsi vilkas keskustelu hyvän hallintotavan periaatteiden käytännön sovelluksista.

Vuoden 2000 FIDE-kongressi

Jacob Söderman, Benita Broms, Maria Engleson, Vicky Kloppenburg ja Ida Palumbo osallistuivat 1.–3. kesäkuuta Helsingissä järjestettyyn 19. FIDE-kongressiin. Kongressin puheenjohtajana toimi FIDE:n puheenjohtaja, professori Zacharias Sundström. Kongressissa oli kolme käsiteltävää aihetta ja yksi erityisistunto.

Oikeusasiamiehen toimiston edustajat Benita Broms ja Ida Palumbo osallistuivat aiheen I, “Kansallisten virkamiesten ja tuomioistuinten sekä yhteisön toimielinten välisen yhteistyön velvoitteet EY:n perustamissopimuksen 10 artiklan mukaisesti”, käsittelyyn. Yleisesittelijänä toimi Euroopan komission kilpailu Pääosaston johtaja, tri John Temple

Lang. Aihe II, jonka käsittelyyn Maria Engleson osallistui, oli “*Yhteisön oikeus (mukaan lukien kilpailusäännöt) verkostojen alalla (tietoliikenne, energia ja tietotekniikka) ja sen vaikutukset jäsenvaltioihin*”. Yleisesittelijänä toimi Leidenin yliopiston professori Piet-Jan Slot. Vicky Kloppenburg osallistui aiheen III, “*Yhtenäisvaluutan oikeusseuraamukset*”, käsittelyyn. Yleisesittelijänä toimi Antonio Sáinz de Vicuña Euroopan keksuspankista. Euroopan oikeusasiamiehen koko henkilöstö osallistui erityisistuntoon “*Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ‘arkkitehtuuri’*”.

FIDE-kongressiin osallistui lähes 500 edustajaa Euroopan unionin toimielimistä, kaikista Euroopan unionin jäsenvaltioista sekä Kyproksesta, Virosta, Unkarista, Japanista, Latviasta, Maltasta, Norjasta, Puolasta, Sloveniasta ja Sveitsistä.

FIDE-kongressin avasi Suomen tasavallan presidentti Tarja Halonen. Professori Zacharias Sundström piti sen jälkeen tervetuliaispuheen. Euroopan komission oikeudellisen yksikön pääjohtaja Jean-Louis Dewost käytti puheenvuoron Euroopan komission puheenjohtajan Romano Prodin puolesta. Keskustelut saatettiin päätökseen kaksi päivää kestäneiden työstuntojen jälkeen täysistunnossa, jossa kolmen aiheen yleisesittelijät tekivät yhteenvedon työstunnoista ja esittivät johtopäätökset.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen arkkitehtuuria koskeva erityisistunto avattiin tuomioistuimen presidentti Gil Carlos Rodríguez Iglesiasin johdantopuheenvuorolla. Sen jälkeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentti Bo Vesterdorf ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen entinen presidentti Ole Due tekivät muutaman huomautuksen. Suomen oikeusministeri Johannes Koskinen piti puheen, jonka jälkeen Suomen korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Pekka Hallberg teki muutaman huomautuksen.

Erityisistunnon työstunnon aikana Euroopan parlamentin jäsenen Ana Palacio Vallelersundi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomari Nicholas Forwood ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen “CCBE permanent committee” puheenjohtaja Onno Brouwer esittivät lausumansa. Tämän jälkeen käytiin yleinen keskustelu. Keskusteluun osallistuneista henkilöistä on syytä mainita erityisesti Yhdistyneen kuningaskunnan kansallinen esittelijä professori Neville March Hunnings, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomari Leif Sevón, Alankomaiden korkeimman oikeuden tuomari professori Robert Mok ja Freiburgin Albert-Ludwigin yliopiston professori Jürgen Schwarze.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen julkisasiamies Francis G. Jacobs teki päätösisistunnossa yhteenvedon keskustelusta. Professori Zacharias Sundström käytti päätöspuheenvuoron.

BELGIA

Bryssel

Maria Engleson osallistui 31. tammikuuta pyöreän pöydän keskusteluun aiheesta “Euroopan investointipankki: vastuussa vain markkinoille?”. Keskustelun järjesti CEE Bankwatch Network ja Brysselissä sijaitseva *Heinrich Böll Foundation*. Keskustelussa käsiteltiin Euroopan investointipankin avoimuutta, tiedonsaantia, asiakirjojen julkisuutta ja vastuullisuutta koskevia kysymyksiä sekä esiteltiin politiikkaa käsittelevä mietintö. Osallistujia olivat muun muassa Euroopan parlamentin jäsenet Bashir Khanbhai, Alexander de Roo ja Heide Rühle. Investointipankin edustajana toimi Max Messner.

Olivier Verhecke piti 29. marraskuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen toimista avoimuuden alalla symposiumissa “Kalastusta pimeässä (Fishing in the Dark)”, jonka järjestivät Maailman luonnonsäätiö ja European Policy Centre Brysselissä 28.–29. marraskuuta 2000.

Euroopan oikeusasiamies kutsuttiin 1. joulukuuta Euroopan sosiaalialan kansalaisjärjestöjen foorumin (Platform of European Social NGOs) ohjauskomitean kokoukseen, joka pidettiin Alrtiero Spinelli -rakennuksessa Brysselissä. Kokouksen muita osallistujia olivat International Council of Social Welfare -järjestön edustaja Dick Jarré, Solidar-järjestön puheenjohtaja Giampiero Alhadeff, Mental Health -järjestön edustaja Josée Van Remoortel, European Women's Lobby -järjestön edustaja Clarisse Delorme, Euroopan nuorisofoorumin edustaja Katy Orr ja Pelastakaa lapset -järjestön edustaja James Bridge.

FOORUMI: Sisämarkkinat kansalaisten sekä pienten ja keskisuurten yritysten palveluksessa

Euroopan komissio järjesti yhdessä Euroopan parlamentin ja puheenjohtajavaltio Ranskan kanssa ensimmäistä kertaa sisämarkkinoita käsittelevän foorumin, joka pidettiin Brysselissä 28. - 29. marraskuuta 2000.

Foorumin päätavoitteena oli keskustella pk-yritysten ja kansalaisten päivittäin kohtaamista ongelmista ja esteistä, joita kohtaavat myös henkilöt, jotka asuvat, työskentelevät tai opiskelevat toisessa jäsenvaltiossa, sekä kuluttajat, jotka ostavat tavaroita ja palveluja yli kansallisten rajojen sisämarkkinoilla.

Foorumissa ei keskitytty vain ongelmiin, vaan myös käytettävissä oleviin ratkaisuihin. Foorumissa haluttiin lisätä luottamusta sisämarkkinoiden toimintaa kohtaan.

Foorumin avasivat Euroopan parlamentin oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan puheenjohtaja Ana Palacio Vallelersundi, Ranskan pk-yrityksistä, kaupasta, käsiteollisuudesta ja kuluttaja-asioista vastaava valtiosihteeri François Patriat ja Euroopan komission terveys- ja kuluttaja-asioista vastaava komission jäsen David Byrne.

Ohjelma jaettiin kahteen pyöreän pöydän keskusteluun ja kuuteen työryhmään, jotka esittelivät johtopäätöksensä ennen täysistuntoa. Työryhmät jaettiin kolmeen ryhmään: kansalliset, kuluttajat/liike-elämä ja liike-elämä/pk-yritykset.

Euroopan oikeusasiamiehen toimiston edustaja Benita Broms oli esittelijänä 4. työryhmässä (*kansalliset*), jossa käsiteltiin kansalaisten käytettävissä olevia kantelukeinoja heidän vapauksiensa takaamiseksi toisessa jäsenvaltiossa sekä kansallisten hallintoelinten asemaa. Työryhmän puheenjohtajana toimi Euro Citizen Action Service (ECAS) -järjestön edustaja Antoine Fobe.

Euroopan parlamentin puhemies Nicole Fontaine piti foorumin päätöspuheen.

Euroopan komissio, Euroopan parlamentti ja puheenjohtajavaltio Ranska laativat töitä koskevan kertomuksen, joka on saatavilla Web-sivulla

Gent

Olivier Verheecke osallistui 16.–17. maaliskuuta Gentissä pidettyyn kansainväliseen oikeusasiamiesten konferenssiin, joka pidettiin Kaarle V:n (Carlos Quinto) syntymän 500-vuotispäivän yhteydessä. Tapahtuman järjestivät Gentin Ombudsvrouw Rita Passemiers ja voittoa tavoittelematon yhteisö (VZW) "Keizer Karel". Konferenssin aiheena oli oikeusasiamiehen normien määrittäminen. Osallistujia olivat jäsenvaltioiden, Itä- ja Keski-Euroopan, Latinalaisen Amerikan, Afrikan ja Filippiinien kansalliset, alueelliset, kunnalliset ja alakohtaiset oikeusasiamiehet.

Konferenssin puhujia olivat Gentin pormestari Frank Beke, Gentin yliopiston professori Ludo Veny (konferenssin puheenjohtaja), Ranskan oikeusasiamiehen toimiston edustaja Gérard Delbauffe, Readingin yliopiston oikeusasiamiestutkimuksen keskuksen edustaja Roy Gregory ja Itä-Flanderin alueen kuvernööri, professori Herman Balthazar. Verheecke

toimi oikeusasiamiehen normien määrittelyä liittovaltiollisella, kansallisella, eurooppalaisella ja kansainvälisellä tasolla käsitelleen työryhmän puheenjohtajana. Verheecke aloitti keskustelun Euroopan oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännöstöä koskevan aloitteen pohjalta.

Namur

Söderman teki yhdessä Richardsonin kanssa 20. marraskuuta virallisen vierailun Namuriin Vallonian alueellisen oikeusasiamiehen Frédéric Bovessen kutsusta.

Vallonian alueellinen oikeusasiamies Bovesse toivottaa Södermanin tervetulleeksi Namuriin 20. marraskuuta.

Söderman keskusteli ensin Bovessen ja hänen oikeudellisten neuvonantajiansa kanssa. Hänellä oli sen jälkeen tilaisuus puhua työstään Vallonian alueparlamentissa, jossa parlamentin puhemies Robert Collignon ja jotkut puhemiehistön jäsenet toivottivat hänet tervetulleeksi. Kokouksen jälkeen pidettiin lehdistötilaisuus, jossa olivat edustettuina kaikki paikalliset ja alueelliset tiedotusvälineet.

Söderman vieraili iltapäivällä Namurin alueen taloustoimistossa (Bureau économique de la Province de Namur) ja tapasi sen pääjohtajan Renaud Degueuldren sekä Eurotietokeskuksen edustajia.

Vallonian pääministeri Jean-Claude Van Cauwenberghe vastaanotti Södermanin myöhemmin iltapäivällä. Söderman esitteli lyhyesti työtään, minkä jälkeen käytiin keskustelu. Van Cauwenberghe oli erityisen kiinnostunut oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännöstöstä ja oikeudesta hyvään hallintotapaan, joka on kirjattu Euroopan unionin perusoikeuskirjaan.

ITALIA

St Vincent

Alessandro Del Bon edusti 8. helmikuuta Euroopan oikeusasiamiestä konferenssissa "Oikeusasiamies ja henkilöt, joita koskevat erityiset viranomais-suhteet". Konferenssin järjesti eurooppalainen oikeusasiamiesinstituutti (EOI, European Ombudsman Institute) St

Vincentissä Italiassa ja sen isäntänä toimi Aostan laakson alueellinen oikeusasiamies Maria Grazia Vacchina. Professori Giovanni Conso ja tohtori Thomas Walzel Von Wiesentreu esittelivät raportit. Välittömästi konferenssin jälkeen järjestettiin EOI:n yleiskokous, jonka aikana Katalonian (Espanja) alueellinen oikeusasiamies Anton Cañellas valittiin järjestön puheenjohtajaksi.

Urbino yliopisto

Söderman vieraili yhdessä lakimies Ida Palumbon kanssa 6.–7. huhtikuuta 2000 Italiassa. Söderman osallistui 6. huhtikuuta seminaariin “Kansalaisuus ja uuden Euroopan arvot”, jonka järjesti Urbino yliopiston “Imagine Europe” -verkosto. Söderman tapasi ennen seminaaria professori Luigi Marin, joka toimi sen jälkeen seminaarin puheenjohtajana yhdessä professori Giuseppe Gilibertin kanssa. Söderman piti opiskelijoille ja professoreille puheen roolistaan Euroopan oikeusasiamiehenä. Osallistujien joukossa oli myös Fabrizio Grillenzoni Euroopan komission Rooman edustustosta.

Professori Giliberti ja Söderman Montevegliossa 7. huhtikuuta..

Söderman luennoi 7. huhtikuuta Montevegliossa professori Giuseppe Gilibertin kutsumana roolistaan ja tehtävistään opiskelijaryhmälle, joka opiskelee ihmisoikeuksiin ja humanitaariseen apuun liittyvässä maisterinkoulutuksessa (“Master on Human rights and Humanitarian Help”). Söderman tapasi myös Venetsian alueen oikeusasiamies Teresa Lapisin.

Rooma

Jacob Söderman osallistui Rooman oikeusasiamiehen Alessandro Licherin kutsusta 4. lokakuuta pidettyyn kansainväliseen kongressiin “*Civic Defence and Democratic Participation*”. Kongressissa esitelmöivät seuraavat henkilöt: Söderman, joka kertoi toiminnastaan sekä esitti joitakin ajatuksia Euroopan perusoikeuskirjaluonnoksesta, Katalonian alueellinen oikeusasiamies Anton Cañellas, joka on myös Euroopan oikeusasiamiesinstituutin puheenjohtaja, Quebecissä kansalaisasiamiehenä (citizen’s protector) toimiva Daniel Jacoby, Valle d’Aostan alueellinen oikeusasiamies Maria Grazia Vacchina sekä Torinon yliopiston professori Giorgio Lombardi. Kongressiin osallistui noin 200 henkeä, heidän joukossaan paikallisia oikeusasiamiehiä sekä erilaisten yhdistysten edustajia ja opiskelijoita.

Lokakuun 5. päivänä Jacob Söderman vieraili Euroopan parlamentin Rooman tiedotustoitimistossa, jossa hän tapasi toimiston päällikön Giovanni Salimbenin ja Roberto Pistacchin. Söderman piti esitelmän kuluttajajärjestöjen edustajille ja toimittajille. Hän vieraili myös komission Rooman edustuston uusissa tiloissa ja keskusteli siellä Fabrizio Grillenzonin kanssa.

Parma

Lokakuun 6. päivänä Jacob Söderman matkusti Parmaan kaupungin oikeusasiamiehen Mirella Magnanin kutsusta. Söderman tapasi Parman pormestarin Elvio Ubaldin ja ryhmän Emilia–Romagna-alueen oikeusasiamiehiä.

Söderman puhuu Parman yliopiston opiskelijoille kaupungin oikeusasiamiehen Mirella Magnanin läsnäollessa. (Kuva: © Pier Luigi Vasini)

Vierailun päätapahtuma oli tapaaminen Parman yliopiston opiskelijoiden kanssa. Avauspuheenvuoron piti pormestari, minkä jälkeen Parman Eurooppa-instituutin johtaja professori Fausto Capelli esitteli Jacob Södermanin, joka luennoi noin kolmelle sadalle kuulijalle.

Catanzaro

Söderman osallistui 21. lokakuuta Catanzarossa Italiassa kokoukseen, jonka aiheena oli "Oikeuden edistäminen: vetoomusoikeus ja oikeusasiamies". Ohjelman ja kutsun alkuunpanija oli Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnan puheenjohtaja Nino Gemelli. Gemellin ja Södermanin lisäksi keskusteluun osallistuivat edustajainhuoneen puhemiehen kabinetin jäsen Mario Tassone, Piaggio-säätiön edustaja tohtori Corrado Paracone, Euromedian puheenjohtaja Sabrina Risola, Catanzaron pormestari Sergio Abramo, Amnesty-Catanzaro -järjestön puheenjohtaja Michele Traversa, Catanzaron kaupunginvaltuuston yleisten asioiden neuvonantaja Antonio Sgromo, Magna Graecia Universitin hallinnollisten asioiden neuvonantaja ja hallituksen edustaja Nuncio Raimondi, Catanzaron

varapormestari Alvaro Costa sekä Catanzaro Forumin edustajat Antonella Prestia ja Manuela Rubio.

IIAS-konferenssi

Olivier Verheecke osallistui ensimmäiseen Kansainvälisen hallintotieteiden instituutin (IIAS, International Institute of Administrative Sciences) alueelliseen kansainväliseen konferenssiin, jonka aiheena oli *“Julkishallinto ja maailmanlaajuistuminen: kansainväliset ja ylikansalliset hallinnot”*. Konferenssi pidettiin Bolognassa 19.–21. kesäkuuta 2000 ja San Marinon tasavallassa 22. kesäkuuta 2000.

Konferenssi avattiin virallisesti 19. kesäkuuta 2000. Puhujia olivat muun muassa Italian kansallisen jaoston johtaja ja Bolognan yliopiston rehtori Fabio Roversi-Monaco, Emilia-Romanan alueen johtaja Vasco Errani, Italian hallintoministeri Franco Bassanini, IIAS:n San Marinon kansallisen jaoston puheenjohtaja Mr Domenico Gasperoni, IIAS:n puheenjohtaja Ignacio Pichardo Pagaza, Kansainvälisen hallintotieteiden instituutin pääjohtaja Giancarlo Vilella ja konferenssin yleisesittelijä professori Carol Harlow (London School of Economics and Political Science).

Olivier Verheecke osallistui työryhmään 1, jonka otsikkona oli *“Maailmanlaajuistuminen ja hallinnolliset toiminnot: uudet periaatteet ja toimintasuunnitelma”* sekä paneeleihin *“Kansainvälisten järjestöjen säännöt ja menettelytapasäännöt”* ja *“Kansainvälisen julkisen talouden valvonta”*. Hän kertoi oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännöstöstä ja oikeusasiamiehen tätä asiaa koskevaa omasta aloitteesta suoritettua tutkimusta seuranneesta erityiskertomuksesta.

RANSKA

Euroopan neuvosto

Ian Harden osallistui 22. helmikuuta Euroopan neuvoston virallisten asiakirjojen julkisuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän 5. kokoukseen. Kokouksen puheenjohtajana toimi Helena Jäderblom. Ian Harden esitteli oikeusasiamiehen työtä virallisten asiakirjojen julkisuuden alalla, myös omasta aloitteesta suoritettuja tutkimuksia asiakirjojen julkisuudesta. Niissä käsitellään komission ja neuvoston menettelytapasäännöstöä asiakirjojen julkisuuteen liittyvissä kanteluissa sekä velvollisuutta tiedottaa kansalaisille oikeusasiamiehen hyvän hallintotavan säännösten 22 artiklan mukaisesti.

Gerhard Grill osallistui 16.–17. maaliskuuta *“Euroopan neuvoston ensimmäiseen pyöreän pöydän kokoukseen kansallisten ihmisoikeuksien edistämisen alalla toimivien laitosten kanssa/Kolmanteen Euroopan kansallisten laitosten kokoukseen”*, joka pidettiin Strasbourgissa. Tapahtumaan osallistui noin 80 henkilöä.

Keskustelussa käsiteltiin kolmea pääaihetta: taloudellisten ja sosiaalisten oikeuksien suojeleminen ja edistäminen; rasismien ja siihen verrattavan syrjinnän torjunta sekä kansallisten ihmisoikeusjärjestöjen välinen yhteistyö ja niiden ja Euroopan neuvoston välinen yhteistyö.

Martínez Aragón osallistui joulukuussa 2000 Södermanin puolesta Länsi-Euroopan oikeusasiamiesten kokoukseen Euroopan neuvoston ihmisoikeuskomissaarin kanssa. Kokouksen tarkoituksena oli parantaa Euroopan neuvoston ihmisoikeuskomissaarin, Länsi-Euroopan kansallisten oikeusasiamiesten ja Euroopan oikeusasiamiehen välistä koordinaatiota.

Kokouksen tuloksena päätettiin vahvistaa keskinäistä yhteistyötä etenkin työssä ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämiseksi Keski- ja Itä-Euroopassa.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin

Vicky Kloppenburg osallistui 1.–2. maaliskuuta Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen uusia oikeudenkäyntimenettelyjä käsittelevään konferenssiin Strasbourgissa. Konferenssin järjesti Trierin eurooppalainen lakiakatemia, ja siinä käsiteltiin Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen uutta vastuuta kansalaisoikeuksien ja poliittisten oikeuksien sekä kansalaisvapauksien noudattamisen valvonnassa.

ECAS-foorumi

Martínez Aragón osallistui 30. lokakuuta 2000 ensimmäiseen Euroopan kansalaisfoorumiin. Pariisissa järjestetyn yksipäiväisen seminaarin järjesti Euro-Citizen Action Service (ECAS), ja siinä käsiteltiin aihetta ”Oikeusavun antaminen kansalaisille yli rajojen”. Tapaamisen tarkoituksena oli analysoida Euroopan kansalaisjärjestöjen verkoston mahdollisuutta antaa oikeusapua ja neuvoja maahanmuuttajille ja yleisemmin rajat ylittävissä riidoissa asianosaisina oleville kansalaisille.

Yksi seminaarin avainaiheista oli kansalaisten keinot puolustautua ja käyttää oikeuksiaan. Aiheesta keskusteli EU:n toimielimiä edustava paneeli, johon kuului muun muassa veto-osuusvaliokunnan varapuheenjohtaja, Euroopan parlamentin jäsen Roy Perry. Martínez Aragón puhui oikeusasiamiehen roolista ja hänen kaikkein tärkeimmistä aloitteistaan sekä etenkin avoimuutta ja hyvän hallintotavan säännöstöä koskevista aloitteista.

Tietosuojaa ja avoimuutta koskeva seminaari

Euroopan oikeusasiamiehen toimistossa järjestettiin 14. joulukuuta tietosuojaa ja avoimuutta koskeva kokous sen jälkeen kun ehdotus asetukseksi yksityishenkilöiden suojasta yhteisön toimielinten ja elinten käsitellessä henkilökohtaisia tietoja oli annettu. Jacob Söderman toivotti osallistujat tervetulleeksi ja avasi kokouksen, jonka puheenjohtajana toimi Ian Harden. Ruotsin oikeusasiamiehen toimiston pääsihteeri Kjell Swanström ja Tanskan oikeusasiamiehen toimiston pääsihteeri Jon Andersen avasivat keskustelun yksityishenkilöiden henkilökohtaisten tietojen käsittelyyn liittyvän tietosuojan sekä avoimuuden periaatteen ja asiakirjojen julkisuuden välisestä tasapainosta. Esityksen jälkeen Euroopan komission edustaja César Alonso Iriarte ja EU:n tietosuojadirektiiviä koskevan sääntelykomitean puheenjohtaja antoivat kommenttinsa. Kokoukseen osallistuivat myös Alankomaiden oikeusasiamies Roel Fernhout ja Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien ja -oikeuksien valiokunnan edustajat Emilio de Capitani ja Ramón Martínez Sánchez. Euroopan oikeusasiamiehen toimistosta osallistuivat João Sant’Anna, Gerhard Grill, Alessandro Del Bon ja Maria Engleson.

Tietosuojaa ja avoimuutta käsitelleen seminaarin osallistujia 14. joulukuuta..

YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

Lontoo

Ian Harden osallistui 31. maaliskuuta Lontoossa sijaitsevassa virkamiesopistossa järjestettyyn seminaariin, jossa käsiteltiin hallinnon uudistamista Euroopassa. Seminaarissa puhui komission jäsenen Kinnockin kabinetin edustaja David Bearfield.

Skotlanti

Söderman vieraili yhdessä Ian Hardenin ja Ben Hagardin kanssa Glasgow'ssa ja Edinburghissa (Skotlanti) 1.–4. toukokuuta. Oikeusasiamies tapasi vierailunsa aikana Skotlannin parlamentin ja Skotlannin johdon jäseniä ja henkilöstöä, kuten parlamenttisuhteiden ministerin Tom McCaben, valtiovarainministerin Jack McConnellin, apulaisvirkamiehen George Reidin, julkisen vetoomusvaliokunnan kokoonkutsujan John McAllionin sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan kokoonkutsujan Roseanna Cunninghamin. Keskustelussa käsiteltiin muun muassa tiedottamista Euroopan oikeusasiamiehen työstä, oikeusasiamiesjärjestelmän tulevaa kehitystä Skotlannissa ja Skotlannin parlamentin toimintaa. Oikeusasiamies esitteli myös työtään Skotlannin johdon henkilöstölle.

Söderman vieraili 2. toukokuuta Glasgow'n yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa professori Tony Prosserin kutsusta ja piti henkilöstölle ja opiskelijoille seminaarin aiheesta "Euroopan oikeusasiamies ja Euroopan kansalaisten oikeudet". Oikeusasiamies, oikeudellisen osaston päällikkö Ian Harden ja Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnan ensimmäinen varapuheenjohtaja Roy Perry puhuivat 4. toukokuuta järjestetyssä konferenssissa EU:n lainsäädännön vaihtoehtoisista ratkaisuista. Konferenssin järjesti Edinburghin yliopiston Eurooppa-instituutin professori John Usher.

ESPANJA

Ararteko

Euroopan oikeusasiamies kutsuttiin 28. helmikuuta "Arartekon" (Espanjan Baskimaan alueellisen oikeusasiamiesinstituution) 15-vuotisjuhliin. Juhlatilaisuus järjestettiin parlamenttitalossa Vitoria-Gastéizissa. Sen isäntinä toimivat alueellinen oikeusasiamies Xabier Markiegi ja Baskimaan parlamentti. Juhlatilaisuuksiin osallistui muun muassa Baskimaan itsehallintoalueen hallituksen puheenjohtaja José Ibarretxe, Baskimaan parlamentin puhemies Juan María Atutxa, Espanjan valtion ensimmäinen oikeusasiamies Joaquín Ruiz-Jiménez sekä useita lakimiehiä ja julkisuuden henkilöitä.

Galicia

Euroopan oikeusasiamies teki 22.–24. maaliskuuta virallisen vierailun Galiciaan (Espanja) Galician oikeusasiamiehen (Valedor do Pobo) José Cora Rodríguezin kutsusta.

Söderman piti useita kokouksia Coran ja hänen henkilöstönsä kanssa kehittääkseen edelleen kahden toimielimen välistä hyvää yhteistyötä. Myös Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnan varajäsen Daniel Varela Suanzes-Carpegna osallistui yhteen kokoukseen.

Oikeusasiamies tapasi vierailunsa aikana myös Xunta de Galician puheenjohtajan Manuel Fraga Iribarnen, Galician parlamentin puhemiehen Garcia Leiran, alueparlamentin jäseniä sekä Santiagon ja La Coruñan kaupunkien pormestarit.

*Söderman, Galician parlamentin puhemies Garcia Leira ja Galician alueellinen oikeusasiamies José Cora Rodríguez Santiago de Compostelassa maaliskuussa 2000.
(Kuva: © Mónica Couso Boán)*

Söderman luennoi Euroopan oikeusasiamiehen roolista Santiago de Compostelan yliopistossa. Hän osallistui myös Education for Peace -järjestön 15. kokoukseen, jonka järjesti Santiagossa sijaitseva Institute Rosalía de Castro. Istuntoon osallistui Nobelin rauhanpalkinnon saanut Adolfo Pérez Esquivel. Söderman esitteli asiakirjan Euroopan oikeusasiamiehen roolista perusoikeuksien puolustajana Euroopan unionissa.

FIO-konferenssi

Martínez Aragón osallistui 6.–8. kesäkuuta Ibero-amerikkalaisen oikeusasiamiesten liiton (Ibero American Ombudsman Federation, FIO) konferenssiin, jonka tarkoituksena oli antaa joitakin lastensuojelua koskevia ehdotuksia. Ehdotukset oli tarkoitus esittää Latinalaisen Amerikan valtion- ja hallitusten päämiesten 10. huippukokouksessa.

Kokous järjestettiin Barcelonassa ja sen isäntänä toimi Katalonian alueellinen oikeusasiamies ja FIO:n varapuheenjohtaja Cañellas. Espanjan vt. oikeusasiamies Antonio Rovira sekä useimmat Latinalaisen Amerikan kansalliset ja alueelliset oikeusasiamiehet olivat edustettuina tässä tapahtumassa, kuten Hondurasin oikeusasiamies ja FIO:n puheenjohtaja Leo Valladares, Argentiinan oikeusasiamies Eduardo Mondino, Bolivian oikeusasiamies Romero De Campero ja Costa Rican oikeusasiamies Sandra Pizsk.

Kokouksen lopuksi annettiin julistus, jossa kaikki osallistujat tunnustivat kaikkien Latinalaisen Amerikan valtioiden tarpeen ratifioida YK:n yleissopimuksen lasten oikeuksista, Kansainvälisen työjärjestön ILO:n sopimukset lasten hyväksikäytöstä ja vuoden 1993 Haagin yleissopimuksen adoptiosta sekä velvollisuuden edistää lapsia koskevia erityisiä politiikkoja ja kieltää lasten käyttö armeijassa.

Södermanin puolesta avajaispuheenvuoron pitänyt Martínez Aragón korosti ihmisoikeuksien suojelun tärkeyttä oikeusasiamiehen työn perustana ja selvitti Euroopan unionin viimeaikaista työtä perusoikeuskirjan laatimiseksi.

RUOTSI

Eurooppa-päivä

Maria Engleson piti Eurooppa-päivänä (9. toukokuuta 2000) puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista opiskelijaryhmälle Karlstadin yliopistossa Ruotsissa. Puhe oli osa seminaaria "Rooman sopimuksesta nykyiseen Eurooppaan", jonka järjesti Carrefour Värmland. Engleson vastasi seminaarin jälkeen yleisön kysymyksiin Carrefourin esittelypisteessä kaupungin keskustassa.

Tukholma

Söderman vieraili 1. syyskuuta Euroopan parlamentin toimistossa Tukholmassa. Hän tapasi tiedotusvälineiden edustajia ja EU-asioista vastaavia järjestöjä sekä piti puheen roolistaan Euroopan kansalaisten auttajana. Söderman piti myöhemmin samana päivänä luennon EU:sta ja avoimuudesta Tukholman yliopiston ruotsalaiselle EU-lakiverkostolle.

ALANKOMAAT

EIPA-seminaari avoimuudesta ja oikeudesta tiedonsaantiin

Olivier Verheecke osallistui 29. toukokuuta seminaariin "Tehokas ja avoin hallinto sekä kansalaisten oikeudet tiedonsaantiin", jonka järjesti julkishallinnon Eurooppa-instituutti Maastrichtissa. Hän luennoi Euroopan oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suoritetuista tutkimuksista avoimuuden alalla sekä erityiskertomuksesta, joka seurasi hyvän hallintotavan säännöstöä koskevaa omasta aloitteesta suoritettua tutkimusta. Seminaarissa keskusteltiin yksityiskohtaisesti komission luonnoksesta asetukseksi kansalaisten oikeudesta tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Muita EU:n toimielinten puhujia olivat Euroopan komission pääsihteeristön edustaja Mary Preston, Euroopan parlamentin jäsen Astrid Thors ja Euroopan unionin neuvoston oikeudellisen yksikön edustaja Martin Bauer.

EIPA-seminaari eurooppalaisesta tiedotuksesta

Söderman piti puheen asiakirjojen julkisuudesta konferenssissa "Eurooppalaisen tiedonsaanti", joka järjestettiin Maastrichtissa 20.–21. marraskuuta 2000. Oikeusasiamiehen mukana oli Xavier Denoël.

Konferenssin järjestivät julkishallinnon Eurooppa-instituutti ja European Information Association. Päätaavoitteena oli esittää Euroopan komission uutta tiedotuspolitiikkaa koskeva yleiskatsaus ja luonnehtia tulevaisuudennäkymiä Santerin komission kaatumisen jälkeen. Konferenssin avasi European Information Associationin puheenjohtaja Ian Thomson. Siihen osallistuivat pääasiassa 21 Euroopan valtion tiedotussihteerit.

TANSKA

Jacob Söderman vieraili 14. syyskuuta yhdessä Maria Englesonin kanssa Euroopan parlamentin Kööpenhaminan tiedotustoimistossa. Jacob Söderman tapasi Tanskan parlamentin EU:n tiedotustoimiston edustajan Peter Juul Larsenin, Tanskan paikallisviranomaisten kansallisen yhdistyksen edustajat Hans Otto Jørgensenin, Britt Vongerin ja Thomas Alstrupin, Tanskan teollisuusyhdistyksen edustajan Anders Ladefogedin, Tanskan Euroopan komission edustuston edustajat Peter Stub Jørgensenin ja Peter Lindvald Nielsenin sekä Tanskan ulkomaanasioiden yhdistyksen edustajan Niels-Jørgen Nehringin. Jacob Söderman tapasi lehdistölounaalla Tanskan television ja Tanskan lehdistön toimittajia.

Söderman piti myöhemmin samana päivänä luennon Kööpenhaminan yliopistossa roolistaan Euroopan oikeusasiamiehenä ja viimeisimmistä kehitysvaiheista Euroopan unionissa avoimuuden, hyvän hallintotavan säännösten ja perusoikeuskirjan alalla. Luennon järjesti professori Hjalte Rasmussen, ja sille osallistui Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen entinen presidentti Ole Due.

Söderman tapasi 15. syyskuuta Kööpenhaminassa sijaitsevan Euroopan ympäristökeskuksen toimitusjohtajan Domingo Jiménez-Beltránin. Söderman piti sen jälkeen Euroopan ympäristökeskuksen henkilöstölle luennon, joka koski hyvän hallintotavan säännösten voimaantulon käytännön vaikutuksia. Keskus oli ottanut säännösten käyttöön oikeusasiamiehen säännösten hyväksymistä koskevaa suositusta noudattaen.

SVEITSI

Euroopan oikeusasiamies osallistui 27. lokakuuta konferenssiin “Euroopan arvot: EU:n tulevaisuudennäkymät Euroopassa”, jonka järjesti Zürichissä sijaitseva kansainvälinen lehdistöinstituutti. Söderman puhui istunnossa yhteisiä eurooppalaisia arvoja koskevan peruskirjan menettelysäännöstä. Toinen paneeliin osallistuja oli Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomari Marc Fischbach. Paneelia johti Helsingin Sanomien vastaava päätoimittaja Janne Virkkunen. Puheenvuorojen jälkeen heräsi vilkas keskustelu.

SAKSA

ERA-kongressi

Ida Palumbo ja Maria Madrid osallistuivat Trierissä 27.–28. lokakuuta *Europäische Rechtsakademien* vuotuisen kongressiin, jonka aiheena oli “Euroopan unionin perusoikeuskirja”. Konferenssissa käsiteltiin peruskirjan laillistamista perus- ja kansalaisoikeuksien osalta, peruskirjan laatimismenettelyä sekä sen sisältöä ja lainvoimaista luonnetta. Puhujia olivat muun muassa Saksan liittotasavallan oikeusministeriön valtiosihteeri Hansjörg Geiger, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen edustaja, tohtori Johann Callewaert, lordi Peter Goldsmith QC, joka on Yhdistyneen kuningaskunnan pääministerin edustaja perusoikeuskirjan valmistelukunnassa, Dublinin korkein oikeusviranomainen Michael McDowell, S.C., Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomari Leif Sevón, Euroopan parlamentin jäsen Ana Palacio ja Euroopan komission jäsen António Vitorino.

ETELÄ-AFRIKKA

IOI - konferenssi

Lokakuun 30. päivästä marraskuun 2. päivään Jacob Söderman osallistui Gerhard Grillin ja Xavier Denoëlin kanssa seitsemänten kansainvälisen oikeusasiamiesinstituutin (IOI) konferenssiin, joka pidettiin Durbanissa Etelä-Afrikassa. Konferenssin teemana oli “Balancing the exercise of governmental power and its accountability – The role of the Ombudsman”. Konferenssiin osallistui suuri joukko oikeusasiamiesinstituutioiden ja muiden vastaavien elinten edustajia kaikkialta maailmasta.

Kansainvälisen oikeusasiamiesinstituutin (IOI) johtokunnan jäsen Dean Gottehrer ja Söderman IOI:n konferenssissa Durbanissa Etelä-Afrikassa.

Konferenssin avasi Etelä-Afrikan oikeusasiamies (public protector) Selby Baqwa, jonka jälkeen Etelä-Afrikan tasavallan presidentti Thabo Mbeki ja kansainvälisen oikeusasiamiesinstituutin puheenjohtaja Brian Elwood pitivät kumpikin ohjelmapuheen.

Konferenssin ensimmäisenä päivänä keskusteltiin oikeusasiamiehen loukkaamattomuudesta otsikolla “The integrity of the Ombudsman – concept”. Euroopan oikeusasiamies piti tässä yhteydessä esitelmän “The effectiveness of the Ombudsman in the oversight of the administrative conduct of government”.

Konferenssin toisena päivänä käsiteltiin oikeusasiamiehen työtä ja työskentelymenetelmiä (“The work/methods of the Ombudsman”). Illaksi osanottajat oli kutsuttu Natalin yliopiston uuden ihmisoikeuksien ja oikeusasiamiestutkimuksen oppituolin vihkiäistilaisuuteen.

Kolmas päivä omistettiin keskusteluille oikeusasiamiehen työn vaikutuksista (“The impact of the work of the Ombudsman”). Konferenssin kohokohta oli Nelson Mandelan päätöspuhe.

Yksimielisesti hyväksytyssä päätöslauselmassa konferenssi painottaa, että kaikilla kansalaisilla on nykyisin perusuonteinen oikeus hyvään hallintoon.

6.3 MUUT TAPAHTUMAT

Jacob Söderman otti 13. tammikuuta vastaan Ruotsin valtiopäivien puhemiehen Birgitta Dahlin sekä Ruotsin valtiopäivien valtuuskunnan. Söderman esitteli oikeusasiamiehen työn viimeaikaisia vaiheita. Keskustelussa käsiteltiin myös muita kiinnostavia asioita.

Söderman antoi 26. tammikuuta haastattelun Liègeissä (Belgia) journalismia ja oikeustiedettä opiskelevalle Mark Deceukelierille.

Euroopan neuvoston ensimmäinen ihmisoikeuskomissaari Alvaro Gil Robles vieraili 11. helmikuuta Euroopan oikeusasiamiehen toimistossa. Espanjan entinen kansallinen

oikeusasiamies Gil Robles piti puheen Euroopan oikeusasiamiehelle ja hänen henkilöstölleen ihmisoikeuskomissaarin roolista ja valtuuksista.

Söderman piti 14. helmikuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista Strasbourgissa sijaitsevassa Euroopan demokraattisten opiskelijoiden 8. talviyliopistossa. Yleisönä oli noin 90 opiskelijaa noin 35 maasta. Södermanin mukana tilaisuudessa oli Grill hänen toimistostaan.

Norjan EU-valtuuskunnan neuvonantaja Jan Grevstad vieraili 15. helmikuuta oikeusasiamiehen luona keskustellakseen uusista menettelytapasäännöstöä koskevista ehdotuksista toimielinten avoimuuden alalla.

Gerhard Grill piti 16. helmikuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä Münchenissa sijaitsevan *Fremdspracheninstitutin* noin 40 opiskelijan ryhmälle.

Suomen oikeusministeriön valtiosihteeri Kirsti Rissanen vieraili 18. helmikuuta oikeusasiamiehen luona. Hänen mukanaan olivat ministeriön oikeudellinen neuvonantaja Esa Vesterbacka, kansainvälisten suhteiden yksikön päällikkö Anne Ekblom-Wörlung ja Euroopan neuvoston Suomen pysyvän edustuston varasuurlähettiläs Sofie Frommesberger.

Benita Broms osallistui 22. helmikuuta Kangaroo Group -ryhmän järjestämään päivällis-keskusteluun. Keskustelun aiheena oli EY:n perustamissopimuksen 226 artiklan mukainen rikkomusmenettely, ja keskustelussa otettiin esille tapausesimerkkejä. Pääpuhujia olivat Euroopan komission oikeudellisen yksikön pääjohtaja Jean-Louis Dewost, Euroopan parlamentin jäsen Ana Palacio Vallelersundi ja Advertising Information Companyn johtaja Lionel Stanbrook.

Söderman tapasi 24. helmikuuta Strasbourgissa Ruotsin oikeusministeriön edustajan Helena Jäderblomin esitelläkseen työtään ja keskustellakseen luonnoksesta asiakirjojen julkisuutta koskeviksi säännöiksi.

Söderman osallistui 29. helmikuuta Yhdistyneen kuningaskunnan kauppakamarin EU-komitean kokoukseen kauppakamarin pääsihteerin Valérie Echardin kutsusta. Kokouksessa käsiteltiin Euroopan oikeusasiamiehen tehtäviä ja velvollisuuksia, ja se järjestettiin Brysselissä sijaitsevassa Ruotsi-talossa.

Ian Harden vieraili 8. maaliskuuta Brysselissä sijaitsevassa Skotlannin johdon EU-toimistossa kertoakseen oikeusasiamiehen työstä ja järjestääkseen oikeusasiamiehen vierailun Skotlantiin. George Calder kertoi Hardenille toimiston roolista pyrittäessä lisäämään Skotlannin itsehallintoa perustuslaillisessa kehityksessä.

Olivier Verheecke luennoi 10. maaliskuuta Euroopan oikeusasiamiehen omasta aloitteesta suoritetuista tutkimuksista ja hyvän hallintotavan säännöstöstä EFTA:n valvontaviranomaisten 40 virkamiehelle.

Söderman puhui 13. maaliskuuta Strasbourgissa vierailevalle ruotsalaisten yhtiöiden edustajien ryhmälle. Esittelyn järjesti Ruotsin teollisuusjohtamisen instituutti, jonka jälkeen osallistujat esittivät kysymyksiä Södermanille.

Meksikon Euroopan unionin valtuuskunnan edustaja (*Misión de México ante la Unión Europea*) Francisco Oliguín-Urbe vieraili 24. maaliskuuta oikeusasiamiehen Brysselin toimistossa. Hän keskusteli Benita Bromsin ja Olivier Verheecken kanssa.

Gerhard Grill piti 27. maaliskuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä Münchenistä tulevalle noin 40 kansliakirjurin ryhmälle (Rechtsreferendare).

Grill piti 11. huhtikuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja tehtävistä Syracusen yliopiston (New York) noin 10 opiskelijan ryhmälle.

Grill piti 12. huhtikuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja tehtävistä International Kolping Society -yhdistyksen noin 60 jäsenenelle, jotka ovat kotoisin useista jäsenvaltioista ja jäsenvaltioiden ulkopuolisista valtioista. Heidän mukanaan oli International Kolping Society -yhdistyksen Eurooppa-asioiden vastuuhenkilö Salesny. Grill piti myöhemmin samana päivänä puheen *Politischer Jugendring Dresden* -järjestön noin 30 nuoren saksalaisen ryhmälle.

Indonesian oikeusasiamiehen toimiston edustaja Surachman vieraili 27. huhtikuuta oikeusasiamiehen Brysselin toimistossa. Hän keskusteli Benita Bromsin ja Vicky Kloppenburgin kanssa.

Ian Harden luennoi 11. toukokuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista suomalaisten tuomarien ja asianajajien ryhmälle Helsinki-instituutin järjestämän tutkimusvierailun aikana.

Jacob Söderman esitteli 17. toukokuuta Strasbourgissa rooliaan Euroopan oikeusasiamiehenä Ruotsin Norrbottenin alueen poliittiselle ryhmälle. Esittelyn jälkeen osallistujat esittivät kysymyksiä.

Södermanin luona vierailivat 18. toukokuuta Yhdistyneen kuningaskunnan suurlähettiläs Steven Wall sekä Peter Wilson.

Ian Harden ja Vicky Kloppenburg puhuivat 23. toukokuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista lounasseminaarissa, jonka järjesti Brysselissä sijaitseva asianajotoimisto *Linklaters & Alliance*.

Grill piti 16. kesäkuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja tehtävistä noin 45 kansalaisen ryhmälle entisen ministerin ja nykyisen CSU:n pääsihteerin Thomas Goppelin kutsusta. Ryhmää johti Baijerin valtionkanslian (*Bayerische Staatskanzlei*) edustaja Rainer Schwarzer.

Söderman piti 23. kesäkuuta puheen Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomareille ja virkamiehille Strasbourgissa. Selvitettyään Euroopan oikeusasiamiehen työtä hän esitteli näkemyksensä siitä, miten ehdotettu Euroopan unionin perusoikeuskirja voi edistää ihmisoikeuksia ja miten se voidaan liittää nykyisiin mekanismeihin, kuten Euroopan ihmisoikeussopimuksen järjestelmään.

Gerhard Grill luennoi 6. heinäkuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä kahdelle saksalaiselle ryhmälle. Ensimmäinen ryhmä oli Thomas Gossnerin johtama 20 opettajajarjoittelijan ryhmä Baijerista. Vierailun järjesti Münchenissä sijaitseva *Europäische Akademie Bayern*. Toinen ryhmä oli 37 frankenilaisen opettajan ja opettajajarjoittelijan ryhmä, jonka johtajana toimi Jürgen Fischer. Vierailun järjesti Münchenissä sijaitseva *Bayerische Staatskanzlei*.

Gerhard Grill luennoi 12. heinäkuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä Burghausenista (Saksa) tulevalle Aventinus-Gymnasiumin noin 40 opiskelijan ryhmälle, jonka mukana oli lehtori Johannes Keilholz, lehtori Stefan Angstl ja opetusharjoittelija Ruth Knoll. Vierailun järjesti Münchenissä sijaitseva *Europäische Akademie Bayern*.

Alessandro Del Bon luennoi 23. elokuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä Euroopan unionia käsittelevään seminaariin osallistuneen 15 saksalaisen ryhmälle. Seminaarin järjesti *Internationales Forum Burg Liebenzell*. Ryhmän mukana oli Gertrud Gandenberger.

Benita Broms piti 1. syyskuuta puheen Euroopan oikeusasiamiehen roolista noin 20 suomalaisen vierailijan ryhmälle Euroopan parlamentin jäsenen Ulpu Iivarin pyynnöstä.

Maria Engleson tapasi 15. syyskuuta EU:n Malmön tiedotustoimiston vastaavan Anna Åkerbergin. Toimisto on osa Euroopan komission tiedotusverkkoa.

Turkin Istanbulin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan professori Mehmet Semih Gemalmaz vieraili 18. syyskuuta Södermanin luona Brysselissä.

Gerhard Grill luennoi 2. lokakuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä Mittelfrankenin (Keski-Franken) noin 40 opettajan ryhmälle, jonka mukana oli Jürgen Fischer.

Söderman luennoi 10. lokakuuta Euroopan parlamentissa Brysselissä vieraileville espanjalaisten kansalaisjärjestöjen dokumentoijille. Heidän matkansa järjesti Euroopan parlamentin Madridin toimisto, ja valtuuskuntaa johtivat Euroopan parlamentin edustajat Angeles Ferreras ja Juan Rodríguez sekä Euroopan komission edustaja Cristina Fernández.

Vicky Kloppenburg selvitti 11. lokakuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolia ja saavutuksia *Politischer Jugendring Dresden* -järjestön 40 opiskelijan ryhmälle.

Jacob Söderman ja Maria Engleson tapasivat 13. lokakuuta Strasbourgissa Jessica Lundahlin, joka työskentelee Ruotsin oikeusministeriön Euroopan unionin asioiden jaostossa.

Söderman piti 17. lokakuuta luennon "Eurooppa: toimielimet ja kansainvälistyminen" Alankomaissa sijaitsevan Nijmegenin katolisen yliopiston 46 opiskelijan ryhmälle, jonka mukana oli professori A. De Vaal ja professori A.J.M. Van Vleuten.

Söderman luennoi 18. lokakuuta 26 suomalaiselle lukiolaiselle. Olarin lukion (Etelä-Suomi) opiskelijat vierailivat opettajiensa Sari Halavaaran ja Juha-Pekka Lehtosen johdolla Euroopan parlamentissa "Euroscola"-ohjelman kehyksessä.

Jacob Söderman luennoi 19. lokakuuta Euroopan oikeusasiamiehen roolista ja työstä Alaksin osavaltio parlamentin laki- ja perustuslakiasioiden valiokunnan jäsenille. Valiokunnan puheenjohtaja Albert Heinemann kertoi Euroopan oikeusasiamiehelle ongelmista, joita he ovat kohdanneet vetoamusten käsittelyssä parlamentissa, jossa ei ole vetoamusvaliokuntaa. Keskustelussa käsiteltiin mahdollisuutta perustaa tällainen valiokunta tai alueellisen oikeusasiamiehen virka.

Euroopan sosiaalialan kansalaisjärjestöjen foorumin puheenjohtaja Giampiero Alhadeff vieraili 26. lokakuuta Södermanin luona. Alhadeff ja oikeusasiamies keskustelivat kansalaisjärjestöjen tilanteesta.

Hallinto- ja talousosaston johtaja João Sant'Anna kutsuttiin 10. marraskuuta pitämään puhe Euroopan oikeusasiamiehestä CLAE:n ("*Comité de liaison des associations d'étrangers à Luxembourg*") tiloissa. Sant'Anna puhui Euroopan oikeusasiamiehen viran perustamisesta sekä hänen toimivallastaan ja tärkeimmistä saavutuksistaan. Konferenssi oli osa yhteisön toimielinten roolia koskevaa tiedotuskampanjaa, jonka järjesti luxemburgilainen yhdistys "Amigos do 25 de Abril".

Söderman kutsui 28. marraskuuta Indonesian valtuuskunnan Strasbourgiin. Valtuuskuntaan kuuluivat kansallinen pääoikeusasiamies Sujata, kansallinen oikeusasiamies Soerahman ja oikeusministeriön ihmisoikeuksista vastaava virkamies Sudirman. Valtuuskunta tapasi ihmisoikeustuomioistuimeen tehdyn vierailun jälkeen Euroopan oikeusasiamiehen. Keskustelussa käsiteltiin äskettäin perustettua Indonesian oikeusasiamiesinstituutiota.

Olivier Verheecke esitteli 29. marraskuuta Brysselissä Euroopan oikeusasiamiehen roolia ja tehtäviä Groningenin (Alankomaat) Hanzehogeschoolin 30 opiskelijan ryhmälle.

Söderman kutsuttiin 1. joulukuuta lounastapaamiseen Kanadan tietosuojavaltuutetun George Radwanskin kanssa. Lounastapaamisen isäntänä toimi Kanadan Euroopan unionin suurlähettiläs James Bartleman, ja siihen osallistui myös Belgian tietosuojavaltuutettu

Paul Thomas sekä Belgian tietosuojavaltuutetun oikeudellinen neuvonantaja Anne-Christine Lacoste.

Kanadan Ontarion Queensin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan professori Alasdair Roberts vieraili 11. joulukuuta oikeusasiamiehen luona. Professori Roberts, joka on tiedonvälityksen vapautta koskevan lainsäädännön tutkimuksen asiantuntija, tapasi Södermanin Strasbourgissa Euroopan parlamentin istunnon aikana.

Söderman tapasi 13. joulukuuta Euroopan neuvoston ulkosuhteiden ja -tapahtumien yksikön edustajan Jeroen Schokkenbroekin. He keskustelivat kumpakaan toimielintä kiinnostavista asioista, kuten kansainvälisten tapahtumien synkronisoinnista.

6.4 SUHTEET TIEDOTUSVÄLI- NEISIIN

Euroopan oikeusasiamies luennoi 11. tammikuuta Suomen vierailunsa aikana Euroopan journalistiliitolle (AEJ, Association of European Journalists). Helsingissä sijaitseva yhdistys on jaettu kansallisiin jaostoihin, ja siinä on noin 1600 jäsentä.

Süddeutsche Zeitung -lehden toimittaja Cornelia Bolesch ja useiden saksalaisten sanomalehtien avustajana toimiva tohtori Willy Teichert haastattelivat Södermania 17. tammikuuta.

Söderman antoi 19. tammikuuta haastattelun suomalaisen *Helsingin Sanomat* -päivälehden toimittajalle Jouni Mölsälle.

Suomen yleisradion kirjeenvaihtaja Åsa Nylund haastatteli Södermania 27. tammikuuta.

Saksalaisen *Saarländischer Rundfunk* -radion toimittaja Stephan Deppen ja suomalaisen *Nya Åland* -lehden toimittaja Harriet Tuominen haastattelivat Södermania 28. tammikuuta.

Söderman antoi 16. maaliskuuta haastattelun BBC:n *Europe Today* -radio-ohjelmaa varten. Häntä haastatteli myös Suomen yleisradion toimittaja Matti Laitinen.

Söderman antoi 17. maaliskuuta puhelinhaastattelun Suomen yleisradion toimittajalle Åsa Nylundille.

Ian Harden ja Maria Engleson tapasivat 23. maaliskuuta pohjoismaisten toimittajien ryhmän Strasbourgissa. Toimittajat olivat Tanskasta, Suomesta, Norjasta ja Ruotsista. Harden esitteli lyhyesti oikeusasiamiehen työtä, minkä jälkeen toimittajat esittivät kysymyksiä. Useimmat kysymykset koskivat oikeusasiamiehen roolia Euroopan unionin perusoikeuskirjan laatimisessa.

Söderman antoi 27. maaliskuuta haastattelun suomalaisen *Optio*-lehden toimittajalle Heikki Haapavaaralle.

Euroopan oikeusasiamies luennoi 31. maaliskuuta Pariisissa Suomen paikallislehtien toimittajien yhdistykselle, joka oli opintomatalla Ranskassa.

Ruotsalaisen *Journalist*-lehden toimittaja Eva Hedlund haastatteli Södermania 3. huhtikuuta.

Euroopan oikeusasiamies piti 12. huhtikuuta Strasbourgissa lehdistötilaisuuden, jonka aiheena oli EU:n toimielinten, elinten ja virastojen hyvän hallintotavan säännösten hyväksyminen. Lehdistötilaisuuteen osallistui yli 30 toimittajaa.

Italialaisen *Il Messaggero* -sanomalehden toimittaja Paolo Cacace haastatteli Södermania samana päivänä.

Brysselissä järjestettiin 17. huhtikuuta Euroopan oikeusasiamiehen vuoden 1999 vuosikertomuksen Euroopan parlamentin vetoisuusvaliokunnalle esittelyn yhteydessä lehdistö-

tilaisuus vuosikertomuksen esittelemiseksi suomalaisille toimittajille. Lehdistötilaisuuteen osallistuivat *Helsingin Sanomien* toimittaja Jouni Mölsä, *Turun Sanomien* toimittaja Maija Lapola, Suomen yleisradion toimittaja Åsa Nylund ja STT:n toimittaja Marko Ruonala.

Lehdistötilaisuuden jälkeen järjestettiin lehdistölounas, jonka yhteydessä Söderman esitelti vuoden 1999 vuosikertomuksensa seuraaville toimittajille: *European Voice* -lehden (EU) toimittaja Gareth Harding, *Wall Street Journal Europe* -lehden (EU) toimittaja Bret Stephens, *Irish Independent* -lehden (Irlanti) toimittaja Conor Sweeney, *Tageblatt*-lehden (Luxembourg) toimittaja Marisandra Ozolins, *Kleine Zeitung* -lehden (Itävalta) toimittaja Michael Jungwirth, *Svenska Dagbladet* -lehden (Ruotsi) toimittaja Rolf Gustavsson, *Aftonbladet*-lehden (Ruotsi) toimittaja Emily von Sydow, Ruotsin radion toimittaja Willy Silberstein, *Economist*-lehden (Yhdistyneet kuningaskunnat) toimittaja Robert Cottrell ja *the Daily Telegraph* -lehden (Yhdistyneet kuningaskunnat) toimittaja Ambrose Evans-Pritchard.

Radio France Alsacen toimittaja haastatteli Ben Hagardia 7. toukokuuta avoimien ovien päivän yhteydessä.

Suomen Kuvalehti -viikkolehden toimittaja Jarkko Vesikansa haastatteli Euroopan oikeusasiamiestä 17. toukokuuta.

Italian yleisradioyhtiön *RAI*:n toimittaja Bellabarba haastatteli Euroopan oikeusasiamiestä 18. toukokuuta.

José Martínez Aragón osallistui 24. toukokuuta Euroopan kansalaisten oikeuksia käsittelevään suoraan radiokeskusteluun, jonka lähetti Barcelonassa sijaitseva *COM Radio*. Keskustelua johti Brysselistä Euroopan parlamentin entinen varapuhemies Antoni Gutiérrez, ja siihen osallistuivat Euroopan parlamentin vetoamusvaliokunnan espanjalaiset jäsenet Ana Palacio Vallelersundi, Maruja Sornosa ja Laura González.

Toimittaja Staffan Dahllof haastatteli Södermania 8. kesäkuuta puhelimitse ruotsalaisen *Statstjänstemannaförbundet*-ammattiyhdistyksen julkaisemaa lehtistä varten. Dahllof kirjoittaa artikkeleita myös ruotsalaiseen *Göteborgs-Posten* -päivälehteen, tanskalaiseen *Det ny Notat* -viikkolehteen ja *Journalisten*-lehteen (ruotsalaisen ammattiyhdistyksen julkaisema viikkolehti).

Toimittaja Erik Rydberg haastatteli Södermania 9. kesäkuuta belgialaista *Le Matin* -sanomalehteä varten.

Ranskan diplomaattitoimittajien yhdistyksessä työskentelevä Laurent Bigot haastatteli Södermania 14. kesäkuuta ranskalaista *Le Point* -lehteä varten.

Söderman antoi 14. kesäkuuta haastattelun myös *BBC World Televisionin* toimittajalle Jane Luscombelle.

Myöhemmin samana päivänä *Tech Arts Median* (Dublinissa sijaitsevan *Midas Productionsin* tytäryhtiö) toimittaja Dara McCluskey kuvasi Södermania CD-Rom-levyn tuottamiseksi Irlannin lukiolaisille. Hankkeesta vastaa Irlannin *The Communicating Europe Initiative Taskforce* Irlannin ulkoministeriön alaisuudessa.

Tanskan yleisradio (DR-TV) haastatteli Södermania 15. kesäkuuta Strasbourgissa. DR-TV on ollut mukana tuottamassa EU:ta käsittelevien dokumenttiohjelmien sarjaa. 3 tunnin mittainen lähetys esitetään kaikkialla Euroopassa syksyn kuluessa. DR-TV keskittyi erityisesti komission maksuviivästyksiin, komission ehdotukseen yleisön oikeudesta tutustua asiakirjoihin ja uudistusprosessiin.

Mathias Jonsson haastatteli Södermania 27. kesäkuuta ahvenanmaalaista "Ålands Tidning"-lehteä varten.

Saksalaisen *Stern*-lehden toimittaja Hans-Martin Tilliack ja Euroopan parlamentin *News from Europe* -lehden tanskalaisen version toimittaja Peer Skipper haastattelivat Södermania 4. heinäkuuta.

Söderman osallistui 5. heinäkuuta Euroopan parlamentin vetoomusvaliokunnan järjestämään lehdistötilaisuuteen vuoden 1999 vuosikertomuksen esittelyn yhteydessä.

Radio Netherlands International -radion Latinalaisen Amerikan yksikön espanjankielinen kirjeenvaihtaja Víctor Canales haastatteli Södermania 5. heinäkuuta. Canales kirjoittaa myös kuukausittain ilmestyvää kolumnia nimeltä *En vivo desde del hemisiciclo* yli 20 espanjalaiselle kansalliselle ja alueelliselle radioasemalle.

Norjalaisen päivittäin ilmestyvän liike-elämän *Dagens Næringsliv* -lehden toimittaja Torgeir Anda haastatteli Södermania 7. heinäkuuta.

Japanilaisen *Yomiuri Shimbun* -päivälehden Brysselin kirjeenvaihtaja Mina Mitsui haastatteli Södermania 19. heinäkuuta. Päivittäinen julkaisu sai alkunsa japanilaisten kansalaisjärjestöjen ponnisteluista oikeusasiamiesinstituution perustamiseksi Japaniin.

Ruotsin radion toimittaja Anna Voros haastatteli Södermania 8. syyskuuta. Haastattelu toimi perustana Euroopan oikeusasiamiehen roolin ja erilaisten toimien selvittämiseksi ruotsalaisessa *The EU in Easy Swedish* -julkaisussa.

Alankomaalaisen *Volkskrant*-sanomalehden toimittaja Bogerts haastatteli Södermania 19. syyskuuta.

Saksalaisen *DM-Magazin* -julkaisun toimittaja Annegret Loges haastatteli Södermania 10. lokakuuta.

Suomalaisen *ET-lehden* toimittaja Marja-Liisa Husso haastatteli Södermania 12. lokakuuta.

Puolan televisio (Polish Community Aerial Television) haastatteli Södermania 16. lokakuuta. TV-ryhmää johti toimittaja Grazyna Mikolajcyk. Euroopan oikeusasiamiehen haastattelu liittyi ohjelmiin, joiden tarkoituksena on esitellä Euroopan unionin toimielimiä ja niiden toimia puolalaiselle yleisölle.

Söderman antoi 17. marraskuuta puhelinhaastattelun Barcelonan Radio 4:n toimittajalle Monserrat Minovalle.

Söderman antoi 22. marraskuuta puhelinhaastattelun *EU Observatory* -lehden toimittajalle Marie-Louise Mollerille. Haastattelussa käsiteltiin pääasiassa palvelukseenottomenettelyjen ikärajoja.

Söderman antoi 13. joulukuuta haastattelun Vallonian alueen ministeriön julkaiseman *Dialogue*-lehden toimittajalle Caroline Moninille.

A TILASTOTIETOJA OIKEUSASIAMIEHEN TYÖSTÄ 1.1.2000–31.12.2000

1 VUODEN 2000 AIKANA TUTKITUT TAPAUKSET

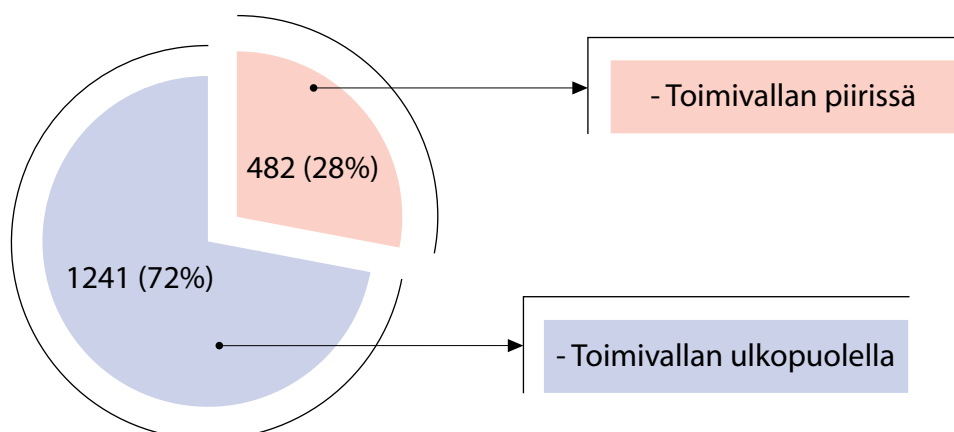
1.1 TAPAUSTEN KOKONAISMÄÄRÄ VUONNA 2000 2017

	- kantelut ja tutkimukset, joita ei ollut päätetty 31.12.99	284 ¹
	- vuonna 2000 saapuneet kantelut	1732
	- tutkimukset oikeusasiamiehen omasta aloitteesta	1

1.2 TUTKITTAVAKSI OTTAMISTA KOSKEVA KÄSITTELY SAATU LOPPUUN 95%

1.3 KANTELUJEN LUOKITTELU

1.3.1 Oikeusasiamiehen toimivallan mukaan

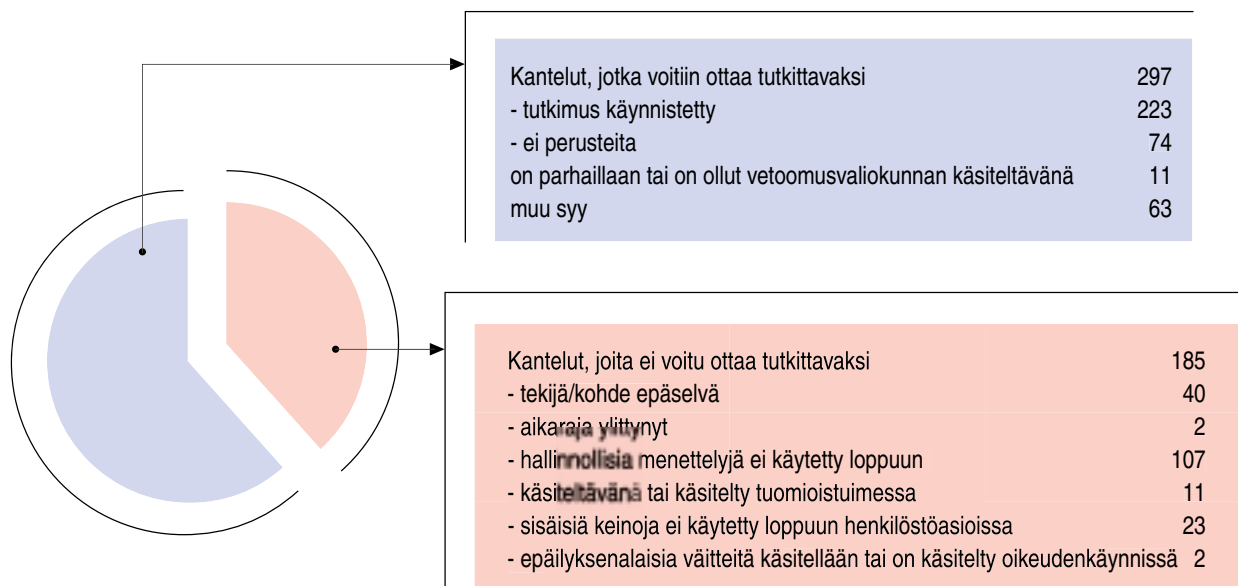
¹

Joista 6 oikeusasiamiehen omia aloitteita ja 186 tutkittavaksi otettuja kanteluita.

1.3.2 Toimivallan ulkopuolelle jäännin syy

- kantelijalla ei ole kantelu-oikeutta	12
- kantelu ei kohdistu yhteisön toimielimeen tai laitokseen	1141
- kantelu ei koske hallinnollista epäkohtaa	90
- Euroopan yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toimineet lainkäyttöeliminä	1

1.3.3 Toimivallan piiriin kuuluvien kantelujen erittely

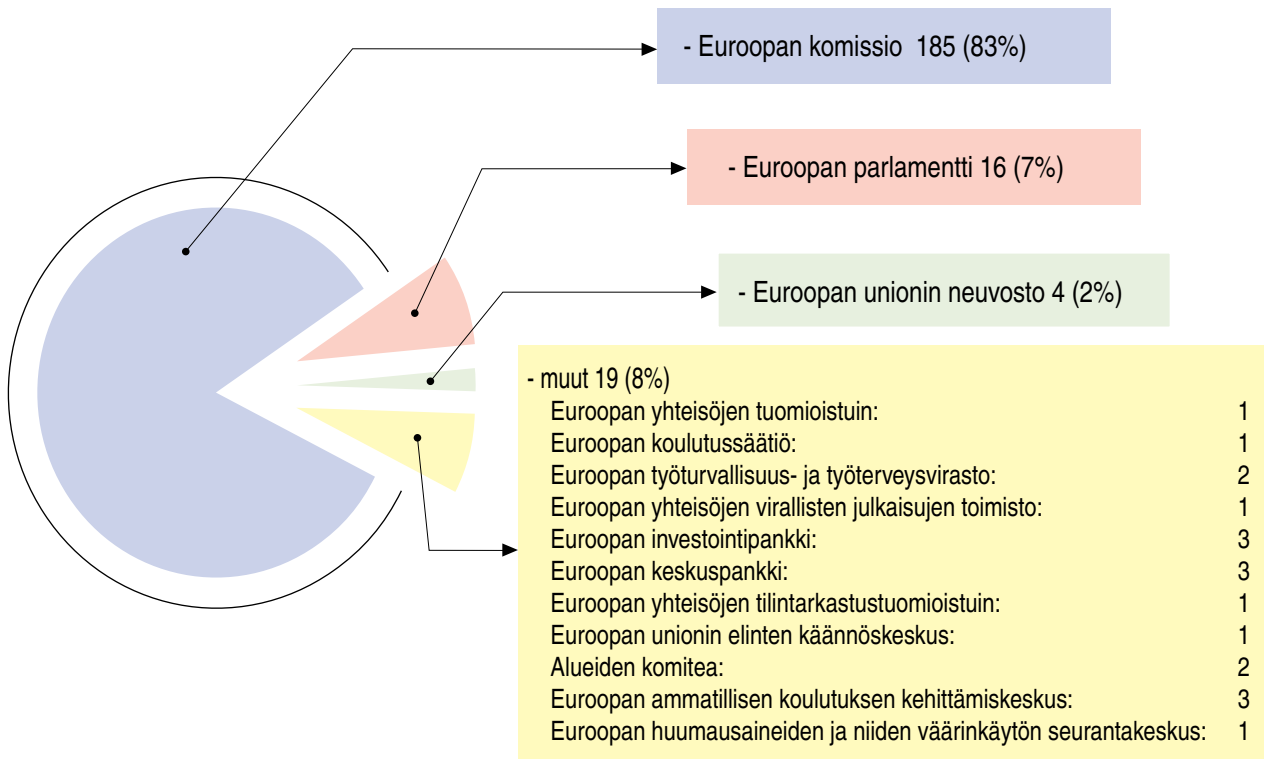

2 VUONNA 2000 KÄYNNISTETYT TUTKIMUKSET

224

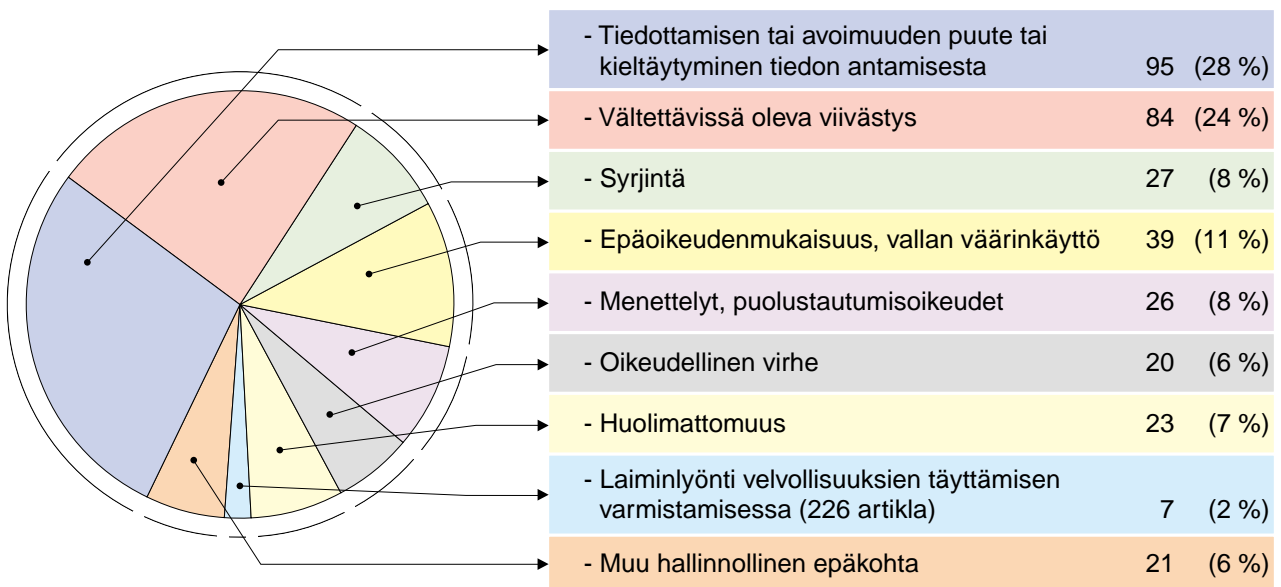
(223 tutkittavaksi otettua kantelua ja yksi oikeusasiamiehen oma aloite)

2.1 TOIMIELIMET JA LAITOKSET TUTKIMUSTEN KOHTEENA²

2.2 VÄITETYN HALLINNOLLISEN EPÄKOHDAN TYYPPI

(Joissakin kanteluissa voidaan mainita 2 hallinnollista epäkohtaa)

2

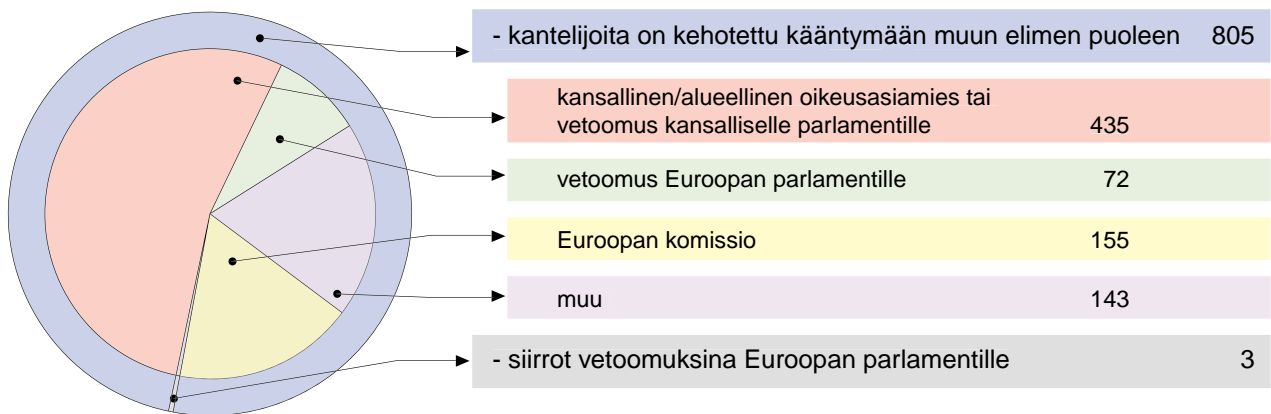
Jotkin tapaukset koskevat kahta tai useampaa toimielintä tai laitosta.

3 PÄÄTÖKSET LOPETTAA KANTELUN KÄSITTELY TAI PÄÄTTÄÄ TUTKIMUS

1737

3.1 TOIMIVALLAN ULKOPUOLELLE JÄÄNEET KANTELUT

1241

3.2 TOIMIVALLAN PIIRIIN KUULUVAT KANTELUT, JOITA EI VOITU OTTAA TUTKITTAVAKSI

185

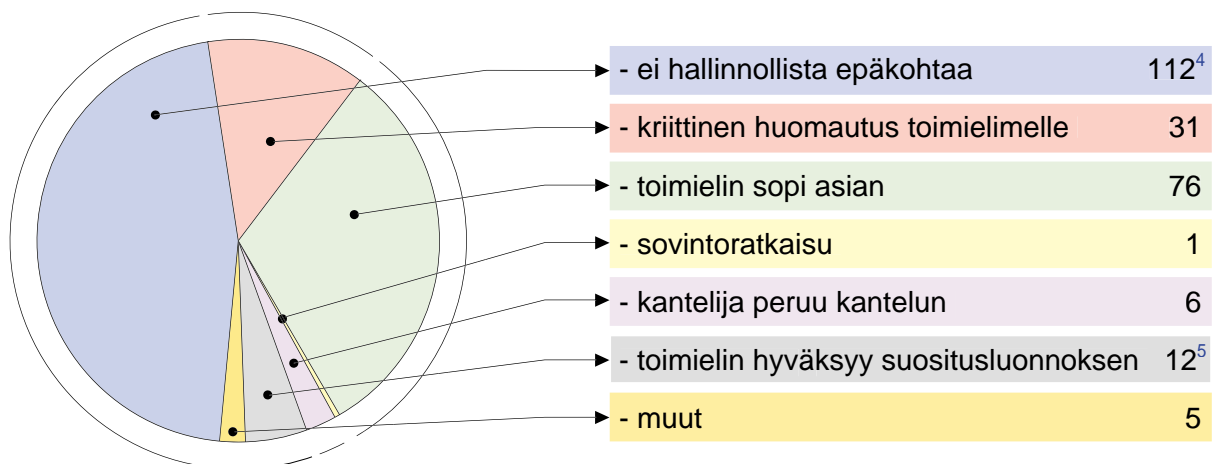
3.3 KANTELUT KUULUIVAT TOIMIVALTAAN JA NE OLISI VOITU OTTAA TUTKITTAVAKSI, MUTTA TUTKIMUSTEN ALOITTAMISELLE EI OLLUT PERUSTEITA

74

3.4 ITUTKIMUKSET PÄÄTTYIVÄT PERUSTELTUUN PÄÄTÖKSEEN

237³

(Tutkimus voi päättyä yhdestä tai useammasta seuraavista syistä)

³ Näistä 4 oikeusasiamiehen omasta aloitteesta.

⁴ Näistä 3 oikeusasiamiehen omasta aloitteesta

⁵ Näistä 1 oikeusasiamiehen omasta aloitteesta..

4 VUONNA 2000 ESITETYT SUOSITUSLUONNOKSET JA ERITYISKERTOMUKSET EUROOPAN PARLAMENTILLE

- tutkimukset, joiden perusteella löydettiin hallinnollisia epäkohtia ja annettiin suositusluonnoksia	13
- erityiskertomuksen esittäminen Euroopan parlamentille	2

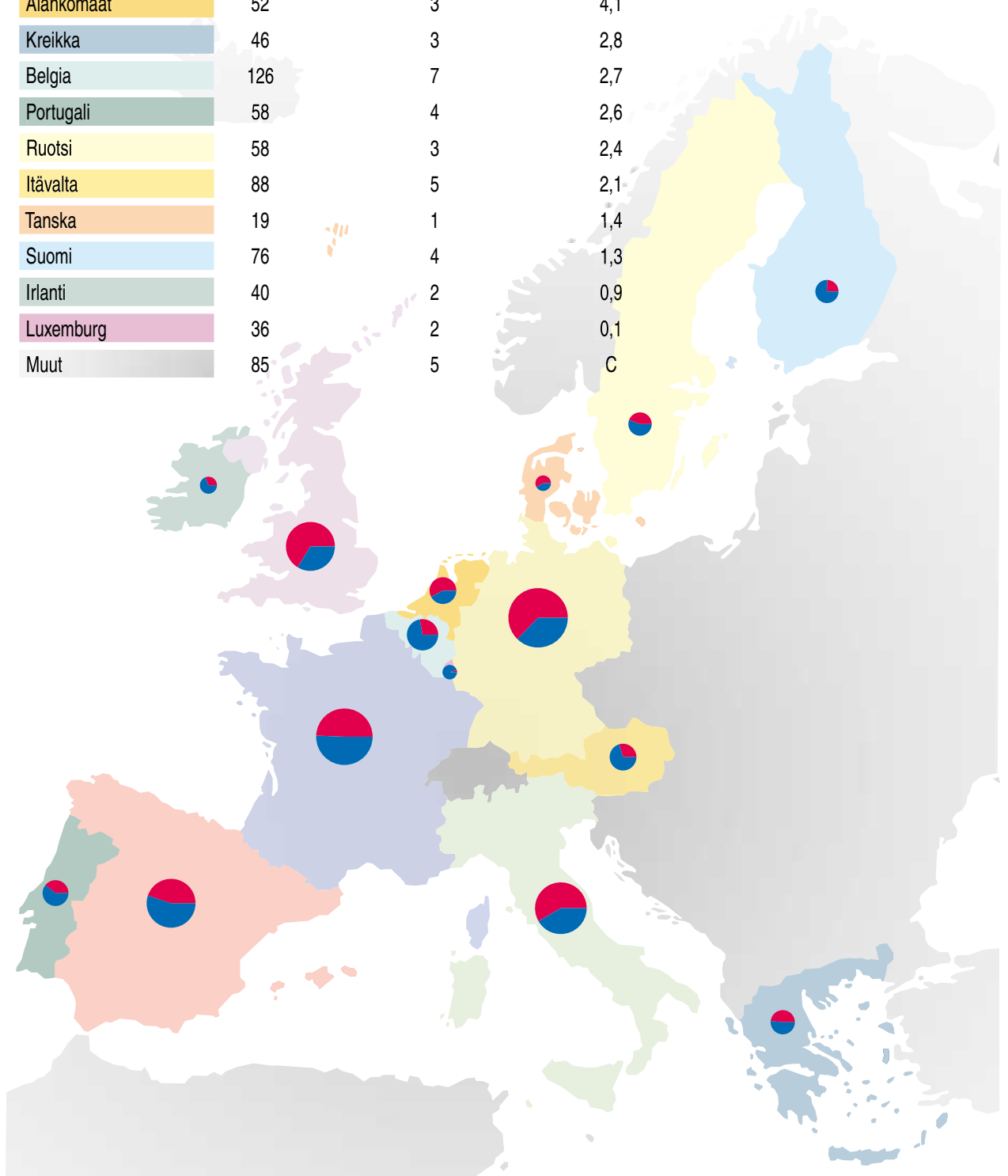
5 VUONNA 2000 REKISTERÖITYJEN KANTELUIJEN ALKUPERÄ

5.1 KANTELUIJEN LÄHDES

- lähetetty suoraan Euroopan oikeusasiamiehelle	1729
yksityiset kansalaiset	1539
yrietykset	76
yhdistykset	114
- Euroopan parlamentin jäsenen välityksellä	2
- Euroopan oikeusasiamiehelle siirretty vetoamus	1

5.2 KANTELUIJEN JAKAUTUMINEN MAITTAIN

Maa	Kantelujen määrä	 Osuus kanteluista %	 Osuus EU:n väestöstä %
Saksa	213	13	21,9
Yhdistynyt kuningaskunta	141	8	15,7
Ranska	279	16	15,6
Italia	193	11	15,4
Espanja	222	13	10,6
Alankomaat	52	3	4,1
Kreikka	46	3	2,8
Belgia	126	7	2,7
Portugali	58	4	2,6
Ruotsi	58	3	2,4
Itävalta	88	5	2,1
Tanska	19	1	1,4
Suomi	76	4	1,3
Irlanti	40	2	0,9
Luxemburg	36	2	0,1
Muut	85	5	C

B OIKEUSASIAMIEHEN TALOUSARVIO

Itsenäinen talousarvio

Euroopan oikeusasiamiehen ohjesäännössä määrätään oikeusasiamiehen talousarvion lisäämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion pääluokan 1 (Euroopan parlamentti) liitteeksi.

Neuvosto hyväksyi joulukuussa 1999 ehdotuksen, jonka mukaan oikeusasiamiehen talousarvion tulisi olla itsenäinen, ja teki tarvittavan muutoksen varainhoitoasetukseen⁶. Muutos tuli voimaan 1. tammikuuta 2000. Oikeusasiamiehen talousarvio on Euroopan unionin talousarviossa nykyisin itsenäinen pääluokka (pääluokka VIII).

Euroopan oikeusasiamies käynnisti varainhoitoasetuksen muutoksen johdosta ohjesääntönsä vanhentuneiden artiklojen tarkistamismenettelyn.

Talousarvion rakenne

Oikeusasiamiehen talousarvio on jaettu kolmeen osastoon. Palkat, korvaukset ja muut henkilöstöön liittyvät kustannukset sisältyvät talousarvion osastoon 1, joka sisältää myös oikeusasiamiehen ja hänen henkilöstönsä matkakustannukset. Talousarvion osasto 2 kattaa kiinteistöt, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot. Osastossa 3 on vain yksi luku, josta maksetaan kansainvälisten oikeusasiamiesjärjestöjen jäsenmaksut.

Yhteistyö Euroopan parlamentin kanssa

Hallinnollisen ja teknisen henkilöstön tarpeettoman päällekkäisyyden välttämiseksi Euroopan parlamentti huolehtii monista oikeusasiamiehen palveluista tai ne järjestetään parlamentin välityksellä. Oikeusasiamies käyttää jossakin määrin parlamentin palveluja muun muassa seuraavilla aloilla:

- henkilöstö, mukaan luettuna sopimukset, palkat, korvaukset ja sosiaaliturva
- varainhoidon valvonta ja kirjanpito
- talousarvion osaston 1 valmistelu ja täytäntöönpano
- kääntäminen, tulkkaus ja painatus
- turvallisuus
- tietotekniikka, televiestintä ja postin käsittely.

Euroopan oikeusasiamiehen ja Euroopan parlamentin välisestä yhteistyöstä arvioidaan koituvan 5,5 virkaa vastaava tehokkuussäästö yhteisön talousarvioon.

Tapauksissa, joissa nämä palvelut aiheuttavat suoranaisia lisäkuluja parlamentille, niistä laskutetaan ja maksu suoritetaan yhteystilin kautta. Toimistotilojen käyttö ja käännöspalvelut ovat suurimmat tällä tavalla käsitellyt erät.

Vuoden 2000 talousarvioon sisällytettiin kertaluontoinen korvaus Euroopan parlamentin sellaisen kustannusten kattamiseksi, jotka koostuvat pelkästään henkilökunnan käyttämästä ajasta. Näitä ovat esimerkiksi työsopimusten, palkkojen ja korvausten hallinnointi sekä monet tietotekniset palvelut.

Euroopan parlamentin ja Euroopan oikeusasiamiehen välinen yhteistyö aloitettiin 22. syyskuuta 1995 päivätyllä puitesopimuksella. Sitä täydennettiin hallinnollista yhteistyötä sekä budjetti- ja rahoitusyhteistyötä koskevilla sopimuksilla, jotka allekirjoitettiin 12. lokakuuta 1995. Sopimusten oli määrä päättyä vuonna 1994 valitun parlamentin toimikauden lopussa.

Heinäkuussa 1999 oikeusasiamies ja Euroopan parlamentin puhemies allekirjoittivat sopimuksen, jolla alkuperäisiä yhteistyösopimuksia jatkettiin vuoden 1999 loppuun.

⁶ Neuvoston asetus N:o 2673/1999, 13. joulukuuta 1999, EYVL L 326, s. 1.

Joulukuussa 1999 oikeusasiamies ja Euroopan parlamentin puhemies allekirjoittivat sopimuksen, jonka perusteella yhteistyösopimukset uusittiin muutettuina vuodelle 2000 ja uusitaan sen jälkeen automaattisesti.

Vuoden 2000 talousarvio

Oikeusasiamies esitti vuonna 1999 toimiston uudelleenjärjestelyä koskevan toimintasuunnitelman. Siihen sisältyi myös oikeudellisen ja hallinnollisen työn eriyttäminen luomalla erilliset osastot. Vuoden 2000 talousarviossa vapautettiin tarvittavat varat uuden A3 -palkkaluokan virkamiehen palvelukseenottamiseksi, mikä mahdollisti tämän uuden rakenteen käyttöönoton. Oikeusasiamiehen henkilöstötaulukossa oli yhteensä 24 virkaa.

Vuonna 2000 alettiin toteuttaa toimintasuunnitelmaa henkilöstötaulukon määräaikaisten virkojen muuttamiseksi pysyviksi. Yksi A3-palkkaluokan virka, yksi A5-palkkaluokan virka, yksi A7-palkkaluokan virka, yksi B5-palkkaluokan virka ja yksi C2-palkkaluokan virka muutettiin määräaikaisesta pysyväksi.

Oikeusasiamiehen vuoden 2000 talousarvion käytettävissä olevat kokonaismäärärahat olivat 3 914 584 euroa. Osaston 1 (toimielimessä työskentelevään henkilöstöön liittyvät kustannukset) osuus oli 2 878 797 euroa, osaston 2 (kiinteistöt, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot) osuus oli 824 000 euroa ja osaston 3 (toimielimen erityistoiminnoista johtuvat menot) osuus oli 2 000 euroa. Varauksiin kirjattiin 209 787 euroa (osasto 10).

Seuraavassa taulukossa on esitetty vuoden 2000 todelliset kulut sidottuina määrärahoina.

Osasto 1	2 643 429 euroa
Osasto 2	584 017 euroa
Osasto 3	1 543 euroa
Yhteensä	3 228 989 euroa

Tulot koostuvat lähinnä oikeusasiamiehen ja hänen henkilöstönsä palkoista tehdyistä vähennyksistä. Saadut kokonaistulot olivat saatujen maksujen perusteella 330.844 euroa vuonna 2000.

Vuoden 2001 talousarvio

Vuonna 2000 valmisteltu vuoden 2001 talousarvio mahdollistaa henkilöstön määrän nostamisen 26 henkilöön, mikä merkitsee kahden viran lisäämistä vuoden 2000 henkilöstötaulukkoon.

Vuoden 2001 kokonaismäärärahat ovat 3 902 316 euroa. Osaston 1 (toimielimessä työskentelevään henkilöstöön liittyvät kustannukset) osuus on 3 011 390 euroa, osaston 2 (kiinteistöt, tarvikkeet ja sekalaiset käyttömenot) osuus on 887 926 euroa ja osaston 3 (toimielimen erityistoiminnoista johtuvat menot) osuus on 3 000 euroa.

Vuoden 2001 talousarviossa kokonaistuloiksi on budjetoitu 385 897 euroa.

C HENKILÖSTÖ

EUROOPAN OIKEUSASIAMIES

JACOB SÖDERMAN

EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN SIHTEERISTÖ

STRASBOURG

OIKEUDELLINEN OSASTO

Ian HARDEN

*Oikeudellisen osaston johtaja
(Oikeusasiamiehen sihteeristön johtava hallintovirkamies 31.12.1999 asti)
Puh. +33 3 88 17 2384*

José Martínez ARAGÓN

*Hallinto- ja talousosaston johtaja
(1.1.2000–30.4.2000)
Oikeudellinen pääneuvonantaja
(1.5.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2401*

Gerhard GRILL

*Oikeudellinen pääneuvonantaja
Puh. +33 3 88 17 2423*

Ida PALUMBO

*Lakimies
Puh. +33 3 88 17 2385*

Alessandro DEL BON

*Lakimies
Puh. +33 3 88 17 2382*

Maria ENGLESON

*Lakimies
Ylimääräinen lakimies (29.2.2000 asti)
Määräaikainen toimihenkilö (1.3.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2402*

Peter BONNOR

*Lakimies
Ylimääräinen lakimies (1.10.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2384*

Murielle RICHARDSON

*Oikeudellisen osaston johtajan avustaja
Puh. +33 3 88 17 2388*

Isabelle FOUCAUD

*Sihteeri
Puh. +33 3 88 17 2391*

Isabelle LECESTRE

*Sihteeri
Puh. +33 3 88 17 2413*

Conor DELANEY

Harjoittelija (31.1.2000 asti)

Raquel IZQUIERDO

Harjoittelija (1.1.2000–30.6.2000)

Helene THYBO

Harjoittelija (1.2.2000–31.7.2000)

Hans CRAEN

*Harjoittelija (15.9.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2542*

Mette LIND THOMSEN

*Harjoittelija (9.10.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2543*

HALLINTO- JA TALOUSOSASTO

João SANT'ANNA

Hallinto- ja talousosaston johtaja
(Euroopan parlamentin virkamies, joka on työskennellyt oikeusasiamiehen toimistossa 1.5.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 5346

Ben HAGARD

Internet-vastaava
Puh. +33 3 88 17 2424

Xavier DENOËL

Hallintovirkamies
Määräaikainen toimihenkilö (29.2.2000 asti)
Ylimääräinen toimihenkilö (1.3.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2541

Nathalie CHRISTMANN

Hallintoavustaja
Puh. +33 3 88 17 2394

Alexandros KAMANIS

Talousavustaja
Puh. +33 3 88 17 2403

Marie-Claire JORGE

Tietotekniikkavastaava
(Määräaikainen toimihenkilö 1.6.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2540

Juan Manuel MALLEA

Oikeusasiamiehen avustaja
(Määräaikainen toimihenkilö 1.1.2000 alkaen)
Puh. +33 3 88 17 2301

Marie-Andrée SCHWOOB

Sihteeri
Määräaikainen toimihenkilö (31.5.2000 asti)

Félicia VOLTZENLOGEL

Sihteeri
Puh. +33 3 88 17 2422

Isgouhi KRIKORIAN

Sihteeri
(Oikeusasiamiehen toimistoon 16.7.2000 siirretty virkamies)
Puh. +33 3 88 17 2393

Charles MEBS

Vahtimestari
Puh. +33 3 88 17 7093

Oikeusasiamies ja Strasbourgissa toimiva henkilöstö.

*BRYSSEL***Benita BROMS**

*Brysselin toimiston päällikkö
Oikeudellinen pääneuvonantaja
Puh. +32 2 284 2543*

Olivier VERHEECKE

*Lakimies (30.6.2000 asti)
Oikeudellinen pääneuvonantaja (1.7.2000 alkaen)
Puh. +32 2 284 2003*

Vicky KLOPPENBURG

*Lakimies
Puh. +32 2 284 2542*

Evanthia BENEKOU

*Harjoittelija (1.8.2000–31.10.2000)
Ylimääräinen toimihenkilö (1.11.2000 alkaen)
Puh. +32 2 284 3897*

Maria MADRID

*Avustaja
Puh. +32 2 284 3901*

Anna RUSCITTI

*Sihteeri
Puh. +32 2 284 6393*

Ursula GARDERET

*Sihteeri
Puh. +32 2 284 2300*

Brysselissä toimiva henkilöstö.

D PÄÄTÖSLUETTELO

Tähän kertomukseen sisältyvät päätökset

1997

0398/97/(VK)/GG	171
1004/97/(PD)/GG	198

1998

0109/98/ME	177
0161/98/ME	134
0489/98/OV	179
0507/98/OV	170
0515/98/OV	170
0521/98/ADB	181
0533/98/OV	33
0540/98/(XD)ADB	139
0576/98/OV	170
0608/98/ME	168
0713/98/IJH	200
0715/98/IJH	39
0789/98/JMA	45
0813/98/(PD)/GG	48
0818/98/OV	170
1108/98/BB	55
1260/98/(OV)BB	129
1280/98/(PD)GG	29
1305/98/(OV)BB	129
1317/98/VK	57
1346/98/OV	144
OI/1/98/OV)	199

1999

0078/99/OV	101
0142/99/BB	106
0198/99/(PD)JMA	148
0225/99/IJH	59
0287/99/ADB	94
0288/99/ME	127
0390/99/ADB	125
0395/99/(PD)/(IJH)/PB	62
0396/99/IP	65
0408/99/VK	165

0506/99/GG	69
0521/99/GG	108
0601/99/IJH	110
0734/99/(VK)/IJH	74
0879/99/IP	111
0890/99/BB	152
0904/99/GG	80
0905/99/GG	83
1011/99/BB	132
1043/99/(IJH)/MM	113
1219/99/ME	88
1259/99/ME	105
1264/99/IP	113
1305/99/IP	155
1478/99/OV	115
1479/99/(OV)/MM	158
1487/99/IJH	121
1527/99/MM	116
OI/1/99/IJH	186
OI/3/99/(IJH)/PB	188

2000

0006/2000/VK	104
0103/2000/GG	116
0157/2000/ADB	92
0171/2000/IJH	117
0269/2000/IJH	118
0379/2000/OV	119
0422/2000/GG	160
0491/2000/ADB	120
0500/2000/IP	163
0659/2000/GG	96
OI/1/2000/OVH	196
Q1/2000/MM	187
Q2/2000/ADB	187
Q3/2000/ME	188

EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHEN YHTEYSTIEDOT

• Osoite
 Euroopan oikeusasiamies
 1, avenue du Président Robert Schuman
 B.P. 403
 F - 67001 Strasbourg Cedex

STRASBOURG
 • Puhelin
 +33 3 88 17 2313

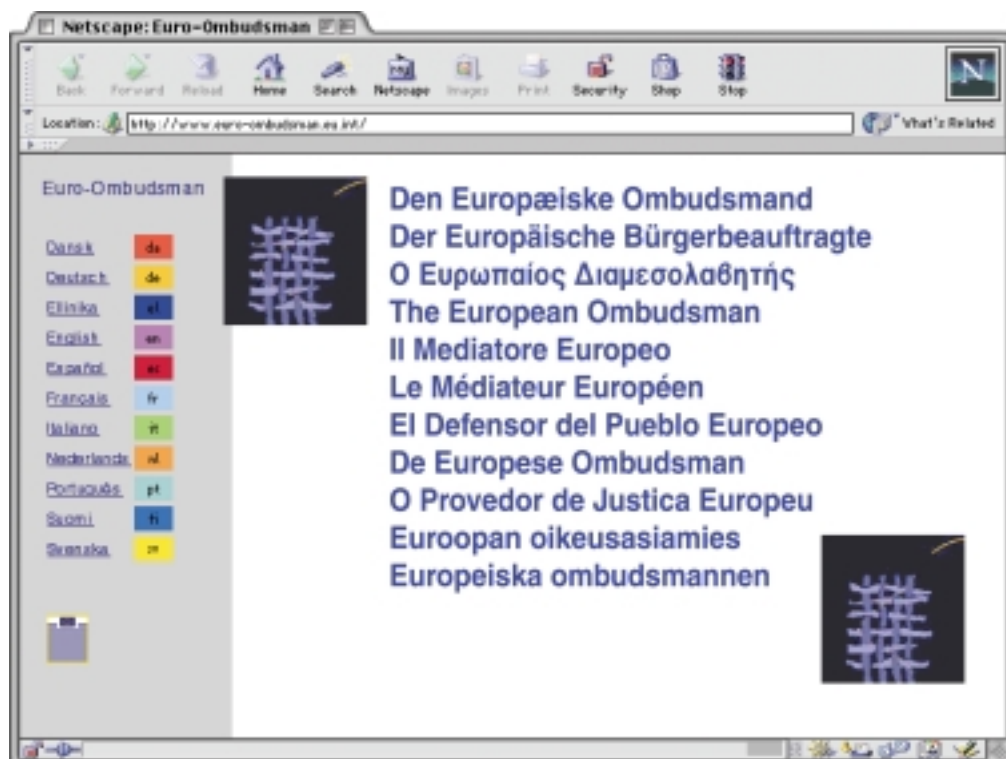
BRYSEL
 • Puhelin
 +32 2 284 2180

• Faksi
 +33 3 88 17 9062

• Faksi
 +32 2 284 4914

• Sähköposti
euro-ombudsman@europarl.eu.int

• Verkkosivut
<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

Hinta Luxemburgissa (ei sis. alv.): 10 EUR

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLISTEN
JULKAISUJEN TOIMISTO
L-2985 LUXEMBURG

ISBN 92-823-1551-7

